TC
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
RADYO TELEVİZYON VE SİNEMA BÖLÜMÜ

İNTERNETİN İDEOLOJİK PROPAGANDA ARACI OLARAK KULLANILMASI: ÇİN HALK CUMHURİYETİ ÖRNEĞİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Şevket NASİR

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nurettin GÜZ

ANKARA - 2006

TEZ JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

T.C GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜN'E

Şevket NASİR'e ait, **"İnternetin İdeolojik Propaganda Aracı Olarak Kullanılması: Çin Halk Cumhuriyeti Örneği"** adlı çalışma, jürimiz tarafından Radyo-Televizyon ve Sinema Anabilim Dalında Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza
Başkan
Akademik unvanı, Adı Soyadı: Prof. Dr. Kezban GÜLERYÜZ

İmza
Üye
Akademik unvanı, Adı Soyadı (Danışman): Prof. Dr. Nurettin GÜZ

İmza
Üye
Akademik unvanı, Adı Soyadı: Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜKKURT

İmza
Üye
Akademik unvanı, Adı Soyadı: Prof. Dr. Bayram KAYA

İmza
Üye
Akademik unvanı, Adı Soyadı: Prof. Dr. Seçil BÜKER

ÖNSÖZ

İnternetin İdeolojik Propaganda Aracı Olarak Kullanılması: Çin Halk Cumhuriyeti Örneği ismini taşıyan bu çalışma, yeni iletişim teknolojisi olan internetin sivilleştirilmesinden sonra geleneksel kitle iletişim araçları gibi bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanıldığına küçük bir örnek teşkil etmektedir. Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) Mao Zedong'un (Mao) ölümünden sonra yeni reformcu liderlerin yönetiminde hızla gelişerek dünyada önemli bir ekonomik, siyasi ve askeri güç olma yoluna doğru ilerlemiştir. Mao döneminde (1949-1976) sosyalist değerlerle idare edilen Çin toplumu, Deng Xiaoping (Deng) döneminde (1978-2000) ise daha fazla milliyetçi düşüncelerle idare edilmeye çalışılmıştır. Düşüncelerin aktarılmasında devlet denetimindeki kitle iletişim araçlarının büyük katkısı olmuştur. Yeni iletişim teknolojisi olan internet de bu denetime tabi olup, düşüncelerin aktarılmasında yeni bir kitle iletişim aracı olarak önemli görevler üstlenmiştir. Çalışmamızda, ÇHC Hai Nan adasındaki karasularında 1 Nisan 2001 tarihinde ortaya çıkan "ÇHC-ABD Uçak Çarpışması Olayı"ndan kısaca bahsedilmiştir. Olayın ortaya çıkmasından hemen sonra iki ülke sıcak bir diplomatik krizin içine girmiştir. Bir yandan kriz devam ederken, öbür yandan ABD ve ÇHC hackerları arasında karşılıklı olarak karşı ülke web sitelerini bilgisayar ve internet yoluyla tahrip edilmesine yönelik bir çeşit teknik müdahaleler boy göstermeye başlamıştır. Neticede hacker olayı, her iki ülkenin hükümet, ordu ve büyük küçük önemli ticari şirketlere ait web sitelere farklı oranlarda maddi zarar görmesine yol açmıştır. ÇHC medyası, çalışmamızda örnek aldığımız bu olaya "ÇHC-ABD Hacker Savaşı" adını vermiştir. "Han" milliyetçiliğinin de içinde olduğu yeni dönem ideolojik propaganda konuları, söz konusu hacker hareketinde daha fazla ön palanda tutulmaya başlamıştır. Çinli hackerlar, şifrelerini kırarak ele geçirmeyi başardığı web sitelere, üzerindeki orijinal yazıları sildikten sonra kendi düşüncelerini yansıtan yani ideoloji yüklü slogan ve bu nitelikte tehdit edici ibareleri yazıp bırakmışlardır. Çalışma icabı web siteyi açan bir ABD'li ilk önce bu tür yazıları okumak zorunda kalmışlardır. Çinliler ise düşüncelerinin

ve iletilmek istediği mesajların bu şekilde karşı tarafa ulaşmış olduğu kabul etmiştir.

Çalışma, internetin de diğer geleneksel kitle iletişim araçları gibi bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanıldığını göstermeye çalışmaktadır. Bunun için, ÇHC Devlet Konseyine bağlı "china.com" web sitesi haber servisi tarafından konu ili ilgili yayımlanan haber metinleri Van Dijik'ın söylem çözümlemesi yöntemiyle incelenmektedir. Ayrıca bu çalışmanın, Türkiye'de ÇHC kitle iletişim araçları ve internetin ideolojik propaganda aracı olarak kullanılması gibi konular üzerinde yapılacak bundan sonraki çalışmalara bir ışık tutması düşünülmüştür. Çalışmamın ortaya çıkmasında değerli zamanını ayırarak her konuda yardımını esirgemeyen danışmanım Prof. Dr. Nurettin GÜZ'e minnettarlığımı bildirmek istiyorum. İster ders döneminde, ister tez döneminde olsun her zamanki yardım severliği ile benimle yakından ilgilenen Prof. Dr. Seçil BÜKER'e de teşekkür ediyorum. Tez izleme komitesinde çalışmam ile değerli fikirlerini esirgemeyen Yrd. Dr. Cengiz ANIK hocama da teşekkür ediyorum. Bunun dışında kendi çalışması olduğu halde kaynak taranması, yazılım yöntemleri ve diğer konularda benim için değerli zamanını sarf eden sınıf arkadaşım Hüseyin ÇELİK'e de ayrıca teşekkür etmek istiyorum. Altı yıllık doktora eğitimim süresince tüm zorluklara katlanarak beni motive eden ve destek veren iki çocuğumun annesi ve hayat arkadaşım, sabırlı Fatima'ya ne kadar teşekkür etsem azdır. Ona sadece "sağol, iyi ki sen varsın" diyebilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ……i
İÇİNDEKİLER……iii
KISALTMALAR……..viii
TABLOLAR……...ix
GİRİŞ……...1

BİRİNCİ BÖLÜM

İDEOLOJİ, PROPAGANDA VE KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI

1.1. İDEOLOJİ
1.1.1. Tarihsel Gelişimi ve Tanımı……..……..10

1.2. PROPAGANDA
1.2.1. Propagandanın Tanımı..……17
1.2.2. Propagandanın Amacı…….20
1.2.3. Propagandanın Türleri…….22
1.2.4. Propagandanın İşlevi……...25
1.2.5. Propagandanın Özellikleri……..27

1.3. POLİTİK ANLAMDA İDEOLOJİ VE PROPAGANDA İLİŞKİSİ……..28
1.4. DEOLOJİK PROPAGANDA VE KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI İLİŞKİSİ……30
1.5. TOPLUMSAL DENETİMİN SAĞLANMASINDA BİR PROPAGANDA ARACI OLARAK KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARININ KULLANILMASI……..35
1.6. KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI VE İNTERNET İLİŞKİSİ……38
1.7. İNTERNET'İN İDEOLOJİK PROPAGANDA ARACI OLARAK KULLANILMASI……..43

İKİNCİ BÖLÜM

KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARININ ÇİN HALK CUMHURİYETİNDEKİ GELİŞİMİ VE NORMATİF MEDYA YAKLAŞIMLARI

2.1. ÇİN HALK CUMHURİYETİ ÖNCESİ KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI…..50
2.1.1. Mançu Hanedanlığı Dönemi Gazeteler……50
2.1.2. Çin Cumhuriyeti Dönemi Öncesi ve Sonrası Radyolar……...52

2.2. ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ DÖNEMİ KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI VE MEDYA POLİTİKASI (1949-1976)……...57
2.2.1. Çin Komünist Partisi Mao Zedong Dönemi Radyolar…….57
2.2.2. Çin Komünist Partisi Mao Zedong Dönemi Televizyonlar…….58
2.2.3. Çin Komünist Partisi Mao Zedong Dönemi Medya Politikaları…..59

2.3. ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ 11. MERKEZİ KOMİTESİ 3.GENEL KURULU SONRASI DEĞİŞİMLER VE KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI (1978-2000)…..62
2.3.1. Kurultay Sonrası Gazeteler……...62
2.3.2. Kurultay Sonrası Radyo ve Televizyonlar..…….65
2.3.3. Çin Komünist Partisi Deng Xiaoping Dönemi Medya Politikası....67
2.3.3.1. Çin Tarzı Sosyalizm..…….69
2.3.3.2. Bir Ülkede İki Sistem..……...69
2.3.3.3. Reform ve Dışa Açılma..……69
2.3.3.4. Dörtte Modernleşme Projesi……70
2.3.3.5. Ahlak Kurallarına Uyulması…….70
2.3.3.6. Lei Feng'i Örnek Alma..……70
2.3.3.7. Dört Temel Prensipte Kararlı Olma……71

2.4. YENİ KİTLE İLETİŞİM ARACI OLARAK İNTERNET (1993-2001)…….72
2.4.1. İnternetin Ortaya Çıkışı ve Çin Halk Cumhuriyetinin İnternet Kuruluşu İle İlgili Çalışmaları.……72

2.4.2. Çin Halk Cumhuriyeti'nde İnternetin Konumu ve Yapılan Yasal Düzenlemeler……..74
2.4.3. İnternet Gazeteciliği……76
2.4.4. Çin Halk Cumhuriyeti'nde İnternet Gazeteciliği Çalışmaları……79
2.4.5. İnternet Haber Siteleri İle İlgili Yapılan Yasal Düzenlemeler……83
2.4.5.1. İnternet Haber Sitelerinin Oluşturulması..……84
2.4.5.2. Karma Web Sitelerinin Haber Yayımlama Çabası..……85
2.4.5.3. İnternet Haber Sitelerinin Denetimi..……..86
2.4.5.4. İnternet Haber İçeriklerinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar ve Uygulanacak Cezai Yaptırımlar..……..87

2.5. ÇİN HALK CUMHURİYETİN'DE İNTERNET VE DEMOKRASİ TARTIŞMASI……89
2.5.1. Çin Halk Cumhuriyeti'nde İnternet Evlerinin Ortaya Çıkması ve Başkentteki İnternet Evi Yangını……...94
2.5.2. Ülke Genelindeki İnternet Evlerinin Kapatılma Amacı……96
2.5.3. Bilgilerin Engellenmesi……98
2.5.4. Çin Halk Cumhuriyeti Resmi İnternet Haber Siteleri ve Haber Kaynakları……100
2.5.4.1. Örnek ulusal haber web sitesi: "www.xinhuanet.com.cn"…....100
2.5.4.2. Örnek ulusal karma web sitesi: "www.china.com"……103
2.5.4.3. İnternet Haber Sitelerinin Haber Kaynağı……104

2.5.5. Yeni Dönem Kitle İletişim Araçları ve İdeolojik Propaganda……104
2.5.5.1. Üç Aşamalı Gelişim Stratejisi..……..105
2.5.5.2. İstikrar Her Şeyden Üstündür..……..106
2.5.5.3. Fırsatı Yakalayarak Kendini Geliştirme……..106
2.5.5.4. Yoksulluk Sosyalizm Değildir..……107
2.5.5.5. Üçte Konuda Yararlı……...107
2.5.5.6. Sosyalist Pazar Ekonomisi……108
2.5.5.7. İnsan Donatmak, Rehberlik Etmek, Yeni Tip İnsan Yetiştirmek, İlham Vermek……...109

2.5.5.8. Bilinçli, Siyasi Düşüncesi Şeffaf, Sağlam Ruhlu Olmak ..……109
2.5.5.9. Üçü Temsil Etmek……110

2.6. NORMATİF MEDYA YAKLAŞIMLARI VE ÇİN KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI POLİTİKASI……112
2.6.1. Otoriter/Baskıcı Yaklaşım……114
2.6.2. Sosyalist Yaklaşım……116

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İDEOLOJİNİN İNTERNET HABERLERİ ARACILIĞIYLA AKTARILMASI ÇİN HALK CUMHURİYETİ VE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ HACKERLARI ARASINDA GEÇEN İNTERNET SAVAŞI İLE İLGİLİ ÖRNEK HABERLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

3.1. HABER SÖYLEMİ……...119
3.2. HABER SÖYLEMİ VE SÖZCÜK SEÇİMLERİ……123
3.3. ELEŞTİREL SÖYLEM ANALİZİ VE VAN DİJK'IN SÖYLEM ÇÖZÜMLEME MODELİ……...124
3.4. HABER METİNLERİNDE EGEMEN OLAN SÖYLEMLER VE HAN ULUSUNUN YABANCI DÜŞMANLIĞI: "AFYON SAVAŞI", "4 MAYIS GENÇLİK HAREKETİ" VE "NAN CİNG KATLİAMI" OLAYLARI……...129
3.5. ÇİN HALK CUMHURİYETİ VE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ İLİŞKİSİ……..134
3.6. ÇİN HALK CUMHURİYETİ İLE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ARASINDA GEÇEN UÇAK ÇARPIŞMA OLAYI……...136
3.7. ÇİN HALK CUMHURİYETİ VE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLER ARASINDA GEÇEN İNTERNET SAVAŞI İLE İLGİLİ YAYIMLANAN HABERLERİN MİKRO VE MAKRO YAPIYA GÖRE İDEOLOJİK ANLAMDA ÇÖZÜMLENMESİ…….....137

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME……308
KAYNAKÇA……...314
EKLER……333
ÖZET……...373
ABSTRACT.....374

KISALTMALAR

ABD	Amerika Birleşik Devletleri
BM	Birleşmiş Milletler
CCBC	Çin Merkezi Radyo İstasyonu
CCTV	Çin Merkezi Televizyon İstasyonu
ÇHC	Çin Halk Cumhuriyeti
ÇHKO	Çin Halk Kurtuluş Ordusu
ÇKP	Çin Komünist Partisi
ÇŞG	Çin Şahinler Grubu
ÇKHB	Çin Kızıl Hacker Birliği
MRİ	Merkezi Radyo İstasyonu
MRİM	Merkezi Radyo İşler Müdürlüğü
XHA	Şin Hua Haber Ajansı
UP	Ulusal Parti

ÖZEL İSİMLER

Çince Okunuşu	**Türkçe Okunuşu**
Bei Jing	Bei Cing
Chen Du Xiu	Çen Du Şiu
Deng Xiao Ping	Deng Şiao Ping
Jiang Jie Shi	Ciang Cie Şı
Jiang Ze Min	Ciang Ze Min
Liu Shao Qi	Liu Şao Çi
Mao Ze Dong	Mao Ze Dong
Nan Jing	Nan Cing
Wu Chang	Vu Çang
Xi An	Şi An
Yuan Shi Kai	Yüan Şı Kai
Zhou En Lai	Cou En Lai
Zhu De	Cu De

TABLOLAR

Şema 1: Van Dijk'ın söylem çözümlemesi modeli……129

Tablo 1: 1. Grup Haberler: Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik intikam hazırlığı (4 Nisan 2001 16:07:08 – 30 Nisan 2001 13:22:34)…….137

Tablo 2: 2. Grup Haberler: 1 Mayıs Emekçiler Bayramında genel taarruzun başlatılması (30 Nisan 2001 14:01:01 - 3 Mayıs 2001 11:21:12)…….215

Tablo 3: 3. Grup Haberler: 4 Mayıs Çin Ulusal Gençlik Bayramı (4 Mayıs 2001 09:18:16 - 7 Mayıs 21:35:29)…….....247

Tablo 4: 4. Grup Haberler: Çin Halk Cumhuriyeti Yugoslavya Büyükelçiliğinin bombalanması anma günü ve savaşın sonuçlanması (8 Mayıs 2001 11:08:04 - 13:30:50 - 10 Mayıs10:01:21)……..285

Tablo 5: Çinli hackerların saldırı düzenlediği ABD web sitelerinin türlerine göre dağılımı……300

Tablo 6: Çinli hacker teşkilatlarının ABD web sitelerine yönelik saldırı durumları…….303

Tablo 7: Çin medyasında Çinliler ve ABD'liler karşılaştırılması…….307

Tablo 8: Çinli siyasi liderlerin iktidar dönemlerinde kullandığı kitle iletişim araçları…….309

Tablo 9: ÇHC'de İnternete bağlı bilgisayar sayısı ve kullanımı…….312

GİRİŞ

"İnternetin İdeolojik Propaganda Aracı Olarak Kullanılması: Çin Halk Cumhuriyeti Örneği" isimli bu doktora tezi, yeni bir kitle iletişim aracı olan internetin ideolojik propaganda aracı olarak nasıl kullanıldığı konusunu incelemektedir.

26 Aralık 1991 tarihinde Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) dağılmasıyla, dünyadaki stratejik dengelerde önemli değişikler yaşanmıştır (Ekrem, 2003: 78). Çin Halk Cumhuriyeti'nde (ÇHC) "Mao Ze Dong (1976)'un ölümünden sonra iktidara gelen reformcu liderler (1978), SSCB'in dağılmasından yaklaşık yirmi yıl önce çoktan serbest piyasa ekonomisine geçerek batı kapitalizmi ile entegre olma yoluna girmişlerdir (2003: 24-25). Bilindiği gibi, ülkelerde değişen siyasi dengeler doğal olarak o ülkelerdeki toplumsal düşünceleri ve en önemlisi kitle iletişim araçlarını büyük ölçüde etkilemektedir. Yönetici grup kendi politik görüşlerini zaman zaman kitle iletişim araçlarını kullanarak hedef kitleye ulaştırma çabasına girmektedir. ÇHC örneğinde olduğu gibi ülkede çeşitli dönemlerde iktidara gelen siyasi gruplar, görüşleri ne olursa olsun kendi politik düşüncelerini kitleye ulaştırmada kitle iletişim araçlarını birincil aktarım aracı olarak kullanmışlardır.

1911-1949 Yıllar arasında Sun Zhongshan ve general Jiang Jieshi[1] iktidarda olduğu Ulusal Parti (UP) dönemindeki Çin Cumhuriyeti'nde (ÇC), gazete ve radyo, yönetici gruba birer ideolojik propaganda aracı olarak hizmet etmiştir (Nasir, 2000: 86-87). UP yönetimi özellikle radyonun önemini kavradıktan sonra, ülke sınırlarında hem yabancı radyoların etkisini azaltmak hem de bu yeni iletişim aracını kendi politik çıkarları için kullanmak amacıyla ilgili çalışmalara hız vermiştir. UP iktidarında ülkede hükümet destekli medya grupları ile özel teşebbüslü medya grupları aynı anda faaliyet göstermeye başlamıştır. Ancak yönetim, siyasi kriz dönemlerinde özel medya kuruluşlarının ÇKP ayrılıkçı grubunun düşüncelerini paylaştığı ve mevcut iktidar aleyhinde yayın yaptığı gerekçesiyle onları, iktidar lehinde yayın

[1] Sun Zhongshan'nın adı Türkiye ve diğer batılı kaynaklarda Sun Yatsen, general Jiang Jieshi'nın adı da Çan Kai Şek olarak geçmektedir.

yapması yönünde zorlamıştır. Nitekim bazı medya kuruluşları söz konusu gerekçelerle kapatılmıştır (U.T.HSU, 176: 73).

UP yönetimi de, gazete ve radyo gibi kitle iletişim araçlarıyla başından itibaren ilgilenmeye başlamış ve hatta bu araçların kendi kontrolünde bulunmasını bile istemiştir. UP yönetimi, "Çin-Japon Savaşı" öncesi ve sonrası dönemlerde kısa bir süreliğine olsa da kitle iletişim araçlarını kendi denetimi altında tutmaya çalışmıştır (Deng Liqun, 1987, 17).

"İkinci Dünya Savaşı"nın sona ermesi ve Japonya'nın şartsız teslim olmasıyla birlikte UP ve ÇKP arasındaki "Birleşik Cephe" oluşumu karşılıklı olarak terk edilmiştir. Böylece Çin Cumhuriyeti sınırları içindeki iki karşıt görüşlü grubun silahlı kuvvetleri ülkeyi tekrar iç savaşa sürüklemiştir. Bu siyasi değişim doğal olarak ülke kitle iletişim araçlarını da etkilemiştir. Gazete ve radyo, karşıt ideolojiye sahip iki grubun adeta birer ideolojik propaganda aracına dönüşmüştür.

Anakıta'da UP hükümetinin devrilmesinden sonra ülke yönetimini devir alan ÇKP, ilk önce kendi iktidarını sağlamlaştırmak için uğraşmıştır. Bu politik uğraşların başında Marxizm–Leninizm düşüncesi ve Mao Zedong teorilerinin halka daha uygun ve daha etkili yöntemlerle anlatılması olayı gündeme gelmiştir. Bunun için ilk önce kitle iletişim araçlarının idaresinin açıklığa kavuşması gibi bir takım sorunlar ortaya çıkmıştır. Sorun, yönetimin kısa bir süre yürüttüğü siyasi kampanyalar sayesinde aşılmaya çalışılmıştır. ÇKP ve hükümeti ilk önce ÇKP görüşünü paylaşan ve karşı olan grupları ayrıt etmeye çalışmıştır. Ardından, eski hükümet döneminde özel teşebbüslerle kurulmuş ve yayım yapmış olan tüm medya kuruluşlarının çalışmalarını sona erdirmiştir. Böylece kitle iletişim araçları ülkenin tek hakimi konumundaki ÇKP ve onun Merkezi Komitesi Propaganda Ofisi tarafından idare edilmeye başlanmıştır (Deng Liqun, 1987: 27).

Kitle iletişim araçları, ÇKP yönetiminin ülke ekonomisini iyileştirme amacında uygulamaya koyduğu çeşitli politika ve siyasi kampanyaları için önemli bir aktarım aracı olarak rol üstlenmiştir. Cumhuriyetin ilk kuruluş yıllarından buyana (1949-1990) Çinli liderler, kitle iletişim araçları için ÇKP kontrolünde olduğu anlamını veren "partinin gazetesi ve radyosu" tabirini

kullanmışlardır. Liderlere göre "gazete ve radyolar, ÇKP ve hükümetin aynı zamanda da halkın küçük dili" (Li Liangrong, 2003) olarak hizmet etmelidirler. Kısaca, ÇHC'deki medya, ÇKP ve hükümetin ağzı olduğu düşüncesi açıkça ortaya atılmıştır. Mao'nun, parti ve hükümet içindeki muhalif güçleri alaşağı etmek amacında başlattığı "Büyük Kültür Devrimi" (1966-1976) süresince kitle iletişim araçları, "devletin birer ideolojik aygıtı" haline dönüştürülmüştür. Mao'nun düşünceleri kitle iletişim araçlarından halka bu şekilde aktarılmaya çalışılmıştır. Elektrik gitmeyen kırsal alan ve köy kasabaların en ücra köşelerine kadar merkezi bölgelerden kablo çekilerek yerleştirdikleri hoparlörler sayesinde halkın radyo dinlemesi sağlanmıştır. Kısaca ÇKP yönetimi bu süre içinde ideolojik propagandanın eksiksiz yürütülmesi için yoğun çalışmalar yapmıştır (Ma Hong, 1987: 64-65).

Mao'nun ölümü ile birlikte "Büyük Kültür Devrimi" de sona ermiştir. Muhalif liderlerden biri olan Deng Xiaoping ve takipçileri, ülke yönetimini devralarak ÇHC tarihinde yeni bir sayfa açmaya hazırlanmıştır. Özellikle 22 Aralık 1978'de ulusal çapta başkent Bei Jing'de düzenlenen "ÇKP 11. Merkezi Komitesi 3. Genel Kurulu" toplantısı, ÇHC'nin bundan sonra Mao ve takipçilerinden farklı bir politik çizgi ile ülkeyi idare edeceğinin işaretini vermiştir (Karaca, 2003: 26-27). ÇHC devlet politikası yine ülke kitle iletişim araçlarını da etkilemiştir. ÇKP Merkezi Komitesi Propaganda Bölümü, ülkede kitle iletişim araçlarının yeni görevini belirlemiştir. Bundan böyle "Büyük Kültür Devrimi" süresince kullanılan ideolojik propaganda konular tümüyle kaldırılarak, yerine ekonomik kalkınma konularıyla yoğrulmuş yeni bir ideolojik yayınların yapılması kararlaştırılmıştır. Yani ÇKP, kitle iletişim araçlarından, devletin kalkınması amacında yürütülmesi ön görülen "Dörtte Modernleşme Çalışması"nın [2] desteklemesi ve bu doğrultuda belirlenen kararlar ve prensipleri halka anlatmasını istemektedir. Sonuç olarak ÇHC tarihinde iktidara gelen ikinci kuşak yönetici grubu bir önceki grubun siyasi ve ekonomik düşüncelerini terk etmiştir (Öğütçü, 1999: 85-93). Ancak, ülkedeki bu siyasi değişim kitle iletişim araçlarının mevcut idari konumuna

[2] Ekonomi, siyasi, savunma ve teknoloji gibi dört alanda gelişmesi yönündeki çalışmalara kısaca "Dörtte Modernleşme Çalışması" adı verilmiştir.

yansımamıştır. Kitle iletişim araçlarındaki göze çarpan değişim, ÇKP ve hükümeti karşıtı fikirlere yer vermemekle birlikte yönetimin siyasi çizgisini takip etme ön şartı altında özgürce yayın yapmalarından ibaret olmuştur. Kısaca kitle iletişim araçları bu sefer, ülkenin ekonomik kalkınmasında halkı motive etme ve eğitme görevine çağırılmıştır. Yani, kitle iletişim araçlarının ÇKP idaresi altında yine devletin birer ideolojik aygıtı olarak görevini sürdürmesi kararlaştırılmıştır. Bu dönem kitle iletişim araçlarında "sosyalizm" yerine "Çin Tarzı Sosyalizm" şeklindeki yeni bir ideolojik söylem ortaya çıkmıştır.

1990'li yıllardan sonra hızla sivilleşme dönemine giren internet teknolojisi iletişim alanında inanılmaz gelişmelerin yaşanmasına sebep olmuştur. Metin, ses, grafik, imaj, video… gibi birden çok iletişim biçimlerinin bir araya getirilmesiyle işleyen bir yeni iletişim teknolojisi olan internet, çeşitli grupların kendini ifade etmede kullandığı önemli bir ideolojik aygıt rolünü de üstlenmeye başlamıştır (Zheng Yanan ve Jiang Defeng, 2004). Ülkeler bazında söz etmek gerekir ise ABD başta olmak üzere Batı ülkelerinde yürütülen bilimsel çalışmalarda internetin, demokrasinin gelişmesi yönünde önemli katkıda bulunduğu iddiaları çok sık yer almaya başladığı görülmüştür.

ÇHC yönetimi ise buna karşılık internetin kontrol altında tutulmadığı halde büyük sorunlara yol açabileceği görünüşünü ileri sürmüştür. Nitekim yurt dışındaki ÇKP muhalif gruplar kendi politik görüşlerini internet yoluyla anlatmaya ve yaymaya çalışmışlardır. ÇHC ise çeşitli teknik yöntemlerle kendi vatandaşlarının bu tür muhalif görüşlü web sitelere ulaşmasını engellemek için yoğun çaba harcamıştır. Teorik olarak ortaya atılan söz konusu iddiaları kanıtlamak için bir de ÇHC'nin, devlet olarak interneti kendi çıkarları doğrultusunda nasıl kullandığı sorusunun yanıtlanması da gerekmektedir. Muhalif görüşlerin ortaya çıkması için belli bir siyasi koşulların ortaya çıkması söz konusudur. Bu siyasi koşullar doğrudan SSCB'nin parçalanmasıyla ilgili olduğu düşünülmektedir.

SSCB'nin dağılmasıyla birlikte ÇHC ve ABD arasında Avrasya bölgesinde kurulan stratejik ortaklık önemini yitirmiştir (Ekrem, 2003: 70-71). İki ülke ilişkileri 1980-1990'li yıllardan günümüze dek (2000) zaman zaman

gerginleşerek devam etmiştir. Tai Van, Tibet ve insan hakları ihlalleri gibi bir takım konular iki ülke ilişkilerinde bazen siyasi krizlerin yaşanmasına neden olmuştur. Bu krizlerden biri de 1 Nisan 2001 tarihinde ABD'ye ait FP-3 model bir casus uçağının, ÇHC karasularında gözetim uçuşunu gerçekleştirmesiyle tekrar ortaya çıkmıştır. Olayı fark eden ÇHC Hava Kuvvetleri yabancı uçağı bölgeden uzaklaştırmak maksadıyla Rus yapımı iki savaş uçağını olay mahalline göndermiştir. Ancak Wang Wei yönetimindeki uçak ABD casus uçağıyla çarpışarak denize düşmüştür. Paraşütten atlayarak hayatını kurtarmayı çalışan Çinli pilot Wang, denize düşerek kaybolmuştur. Diplomatik girişimler sonucu ABD hükümeti, 11 Nisan 2001 tarihinde, ÇHC hükümetinden gecikmeli olsa da resmi kanallarla "üzgün" olduğunu ifade ederek olayı yatıştırmaya çalışmıştır.

Dış dünyada bunlar yaşanırken, sanal dünyada iki ülke bilgisayar hackerleri karşılıklı olarak karşı ülke bilgisayar sistemlerine zarar vermeye başlamıştır. Bilgisayar ve internet uzmanlarının değimiyle iki ülke hackerları arasında tam bir "dumansız savaş" başlatılmıştır. Her iki taraf karşılıklı olarak karşı ülke web sitelerine girerek bilgileri tahrip etmeye çalışmıştır. Hacker'lar tahribatın dışında bir de web sitelere çeşitli anlamlar yüklü yazı, resim ve hatta hakaret dolusu kelimeler yazarak bırakmışlardır. ÇHC medyası ise bu sanal çatışmayı "Çin-ABD İnternet Savaşı" olarak tanımlamıştır.

ÇHC'ne ait kamu web sitelerden biri olan "www.china.com" konuyu özel bir sayfa tesis ederek haber olarak kurumsal ve kişisel yorumlarla yayımlamaya özen göstermiştir. Haber sayfasından sorumlu editör ve muhabirler Çinli hackerlerin ABD ve Batı karşıtı tüm görüşlerini sansürlemeden yayımlamaya devam etmiştir. Çinli hackerlar, ABD Beyaz Saray, Ordu ve Savunma Bakanlığının da içinde olduğu çeşitli kamu kurumlarına ait web sitelerin şifreleri çözerek, site içindeki bilgileri silmeye çalışmakla birlikte karşı tarafı aşağılayıcı niteliğe sahip çeşitli slogan ve yazıları yazarak bırakmışlardır. Sarf edilen sözcük ve cümlelerin çoğu siyasi niteliğe sahip olup bu da çalışmada "ideolojinin internet yoluyla nasıl aktarıldığı" konusunu anlatılması için önemli referans kaynağı teşkil

etmektedir. Kullanılan siyasi söylemler ise daha fazla yeni nesil Han toplumuna ait “ırkçı” görüşleri yansıtmaktadır.

Çinli hackerlar, ABD web sitelerine yönelik saldırı hareketini 30 Nisan gece saat 9’da başlatmıştır. Hareket, özellikle “Mayıs Emekçiler Bayramı” kutlandığı 1 Mayıs, “4 Mayıs Gençlik Bayramı” olan 4 Mayıs ve 1999’da Yugoslavya Başkenti Belgrat’ta bulunan ÇHC Büyükelçiliğinin bombalanmasının yıl dönümü olan 8 Mayıs günleri arasında doruğa çıkmıştır. Çinli hackerlar iki ülke arasındaki siyasi krizin kısmen çözümlenmesinden sonra saldırılarını durdurmuşlardır. Çinli hackerlar başlıca, Çin Kızıl Hackerlar Birliği (ÇKHB), Çin Hacker Birliği (ÇHB) ve Çin Şahinler Grubu (ÇŞG) gibi hacker teşkilatları bünyesinde hareket etmişlerdir.

Bu araştırmanın yapılmasındaki amaç, yeni iletişim teknolojisi olan internetin bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanılıp kullanılmadığını Çin Halk Cumhuriyeti örneğiyle ortaya çıkarmaktır. Ayrıca, çalışmada verilen örnek olayla Çin’in, ideoloji, propaganda ve kitle iletişim araçları ekseninde dönen iletişim çalışmalarına da değinerek, Türkiye’de ileride yapılacak bilimsel çalışmalar için sınırlı biçimde olsa da yazılı bir kaynak oluşturulmasını sağlamaktır.

Türkiye’de, konu ile ilgili çok az sayıda yazılı kaynak olduğu gözlemlenmiştir. Hele Çin kitle iletişim araçları ve internet çalışmaları ile ilgili yapılmış geniş bilimsel çalışmalar veya kaynakların olmadığı tespit edilmiştir. Bundan dolayı tezin, gerek konusu ve gerekse yöntemi yönünden iletişim bilimleri disiplini içerisinde gerçekleştirilen çalışmalara önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmada kitle iletişim araçları, internet ve ideolojik propaganda ilişkilerindeki ÇHC örneğinde sınanacak varsayımlar aşağıdaki gibi belirlenmiştir;

1) Kitle iletişim araçlarından internet de bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanılmıştır;

2) Çin’de kitle iletişim araçları ortaya çıktığı tarihten itibaren bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanılmıştır; Çin devleti, interneti de bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanmıştır; İnternet üzerinden yapılan

ideolojik propaganda çalışmalarında haber kullanılmakta ve siyasi kriz dönemlerinde haber içeriklerinde milliyetçi düşünceler daha fazla ön plana çıkmaktadır.

Doktora tezinin veri toplama tekniğini literatür taraması ve eleştirel söylem analizi oluşturmaktadır. Tez, ideolojik propaganda ve internet ilişkisini değerlendirerek, ideolojinin propaganda yoluyla internetten nasıl aktarıldığını irdelemektedir. Bu nedenle, eleştirel söylem analizlerinin yapılması önem taşımaktadır. Eleştirel söylem analizleri, "dil", "iktidar" ve "ideoloji" arasındaki ilişkiyi toplumsal yapılar ve sosyoekonomik kurumlar içinden ortaya çıkarır (Deacon, Pickering, Golding, Murdock,1999:135). Eleştirel söylem analizi, metnin ideolojisi üzerine çalışmalarını gerçekleştirir (Sözen,1999:120). Söylem analizleri, sözcüklerin anlamların "şeffaf taşıyıcıları" olmadığını belirler ve toplumsal güç ve iktidar söylemlerinin inşasında işaretin oynadığı aktif rolü sorgular. (Bell, 2000: 240, Fairclough, 2000: 100). Medyanın da güç ve iktidarın üretildiği kaynaklar arasında yer alması, eş zamanlı olarak bir mücadele alanı olarak da görülmesini getirmektedir. Medyada oluşturulan anlamlar ise, gerçekte hegemonya mücadelesinin dil pratiklerindeki üretimini oluşturur. Haber söylemleri de, güç ve iktidarın hegemonya mücadelesinin önemli bir kısmını oluşturur (Hall,1994: 91). Tez, 04-30 Nisan ve 1-8 Mayıs 2001 tarihleri arasında gerçekleşen "Çin-ABD İnternet Savaşı" örnek göstererek ideolojinin kitle iletişim araçları/internet üzerinden nasıl yapıldığını irdelenmektedir. Siyasi krizlerin ardından devlet kitleyi "Devlet İdeolojik Aygıtı" (DİA) kullanarak rakip ideolojiye karşı nasıl bir mücadeleye soktuğu, haber metinlerinin eleştirel söylem analizi yöntemi ile çözümlenmesini gerektirmiştir. Çalışmada, internetin bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanılması konusunun araştırılması için seçilen haberler Van Dijk'ın söylem analizi modeline göre incelenecektir. Söz konusu yöntemlerle yapılan bu araştırmanın internetin bir ideolojik propaganda aracı olarak nasıl kullanıldığı konusuna açıklık getireceği düşünülmüştür.

Çalışma konusu, 04-30 Nisan ile 1 - 8 Mayıs 2001 tarihleri arasında geçen olaylarla sınırlanmaktadır. Bu süre zarfında ÇHC ve ABD hackerleri arasında internet ortamında ideolojik bir çatışma gerçekleşmiştir. İnceleme

alanında ise coğrafi bölge olarak sadece ÇHC ile sınırlı kalmaktadır. Çalışmada ÇHC kamu internet web sitelerinden biri olan “china.com”un, özel adres ile “Çin-ABB İnternet Savaşı” başlığı altında yayımlanmış 51 özel haber metni inceleme kapsamına alınmıştır. İnceleme sadece Çinli hackerların ABD hükümeti ve halkına karşı kullandığı ideolojik söylemleri üzerinde yapılmaktadır.

Tez çalışması: giriş, üç bölüm ve sonuç bölümünden oluşmaktadır. Tezin amaç, varsayım, yöntem ve veri toplama tekniğinin açıklandığı giriş bölümünün ardından, çalışmanın birinci bölümünde, ideoloji, propaganda ve kitle iletişim araçları gibi kavramlar arasındaki ilişki daha önce yapılmış bilimsel çalışmalar ışığında tekrar tanımlanarak sonraki bölümler için bir kavramsal çerçeve oluşturulmaya çalışılmaktadır. Ardından internet ve kitle iletişim araçları arasındaki ilişki kurularak internetin bir ideolojik aktarım aracı olarak kullanılıp kullanılmadığı sorusuna yanıt aranmaktadır.

Tezin ikinci bölümü, kitle iletişim araçlarının değişik rejimlerde ve değişik dönemlerde birer DİA olarak kullanıldığını Çin örneği ile ele alarak irdelenmektedir. Çin medyası bu bağlamda normatif medya yaklaşımları içinde sınıflandırılmış olan otoriter ve sosyalist medya yaklaşımına göre ele alınmaktadır. Bu iki yaklaşım Çin kitle iletişim araçlarının ilk ortaya çıktığı tarihten itibaren konumunun ne olduğu sorusuna yanıt aramamıza yardımcı olmaktadır.

Tezin üçüncü bölümünde ise ideolojinin propaganda yoluyla internetten nasıl yapıldığı konusu somut örneklerle incelenmektedir. Bunu yaparken seçilen haber metinleri içinde yer alan ve ideolojik olduğu düşünülen sözcük ve cümleler üzerinde söylem analizi yapılarak amaca ulaşılmaya çalışılmaktadır. Bununla birlikte kitle iletişim araçlarının değişik rejim ve değişik dönemlerde, değişik iktidarlar tarafından birer DİA olarak kullanıldığı sonucuna varılmak istenmektedir. İdeolojik düşüncelerin ve propaganda içeriklerinin bulunduğu siyasi ve ekonomik konuma göre değişiklik gösterdiği ancak, kitle iletişim araçlarının DİA olarak görevini sürdürdüğü yaklaşımı da burada ayrıca irdelenmektedir. Sonuç bölümünde

ise, haber çözümlemeleri sonucunda elde edilen bulgular ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İDEOLOJİ, PROPAGANDA VE KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI

1.1. İDEOLOJİ

1.1.1. Tarihsel Gelişimi ve Tanımı

Düşünme, insanların normal hayat faaliyetlerinden biridir. İnsan düşünmeden yaşamaz ve yaşayamaz. Bundan dolayı insan düşünen bir varlıktan ibarettir. Geçtiğimiz yüzyıllar içerisinde, Orta Asya ve Uzakdoğu ülke sınırları içerisinde yürütülen arkeolojik kazı çalışmalarında, kadim Türk ve Çin topluluklarına ait birçok tarihi eserler ortaya çıkartılmıştır. Söz konusu buluntuların içinde 2.000 – 3.000 yıl öncesine ait insan topluluklarının çeşitli inanç ve felsefe bilimlerini içeren birçok yazılı materyaller bulunmaktaydı. Bu yazılı kaynaklar insanların düşünme yolunda epey bir çaba harcadığının birer canlı kanıtını teşkil etmiştir. Bu kaynaklara göre felsefe ve ideoloji kavramları üzerinde çalışan bilim adamları araştırmalarını önce insan ve insan aklından başlatmışlardır (Muhammet Emin, 1997: 1).

Muhammet Emin, meşhur Türk düşünürlerinden Ebu Nesir Farabi'nin insan ve insan aklından söz ederek, insanlar yaradılış itibarıyla, algılama, düşünme, karar verme ve uygulama gibi hem zihinsel hem de fiziksel bir hareket mekanizmasına sahip üstün bir varlık olduğunu ileri sürdüğünü aktarmaktadır (1997: 137). İnsanı diğer canlılardan farklı kılan faktörler işte bu tür özelliklerden ibarettir. Çinli düşünürlerden biri olan Xun Zi (Şün Zı) aynı konuya değişik yöntemlerle başvuranlardandır. O, "insanlar kuvvet bakımından boğa ile eşleşemez, hız yönünden ata yetişemez ancak, boğa ve atı kendi yararları için kullanabilirler" sözüyle insanın aklı ve yeteneği ile kuvvet bakımından kendisinden çok daha üstün olan canlıları bile idare etme becerisine sahip, düşünen bir varlık olduğundan söz etmiştir (Rui Bifeng 2004: 3). Bu görüşlere göre düşünme yeteneği olmayan bir insan ve ya insan topluluğunun var oluşu da mümkün değildir. En eski uygarlıklar olarak bildiğimiz Mısır, Çin ve Türk gibi kavimler, "Firavun", "Tian Zı" ve "Hakan"

adını taktıkları hükümdarlar tarafından binlerce yıl yönetilmiştir (Baytur ve Sıdık, 1999: 47). Bu insanlardan, liderlerin düşünce ve inançlarını paylaşanlar/itaat edenler sükunet içinde yaşamışlar, aksini düşünenler ise her zaman çatışmalarla meşgul olmuşlardır. Örnek verdiğimiz bu tarihi genelleme, insan/insanların düşünmenin dışında fikirlerini eyleme geçirme gibi yeteneklere de sahip bireyler olduğunun açık kanıtıdır. Tarihten bu yana insanlığı düşünmeye ve düşündüklerini eyleme geçirmeye sevk eden o soyut "şey/şeyler", artık bilimsel bir kavram olarak "ideoloji" adıyla karşımıza çıkmıştır (Jiang Yusheng, 2006: 6-7).

İdeoloji, "Soğuk Savaş" yıllarında Avrasya'daki olaylardan ve düşünce akımlarından bahsedilirken sıkça kullanılan bir kelime haline gelmiştir (Mardin, 1982: 12). Örneğin, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB), Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) ve Küba gibi ülkelerdeki egemen düşünce yapısı "sosyalist ideoloji", karşıt görüş olarak düşünülen Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Batı Avrupa ülkelerindeki egemen fikirler ise "kapitalist ideoloji" olarak adlandırılmıştır (Mao Çe Tung, 1975: 141-150). "İdeoloji" sözcüğü bundan dolayı insanların aklına genelde "düşünce" ve ya "belli bir fikir kümesi" olarak gelmiştir (Mardin, 1982: 16). "İdeoloji" sözcüğü batı Avrupa dillerinden Türkçe'ye geçmiştir. Ancak içerdiği anlam itibarıyla tarih boyunca Türklerin de içinde olduğu tüm toplumlarda değişik dil ve lehçelerle kullanılmış eski bir kavramdan ibarettir.

"İdeoloji" sözcüğü, batı Avrupa fikir tarihinde başlangıçta, günümüz bazı insanlarının kavramı algıladığı biçiminin (Eagleton, 1996: 22) tam tersine "düşünce bilim" olarak ortaya çıkmıştır (Mclellan, 1999: 17). Sözcük, insan zihninde fikirlerin belirleme sürecinin nesnel olarak incelenmesinin mümkün olduğunu ve bundan dolayı istenirse "doğru" düşünceleri düşündürmenin bir yolu bulunduğunu iddia eden bir grup düşünür tarafından ortaya atılmıştır (Mardin, 1982: 19). Bu grubun üyelerinden biri olan Fransız ideolog Antoine Destutt de Tracy, 1797'de ilk defa ideoloji kavramını "herkese doğru düşünme imkanı sağlamak için kullanılacak fikir bilimi" anlamında kullanmıştır (1982: 19). Tracy, kendisini bir Condillac öğrencisi olarak görmüştür. Condillac, "Traite des sensations" (Duyumlar Üzerine İnceleme) adlı

çalışmasında geliştirdiği görüşleri Locke'cu felsefeden bağımsızlaştırarak, kendi bilgi teorisinde, her şeyi deneyden türetmenin köktenci bir denemesini yapmıştır. Aynı doğrultuyla Condillac, dış duyumu temel olarak alıp, iç duyumun dış duyum tarafından oluşturulduğunu savunmaktaydı. Tracy, çalışma kaynağı Condillac teorileri olmasına rağmen Condillac'ın bazı görüşlerine katılmamaktadır. Tracy göre Condillac, hayvanların da ruha sahip olduklarından dolayı, düşünme yeteneği, yargılama, anımsama özelliklerinin olduğunu savunmaktadır (Mardin, 1982: 20-21). Oysa ideoloji insanın tinsel yeteneklerini araştırır. İdeoloji bu görevi yaparken hiçbir şekilde dinsel görüşleri dikkate ve ciddiye almamalı, tam bir doğa araştırması gibi davranmalıdır (Özbek, 2003: 36-37).

İdeoloji sözcüğü kuşkusuz, ideologlar ile yakın bağı olan Napoleon Bonaparte'ı da hatırlatır. Tracy'in de içinde olduğu ideologlar, "insanların yanlış düşüncelerini düzeltmeye yarayacak fikir bilimi"i yaymak için Napoleon iktidarından yararlanmayı düşünmüştür. "Institut de France" adındaki kuruluşun onursal üyesi olan Napoleon, aydınlanma felsefesinin ilkelerine dayanan bir eğitim sistemi geliştirme görevi vermiştir. Ancak Napoleon, ideologların ileri sürdüğü fikirlerinin kendi politik çıkarlarına ters düştüğünü görünce gruptan desteğini çekmekle birlikte onları "metafizik" yapmakla suçlamıştır (Özbek, 2003: 46-53). Bundan böyle ideologların övücü anlamda kullandıkları "ideoloji" kavramı ise ihbarcılık, yanlış bilinç ve yanlış kuram gibi alay ve kınama konusuna dönüşmüştür. Oysa ideologların ideoloji kavramı "fikirlerin duyum ürünü"nden ibaretti (Mardin, 1982: 94).

İdeoloji kavramı Napoleon'dan başlayarak Marx'a kadar olan süreçlerde hep olumsuz anlamda kullanılmıştır. Marx'in ideoloji konusunda özel bir çalışma yapmadığı ancak terimle ilgili oldukça değişik tanımlamalarla karşımıza çıktığı görülmektedir. Marx'in, kendi çalışmalarında ideoloji kavramını değişik durumlarda değişik anlamlarda kullandığı bilinmektedir. O'na göre ideoloji, "bilinçli anlatım, yanlış toplumsal bilinç, gerçek yapıları çarpıtan ve onların karşısında kör olan bir toplumsal bilinç" gibi anlamlar taşımaktadır. Lieber de Marx'ın ideolojiyi "zorunlu yanlış toplumsal bilinç" olarak düşündüğünü ileri sürmüştür (Özbek, 2003: 66-71).

Sosyal yaşamın ve siyasal gücünün dünyevileşmesi ideolojilerin ortaya çıkması ve yayılmasının koşullarını yaratmıştır. Bu çerçevede ideolojiler, öncelikle harekete geçirme ve meşrulaştırma fonksiyonlarına sahip bir inanç sistemleri olarak anlaşılmıştır. Özellikler 18. yüzyıl sonu ve 19. yüzyılın başları "ideolojiler çağı" olarak nitelendirilmiştir. Böylece, modern kapitalist sanayileşmeyle birlikte gelen kültürel değişmeler ideolojilerin oluşup gelişmesini sağlayan bir ortam yaratmıştır (Alemdar ve Erdoğan, 1994: 186).

Marx ideoloji terimini Tracy'den yarım asır sonra ele alarak kavrama yeni bir anlam vermeye çalışmıştır. O'na göre ideoloji, bir insanın ya da bir toplumsal grubun zihninde egemen olan fikirler ve tasarımlar sistemidir (Althusser, 2000: 47). Daha genel bir bakışla, bir çağın sosyal yapısının o çağın fikir ürünlerinde yansımasıdır (Mardin, 1974: 36-38). Görüldüğü gibi Marx ideoloji konusunda oldukça değişik tanımlamalarla ortaya çıkmaktadır.

Teorik bakımdan Marx düşüncelerine en önemli ilaveler Rus lider Lenin ile Çinli lider Mao Zedong'dan gelmiştir. 20.Yüzyılın başlarında önce Rusya'da sonra Çin'de cereyan eden komünist ihtilal hareketleri, bu liderlerin ideolojiyi olumlu anlamlarda kullanarak pratikte uygulanmasının birer sonucu olduğu düşünülmektedir (Ceng Baovei, 2004: 3). Her iki lider kendi çalışmalarında ideoloji sözcüğünü yapıcı anlamda kullanmaya özen göstermiştir (Lenin, 1968: 51-52). Mao Zedong, Çin Komünist Partisinin (ÇKP) ilk kuruluş yıllarında parti içi ideolojik çatışmalarla ilgili kaleme aldığı yazısında, kendi düşüncesi ile Çen Du Şiu düşüncesi arasında radikal bir yol ayrımına girmiştir (Mao Çe-tung, 1975: 72).[1] Mao yine, SSCB'den de örnek vererek, Lenin ve Stalin düşüncelerinin doğru, Trotski ve Buharin düşüncelerinin ise yanlış ideoloji olduğunu iddia etmiştir (1975: 73). Böylece Mao, kendi düşünce ve eylemlerini doğruluk adı altında meşrulaştırarak (sosyalist) ideolojiye olumlu anlam kazandırmaya çalışmıştır.

Karl Mannheim ise ideolojileri, "proje içeriklerini fiilen gerçekleştirmeyi asla başaramayan" ve böylelikle var olan toplumsal ve siyasal düzenlemeleri

[1] Chen Du Xiu (Çen Du Şiu) 1921'de Çin Komünist Partisinin Çin'deki ilk kurucu üyelerden biri ve ilk başkanıdır. Mao Zedong'a göre kendi düşüncesi "doğru ideoloji", Chen Du Xiu düşüncesi ise "hatalı ideoloji"dir. Bundan dolayı ihtilaller yenilgiyle sonuçlanmıştır (Mao Çe-tung, 1975: 72-73).

asla rahatsız etmeyen “durumsal olarak aşkın fikirler” olarak tanımlamaktadır (Mannheim, 2002: 175, Mcllellan, 1999: 65). Ünlü bir Marksist felsefeci ve siyasal eylem adamı olarak bilinen Althusser’in ideoloji ile ilgili olumlu tanımlara sahip olduğu da söylenemez. O, Marx’a ait “ideolojinin tarihi yoktur” tezi savunmakla birlikte, ideolojiyi maddi bir pratikten ibaret olduğunu söylemiştir. O’na (2000: 51-55) göre ideoloji, bireylerin gerçek varoluş koşullarıyla aralarındaki hayali ilişkilerini temsil eder; ideolojinin varoluşu maddidir; ideoloji, yanılsama ve ya imadır.

Eagleton da ideolojiye olumlu anlam vermemektedir. O’na (1996: 17-18) göre ideoloji, “pis kokan nefes gibi hep başkasının sahip olduğu bir şeydir”. O’na göre şimdiye kadar hiç kimse ideolojinin tek ve yeterli bir tanımını yapamamıştır. O, ideolojiyi “farklı kavramsal liflerle bütün bir doku halinde örülmüş bir metindir” şeklinde tanımlayarak, çeşitlilik göstermek için şu anda geçerli olan ve kullanılan ideoloji tanımlarını “toplumsal yaşamdaki anlam, gösterge ve değerlerin üretim süreci; belirli bir toplumsal grup veya sınıfa ait fikirler kümesi; bir egemen siyasi iktidarı meşrulaştırmaya hizmet eden yanlış fikirler...vb gibi sıralamaktadır.

İdeolojinin nesnel olacak bilimsel incelenmesi fikri İkinci Dünya Savaşı sonrasında, Batıda özellikle de ABD’de güçlü bir diriliş yaşamıştır. Almanya’daki “Nazi Hareketi”nin sonuçları, Stalinizmin aşırlıklarının ortaya çıkışıyla, pek çok kişinin komünizme karşı yaşadığı hayal kırıklığı ve Sovyet komünizminin Batı tipi demokrasilere yönelik bir tehdit olarak algılanışı, bu düşüncelerin kökenlerini ve gücünü açıklamaya yönelik ilgiyi körüklemiştir. 1960’li Yıllardaki Mao Zedong düşüncesinin özellikle “İleriye Doğru Büyük Hamle” ve “Kültür Devrimi” sırasında Çin toplumu üzerindeki şaşırtıcı etkisiyle, bir çok “Üçüncü Dünya Ülkesi”nde (Küba ve Afrika ülkeleri) ulusal kurtuluş ülkülerinin kazandığı tartışılmaz güç, bu ilgiyi daha da güçlendirmiştir. Bu dönemin yazarlarıyla, entelektüel olarak us-dışılıkla, siyasal olarak da totalitarizmle eleştirilen “ideoloji” terimi açıkça aşağılayıcı bir anlam kazanmıştır (Mcllellan,1999: 19-20).

Çin’de ideoloji terimi hem kelime hem de taşıdığı anlam itibarıyla 1950’li yıllardan itibaren halk içinde duyulmaya başlanmıştır. Mao Zedong

liderliğindeki ÇKP, 1 Ekim 1949'da ÇHC kuruluşunu ilan ettikten sonra ülkede kök salmış feodal yapıyı ortadan kaldırmak amacıyla halkın siyasi ve sosyal hayatında bir takım değişiklikler yapma yoluna gitmiştir. Yönetim, kendi düşüncesini tüm kitleye ulaştırmak amacıyla öncelikle alt yapı çalışmalarını başlatmıştır (Deng Liqun, 1987: 1.cilt, 350).[2]

Çin halkı ÇKP yönetiminin bu tür gayretleri sayesinde günümüz Çince'sinde "Si Xiang - 思想" (Sı Şiang) şeklinde ifade edilmekte olan ideoloji kavramı ile tanışmıştır. 1966-1976 yılları arasında gerçekleşen "Kültür Devrimi" süresince kavram, gerçek anlamıyla tek taraflı araştırma konusu olarak siyasi ve bilimsel çalışmalarda yer almaya devam etmiştir. İdeoloji, hem terim hem de anlam olarak kitle iletişim araçları aracılığıyla kitleye bu şekilde duyurulmuştur. Çinli düşünürler de, bu dönemlerdeki ideolojiyi, Marx, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedong düşüncelerinden ibaret fikir kümeleri olduğunu kabul etmişlerdir (Feoktistov, 1975: 21-23). Yarım yüzyıla yakın bir zamana kadar hep politik çıkarlarla özdeşleştirilen ideoloji terimi, günümüzde bile çoğu Çinli bilim adamlarının aklına, ÇKP ve hükümetinin devlet ve halka yönelik ürettiği bir takım siyasi düşünceler kümesi gibi anlamlarla yerleşmiştir (Zhao Xianquan, 2004: 1).

Eagleton'nun "ideoloji hep başkaların sahip olduğu bir şeydir" tanımı Çin'deki oluşumları doğurlar niteliktedir. İdeoloji, Çin'de hep başkaların yani egemen sınıfın sahip olduğu bir şey olmuştur. Çin ideolojisi egemen sınıf ÇKP'nin isteğiyle şekillenmiş ve aynı sınıf tarafından kullanılmıştır. Çin, kendi anayasası gereği, çeşitli etnik gruplardan oluşan ve çok partili bir ülkedir (Qin Shi, 1995: 34-45). Anayasa her ne kadar şeffaf bir demokratik yapıdan söz etse de, ülkede, ikinci bir ideolojik yapılanmanın ortaya çıkması ÇKP tarafından rejim tehdidi olarak algılanmıştır. Mao Zedong iktidarından sonraki Deng Xiaoping döneminde bile egemen sınıf, kendi ideolojisi ve politik

[2] Radyonun en popüler propaganda aracı olduğu 1950-1970'li yıllarda ÇHC yönetimi, şehirden kırsal alanlara kadar elektrik çekerek radyonun ülkenin en ücra köşesine kadar gitmesini sağlamaya çalışmıştır. Elektrik gitmesi olanaksız olan yerlere ise merkezden kablolar çekilerek hoparlörler takılmıştır. Bu dönemlerde ülke çapında kullanılan toplam hoparlör sayısının 86.000.000'u geçtiği kayıtlara geçmiştir.

düşünceleri ile ilgili karşı eleştirileri kabul etmeme tavrını sürdürmüştür (Chen Lidan, 2004: 7).

Çin kendi denetimi altında Budizm, İslamiyet, Hıristiyanlık ve Taoizm inançlarına izin vermiştir. Tüm dini inançlar "Kültür Devrimi"nde rejim karşıtı hurafe düşünceler olarak yasaklanmış, Deng Xiaoping iktidarından sonra ise kapatılmış tüm buda tapınakları, camiler ve kiliselerin kapıları ardına kadar açılarak tekrar ibadetler yapılmaya başlanmıştır. Ancak Çin'deki dinler, bazı ülkelerde olduğu gibi, belirli bir siyasi oluşumu iktidara taşıma yolunda kullanılan bir çeşit ideolojik sistem olma şansına sahip olmamıştır (Qin Shi, 1995: 31-32).

İdeoloji hem toplumsal hem de siyasal bir simgedir (Bektaş, 2000: 77). Çin'de tek siyasal ideoloji sosyalizm olmuştur. Siyasal ideoloji, bir ülke, devlet, millet, siyasal bir parti veya siyasal bir grup tarafından benimsenen, amacı ve belirli siyasal hedefler olan, siyasal, toplumsal ve ekonomik olayları, kurumları bu amaçlara göre yorumlayan inançlar ve fikirler bütünüdür (Daver, 1972: 4). İdeoloji üç temel işlev görür: İlk işlev maskeleme ve yerinden etmedir. İkinci işlev, parçalama veya ayrımadır; üçüncüsü ise ideolojik etki hayali bir birlik veya uyum empoze ederek, gerçek yerine hayali ilişkileri koymaktır. İdeoloji işlev görmeye başladığında; bireyi, grupları, çeşitli ideolojik bütünlükleri (dernek, ulus, halkoyu, genel çıkar, popüler istek, toplum,vs) yeniden oluşturmayı ister (Erdoğan ve Alemdar, 2002: 402).

İdeolojiler, toplumların ya da toplum içinde yer alan belirli grupların ihtiyaçlarına yanıt veren, kendi içinde tutarlı inanç sistemleridir. Her toplum kesimi, kendi ideolojisine uyan bir iktidarı yasal saymakta ve ona boyun eğmeyi doğal kabul etmektedir. Halkın çoğunluğunun inançlarına uygun olan bir yönetim biçimi yasal kabul edilmekte, bu çoğunluk ne kadar büyürse, siyasal istikrarın ve toplumsal barışın o ölçüde artacağı beklenmektedir. Günümüzde etkisini sürdüren ve kendisine taraftar bulan siyasal ideolojiler liberalizm, sosyalizm, milliyetçilik ve dinler...vb olarak çeşitli gruplara ayrılmıştır. Bu tür düşünceler, kulaktan kulağa yayılma veya sistematik bir şekilde tasarlanmış belli bir araç üzerinden kitleye yayılır. Bu yayılma işlemine günümüzde bilimsel dilde propaganda denilmektedir. Aşağıda

propaganda kavramının tanımı ve kavram üzerinde yapılan bilimsel çalışmalara kısaca göz atılacaktır.

1.2. PROPAGANDA

1.2.1. Propagandanın Tanımı

Propaganda, insanın var oluşu ile başlamış ve onunla birlikte gelişmiştir. Tarih boyunca dini, kültürel ve siyasal olarak çeşitli toplumlarda büyük bir öneme sahip olmuştur. İnsanlar propaganda aracılığıyla birbirlerinin fikirlerini değiştirmeye, kendi inandıklarına ve yaptıklarına inandırmaya ve siyasal tercihlerini etkilemeye çalışmıştır. Tarihte, Uzakdoğu ve Orta Asya kavimlerinin yaşamında Manihaizm ve Budizm inançlarının büyük etkileri olmuştur. Aynı tarihlerde veya daha sonraki dönemlerde Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarında da yine güçlü bir inanç sistemini oluşturan Hıristiyan ve İslam dinleri de hızla yayılmaya başlanmıştır. İran'dan kaçan Mani rahiplerinin Uzakdoğu ve Orta Asya'ya sığınması ve buralarda yaşayan halklara kendi inançlarını benimsetmesi; Çinli rahip Tang Xuanzang'ın (Tang Şuan Zang) Hindistan'dan Buda Nom'unu (kutsal kitap) alarak Çin'e dönüşünde Uygur ve diğer Türk kavimleri yaşadığı topraklardan geçerken gerçekleştirdiği Budizm inancını yayma çabaları (Wu Chengen, 1560, 70); Hz. İsa'dan sonra havarilerin Hıristiyan inancını yayma yönünde gösterdiği gayretleri (Bektaş, 2002: 73); Hz Muhammet ve sahabelerin, düşman kuvvetlerini korkutmaya yönelik bazı girişimleri çok açık birer propaganda faaliyetinden ibarettir (Özsoy, 1998:26). Propagandanın herkesçe benimsenebilecek bir tanımını vermek oldukça güçtür. Bunun başlıca nedeni, bir birinden oldukça farklı çok sayıda kavram ve etkeni propagandaya özgü alanın içinde dikkate alma zorunluluğudur. Propaganda sözcüğü, MS. 3. yüzyıllardaki Çin'de askeri faaliyetler ile yakından ilişkili olan normal bir terim

olarak kullanılmaya başlanmıştır (Zhan Jiang, 2003).[3] Oysa Avrupa'da bu terim 18. yüzyılda genel kullanıma girinceye kadar hep kilise tarafından kullanılmıştır. Propaganda kavramanın siyasi alanda kullanımı Fransız Devrimi'nden sonra ortaya çıkmıştır (Bektaş, 2002: 80).

Propagandayı tanımlamak için yapılan ilk kapsamlı çalışma Lasswell'in "Birinci Dünya Savaşı'nda Propaganda Tekniği" adındaki eseridir. Lasswell bu çalışmasında propagandayı, "anlamlı semboller, ya da... öyküler, söylentiler, haberler, resimler ve toplumsal iletişimin diğer biçimleriyle düşüncelerin denetimi" şeklinde tanımlamaktadır (1927: 9). Propagandaya genel tanımlamanın dışında ayrıca ahlaki, sosyolojik, psikolojik ve siyasal yönleriyle de farklı tanımlar yapılmakta ve bu tanımlar birbirini tamamlamaktadır. Amerikalı psikologlardan Pratkanis ve Aronsonlar propagandayı ahlaki yönden değerlendirerek ikna faaliyetini kötüye kullanıldığıyla ilgili görüşlerini ortaya koymuştur. Bu iki psikolog yaptığı birçok araştırmalardan propagandanın, insanları yaşamsal bilgilerden mahrum bırakma ve eğitsel iletişim araçlarını kullanarak insanların kandırıldığını iddia etmektedir. Bu iki psikolog propagandayı, "alıcıyı, düşünceyi, önyargı ve duygularla onayarak güdükleştiren basit imajlar ve sloganlar kullanarak, evvelce kararlaştırılmış bir noktaya getirme girişimi" olarak tanımlamaktadır (Bektaş, 2002: 24).

Günümüzde psikoloji ilmi de propagandanın insan/insanlar üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Özellikle, insan/insanların tutum ve tavırlarının propaganda yoluyla etkilenebilmesi olayı konuya psikolojik bir boyut kazandırmıştır. Böylesine bir yönlendirme sonucunda ortaya çıkacak yeni davranış ve kanaatleri konu alan çalışmalar günümüzde psikolojinin önemli bir alt dalını oluşturmaktadırlar. Propaganda, sosyal psikologların tanımladığı gibi, en geniş anlamıyla, yalın olarak tüm iletişim, eğitim ve tanıtımı kapsayan fikir ve kanaatleri etkilemek amacıyla yapılan bir girişimi ifade eder. Dar anlamıyla ise propaganda, toplumu etkilemek amacıyla simgeler ve

[3] Türkçe okunuşu "Şuan Çuan" olup "宣布传达" (Xuan Bu Chuan Da) ilan etmek, iletmek ve "互相传布" (Hu Xiang Chuan Bu) karşılıklı yaymak anlamında gelen sözcüklerden türemiştir.

semboller aracılığıyla bireylerin ve grupların inançlarını, tutumlarını ya da eylemlerini etkileme yönündeki sistemli gayretlerin tümüne verilen ad olmaktadır (2002: 21).

Lumley'e (1933: 44) göre propaganda, belli bir fikir ve davranışı (kökeni, çıkarı, yöntemleri, yaymak istediği içeriği ve benimseyenlerin karşılayacağı sonuçları göz önünde tutarak, bu hususlardan birini, bir kaçını ya da hepsini gözeterek) yayma ve kabul ettirme gayretidir. Ogle (1950: 224) propagandayı "en yalın ve en kapsayıcı biçimde ikna etme için yapılan girişim" olarak tanımlamış. Albig (1956: 302) ise propagandayı belirli bir ve ya bir dizi doktrini yaymak için gerçekleştirilen her hangi bir örgütlü ya da düzenli grup çabası şeklinde tanımlayarak "kapsayıcı anlamıyla propaganda süreci, bir ikna etme girişimidir" şeklinde tanımlamıştır.

Doob da propagandayı psikolojik açıdan değerlendirerek, "propaganda bir toplumda, belirli bir zamanda, kişilikleri etkilemeye teşebbüs eden ve bireylerin bilimsel olmayan ya da şüpheli değerler olarak kabul edilen amaçlara yönelik davranışlarının kontrol edilmesi için yapılan girişim" olduğunu söylemektedir (1966: 390).

Çinli sosyal bilimcilerin de propaganda konusunda Avrupalı bilim adamlarına benzer görüşlere sahip olduğu görülmüştür. Nitekim Zhang Kun propagandayı, "birey, gruplar ya da devletin, basın yoluyla çeşitli olayları ve ya düşünceleri belirlediği hedef kitlesine ulaştırarak, hedef kitlenin düşüncesi ve davranışını etkilemek amacı güden bir tür toplumsal faaliyetler bütünüdür" şeklinde tanımlamaktadır (2004: 1).

Jean Marie Domenach'a (1992: 5-17) göre de; "propaganda toplumun görüş ve davranışını değiştirmek için belirli bir görüşü veya belirli bir davranışı benimsemelerini sağlayacak biçimde etkileme girişimleridir."

Chen Lidan, "propaganda, çeşitli simgeler ve belirli bir düşünceyi kullanarak insanların davranışını yönlendiren ve onların hareketini kontrol altına almayı hedefleyen bir tür toplumsal aktarım aracıdır" demektedir. Chen, propagandanın, ÇHC siyasi hayatında yüksek değere sahip bir kavram olduğunu söylemektedir. O propagandayı, yaşadığı ülke rejimiyle bütünleştirerek "propaganda ÇKP tarafından yönetilen Çin'de, yönetimin

toplumun düşünce ve davranışını yönlendirmede kullandığı etkin bir silahıdır" şeklinde tanımlamaya çalışmıştır (2004). Propaganda, etkili iletileri yansıtmak için güçlü bir kaynak tarafından bilinçli olarak yönlendirilen iletişimi ifade etmektedir. Bu kaynak alternatif iletileri dışarıda bırakacak derecede güce sahiptir (Burton, 1995: 224). Propaganda, insanları etkilemek için gerçek, yarı gerçek, ya da yalan bilgiler yaymada, simgeler aracılığıyla bireylerin, grupların inançlarını, tutumlarını ya da eylemlerini etkileme yönündeki sistemli gayretlerinin tümüne verilen bir isimdir.

İnsanları etkilemek ve yönlendirmek isteyenler için propaganda çok önemli bir araç olmuştur. Bundan dolayı demokratik sistemlerde, söz konusu sistemi yürüten ve yürütme amacı güden siyasetçiler kuşkusuz onu etkin bir biçimde kullanmaya çalışmışlardır. Tek partili rejimle yönetilen Çin'de ise propaganda sadece ÇKP yönetiminin siyasi görüşü ve çeşitli yönetim yanlısı çıkarlar uğruna kullanılmıştır (Zhan Jiang, 2004: 4). Aslında propaganda kavramı, ister demokratik ister totaliter sistemlerde olsun, insanların siyasal tercihlerini ve kanaatlerini etkilemeye çalışan faaliyetlerden başka bir şey değildirler. Propaganda yapan/yaptıran her hangi bir siyasi, toplumsal ve ya dinsel oluşumlar bu faaliyeti, içinde bulunduğu gurubun belli çıkarlarını amaç edinerek geçekleştirirler. Yani propagandanın amacı siyasi olduğu kadar dinsel de olabilir.

1.2.2. Propagandanın Amacı

Propaganda, içinde bulunulan şartları değiştiremez ve değiştirme amacında da değildir. Sadece içinde bulunulan şartlar altındaki eylemlerini değiştirme ve yönlendirme çabası içindedir. Bu değiştirme ve yönlendirme çabası, zorlama ile değil sadece iknaya dayalı olup, bireylerin ikna olmaları ve gelecek hakkındaki beklenti ve umutlarının değişmesi, sonuç olarak da eylemlerinin değişmesi, propagandanın temel amacıdır (Domenach, 1992: 17-19-36). Propagandanın genel amacı ya hedef kitlede yeni düşünce eyleminin şiddetini arttırmak ya da hedef kitlede varolan fikir ve eylemleri değiştirmek veya en azından aleyhinde olmayacak hale getirmektir. Birey, değiştirmeye karşı oldukça büyük bir direnç gösterebilir. Ancak kendi

görüşünden farklı ve zıt fikirlerle karşı karşıya kalması bireylerde bir bilişsel çelişki oluşturulması durumunda birey öncelikle kendi kendini sorgulamaya başladığından dolayı güçsüzleşmekte ve aradaki tutarsızlık ve çelişkinin yükünden kurtulabilmek için propaganda ile ileri sürülen fikirleri benimseyerek propagandanın amacını gerçekleştirmesine olanak vermektedir.

Propaganda insanların varlıkları ve gelecekleri konusunda düşüncelerinde hareketle, geliştirdiği ve genişlettiği mesajlar yardımıyla hedef kitle üzerinde belirgin bir güç oluşturmakla birlikte etkisini sürdürmekte olup (Domenach, 1992: 92) bireyler ve grupların kendilerini tanıtmak, kamuoyunun kendi amaçları ve eylemlerini, iktidarlarını destekler kılmak, kendi ilgilendikleri konularda halktan destek sağlayarak iktidarı ele geçirmek veya iktidarını kurmak amacını taşımaktadır.

Siyaset, bir toplumda kimin, neyi, nasıl ve yapacağının kararlaştırılması için bir araç olduğuna göre çatışma ve uzlaşma süreçlerinden oluşan bu yapıda propagandanın temel amacı bu süreçleri yönlendirmek ve toplumun istenilen yönde, lehte ya da aleyhte olmayacak şekilde etkilemektedir (Üzün, 1 Şubat 1995: 122).

Propagandanın amacı, insanlar arasındaki ortak noktaları bulma ve buluşturma faaliyeti ile kararsız kitleleri aktif politikaya çekmektir. Bu çerçevede propaganda amaçları genel olarak, mevcut güç dengelerinin ele alınması; ele alınan güç ve dengeyi değiştirerek bir birey veya grubun mevcut fikir ve eylemlerini planlı olarak yönlendirilmesi; bu yol ile istenilen yönde ve şekilde değişim gerçekleştirerek, hedef kitlenin beklenti ve tutumları üzerindeki mevcut güç dağılımının propagandanın yararına daha değişik bir şekilde çevrilmesi; bu sayede kitle iletişim sistemlerini kontrol altında tutarak, kamuoyunun görüşlerini ve tutumlarını kontrol altına almak ve yönlendirilmesi veya değiştirilmesi; son olarak bu şekilde toplumsal kontrolü sağlamak olarak kabul edilmektedir (Domenach, 1992: 114).

Siyasal yapıyla birlikte teknolojik gelişmelerin siyasal alanda kullanımının yaygınlaşması sonucunda propaganda faaliyetlerinde ve amaçlarında da bir takım gelişmeler olmuş, buna paralel olarak propagandanın amacı hedef kitlenin fikirlerini değiştirmekten eylemlerine

doğru kaymış ve hedef kitlenin fikirleri açısından etkisizleştirerek aktif veya pasif olarak istenilen eyleme katılmalarının sağlanmasına çalışılmıştır. Böylece propagandanın amacı; bir aday veya partiyi diğer aday ve partilerden farklı kılarak, fikirlerini hedef kitlenin gözünde değerli göstermek ve başarılı bir duyarlaştırma sonrasında bireylerin düşünce tavrı ve alışkanlık biçimlerinde değişiklik yaratarak ortak bir çıkar sağlamak haline gelmiştir (Bongrand, 1992: 21).

Tarih boyunca iktidar ilişkilerinin olduğu her zaman ve her yerde var olmuş bir araç olan propaganda çalışmaları ve yöntemleri oldukça farklılaşmış olmakla birlikte propagandanın amacı asla ortadan kalkmamış ve etkinliği azalmamıştır (Bongrand, 1992: 9). Propaganda mesajlarının hedef kitleyi oluşturan bireylerin duygu ve düşüncelerinin eylemler ile desteklenebilir hale getirilmesi suretiyle, hedef kitlenin dikkatinin, istemli veya istemsiz olarak yakalanması, eylemin gerçekleşeceği zamana ve zemine kadar hatırda kalmasının sağlanarak dikkatin devamlılığının sürdürülmesi, bugün propagandanın birincil amacını oluşturmaktadır.

1.2.3. Propagandanın Türleri

Propaganda yöneldiği alana propagandayı yapan kaynağın niteliğine ve propaganda mesajının içeriğine göre çeşitli türlere ayrılabilir. Domenach, “Politika ve Propaganda” adlı çalışmasında propagandayı “Lenin Türü Propaganda” ve “Hitler Türü Propaganda” olarak ikiye ayırmıştır. O’na göre Lenin Rus halkına, Marksizm’i elverişli bir politik eylem olarak sunmayı bilmiştir (Domenach, 1992: 30-31). Çinli sosyal bilimcilerden Zhan Jiang’a göre de SSCB’nin kurucusu Lenin’in politik başarıları büyük ölçüde propagandaya borçludur. O’na göre Lenin propagandayı, siyasal açıklamalar ve paroladan oluşan iki temel terimle özetlemiştir. Bolşevikler, Zhan Jiang’in da (2003) belirttiği gibi, halkın Çar rejimine olan nefretini artırmak ve kendine daha fazla siyasi taraftar toplamak amacıyla, yönetici sınıfın kendi bencil çıkarlarını örtmek için kullandıkları yanıltmacı politikalarının gerçek yüzünü ortaya çıkartmaya çalışmıştır. Lenin Rus ordusunun milyonlarca köylü-

askerinin iki temel isteğini iki sözcükte yani parolada birleştirmiştir: “Toprak ve Barış”.

Bolşevikler propaganda faaliyetlerinde propagandacılar ve kışkırtıcılardan ibaret iki tür ajan kullanmıştır. Bu ajanlar, Sovyet Sosyalist Partisi Propaganda Bölümünün doğrudan kontrolünde bulunmuşlardır. Zhan Jiang’a göre kışkırtıcı, haksızlıklara uğrayan kitlenin kızgınlığını kaba bir şekilde açığa vurması için insanları galeyana getirmek için çaba göstermiştir. Kışkırtıcı, bir tek ya da birkaç düşünce aşılayabilir. Propagandacı ise birkaç düşünceyi sistematik bir şekilde bireylere ya da küçük topluluklara açıklayabilir (2003).

Hitler ve Goebbels, çağdaş propagandaya büyük katkılarda bulunmuşlardır. Hitler Leninci propaganda anlayışını**,** her amaç için kullanılabilen, kendi başına birer silah yapmıştır. Bundan böyle propaganda kendi başına bir taktik, kendine özgü yasaları olan özel bir sanat olmuştur. Kitlenin yoğunlaştıkça daha duygulu, daha kadınsı bir nitelik kazandığını anlayan Hitler, nazizmi ‘güç’ üzerine kurmuştur. Simgeler, şarkılar, sloganlar insanları koşullandıran yardımcı öğeler olarak etkin bir biçimde kullanılmıştır (Domenach, 1992: 40). Sosyolojik propaganda ise geniş bir alanı kapsar ve burada amaç siyasal propaganda da olduğu gibi belirlenemez. Sosyolojik propaganda ülkedeki çoğunluğu hedef almış olup, çoğunluğun uzun süreli etkilenmesini göz önünde bulundurarak çeşitli biçimlerde ifade bulmaktadır (Örneğin; reklam, sinema, TV dizileri....) (Gürgen, 1990: 19). Sosyolojik propaganda, toplumsal çerçeveyi kullanarak belirli bir hayat felsefesini hedef kitleye kabul ettirmeye çalışır. 1978’den sonra Çin yöneticilerinin uyguladığı “Çin Tarzı Sosyalizm ve Dışa Açılma Politikası” ve kitle iletişiminin en etkin alanlarında, halka çeşitli programlarla süsleyerek benimsetmeye yönelik çabası bu tür propagandaya örnek olabilir (Çin Radyo-Televizyon Yıllık Almanağı, 1996 : 1-5).

Bütünleşme ya da birleştirici propaganda, düzenin sürdürülmesine yöneliktir. Çağdaş devlet, insanların sadece oy kullanarak veya mevcut rejimin iktidara gelene kadar desteklenmesiyle yetinmez. Bu tür propaganda, insanların veya toplumun, kurumun değer ve davranışlarına katılması ve

onlara sımsıkı bağlanmasını amaçlamaktadır. Bu mevcut siyasal iktidara meşruluk temelini kazandırmaya yönelik yapılan birleştirici propaganda türüdür. Yönetilmekte olan kitlenin sadece itaat etmesinden ötürü onların yönetimi sevmeleri için de uğraşırlar (Keskin, 1997: 15).

Dikey ve yatay propaganda türleri ile ilgili olarak dikey propaganda bir örgütün başında yer alan yönettiği gruplardan daha üstün olduğunu düşünen siyasal ya da dinsel önderin uyguladığı propagandadır. Dikey propagandayı Harold Laswell, karşıtlı ve olumlu propaganda olarak ikiye ayırmıştır. Otoriter nitelik taşıyan karşıtlı propagandadan farklı olarak olumlu propaganda, demokratik bir propaganda türüdür. (Tolon, 474-475) Yatay propaganda ise bireylerin birbirlerini grup halinde etkilemeleri yoluyla gerçekleşmekte olup mantığa dayalı bir propaganda türüdür. Yatay propaganda, bireyleri aynı düzeyde değerlendiren ve mantığa dayanan bir propaganda türüdür (Aykaç, 1996: 44). Son propaganda türü ise ussal ve ussal olmayan propagandadır. Ussal olmayan propaganda coşku, duygu ve tutkulara hitap eder ve kısa dönemde çok etkili olur, ancak eğer propagandanın uzun dönemli bir etkisi olması isteniyorsa, ussal propaganda tercih edilmelidir (Keskin,1997: 15).

Propaganda türlere ayrıldığı gibi olumlu ve olumsuz eylem türü olarak da alınabilir. Bu konuda Leonard W. Doob olumlu propagandadan söz ederken bilgi verme ve uluslararası kamuoyu oluşturma gibi işlevlerden bahseder. Kişisel özgürlüğe bir saldırı ve başkalarını etkilemek ve tutumlarını değiştirmek amacıyla gerçekleştirilen eylemlere de olumsuz propaganda anlamı yükler (Bektaş, 2002: 150-151). Bu tür bakış açısı propaganda yapan kişi veya kurumlara ilişkin güven sorununu gündeme getirmektedir. Propaganda, sadece ulusal alanda sınırlı kalmayıp uluslararası alanda da çeşitli siyasal iktidarlar tarafından farklı ideolojik aktarımlar için kullanılmıştır. Propaganda gözle görünür fiziksel bir baskı olmaksızın, ideolojik araçlara başvurarak insanların denetim altında tutulmasına siyasal onay ve rıza elde edilmesine çaba gösterir.

1.2.4. Propagandanın İşlevi

Propagandanın kitleleri etkileme gücü ve tutum değişiklikleri yaratabilme kabiliyeti onun etkili bir silah olarak kullanılmasına neden olmuştur. Ülkeler, siyasal parti ile baskı grupları, çok uluslu şirketler veya tam ulusal ya da uluslararası örgütler propagandayı kendi yararları için ön planda tuttular. Böylece propaganda taraftar kazanma, bunu başaramıyorsa en azından karşıt görüşlerin sayısını ve gücünü azaltmak amacıyla sürekli kullanılan bir araç oldu (Akarcalı, 1989: 9).

Dünyada totaliter ülkeler hariç hiçbir kuruluş açıkça propaganda yaptığından söz etmediği için propaganda yerine "Tanıtım, Halkla İlişkiler, Uluslararası Ekonomik ve Kültür-Yardım" gibi tanımlar kullanılmaya başlamıştır. Totaliter devletlerdeki uygulamalar nedeniyle demokratik devletler propaganda kavramının kendisinden ve içerdiği anlamlarından çekinmişlerdir. O kadar ki, propagandacı oldukça tehlikeli biri olarak görülmüştür. Hatta, ABD'de resmi propaganda kurumlarına "Kamusal Bilgi Ofisi" denmektedir. Çin'de ise açıkça "propaganda bölümü" medya kuruluşlarına ise "propaganda kurumları" denilmektedir (Çin Radyo-Televizyon Yıllık Almanağı, 1996: 3). Propaganda özellikle uluslararası ilişkilerde ulusal çıkarları savunmak için etkili bir yöntemdir.

1960-1970'lerde Çin-Sovyet ilişkilerinde patlak veren ideolojik çatışmalarda her iki ülke kendi ulusal çıkarları üzerinde çalıştıkları bilinmektedir. Propagandaya ulusal düzeyde de rastlanmaktadır. Yıllarca hep aynı rejimle yönetilen totaliter ülkeler, propagandayı yönetici kadro ile halk arasında belirli bir uyum sağlaması yolunda en etkili beyin yıkama yöntemi olarak kullanmıştır. Bu uyum, demokratik ülkelerde daha da önem kazanmıştır. Seçimle iş başına gelen hükümet başta olmak üzere çeşitli kurumlar ve kuruluşlar eylemleri ve çalışmaları hakkında uzun ve yakın vadeli politik hesaplar ve yasal zorunluluklar gibi nedenlerle açıklamalarda bulunurlar. İşte bu açıklamalar kolayca propagandaya dönüşebilir. Toplumun gelişme düzeyi kültürel yapı ve özellikleri ile içinde yaşanılan siyasi rejimin yapısı propaganda yöntem ve içeriğini belirlemektedir. Bu açıdan

propagandanın kullandığı yöntem ve araçlarla içinde bulunan siyasal yapı arasında yakın ilişkide bulunmaktadır. Siyasal ülkü ve ideolojilerin propagandaya dayandırılması ve onun bir kolu olarak faaliyet göstermesi sonucunda, propaganda devamlılık arz eden ideolojik temeli nedeniyle bir totaliter eğilim içerdiğinden dolayı otoriter ve totaliter sistemlerde kullanılan bir araç iken bugün demokratik toplumların ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir (Domenach, 1992: 6).

Propaganda özellikle kriz ve savaş dönemlerinde dozunu artırır (Akarcalı, 2003: 6). 1950'lerdeki "Kore Savaşı"nda Çin yönetiminin ulusal düzeyde kendi halkına yönelik yaptığı yoğun propaganda çalışmaları oldukça etkili olmuştur. Çin propaganda araçları çeşitli iletişim vasıtalarını (gazete ve radyo) kullanarak savaşı desteklemesi yönünde ulusal düzeyde vatandaşlarına, uluslararası düzeyde ise dünya kamuoyuna yoğun bir propaganda yapmıştır (Zhan Jiang, 2006). Propaganda uluslararası yayınlarda ülkenin çıkarları doğrultusunda en etkili araçtır. İster barış ister savaş ister kriz dönemleri olsun propagandanın işlevi yönetimin istediği yönde bir kamuoyu oluşturmak için başvurulan bir yöntem olmasında yatmaktadır. Propaganda bu nedenle başvurulan etkili bir yöntemdir (Akarcalı, 1989: 10).

Propaganda ulusal veya uluslararası kamuoyunu belli bir düşünce doğrultusunda ikna etme ve eğitim verme yöntemleri ile önemli bir taraftar toplama işlevini yapmaktadır. Propaganda hedef kitlenin eğitim düzeyine göre ayarlanarak hemen her kişinin anlayabileceği seviyede yapılması gerekmektedir.

Tek parti rejimiyle yönetilmekte olan ülkelerin başında gelen Çin, siyasi rejiminin yumuşaması ile propaganda işlevlerinde önemli değiştirme yoluna gitmiştir (Çin Radyo-Televizyon Yıllık Almanağı, 1986: 206-207). Çin ister ulusal ister uluslararası düzeyde olsun gittikçe daha çok görünürde kültürel ağırlıkta propaganda yapmaktadır. Hızla gelişen iletişim teknolojisi Çin yönetimin daha etkili propaganda yapabilmesi için büyük kolaylıklar sağladığı görülmektedir. Özellikle kitle iletişim araçlarında ülke ekonomik çıkarlarını ön planda tutan programlar yapılmaktadır. Uluslararası düzeyde yapılan

propagandaların asıl amacı yabancı kitleyi olumlu yönden etkileyerek ülkeye daha fazla yabancı yatırımcı kazandırmak olmuştur. Uluslararası yayınlara bu kategoriye büyük işlevler yüklemiştir. Uluslararası yayınlar, bir propaganda aracı olarak propagandanın işlevleri arasında yerini alır ve bir ülkenin fikirlerini dünyaya ve seçilmiş hedeflere dağıtılması ile sınırlı kalmayarak bu ülkenin politik, askeri, ekonomik sosyal ve kültürel eylemlerinin en azından hoş görülmesini sağlamak amacıyla uluslararası politikanın sistematik koordinasyonunu da üstlenir.

1.2.5. Propagandanın Özellikleri

Propagandanın kendine özgü özellikleri vardır. Bunlardan biri hedef kitlenin yapılan propagandayı kendine hitap etmiş olarak algılamasıdır. Propaganda aslında tek insanı değil çoğunluğu hedef olarak seçer. Bunu yaparken, kitle içindeki birey, sanki kendine hitap ediliyormuş gibi veya o bireyle bir ortak yanı varmış gibi bir izlenim verir. Propaganda sürekliliğini koruması gerekiyor. Soğuk savaş döneminde SSCB ve Çin karşılıklı olarak böyle bir çalışma içerisine girmiş ve iki ülkenin karşılıklı propaganda yayınları 20 yıldan fazla sürmüştür. Bu süreç içerisinde Rusların elde ettikleri sonuçlar ise Çin'de yaşayan Uygurların ideolojik yönden büyük oranda etkilenmesine yol açmıştır. [4] Uzun vadeli yapılan propagandanın önemi, kısa vadede yapılan propagandanın öneminden daha fazladır.[5]

Düşünce özgürlüğünü kısıtlamak propagandanın özelliklerinden biridir. Propagandacılar kitle hedeflerinin düşünce üretmelerini engellemektedirler. Totaliter ülkeler bu tür engellere çok sık başvururlar. Aksi durumda iktidarı

[4] Taşkent ve Alma-Ata Radyolarının ÇHC'in Xin Jiang Uygur Özerk (Doğu Türkistan) Bölgesine yaptığı kışkırtıcı yayınları, Uygur Türklerinin ÇHC yönetimine karşı ayaklanmalarına neden olmuştur (Xin Jiang Yazarlar Birliği eski başkanlarından rahmetli Haci YAKUF ile 15 mart 1999 tarihinde Ankara'da yapılan mülakat).

[5] Mao'nun 1965'te ÇHC'de başlattığı "Büyük Kültür Devrimi"nde Mao propagandası, ÇKP Propaganda Bölümü tarafından yönetilmiştir. Bütün kitle iletişim araçları aynı gün aynı propaganda metinlerini yayınlamaya gayret göstermiştir. 1960-1970'li Yıllarında yaşayan Çinlilerin tek tip olması Maocu propagandaya borçludurlar. Maocu propagandacılar bütün iletişim araçlarını tek elinde yöneterek büyük Çin kitlesine etkilemeyi başarmıştır. Bu durumda propagandanın merkezi sistemle ve örgütlü bir şeklide yapılması çıkarcı grup/gruplar için çok önemlidir (Daubier. 1977: 45).

elde tutmaları tehlikeye girer. Bu tür engelleme Sergei Tchakotin'in "Kitlelerin Aldatılması" kitabında, koşullanmanın mekaniği olarak adlandırılmış, yazar kitabında kitlelerin nasıl aldatıldığını açıklamak için sık sık Pavlov'un koşullanmış köpeğine göndermeler yapmıştır (Özkök, 1985: 240).

Yazara göre Nazi propagandası da aynı koşullanma tekniği ile çalışmaktadır. Simgeler ve sav sözler koşullanmış uyarı olmakta ve insanların doğal uyarılarının yerini almaktadır. Nitelikli propaganda insanın iradesine hüküm edebiliyor. İnsan da günlük hayatında onun etkisi altında kalıyor (Özkök, 1985: 240). Propaganda yaparken gönderilen mesajın etkisinin olup olmadığı tartışılır. Propagandanın buradaki amacı hedef kitlesini kendi etkisine alarak insanları aynı "Kültür Devrimi"ndeki tek tip kılığa sokmaktan başka bir şey değildir.

1.3. POLİTİK ANLAMDA İDEOLOJİ VE PROPAGANDA İLİŞKİSİ

İdeoloji ve propaganda kavramları, iletişim alanında yapılan bir çok bilimsel çalışmalarda önemli konu olarak ele alınmaya devam etmektedir. Geçtiğimiz yüzyılda bu iki kavramı, Napoleon, Lenin, Hitler ve Mao Zedong... gibi siyasi liderler, ekonomik, siyasal ve toplumsal çıkarlar için pratikte uygulamış ve belli bir başarılar elde etmiştir. Çalışmamızda, siyasal ideoloji ve siyasal propaganda konusuna daha fazla ağır verilmektedir. Bundan dolayı ideoloji ve propaganda ilişkisinin ne olduğu konusuna girmeden önce, siyasal anlamda iki kavramı ilişkilendirecek bir tanımı ortaya koymak gerekmektedir. Bu bağlamda ideoloji, en geniş anlamıyla, toplumda kontrol ve mücadele ile ilgili fikir kümelerinden ibarettir (Erdoğan ve Alemdar, 2002: 277). Toplumun kontrol edilmesi olayı, o toplumun başında bulunan egemen güç/güçler tarafından sağlanmaktadır. Söz konusu fikir kümeleri ise egemen güç/güçlerin toplumu idare etmede oluşturduğu çeşitli düşüncelerden ibarettir. Propaganda da söz konusu fikir kümelerini hedef kitleye ulaştırmada yürütülen bir çeşit sistematik çabadan ibarettir. İçeriği ne olursa olsun ideoloji, içinde bulunduğumuz toplumun her alanına kadar yayılacak bir niteliğe sahiptir (Özbek, 2003: 62). Propaganda ise bu ideolojiyi seçilen araçlarla yaymaya yardımcı olur.

İdeolojilerin kaynağı insanların somut üretim ilişkileridir (Özbek, 2003: 60). Domenach'ın (1995: 26) değimiyle propaganda, reklam ve politikadan ibaret iki kaynaktan beslenmektedir. Düşünce ile politikanın kaynaşması politik propagandayı ortaya çıkarmaktadır. Politik propaganda totaliter olmakla birlikte aynı zamanda sıkı olarak taktik belirlemeye bağlıdır. Bu tür propaganda insanın tüm yeteneklerini kapsama alanına alır.

Politik propagandanın asıl kaynağı doğal olarak politik düşüncelerdir. Siyasal ideolojinin kaynağı ise toplumun kontrolünü sağlamak amacıyla hareket eden "seçkin" ve belli bir yönetim "yeteneği"ne sahip insanlar tarafından geliştirilen sistematik düşünceler kümesinden ibarettir (Zhan Jiang, 2003: 21). Bu bağlamda siyasal ideoloji, politik propagandanın beslenme kaynağını oluşturmaktadır. Siyasal ideoloji ile politik propagandanın pratikte aynı anda kullanılması olayı aslında ilk olarak Fransız Devrimi'nden sonra başlamıştır. Fransa'da devrimden sonra tarihte ilk olarak bir iç ve dış politik düşüncelerin yayılması olayı, o dönemlerdeki propaganda söylevleri, propaganda görevlileri (ordudaki komiserler) devrim komiteleri, devrim kulüpleri ve devrim meclislerinden başlamıştır. İlk propaganda savaşına ve ilk savaş propagandasına işte bu seçilmiş insanlar girişmiştir (Domenach, 1995: 26).

Lenin, Marksizm felsefesini elverişli bir politik eylem olarak sunmayı başarmıştır. Bolşevikler politik düşüncelerini propaganda yoluyla yaymıştır. Mao Zedong ve takipçileri gerilla savaşı ve "birleşik cephe" dönemlerinde Çin tarzı sosyalist düşüncelerini Lenin yöntemine benzer üslupla yaymaya çalışmıştır. Bu anlamda ideoloji ve propagandadan ibaret bu iki kavram ayrı ayrı olarak düşünülemez. İdeoloji yayılması için propagandaya ihtiyaç duyar. Propaganda gibi bir insan eyleminin yürütülmesi için ideoloji olarak düşündüğü belli bir fikir kümelerin oluşması gerekmektedir. Aksi halde bu iki kavramın birlikte ele alınması ve hareket etmesi mümkün değildir.

ÇHC'de, yönetici grup olan ÇKP, hükümeti ve basın kuruluşları, ideoloji ve propaganda kavramlarını hep yan yana kullanmışlardır. Kitle iletişim araçları ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalarda da iki kavrama metin içerisinde aynı biçimde çok sık yer verildiği görülmüştür (Chen Li Dan,

2004).[6] İster ÇHC'de ister dünyanın bir başka bölgelerinde olsun ideoloji, propaganda ve kitle iletişim araçları hep birlikte anılmıştır. Çünkü ideoloji, propaganda yoluyla yayılır, ideolojik propaganda da kitle iletişim araçları vasıtasıyla gerçekleşir. Araştırmanın daha iyi anlaşılabilirli açısından, ideolojik propaganda ve kitle iletişim araçları kavramlarını ayrı ayrı olarak ele alınmanın dışında, karşılıklı ilişkilerine göz atmanın büyük önem arz edeceği kanısındayız. Bundan dolayı bir sonraki bölümde ideolojik propaganda ve kitle iletişim araçları ilişkisine kısaca göz atılması düşünülmüştür.

1.4. İDEOLOJİK PROPAGANDA VE KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI İLİŞKİSİ

Belli bir seçkin sosyal katmanlar tarafından oluşturulan siyasal ideoloji, propaganda yardımıyla hedef kitleye ulaştırılmaya çalışılır. Propaganda ise bir mesajlar bütünüdür ve kitlelere aktarılması için bir aracın üzerine bindirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle propaganda mesajlarının yayılmasında en önemli işlevi kitle iletişim araçlarının yerine getirdiği bir gerçektir. İdeolojik propaganda ve kitle iletişim araçları ilişkisi bu anlamda çok önemlidir. İdeoloji, propagandayla, propaganda ise kitle iletişim aracı ile hedefe ulaştırılır.

Kitle, daha önce hiçbir şeyin bulunmadığı yerde aniden ortaya çıkıveren, gizemli ve evrensel bir olgudur. Kitle içindeki bireyler meraklı ve birbirlerine yabancıdırlar ve en önemli niteliği ise büyümedir. Kitle, insan yapısına sahip olan ve erişebileceği herkesi bünyesine almak ister (Canetti, 1998: 16-17). Toplumbilimde kitle sözcüğü en yalın anlamıyla, belli bir coğrafi mekanda yayılmış toplumsal atomlar, ya da bireyler bütününü niteler. (Özkök, 1985: 52). Aynı kentte yaşayan, gazete okuyucular, radyo dinleyiciler, televizyon izleyiciler ve internet kullanıcılar birer kitleyi oluştururlar. Kitle insanı, sıradan insandır ve sayısal bir özelliğe sahiptir. Onlar, bir araya

[6] Çin Halk Üniversitesi Haber Enstitüsünde görevli araştırmacılardan Chen Lidan'ın "Deng Xiaoping'in Haber ve İdeolojik Propaganda Teorisi Hakkında Tartışma" başlıklı çalışmasında ideoloji ve propaganda kavramları "宣传思想" (şuan chuan si şiang = ideoloji propaganda) şeklinde sadece yan yana olarak toplam on beş yerde geçmektedir.

geldikleri andan itibaren kendine özgü bir nitelik kazanırlar (1985: 33). Kitle içinde olan insanlar normal hayatta çeşitli ilişkilerde bulunurlar. Çünkü söz konusu ilişkiler insanların ayakta kalmalarının önemli şartlarından biridir. Bu ilişki, iletişimin gerçekleşmesini sağlayan ses, söz, yazı, beden dili, jestler, mimikler, giyim kuşam, hatta koku, davranış... vb. gibi geleneksel iletişim araçlarıyla gerçekleşir. Yani kitle sürekli iletişim içindedir. Günümüz toplumlarında toplumsal iletişimin önemli bir kesiti, yani haberin, bilginin en genel anlamıyla kültürün topluma yayımı, dağıtımı özel olarak bu amaç için geliştirilen araçlar yoluyla gerçekleşmektedir. Bu araçlar ve işleyişleri hemen tüm toplumlarda gerçek bir kurum haline gelmiştir. Böyle kurumlar içerisinde gerçekleşen iletişim olgusuna kısaca kitle iletişimi denmektedir (Kaya, 1985: 2). Kitle iletişimi, ister ticari ister kamu kurumu biçiminde örgütlensin, haber-dedikodusuyla, eğlencesiyle, müziğiyle ve belgeseliyle merkezleşmiş öykü sisteminden ibarettir (Erdoğan ve Alemdar, 2002: 19).

Bu sistemin içindeki insanlar yani kitle, birbirine yabancıdırlar ama yine aynı süreklilikle iletişim kurmaya devam ederler. İnsan topluluğu iletişimi sürdürürken, yüz yüze karşılıklı olmayı gerektirmeden anında iletişim kurmayı sağlayan ve bunu kitlesel düzeyde gerçekleştiren araçlar sayesinde gerçekleştirir. Bu tür görevi üstlenen araçlara ise kitle iletişim araçları tanımı yapılmıştır (Türkoğlu, 2004: 68). Yani kamuoyunun oluşmasında olanak sağlayan gazete, dergi, radyo, televizyon, film, kitap, afiş, sergi (Erdoğan ve Alemdar, 2002: 98) sonradan ortaya çıkmış olan internet...v.b gibi iletişim araçlarını kitle iletişim araçları olarak tanımlayabiliriz.

Kitle iletişim araçlarının toplumun kitleleşmesi üzerindeki etkisi ve bu konuda önemli bir role sahip olduğu bilinmektedir. Eleştiri bu noktada bu araçların kitle içerisindeki kişilerin bilincini ve eylemlerini yönlendirmede etkilidir. Bunu yaparken de toplumsal çerçeveleri zayıflattığı bireylerin toplumsal gurup üyeliklerini çözdüğü ve her türlü etkiye, konumuz gereği de ideolojik propagandaya açık ortam hazırlamakta ve kişilikler yitirilerek bağımlı bir insan tipi ortaya çıkmaktadır (Millis, 1974: 426-436). Bu görüşü kabul edenler kadar farklı açıdan bakan düşünürler de bulunmaktadır. Klasik anlamda bu tanıma karşı çıkanların biri de, Gabriel Tarde'dir. Gabriel Tarde

bu araçların ilettiği mesajların kişilere soyut bir kitle olgusu içerisinde değil, içinde yer aldıkları toplumsal gruplar içinde ulaştığını söylemektedir. Burada tartışılan konu ise kitle insan değil aile, meslek, dernek ve siyasi parti gibi bir gruba ait olan insandır. Bu tartışmalar kitle konusunda geçmişten günümüze kadar tartışılan fikir ve görüşlere bakmamıza neden olmaktadır. 19. Yüzyıl Avrupa'sındaki kültürel ve toplumsal sarsıntıların gözle görülür hale gelmesi ile birlikte kitle eleştirisindeki gelişmelerde ortaya çıkmaya başlamıştır (Özkök, 1978: 96).

18. Yüzyıl'da başlayan gelişmeler sanayi devriminin ortaya çıkardığı koşullarda daha da belirgin hale gelmiştir. 20. Yüzyılın ilk yarısının siyasal plandaki en önemli özelliği ise kitlesel boyutlu siyasal hareketle ve özellikle de büyük kitlesel tabanlara dayalı Nazi ve Faşist hareketleridir (Akarcalı, 2003: 35). Değerlerin değişimi toplumsal seviyede gerçekleşirken, siyasal planda ise totaliter eğilimli kitle hareketleri şeklinde kendini göstermeye başlamıştır. Çünkü, "kitle toplumu" adı verilen bu yeni toplumun insanı dış etkilere açık bir durumda bulunmaktadır (Özkök, 1978: 1).

19.Yüzyılda tüm Avrupa kıtasına hakim olan fikir, kitle hareketlerinde etkisini göstererek sosyal ve siyasal bir durumu ortaya çıkarmıştır. Endüstride çalışan binlerce işçiden oluşan siyasi parti üyelerinin milyonlara varması ve toplu halde yapılan hareketler, kitle psikolojisi konusundaki çalışmaları yoğunlaştırmıştır. Bunun psikolojik eksenlerini Gustave Le Bon incelerken bürokratik sonuçlarını ise Roberto Michels incelemiştir (Mardin, 1982: 41). Çünkü yerleşik değerler hızla değişmeye başlamış, yeni oluşan kültürel doku, şehre göç etmek zorunda kalanlar, burjuvanın yükselişi, aristokrasinin kültürel değerlerinin giderek tarihe karışması, dönemin insanları için o tarihe kadar hiç yaşamadığı bir değişim haritası çizmiştir (Akarcalı, 2003: 35). Geleceğin çekiciliği ile geçmişin nostaljik duygusunu arasında kalan 19. yüzyılın insanları Nietzcshe'de keskin bir eleştirel bilince dönüşmüştü. Düşünüre göre toplumsal içgüdü bir sürü içgüdüsü olup, dış dünya ile ilişkilerinde bencil acımasız ve kuşkuludur. Çoğunluğun nerede olduğu önemlidir ve çoğunluğun yaptıklarının dışında davranmak yani sıra dışı olma hata gibidir. Sürü mensubu olan insanlar ortak bir fikir sahibi olmaları

nedeniyle birbirleri ile çok iyi anlaşabilmektedir. Ancak kendilerini yönetme yetenekleri olmadığından dolayı onlara bir lider gerekmektedir. Nietsche'nın kitleye yaklaşımı, kendisinde sonra gelen kitleye yönelik çalışmalarda önemli yankılar uyandırmıştır (2003: 36). Fakat kitle olgusunu ilk kez gündeme etkili bir biçimde getiren Gustave Le Bon olmuştur. Le Bon, kitleler psikolojisi adlı eserinde insanların tek başlarına yapamayacakları eylemleri, kitle içinde nasıl yaptıklarının cevaplarını aramak istemiştir. Le Bon (1979: 22) insanların kitleler içinde etkilere açık hale geldiğini ve kendine özgü bir niteliğe sahip olan kalabalıkların kendisini oluşturan kişilerin niteliklerini değiştirdikleri sonucuna varmıştır. İşte bu ortak ruh kendini oluşturan kişileri kalabalık içerisinde farklı düşünmeye zorlamaktadır.

Le Bon, liderlerin kitlenin ruhunu anladıktan sonra onlara, kendi fikirlerini ve inançlarını benimsetmenin artık zor olmayacağını, sav yenileme ve bulaştırma yöntemlerini kullanarak başarıya ulaşmasının çok daha kolay olacağını söylemiştir (1979: 22-39). Fakat All Port, kişinin kalabalık içerisindeki davranışı ile yalnızken davranışı arasında pek büyük bir fark görmediğini vurgulayarak insanların kalabalık içerisinde heyecan ve etkilere açık olma durumunu öne çıkarmaktadır (Akarcalı, 1989, 22). Kitlenin totaliter eylemlerinde olan ilişkisini araştıran Reich, kitlelerin totaliter eylemlerde bir kalıcı özellik taşımadığını ve bu olgunun tarihsel olarak belirlenmiş olduğunu söylemekle birlikte, söz konusu olgunun değiştirilebilir yapıya sahip olduğuna inanmaktadır. Bu açıdan 20. Yüzyılın totaliter rejimlerin tırmandığı bir dönemdir (Özkök, 1985: 235). 20.Yüzyılın başlarında insanlık, söz konusu rejimlerin baskısı altında girerken bu baskıya aktif destek de vermiştir.

Çin'de Mançu Hanedanlığının (1644-1911) yıkılmasıyla yerine geçen cumhuriyetçi düzen, kitle oluşumu ve kitle iletişimi gelişmesi açısından büyük önem arz etmiştir. İngiltere, Fransa ve Almanya… gibi Avrupa ülkelerinin sömürgesiyle sanayileşmeyle tanışan Çin toplumu, özellikle 1911 "Şin Hai İhtilal" dönemlerinde gazeteyle, 1923 savaş derebeyleri döneminde ise radyo ile tanışmıştır. Ancak Çin kitlesinin tamamının kitle iletişim araçlarına (gazete ve radyo) ulaşabilme olanağı dönemin mevcut ekonomik, sosyal ve kültürel

şartlarından dolayı neredeyse imkansız olmuştur. İdeolojik propaganda ve kitle iletişim araçları ilişkisi Jiang rejimiyle (1927-1949) başlayıp Mao'nun iktidar dönemlerinde (1949-1976) belirginleştiği görülmüştür. Çin kitle iletişim araçlarının gelişmesi ile birlikte radyo propagandasının en etkin olduğu 1950 ila 1970'li yıllarda Mao düşüncelerinin yayılmasında radyo etkin bir propaganda aracı olarak kullanılmıştır. Çinli yöneticiler özellikle ülke içi ideolojik propaganda çalışmalarında radyo yayınlarının tüm kitleye ulaşması için, örgütlü ve sistemli bir şekilde hareket etmiştir. Büyük kent sokaklarından tren istasyonu, işyerleri, özellikle "köy evleri"nde olmak üzere insanın bulunduğu tüm coğrafik alanlara kablolar ile hoparlörler yerleştirerek, ideolojik propagandanın her yere ulaşmasını sağlamaya çalışmıştır.

Günümüz sosyal koşullarında nerede olurlarsa olsunlar ideolojinin propagandaya, propagandanın ise kitle iletişim araçlarına ihtiyacı vardır. İdeolojik propaganda kitle yapılmak istenildiğinde kitle iletişim araçlarının bulunması şarttır. Bundan dolayı kitle iletişim aracı olmadan yapılan propagandanın etkisi tartışılması söz konusu olmuştur (Özsoy, 1998: 331-340). Burada "kitle iletişim aracı olmaksızın propaganda yapılır mı ?" sorusu akla gelmektedir. Bu sorunun yanıtı ise "yapılır" ve olur ancak, zaman, mekan ve ekonomik şartların sınırlamasına uğradığından ötürü etkili olmaz. Bu yüzden ideolojik propaganda ve kitle iletişim araçları bir birini tamamlayan önemli kavramlardan ibarettir. Hangi ülkede olursa olsun kitle iletişim araçları toplumsal denetimin sağlanmasında önemli rol oynamıştır. Yönetici sınıf toplum üzerindeki denetimini şu ya da bu şekilde sağlamak amacıyla her zaman etkin bir psikolojik silah olarak kitle iletişim araçlarını kullanılmıştır. Bundan sonraki bölümde yönetici grubun toplumsal denetimi sağlamasında kitle iletişim araçlarını ideolojik propaganda olarak kullanması konusu işlenecektir.

1.5. TOPLUMSAL DENETİMİN SAĞLANMASINDA İDEOLOJİK PROPAGANDA ARACI OLARAK KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARININ KULLANILMASI

Toplumsal denetim sağlanması için toplumsal bütünlüğü sağlamaya yarayan önerilerin, kitleye dağıtılmasının hayati önem taşıdığı ortadadır. Kitle iletişim araçları da bu dağıtımı sağlayan mekanizmalardan biri olarak ele alınmaktadır. Kitle iletişim araçları da bu işlevi yerine getirirken, belli bir çalışma mekaniği içinde hareket ederler (Akarcalı, 2003: 45). Mills, "İktidar Seçkinleri" adlı çalışmasında (1974: 426-436), bu araçları (KİA) bir tür bilgisizliğe yol açtığını, iktidar sahibi seçkinlerin ise bunları kendi politik çıkarları için yararlanacak araçlarından biri haline getirdiğinden bahsetmektedir. Bu görüş aynı zamanda Althusser'ın devletin ideolojik aygıtları savı ile de paralellik göstermektedir.

Propaganda açısından kitle iletişim araçları insanların, yeni davranışlar kazanmasında ve önerilen tiplere benzemesinde önemli etkiye sahiptirler. Kitle iletişim araçları, kitle içinde bireylere yeni öz kişilik verir ve bu kişiliği benimsetir. Bu kişilere ayrıca, ne olmaları/nasıl olmaları gerektiğini aşılar ve bu yönde bir istek oluşmasını sağlar. Gerçek kişilik, bu yeni pompalanan öz kişiliğe denk düşerek bireyin rahatlamasını sağlayarak bir tür kaçış alanı ortaya çıkartmaktadır (Mills, 1974: 426-436).

Bu mekanizmanın süzgecinden geçen kişi, ya da önerilen kişiliği benimsemek ya da karşı tercih etmek zorunda kalacaktır. Bu ilkeden hareket eden kitle iletişim araçları yaşanılan ve yaşanması gereken gerçek bir dünyayı değil, kendi ürettiği yapay bir dünyayı yansıtmaktadır. Kitle iletişim araçları, günümüz insanların tek başına elde edemeyeceği kadar çok haber iletmektedir ancak, bunu yaparken, bireyler arası ilişkide göz önüne serilen bu dış dünya arasında gerçek bağlantıyı kurup kurmadığı olayı ayrı bir tartışma konusu teşkil etmektedir (Mills, 1974: 426-436). Bu çerçevede insanın, kitle içinde bireysel ve dışa vurma yeteneklerini kaydederek, her türlü etkiye, özellikle propaganda gibi ruhsal baskı yöntemlerine karşı sorumsuz hale geleceğini görebiliyoruz. Bu araçlar bireyin dünya görüşü ve

fikirlerinin büyük bir çoğunu değiştirmeye ve oluşturmaya başlar. Bu araçlar insanlara bilgi ve haber vermekle sınırlı kalmayıp, yaşam deneyimlerini de etkilemektedir. Kitle iletişim araçlarının çalışma mekaniği onu aynı zamanda toplumsal denetimi sağlamak için yarayan birer yöntem olarak da karşımıza çıkmaktadır.

Konuya girmeden önce toplumsal denetim olgusunun ne olduğuna bakmamız gerekmektedir. Toplumbilimcilerin daha ilk kuşağı toplumlardaki bireyleri belli davranışlara zorlayan mekanizmalardan söz etmiştir. Yanıtını aradıkları soruların başında ise toplumsal birliğinin ayakta kalmasına neyin sebep olduğu sorusudur. Toplumsal gerçek başlıca iki düzeyde ele alınmaktadır. En genel düzeyde bir bütünsel toplum vardır. Bunlar kabile, ulus, imparatorluk, uygarlıklardır. Bunun altında ise toplumsal sınıflar ve özel gruplar yer almaktadır ve bunlar aile, sendika, dernek, çete ve siyasi parti...vb (Özkök, 1985: 231) gibi gruplardır. Aile kendi değerleri ve aile reisinin otoritesi ile, sendika, dernek, çete ve siyasi partiler ise kendi liderleri ve yöneticilerinin önderliğinde çeşitli çıkarlar uğruna bir yere gelerek toplumsal birleşmeyi sağlamaktadırlar.

İnsanların bir arada yaşayabilmeleri için aralarında bir çeşit toplumsal anlaşmanın olması ve bu konuda bilinçlenmesi gerekmektedir. Anlaşmanın olmasıyla birlikte bilinçlenmenin de bir arada olması düzenin ayakta kalmasına katkı sağlar, aksi halde çeşitli güçler toplumun mevcut düzene başkaldırmaya iter. Düzen kendiliğinden sağlanmaz, toplumun içinde bulunduğu güçlü birey ve bireyler tarafından çeşitli denetim yöntemleri (çatışmalar, savaşlar ve barış anlaşmaları) ile sağlanır. Topluma bireysel ve toplumsal biçimde sunulan anlaşma şartları bu düzene baş eğmesi halinde ayakta kalacağı aksi halde yok olacağını görünmez bir şekilde ima eder. Yani insanlar bir tür “tehdit”le bir arada olmaya zorlanır (Özkök, 1985: 232). İşte burada toplumsal denetim mekanizması ortaya çıkmış demektir. Jean Cazeneuve’e göre toplumsal denetim, toplumsallaşma süreçlerinin ve özellikle her bireyi bu toplumun bir arada durmasını sağlayacak biçimde davranmaya yönelten baskıların tümüdür (Aktaran Özkök, 1985: 232). Bu tanım, sadece kavramın tanımlanmasında kolaylık sağlamakta olup

toplumsal denetim biçimleri, törenler, saygınlık, tekinsizler (tabu); Dinsel, hukuksal, siyasal ve ekonomik kurumlar ve kamuoyu, gibi üç grupta toplanmaktadır. Bunlar daha çok ruhsal baskı araçlarıdır. Bu araçlar bireyleri ve kümeleri kendilerinden beklenen davranışlara yönelten olumlu ve olumsuz nitelikte olabilecek araçlardır. Dağıtım yoluyla yayılan ve bireyleri belli davranışlara yönelten simge ve modeller de yine birer toplumsal denetim aracıdır (Özkök, 1985: 233). Kitle iletişim araçlarının birer toplumsal denetim aracı olarak kullanılması olayı özellikle 1960-1970'li yıllarda Mao Zedong iktidarındaki ÇHC'de yaşanmıştır.

Mao, "Büyük Kültür Devrimi" (1966-1976) süresince ülke kitle iletişim araçlarını adeta devrimin birer ideolojik silahı olarak kullanılmıştır. O, Shang Hai'de yayım yapan Wen Hui Gazetesinde bir yerli gazetecinin makalesi ile devrimin başladığı işaretini vermiştir (Daubier, 1977: 38). Mao ve takipçileri ÇKP içerisindeki siyasi rakiplerine karşı koymak için kitle iletişim araçlarını etkin bir biçimde kullanmıştır. Örneğin, "Kızıl Bayrak" dergisinin 1966 yılındaki on ikinci sayısında "Kızıl Muhafızlara Övgü" başlıklı bir makale yayımlanmıştır. Yazar makalesini "yüce öğretmenimiz, liderimiz, komutanımız, kaptanımız başkan Mao yaşasın!" şeklinde sloganlarla tamamlamıştır. Kısaca "Dört Yüce Sloganı" olarak adlandırılan bu sloganlar yazının yayımlandığı tarihten kullanılmasının yasaklandığı 18 Aralık 1970'e kadar olan süre içinde, kitle iletişim araçlarında çeşitli şekillerde yer almaya başlamış ve ülke sınırlarında yapılan toplantılarda bir siyasi motivasyon aracı olarak kullanılmıştır (ÇKP Siyasi Tarihindeki 80 Slogan, 48). Çinli yöneticiler yönettiği toplumu devrim süresince bu tür çeşitli siyasi motivasyon yöntemleri ile denetim altında tutmayı ve yönlendirmeye çalışmıştır.

Toplumsal denetimi sağlanabilmesi yolundaki bazı öneriler yayılması gerekmektedir. Burada toplumsal iletişimin önemi ve işlevi ortaya çıkmış bulunmaktadır. Toplumsal iletişim ancak toplumsal iletişim teknikleriyle gerçekleşir. Bundan dolayı yönetici gruplar için toplumsal iletişim teknikleri büyük bir stratejik öneme sahiptir. Bu gruplar iletişim teknikleri sayesinde üretilen kitle iletişim araçları aracılığıyla düşüncelerini tanıtma, dağıtma ve

yayma çabasına girmiştir. Ancak, tanıtma, dağıtma ve yayma anlamını içeren reklam ve propaganda daha sonra bir yönlendirici nitelik kazanmıştır. Bu kavram düşünce üzerine baskı, onu yönlendirme ve ikna etme içeriğiyle doludur (Özkök, 1985: 233).

2000'li yıllara gelindiğinde karşımıza yepyeni bir iletişim aracı olan internet çıkmıştır. İnternetin sivillerce kullanıma sunulduğundan itibaren araç, akademik alanlarda çeşitli yönleriyle incelenmeye alınmıştır. Burada bizim konumuz internetin diğer kitle iletişim araçları gibi iktidar sahiplerinin toplumu denetlemede kullanıp kullanmadığı ve ya nasıl kullandığıdır. İnternet, tüm kitle iletişim araçlarını bütünleştirme özelliğine sahiptir. Kitle iletişim araçlarının iktidar sahipleri tarafından toplumsal denetimin sağlanmasında birer (ideolojik propaganda) araç olarak kullanıldığı ortadadır. Ancak mevcut özellikleriyle internet böyle bir kullanıma sahip midir veya değil midir ? iktidar sahipleri bu yeni iletişim aracını, kitle iletişim araçları gibi toplumsal denetimin sağlanmasında kullanıyor mu veya kullanmıyor mu ? bir sonraki bölümde bu sorulara yanıt aranmaya çalışacaktır.

1.6. KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI VE İNTERNET İLİŞKİSİ

Kitle iletişim araçları ile internet arasındaki ilişkiyi açıklamak için her iki kavramın ayrı ayrı tanımından ziyade kendi içinde taşıdığı özelliklerine ve işleyiş biçimine bakmak gerekmektedir. Günlük hayatımızda okuduğumuz dergi, gazete, dinlediğimiz radyo, seyrettiğimiz film ve izlemekte olduğumuz televizyonlar birer kitle iletişim aracıdır (Erdoğan, 1997: 255). İnterneti "ağların ağı" olarak genel bir tanımlama yapmanın dışında (Timisi, 2003: 122), bir de sayısal ağları birbirine bağlayan ağ demenin daha anlamlı olacağı da düşünülmektedir (Geray, 2003: 20).

İnternetin sivillerce kullanılmaya başlanması ile birlikte medya araştırmalarında "yeni medya" ve "geleneksel medya" gibi yeni kavramlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu bağlamda kitle iletişim araçları olarak tanımladığımız dergi, gazete, radyo ve televizyonlar "geleneksel medya", söz konusu geleneksel araçların yeni bir teknoloji ürünü olan internette yer

almasıyla bunlara “ internet medyası” adı verilmiştir (Li Li, 2003: 2). Bundan dolayı çalışmada, söz konusu iki medya türünü ayrıt etmek için internet medyası ve geleneksel medya gibi kavramlar sıkça kullanılır.

İletişim sosyolojisine göre kitle iletişim araçlarının belirleyici özelliği, teknik araçlar kullanarak, zaman ve uzay içinde ve büyük sayılarda tekrarlanabilen mesajları büyük izleyici topluluklarına iletilmesidir (Geray, 2003: 17). Kitle iletişim araçlarının en önemli özelliklerinden biri süreklilik ve düzenlilik arz etmesidir. Araçların günlük, haftalık, on beş günlük ve aylık yayımlanması ise birer süreklilik ve düzenlilik göstergeleridir. Radyo ve televizyon için frekans, kanal, yayın saatleri önceden bilindiği gibi, yayın saatlerinin içeriği de programlanmıştır (Kaya, 1985: 12).

Kitle iletişim araçları tarafından üretilen haber ve bilgiler toplumun birer gereksinimidir. Kitle iletişim araçları da toplumun bu gereksinimini karşılar. Gazete, radyo ve televizyonlarda yayınlanan haber ve buna benzer bilgiler toplumun birer iletişim ihtiyacıdır. Belirli bir gazetenin “tiryakisi”, bir radyo ve televizyon programının “sadık izleyicisi” gibi deyişler bu gereksinim yaratma özelliğinden kaynaklanmaktadır. Kitle iletişim araçları, günlük olay ve oluşumlara karşı bir ölçüde duyarsız bir konum kazanmışlardır. İçeriklerinin çeşitliliği ve seslendirdikleri türdeş olmayan kitle her an aktarılacak bir konu bulmalarına imkan tanımaktadır. Konu sıkıntısı nedeniyle yayını tatil eden ya da yazısız basılan bir gazete, susan radyo istasyonu olduğu görülmemiştir. Kitle iletişim araçları yoluyla aktarılan iletilerin bir başka özelliği bunların belgesel bir nitelik ve değer taşımalarıdır. Yazılı basın için hep böyle olmuştur. Radyo ve televizyon yayınlarının da en azından yayın merkezlerinde kayıtları bulunmaktadır.

Kitle iletişim araçlarının önemli üyelerinden biri olan televizyon ise sadece sesleri değil video ile görüntüleri kaydetme olanağına da sahiptir. Belgesel nitelik taşımanın bir sonucu olarak, bir kere gönderilen iletinin değiştirilmesi, çarpıtılması giderek olanaksız hale gelmiştir. Sözlü iletişim geleneğinde iletilen mesajın söylenti süreci içinde deformasyona uğrama tehlikesi kitle iletişimde çok daha azalmıştır. Kitle iletişim araçları türdeş olmayan kitlelere, mekansal bağ olmaksızın her yerde seslenebilen özelliğine

de sahiptir. Haber toplama ve dağıtımda daha hızlı olmak basının en önemli bir sorunudur. Günümüzde radyo ve televizyon yayıncılığı, ileri teknolojisiyle bu çabukluğu canlı ve naklen yayınlarla aşarak, izleyiciye olay yerinde bulunuyormuş duygusunu sağlayabilmektedir (Kaya, 1985: 12-13).

Yeni iletişim teknolojilerinden interneti, geleneksel medyalar olarak tarif ettiğimiz gazete, dergi, radyo ve televizyon gibi kitle iletişim araçlar ile karşılaştırdığında, kitle iletişim araçlarının tek yönlü olduğu genel olarak kabul görülen fikirlerdir. Yani gazete ve televizyon bütünüyle tek yönlü araçlardır (Geray, 2003: 18). Bu bağlamda internet teknolojisi geleneksel kitle iletişim araçlarından radikal olarak ayrılmaktadır. Geleneksel iletişim araçları dikey bir yapılanmaya dayalı olup, mesaj üretimi, belirli bir merkezden kitle olarak tanımlanan heterojen toplumsal kesimlere doğrusal bir yolla iletir (Timisi, 2003: 124). Kitle iletişim araçlarında mesajın üretilmesinde kitle belirleyici değildir. Geri beslemede (feedback) aracın sunduğu teknoloji yeterli olmamaktadır. Kitlenin herhangi bir iletişim kanalına yönelik geri beslemesi yine başka bir iletişim kanalına ihtiyaç duymaktadır. Örneğin, dinleyici veya izleyici radyo ve televizyondaki canlı yayına katılabilmesi için bir telefona ihtiyaç duymaktadır. Oysa internet teknolojisinin karşılıklı etkileşime dayalı iletişim sürecinde her iki taraf sadece bilgisayar ve yeterli derecedeki teknik donanımın dışında başka bir iletişim aracına gerek duymamaktadır. İnternet teknolojisi karşılıklı etkileşime dayalı bir iletişim sürecidir.[7]

İnternet iletişimi enformasyonun metin, ses, grafik, imaj video gibi birden çok iletişimim biçimlerinin bir araya getirilmesiyle işleyen bir süreçtir

---

[7] Noktadan noktaya iletişim: tek bir kullanıcı, tek bir alıcıya mesaj gönderebilmektedir.
Noktadan çok noktaya: tek bir kullanıcının mesajını belirli sayıdaki alıcıya göndermesi (örn. Elektronik posta listeleri) ya da mesajın birden çok alıcıya gönderilmesini sağlayan bir uygulamadır.
Noktadan sunucuya: tek bir kullanıcı sunucuya bir mesaj gönderir. Bu sunucu mesajı herhangi kullanıcı için elverişli kılmaktadır.
Noktadan servis sağlayıcı dar yayıncılığa: kullanıcının servis sağlayıcıya gönderdiği mesaj, bu servis sağlayıcı ile ilişkili olan belirli bir grup kullanıcıya gönderilmektedir.
Sunucu-geniş-yayıncılık: bir servis sağlayıcı, mesajları diğer kullanıcılara açık olarak saklar. Kullanıcı enformasyona anonim olarak erişebilmektedir. Bir web sitesi bunun için bir örnektir (Timisi, 2003: 124).

(Zheng Yanan ve Jiang Defeng, 2004). Yerel, ulusal ve uluslararası erişim olanaklarını sağlayan, bu anlamda zaman ve mekan ile sınırlı olmayan küresel bir iletişim biçimidir. Bu özellikleri, interneti yalnızca mesaj üreten, toplayan ve dağıtan bir teknoloji olmaktan çıkarmakta, birey-birey, birey-grup, grup-birey etkileşimlerine olanak tanıyan bir toplumsal iletişim ortamı haline sokmaktadır (Timisi, 2003: 124). İnternet bu anlamda gazete, radyo, sinema ve televizyon gibi kitle iletişim araçlarını tamamıyla içinde barındıran bir çeşit yeni kitle iletişim aracı olarak gözükmektedir. İnternet ve geleneksel medya ile ilgili daha farklı görüşlerde bulunmaktadır.

İnternet medyası ve geleneksel medya konularında araştırma yapan Çinli araştırmacılara göre internet medyası Çin'de, geleneksel medyaya nazaran pek de rağbet görülmeyen bir medya türüdür. Çin'de internetin medya sektörüne hızlı bir giriş yapmasından sonra da geleneksel gazetelerin sayısının çoğalmaya devam etmesi ve dahası bu gazetelere verilmekte olan reklam miktarı, internet medyasının gelecekteki durumunun ne olacağını tartışmaya açmıştır. Li Shiguang'a göre, internet medyası Çin'de, tabiri caiz ise tam bir "dört yol ağzında"dır. Bugün ülke genelindeki devlet destekli çeşitli internet medya kuruşları da aynı konumdadır. Zamanında gerekli önlemler alınmadığı halde bu genç canlının ölümüne sebebiyet verilmesi kaçınılmaz olacağı düşünülmektedir (2003).

İnternet medyasının ortaya çıkmasıyla birlikte söz konusu medya türünün geleceği ile ilgili hiçbir kişi net bir şey söyleyememiştir. Ancak internet medyasının geleneksel medyanın yerine geçebileceği akabinde reklam gelirlerinin yeni medya gruplarının eline geçmesi endişesi hakim olmuştur. Çin'de yapılan araştırmalardan, internet medyasının geleneksel medyanın yerini almasının en azından şimdilik söz konusu olmadığı düşünülmüştür. İnternet ile geleneksel gazetelerde yapılan onca haberler internetin yakın gelecekte sanki gazete ve televizyonun yerini alacakmış gibi anlaşılmış ancak, reklam sahipleri firmaların internet reklamı ile hiç ilgilenmedikleri, kalabalık kesimin internet medyası yerine geleneksel medya araçlarını tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Araştırmacılara göre, Çin'de çoğunluk hala el emeği ile geçinmekten kurtulamamış bunun gelecekte de

devam edeceği tahmin edilmiştir. Çin'de, çoğunluğun refah seviyesindeki bu eksikliği, internet ve internet medyasının gelişmesi önündeki büyük engel olduğu görüşü hakim konuma gelmiştir. Çin'deki internet medyası şimdilik, geleneksel medyada yayınlanan içerikleri kendi web alanına taşıyarak metinin aslına sadık kalmak ve kısmi değişikliklerle zenginleştirmek şekliyle ayakta kalabileceği düşünülmüştür (Li Shiguang, 2003).

Ancak internet medyasının diğer geleneksel medyaları tetikleyerek onlara önderlik ettiğini savunan araştırmacılar da bulunmaktadır. Bu incelemeyi yapan araştırmacılar, 20 Aralık 2003 tarihinde yaşanan bir trafik kazasını konuyla ilişkilendirmeye çalışmıştır. Kaza haberi Çin medyası tarafından "BMW Olayı" olarak gündeme getirilmiştir. [8] "BMW Olayı" internet medyasından diğer geleneksel medya araçlarına taşınmasıyla daha da önemli hale gelmiştir. Halkın gösterdiği tepki yetkilileri olayın aydınlatılması için harekete geçirmiş, bu sayede üst düzey yöneticilerin halka yakınlaşması da sağlanmıştır. "BMW Olayı" devlet yasama organlarının ülke insan hakları ve özel mülkiyet yasalarında önemli değişiklikler yapmasına da itici bir güç oluşturmuştur. Söz konusu örnekten araştırmacılar, internet medyasının, fikirleri ifade etmede çağdaş toplamsal bir platform oluşturmakta olduğunu ve teknolojik imkanları ile de diğer geleneksel medya araçlarına önderlik etme iddiasında bulunduğu sonucunu çıkartmıştır. Onlar, aynı zamanda çağdaş toplumlara seslenme yönteminin gazete, radyo, televizyon ve internet gibi gelişmiş toplumsal iletişim araçları ile gerçekleşeceğini unutmamak gerektiğini de eklemektedir. Bu bağlamda internet, yukarıda saydığımız kitle iletişim araçlarının tümünü bünyesinde barındırabilme kapasitesine sahip bütünleştirici özelliği olan yeni bir kitle iletişim aracıdır. Geleneksel kitle iletişim araçları dediğimiz gazete, dergi, radyo, televizyon ve sinemalar

[8] ÇHC'in Hei Long Jiang Eyaletinde ana caddedeki yoldan karşıya geçmeye çalışan bir köylü kadının BMW markalı bir otomobilin çarpması sonucu ölmüştür. Olayı ilk olarak en hızlı bir şekilde duyuran internet haber siteleri olmuştur. Bu web siteler ülkede önde gelen 163 □ □, sina □ □□so hu □ □, halk □ □ □, yahoo □ □, şin hua □ □ □, çian long □ □ □ ve da yang wang □ □ □ gibi sekiz web sitenin haber sayfalarından ibarettir. bu olay dana sonra hem geleneksel medya hem de internet medyasında "BMW Olayı" olarak gündeme uzun süre meşgul etmiştir (Zheng Yanan ve Jiang Defeng, 2004).

aktarmak istediği ideolojiyi internet kanalıyla kitleye daha hızlı, daha özgür ve de daha ekonomik olarak ulaşması mümkün hale gelmiştir.

Son olarak diğer kitle iletişim araçları gibi internet de, yatırımı gerçekleştiren veya devlet, büyük şirketler, çeşitli siyasi, toplumsal ve ekonomik çevreler ve ya örgütler tarafından çıkar amaçlı kullanılmak istenilir. Özellikle devlet ve çeşitli siyasi gruplar kendi politik düşüncelerini hedef kitleye anlatmak ve yaymak maksadıyla interneti bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanmak isterler. Bundan sonraki bölümde, internet bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanılabilir mi? Kullanılabilir yada kullanılıyor ise kimler nasıl kullanmışlardır? Bu konuda her hangi bir bilimsel araştırma yapılmış mıdır? Yapılmış ise kimler konuyla ilgili neler yapmış ve neler elde etmiştir, gibi sorulara yanıt aranacaktır.

1.7. İNTERNETİN İDEOLOJİK PROPAGANDA ARACI OLARAK KULLANILMASI

İnternetin sivilleşmesinden sonra diğer kitle iletişim araçlarından farklı özellikleri onu, iletişim sektörünün en gözde araçlarından biri haline getirmiş ve kitle iletişim araçları araştırmalarında diğer iletişim araçlarıyla birlikte ele alınmaya başlanmıştır (Türkoğlu, 2004: 73). Bu bağlamda iletişim teknolojisi ve onun toplumsal boyutuyla ilgilenen araştırmacılar da internetin yeni bir medya türü olduğunu söylemişlerdir (Geray, 2003: 20). Bazı araştırmacılar ise interneti sadece yeni bir medya olarak tanımlamakla aynı zamanda dijital yeni medya, küresel medya, interaktif medya, eğlence aracı, özgür medya ve büyük-küçük toplum ve şahısları ilgilendiren karma medya olarak da tanımlamaya çalışmıştır (Min Dahong, 2003). Söz konusu tanımdan internetin diğer kitle iletişim araçlarına nazaran birçok iletişim özelliği olduğunu rahatça görebiliyoruz. Bu kanımızı destekleyen fikirler yine başka bir yabancı araştırmacıdan gelmektedir. Araştırmacı, internetin yeni bir medya türü olmasıyla birlikte onun, mevcut kitle iletişim araçlarının tüm özelliklerini belki de daha fazlasını içinde barındırdığının savunulduğunu da ileri sürmektedir (Li Li, 2003).

İnternet, zaman ve mekan sınırlamasından aşan bir iletişim aracı olmasıyla beraber, iletişim enformasyonunu metin, ses, grafik, imaj ve video gibi birden çok iletişim biçimlerinin bir araya getirilmesi ile işleyen süreç olma özeliğini de taşımaktadır (He Wei, 2004). Bundan dolayı dünyada önde gelen birçok yayın kuruluşu kendi ağ sisteminde kendi platformlarını (web siteleri) oluşturarak yayınlarını aynı anda sanal ortama da taşımaya başlamıştır. Örneğin, ulusal ve bölgesel çaptaki bir çok gazete, radyo ve televizyon kanalları artık internetten de okunabilir, dinlenebilir ve izlenebilir hale gelmiştir (Min Dahong, 2003).

Son zamanlarda internetin yaygınlaşması ve geleneksel medyayı da içinde barındırması ile birlikte "yeni medya" (Geray, 2003: 20), "internet medyası" ve hatta "Beşinci Güç" (Min Dahong, 2003) gibi yeni kavramları da ortada boy göstermeye başlamıştır. Bu görüşe sahip olan Çinli akademisyenlerden Li Li (2003) de, geleneksel medya araçlarının interneti, yeni bir sanal yayım platformu olarak kullanmaya başladığını savunmuş ise aynı konuda araştırma yapmış bir başka araştırmacı da internetin, 90'li yıllardan itibaren kendisinden "Dördüncü Medya" olarak söz ettirmeye başladığı fikrini ileri sürerek, aracın, diğer geleneksel iletişim araçlarından ayrı düşünmediği düşüncesini ifade etmeye çalışmıştır (Shen Weili, 2004: 1). Bunun gibi internet medyası konusunda değişik görüşlere sahip başka araştırmacılarda bulunmaktadır. Onlara göre internet nerede olursa olsun genel olarak toplumun geleneksel medya kuruluşlarına olduğu gibi bir aşinalığı söz konusu değildir. İnternet onlar için sadece yeni bir eğlence aracıdır, o kadar (He Wei, 2004). Araştırmacı He (2004), bu iddiasını, Çin yönetiminin internet medyasına, geleneksel kitle iletişim araçlarına baktığı gibi bakmadığı, bundan dolayı internet haber istasyonlarına özgür haber yapma ve yayımlama hakları verilmediği…vs örnekleriyle desteklemeye çalışmaktadır. Ona göre Çin yönetiminin bu davranışı internet gazeteciliğinin gelişmesinde büyük bir engel oluşturmaktadır. Çin'deki web siteler, tüm bu yasal engellere rağmen haber yayım çalışmalarını devam ettirmeye çalışmaktadır. Bu arada, internetin diğer geleneksel iletişim araçları gibi bir ideolojik propaganda aracı işlevinin bulunup bulunmadığı, bulunuyor ise bu

işi nasıl yaptığı, ayrıca dünyada ve Türkiye'de bu konu ile ilgili yapılmış bilimsel çalışmaların olup olmadığı var ise ne tür fikirlerin ileri sürüldüğü gibi sorular ortaya çıkmaktadır.

Althusser (2000: 34), geleneksel iletişim araçlarına haberleşme devlet ideolojik aygıtları (DİA) demiştir. O'na göre bu tür iletişim araçları devletin birer ideolojik aktarım aracından ibarettir. Durum böyle iken söz konusu iletişim araçlarını içinde barındırma özelliğine sahip olan internetin, bir ideolojik propaganda aygıtı olabileceği iddiasında bulunan araştırmaların olduğu da rahatça söylenebilmektedir. Bu araştırmalardan bazıları internetin siyasal yaşam ile olan ilişkisi içinde ele alınmış ise de bazıları medyadaki haber araştırmaları içinde yerini bulmuştur. İncelemeye geçmeden önce konu ile ilgili yapılan çalışmaların hemen hemen hepsinde şu düşüncenin hakim olduğunun altını çizmekte yarar olduğu düşünülmektedir. İnternet, geleneksel iletişim araçlarında olduğu gibi yapısal sınırlılıklarla kısıtlandırılamıyor. Artı bu araç, demokratik katılımın geliştirilmesi için de büyük bir potansiyele sahiptir.

İnternetin siyasal alanda bir ideolojik aktarım aracı ya da seçim propaganda aracı olarak kullanılması ile ilgili ilk deneyimler ABD'de ortaya çıkmıştır (Browning, 1996). İnternet'in bu ülkedeki kullanımının incelenmesiyle ilgili literatür, genellikle internetin siyasal yaşamı etkileme yolları, seçim kampanyalarında internetin rolü ve geleneksel medya ile internetin karşılaştırmalı analizi üzerinde yoğunlaşmıştır. İnternet'in siyasal temsilciler ve yurttaşlar arasındaki etkileşimi güçlendirme potansiyeline sahip olduğu (Stromer-Galley, 2000), 90'lı yıllarla birlikte giderek belirginleşmiş bir şekilde demokratik sürecin parçası haline geldiği (Solop, 2001) ifade edilmiştir. 1996'da seçim kampanyaları içinde yeni ve sınırlı etkiye sahip bir araç olarak rol oynayan internet, 2000 yılı başkanlık seçimleri sürecinde temel siyasal iletişim araçlarından biri olarak işlev görmüştür (Johnson, 2001).

İnternet, seçim dönemlerinden ideolojik propaganda aygıtı olarak kullanımı dışında bir de ulusal ve uluslararası çapta faaliyet göstermekte olan çeşitli siyasi ve dini oluşumların da dikkatlerini üzerine çekmeye başlamıştır. Radikal siyasi eğilimler ve internet ilişkisi ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalar,

internetin bu gibi gruplar tarafından bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanıldığını ispatlamıştır. Yapılan çalışmalardan, internetin sağladığı olanaklardan yalnızca hükümetler, uluslararası organizasyonlar, siyasal partiler, büyük ve merkeziyetçi yapılanmalar yararlanmakla sınırlı kalmayıp, çeşitli hükümet dışı organizasyonlar, sivil toplum kuruluşu olarak adlandırılabilecek oluşumlar, siyasi gruplar, hatta çok küçük kitleleri temsil eden ufak ilgi grupları dahi internette kendilerini ifade etme arayışı içine girdikleri ortaya çıkmıştır (Min Dahong, 2003). Bu bağlamda son yıllarda Seattle'da ve Genova'da bulan küreselleşme karşıtı protestolara aktif katılım gösteren çok çeşitli grupların, propaganda ve örgütlenmede internetin sağladığı imkanlardan büyük ölçüde faydalandıkları örnek gösterilebilir (Eagleton-Pierce, 2001). Meksika'da politik mücadelesini bir gerilla hareketi olarak sürdüren, interneti etkin kullanımıyla savaşı enformasyonel bir mücadeleyle bütünleştiren ve uluslararası kamuoyundan ciddi bir destek sağlayan Zapatista Ulusal Kurtuluş Ordusu (EZLN) bu hareketlerin internet kullanımının siyasal etkinliği ile ideolojik propaganda faaliyetine işaret eden önemli örneklerden birini daha oluşturmuştur (Martinez-Torres, 2001).

Yapılan araştırmalardan dünya üzerinde yaklaşık 10.000'den fazla dini örgüt bulunmaktadır. Bunlardan yüzü aşkını ideolojik öğretilerini yaymak için interneti araç olarak seçmiştir. ÇHC'de 90'li yılların ortalarında ortaya çıkan "Fa Lun Gong Mezhebi" adındaki siyasi dini grup da bunlardan birini oluşturmaktadır.[9] (Fang Hanji, 2006). Yurtdışındaki basın kuruluşları özellikle ABD basını Fa Lun Gong hareketinden normal bir "dini inanç" olarak

[9] "Fa Lun Gong Mezhebi", Li Hongzhi adındaki bir ÇHC vatandaşı tarafından Budizm ve Hıristiyan inançları çerçevesinde türetmiş bir çeşit kendine özgü dini öğretiler olduğu iddia edilen grubun adıdır. ÇHC hükümeti, bu grubu dini yönünden daha fazla siyasi muhalif yönü olduğunu düşünerek rejimin tehdidi olarak algılamış ve hakkında sert önlemler almaya başlamıştır. Bunun üzerine Li Hongzhi, kendi taraftarlarıyla ABD'ye sığınmıştır. Onlar yurtdışına çıktıktan sonra hızla gelişme göstererek öğretilerini internet aracılığıyla ÇHC başta olmak üzere dünyanın çeşitli ülke ve bölgelerine yaymaya başlamıştır. "Fa Lun Gong Mezhebi" genel merkezi, ABD'nin 46 eyaletinde toplam 80 web site oluşturarak kendi öğretileri ile ilgili propaganda faaliyetini güçlendirmeye çalışmıştır. Fa Lun Gong müritleri kendi öğretilerini ve üzerindeki siyasi baskıları daha geniş kitleye anlatabilmek amacıyla web sitelerinde, Çince başta olmak üzere İngiliz'ce, Alman'ca, Fransız'ca, Rus'ça, Japon'ca, Kore'ce, Tayland'ca, Vietnam'ca İsveç'çe, Hindu'ca, İspanyol'ca ve Rumen'ce sayfalar açarak yayım yapmaya başlamıştır (Fang Hanji, 2006). Gurubun büyük web sitelerinden olan "http://chinese.faluninfo.net"de inancı yüzünden ÇHC hükümeti tarafından öldürüldüğü sanılan insan fotoğrafları dönüşümlü olarak yayımlanmıştır.

bahsederek, hareketi yasaklayan ÇHC hükümetini inanç özgürlükleri ve insan haklarına saygı duymamakla suçlaması bir başka araştırma konusunu teşkil etmektedir (Liu Kang, 2006). Gördüğümüz gibi hükümetler tarafından hareketleri yasaklanan veya illegal sayılan örgütler, internet yoluyla düşüncelerinin doğurluğunu ispat etme yolunu bulmuş ve aynı zamanda da karşıt görüşlere yanıt verme fırsatı da elde etmiştir.

1998'te Malezya başbakanı Mahathir Muhammed, yardımcısı olan Enver İbrahim'i seks skandalına karıştığı gerekçesiyle azlederek tutuklattırmıştır (Hürriyet Gazetesi, 10 Kasım 1998). Enver taraftarları olaydan hemen sonra bir web sitesi oluşturarak konu ile ilgili ülke ve dünya kamuoyunu aydınlatmaya çalışmıştır. Bunun dışında internetin tüketime yönelik yeni ideolojik propaganda aracı olduğunu savunan görüşlerde bulunmaktadır. Söz konusu tüketim, ırkçı düşünceler aşılayan ideolojik propaganda niteliğindeki bilgisayar programları üretilerek tüketilmek üzere sunulmaya başlanması olarak açıklanmıştır (www.oynasana.com).

İnternet, aynı zamanda ulusal ve uluslararası meşru kuruluşlar tarafından da bir propaganda aracı olarak kullanılmıştır. Mayıs 1999'da NATO'nun Yugoslavya'ya yönelik askeri müdahale operasyon sırasında ABD ve NATO uçakları, Miloseviç rejiminin tüm iletişim araçlarını bombalayarak devre dışı bıraktıkları halde Yugoslavya'daki internet bağlantısını sağlayan uydu linklerine zarar vermemek için özel çaba harcamışlardır.[10] Çünkü internet, tahrip edilmiş diğer iletişim araçlarından sonra ABD ve NATO'nun tek iletişim vasıtası rolü oynayacaktı.

Çalışmanın ikinci bölümünde, çeşitli dönemlerde değişik rejimlerle idare edilen Çin'de, cumhuriyet öncesi ve sonrası kitle iletişim araçları, hep

[10] New York Times'dan James P. Rubin bu politikayı şu sözler ile açıklamıştır:
"İnternete tam ve kesintisiz ulaşım Sırp halkının Milosoviç rejiminin Kosova'da icra ettiği soykırım ve cinayetleri insanlığa karşı işlenen suçları öğrenmesine yardımcı olacaktır" (Özcan, 2005). Çünkü savaş dönemlerde (Mayıs 1999) çeşitli internet sitelerinde Kosova ile ilgili yoğun tartışmalar yapılmış ve her gün yeni bilgi ve haberler tüm dünyaya farklı web siteler aracılığıyla yayılmıştır. Sırbistan'da muhalif yayın yapan ve bunun için Miloseviç tarafından susturulan "B92 Radyosu" vericileri tahrip edildikten bir süre sonra internet üzerinden yayın yapmaya başlamıştır. B92 yayınları Karadağ'daki diğer destekçi radyoların vericileri aracılığıyla Sırbistan'a ulaşmaya devam etmiştir.

devlet kurumları olarak varlığını sürdürdüğü konuları yer almaktadır. Yeni bir iletişim aracı olan internet ÇHC'ne, yeni bir devlet aygıtı olarak girmiştir. "Serbest piyasa ekonomisi" ve "bir ülkede iki sistem" politikasından ötürü belli başlı kamu ve özel kurumlar göreceli özgür bir biçimde kendi web sitelerini oluşturmaya başlamış, ancak Devlet Konseyi Enformasyon Merkezi tarafından itina ile düzenlenmiş hiyerarşik bir denetim sistemi ile kontrol altıda tutulmaya başlanmıştır. İnternet ve internet haber sitelerinin merkezi yönetimce sıkı bir denetime tabi tuttuğunu, Ağustos 2003 tarihinde merkezi hükümeti tarafından peş peşe ilan edilen şu iki genelgede görmek mümkün olmuştur. Genelgenin başlığı ise:

"Ülkede ani ortaya çıkan olaylar ile ilgili haber yayımlama çalışmalarını daha da iyileştirme ve güçlendirme hakkında bildiri" ve "ÇKP Merkezi Komitesi Propaganda Ofisi gündemdeki ideolojik teori alanın durumu ve sonraki çalışma tedbirleri" (Min Dahong, 2003) şeklinde olup, her iki genelge internetteki haber web sitelerinin oluşturulması ve haber çalışmalarının devlet için nasıl bir öneme sahip olduğunun altını çizmiştir. Devlet bundan dolayı interneti diğer iletişim araçları gibi kendi denetim altında tutmayı istemiştir.

ÇHC yönetimi ideolojik propagandanın en iyi kitle iletişim araçlarındaki haber çalışmaları ile yapılabileceğine inanmış ve bu doğrultuda çalışmalar yapmıştır. Bundan dolayı haber ve propagandadan ibaret bu iki kavram, ister hükümet ister halk söyleminde olsun hep yan yana kullanılmıştır. Örneğin, Devlet Konseyi Haber Ofisi bünyesinde "İnternet Haber Propaganda Müdürlüğü" gibi bir alt kuruluşun faaliyet göstermesi gibi iki kavram aynı yerde birden kullanılmaktadır. [11]

Son olarak hangi ülke ve hangi rejimde olursa olsun internetin bir ideolojik propaganda aygıtı olarak kullanıldığı örnekleri ile gösterilerek ispatlanmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda da ÇHC yönetimi de, internetin bir ideolojik propaganda aracı olduğunu kabul etmiş ve bu gibi çalışmalar için özel ofisler de tesis etmiştir. Üstelik ideolojik propaganda çalışmalarının ister internette olsun ister diğer iletişim araçlarından olsun haber yayımları ile

[11] URL: http://tw.people.com.cn/GB/14865/14922/859679.html, 15.07.2004

gerçekleşeceğine inanmıştır. Bu doğrultuda, Devlet Konseyi Haber Ofisi resmi onayı ile 2003'ün sonuna dek sadece haber yayını yapmak için izinli web site sayısının ülke genelinde toplam 150'yi geçtiği ortaya çıkmıştır. Son olarak dünyada ve ÇHC'de internet diğer kitle iletişim araçları gibi bir ideolojik propaganda aygıtı olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde ÇHC öncesi ve sonrası kitle iletişim araçlarının kimler tarafından ne amaçlarda nasıl kullanıldığı araştırılacaktır. Bu bağlamda kitle iletişim araçlarının değişik rejimlerde rolünde her hangi bir değişiklik olup olmadığı konusu incelenecektir. Çinli yönetimin ister Milliyetçi Parti ister ÇKP iktidar dönemi olsun genel olarak kitle iletişim araçlarına yüklediği ideolojik propaganda görevinin içeriğinin ne olduğu konusu, çeşitli tarihsel dönemlere göre incelenecektir. İkinci bölümün sonlarına doğru ise Mao Zedong'un ölümünden sonra Çin kitle iletişim araçlarının konumu ve internetin toplum ve kitle iletişim araçları içindeki yeri tartışılacaktır. Ayrıca devletin internet haberi yayımlayan web sitelere yönelik çıkardığı çeşitli yasal düzenlemeler örnekleriyle incelenecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARININ ÇİN HALK CUMHURİYETİNDEKİ GELİŞİMİ VE NORMATİF MEDYA YAKLAŞIMLARI

2.1. ÇİN HALK CUMHURİYETİ ÖNCESİ KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI

2.1.1. Mançu Hanedanlığı Dönemi Gazeteler

Çin'de Mançu İmparatorluğu, 1911'de patlak veren "Şin Hai İhtilali" ile birlikte yıkılmıştır. Hanedanlık rejimin sona ermesinden sonra ülke derebeyiler tarafından yönetilmeye başlanmıştır. [1] Kurulan yeni Çin Cumhuriyetinin ilk Cumhurbaşkanı olan Sun Zhongshan (Sun Cong Şan yada Sun Yat Sen), ölümüne dek ülkenin tam bağımsızlığını elde edememesiyle birlikte bölünmüş hâletini de düzeltememiştir. [2] Sun dönemi

[1] Mançu Hanedanının yıkılmasını isteyen bir grup "Han" soyluları, 1867'de Guang Dong'da dünyaya gelmiş Hong Kong ve Ma Kao şehirlerinde batı tarzı eğitimi görmüş, hekim Sun Yat Sen'in liderliğinde mücadeleye başlamıştır. 1905 yılında Sun Japonya'da, Avrupa, ABD ve Japonya'daki zengin Çinliler ve öğrencileri ile birlikte "Tong Mıng Huy" (Birlik Derneği) adında bir dernek kurmuştur. Yurtdışındaki "Han" işadamları hanedanlığa karşı ihtilal için Sun'a büyük servetler bağışlamıştır. "Çin İhtilali" 10 Ekim 1911'de Wu Han Eyaletinin Wu Chang şehrinde patlamıştır. İsyanı ABD'den öğrenen Sun derhal Londra'ya giderek İngiltere Dışişleri Bakanı Sır Erward Grey Çin'in borçlarını yöneten "İnternational Banking Consortıum" ile görüşerek Mançu hükümetine yapılmakta olan yardımları durdurmayı başarmıştır. Sun, Çin'e dönerken yüz binlerce Çinli tarafından törenle karşılanmış ve 29 Aralık 1911 tarihinde Sang Hai'da Çin Cumhuriyetinin kurulduğunu ilan etmiştir. Sun Yat Sen liderliğindeki burjuva devrimi yaklaşık 400 yıl hüküm sürmüş olan "Mançu Hanedanlığı"nı yıkmıştır (Qin Shi, 1995: 21). Sun, ülkenin siyasi bütünlüğünü düşünerek, geçici bir süre başkanlık koltuğunu yerli derebeyi general Yuan Shikai'ye devri etmiştir. Yuan, iktidara geldikten sonra kendisini imparator ilan etmiş ve meclise bu isteğini onaylaması yönünde baskı yapmıştır (Pu Yi, 1988: 69-77). Yuan iktidara gelir gelmez Japonya gibi ülkelerin bazı eşitsiz antlaşmalara imza atması yönündeki baskıları ile karşı karşıya kalmıştır. Yuan çaresiz 9 mayıs 1915'te Japonya'nın isteği şeklinde antlaşmaya imza atmış ancak, parlamentonun direnişi ile karşılaşmıştır. Yuan de bu baskılara dayanamayıp intihar etmiştir (Altuğ, 1977: 84-85).

[2] İhtilalcilerin elindeki 12 eyalet Sun'u cumhurbaşkanı olarak tanımıştır. Ülkenin Kuzey ve Güney bölgeleri ise cumhuriyetçilerin kontrolünde olmadığından Sun yönetimini tanımamıştır. Sun, 1911 ihtilalinden önce Japonya'da kurduğu "Tong Mıng Huy" (Birlik Derneği) adlı örgütünü diğer ihtilalci örgütlerle birleştirerek, Ulusal Parti anlamına gelen "Guo Min Dang"ı kurup çıkmıştır. Ancak, kuzey Çin'de Mançurya Derebeyi Zhang Zuolin, diğer muhaliflerini yenerek Sun'un rakibi olarak ortaya çıkmıştır. Sun 1917'de Güney Çin'e

öncesi ve sonrası ülkede cereyan eden siyasi kargaşalık kitle iletişim araçlarının ortaya çıkması, çoğalması ve iptidayı bir biçimde gelişmesine ortam hazırlamıştır.

Mançu Hanedanlığı idaresindeki Çin topraklarında gazete ilk kez 12 Eylül 1822 yılında Ma Kao Çin'ce "Mi Feng Hua Bao", Portekiz'ce ise "Aabelhada China" (Bal Arısı ÇHC Gazetesi) adıyla Portekiz lisanında ortaya çıkmıştır (Çeng Man Li, 2002: 1). 1870'li yılların başlarında Fransız sömürge bölgesi olan Şang Hai, İngiliz sömürge bölgesi olan Hong Kong şehirlerinde çıkan ticari mecmualarla birlikte Çin'deki gazete sayısında önemli derecede artış olduğu gözlemlenmiştir. Mançu Hanedanlığı dönemindeki bu gazeteler yerli tüccarlar tarafından ticari amaçlarla basılmıştır (Li Liangrong, 2002: 1). Bu tarihlerde Shang Haibölgesinde basılan "Shen Bao" (Bildiri Gazetesi) ve "Hui Bao" (Rapor Gazetesi) adındaki gazeteler ÇHC gazetecilik tarihindeki ilk Çince gazeteler olarak kayda geçmiştir. Ağustos 1874 tarihinde kurulmuş olan Hui ve Şen Gazeteleri kendi aralarında karşılıklı sataşmalarla birlikte liman bölgesindeki dedikoduları haber konusu olarak yayımlamaktan öteye gidememiştir (2002: 1-2).

20.Yüzyılın başlarında Çin'de, burjuva gazetelerin ortaya çıkması, ticari gazetelerin konumunda önemli değişikliklere yol açmıştır. Siyasi gazetelerdeki konular ticari gazetelerdeki dedikodulardan daha ilgi çekici bulunmuştur. Çin'de ilk özel burjuva gazetesi 1899'da İngiliz sömürge bölgesi olan Hong Kong'da "Zhong Guo Ri Bao" (Çin Günlük Gazetesi) adıyla yayımlanma başlamıştır. 26 Mart 1912'de kurulmuş burjuva gazetelerinden biri olan "Min Li Bao" (Halk Meydanı Gazetesi), yayım yaptığı tarihten itibaren burjuva görüşleri saWunmuştur (2002: 2).

Hong Kong'dan sonra 1900 yılında Shang Hai'de de "Su Bao" (Diriliş Gazetesi) adında ihtilal yanlısı bir gazete kurularak Mançu rejimini eleştiren yazılar yayımlamaya başlamıştır. Gazete daha da ileriye giderek iktidardaki Mançu topluluğu ile yönetilen konumdaki Han toplulukların arasında mevcut

---

döndüğünde valilerin, kendi politikasına karşı direndiklerini görmüştür. 1923'te iktidarını güçlendiren Sun'e Sovyet Rusya yardım elini uzatmıştır (Altuğ, 1977: 74-189).

ırkı anlaşmazlıkları körükleyen yazılarıyla, Han topluluğunu Mançulara karşı kışkırtma girişiminde bulunmuştur. 1911 Yılında patlak veren "Şin Hai İhtilal"inin öncesi ve sonrası devrim sesinin yükselmesine müteakip rejimi eleştiren bu tür siyasi gazetelerin sayısında önemli derecede artış olduğu gözlemlenmiştir. Bu gazetelerden "Min Hu Ri Bao" (Halkın Çağrısı Günlük Gazetesi), Mançu yetkililerin rüşvetçi, vahşi, uyuşturucu bağımlısı ve kumarbaz olduğunu ileri sürülen konularda yayım yapmaya devam etmiştir (2002: 2).

O dönemlerde Çin'e yeni gelen Telgraf makinesi gazetelerde çıkan dedikoduların gerçekliğini ispatlayan en büyük referans aracı haline gelmiştir. Çünkü, telgraf ordu dışında ekonomik yönünden güçlü büyük gazetelerin de haberleşme aracı olmuştur. Gazeteler haberi yayınlarken haberin başına "Bei Jing büromuzdan gelen telgrafa göre" şeklinde ifadeler kullanarak haberin inandırıcılığını artırmaya çalışmışlardır (2002: 3). Sahte haberlere karşılık Mançu hükümeti de "Nei Ge Guan Bao" (İç Kabine Hükümet Gazetesi) adında bir gazete kurarak muhalif gazetelere karşı mücadele etmeye başlamıştır (Pu Yi, 1988: 55-56).

1912 Yılındaki istatistik bilgilerine göre Çin'de gazete sayısı bir anda 500'ü geçmiş olup sadece Bei Jing'de yayım yapan gazete sayısının 50'den fazla olduğu tespit edilmiştir. Bu gazetelerin bazıları derebeyi generaller tarafından satın alınarak ve ya finans edilerek siyasi propaganda aracı olarak kullanılmıştır. Bazıları ise Han topluluklarının oluşturduğu rejim karşıtı siyasi parti ve gruplar tarafından kurulmuş olup, bu gazeteler, Mançu hanedanlığına karşı halkın "Han" milliyetçilik duygusunu uyandırma, halkı rejime karşı cesaretlendirme, kışkırtma ve nihayet ayaklandırma gibi bir dizi siyasi faaliyetlerde etkin propaganda vasıtası olarak görev yapmıştır. Bazıları ise sadece dedikodu yapmak ve bu dedikodulardan belli bir maddi çıkar sağlamak amacında kurulmuştur (Li Liangrong, 2002, 4).

2.1.2. Çin Cumhuriyeti Dönemi Öncesi ve Sonrası Radyolar

Çin tarihindeki ilk radyo istasyonu, Ocak 1923'te E. G. Osborn adındaki bir Amerikalı işadamı tarafından "Milletlerarası Fransız Bölgesi" olan

Şang Hai'de kurulmuştur (Zheng, Ma ve Wu, 1987: 7). Osborn derebeyler dönemindeki Şang Hai'da Çin tarihindeki ilk radyo istasyonunu kurarak yayın yapmaya başlatmıştır. Ancak, Radyo Osborn Bei Yang Hükümeti yasalarına göre yasadışı bir kuruluş olarak sayıldığından sadece üç yayın yaptıktan sonra kapatılmıştır.[3] Bei Yang Hükümeti, Ağustos 1924'te "Radyo, Telsiz, Alıcı İşletme Geçici Yasası" adında bir radyo yasasını çıkartarak, 1 Ekim 1926 tarihinde Har Bin şehrinde "Har Bin Radyo İstasyonu" (XOH) adı altında Çin'in ilk kamu radyo istasyonunu kurup çıkmıştır (Zheng, Ma ve Wu, 1987: 8). Radyo yasasından sonra Shang Haive Hong Kong gibi bölgelerdeki yerli ve yabancı işadamları şirket çatısı altında kendi özel radyolarını kurmaya başlamıştır (Zhao Yuming, 1986: 199). Bei Yang Hükümetinden tüm yetkileri devralan Ulusal Parti de radyoya çok önem vermiştir. 25 Mart 1925'te başkan Sun'nun ölümünden sonra iktidarı devralan bacanağı General Ciang, kitle iletişim araçları konusunda yeni düzenlemeler yapmış ve ülkedeki tüm gazete ve radyo istasyonlarını doğrudan merkezi yönetime bağlamıştır. Bazı özel girişimli gazete ve radyo istasyonlar hükümet denetiminde yayın yapmaya zorlanmıştır. Kısaca, yeni yönetim kitle iletişim araçlarının serbest olmasını rejime karşı bir tehdit olarak algılamaya başlamıştır.

Ciang, iktidara geldikten sonra eski başkan Sun'nun SSCB ile işbirliği politikasını tamamen terk etmiştir. Yen düzenlemelerle ülkede komünist faaliyetleri yasaklayarak onlara ait tüm kitle iletişim araçlarının yayın yapmasına izin vermemiştir. Hükümet halkın genel kütür seviyesini yükseltmek için eğitim amaçlı çeşitli yasaları çıkartmıştır. Eğitimde kitle iletişim araçlarının da büyük rolü olacağı düşüncesiyle, radyonun gelişmesine büyük ağırlık vermiştir. Ağustos 1928'de çıkarılan "Elektronik İletişim Yasası" söz konusu amaç için yapılan çalışmaların sadece küçük bir bölümünü oluşturmaktadır. Yasadan sonra ülke çapında 30'lu yılların sonuna kadar

[3] Mançu Hanedanlığı rejimi yıkıldığı ve yeni Çin Cumhuriyeti iş başında olduğu halde ülke yine de derebeyleri tarafından idare edilmeye devam etmiştir. General Zhang Zuolin, 1920'li yıllarda Çin'in güney bölgesini denetim altında tutmuş, Mançu hanedanlığı ordusunda hizmet etmiş eski subaylardan biriydi. İmparatorluğun düşmesinden hemen sonra diğer yöneticiler gibi fırsatı değerlendirerek bağımsızlığını ilan etmiş ve Çin'in meşru hükümeti konumunda hareket etmişti. Son İmparator kendi hatıralarında Zhang ve hükümetini silahlı derebeyiler çetesi olarak tanımlamıştır (Pu Yi, 1988: 88-95).

70'ten fazla özel teşebbüslü radyo istasyonu kurulmuştur. (Zheng, Ma ve Wu. 1987: 8). Bu yeni yasa Çin radyosunun gelişmesinde önemli kolaylıklar sağlamıştır.

1936-1937 Yıllar arasında UP Merkezi Radyo İşleri Yönetim Komitesi "Ülke Genelindeki Radyo İstasyonlarının Yayın Programlarını Yönlendirme Yönetmenliği", "Özel Radyo İstasyonlar Yayın İlkelerinde Belirlenen Önerilere Aykırı Davrananlara Karşı Cezayı Yaptırım Yönetmenliği" ve "Yayınlanacak Programların Standartlığını Ölçme Yönetmenliği" gibi yasal düzenlemelerle, ülke genelindeki tüm kamu ve özel radyo istasyonlarını denetim altına almayı düşünmüştür (Ma Hong, 1987: 9). Yasal düzenlemeler radyolara sadece milliyetçi hükümet prensiplerine uygun yayın yapma zorunluluğu getirmiştir (Zhao Yuming, 1986: 200). Japonya Ordusunun 18 Eylül 1931 tarihinde Çin'i resmen işgal etmeye başlaması (Pu Yi, 1988: 211-220) ile Ciang, ülkedeki toplumsal, siyasi ve hatta ordu içindeki yüksek rütbeli subayların baskısıyla rakibi olan Mao Zedong ile işbirliğine gitmek zorunda kalmıştır (Ma Hong, 1987: 9). İşbirliği sonucu Mao liderliğindeki komünist gerilla kuvvetleri Milliyetçi Ordu Komutanlığı bünyesinde 8. ve Yeni 4. Kara Ordusu olarak yer almıştır.

Çin Merkezi Radyosu 23 Mart 1938'de, 10.000 vatlık zayıf vericiyle Chong Qing şehrinde yayın yapmaya başlamıştır. Hükümet, ÇHC halkının işgal kuvvetlerine karşı yürütmekte olan mücadelesini uluslararası kamuoyuna da anlatmak amacıyla şubat 1939'da yurtdışı yayın kuruluşu olan "Çin'in Sesi" Radyosunu kurmuştur (Voice of China). Radyo için kullanılan tüm teknik cihazlar İngiltere'den ithal edilmiştir. Uluslararası adı "VOA" olan radyo yurt dışına yayın yapan ilk ÇHC radyosu olma özelliğini taşımaktadır. Çin'in Sesi Radyosu, Kuzey Amerika, Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa ve Güneydoğu Asya ülkelerine yönelik İngilizce, Almanca, Fransızca, Rusça, Japonca ve Çince olmak üzere altı dilde yayın yapmaya başlamıştır (Ma Hong, 1987: 10).

İşgal yıllarında Shen Yang, Har Bin, Shang Hai ve Nan Jing gibi büyük şehirlerdeki Çin devlet radyoları, Japonlar tarafından ele geçirilerek kendi politik çıkarları için kullanmıştır. Bunun dışında Japon Ordusu işgal

bölgelerinde 50'den fazla radyo istasyonu açmıştır. Bu radyolardan "Xing Jing Dağıtım İdaresi", Bei Jing'deki " Japon MRİ", Shang Hai'daki "Büyük Shang Hai Radyo İstasyonu" ve Nan Jing'deki "Nan Jing MRİ" gibi radyolar Japonların Çin'de kurduğu en büyük radyo istasyonları sayılmaktadır. Bu radyoların temel yayın politikası, kendine karşı yayın yapan Çin radyolarının etki alanını kırmak ve Çin'e karşı antipropaganda yayını yapmak olmuştur. Nedeni ise Japon kontrolüne geçen Fu Jian, Hu Nan ve Jiang Xi bölgelerindeki Çin radyoları işgalden önce yerleşim birimleri dışında bulunan güvenli ve gizli yerlere taşınarak işgal karşıtı propaganda yayınları yapmayı sürdürmüştür. Haziran 1937 tarihinde yapılan araştırma verilerine göre, Çin-Japon Savaşı süresince Çin'de, toplam 78 radyo istasyonu kurulmuş olup bunların 55'i şahıs ve ya özel şirketlere aittir. Ülke genelindeki radyoların toplam verici gücü 123.000 vata ulaşmış olup, bunun %94'ü kamu radyolarına, sadece %6'lik kısmı ise özel radyolara ait olduğu tespit edilmiştir. Bu dönemlerde radyo alıcı sayısının sadece 200 bin civarında olduğu da bilinmektedir (Wu Cie, 1987: 9).

"Birleşik Cephe" döneminde Mao liderliğindeki komünist gerilla yönetimi ve ordusu da merkezi üssü olan Yan An'de belli başlı gazete ve radyo çalışmaları yapmıştır. 30 Aralık 1940'da "Yan An Şin Hua Radyosu" adında sadece 300 vat verici gücü olan ilk komünist radyosu kurulmuştur (1987: 15). Yan An Radyosunun haber kaynağı ise yine kendi kontrolündeki, Yeni Çin Günlük Gazetesi ve resmi olmayan ordu gazete Kurtuluş Gazetesi olmuştur. Komünistlerin yayın organı niteliğindeki bu radyo ve gazete, aynı zamanda da bir istihbarat kaynağı olarak görev yapmıştır. Ağustos 1945'te Japonya'nın şartsız teslim olduğunu açıklamasıyla birlikte Mao ve Jiang, ittifakı bozarak tekrar savaşmaya başlamıştır.[4] İç savaş kitle iletişim

[4] Haziran 1945 tarihinde Çin Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Song, Çin-Rus anlaşmasını imzalamak için Moskova'ya gitmiştir. Ardından Washington'a giden bakana Yalta kararları açıklanmıştır. Büyükelçi Hurley, Ciang Cie Şı'e 15 Haziran 1945' de anlaşmanın hükümlerini açıklamıştır. "Yalta Kararları", Rusya'nın Mançurya demiryollarına el koymasından yana olduğu görülmekteydi (Altuğ, 1976: 76). UP Ordusu ise Mao'un tahmini gibi komünistlerle tekrar mücadeleye başlamıştır. Müttefik yüksek komutanlık tarafından SSCB'de imzalanan anlaşmaya gereğince, Japonya birliklerinin silahtan tecrit görevi UP Ordusuna verilmiştir. Çin'in yeniden "işgali" için UP ile KP güçleri yani yeni adıyla "Çin Halk Kurtuluş Ordusu" (ÇHKO) arasında adeta bir yarış başlamıştır. ÇHKO elindeki beş bölge hariç tüm şehirler

araçlarında da yaşanmıştır. ÇKP, kendi işgal bölgesinde yayın yapan UP medya kuruluşlarını tamamıyla kendi yönetimine bağlamış ve orijinal adının arkasına "Şin Hua" sözcüğü eklenerek komünist radyo istasyonuna çevrilmiştir (Zheng Liqun, 1987: 17-18). "Birleşik Cephe" döneminde kurulmuş Şin Hua Haber Ajansı, Radyonun lisan gurubunu yeniden organize ederek, geçici görev dağılımı ve düzenlemesi yapmıştır. Bu düzenlemeyle radyolarda İngilizce, Fransızca, Rusça ve Japonca dillerinde yayınlar yapılmaya başlanmıştır. ABD savaştan sonra, işgal dönemlerinde Japon ordusu tarafından açılan 23 radyoyu ve 274 bin vat güce sahip 67 vericiyi savaş ganimeti olarak UP hükümetine teslim etmiştir (Ma Hong, 1987: 17). Savaş nedeniyle Chong Qing'e taşınan "Ulusal Radyo İstasyonu" Mayıs 1946'da Nan Jing'de tekrar yayına geçmiştir. Eylül 1947'deki araştırma sonuçlarından, Çin Merkezi Radyo İşleri Komitesine bağlı 41 radyo istasyonunun bulunduğu, radyoların toplam verici gücünün ise 400 bin vattan fazla olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, ülke içinde radyo alıcı sayısının bir milyonu geçtiği de araştırma kayıtlarında görülmüştür (1987: 24). Mao liderliğindeki komünist parti Çin'e hakim olduktan sonra acil bir şekilde ülke içindeki kitle iletişim araçlarını düzenleme yoluna gitmiştir. Bu düzenlemelerle

---

uçaklarla taşınan Ulusal Ordu askerlerince işgal edilmiştir. Buna karşılık komünistler "Yang Ze Nehri"nin kuzeyine doğru harekete geçerek Bei Jing - Han Kou ve Tian Jin- Nan Jing demiryollarını kesmiştir. İki kuvvet arasındaki silahlı mücadele artık uluslararası boyuta ulaşmıştır. ABD büyükelçisi Hurley hükümet ile komünistlerin aralarını düzeltmeye çalışmıştır. Büyükelçi, Jiang'nın Mao'u Qong Qing'e davet etmesi için ikna etmiştir. Mao daveti kabul ederek Qong Qing'e gelmiş ve görüşmelerden sırasında Yan An'e dönerek yerine Zhou'u bırakmıştır. Komünistler beş eyaleti tam ve diğer beşini ise milliyetçilerle ortak idare etme talebinde bulunmuştur. Ülkenin bölünmesini istemeyen Jiang buna razı olmamıştır. Bu görüşmelerden sonra ÇHKO 1948 sonbaharından kışa kadar cephesini daha da genişleterek, Liao Çeng, Huai Hai ve Peng Zheng gibi büyük savaşları gerçekleştirmiştir. Ruslardan boşlan Mançurya'ya giren general Lin Biao liderliğindeki komünist birlikler Jiang'ın oğlu Jiang Jing Guo tarafından geri püskürtülmüştür. Milliyetçiler komünistlere karşı başarıyla savaşırlarken ABD Baş Elçisi general Marshall arabulmak için mücadelenin durdurulmasını istemiş hükümet ordusuna yollanan ABD silah ve cephanesine ambargo koydurtmuştur. ABD'nin bu tutumu Jiang'ın Batı anlamında bir demokrasi kurmadığından kaynakladığı iddialarını gündeme getirmiştir (Altuğ, 1976: 138-139). Baş elçi Marshall'ın komünistlerle milliyetçilerin arabulma çabası boşa gitmiştir. 6 Ocak 1947'de Marshall ABD Dışişleri Bakanlığına getirilmiştir. Marshall, arabuluculuk görevinin başarısızlıkla sonuçlanmasındaki sorumluluğu Milliyetçilere yüklemiştir. Jiang ise savaşta büyük yenilgiye uğramış ve "ana vatan"ı komünistlere bırakarak, hükümeti ve ordusu ile birlikte Tayvan adasına sığınmıştır. 1 Ekim 1949 tarihinde Mao, Bei Jing'de tüm dünyaya ÇHC kurulduğunu ilan etmiştir.

ülke genelindeki tüm kitle iletişim araçları ÇKP'nin tekeline geçmiştir. Kitle iletişim araçlarında da artık ÇKP'nin ağzı olma görevini üstlenmiştir. Bundan sonraki bölümümüzde normatif medya yaklaşımlarından Sovyet medya yaklaşımını benimseyen ÇHC kitle iletişim araçlarına değineceğiz.

2.2. ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ DÖNEMİ KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI VE MEDYA POLİTİKASI (1949-1976)

2.2.1. Çin Komünist Partisi Mao Zedong Dönemi Radyolar

ÇKP ülkeye hakim olduktan sonra kitle iletişim araçlarının konumunu yeniden belirlemeye çalışmıştır. Eski hükümet dönemindeki özel radyo ve gazeteler kapatılmış ya da millileştirilmiştir. Komünist yöneticiler özellikle radyoya yoğun ilgi göstermiştir. Nitekim 29 Eylül 1949'daki ÇHC Siyasi Danışma Kurulu tarafından onaylanan "Ortak Program"ın 19. Maddesi "Halkın Radyo İşlerinin Geliştirilmesi" gerektiğini vurgulamaktadır (Ma Hong, 1987: 33).

Merkezi Radyo İşleri Ofisi, 1 Ekim 1949'dan sonra Merkezi Radyo İşleri Müdürlüğü (MRİM) olarak değiştirilmiş ve Devlet Kamu İşleri Danışma Kurulu Haber Ofisinin kontrolüne verilmiştir. 1952'de Ülke çapındaki eski yönetim döneminden kalan 34 özel radyo istasyonu sosyalist reforma tabi tutulmuştur yani millileştirilmiştir. Ardından eyalet, özerk bölge ve doğrudan merkeze bağlı şehirlerde radyo kurma çalışmaları sürdürülmüştür. (Zheng Liqun, 1987: 34). 1956 Yılının sonlarına doğru ülke genelindeki radyoların toplam dağıtım gücü 1952'e oranla dört kat artış göstermiştir. 1952'de toplam 23.721 dağıtım istasyonu kurulmuştur. 12 Ekim 1952 tarihinde gerçekleşen ÇKP 7. Genel Kongresinde Mao Zedong, "köy radyo ağının geliştirilmesi" konusunda önemli telkinlerde bulunmuştur. Ocak 1956 tarihinde ise ÇKP Merkezi Komitesi "ülke genelinde tarım sektörünü geliştirme planı"nın 32. Maddesinde, "1956 yılından itibaren, çeşitli bölgeler kendi durumuna göre, 7 ila 12 yıl arasında köy radyo ağını oluşturmuş olması gereklidir" şeklinde bir

karar çıkartmıştır. 1956'nın sonunda ülke genelindeki kırsal alanlara toplam 1458 alıcı istasyonu kurulmuş ve 506.000 hoparlör yerleştirilmiştir. Radyo hızla kırsal alanlara yayılmaya başlamış ancak ÇKP iktidarında sonra ülkede sadece 1.000.000'dan fazla radyo alıcısının olduğu kayıtlara geçmiştir. Bu dönemlerde Mao liderliğindeki ÇKP yönetiminin, 1958'de ortaya attığı "Büyük Sıçrama" ve "Halk Komünleri" hareketi, ülkeyi siyasi ve ekonomik başarısızlığa sürüklemiştir (Krivtsov, 1975: 149). Büyük Kültür Devrimi döneminde Mao yönetimi daha fazla radyo yayınlarına ağırlık vermiştir. Devrimi'nin sonlarına doğru yani 1976'a kadar ülke genelindeki %60 köylü vatandaşın evine toplam 113.246.412 hoparlör yerleştirilmiştir. Ayrıca 2503 bölgesel ve yerel radyo istasyonunun yayın yaptığını ve küçük çaptaki aktarıcı istasyonların sayısının 160.000'i bulduğu tespit edilmiştir (Zheng Liqun: 1987: 362).

2.2.2. Çin Komünist Partisi Mao Zedong Dönemi Televizyonlar

ÇHC hükümeti 1953'te MRİM kanalıyla, Sovyet ve Doğu Almanya gibi ülkelere heyet göndererek televizyon teknolojisi ile ilgili bilgi edinmeye çalışmıştır. 5 Şubat 1955'te MRİM, Devlet Konseyine, başkent Bei Jing'de orta tipte bir televizyon istasyonu kurma projesi ile ilgili müracaatta bulunmuştur. Dönemin başbakanı Zhou Enlai, 12 şubat günü başvuruya olumlu yanıt vererek, konunun "devletin gelecek 5 yıllık eğitim ve kültür plan projesi" kapsamında incelenmeye alınacağı sözünü vermiştir. 28 Mayıs 1956'da ÇHC Komünist Partisi Merkezi Komitesi başkan yardımcısı Liu Shaoqi de MRİM'nün konuyla ilgili raporunu dinledikten sonra projeye destek vereceğini ifade etmiştir. Tüm hazırlıklar tamamlandıktan sonra ÇKP Merkezi Komitesi ve Devlet Konseyinin onayı ile 1 Mayıs 1958'de Bei Jing Televizyon İstasyonu olarak ilk deneme yayınına geçmiştir. Aynı yılın 2 Eylül gününden itibaren Bei Jing Televizyon İstasyonu resmi olarak yayına geçmiştir. Televizyon, parti ve hükümet başta olmak üzere çeşit üst düzey yetkililerin ilgi odağına dönüşmüştür.

Devlet, Bei Jing'den sonra Shang Hai ve Har Bin şehirlerinde de televizyon çalışmaları yapılmasını onaylamış ve ekim-aralık aylarında ise

televizyon yayınını başlatmıştır. 1961'de diğer bölgelerde de peş peşe televizyon istasyonları kurularak yayınlar yapılmaya başlanmıştır. Ancak, ÇHC-Sovyet ilişkilerin kötüye gitmesinden ötürü ülkede ortaya çıkan siyasi ve ekonomik kiriz (Shu Xiaohe, 1986: 855), ÇHC televizyonunun gelişmesini olumsuz yönünden etkilemiştir. Bu dönemlerde belli başlı televizyonlar hariç ülke çapındaki tüm televizyon istasyonları geçici olarak yayınlarına son vermiştir. Bazı olumlu siyasi değişikler sayesinde 1 Ağustos 1973'te Şang Hai, 1 ekimde ise Bei Jing ve Tian JinTelevizyon İstasyonları ardı ardına renkli deneme yayınına geçmiştir.

2.2.3. Çin Komünist Partisi Mao Zedong Dönemi Medya Politikaları

Çin'de KP iktidarı geldikten sonraki kitle iletişim araçları ülkenin siyasi konumu itibarıyla yine McQuail'in normatif medya yaklaşımları modelinde yer alan "Sovyet Medya Yaklaşımı" veya Kaya'nın sınıflandırmasındaki "Sosyalist Medya Yaklaşımı" açısından ele alınacaktır.

ÇKP yönetimi iktidara geldikten sonraki 1949-1952 yılları arasında toprak reform politikasını uygulamaya başlamıştır.[5] ÇKP, medyayı da kendi

[5] Bu reformla, feodal üretim ilişkileri ve büyük toprak sahipleri sınıfının egemenliği aşılacak, toprak sahiplerinden alınan topraklar, topraksız ve az topraklı köylülere karşılıksız olarak dağıtılacaktı. Nitekim büyük toprak sahiplerinden alınan 47 Milyon hektar arazi, 300 milyon topraksız ve az topraklı köylüye dağıtılmış ve bu şekilde Feodal toprak mülkiyeti, tek tek köylü mülkiyetine dönüştürülmüştür (Sladkovski ve Konstantinov, 1975: 207). ÇKP toprak reformundan sonra, ülke içindeki kapitalist sermayelerin millileştirilmesi için de harekete geçmiştir. Ancak bu girişim yerli kapitalistlerin güçlü muhalefeti ile karşılaşmıştır. Kapitalistler, kendi çıkarlarının korunması amacıyla devletin önemli mevkilerinde görevli bürokratlara rüşvet vermeye başlamıştır. Bunun üzerine parti ve hükümet yolsuzluk ve istismarın girişimlerin önüne geçmek için yeni bir mücadele kampanyası başlatmıştır. 1951-1952 Yıllar arasında devam eden kampanyası "üç kötülük"e (yozlaşma, israf ve bürokratlık) ve "beş kötülük"e (vergi kaçakçılığı, devlet görevlilerine rüşvet verilmesi, devlet mallarının kötüye kullanılması, devlet kanunlarına uyulmaması, gizli ekonomik bilgilerin saklanması) karşı mücadele olarak adlandırılmıştır (Sladkovski ve Konstantinov, 1975: 207-208; Krivtsov, 1975: 150-151). KP iktidara gelir gelmez ülkedeki ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlarla uğraşmak zorunda kalmıştır. Yönetimin uyguladığı bu reform hareketleri parti, hükümet, ordu ve aydınlar arasında eleştirilmeye başlanmıştır. Hükümet içindeki bakanlar ve orduda görevli yüksek rütbeli subaylar yönetimin bazı uygulamalarda aceleci davrandığını söylemiştir. Mao ise kendi politik uygulamalarına eleştiri yöneltenleri öteki (toprak ağası ve kapitalist) muhaliflerle birlikte "karşı devrimci" olarak suçlamış ve bulunduğu makam ya da kurumlardan tasfiye etmiştir. Mao, karşı devrimcilere karşı mücadelede zafer kazandığını 1957'de konuyla ilgili yapılan bir parti toplantısında açıklamıştır (Mao Zedong, 1977: 91-94). ÇKP ülkeye hakim olduktan sonraki 1949-1957 yılları arasında, kitle iletişim araçlarının reform

geleneklerine göre yeniden şekillendirmeye başlamıştır. (Tong Bing, 2001:10). Devletin başındaki önemli liderler medyanın parti ve hükümet kontrolünde olmasından yana görüşleri savunmuştur (Lin Han, 2001: 11). Komünist liderler medyanın kontrol altında tutulmadığı halde çok büyük tehlikeli unsur haline geleceğinin altını çizmiştir. (Tong Bing, 2001:12). Liderler medyanın sadece partinin prensiplerini yaymakla kalmayıp, parti politikasının toplum üzerindeki etkisini de incelemesini istemiştir. Bunu yaparken pratik koşullara başvurmanın tek çözüm yolu olduğu önerisinde bulunmuştur (Lin Han, 2001: 12).

Özellikle 1956'da Mao tarafından başlatılmış "tüm çiçekler açılsın tüm bülbüller ötüşsün" kampanyası medyanın bir dönem özgür kaldığı görüşünü güçlendirmiştir (Ding Wei, 2000: 10). Ancak, Rus yorumcular Çinli meslektaşlarının tam tersine bu siyasi kampanyanın amacının, Mao ve takipçilerinin devrim karşıtı sağ unsurları ortaya çıkartarak, parti, hükümet, ordu ve toplumu bu tür karşıt görüşlü anti devrimcilerden arındırmak olduğunu ileri sürmüştür (Sladkovski ve Konstantinov, 1975: 180).

Bu dönemlerde ÇHC'de özgür bir araştırma olanağı bulan toplumbilimciler medya konusunda yaklaşık 50 çeşitten fazla bilimsel kitaplar yayınlama şansı elde etmiştir. Bu kitaplar o dönemlerde yayınlanan toplam kitap sayısının %16'si gibi bir rakamını teşkil etmiştir. Bu dönemde yine çok sayıda medya çalışanları ve profesörler, rahat bir şekilde araştırmalarını yaparak Çin iletişim bilimlerine önemli katkılarda bulunmuştur (Tong Bing, 2001: 12). Bütün bu girişimler Mao'nun başlattığı "Büyük Kültür Devrimi"nden az önce tamamen durdurulmuştur.[6]

---

sürecindeki yeni görevini belirleyerek, onu etkin bir propaganda aracı olarak kullanma kararı alınmıştır. Kitle iletişim araçlarını yöneten kurumlar ve yöneticileri plan ve programlarıyla tekrar gözden geçirilerek yeni yasal düzenlemelerle yola devam etme kararı alınmıştır. ÇHC hükümeti reform süreci ve sonrası dönemlerde de kitle iletişim araçlarının, her zaman olmazsa olmaz bir politik silah olduğunu kavramıştır. Reform sürecindeki gazete ve radyo yayınları bu iddiaları kanıtlamaktadır.

[6] "Büyük Kültür Devremi" süresince ülke genelindeki lise ve üniversite gibi eğitim kuruluşlar eğitimlerine ara vererek öğrencileri "devrim yapmak" için "kızıl muhafızlar" adı altında örgütlemiştir. Öğrenciler genelde yürüyüş yapma ve devrim konusu içeren dev yazıları duvarlara yapıştırma işleri ile meşgul olmuştur. Ayrıca Batı veya Sovyetler Birliği gibi ülkelerde akrabaları olanlar ve zenginleri de sosyalizm ve Mao karşıtı unsurlar iddiası ile

Büyük Kültür Devrimi, 1966-1976 yılları arasında Mao tarafından başlatılan bir siyasi kitle hareketidir. Mao'ya göre "Kültür Devrimi silahsız düşmanları yok etmek için yapılmıştır" (Jean, 1977: 162-163). Dönemin Başbakanı Zhou Enlai ise devrimi "burjuvaziye ait fikirleri, kültürü, örf adetleri ve alışkanlıkları değiştirerek komünistliğe yol açma çabası" olarak tanımlamıştır. Ruslar tam tersine hareketi "ülke ekonomisini, siyasi ve kültürel değerlerini sakatlayan, ÇKP ve diğer yönetici parti organlarını kağıt üzerinde bırakan anti-Marksist bir girişim" olarak görmüştür (Krivtsov, 1975: 175). Batı toplumu ise "kültür devrimi"ni siyasi bir darbe olarak nitelendirmiştir. (Ma Hong, 1987: 64). 1969'da devlet, radyonun daha geniş kitleye ulaşması amacıyla özel bütçe ayırdığını açıklamıştır.

Kitle iletişim araçları, ister reform sürecinde olsun ister devrim sürecinde hep devletin kontrolündeki bir aygıt olarak çalışmasını sürdürmüştür. ÇHC'de önde gelen basın kuruluşlarından Halkın Günlük Gazetesi, MRİ ve Pekin Televizyonun yayınladığı programlar, propaganda içerikli aynı anda aynı konuları işlemiştir. Çünkü yayınlanacak haber metinleri ve diğer siyasi metinler, devlet konseyi merkezi propaganda bölümü tarafından hazırlanmış olup, hiçbir değişiklik yapılmaksızın doğrudan yayına verilmek istenmiştir. Kitle iletişim araçları Mao ve devrimci yandaşlarının birer ideolojik propaganda aracına dönüşmüştür. MRİ başta olmak üzer tüm ÇHC radyoları sadece Marks-Engels ve Mao Zedong düşüncelerini anlatan bir siyasi aygıt haline dönüştürülmüştür. Radyolar başta olmak üzere tüm ülke kitle iletişim araçları, "boş laflar üreten, büyük konuşan ve abartılı şeylerden bahseden gerçeğe çok uzak bir siyasi propaganda aracı" olarak faaliyet göstermiştir (Ma Hong, 1987: 64). "Kültür Devrimi"nden önceki bütün programlar iptal edilmiş, yerini hep devrim konusu içeren şarkı ve müzikler yer almıştır. Haber bülteni tamamıyla haber niteliğini kaybetmiş, yerini

---

suçlayarak halka açık meydanlarda herkesin önünde çeşitli hakaretler yapma işleri de "kızıl muhafızlar"ın önemli görevlerinden biri olmuştur. Mao'nun en sadık devrimcileri olarak nitelediği "kızıl muhafızlar" devrimin son aşamalarında silahlanmaya kadar ileri gitmiştir. Bu kitle örgütü Mao Zedong ilkelerine aykırı düşen herkesi eleştirme ve çeşitli yöntemlerle alaşağı etmek için programlanmış bir sivil örgütten ibarettir. Devrim süresince üst düzey devlet yetkilileri de bile "kızıl muhafızlar"ın eleştiri oklarına maruz kalmış ve bazıları hapislerde hayatını kaybetmiştir (Jean, 1977: 115).

muhalefetlerden oluşan meşhur “kara çete” ve üyelerini eleştiren, saldırı konusu içeren makaleler almıştır. MRİ’nun kültür-sanat programları yayınlanması tamamıyla engellenmiştir. Radyo, devrim sonuçlanana kadar 8 tiyatro oyunu, 8 devrim şarkısı ve 3 de sinema ses bandı yayınlamaktan öteye geçememiştir (1987: 64-65).

Sonuç olarak Mao Zedong devrimi büyük ölçüde kitle iletişim araçları desteğiyle gerçekleştirmiştir. Bunu hareketin ilk sinyallerinin, 10 Kasım 1966’da Shang Hai’da günlük yayımlanan Ven Hui Gazetesinde çıkan “Hai Zhui Daireden Kovuldu Adlı Yeni Oyun Üzerine” başlıklı yazısıyla vermiştir. ÇKP resmi yayınları da yazının yayınlandığı 10 Kasım gününü referans olarak sunmamız mümkündür. Bu yazı yerli yabancı araştırmalarca devrimin başlangıç tarihi olarak da kabul edilmiştir (Jean, 1977: 37-38). Kitle iletişim araçlarının, ister eski UP döneminde ister Mao döneminde olsun hep yönetimden yana olduğu görülmüştür.

2.3. ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ 11.MERKEZİ KOMİTESİ 3.GENEL KURULU SONRASI DEĞİŞİMLER VE KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI (1978-2000)

2.3.1. Kurultay Sonrası Gazeteler

ÇKP 11. Merkezi Komitesi 3. Genel Kurulu Mao’nun ölümünden iki yıl sonra yani 22 Aralık 1978’de Başkent Bei Jing’de yapılmıştır. Kurultaydan sonra ÇHC, reform ve dışa açılma politikasıyla genel bir gelişim sürecine hızlı adımlarla girmiştir (Tong Bing ve Lin Han, 2001: 2).[7] ÇHC’in reform

[7] Toplantıda, uluslararası vaziyet ve siyasi konularla ile ilgili çalışmalar müzakere edilerek parti ve hükümetin izlemekte olduğu dış politikanın doğru yolda olduğu ve devam edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Genel kurulda yine tarımsal üretimin hızlandırılması ve gelecek ulusal ekonomi planının yapılması kararlaştırılarak konuyla ilgili genelge üzerinde prensipte anlaşmaya varılmıştır. Marksizm-Leninizm doktrini ve Mao Zedong düşüncesi temelinden yola çıkılarak ÇKP siyasi geleneğinin devam ettirilmesi, düşüncelerin yenilenmesi, parti içi toplantılarda rahat fikir beyan edilebilmesi, gerçeğine göre hareket edilmesi ve kısaca parti içi demokrasinin yaygınlaştırılması konuşulmuştur. Yeni yönetim sosyalizmden vazgeçeceğinden bahsetmemiş ancak yeni bir “Çin Tarzı Sosyalizm” çizgisinden devam edeceğinden söz etmeye başlamıştır. ÇKP ve hükümeti, vatandaşlarla el ele vererek Tarım, Endüstri, Milli Savunma ve Bilim–Teknik’ten ibaret “Dörtte Modernleşme” çalışması için güç sarf etmesi gerektiği kararını açıklamıştır (ÇKP11.3.1978). Ekonomik reform çalışmaları

politikalarının uygulanmasında ve yönlendirilmesinde önemli katkılarda bulunan liderlerden Deng Xiaping, medyanın reform ve dışa açılma ekopolitik sürecinde çok önemli rolü olacağının altını çizmiştir. Nitekim konuyla ilgili Ocak 1980 tarihinde yaptığı bir konuşmasında, istikrar ve barışı sağlamak için, propaganda, eğitim, teori ve kültür kurumlarında çalışanların, kendi alanlarında çaba göstermeleri gerektiğini vurgulamış ve parti gazetelerinin (ulusal yayın yapan gazetelerin) ülke istikrarı ve barışı için birer ideolojik merkez haline dönüştürülmesini istemiştir (Çen Li Dan, 2004: 3).

Yönetimi ile aynı fikri paylaşan ülke iletişim bilimcilerine göre haber araçları, ÇKP, hükümet ve halkının "küçük dili"dir. Haber araçlarından olan parti gazeteleri birer "küçük dili" olarak, ÇKP'nın yasa ve politikalarını merkezden diğer bölgelere yaymakla yükümlüdür. Aynı zamanda da gazete, halkın arzu isteklerini ÇKP ve hükümetine ileterek, yöneten ve yönetilenden ibaret iki kesimin karşılıklı iletişim halinde bulunmalarını da sağlama görevini üstlenmelidir (Li Liangrong, 1986: 1). Ancak toplumbilimciler bir yandan yukarıdaki fikri savunurken, öbür yandan da ÇHC kitlesinin, yönetim tarafından uygulanan "değişim ve dışa açılma" politikalarının sunduğu ekonomik ve sosyal imkanlar sayesinde, düşünen bir toplum haline gelmekte olduğunu da vurgulamaktadır (1986). Yeni dönem Çin kitlesi gazetenin sadece devletin değil vatandaşının da ihtiyaçlarını karşılayan bir araç olmasını istemeye başlamıştır. Vatandaşlar bu fikri savunmakla birlikte, gelişmekte olan iletişim teknolojilerinin devletin "küçük dili" ihtiyacını karşılamaya yeterli derecede imkan sunmakta olduğunu da söyleyerek yeni çözüm yolu göstermeye çalışmıştır. Onlara göre devletin artık gazeteye pek ihtiyacı yoktur, onu sınırlı da olsa özgür bırakmalıdır (Li Liangrong,1986).

Bei Jing Üniversitesi Haber ve Yayın Enstitüsü Profesörü Cheng Manli, (2003: 1) "Dünya ÇHC Dili Gazetesi Cemiyetinin 36'ıncı Yıl Toplantısı"nda yaptığı sunumunda, ÇHC gazetesinin 1978'de başlayan

---

sürecinde ne pahasına olursa olsun siyasi istikrarın sağlanması gerektiğinin altı çizilmiştir. Kurultay, "Dörtte Modernleşme" için dışa açılmanın şart olduğunu belirlemiştir. Özellikle Deng'ın uygulamaya koyduğu ekonomik politika modeli olan "sosyalist piyasa ekonomisi" uygulanmaya konulmuştur.

“yeniden değişim ve dışa açılma” politikasından önce, dünya medyası ile “bir bütünlük” içinde olmadığını söylemiştir. Ancak, ÇHC medyasındaki bu tür içine kapanıklık dönemi söz konusu reform politikasıyla birlikte son ermiştir. Cheng, ÇHC gazetelerindeki değişimi ülkenin kazandığı ekonomik güce bağlamaktadır. 2000’li yılların başlarında yapılan istatistiklere göre, ülke çapında toplam 2100 çeşitten fazla gazete yayımlanmaktadır (2003: 2). Bu sayının 1978 tarihindeki gazete sayısına oranla toplam 11 kat yükseldiğini göstermiştir. ÇHC’de gazete sektörü serbest piyasa ekonomisine göre örgütlenmiştir, devlet girişimi ve kontrolü altında toplam 39 gazete grubu kurulmuştur. 80’li Yıllarından başlayarak yurtdışına yerleşen Çinli göçmen sayısın artmasıyla, göç alan ülkelerde ÇHC dilinde yayımlanan gazetelerin ortaya çıkmaya başlamıştır. Latin Amerika ülkeleri, Japonya, Moğolistan ve Yeni Zelanda gibi ülkelerde ÇHC dilinde yayımlanan gazeteler gün geçtikçe çoğalmaya başlamıştır. 90’lı Yıllardan sonra ise İtalya, İspanya, İsveç, Danimarka, Avustralya, Macaristan ve Romanya gibi ülkelerde de ÇHC dilinde yayım yapan gazeteler ortaya çıkmıştır.

ÇHC’in çeşitli alanlarda büyüme göstermesi çevre ülkelerin ÇHC diline olan ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Ağustos 2002 tarihinde başkentteki Bei Jing Dil Üniversitesi’nde yapılan “ÇHC Dili Eğitimi Gelişmesi Uluslararası Semineri”nde, günümüzde 85 ülkede faaliyet göstermekte olan 2100’den fazla orta okul, lise ve üniversite kurumlarında ÇHC dili eğitimi verilmeye başlandığı ve söz konusu eğitim kurumlarında toplam üç milyondan fazla öğrencinin Çince eğitim almakta olduğu açıklanmıştır (2003: 3). Bu bağlamda yurtdışında yayımlanan gazetelerin okuyucuları sadece Çinlilerle sınırlı kalmamaktadır.

Yurtdışında yayım yapan gazetelerin bazıları ÇHC yönetiminden bağımsız halde çalışmalarını sürdürmektedir. Bu tür bağımsız gazetelerin ÇHC Komünist Partisi karşıtı yayım yaptığı da söylenilebilir. Amacı ise ÇKP rejimini değiştirmeye yönelik girişimlerden ibaret olmuştur. Örneğin Amerika’da yayım yapan “Da Ji Yuan Gazetesi” hep, ÇHC’nin demokratikleşmesi, insan haklarına saygı gösterilmesi ve basın özgürlüğü ile ilgili yazılmış çizilmiş haber ve makaleler yayınlamayı sürdürmüştür.

Ekim 1949'dan Aralık 1987'e kadar olan süre içerisinde medya konusu içeren toplam 983 eser basılmıştır. Bunun içindeki 308 çeşidi ise sadece 1949 ve 1976 arasında okuyucularla buluşmuştur. 1977'den 1987'e kadar olan 10 yıllık süre içinde ise toplam 675 çeşit eser yayınlanmıştır. ÇHC medya sektörünün büyümesi ve gelişmesi ile beraber, haber ve medya konusunda yapılmış araştırmaların sayılarında da göze çarpar biçimde ilerleme kaydedilmiştir. Örneğin, 1988-1990 arasında 705 çeşit eser yayınlanmış ise, 1991-1999 arası 9 yıl içerisinde bu sayı 1000'i geçmiştir (Tong Bing ve Lin Han, 2001). Dışa açılma politikasının uygulanmasıyla birlikte iletişim bilimleri alanında da belli bir olumlu gelişmeler yaşandığı görülmüştür.

Gazete dışında kitle iletişim araçları ailesin önemli üyelerinden biri olan radyodan da bahsetmek gerekmektedir. "İkinci Dünya Savaşı" ve "Soğuk Savaş" dönemlerinin en popüler propaganda silahı olan radyo, ÇHC'de 1966-1976 yılları arasında patlak veren "BKD" döneminde de aynı role sahip bir ideolojik araç olma özelliğini sürdürmüştür. 1978'den sonraki dışa açılma politikası ÇHC radyo ve televizyonlarının da değişmesine ve gelişerek dünya standartlarına ulaşması için önemli bir kapı açmıştır.

2.3.2. Kurultay Sonrası Radyo ve Televizyonlar

1978'de Yapılan kurultay, gazetede olduğu gibi ülke radyo-televizyonları da yeni bir değişim sürecine götürmüştür. Devlet, radyo ve televizyonun ülke genelinde yaygınlaşması ve gelişmesi için bu alana yatırım yapmayı sürdürmüştür. Bu dönemlerde dünyada olduğu gibi radyoya nazaran televizyonun daha fazla önemsendiği ve hatta hızlı bir gelişim sürecine girdiği gözlemlenmiştir (Ma Hong, 1987: 45). 1984 Yılına geldiğinde ülkedeki radyo istasyonları sayısı 1976 yılına nazaran çoğalarak 78'e ulaşmıştır. Televizyon istasyonları sayısı ise 61'e çıkmıştır. Bu dönemlerde ülkedeki radyo-televizyon yayınları henüz uydu sistemine geçmediğinden dolayı, yayınlar belli bölgelere kurulmuş linkler yardımıyla yapılmıştır. Bu bağlamda ülke genelinde toplam 9708 dağıtım ve aktarım istasyonu kurulmuştur. Aynı

zamanda ülke genelindeki çeşitli eyalet ve bölge televizyon istasyonları siyah beyaz yayından renkli yayın sistemine geçmiştir.

1958'de Bei Jing Televizyonu adıyla kurulan yayın kuruluşu 1978'de adını ÇHC Merkezi Televizyon İstasyonu (CCTV) çevirerek ulusal yayın yapan devlet televizyon statüsüne sahip olmuştur. 1984 Yılında ülke genelinde radyo-televizyon sektöründe çalışan işçi sayısının 1976 yılındaki sayıdan 0.69 kat artarak 110.000'e ulaşmıştır (Zheng Liqun, 1987: 45).

1999'da yayınlanan Çin Radyo Televizyon Yıllık Almanağı'ndan edindiğimiz bilgilere göre, yeniden değişim ve dışa açılma politikasının verdiği bazı kolaylıklardan yararlanan çeşitli eyalet, bölge ve doğrudan merkeze bağlı büyük şehirlerdeki ÇKP komiteleri ve belediyelerinin kendi bölgelerinde yayın yapmasına izin verdiği radyo-televizyon istasyon sayısının 2790'a ulaştığı ortaya çıkmıştır. Böylece ülke genelinde yayın yapan radyo-televizyon kuruluş sayısı toplam 6937'e ulaşmıştır. Devlet Konseyi ve Radyo-Sinema-Televizyon Bakanlığının ülke radyo-televizyon yayın kuruluşlarını yeniden düzenleme çalışmaları sonucu 2216 yayın kuruluşu uygun şartlara sahip olduğu belirlenerek tekrar kaydı yapılmıştır.

Bu yayın kuruluşlarından 294'ü radyo istasyonu olup, bunların 2'isi ulusal, 36'ısı eyalet, 256'ısı da bölge ve şehir sınırları içinde yayın yapması karara bağlanmıştır. Yeni düzenleme ile birlikte toplam 343 televizyon istasyonunun yayınlarını sürdürmesine izin verilmiştir. Bu televizyonların 1'i ulusal, 36'ısı eyalet, 306'ısı bölgesel ve şehir sınırları içinde yayın yapması belirlenmiştir. Kablolu televizyon sayısı 217'e indirilmiş olup, bunlardan 29'u eyalet, 188'i ise bölgesel ve şehir sınırları içinde yayın yapma ruhsatı bulunmaktadır. Ülke çapında ilçe statüsünde olan 1287 televizyon olduğu saptanmış ve bunların da uygun şartlar altında yayınlarını devam etme izini verilmiştir. Eğitim amacında kurulmuş toplam 75 televizyon istasyonunun 1'i ulusal, 8'i eyalet, 66'ısı ise bölge ve şehir sınırları içinde çalışmalarına izin verilmiştir. Ülke genelinde faaliyet göstermekte olan sanayi kuruluşlara ait 588 televizyon, kablolu televizyon istasyonlarına dönüştürülerek yayınlarının devam etmesi sağlanmıştır. Yeni düzenlemeden sonra toplam 4721 (radyo-televizyon) yayın kuruluşunun yayın yapma lisansı iptal edilerek diğer

kuruluşlarla birleştirilmiştir. Devlet "çoklu istasyonların birleştirilmesi, idarelerin merkezleştirilmesi" yöntemiyle ülke çapındaki dağınık ve başı boş yayın yapmakta olan irili ufaklı tüm radyo ve televizyon kuruluşları eyalet, şehir ve ilçe bazında birleştirerek daha düzenli kontrol altına almayı düşünmüştür (ÇHC Radyo Televizyon Yıllık Almanağı Yayın Komitesi, 1999: 64).

ÇKP yönetimi bu yeni düzenlemelerle yeni dönem kitle iletişim araçlarının yeni yayın politikalarını da belirlemiştir. Özellikle ideolojik propaganda yayınlarını hangi yöntemlerle ve ne tür programlarla yürütülmesi gerektiği konusunda, siyasi, ekonomi ve toplumsal anlamda yeni plan ve projeler üretmiştir. Bundan sonraki bölümde söz konusu yapılanmalardan söz edilecektir.

2.3.3. Çin Komünist Partisi Deng Xiaoping Dönemi Medya Politikası

22 Aralık 1978'de başkent Bei Jing'de toplanan "ÇKP 11. Merkezi Komitesi 3. Genel Kurulu" toplantısı dış dünyaya, bundan sonra ÇHC'nin siyasi, ekonomi ve kültürel alanlarda yeni ve olumlu adımlar atacağının önemli işaretini vermiştir. ÇKP yönetimi, ülke kitle iletişim araçlarını devletin, söz konusu "yeniden değişim ve dışa açılma politikası"nı yerli ve yabancı kitleye daha net bir şekilde anlatmaları için tekrar göreve çağırmıştır. ÇHC kitle iletişim araçlarının yeni dönem propaganda konusunu incelemek için öncelikle yeni dönemin ÇHC devlet yöneticileri ve iletişim bilimcilerin ülke kitle iletişim araçlarını nasıl tanımladığına bakmamız gerekmektedir. Bilindiği gibi ÇHC'de tek iktidar partisi Komünist Partidir. Ülkedeki siyasi, ekonomi, kültürel ve toplumsal kurumların tümü iktidar partinin politik prensipleri çerçevesinde hareket etmek zorundadır. Bundan dolayı ülke iletişim bilimcilerin de Marksizm-Leninizm doktrini ve Mao teorilerinden arınmış bir bilimsel çalışmalar yapmaları neredeyse imkansızdır. Dönemin ÇKP genel sekreteri Hu, 8 Şubat 1985 tarihinde yapılmış ÇKP sekreterler toplantısında medyanın görevi ile ilgili şunları söylemektedir:

"..... Ben habercilik işlerinin partinin küçük dili olduğunu düşündüğümü söyleyebilirim, (medya) doğal olarak parti yönetimindeki halk hükümetinin küçük dilidir ve aynı zamanda da halkın kendi küçük dilidir..... o, partini halk kitlesine bağlayan bir vasıta ve köprüdür..... temeline baktığımızda habercilik işleri (medya) partinin küçük dilidir" (Çin Radyo Televizyon Almanağı Yayın Komitesi, 1986: 5).

Hu'nun bu konuşması ÇHC kitle iletişim araçlarının yeniden yapılanma ve dışa açılma politikası sürecinde oynaması gerekken rolü belirlemiştir. Ancak, Çinli iletişim bilimcilerinden Li Liangrong gazete ve diğer kitle iletişim araçlarının konumu ile ilgili meseleye devlet yöneticilerden farklı bir tarzda yaklaşmaktadır. Li'e göre:

…gazete ihtilal ve savaş yıllarında parti ve ordunun daha sonra ise hükümetin birer küçük dili olarak hizmet etmiştir. O günlerin şartları medyanın böyle olmasını gerektirmiş ancak, şu an durumda büyük değişiklik olmuştur. Gazeteler, parti ve hükümetin emir fermanları ve siyasi politikasını yayınlamak ve halka aktarmak zorunda değildir. Çünkü ÇHC Komünist Partisi artık iktidarda ve istediği an maksadını çeşitli yöntem ve araçlarla halkına aktarabilir, büyük ve küçük tipteki toplantılar bu araçların sadece küçük bir ayrıntısıdır. Medya ÇHC Komünist Partisi ve Hükümeti önderliğinde artık toplum için hizmet etmeli… (Li Liangrong, 1986: 3).

Görüldüğü gibi Li, ÇHC medyasının iktidar partinin emir fermanlarını yayınlamaktan kurtulmasını savunmuştur. Ancak, ÇKP'nin medyada önderliğini kabul etmekten geri kalmamıştır. O, ülke kitle iletişim araçlarının ÇKP prensiplerinden uzaklaşamayacağını kısaca devlet kontrolünün dışına çıkamayacağını çok incelikle anlatmaya çalışmıştır. Nitekim "Günümüz ÇHC Radyo-Televizyonu" adlı eserin yazarlarından Zheng Liqun, Ma Hong ve Wu Heng'lar da yeni dönem ÇHC radyosu için şunları söylemektedir:

"MRİ ÇHC'nin devlet radyosudur. O, ÇHC hükümetinin küçük dili, aynı zamanda da ülkedeki çeşitli toplulukların da küçük dilidir. O, Marksizm-Leninizm doktrini ve Mao Zedong düşüncesi önderliğinde, sosyalist siyasi çizgiden yürümeyi devam edecektir. O, parti ve devlet prensiplerini uygular hem de merkezin çeşitli dönem hizmetleri için çalışır" (Zheng Liqun, Ma Hong ve Wu Heng, 1987: 67).

Görüldüğü gibi Zheng, Ma ve Wu'lar da radyo ve televizyonun yeni dönem görevinin gazete ile aynı olduğunu vurgulamaktadır. Burada dikkat edilmesi gerekken bir cümle ise *"radyo ve televizyonun parti ve devlet prensiplerini uygulamakla birlikte ÇKP merkezinin çeşitli dönemlerdeki hizmetleri için çalışır"* olmasıdır. Bu cümleden, ÇHC'deki radyo-televizyonların hep ÇKP yönetiminin kontrolünde olacağı anlamı çıkmaktadır. Bu bağlamda "1978 Kurultay"ından sonraki ÇHC kitle iletişim araçlarının ideolojik propaganda konusunu aşağıdaki alt başlıklara sıralanmıştır.

2.3.3.1. Çin Tarzı Sosyalizm ((中国特色的社会主义)

Deng Xiaoping, ÇKP 12. Kurultayındaki açılış konuşmasında ilk defa "Çin Tarzı Sosyalizm" teorisinden söz etmiştir. ÇKP yeni yönetimi ÇHC'e özgü bir sosyalizm inşası için, ülkede yaşamakta olan her milliyet halkına önderlik ederek, ekonomi merkezli dört temel prensipte kararlılığını sürdürmesini teyit etmiştir. Yeni sosyalist sistemde halk yine ÇKP ve hükümeti önderliğinde yaşamaya devam edecektir. Herkes partinin belli prensipleri doğrultusunda hareket edecek ancak, bu hareket üretim ve ekonomik reformlara engel olamayacaktır. [8]

2.3.3.2. Bir Ülkede İki Sistem (一国两制)

İngiltere ve Portekiz'den geri alınan Hong Kong ve Mao Kao bölgelerinin mevcut kapitalist sisteminde devam etmesi; ilerde ana vatan topraklarına geri kazandırılması düşünülen Tai Van Adasının da aynı statüye sahip olacağı vaadi, bir ülkede, aynı anda hem sosyalist hem de kapitalist sistemin beraber yürütülmesi anlamına gelmektedir.[9]

[8] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd80/kh68.htm, 09.11.2005
[9] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd80/kh67.htm, 09.11.2005

2.3.3.3. Reform ve Dışa Açılma Politikası (改革开放政策)

Temmuz 1979'da ÇKP Merkezi ve Devlet Konseyi kararıyla Guang Dong, Fu Jian Eyalet, Shen Zhen, Zhu Hai, Shan Tou ve Xia Men gibi sahil kentlerini özel ekonomik bölgesi olarak ilan edilmiştir. Nisan 1984 yılında ise toplam 14 limanı peş peşe dış ülkelere açılmıştır. Bu sayede çok sayıda Avrupalı ticari şirketler bölgeye yatırım yapmaya başlamıştır. ÇHC'nin deniz kıyıları yurtdışından gelen yabancı yatırımcıların birer üretim ve ticari merkezlerine dönüşmüştür. Devlet, dışa açılma politikasıyla yurtdışındaki ileri teknolojinin ülkeye girmesi, bu sayede bölgenin geliştirilmesi, işsizliğin giderilerek üretim ve tüketim piyasasının canlanması gibi bir dizi olumlu gelişmeleri yaşanması için fırsat elde etmiştir.[10]

2.3.3.4. Dört Alanda Modernleşme (四化建设)

ÇKP 11. Merkezi Komitesi 4. Genel Kurulunda ortaya atılan ülkenin endüstri, tarım, milli savunma ve bilim teknik gibi dört alanda çağdaşlaşma hedefidir.[11]

2.3.3.5. Ahlak Kurallarına Uyulması (五讲四美)

Beşe riayet; kültüre, nezakete, temizliğe, düzene ve ahlaka riayet etmektir. Dörtte güzellik ise kalpte, dilde, davranışta ve çevrede güzel olmaktan ibarettir. Bu eğitim programı ÇKP ve Hükümetinden büyük destek görmüş ve sosyalist manevi kültür kuruluşu için olmasa olmaz programlardan biri olarak belirlenmiştir.[12]

2.3.3.6. Lei Feng'i Örnek Alma (学习雷锋)

Lei Feng, ÇKP iktidarından sonra yetimhaneden büyümüş ve 1960'ta orduya katılmıştır. 15 Ağustos 1962'de bir iş kazasında hayatını kaybetmiştir.

---

[10] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd80/kh63.htm, 09.11.2005
[11] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd80/kh63.htm, 09.11.2005
[12] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd80/kh66.htm, 09.11.2005

1963'ün başlarından itibaren hayattayken yaptığı hayır işlerinden bahsedilmeye başlamıştır. 5 Mart 1963'teki Halkın Günlük Gazetesi Mao Zedong'un "Lei Feng'den Örnek Alalım" yazılı sloganını baş sayfasında yayımlamıştır. "Lei Feng'den Örnek Alma" eğitim kampanyası hiçbir siyasi değişimlerden etkilenmeden günümüze kadar geçerliliğini korumuştur.[13]

2.3.3.7. Dört Temel Prensipte Kararlı Olma (坚持四项基本原则)

Deng, Mart 1979'da yapılan "Partinin Siyasi İdeolojik Teorisi Üzerinde Müzakere" konulu toplantısında, "dörtte modernleşme" çalışması, "sosyalizm yolunda ve proletarya diktatörlüğünde, komünist parti önderliği ve Marksizm-Leninizm doktrini hem Mao Zedong düşüncesi"nden ibaret "dört temel prensip"le başarıya ulaşabilir fikrini ortaya atmıştır.[14]

Kısaca yedi başlık altında anlatılmaya çalışanlar, Mao iktidarından sonraki ÇHC kitle iletişim araçlarının ideolojik propaganda konularından ibarettir. Reformcu yönetim iktidara geldikten sonra kendi düşüncelerini onaylamayan tüm "kıdemli yoldaşları" tek tek tasfiye etmeyi başardıktan sonra büyük cesaretle değişim hareketini başlatmıştır. Bu değişim hareketi yukarıda açıklamaya çalıştığımız konular, ülke kitle iletişim araçları vasıtasıyla Çin kitlesine ulaştırılmaya çalışılmıştır. Reform hareketinde ulusal, eyalet, bölge ve şehir basın kuruluşları aynı ağızla hareket etmiştir.

Sonuç olarak bu incelemelerden şu neticeye ulaşılması mümkündür. ÇHC'deki kitle iletişim araçları Mao iktidardaki eski dönemden Deng liderliğindeki yeni döneme kadar olan süreç içerisinde hep ÇKP ve hükümetinin birer ideolojik propaganda aracı olarak hizmet etmiştir. ÇHC iletişim bilimcileri ülke kitle iletişim araçlarının her ne kadar "1978 Kurultay"dan sonra yeniden düzenlendiğini iddia etse de bu değişim yönetim, teknoloji ve propaganda içeriğindeki değişiklikten başka bir şey değildir. Eski dönem kitle iletişim araçları ÇKP'nın kontrolü altında Marksizm-Leninizm doktrini ve Mao düşüncelerini aşılamaya çalışmış ise de yeni dönemde aynı

[13] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd80/kh43.htm, 09.11.2005
[14] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd80/kh62.htm, 09.11.2005

araçlar, aynı yoğunlukta ve aynı devletin yeniden değişim ve dışa açılma politikasını topluma ulaştırmak için çaba gösterme görevini üstlenmiştir. Burada ÇHC kitle iletişim araçlarındaki değişken unsur sadece teknik özellikler ve propaganda içeriği olarak görülmüştür. Konumu itibarıyla bu araçlar yine ÇKP ve Hükümetinin "küçük dili" olarak faaliyetini sürdürmeye devam etmiştir. 1993 Yılında Çin yeni bir iletişim teknolojisiyle tanışmıştır "internet". Çin yönetimi internetin sivilleşmesinde sonra söz konusu iletişim teknolojisine sahip olabilmek için mücadeleleri başlatmıştır. İnternet teknolojisinin ABD'nin elinde olması nedeniyle büyük engellere takılmıştır. Ancak 1993 yılında resmi olarak dünya internet ailesine üye olduktan sonra bu alanda da yeni değişiklere hızla adım atmaya başlamıştır. Yani Çin'de yeni bir kitle iletişim aracı ortaya çıkmıştır.

2.4. YENİ KİTLE İLETİŞİM ARACI OLARAK İNTERNET (1993-2001)

2.4.1. İnternetin Ortaya Çıkışı ve Çin Halk Cumhuriyetinin İnternet Kuruluşu İle İlgili Çalışmaları

İnternetin gelişimi, 1960'li yılların ortalarına kadar geriye çekilebilir. 1957'de SSCB'nin Sputnik adlı uyduyu uzaya fırlatmasından sonra ABD askeri teknolojileri geliştirme konusunda örgütlediği DARPA (Defense Advanced Research Projects Agency) organizasyonu internet teknolojisinin ortaya çıkmasını sağlamıştır.[15]

[15] Telgrafın 1836 yılında icat edilmesiyle birlikte insanlar arasındaki (tele) komünikasyonda bir devrim gerçekleşmiştir. Graham Bell'in telgraftan 40 yıl (1876) sonra icat ettiği telefon ise günümüz internet bağlantılarının omuriliğini teşkil etmektedir. 1957'de SSCB ilk yapay dünya uydusu Sputnik'i fırlatması olayı dünya bilim adamları tarafından küresel telekomünikasyonun başlangıcı olarak tanımlanmıştır. Buna karşılık olarak ABD, askeri amaçlı bilim ve teknolojide SSCB'nin önüne geçmek için Savunma Bakanlığı içinde kısa adı ARPA olan İleri Araştırma Projeleri Ajansını oluşturmuştur. 1969'da İleri Araştırma Projeleri Yerel Ağ ARPANET, ABD Savunma Bakanlığı tarafından ağ sistemleri kurulması araştırmaları için yönlendirilmiştir. Araştırmalar sonucu kurulmaya başlanan ağın bağlantı noktası (node) Los Angeles Üniversitesi (UCLA) olarak belirlenmiştir. Ardından, Stanford Araştırma Enstitüsü, Santa Barbara Üniversitesi (UCSB) ve Utah Üniversitelerin de katılımıyla 4 bağlantı noktasından oluşan bir ağ ortaya çıkmıştır. 1969'daki bu olay günümüz internetinin doğum tarihi olarak kayıtlara geçmiştir. 1971'de İnsanlar bir ağ üzerinden iletişime başlamıştır. Yani günümüzde elektronik posta (e-mail) dediğimiz, belirli bir ağ üzerinden mesajlar göndermeye yarayan bir program icat edilmiştir. 1973'te ABD'nin küresel

ÇHC'nin ilk internet çalışması 1986'da, Bei Jing Bilgisayar Teknik Kullanım Laboratuarı tarafından kurulmuş kısa adı CANET (Chinese Academic Network) olan ÇHC Akademik Şebeke projesiyle başlamıştır.[16] Kasım 1989'da Devlet Plan Komitesi, ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü, Devlet Doğa Bilimleri Fondu Cemiyeti ve Devlet Eğitim Komitesi gibi kurumlar ile birleşerek "National CoUPiuting and Networking Fakility of China" yani kısa adı NCFC olan proje için çalışma başlatılmıştır.[17] 28 Kasım 1990'da Prof. Çian Tian Bai ÇHC'i temsil ederek Stanford Research Institute's Network Information Center'e "CN" adı ile kayıt yaptırmıştır. ÇHC de artık internet dünyasında bir kimlik sahibi olmuştur.[18]

---

bir ağ kurma fikri gerçekleşmiş, ARPANET'e yapılan ilk uluslararası bağlantılar; Londra Üniversitesi (İngiltere) ve Kraliyet Radar Tesisleri (Norveç) Ethernet oluşmaya başlamıştır. 1974'de Paket olarak veri transferi hazırlanmış ve bugün internette kullanılan TCP yapılandırılmaya başlanmıştır. Bugün İnternette kullanılan TCP yani İletim Protokolü (Transmission Control Protocol-İletim Kontrol Protokolü) yapılandırılmaya başlanmıştır. Bununla birlikte Telenet, yani ARPANET'in ticari versiyonu halka açık paket veri alışveriş servisi açılmıştır (Hafner ve Iyon, 2000: 245-249). 1976 Yılında, İngiltere Kraliçesi Elizabeth'in ilk resmi elektronik mektubu göndermiş ve böylece internet artık gerçek olmaya başlamıştır. 1986'a geldiğinde ise internetin gerçek gücü ortaya çıkmıştır. Bu tarihler arasında bağlantı noktası sayısı yaklaşık 1000'in üzerine çıkmıştır. Gelişmeleri yakından takip etmekte olan büyük firmalar internet olanaklarından yararlanmaya başlamıştır. 1989-1991 Yılları arasında internetin bir genişleme sürecine girdiğini görmekteyiz. İnternet, bu yıllar zarfında bağlantı noktası sayısı 100.000'den 300.000'e, haberleşme grubu sayısını ise 1000'e ulaştırarak hızlı bir modernleşme çağına adım atmıştır. 1993-1995 Yılları arasında bağlantı noktası sayısı 1 milyondan 6.5 milyona, www sitesi 100.000'den 400.000'e yükselmiştir. Artık internet günlük hayatın bir parçası olmaya başlayarak ticarileşmeye yönelik hızını devam ettirmiştir.

[16] Çinli araştırmacılar, eski Federal Almanya'da bulunan Karlsruhe Üniversitesinin (University of Karlsruhe) Araştırma Laboratuarı ile ortaklaşa çalışmıştır. Aynı yılın 14 Eylül günü ise ÇHC İnternet tarihindeki ilk e-postası kendi ulusal sınırları dışına gönderebilmiştir. Alman Karlsruhe Üniversitesine gönderilen ÇHC e-postasının içeriği ise "ÇHC seddini aşarak dünyaya açılmak" şeklinde olmuştur. 1988 Yılının başlarında ÇHC'de internetin temel çalışmaları yapılmıştır. Şebeke ülke içinde sadece başkent Bei Jing, Shang Hai, Guang Zhou, Shen Yang, Xi An, Wu Han, Cheng Du ve Nan Jing gibi büyük şehirleri kapsama alanına alabilmiştir. 1988 Aralık ayında, Qing Hua Üniversitesi kampus şebekesi, Prof. Hu Daoyuan tarafından Kanada University of British Columbia'dan getirttiği X400 protokollü e-posta program paketini yardımıyla Kanada'daki üniversiteyle olan şebeke bağlantısını gerçekleştirmiştir. Böylece iki üniversite arasındaki e-posta yolu açılmıştır.

[17] Proje çalışmalarını ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü yönetimi altında, Bei Jing Üniversitesi ve Qing Hua Üniversitesi sürdürülmesi planlamıştır. Düşünülen plan ise ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü, Bei Jing ve Qing Hua Üniversiteleri arasında bir şebeke bağlantısı gerçekleştirmekti.

[18] Ancak ÇHC sosyalist ülke olduğundan dolayı internetin olanaklarından yararlanma hakkını elde edememiştir. ABD, internette hükümete ait bir çok bilginin bulunduğunu bahane ederek

2 Mart 1993'te ABD, ÇHC'e sadece Devlet Enerji Şebekesine bağlanma izini vermiştir. Bu hat, ÇHC'nin internet dünyasına adım atma yolunda açılan tek kapı olmuştur. Nisan 1994 ayında Washington'da toplanan ÇHC-ABD Teknoloji İşbirliği Komitesi toplantısında, ÇHC'nin internete bağlanmasıyla ilgili konu tekrar masaya yatırılmış, komitede bulunan Amerikalı bilim adamlarının oybirliğiyle ÇHC, uluslararası internet topluluğuna girmeyi başarmıştır.[19]

2001 Eylül ayında yayınlanan bir raporda 30 Nisana kadar olan süre içerisinde ülke genelinde toplam internet istasyon sayısının 238.249'a web site sayısının ise 159.460.056'ya ulaştığı bilgisi yer almıştır. En son (2004) yapılan araştırma verilerine göre ÇHC'deki internet kullanıcı sayısı yaklaşık 79.500.000'e internet istasyon sayısı ise 37.010.000'e ulaşmıştır.[20]

2.4.2. Çin Halk Cumhuriyeti'nde İnternetin Konumu ve Yapılan Yasal Düzenlemeler

ÇHC'de internet ile ilgili resmi çalışmalar Bei Jing Bilgisayar Kullanım Teknik Araştırma Laboratuarı tarafından yürütülmüştür. İnternet ile ilgili çalışmalar daha sonraki aşamalarda Devlet Plan Komitesi, ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü, Devlet Doğa Bilimleri Fondu Cemiyeti ve Devlet Eğitim Komitesi gibi kurumları tarafından ortaklaşa ortaya attığı "National Computing and Networking Facility of China" yani kısaca NCFC olan projesi ile devam etmiştir. Proje çalışmalarını ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü yönetimi altında, diğer devlet eğitim kurumlarından Bei Jing ve Çing Hua Üniversiteleri

---

ÇHC'e bu konuda güvenmediğini ileri sürmüştür. Bu durumda ÇHC, "CN" adına makinelerini geçici olmak üzere eski Alman ortağı Karlsruhe Üniversitesine kurmak zorunda kalmıştır. Haziran 1992'de Japonya'da gerçekleşen "INET'92" toplantısına katılan ÇHC temsilcililerinden araştırmacı Qian Hualin, ABD Devlet Fen Bilimleri Fonda Cemiyeti Uluslararası Ağ Bağlantı departmanı yetkilisiyle ÇHC'nin internetteki konumuyla ilgili temasta bulunmuş ve yine aynı nedenlerden dolayı diyalog olumsuz sonuçlanmıştır. Bu tür olumsuz gelişmelere rağmen ÇHC, ülke içindeki temel alt yapı çalışmalarını sürdürmeye devam etmiştir.

[19] 1997 Şubat ayında Bei Jing, Shang Hai, Guang Cou, Fu Jian, Shen Zhen, Xi An, Shen Yang ve Har Bin gibi 8 eyalet ve büyük şehir internet ağ kapsamına alınmıştır. 3 Haziran 1997'de ÇHC İnternet Enformasyon Merkezi (CNNIC) hizmet komitesi kurulmuştur.

[20] URL: http://www.cnnic.net.cn/index/0E/index.htm, 01.01.2004

sürdürmüştür. 12 Mart 1993 tarihinde dönemin başbakan yardımcısı Zhu Rongji'nin başkanlığında toplanan ülkenin ileri gelen ekonomist ve iletişimcileri devletin kamu ekonomisi, haberleşme ve ulaştırma şebekesini oluşturacak olan ve kısa adı "Altın Köprü Projesi" olan bilimsel çalışma önerisinde öne sürülmüştür. Ayını yılın 27 Ağustosunda başbakan Li Peng "Altın Köprü Projesi" için toplam üç milyon Yuan para ayırmayı kabul etmiştir. Devlet Konseyinin onayı ile "Devlet Ekonomik Haberleşme Birleşme Konferansı" kurularak konferans başkanlığına dönemin başbakan yardımcısı Zou Jiahua getirilmiştir (ÇHC İnternet Gelişim Tarihi, 1986-1993).

Görüldüğü gibi ÇHC'deki internet çalışmaları doğrudan devletin desteği ile devlet kurumları tarafından yürütülmeye çalışılmıştır. ÇHC'deki internet ülkedeki diğer kitle iletişim araçlarında olduğu gibi doğrudan devlet denetiminde olan yeni bir iletişim aracı olarak güne merhaba demiştir. İnternet ile ilgili çalışmalar devletin üst düzey yöneticileri ve idareci kurumları tarafından finans edilmeye ve yönlendirilmeye başlanmıştır. 18 Şubat 1994 tarihinde ÇHC Devlet Konseyi tarafından ilan edilen 147 No'lu genelge, ÇHC sınırları içindeki internet şebekesinin devlet kontrolündeki bir araç olduğuna işaret etmiştir.

Genelgenin beşinci ve altıncı maddesinde; "ÇHC sınırları içerisindeki bilgisayar haberleşme siteminin güvenliği Devlet Güvenlik Bakanlığı, Devlet Gizlilik Koruma Müdürlüğü ve Devlet Konseyine bağlı ilgili diğer kurumlar tarafından sağlanacağı açıkça ifade edilmiştir.[21] Aynı genelgenin altıncı maddesinde ise; "Herhangi bir grup veya kişinin, bilgisayar haberleşme sistemini kullanarak, ülke ve kolektif çıkarlarına zarar verecek, vatandaşın yasal çıkarlarını zedeleyecek davranışlarda bulunmalarına izin verilmeyeceği,

[21] 22 Ocak 1999'da Devlet Telefon Genel Müdürlüğü ve Devlet Ekonomik Ticaret Komitesi Enformasyon Merkezinin ev sahipliği ile 40'tan fazla kamu kurumu Bei Jing'de toplanarak, her dereceli (il, ilçe ve diğer) belediyelerin internete kendi sitelerinin açılması projesi ile ilgili konular tartışılmıştır. Neticede belediyelerin www.gov.cn istasyon adresiyle kendi web sitelerini oluşturması karalaştırılmıştır. ÇHC, bu tarihlerden itibaren internet sektöründe daha emin adımlarla yürümeye başlamıştır. Ülkede internetin yaygınlaşmasıyla birlikte bazı siyasi, ekonomi ve toplumsal sorunlar kendini göstermeye başlamıştır. Bunun üzerine ÇHC internetle ilgili bazı yasal düzenlemeler yapmaya başlamıştır. Yönetimim bu tür yasal düzenlemelerle olumsuz davranışların önüne geçmeye çalışmıştır.

ayrıca, bilgisayar haberleşme sistemine zarar vermesine de müsaade edilmeyeceği önemle belirtilmiştir (ÇHC Devlet Konseyi 147 No'lu Emri, 1994). Devlet, bilgisayar haberleşme sistemi yani interneti, devletin en yüksek ve hassas kurumları tarafından korunacağı uyarısında bulunmaktadır. ÇHC devleti, internet gibi yeni kitle iletişim aracını ve bu araçtaki enformasyon akışını sağlamlaştırmak ve korumak amacıyla, internetin ÇHC'e girdiği tarih olan 1994'ten büyüme süreci olarak bildiğimiz 2003'e kadar olan zaman içerisinde, toplam 880 maddeli yasal düzenleme ilan edilerek yürürlüğe konulmuştur. Çalışmada söz konusu maddenin hepsini ayrıntılı bir şekilde incelenmesi mümkün değildir. Bundan dolayı konu gereği yasal düzenlemelerin içerisinde yer alan sadece internet gazeteciliği ve internet haber siteleri ile ilgili maddeler incelenecektir. ÇHC yönetimi, internetten sonra geleneksel medya olarak adlandırılmaya başlanan gazete, radyo ve televizyonlarda yayınlanan haber ve haber programlarının, internette yer almasını nasıl karşıladığı ve konuyla ilgili alınan yasal önlemlerin içeriğinin neler olduğu konusu bundan sonraki bölümlerde daha detaylı bir şekilde ele alınacaktır. Yasal düzenlemelere geçmeden önce internetin gazeteciliğe gösterdiği tesiri ve bu konuyla ilgili dünyada ve ÇHC'de yapılan girişimler araştırılarak, internetin kitle iletişim araçları içindeki konumu belirlenmeye çalışılacaktır.

2.4.3. İnternet Gazeteciliği

Günümüzde çok sayıda iletişim bilimci ve toplumbilimci tarafından "enformasyon çağı"nda yaşanmakta olduğu ve bir "enformasyon devrimi"nin gerçekleştirildiği ileri sürülmektedir. Bu önemli gelişmeler sonucu insanlık tarihinin bir dönüm noktası olan "sanayi devrim" çağı yerini enformasyon çağına, sanayi toplumu da yerini "enformasyon toplumu"na bırakmış durumdadır. 1990'li Yılların başlarında internetin halkın kullanımına açılmasıyla birlikte bu yeni teknolojik ürünün gazetecilik sektörüne olan etkisi de tartışılmaya başlanmıştır. İnternetin, gazetecilik alanında tartışılmaya açılma nedeni, onun geleneksel kitle iletişim araçlarına çok daha farklı yönleriyle meydan okumaya hazır olması olmuştur. İnternet insanlara artık,

elektronik ortamda yayınlanacak çok çeşitli yazılı ve görsel bilgilerin çok daha ucuz maliyette okunabilir, dinlenebilir ve izlenebilir olanağını sunmaktadır. İnternetin en önemli olan (demokrat/karşı demokratları) hem sevindirici hem üzücü bir başka özelliği ise karşılıklı etkileşimi gerçekleştirilebilme olanağına sahip olmasıdır.

Batılı yayımcılar, internet ile birlikte ortaya çıkan "bilgisayar kitlesi" adını verdiğimiz elektronik toplumun, internet üzerinden yayınlanacak internet gazetelerini okuyup okumayacakları, geleneksel gazetecilik ve internet gazeteciliği arasında ne tür ekonomik farklılıkların bulunduğu konusunu araştırarak bazı olumlu sonuçlar elde etmiştir. Onlara göre, gelecekte elektronik yayımcılık çok daha yaygınlaşacaktır. Özellikle kağıt fiyatlarının ve baskı maliyetlerinin artması, bir çok yayımcıyı kağıdı tamamen terk ederek elektronik yayına geçmeye zorlayacaktır (Milliyet Gazetesi, 15 Mart 1996).
Günümüzde ortaya çıkan gelişmeler de batılı yayıncıların elektronik yayıncılık konusundaki iddialarını doğrular niteliktedir. Geleneksel yayın yapmakta olan yüksek tirajlı gazeteler yeni gelişmelere uyum sağlayarak kendi web sayfalarını oluşturmuştur. İnternete girildiğinde ABD, Avrupa ve hatta Türkiye'deki bir çok gazetenin web sayfalarını ziyaret etmek mümkün hale gelmiştir (Gezgin, 2002: 30). 1995-1998 yılları arasında "Zaman" gazetesi başta olmak üzere toplam 13 büyük gazete kendi web sayfasını oluşturarak belli bir okuyucu kitlesi edinmeyi başarmıştır (Kara, 2002: 44).

17.Yüzyılın başından itibaren aramızda olan gazeteler 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren seçkinlerin gazetesi olmaktan kurtularak kitle gazetesi olmaya yönelmiştir (Tokgöz, 2003: 29). İnternet gazetesi de günümüzde geleneksel gazetenin geçmişteki kaderini paylaşmakta olduğunu rahatça söyleyebiliriz. Daha da açık konuşmak gerekirse evlerinde bilgisayar ve internet bağlantısı olmayan insanlarının internette yayınlanan haberleri okuyabilmesi için en azından ticari amaçlarla açılan "internet evleri"ne gitmesi gerekmektedir.

Özellikle Türkiye'nin de içinde olduğu gelir düzeyi düşük olan Asya, Afrika ve Ortadoğu ülkelerinde yaşayan birçok insan bilgisayar sahibi değildir, ya da ihtiyaç hissetmiyordur. Böyle bir durum olmadığını varsayarsak da,

daha ucuz maliyetteki kağıt gazetelerin yerine internet gazetesini seçmesi mümkün gözükmemektedir, en azından şimdilik. Bundan dolayı internet gazetesi şimdilik "seçkin kitleler" tarafından okunan bir gazete türüdür. Türkiye'de 1998 yılında 200 bin internet bağlantılı bilgisayar varken, bu rakam 1999 yılı sonlarında bu sayı 500 bin'e ulaşmıştır. Ancak bu rakamlara kurumsal kullanıcılar ve üniversiteleri de eklediğimizde bir milyonluk bir internete bağlı makine parkuru ortaya çıkmaktadır. Bu büyüme hızına göre 2002 yılında internette bağlı bilgisayar sayısının 6 milyon olabileceği tahmini yapılabilmektedir (Tempo Dergisi, "Bilişim Özel", 16-22 Aralık 1999: 18). Söz konusu araştırma rakamlarına göre internet gazetesinin tam bir "kitle gazetesi" olması için özellikle yeni teknolojik ürünlerin maliyetinde bir düşüş olması ya da söz konusu çoğunluğun ekonomik yönünden mevcut durumdan biraz daha iyi konuma gelmesi gerekmektedir.

İnternet gazeteciliği ile geleneksel gazetecilik arasında yayıncılık anlamında bir karşılaştırma yapılması mümkündür. Her iki medya kuruluşunun temel amacı ise bulunduğu ülke ve ya medya kuruluşunun yayın politikasını göz önünde bulundurmak şartıyla (ülkelere göre değişmektedir) haberleri hedef kitleye ulaştırmaktır. Ayrıca, İnternet gazeteciliğinde haber yapma, tıpkı geleneksel gazetecilikte olduğu gibi, kendilerine ulaşan iletileri değerlendirme, bunun üzerinde hüküm verme ve seçme işlemlerinden sonra gerçekleşmektedir. İnternet gazeteciliği ile geleneksel gazeteciliği arasında ayrıldığı noktaları ise hedef kitle yönündedir. Tokgöz'e göre, geleneksel gazetecilikle sunulan içerikten yararlananlar, kendileri için seçilmiş, düzenlenmiş, yayımlanmış haberler arasından yine kendi istekleri ve ilgileri doğrultusunda haberleri seçip okuyabilmektedir. İnternet gazeteciliğinde ise kullanıcının haberleri seçmesine elinde bulundurduğu bilgisayarın teknik özellikleri yardımcı olmaktadır (2003: 82-83).

İnternet gazeteciliği ile ilgili toplumbilimciler tarafından ileriye dönük bazı tespitler de yapılmıştır. O da internet gazeteciliğin parçalanmış toplum yaratmak bir yana, insanları bir araya getirebileceği düşüncesidir (Gezgin, 2002: 32). Aynı zamanda yayımcılar, tamamıyla internet gazeteciliğine geçildiğinde, kağıt ve baskı masraflarının olmayacağı, matbaa makineleri

ortadan kalkacağını iddia etmektedirler. Bunun dışında en önemlisi, internet gazete sahiplerinin sansürsüz ve kontrolsüz bir şekilde istenilen yayımı yapılabileceği düşünülmektedir (2002: 32). Bu tür yayım politikası demokratik rejimle yönetilen ülkelerde belki olabilir ancak, ÇHC, İran, Kuzey Kore…gibi tek partili ve ya benzer sistemlerle yönetilen ülkelerde gerçekleşmesi daha çok zaman alacak gibi gözükmektedir. ÇHC'de de internet ve gazetecilik arasında önemli bağlantılar kurulmaya çalışılmıştır. Ulusal medya kurumları haberlerinin internet ortamında da yayınlamasını tercih ederek kendi web sitelerini oluşturmaya başlamıştır. Gazetede görevli editör ve muhabirlerin bazıları bu alana kaydırılmıştır. Yani ÇHC'de de internet gazetecilik mesleği ortaya çıkmıştır. Sorun ise devletin bu meslek alanına olan bakışı ve tanıyıp tanımaması olmuştur. Bu konu, Çinli iletişim bilimcilerinin önemli araştırma konularının içinde yer almıştır. Bundan sonraki bölümde ÇHC'deki internet gazeteciliği ve çalışanlar ile ilgili bazı araştırmalar ortaya konulacaktır.

2.4.4. Çin Halk Cumhuriyeti'nde İnternet Gazeteciliği Çalışmaları

İnternet gazeteciliği, günümüz ÇHC'de de önemli tartışma konularından biri olarak iletişim alanında çoktan yerini almıştır. Ülkedeki çeşitli üniversitelerde ve araştırma merkezlerinde görev yapmakta olan Çinli akademisyenlerin kendine ait web sitelerinde alan ile ilgili yayınlamakta olduğu çeşitli bilimsel makaleleri bu iddiamızı doğrular niteliktedir. ÇHC'de mevcut sekiz büyük internet sitesi, 1998 yılından buyana kendi çapında haber yayımı yapmaya başlamıştır.[22]

Diğer ülkelerde olduğu gibi ÇHC'de de internet gazeteciliği hızlı bir gelişim sürecine girmiştir. "Partinin Ağzı" olduğu düşünülen Halkın Günlük Gazetesi ve Şin Hua Haber Ajansı gibi devletin büyük medya devleri "People -人民网" ve "Xin Hua - 新 华网" adı altında çoktan kendi web sitelerini oluşturmuştur. Bu gelişme ÇHC'de bağımsız ve özgür bir internet

[22] Bu sekiz site şunlardan ibarettir; 163 (网易), sina (新浪), sohu (搜狐), people (人民网), yahoo (雅虎) xinhua (新华网), qianlong (千龙网), ve dayoo (大洋网).

gazeteciliğinin önüne çıkmış büyük bir engel olarak görülmektedir. ÇHC'deki tüm basın kuruluşlarının Devlet Konseyi Propaganda Ofisine bağlı olduğunu, dolaysıyla hiçbir özel kuruluş ya da şahısın özel gazete, radyo ve televizyon istasyonu kurma hakkının bulunmadığı hatırladığında, söz konusu özel bir internet gazete kuruluşunun vücuda çıkması mümkün gözükmemektedir. ÇHC yönetiminin medyaya yönelik politikasını göz önünde bulunduran Çinli araştırmacıların görüşü ise, ÇHC'deki internet gazetelerin ayakta kalabilmeleri ve gelişim gösterebilmelerindeki en iyi seçeneğin, geleneksel gazetelere bağlı olarak çalışmalarını yürütmeleri gerektiği yönündedir (Li Tao, 2004). Bazı araştırmacılar ise, internet gazeteleri ile geleneksel medya kuruluşlarının sıkı bir işbirliği içinde bulunmaları gerektiğini, bu tür sıkı işbirliğinin habercilik sektörünü daha da geliştireceği görüşünü savunmuştur (Li Li, 2003).

ÇKP yönetiminin, geleneksel gazetelere gösterdiği ilginin, internet gazeteleri için de geçerli olduğu tartışılması gereken konulardan biri olarak karşımıza çıkmıştır. Çünkü ülke medya kurumlarını doğrudan denetim yetkisi bulunan Enformasyon Başkanlığı, ülke genelindeki medya kuruluşlarında çalışmakta olan tüm habercilerin ulusal basın kartlarını yenilemiştir. Ancak, internet gazetelerinde çalışan gazeteciler ise bu uygulamanın dışında bırakılmıştır. Çinli iletişim bilimciler ise yönetimin bu tutumunu internet gazeteciliğinin gelişmesinin önüne konulan büyük engel olarak kabul etmiştir (He Wei, 2004). Hükümetin internet gazetecilerine karşı aldığı bu tavır, internet gazeteciliğini daha resmi olarak tanımadığı anlamına gelmektedir.

Çinli iletişim bilimcilerden biri olan akademisyen He Wei, günümüz toplumunun "dördüncü medya" olarak adlandırdığı internete karşı, ister yurt dışında olsun ister ÇHC'de olsun, geleneksel medyaya olduğu gibi bir aşinalığın söz konusu olmadığı görüşündedir. O'na göre (2004) internet şimdilik toplum için sadece yeni bir eğlence aracıdır. Bunun için olsa gerek ÇHC'de yasama ve yönetici kurumlar internete hak ettiği statüyü vermemiştir. İnternet haber istasyonları ise özgür haber yapma ve yayınlama haklarına sahip değillerdir.

ÇHC'deki internet gazeteciliğine olumlu yönden bakan akademisyenler ise, zaman ve mekan sınırı tanımayan internetin ve internet gazeteciliğinin geleneksel gazetecilikten çok daha üstün konumda olduğunu vurgulamaktadır. Bazı bölgesel önemli gazete ve dergiler ise yönetimin kendilerine gösterdiği desteği arkasına alarak kendilerinden çok daha güçsüz konumda olan internet gazeteleri ile rekabet etmeye başlamıştır. Güney Haftalık Dergisi, Dünya Zaman Gazetesi, Çin Gençlik Gazetesi ve Gençlik Yararı gibi haftalık dergi ve gazeteler ayakta kalabilmek için kendini yenileme zorunluluğu hissetmiştir. Bu gazete ve dergiler kendi sayfalarında interneti örnek alarak, yayınladığı haberin perde arkası, uzmanların konuyla ilgili yorumları ve olayın gerçekleştiği bölgeden değişik haberlere de yer vermeye çalışarak, okuyucuya daha zengin bir haber içeriği sunmayı düşünmüşlerdir (Lan Haofeng, 2004).

Bazı ulusal gazetelerin, haber, ekonomi ve spor sayfalarında sadece yazıdan başka bir şeye rastlamak mümkün olmadığı görülmüştür. Bu sitelerde kullanıcının, internet ortamında haber ile ilgili yorum yapması, arkadaşlarına iletebilmesi, çıktı alabilmesi ve arşivleme işlevlerini yürütmesi mümkün olmadığı saptanmıştır. Bu medya kuruluşları mevcut geleneksel gazetelerinin ekonomik çıkarlarını düşünmüş olduklarından dolayı kendi web sayfalarına pek önem vermemiştir.

Bir çok ülkedeki internet web siteleri, kullanıcıların üye olduğu ya da ziyaret ettiği haber sitelerinde kendine ait ücretsiz elektronik posta kutusundan yararlanabilme olanağı sunmaktadır. İnternetin insanlara sunduğu bu hizmet haberleşme alanındaki büyük bir nimet olarak görülmektedir. ÇHC'deki bazı haber sitelerinde bu olanaktan ücretsiz yararlanmak mümkün olmamaktadır (Li Tao, 2004). Bazı ticari amaçlı web sitelerin de müşterilerin daha fazla ilgisini çekmek amacıyla haber dağıtımına başladığı görülmüştür. Bu tür sitelerin internet gazeteciliğine katkısı değil tam tersi olumsuz etkisi olacağı savunulmuştur. Çünkü bu siteler tam olarak gazetecilik deneyimi olmayan kişi ve ya kuruluşlar tarafından yönetilmektedir. Bundan dolayı yayınlayan haberleri kuru yazılardan başka bir şey değildir.

ÇHC'deki bazı internet haber siteleri son zamanlarda kullanıcıların daha fazla ilgisini çekmek amacıyla erotik içerikli haberlere yer vermeye başlamıştır. Bu duruma dikkat çeken Çinli akademisyenlerden Li Li, bunun toplum için tam bir felaket olacağını savunmuştur. O'na göre haber yapımcıların haberin yayınlanmasından sonraki etkiyi düşünmesi gerekmektedir. Erotik içerikli haberlerin yayınlanmasını engellemek için meselinin köküne inmek gerekmektedir. O da yetkili mercilerin haber yayım kuruluşların "çıkış kapısını" sıkı kontrolde tutmaları gerekiyor, bu yapıldığında haberin, inandırıcılığı ve kalitesinden söz etmek mümkündür. Ayrıca bu şekilde haberlerin toplum ahlakına olan olumsuz etkileri de engellenmiş olur (Li Li, 2003).

İnternet gazeteleri toplumun haber almada kullandığı önemli araç haline gelecektir. 31 Ekim 1997'e kadar ÇHC'de toplam 299.000 internete bağlı bilgisayar olduğu, internet kullanıcı sayısının ise 620.000'e ulaştığı tespit edilmiştir. 16 Ocak 2003 tarihinde ise internete bağlı bilgisayar sayısının 20.830.000'e, internet kullanıcı sayısının ise 59.100.000'e ulaştığı ilan edilmiştir (CNNIC, 2003). Bu veriler ÇHC'in İnternet sektöründe inanılmaz büyüme göstermekte olduğunun bir belirtisidir. 2004'te ÇHC'deki internet kullanıcı sayısı 68.000.000'e çıkmıştır, gelecekte bu rakamın 1.300.000.000 - 1.368.000.000 civarında olması beklenmektedir. Eğer ÇHC ekonomisi belli bir iyimser noktaya ulaşırsa birçok insan bilgisayar satın alabilecek konuma gelecektir. Şu anda Çinli çocuklar daha ilkokuldan itibaren bulunduğu okullarda bilgisayar eğitimi görmektedirler, bu bir nevi geleceğe olan hazırlıktır. Bu durumda Çinlilerin gelecekteki haber almak için kullandığı tek araç internet olacaktır. Li'ye göre bu tahminlerin gerçekleşmesi için en az 10 –15 yıl geçmesi gerekmektedir. Çinliler gelecekte bilgisayarı açarak hem İnternet haberlerini okuyabilecekler hem de rahatça televizyon izleyebileceklerdir (Li Li, 2003).

İnternetin gelişmesi sonucu internet gazeteciliği geleneksel gazeteciliğin yerini alır mı, sorusu özel bir tartışma konusuna dönüşmüştür. Çinli araştırmacılar günümüz internet gazeteciliğinin gidiş hattına göre böyle gelişmenin olmasına pek de ihtimal vermemiştir. Çünkü ÇHC'deki geleneksel

gazeteler mevcut konumundan yararlanarak hızlı bir internetleşme reformu ve sanayide tekelleşme yöntemini esas alan bir çeşit devrim gerçekleştirmektedir. Bu devrim geleneksel gazeteciliğin rekabet gücünü daha da artırmaktadır. Edinilen olumlu sonuçlar ise, geleneksel gazetelerin mütevazı bir şekilde yeni şeyleri kabul etmesi ve internet ile olan sıkı işbirliğinde olmasına borçlu. İnternetin gelişmesinden sonra birçok geleneksel medya kuruluşları kendi web sitelerini oluşturarak internette kendi gazetesi, radyosu ve televizyonunu kurdular, böylece geleneksel medya çoktan internet ile bir ittifak içine girerek kendi haber sitelerini oluşturdular. Bu gelişmeler haber sektörünün gelişmesinde büyük rol oynayacaktır. Meseleye internet gazeteciliği açısından baktığımızda, internet gazetelerinin ayakta kalabilmesi için zengin kaynağı, toplumu etkileyebilme gücü ve topluma sunacağı hizmetinin içeriği büyük önem arz etmektedir.

Geleneksel medya, saydığımız bu şartları çoktan yerine getirmiş durumdadır. Çinli araştırmacılar bunlardan dolayı ÇHC'deki geleneksel gazetecilik ile internet gazeteciliği arasında gerçekte hiçbir çatışma bulunmadığı görüşünü savunmaktadır. Onlara göre yarın ne olacağını kimse kestiremez, eğer gelecekte "5. Medya" ortaya çıksa bile hiçbir zaman diğer dört medyanın yerini almayacaktır tam tersine birlikte hareket edeceklerdir (He Wei, 2004).

2.4.5. İnternet Haber Siteleri İle İlgili Yapılan Yasal Düzenlemeler

Günümüzde internet, teknik özellikleriyle haber yayıncılığını, mekan ve sınır ablukasının dışına çıkartarak yeni bir sanal ve küresel gazetecilik mesleğini ortaya çıkartmıştır. Diğer geleneksel habercilik kuruluşlarında olduğu gibi internet haber kuruluşlarında da gazeteci ve editörler grubu oluşturulmuştur. Uluslararası ve ulusal çapta yayın yapmakta olan geleneksel basın kuruluşları da artık internetten de haber yayınlamaya başlamıştır. Sanal ortamda başlatılan internet haber yayıncılığı, çeşitli ülke yönetimlerinin bazı hukuki düzenlemeleri yapmasını da beraberinde getirmiştir. ÇHC'de, internet gazeteciliği diğer basın kuruluşlarında olduğu gibi hükümetin doğrudan kontrolü altındadır. Yönetim, internet ve internet medyası

üzerindeki otoriter gücünü sağlamlaştırmak amacıyla bir dizi yasal düzenlemeler yapmaya başlamıştır.

Devlet Konseyine bağlı Çin İnternet Şebekesi Enformasyon Merkezi tarafından hazırlanan "İnternet Haber Yayıncılığı İle İlgili Hukuki Düzenlemeler" 17 Kasım 2000 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur. ÇHC'de yaklaşık 1 milyar 500 milyon insan yaşamaktadır. Bundan dolayı ülke oldukça karmaşık bir idari yapıya sahiptir. ÇHC'deki idari yapı esas olarak eyalet, il, ilçe olmak üzere üç düzeyli bir sistem şeklinde düzenlenmiştir. Tüm ülke eyaletlere, özerk bölgelere ve doğrudan merkeze bağlı şehirlere ayrılmıştır; eyaletler ve özerk bölgeler, özerk eyaletler, iller, özerk iller ve şehirlere; iller ve özerk iller de ilçelere, etnik ilçeler ve kasabalara ayrılmıştır. Özerk bölgeler eyaletlerle eşittir, özerk eyaletler (otonom bölge ile özerk il arasında), özerk illerin tümü özerk etnik idari birimleridir. ÇHC anayasasına göre devlet gerekli gördüğü zaman özel idari bölgeler kurabilmektedir. Ülke genelinde 23 eyalet, 5 özerk bölge, doğrudan merkezi yönetime bağlı 3 belediye bulunmaktadır (Qin Shi, 1995: 10-12).

2.4.5.1. İnternet Haber Sitelerinin Oluşturulması

Söz konusu hukuki düzenlemelere göre ÇHC'de, hiçbir basın kuruluşunun izinsiz halde haber sitesi oluşturma hakkı bulunmamaktadır. Ancak bağlı oldukları yetkili devlet kurumlarının onayı sonucu hareket edebilmektedir. Düzenlemenin 5. maddesi bu konuda, "ulusal basın kuruluşları, ulusal statüye sahip devlet kurumlarının çeşitli bölümleri, merkezi yönetime bağlı basın kuruluşları ve eyalet, özerk bölge, merkeze bağlı belediyeler yönetiminde bulunan basın kuruluşları bulunduğu bölgelerdeki enformasyon ofisinden onay aldıktan sonra kendi haber sitelerini oluşturabilirler. Diğer yerel basın kuruluşlarının, bağımsız bir internet haber sitesi oluşturmasına izin verilmeyecektir. Ancak onay alındıktan sonra ulusal basın kuruluşları, eyalet, özerk bölge ve merkeze bağlı belediyeler tarafından açılan internet haber sitelerinin bünyesinde ayrı bir sayfa açarak haber yayıncılık hizmeti verebileceklerdir", şeklinde açıklama yaparak, konuyla ilgili iddiamızı desteklemektedir.

ÇHC'de, tüm ulusal basın kuruluşlarının merkezi başkent Bei Jing'de bulunmaktadır. Bundan dolayı devlet televizyon istasyonu CCTV, radyo istasyonu CCBC, Halkın Günlük Gazetesi ve Şin Hua Haber Ajansı... gibi ulusal statüye sahip devlet medya kuruluşları, kendi internet haber sitelerini oluşturmak istediğinde doğrudan Devlet Konseyi Enformasyon Başkanlığına başvurabilmektedir. Eyalet, özerk bölge ve merkeze bağlı belediye sınırları içinde yayın yapmakta olan bölgesel basın kuruluşları ise, bağlı bulundukları bölge yönetimin enformasyon ofisleri ile irtibata geçmeleri uygun görülmüştür. Söz konusu bölge enformasyon ofisleri gerçi içinde olduğu belediyeler idaresinde gözükse de fiilen Devlet Konseyi Enformasyon Başkanlığının emrini yerine getirmekle mükelleftir. Bu ofislerin, basın kuruluşlarının internet haber sitesi oluşturması ve yayın hizmeti vermesi ile ilgili izin verme yetkisi bulunmamaktadır. Ancak bu kuruluşların internet haber yayıncılık yapmasında her hangi bir sakınca olup olmadığını araştırmak ve söz konusu basın kuruluşlarına sadece referans olma yetkisine sahiptirler. Eyalet, özerk bölge ve merkeze bağlı belediye sınırları içinde bölgesel yayın yapmakta olan basın kuruluşları, bu ofislerin onayını aldıktan sonra bizzat Bei Jing'de bulunan Devlet Konseyi Enformasyon Merkezine yayan izini için başvuruda bulunacaklardır.

Yerel basın kuruluşları da aynı bürokrasi işlemlere tabi tutulmaktadır. 6'inci maddenin 4'üncü fıkrasında, yerel basın kuruluşları, merkezi statüye sahip ulusal basın kuruluşları, eyalet, özerk bölge, merkeze bağlı belediyeler yönetimindeki yayın kuruluşlarının internet haber sitelerinde sadece haber sayfası açarak, internet haber yayın hizmeti verebilecekleri öngörülmektedir. Bu düzenleme, yerel basın kuruluşlarının bağımsız bir haber sitesi oluşturma yetkilerinin bulunmadığı hatırlatılmaktadır (Hukuki Düzenleme, 07. 11. 2000).

2.4.5.2. Karma Web Sitelerinin Haber Yayımlama Çabası

8'inci Madde, karma internet sitelerinin, ayrı bir haber sitesi oluşturarak ya da mevcut internet sitesi üzerinden ayrı bir haber sayfası açarak internet haber yayıncılık hizmeti vermek istediğinde, diğer basın kuruluşlarına uygulanmakta olan bürokratik işlemlerin onlar için de geçerli olduğunu

vurgulamaktadır. Bu tür karma web siteler 7'inci maddede belirtildiği gibi, kendi başlarına haber üretme yetkisine sahip değillerdir. Ancak onay alındıktan sonra ulusal basın kuruluşları, ulusal statüye sahip devlet kurumlarının çeşitli bölümleri yönetimindeki basın kuruluşları ve eyalet, özerk bölge, merkeze bağlı belediyeler yönetimindeki basın kuruluşları tarafından yayınlanan haberleri kaynak gösterip aktarmak suratıyla haber hizmeti vermeleri ön görülmüştür. Diğer kaynaklardan gelen haberleri yayınlama ve aktarması için izin verilmemiştir. Karma web siteleri tarafından yayınlanacak/aktarılacak olan haberler, düzenlemenin 11'inci maddesinde öngörüldüğü gibi, karma web siteleri bulunduğu bölge sınırları içinde yayın yapmakta olan bölgesel statüye sahip haber hizmeti vermek istediğinde ayrıca, bulunduğu bölgelerdeki geleneksel basın kuruluşları ile bir anlaşma yapması istenmektedir. Bu anlaşma bölge enformasyon ofisinin bilgisi dahilinde gerçekleşecektir. (Hukuki Düzenleme, 07. 11. 2000).

Hukuki düzenlemenin 11'inci maddesi, karma internet haber sitelerinin anayasaya ve konuyla ilgili yapılan hukuki düzenlemelere uyum göstermesinin dışında, çalışma için gerekli editörlük grubu, mali kaynağı, teknik cihazları ve çalışma mekanının olması gibi bir dizi şartları yerine getirmeleri istemektedir. Yasal düzenleme ayrıca, söz konusu kuruluşun, haber yayıncılık hizmeti ile ilgili çalışma deneyimi ve bu tür deneyime sahip, yüksek teknik çalışma görev yetki unvanına sahibi olan haber editör yetkilisini bulundurması ve gerekli sayıda yüksek teknik çalışma görev yetki unvanına sahip uzman editör kadrosu bulundurmasını da şart koşmaktadır (Hukuki Düzenleme, 07. 11. 2000). Örneğin; "东方网" Dong Fang Şebekesi gibi internet haber siteleri, bu ilkelere uyum göstermiş ve geleneksel basın kuruluşlarından muhabir transfer ederek haber yayıncılığını yürütmeye çalışmıştır. (Chang Peng, 2004)

2.4.5.3. İnternet Haber Sitelerinin Denetimi

ÇHC İnternet Şebekesi Enformasyon Merkezi tarafından hazırlanan "İnternet Haber Yayıncılığı İle İlgili Hukuki Düzenlemeler" söz konusu idari

yapıya göre ayarlanmıştır. Hukuki düzenlemenin 4'üncü maddesinde konuyla ilgili; "Devlet Konseyi Enformasyon Başkanlığı ülke genelindeki web sitelerin haber yayıncılık işlerini idare etme yetkisine sahiptir. Eyalet, özerk bölge ve doğrudan merkeze bağlı belediye yönetimlerinde bulunan enformasyon ofisleri ise söz konusu yasa gereği bulunduğu bölgelerdeki web sitelerinin haber yayımcılık çalışmalarını yönetme yetkisine sahiptirler" uyarısında bulunmaktadır. ÇHC yönetimi, diğer geleneksel basın kuruluşlarına uyguladığı idari yöntemlerin aynısını, internet haber sitelerinin üzerinde de uygulayarak, internet haber sitelerinin idaresi ve kontrolünü de doğrudan ve ya dolaylı olarak merkeze bağlamıştır (Hukuki Düzenleme, 07. 11. 2000).

2.4.5.5. İnternet Haber İçeriklerinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar ve Uygulanacak Cezai Yaptırımlar

Herhangi bir statüye sahip basın kuruluşları ve karma web siteleri tarafından oluşturulan internet haber siteleri 13'üncü maddede yer alan hususlara dikkat etmeleri istenmiştir. Söz konusu madde, internet basınını, anayasada belirtilen temel prensiplere aykırı düşülmemesi hakkında uyarmanın dışında, devlet güvenliği, sırrı ve üniter yapısına zarar verecek içerikte yayın yapmalarını kesinlikle yasaklamıştır. Ülke bütünlüğüne ve çıkarlarına zarar verme hem de devletin onurunu zedeleme gibi konularda da katiyen müsamaha edilmeyeceği bildirilmektedir.

ÇHC, toplam 56 etnik grubun bir arada yaşadığı bir ülkedir. Bu etnik gruplar içinde tarihi, kültürü ve nüfus bakımından büyük etkiye sahip olan topluluklar ise başlıca Moğollar, Huilar, Uygurlar, Zhuanglar ve Tibetliler'dir. Söz konusu toplulukların yaşadığı bölgeler ülkenin kuzey batısında yer almaktadır. ÇKP'in 1949'da iktidara gelmesinden sonra bu bölgeler "özerk etnik bölge" statüsüyle yönetile gelmiştir. ÇHC yönetiminin ayrıca etnik toplulukların ülke nüfusunun %90'ından fazlasını oluşturan Han'lar ile barış içinde bir arada yaşamaları yönünde yıllardır çaba gösterdiği düşünülmektedir. Konuyla ilgisi ise, 13'üncü maddenin 4'üncü ve 5'inci fıkralarında, ÇKP yönetiminin bu hassas dengeyi korumak amacıyla internette yayınlanan haberlerin, topluluklararası nefreti körükleme, onları

aşağılama, topluluklararası barışa zarar verme, devletin din politikasına zarar verme, Mecusilik (ateşe tapanlar) propagandası yapma, feodal hurafelik propagandası yapma konuları içermesini kesinlikle yasaklamıştır. Diğer 6,7,8 ve 9'uncu fıkraları ise kısaca yalan haber uydurma ve yayınlama, toplum düzenini bozmaya yönelik tüm suç unsurları ve anayasanın yasakladığı diğer konuları içermektedir.

İnternet haber sitelerinin, yurt dışında yayın yapan diğer yabancı internet haber siteleri ile bağlantı kurarak, yurt dışındaki basın kuruluşları ve internet haber siteleri tarafından yayınlanan haberleri aktarmak istendiğinde, Devlet Konseyi Enformasyon Başkanlığına ayrıca başvuruda bulunarak onay alınması gerekmektedir. Aksi halde hareket eden ve yasalara uymayan sitelere önce hatalarını düzeltmeleri konusunda belli bir süre tanınacak, hatanın tekrarlandığı görüldüğü andan itibaren web sitesi kapatılarak yayın hakları elinden alınacaktır.

Cezai yaptırımlar ile ilgili 16 ve 17'inci maddelerde, internet siteleri tarafından yayınlanan haberlerde içerik olarak, bahsi geçen konuların her hangi biri yer aldığında, Kamu Güvenlik (emniyet) yada Devlet Güvenlik (istihbarat) kurumları tarafından yasalar gereği cinai işler soruşturma kapsamına alınacağı öngörülmüştür. İnternet sitelerini kapatmanın dışında, telefon iletişim hizmeti ticari ruhsatına da el konulması özellikle vurgulanmıştır.

Konuyla ilgili araştırma yapan Çinli akademisyenler, ÇHC'deki internet haber siteleri üzerindeki kontrolün bu denli katı olmasının asıl nedeni, perde arkasında belirsiz finansal teşvikleri olan ve asıl amacının haber yayımcılığı olmayıp ticaret ve ya başka konularla ilgili çalışma yapmak maksadıyla açılan web sitelerinin birden medya sektörüne atılması olmuştur (Chang Peng, 2004). Çünkü bu siteler hukuki düzenlemenin 9'uncu maddesinde açıkça belirtilen, "haberleri, bağlı bulundukları bölgelerde yayın yapmakta olan geleneksel basın kuruluşlarından temin edeceklerdir, kendi başlarına haber yapma yetkileri yoktur" ilkelerine aykırı davrandıklarından ötürü kapatılmıştır. Oysa çok az sayıda internet haber siteleri söz konusu hukuki düzenlemede yer alan ilkelere uyum göstermiştir. Bunu dışında birçok basın kuruluşu

olmayan karma internet siteleri tarafından oluşturulan internet haber siteleri söz konusu hukuki ilkeleri hiçe sayarak haber yayıncılığını devam ettirmiştir.

Kısaca, ÇHC'deki internet haber siteleri doğrudan Devlet Konseyi Enformasyon Başkanlığı ve onun alt çalışma ofislerinin kontrolünde yayın yapabilmektedir. Çeşitli yasal önlemlere ve şartlara rağmen ülkede, internet haber siteleri oluşturma çabaları devam etmiş ve sayıları da gün geçtikçe artış gösterdiği gözlemlenmiştir (Chang Peng, 2004). Daha öncelerde hukuki düzenlemelere uyum sağlamadığı yada denetim eksikliği yüzünden bir çok internet haber siteleri kapatılmıştır. Yeni yasal düzenlemelerle başkanlık, mevcut internet haber sitelerini yıllık denetime tabi tutmaya başlamıştır. Bu süre zarfından hukuka aykırı yayın yapan birçok internet haber sitesinin yayın hakkı ellerinden alınarak lisansları iptal edilmeye devam edilmiştir.

Sonuç olarak ÇHC'deki internet haber siteleri devletin tekelindedir. İnternet haber yayını konusunda yapılan yasal düzenlemeler internet gazeteciliğinin sağlıklı bir şekilde gelişmesine engel teşkil edip etmediği hala bir tartışma konusu olmaya devam etmektedir. Ülkedeki uzman araştırmacılar, devlet sansürü ile ilgili açık bir eleştiri yapmaktan kaçınmıştır. Akademisyenler, devletin, toplumun haber alma hakları ile ilgili konulara olumlu yaklaşması için belli bir gelişme süreci yaşanmasına ihtiyacı olduğu görüşünü savunmakla yetinmektedirler.

2.5. ÇİN HALK CUMUHİRİYETİN'DE İNTERNET VE DEMOKRASİ TARTIŞMASI

Medya ve demokrasi meselesinin tartışıldığı günümüzde karşımıza internetin demokrasiye katkısının ne olacağı sorusu çıkmaya başlamıştır. İnternetin ortaya çıkmasıyla birlikte gerçek anlamda elektronik demokrasi çağının açıldığı düşünülmeye başlanmıştır. Aynı zamanda internet insanların önüne, şimdiye kadar olmadığı ölçüde serbest, hızlı, küresel, merkezi olmayan ve kaynaklar açısından zengin bir iletişim imkanı açmıştır. İnternet, insanlara çok daha etkin bir karşılıklı veri ve görüntü haberleşmesi imkanını açarak her tür bilgi bankasına elektronik olarak erişimlerini sağlamaktadır.

Buna göre, daha iyi bilgi ile donanmış ve iletişimlerini zaman ve mekan engellerini aşarak gerçekleştiren, insanların demokratik süreçlere daha doğrudan bir şekilde katılmalarının yolu açılmıştır. Böylece İnternet doğrudan demokrasi ütopyasının vücut bulması anlamına gelmektedir (Aksoy, 2004).
İnternet günümüzde demokrasi açısından bulunmaz bir nimettir. İnsanlar geniş bir kitleye bilgi iletmek istediğinde, e-posta ve web siteleri aracılığıyla bunu kolayca gerçekleştirebilmektedirler, yani bu olanak internetin demokrasi için büyük bir nimet olarak görülmesine yeterli sebep teşkil etmektedir. Yeni ortaya çıkan teknolojilerin tüketicilere aynı zamanda "süzgeçleme" olanağı da sunmakta olup insanların karşıdan gelen iletileri kendi seçimleri doğrultusunda kısıtlayan "kişiselleştirme" sürecine girdiği, insanların bazı iletileri de kendi süzgecinden geçirerek tükettikleri ve bazı iletileri ise dışarıda bırakabilme şansına sahip olmuşlardır. Yani internet bir demokrasi getiren yeni bir kitle iletişim aracıdır (Cass R. Sunstein, 2003).

Konuyla ilgili değişik görüşe sahip bazı araştırmacılar küresel iletişim aracı olarak tanımlanan internet konusunda öne sürülen "kendiliğinden" demokratikleştirici iddiasını "saf" bir inanış olarak görmüştür. İnternetin böyle bir işleme sahip olması için yönetenler ile yönetilenlerde arasındaki ilişkinin önemli olduğu vurgulanmış ve kendiliğinden demokratikleşme işinin tamamen insanların kendilerine bağlı olduğu düşünülmektedir (Andrew L. Saphiro, 2003).

Zheng Yanan ve Jiang Defeng gibi Çinli araştırmacılar internet ve demokrasi kavramlarına ÇHC'nin şartlarına göre yaklaşmaktadırlar. Onlar, internetin günümüz ÇHC toplumunun toplamsal alanlarda kendini ifade etme yeri olmanın dışında, sosyalist demokrasi yapılanmasında önemli bir rol üstlendiğini de iddia etmektedirler. İki araştırmacı kendi çalışmalarında 2002'inin sonu ve 2003'ünün başlarında ÇHC'de önemli derecede cemaat fikri toplamış "BMV Olayı"nı örnek olarak işlemiştir.

Haber yayınlandığı 4 Ocak 2004 sabah saat 11'den akşam 8'e kadar olan süre içinde haberi ilk yayına veren kuruluşlar arasında bulunan sadece "sina-新浪" sitesine, toplam 10.000'den fazla kullanıcı giriş yaparak olaya

karşı kendi kişisel görüşlerini bildirmiştir. “BMV Olayı”nın internet haber sitelerinde yer alması ve halkın olaya karşı gösterdiği tepkisi, başta devlet televizyon istasyonu CCTV olmak üzere diğer geleneksel medya kuruluşları da harekete geçirmiştir. İnternet haber sitelerinin başta olmak üzere diğer medya kuruluşlarının olaya olan tepkisi “BMV Olayı”na merkez ve bölge yetkililerinin karışmasına neden olmuştur. olay ile ilgili haber sayesinde üst düzey yöneticilerin halka yakınlaşması da sağlamıştır. Daha da önemlisi ise devlet yasama organlarının ÇHC’deki insan hakları ve özel mülkiyet kanunu konusundaki önemli değişikliğe gidilmesi için yardımcı olmuştur. “BMV Olayı”, internetin ÇHC’de toplumu belli konularda tetikleyebildiği gerçeği ortaya koymuştur. Özellikle internetin daha serbest bırakılması durumunda neler yaşanabileceği gerçeğini ifade etmiştir. Yani internetin demokrasiyi geliştirme yolunda kullanılacak önemli bir anahtar olduğu savunulmaktadır (Zheng Yanan ve Jiang Defeng, 2004).

ÇHC’de demokrasi sözcüğünün büyük kitleler boyutunda vurgulanması olayı 1989’un nisan ve haziran ayları arasında daha belirgin bir biçimde ortaya çıkmıştır.[23] “Tian En Men Olayı” sonrası ÇHC, bir dönem sessizliğe bürünmüş, “demokrasi ve özgürlük” sözcüklerinin topluma açık ortamlarda kullanılması sakıncalı olmaya başlamıştır. “Tian En Men Olayları”nın failleri yurt dışına sığındıktan sonra özellikle ABD’de bulunan diğer Çinli muhalif güçlerle birlikte ÇHC’deki demokrasi ve insan hakları ihlalleri konusunda hükümet karşıtı etkin bir dizi muhalif hareketleri yürütmeyi başlamıştır. Dünya basının özellikle ABD’de yayın yapmakta olan Hür Asya Radyo İstasyonunun anakıtaya yönelik çeşitli lehçelerdeki propaganda yayınları “demokrasi” sözcüğünü ÇHC toplumuna gündelik ekmek gibi sunmaya başlaması ÇHC yönetimini belli bir konularda yumuşama yoluna gitmesine neden olmuştur. Bunlardan biri internetin ÇHC’e girmesinden sonra peş peşe açılan internet kafeleridir.

[23] Başkent Bei Jing’deki “Tian An Men Meydanı”nda “daha fazla özgürlük ve daha fazla demokrasi” istemiyle sokağa dökülen Çinli öğrenci gençler, halkın çoğunluğunun desteğini alarak Deng liderliğindeki reformcu yeni yönetimi zor durumda bırakmıştır. ÇHC yönetimi ise orduyu harekete geçirerek öğrenci hareketini sert bir şekilde bastırmıştır (Cumhuriyet Gazetesi, 1 Haziran 1989).

İnternet Çin'de, ilk defa 1996'da "internet evi" adıyla başkentlilerin kullanımına açılmıştır. Ancak 2000'li yıllara kadar sayıları on binlere varan internet evleri ÇHC yönetimi tarafından sıkı denetim altına alınmıştır. Gerekçeyse yurtdışındaki rejim muhalifi grupların bulunduğu ülkelerde kurduğu internet siteleri aracılığıyla ülke halkını olumsuz yönde etkilemelerini engellemektir. ÇHC yönetimi kendi güvenlik birimleri ile çeşitli teknolojik olanaklarını kullanarak, yurtdışından ülkeye yönelik yayın yapmakta olan bu tür "zehirli" sitelerin ülke vatandaşlarına ulaşmasını engellemeye başlamıştır. Bu tür siteleri ziyaret eden kullanıcılar ise tespit edildikten sonra çeşitli adlı cezalara çaptırılmıştır. Geçmişte de buna benzer birçok uygulamalarından ötürü ÇHC, ABD başta olmak üzere batılı ülkeler tarafından hep demokrasi karşıtı ve insan hakları ihlallerinin çok sık yaşandığı bir ülke olarak suçlanmıştır. ÇHC yönetimi ise bu tür suçlamalara karşı büyük tüketici potansiyeline dayanarak gerekli karşılığı vermeyi de ihmal etmemiştir. İnternetin "kişi özgürlüğünün son kalesi" olarak görüldüğü günümüzde ÇHC, internette uyguladığı sansürlerinden ötürü en çok da uluslararası insan hakları örgütlerince yoğun eleştiri bombardımanına tutulmuştur. ÇHC yönetiminin internet ile ilgili yaptığı yeni yasal düzenlenmeleri kendi aydınları ve bir takım internet evleri (kafe) işleticileri tarafından da protesto edilmiştir. 31 Temmuz 2002 tarihinde yurtdışından yayın yapan bir Çince haber sitesi konuyla ilgili "*ÇHC'de, aydınlar, internet kafe sahipleri ve kullanıcılar olmak üzere 17 kişi, 30 Temmuz günü, Bei Jing hükümetinin internet ile ilgili çıkardığı yasaları protesto etmek amacıyla bir bildirge yayınladı...*" şeklide habere yer vermiştir (Da Ji Yuan Gazetesi, 2002.07.31).

Denetleme sürecinin hızlanması özellikle "11 Eylül Olayları"ndan sonra daha da büyük ivme kazanmıştır. Nedeni ise yurtdışında faaliyet göstermekte olan çeşitli ayrılıkçı gruplar tarafından kurulan web sitelerinin, ÇHC kitlesi başta olmak üzere ülkenin kuzey batı bölgelerinde yaşamakta olan Tibet, Uygur ve Moğol gibi azınlıklara yönelik "bağımsızlık ve demokrasi" içerikli propaganda yayınlarını daha da ileri boyutlara taşıması olmuştur. Bu ayrılıkçı siteler radyoya canlı telefon bağlantısı kurmak ve aynı zamanda elektronik

posta ve chat yapma yöntemleriyle hedef kitlenin kendi görüşlerini paylaşmalarını da istemiştir.

Aynı yöntemi ÇHC yönetimi de yavaş yavaş uygulamaya başlamıştır. Shen Zhen Belediyesi ve Meclisi kendi web sayfalarında 2003 yılındaki hukuki düzenlemeler konusunda halkın fikrini almaya çalışmıştır. Şehir sakinleri ister e-postayla, ister mektupla isterse telefonla önerilerini aktarabilme hakkına sahip olmuştur. Başkent Bei Jing Belediyesi de kendi sitesi olan "Başkent Penceresi"nden başkentlilere bildiri yayınlayarak, 2004 yılı içersindeki toplum düzeni ile ilgili 56 parça öneri toplamıştır. Bunun dışında ÇHC'nin bir çok bölgelerinde bu tür yöntem kullanılarak halkın önerileri ve fikirleri alınmaya başlanmıştır. ÇHC yerel yönetimleri bu tür demokratik katılım yöntemlerini yavaş yavaş uygulamaya koymaya başlamıştır. ÇKP'nın son zamanlarda uyguladığı bazı özelleştirme politikaları özellikle kırsal bölgelerde yaşamakta olan emekçi kesimin yoğun bir şekilde eleştirisine maruz kalmıştır. Yönetim bu tür eleştirilerin toplumsal protesto eylemlerine dönüşmesinden ciddi endişe duymuştur. Örneğin 8 kasım 2002 tarihinde ÇHC yönetim karşıtı web sitesi www.dajiuan.com , Bei Jing'de ÇKP 16. Genel Kongresi yapılmaya başlanmadan önce yeni göreve gelen Devlet Konseyi Propaganda Başkanlığı yetkilisi Liu Yunshan'in, ülke genelindeki tüm basın kuruluşlarına bir bildiri göndererek "tek sesle" kurultay haberleri ve programlarına ağırlık verilmesi konusunda uyardığından söz etmiştir. Yönetim kamuoyuna ve güvenlik güçlerine, kurultay süresince özellikle işsiz insanların başkent ve diğer bölgelerde yürüyüş ve protesto gösterisi yapmasına kesinlikle izin verilmeyeceği duyurusunda bulunulduğunu demokrasi dışı davranış olarak eleştirmiştir (Da Ji Yuan Gazetesi, 2002.11.08).

Fikir özgürlüğünün kısıtlanması konusunda sık sık eleştiri alan ÇHC'de internet, halkın sınırlı olsa da kendi öfkesini ifade etme aracına dönüşmüştür. Yönetim, ortaya çıkacak daha büyük toplumsal kargaşanın önünü kesmek amacıyla halka azda olsa söz hakkı tanımıştır. Bu da kendi güvenliklerini ilgilendiren konuları içermektedir. Demokratik seçim ve özgürce fikir beyan etme gibi konular ise şimdilik söz konusu kısıtlı demokratik katılımın dışında

kalmaktadır (china.com, 2004.01.08). ÇHC'deki internet ve demokrasi ilişkisine ülkede yaşanan bazı somut olayları örnek göstererek daha da açıklığa kavuşması düşünülmektedir. Bundan dolayı konuya ilişkili yakın geçmişte Bei Jing'de ortaya çıkan "internet evi yangını olayı"nı örnek olarak çalışmaya eklenmesi uygun görülmüştür.

2.5.1. Çin Halk Cumhuriyeti'nde İnternet Evlerinin Ortaya Çıkması ve Başkentteki İnternet Evi Yangını

Bilgisayar ve internet sektörünün gelişmesi, internet kullanıcı sayısının inanılmaz artış göstermesini sağlamıştır. Bu artış aynı zamanda ticari amaçlı internet evlerinin hızlı çoğalmasına da fırsat vermiştir. ÇHC'deki internet evlerinin 1990'li yılların ortalarından itibaren ticari amaçta faaliyet göstermeye başladığı bilinmektedir. Bu konuda başkent öncülük etmiş olup, ilk internet evi 1996'da Bei Jing'de ticari amaçla ortaya çıkmıştır. Bazı Çinli işadamları fırsatı değerlendirerek kolay para getiren bu işe büyük yatırımlar yapmaya başlamış ve de büyük şehirlerde "internet evler zinciri" oluşturmuştur. Özellikle, nüfusu diğer kentlere göre daha kalabalık ve geliri düzeyi daha yüksek olan Bei Jing, Tian Cin, Şang Hai, Guang Cou ve Şen Cen gibi kentler yerli yatırımcıların gözdesi haline gelmiştir.

Çinli işadamlarının bu alanda yaptığı yatırımlar, gerçekten insanı şaşırtıcı boyutlara ulaşmıştır. Örneğin; Shang Hai'de "Dong Fang Wang" (Doğu Şebekesi) tarafından açılan "internet evler zinciri"nden sadece birinde, toplam 300 adet bilgisayarın faaliyette olduğu belirlenmiştir. Yapılan araştırmalar sonucu, 1997-2001 arasında sadece başkentte 2000'den fazla internet evinin açıldığı saptanmıştır. Yetkililerin ifadesine göre, bilgisayar teknolojisinin gelişmesi sonucu ortaya çıkan internet evleri ÇHC'de, yeni toplumsal problemlerin doğmasına da sebep olmaktadır. Sayıları gittikçe çoğalan internet evleri öğrencilerin ve çocukların en önemli uğrak yeri ve toplanma merkezlerinden biri haline gelmiştir. Yönetim bu tür ortamların suç oranını arttırdığı kanısındadır. ÇHC güvenlik güçleri tarafından yürütülen ülke çapındaki araştırmalarda, Bei Jing ve Shang Hai kenti, Jiang Su Eyaleti başta olmak üzere toplam 18 eyalette 27.336 kaçak internet evi faaliyet

göstermekte olduğu ortaya çıkmıştır. Yetkililerin tüm uyarıları ve aldığı önlemlerine rağmen kaçak işletmecilerin sayısı gün geçtikçe artış göstermiştir. Parasal çıkarlar uğruna açılmış bu tür işyerleri toplum güvenliği açısından da önemli tehlike arz etmekteydi. Sonunda korkulan olmuştu.

16 Haziran 2002 tarihinde Bei Jing Hai Ding Bölgesi Enstitü Yolu/20 numaralı apartmanda, sabaha karşı 2:40 civarında, ticari ruhsatı olmayan bir kaçak "internet evi" aniden alev alarak yanmaya başlamıştır (Bkz. Ek-59-60). Yangın sonucunda, 24 kişi yanarak can vermiş, 13 kişi de yaralanmıştır. Ölen ve yaralananlardan 9'unun, çevredeki üniversitelerde eğitim gören gençler olduğu yapılan inceleme sonucu ortaya çıkmıştır. Çinli yetkililer ve basın, yangın olayının cumhuriyet kuruluşundan bu yana başkentte meydana gelen en büyük facia olduğu yorumunu yapmıştır.

Olay günü, Bei Jing Belediye Başkanı Chang Liuqi başkentte ticari amaçta açılan tüm "internet evleri"in denetlemek amacıyla kapatılacağını duyurmuştur. Aynı tarihlerde, Bei Jing Kamu Güvenlik Genel Müdürlüğü tarafından yapılan araştırmalar başkentte, toplam 2400'den fazla internet evi olduğu ancak, bunların içinde tüm resmiyet işlemlerini yerine getirerek iş yapan internet evi sayısının sadece 200 olduğu gerçeğini ortaya koymuştur. 2200'den fazla internet evinin kaçak olarak faaliyet yürüttüğü olayı yetkilileri şaşkına çevirmiştir. Bu tablo, olaydan hemen sonra başkentte bulunan Kültür, Kamu Güvenlik, Ticari ve Sanayi Denetim ve Kanun Cemiyeti gibi denetim kurumlarının bir araya gelerek, internet evlerinin ticari faaliyetleri ile ilgili daha önceki tarihlerde yapılan yasal düzenlemeleri tekrar gözden geçirmesine neden olmuştur (www.sina.com, 2002.06.16).

Bei Jing belediye başkanı tarafından açıklanan kapatma kararı, ÇHC resmi sitelerinde sadece internet evlerinin güvenliğinin sağlanması ve kaçak ticari faaliyetlerin önüne geçilmesi açısından ele alınırken, yurtdışındaki muhalif siteler bu kararın, insan hakları, basın özgürlüğü ve demokrasi karşıtı bir davranış olduğunu açıklamıştır. ABD'de yayım yapan Da Ji Yuan grubu, olayla ilgili "ÇHC İnternet Kullanıcıları Hükümetin İnternet Evlerini Temizlemesine Son Derece Rahatsızdır" başlığı altında haber yapmıştır. Haberde internet evi yangınının yönetim için bir çeşit bahane olduğunu, asıl

amacının internet evlerinin düzenlenmesi değil, internet erişimini kendi istediği biçimde düzenlemek olduğunu savunmuştur. Da Ji Yuan sitesi ÇHC hükümetini yine, sorumsuzlukla suçlamıştır. Resmi siteler ise bu süreç içinde kendi gerekçelerini halka açıklayarak çalışmalarını aralıksız sürdürmeye devam etmiştir (epochtimes.com, 2002.06.20). Da Ji Yuan grubu da bu süreç içinde "ÇHC İnternet Şebekesini Kilitledi" başlığı altında özel sayfa açarak, ÇHC'nin internet alanında getiren kısıtlamalara yer vermeye devam etmiştir.

2.5.2. Ülke Genelindeki İnternet Evlerinin Kapatılma Amacı

ÇHC genelinde ticari ruhsatı olan internet evi sayısının 2004 rakamlarına göre toplam 120.000 olduğu belirlenmiştir. Diğer gayri resmi faaliyet yürütmekte olan internet evleri ile birlikte bu sayının 200.000-250.000 civarında olacağı tahmin edilmektedir. İnternet evlerinin yıllık geliri ise toplam 175 milyar yuan (21.084.337.349 USD) olduğu da saptanmıştır (pcgames.com, 2004.03.28).

Nisan 2002 tarihinde ÇHC Kültür Bakanlığı, 10 Mayıstan 1 Ekime kadar olan süre içinde, ülke çapındaki tüm internet evlerinin denetlenerek yeniden düzenleneceği konusunda bir duyuru yapmıştır. Ancak, duyuruda "kapatma" sözcüğü kullanılmamıştır. Yangın olayından sonra kararda yeni değişiklik yapan yönetim daha sert bir tavır sergileyerek, internet evlerinin 1 Temmuz ve 31 Ağustos arasında yeniden düzenlemek üzere geçici olarak kapatılacağını ilan etmiştir (china.com, 2002.07.17).

İnternet evlerinin denetlenme ve yeniden düzenleme işlemleri, yapılan ilk duyuruyu göz önünde bulundurulduğunda yönetim tarafından yürütülmekte olan rutin bir uygulama gibi gözükmektedir. 16 Haziran günü ortaya çıkan internet evi yangını ise söz konusu normal uygulamanın hızını ve ciddiyetinin daha artmasına sebep olmuştur. Kültür Bakanlığı tarafından yapılan açıklama araştırma açısından önemli bir konu arz etmektedir. 10 Mayıstan 1 Ekime kadar olan süre içinde ülke çapındaki internet evleri neden denetlenecekti? Bu uygulamanın, güvenlik ve yasadışı ticari faaliyetleri engellemenin dışında başka bir amacı var mıydı?

21 Haziran 2002 tarihinde Da Ji Yuan web sitesi, yurtdışında yayın yapan Çin Zaman Gazetesinden Wang Chaozhong'un konuyla ilgili yazısına yer vermiştir. Wang yazısında, ÇHC yönetiminin güvenlik ve yasadışı ticari faaliyetleri engellemenin dışındaki asıl amacının, kasım ayında toplanması beklenen "ÇKP 16. Genel Kurultayı" öncesi yapılan bir çeşit ideolojik temizlik hareketi olduğunu iddia etmiştir. O'na göre, bu uygulamanın temelinde, kurultay süresince "çatlak sesleri"n çıkmasını önceden engellemek ve internet haberleşmesini kolay kontrol altına alabilme düşüncesi yatmaktadır (Wang Chaozhong, 2002).

ÇHC resmi sitelerinde yayınlanan haberler de gazeteci Wang'ın iddialarını doğrular nitelikte olduğu görülmüştür. Haziran aylarında Devlet Konseyi Propaganda Ofisi, merkezi, bölgesel ve yerel konumda olan tüm geleneksel ve internet basın kuruluşlarına kurultay ile ilgili bir genelge göndererek, kurultay süresince sadece Şin Hua Haber Ajansı tarafından yayınlanacak haberleri esas almaları konusunda bir uyarıda bulunmuştur (xinhuanet.com).

Da Ji Yuan grubunun 18 haziran günü yayınladığı haberine göre, yangın olayından sonra Bei Jing başta olmak üzere Shang Hai, Tian Jin kentleri ve Guang Dong, Şan Dong gibi eyaletler ile aynı anda bildiri yayınlayarak kendi sınırları içinde bulunan tüm internet evlerini geçici bir süre kapatma kararı aldığı haberini duyurmuştur.[24] 10 Temmuz günü, ÇHC Kamu Güvenlik Bakanlığı bir açıklama yaparak, Nisan ve Temmuz ayları içerisinde toplam 2000'den fazla internet evinin kapatıldığını duyurmuştur. Açıklamada yine, denetimi sürmekte olan internet evlerinin %30'unun kaçak olduğu ve bu sayının daha da artabileceği ifadesi kullanılmıştır [25].

ÇHC hükümetinin internet evleri ile ilgili aldığı kararı sadece internet evlerinin denetlenme ve düzenleme işlemleri ile sınırlı kalmamıştır. Kararın uygulandığı 1 Temmuz ve 31 Ağustos tarihleri arasında ÇHC'deki internet haberleşme faaliyetleri adeta felç olmuştur. Merkezi statüye sahip Şin Hua ve Cong Hua şebekeleri gibi ulusal internet basın kuruluşları ise normal haber

[24] URL: http://www.epochtimes.com/gb/2/6/18/n197156.htm, 18.06.2002
[25] URL: Zhang Weiguo, http://www.epochtimes.com/gb/2/7/10/n201574.htm, 11.07.2002

yayınlarını devam ettirmiştir. Ancak, yurtiçi ve yurtdışında bulunan internet kullanıcıları karşılıklı e-posta gönderme ve chat yapma imkanlarından yararlanamamıştır. Yönetimin yürüttüğü uygulama diğer özel internet sitelerini de olumsuz yönden etkilemiştir, denetimden sırasında usule uygun olmayan bir çok internet evlerinin ticari ruhsatları iptal edilmiştir. Bu olay sadece yurtdışında değil aynı zamanda ülke içinde de yoğun tepkiyle karşılanmıştır.[26]

2.5.3. Bilgilerin Engellenmesi

Ülke genelinde kaçak olarak işletilmekte olan internet evleri sayısının yüz binlerle ifade edildiğine bakıldığında, yönetim tarafından yürütülen güvenlik çalışmalarının etik açısından yanlış olduğu ve ÇHC yönetiminin gerçekten müdahale etmesi gerektiği düşüncesi ortaya çıkar. İnsanın en temel değerleri olarak tanımladığımız özgürlük kavramı açısından ve de asıl işin mahiyeti yönünden bakıldığında ise denetleme çabasının söz konusu değerlerle bağdaşmayan yanlış bir hareket olduğu anlaşılmaktadır.

ÇKP yönetimi, internet üzerindeki denetimi sıklaştırma çabasını, kendi toplumu gözünde meşrulaştırmak için, yangın olayını iyi bir fırsat olarak değerlendirmiş olabilir. ÇHC, ABD ve diğer batılı ülkelerin yıllardır yakıştırmaya çalıştığı “insan hakları ihlalleri” suçlamasına aldırış etmemenin dışında, söz konusu suçlamalara karşı gerekli yanıtı da vermekte çekinmeyen nadir ülkelerden biridir. Ancak yönetim, kurultay öncesi bu tür eleştirilerin odak noktası olmak istememektedir. Bu tür olumsuz hava hükümette, ülkenin dış yatırıma bağlı ekonomisine ciddi zarar verebileceği ve uluslararası arenada prestij kaybı olabileceği kuşkusu yaratmıştır. Bundan dolayı hükümet, kurultay öncesi ve sonrası basın kuruluşlarına “tek ses” ile konuşma uyarısında bulunmuştur. ÇHC resmi internet sitelerinden Şin Hua (www.xinhuanet.com.cn) ve Zhong Hua (www.china.com.cn) web sitelerinde yayımlanan haberlere bakıldığında yukarıdaki iddiayı destekleyen somut örnekler göze çarpar.

---

[26] URL: http://www.epochtimes.com/gb/2/7/11/n201805.htm, 12.07.2002

Örneğin, Şin Hua Şebekesi de kurultaydan önce kendi sitesinde özel sayfa açarak kurultay ile ilgili detaylı yayın yapmıştır. Diğer ÇHC medyası da kurultay haberlerini, Şin Hua web sitesinden takip ederek sadece bir aktarma hizmeti verebilmiştir. Devlet Konseyi Enformasyon Başkanlığı diğer basın kuruluşlarının kurultay öncesi ve sonrası yönetimin istediği şekilde yayın yapmalarını sağlamak amacıyla belli konu başlıkları seçerek haber yayınlarına bir kısıtlama getirmiştir.[27]

Öte yandan ÇHC Kamu Güvenlik Bakanlığı tarafından "Altın Kalkan Projesi" çerçevesinde oluşturulan "İnternet Polis" ekibi, 24 saat boyunca denetim odalarında oturarak "zararlı iletiler"in ülke şebeke sistemine girmesini engellemeye çalışmıştır. Özel teknolojik sistem sayesinde arama motorları genelde çok daha pasif çalışma durumuna getirilmiştir. Bazı anahtar kelimelerle bilgi arama yada bu içerikli bilgilerin ülke internet şebekelerine ulaşması olayı neredeyse imkansız hale gelmiştir. Örneğin; (中国台湾) ÇHC-Tayvan, (西藏) Tibet, (平等) eşitlik, (民主中国) demokrasi Çin ve (异议中国) değişik düşünce Çin vb gibi karakterleri içeren her hangi bir bilgiye ulaşılması mümkün olmamıştır.[28] İnternet evlerine gelen müşterilerin işleticiler tarafından kimlikleri kontrol edildikten sonra bilgisayar kullanma zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca internet evi işleticilerinin müşterilerin ziyaret ettiği adresleri 60 güne kadar bilgisayardan silmemesi uyarısında da bulunmuştur (Bkz. Ek-61-62).[29]

Günümüzde birçok araştırmacı bilgisayarların, matbaa, radyo, telefon ve uyduların getirdiği özgürlükten daha fazla özgürlük getireceğini savunmaktadır. Bir kitle iletişim aracı olan internetin, politik arenada devrim yaratma potansiyeline televizyon ve telefona göre çok daha fazla olduğu düşünülmektedir. Çünkü internet, insanlar arasında doğrudan karşılıklı etkileşim imkanı sunma gücüne sahiptir. ÇHC gibi sosyalist rejime sahip

[27] URL: http://www.xinhuanet.com/reports/16da/, 01.01.2004
[28] URL: http://www.epochtimes.com/gb/3/9/3/n369321.htm, 10.09.2003
[29] URL: http://www.epochtimes.com/gb/3/11/26/n418578.htm, 27.11.2003
http://www.epochtimes.com/gb/3/9/3/n369321.htm, 27.11.2003

ülkelerin internete getirdiği sansürü göz önünde bulundurursak, söz konusu araca "özgürlük sembolü" olarak tanım yapmamız daha erken gibi gözükmektedir. Çünkü internet ve bilişim teknolojileri ÇHC'de, bireylerin özgürlük alanını kısıtlamada "çok etkin " bir araç olarak kullanılmaya başlanmıştır. ÇHC gibi sosyalist ülkeler, interneti ve bilişim teknolojilerinin sunduğu imkanları kendi vatandaşlarının özgürlük alanını kısıtlamak ve merkezi devlet yapısını güçlendirmek amacıyla kullanmaya başlamışlardır. İnternetin uluslar üstü niteliği, ÇHC yönetimi için (eğer denetimi sağlanılmadığı halde) rejimi tehdit edici unsur olarak algılanmıştır. ÇHC kitle iletişim araçları ve de interneti ülke kalkınmasına yardımcı olacak araçlar olarak kullanmaktadırlar.

2.5.4. Çin Halk Cumhuriyeti Resmi İnternet Haber Siteleri ve Haber Kaynakları

2.5.4.1. Örnek Ulusal Haber Web Sitesi: "www.xinhuanet.com.cn"

Xin Hua (şin hua), "Yeni Çin" anlamını taşımaktadır. Xinhua şebekesi ise ÇHC devletinin Xin Hua Haber Ajansı tarafından oluşturulmuş resmi bir internet basın kuruluşudur. ÇHC'deki en büyük haber toplama ve yayınlama merkezi olan ŞHA ise 11 Kasım 1931'de kurulmuş ve ilk kullandığı isim ise "Kızıl ÇHC Haberleşme Ajansı" olmuştur. Bu isim 1937 yılına geldiğinde "ŞHA" olarak değiştirilmiştir. ŞHA 2000'li yıllara geldiğinde 7000'den fazla personele sahip dev bir haber teşkilatına dönüşmüştür. Merkezi, başkent Bei Jing'de olan ajans, yönetim merkezi, yurtiçi ve yurtdışı servisi olmak üzere üç büyük bölümden oluşmaktadır. XHA'ın, yurt içinde Tayvan hariç 33 bölgede temsilciliği, 50'den fazla büyük küçük şehir ve yerleşim birimlerinde 708 muhabiri görev yapmaktadır. 1948'de eski Çekoslovakya başkenti Prag'da ajansın ilk yurtdışı temsilciliğini kurmuş olan ajans, günümüzde ise yurtdışı temsilcilik sayısını 100'ün üzerine yükseltmiş bulunmaktadır. Yurtdışındaki çeşitli ülke ve bölgelerde görev yapmakta olan personel sayısı ise toplam 520'dir. Yurtdışında kurulan temsilcilikler Asya Pasifik, Latin Amerika, Afrika,

Ortadoğu ve Fransızca konuşan bölgelerden topladığı haberleri Bei Jing'in kontrolü olmaksızın direk yayınlama imtiyazlarına sahiptirler. Bununla birlikte yurtdışına yönelik Çince, İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Rusça, Arapça ve Portekizce olmak üzere 7 dilde, 24 saat kesintisiz yayın yapmaktadır. ŞHA, yurtiçi ve yurtdışında çok büyük bir haber toplama ve dağıtım ağı geliştirmiştir. Bunun dışında çeşitli ülkelerde bulunan 100'ün üzerinde haber ajansı ve buna benzer kurumlarla haber alış veriş ve işbirliği anlaşması yapmıştır.[30]

ŞHA kuruluşu, 7 kasım 1997'de ŞHA Şebekesi (www.xinhua.org) adıyla kendi web haber sitesini oluşturmuştur. 3 Mart 2000'de ise adını Şin Hua Şebekesi (新华网) olarak değiştirmiştir. Aynı yılın temmuz ayında, Devlet Sanayi ve Ticari Genel Müdürlüğünün onayı ile Şin Hua Şebekesi Anonim Şirketini kurarak internet adresini "www.xinhuanet.com" olarak değiştirilmiştir. Şin Hua şebekesi 12 Kasım 2000 tarihinde Devlet Konseyi Enformasyon Başkanlığından resmi olarak haber yayıncılık hizmeti verme izini almıştır. Kuruluş amacı da haber yayıncılık hizmeti olan şebeke, resmi izin almadan önceden de haber yayıncılık hizmeti vermeyi sürdürmüştür. Ancak, 7 kasım 2000 tarihinde, ÇHC İnternet Şebekesi Enformasyon Merkezi tarafından yayınlanan "İnternet Haber Yayıncılığı İle İlgili Hukuki Düzenleme"in 18. maddesinde yer alan "mezkur hukuki düzenleme yürürlüğe girmeden önce haber yayıncılık hizmetini başlatmış olanlar, mezkur hukuki düzenleme yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 60 gün içerisinde resmi başvuru işlemlerini yapabilirler" ilkelerine dayanarak hukuki düzenlemenin ilan edilişinden 5 gün sonra yayın izni elde etmiştir. Uluslararası medya sektöründe büyük dikkat uyandıran Şin Hua Şebekesi, yurtdışındaki büyük medya patronlarının yansıra, 23 ocak 2001'de BM Genel Sekreteri Annan'a da ev sahipliği yapmıştır. Anan, Xin Hua Şebekesi aracılığıyla ÇHC halkının yeni yılını kutlamak için bir masaj göndermiştir.

Ekim 2001 tarihinde Shang Hai kentinde düzenlenen Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) toplantısında, ev sahibi basın kuruluşu olarak

[30] URL: http://xinhuanet.com/xhsjj/pic1.htm, 01.01.2004

yaptığı yayınlarından ötürü, diğer yabancı basın kuruluşlarını şaşırtmıştır. Şin Hua Şebekesi Ocak 2002 tarihinde altıncı defa sitesinde değişiklik yaparak, haber içeriklerini daha zenginleştirmiş, teknik bakımdan da yeniliklere imza atarak, daha önceki 300 bit'li bağlanma hızını 1000 bit'e yükseltmiştir. Şin Hua Şebekesi, 21 Şubat 2002 tarihindeki ÇHC-ABD başkanlarının, başkent Bei Jing'deki Ulusal Halk Kongre Sarayında birlikte düzenlediği basın toplantısında merkezin verdiği, internet haber siteleri içinde tek yayın imtiyaz sahibi olma özelliğiyle olayı canlı bir şekilde dünyaya aktarmıştır. Şin Hua Şebekesine ait canlı yayın kameraları, ilk defa CNN ve CCTV gibi büyük Televizyon kuruluşlarının kameraları ile aynı sırada yerini alarak, diğer basın kuruluşlarını şaşırtmıştır. ÇHC 16'ıncı Ulusal Halk Kongresi süresince yönetim tarafından yine internet haber siteleri içinde tek başına yayın yapma imtiyazı alan Şin Hua Şebekesi, toplantının düzenlendiği 11 Kasım 2002 tarihinde, ziyaretçi sayısını 120.000.000 gibi bir yüksek rakama ulaştırmayı başarmıştır. Bu tarihlerde şebekenin diğer sayfalarını ziyaret eden kullanıcı sayısı ise 30.000.000'u bulmuştur.

2003'te Şin Hua Şebekesi tüm dünyaya korku saçan "SARS Vakası"'nın ortaya çıkmasıyla birlikte çalışmalarını daha da hızlandırmıştır. 10 Gün içerisinde toplam üç defa sayfa değişikliği yapan site, nisan 2003 tarihinde yazılı, fotoğraf, görüntü, yorum, kaynak ve "Şin Hua Münazara Minberi" gibi yeni sayfalar açarak haber yayınını daha da zenginleştirmiştir. 21 Ağustos 2003 tarihinde Devlet Radyo-Televizyon Genel Müdürlüğünden, "internetten işitsel ve görsel yayın yapma ruhsatı" alan şebeke, yurtiçi ve yurtdışında yönelik haber, müzik, spor, eğitim, bilim ve ekonomiden oluşan çok çeşitli programlar yayınlamaya başlamıştır. Çinli Astronot Yang Li Wei'in uzaya çıkmasıyla ilgili haberi ilk yayınlayan Şin Hua Şebekesi, yapılan araştırmalar sonucu 17 Ekim 2003 tarihinde, dünyadaki mevcut 10.000.000 web sitesi içinde ziyaret eden kişi sayısına göre 54. sırada yerini almıştır.

Şin Hua Şebekesi, Çince, İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Arapça ve Rusça olmak üzere toplam 6 dilde haber yayını yapmayı sürdürmektedir. Başkent Bei Jing'in Fu Dan bölgesinde 4300m^2li bir alanda, ikinci çalışma ofisini kuran ve ÇHC'in en büyük internet haber sitesi olma özelliğini elinde

bulunduran Şin Hua Şebekesi, Çinlilerin değimiyle "Halkın Şebekesi" ve "Devletin Şebekesi" olarak yayınlarını devam ettirmektedir.[31]

2.5.4.2. Örnek Ulusal Karma Web Sitesi: "www.china.com"

Zhong Hua Şebekesi, ÇHC İnternet Şebekesi Enformasyon Merkezinin onayı ile Mayıs 1999'de kurulmuş basın kuruluşu olmayan tamamıyla ticari ve tanıtım amacıyla kurulmuş karma web sitesinden ibarettir. Asıl amacı sadece haber yayıncılığı olmayan bu site, kurulduğu tarihten itibaren bir yıl içinde, günlük ziyaretçi sayısını toplam 16.000.000 ulaştırmayı başarmıştır. Zhong Hua Şebekesi, uluslararası alanlarda nüfuzlu referans kuruluşu olan Amerikan PWC şirketinden, günlük ziyaretçisi sayısı 10.000.000'un üzerinde olan internet siteleri için dağıtılacak "İspat Sertifikası"nı elde eden ÇHC'deki ilk ve tek internet kuruluşudur. Zhong Hua Şebekesi, kurucu ve yönetici durumunda olan Zhong Hua Şebekesi Şirketi tarafından oluşturulan, Guo Zhong Wang (cww.com), Xiang Gang Wang (hong kong.com) ve Tayvan Wang (taiwan.com) gibi siteler içinde lider konumda bulunmaktadır.

Zhong Hua Şebekesi, güçlü editör ve teknik kadroya sahip olup, şu ana kadar dünyanın çeşitli bölgelerinde yayın yapmakta olan 60'tan fazla medya kuruluşu ile işbirliği anlaşması imzalamıştır. XHA, ÇHC Haber Ajansı, Fransa Haber Ajansı, Lu Vei Haber Ajansı, Japonya Ekonomi Haber Ajansı ve Thomson First Call Şirketi gibi oluşumlar, anlaşma yapılan kuruluşlardan bazılarıdır. Şebeke aynı zamanda kendi uzman yazar kadrosunu da oluşturmuştur. Cong Hua Şebekesi kurulduğu tarihten itibaren kısa bir yıl içerisinde Asya bölgesindeki sayılı internet sitelerinden biri olma özelliğini yakalamıştır. Şu anda günlük ziyaretçi sayısı 32.000.000'a ulaşmıştır. Şebekenin temel yayın amacıysa "ülke kapılarını dünyaya açarak ÇHC'nin tanımasını sağlamak" olarak belirlenmiştir. Haberler genelde Çince ve İngilizce iki dilde yayınlanmaktadır. Haber kaynağı ise ÇHC'nin önde gelen ulusal haber ajansları, gazeteler, radyo ve televizyonlardır. Web sitesinin doğrudan devlet destekli olduğundan haber hizmetlerinde teknik sorunlar

[31] URL: www.xinhuanet.com/aboutus_02.htm, 20.07.2004

dışında her hangi bir zorlukla ya da aksaklıkla karşılaşması söz konusu değildir.

2.5.4.3. İnternet Haber Sitelerinin Haber Kaynağı

ÇHC'deki, internet haber siteleri ve basın kuruluşu olmayan ancak, haber yayıncılık çalışma müsaadesiyle haber yayını yapmakta olan karma internet sitelerinin durumunun farklı olduğu belirlenmiştir. Xin Hua internet haber sitesi haricindeki tüm internet haber siteleri, yasal düzenlenmenin 7. maddesinde belirttiği gibi bulunduğu bölgelerdeki resmi basın kuruluşların yayınladığı haberleri yayınlayabileceklerdir. Bağımsız haber yapma özgürlüğü bulunmamaktadır.

Araştırma kapsamında olan Şin Hua Şebekesi kendi yapımı dışında, ana kuruluşu ŞHA başta olmak üzere, anlaşmalı olan diğer basın kuruluşlarından Halkın Günlük Gazetesi, Kurutuluş Ordusu Gazetesi, devlet radyo istasyonu CCBC, televizyon istasyonu CCTV ve buna benzer ulusal, bölgesel ve yerel basın kuruluşlarının da içinde bulunduğu tüm basın kuruluşunun haberlerini rahatça yayınlama yetkisine sahiptir.

Cong Hua Şebekesinin durumunun, Şin Hua Şebekesinden biraz farklı olduğu gözlemlenmiştir. Cong Hua Şebekesi yine 7. maddede belirttiği gibi bulunduğu bölgelerde yayın yapmakta olan devlet resmi basın kuruluşlarından anlaşma neticesinde haber alabileceklerdir. 9. maddenin 3). fıkrasında, söz konusu sitenin uzman editör kadrosu bulundurma şartını yerine getirmeleri de gerekmektedir. Başkent Bei Jing'de faaliyetini yürütmekte olan Cong Hua Şebekesi bu durumda yukarıda saydığımız tüm basın kuruluşlarının haberlerini kullanma yetkisine sahiptirler ve nitekim kullanmaktadır. Ancak yine 7.madde uyarıldığı gibi kendi başlarına bağımsız haber yapma yetkisi bulunmamaktadır.

2.5.5. Yeni Dönem Kitle İletişim Araçları ve İdeolojik Propaganda

Sosyalist rejimle yönetilen ülkelerde kitle iletişim araçları, ideolojik propaganda konularını ülkenin ekonomi, siyasal ve toplumsal değerleri ile bağlantılı olarak ayarlamaya çalışırlar. Söz konusu rejimde kitle iletişim

araçlarının tek iktidar tarafından idare edildiği düşünüldüğünde, medya kurumlarının ideolojik propaganda konusu da sözü edilen iktidar tarafından belirlenecektir. İdeolojik propaganda konusu o ülkenin ekonomik, siyasal ve toplumsal çıkarlarına göre kimi zaman yeni ayarlanmalara tabi tutulmakta ancak, ayarlanmalar yine ortak ideolojik hedefe ulaşmayı amaç edinmektedir. ÇHC kitle iletişim araçları ÇHC kurulduğu 1949 tarihinden günümüze kadar (2000) olan süre içinde hep ÇKP'nın politik düşünceleri doğrultusunda hareket etmiştir. ÇKP'nın politik düşünceleri dönemlere göre değişiklik göstermiştir. Örneğin, Mao Zedong döneminde siyasi düşünce gelişimi ön planda ekonomik gelişim arka planda olarak düşünülmüş ise, Deng Xiaoping iktidara geldikten sonra eski "önderin" tam tersi siyaset yapmaya başlamıştır. İdeolojik propaganda aynı dönemde politik şartlara göre sayı bakımından çoğalma göstermektedir. Aşağıda ÇKP'nın üçüncü nesil lider kadrosunun 1990-2000 yılları arasında ülke kitle iletişim araçlarında gerçekleştirdiği ideolojik propaganda konuları örnek olarak sunulmaktadır. Söz konusu düşünceler ülke mevcut tüm kitle iletişim araçları (gazete, dergi, radyo, televizyon ve internet) aracılığıyla halka aktarılmıştır.

2.5.5.1. Üç Aşamalı Gelişim Stratejisi (三步走发展战略)

Deng Xiaoping bu gelişim stratejisini 1985'te ortaya koymuştur. Birinci aşama; geçtiğimiz 20. yüzyılın 80'li yıllarının sonunda ulusal üretim toplam değeri 1980'in başına nazaran bir kat artırarak halkın karnının doyması ve giyim kuşamının yenilmesi problemini halletmek; İkinci aşama; 20. yüzyılın sonuna dek ulusal üretim toplam değerini yine bir kat artırarak, halkın yaşam standardını orta hal seviyeye getirmek; Üçüncü aşama; 21. yüzyılın ortalarına dek ulusal üretim toplam değeri orta seviyeden normal gelişmiş ülke standardına yükselmesini sağlayarak, halkın zenginleşmesi ve genel modernleşmeyi gerçekleştirmek Deng Liderliğindeki yeni nesil ÇKP liderleri bu konuyu ülke kitle iletişim araçlarından çeşitli yöntemlerle anlatmaya

çalışmıştır. İyimser hava ile ilgili haberler, belgeseller, televizyon dizileri ve hatta sinemalar bile çekilmiştir.[32]

2.5.5.2. İstikrar Her Şeyden Üstündür (稳定压倒一切)

Deng Xiaoping 8 Mart 1987'de ÇHC'e gelen yabancı konuklara, "ülke içinde sakin ve barışçıl bir siyasi atmosferi" sürdürerek "kontrollü ve düzenli bir şekilde sosyalist kuruluşu"n çalışmasını yürütmek "üç aşamalı gelişim stratejisi"nin gerçekleşmesindeki önemli ön şartlardan biridir" demiştir. Aynı yılın 29 Haziran günü, "sakin ve istikrarlı siyasi vaziyet sağlanamadığında, hiçbir iş yapılamaz" şeklinde ifade kullanmıştır. 26 Şubat 1989'da ise "ÇHC'in meselesi, her şeyi bastırarak asıl ihtiyaç olan istikrara kavuşmaktır" ifadesini kullanmıştır. Bu konunun açıldığı dönem herkesçe bilindiği gibi Bei Jing'deki üniversite öğrencileri daha fazla demokrasi ve daha fazla özgürlük istemiyle sokaklara çıkmaya başladığı bir tarihe rast gelmektedir. Deng ayrıca "İstikrar olmadığı halde, hiçbir şey yapılamaz, alınan sonuçlar da elden kayar gider" demiş ve 24 Aralık 1990 tarihinde ise "istikrarın her şeyden üstün olduğunu sadece bir kere söylemedim, halkın demokratik diktatörlüğü yok edilemez" ifadesini kullanarak ülke içindeki muhalif gruplara karşı sert bir uyarıda bulunmuştur. ÇKP üçüncü nesil liderleri ortaya çıktıktan sonra, "istikrar", "reform" ve "gelişme" unsurlarını ÇHC reform ve dışa açılma politikası ve sosyalist modernleşme kuruluşunun ayrılmaz parçası olarak kabul etmişlerdir. Onlara göre istikrar ön şart, reform itici güç, gelişme ise hedeften ibarettir.[33]

2.5.5.3. Fırsatı Yakalayarak Kendini Geliştirme (抓住时机，发展自己)

Reform ve dışa açılma çalışma seferberliğinden sonra, Deng Xiaoping özellikle "zaman", "fırsat" ve "elverişli ortam" meselesi üzerinde durmuştur. 11 Temmuz 1985'te Deng, "fırsatı yakalayarak, reformu ilerletme" önerisinde

[32] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh71.htm, 09.11.2005
[33] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh72.htm, 09.11.2005

bulunmuştur. 12 Haziran 1987 tarihinde, “reform sürecini hızlandırma” telkininde bulunmuştur. 22 Haziran 1988’de “vaziyet bizi sıkıştırarak reform ve dışa açılma sürecimizin hızlandırmamız için zorlamaktadır, bu fırsatı elimizden kaçırmamamız gerekir” demiştir. 1990’ın sonlarına doğru Deng birkaç merkezi komite yetkilileri ile yaptığı sohbette “fırsatı kullanarak gelişme meselesini halletmeye mahir olmamız gerekir” şeklinde konuşmuştur. 1992 Bahar aylarında Güney Bölgeleri denetlediği sırada “tartışmamak benim buluşumdur. Tartışma yapmamak zaman kazandırır. Tartışmaya başlandığı an iş karışmaya başlar, zaman da tartışmakla geçer ve sonuçta hiçbir şey yapamamış oluruz. Fırsatı yakalayarak kendimizi geliştirme ve önemli olan ekonomimizi geliştirmeye bakalım. Düşük hız duraklamakla eşittir. Fırsatı yakalamak için şu an tam iyi bir fırsattır. Fırsatı kaçıracağımızdan endişeliyim. Yakalayamadığın an fırsatın kaçtığını göreceksin” şeklinde konuşma yapmıştır. Fırsatı yakalayarak kendini geliştirmek” 90’li yıllarında ÇKP’nın halktan istediği tüm dikkatini konu üzerine toplamasını istemek olmuştur.[34]

2.5.5.4. Yoksulluk Sosyalizm Değildir (贫穷不是社会主义)

26 Nisan 1987’de Deng Xiaoping bir yabancı heyeti kabul ederken “sosyalizmi gerçekleştirmek için kesinlikle üretimin güçlerinin büyümesinin sağlanması gerekiyor. Biz sosyalizmde devam ederken kapitalizmden üstün bir sosyalizm inşasını gerçekleştirmek amacıyla hareket etmekteyiz, bunun için öncelikle yoksulluğu yok etmemiz gerekmektedir” şeklinde ifade kullanmıştır. Söz konusu düşüncenin anlamı ÇHC halkının çok yoksul olduğu, bu yoksulluğu ancak sosyalizmle yok edilebileceklerinden ibarettir. Ülke kitle iletişim araçları ÇKP önderliğinde yoksulluğun önüne geçileceğini halka anlatmaya çalışmakta ve bu doğrultuda propaganda yapmaktadır.[35]

[34] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh73.htm, 09.11.2005
[35] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh74.htm, 09.11.2005

2.5.5.5. Üç Konuda Yararlı (三个有利于)

1992 Yılının başlarında Deng Xiaoping Güney Bölgelerindeki çalışmaları denetlediği sıralarda, bir dönem parti içi ve ülkedeki bir çok kişinin reform ve dışa açılma politikası konusundaki tereddütleri hem de bilim dünyasının söz konusu değişim politikasının yapısıyla ile ilgili“ bu hareketi gerçekleştirmek için liberal çizgiyi mi seçelim yoksa sosyalist çizgiden yürümeye devam edelim mi?” şeklindeki tartışmalarına, “izlediğimiz çizgi sosyalist gelişimin sosyalist üretim gücüne, sosyalist ülkemizin çıkarlarına ve halkın yaşam standartlarının yükselmesine yaralı olacak mıdır? Ne olursa olsun, eğer o sistem sözünü ettiğimiz çıkarlarımıza yaralı olacak bir uygulama ise diyecek bir şeyimiz yok demektir (bu çizgiyi takip edeceğiz)” şeklinde yanıt vermiştir. Bundan böyle insanların hedefinin bu çıkarlar üzeride kurulması telkininde bulunan Deng “kedinin beyaz ya da siyah olması önemli değildir fareyi yakalayabilmesi önemlidir” demiştir.[36] “Üçe Yararlı” başlıklı propagandada ülke ekonomik sorunlarının öncelikli olarak halledilmesi gereken hususlar olduğu önemle belirtilmiştir. Yeni dönem liderler ülke genelindeki medya yöneticilerine ülke kitle iletişim araçlarının devlet ekonomisin kalkınması için gereken katkıda bulunması yönünde talimat vermiştir.

2.5.5.6. Sosyalist Pazar Ekonomisi (社会主义市场经济)

Ekim 1984 Tarihinde gerçekleşen ÇKP 12. Merkezi Komitesi 3. Genel Kurulunda ÇHC sosyalist ekonomisinin devlet temeline dayanan ticari mal ekonomisi olduğu kesinleştirilmiştir. 23 Ekim 1985’te Deng Xiaoping bir yabancı heyeti kabul ettiği sırada, sosyalizm ile piyasa ekonomisi arasında her hangi bir ihtilafın bulunmadığı, problemin sosyalist üretim gücünü geliştirmede kullanılan yöntemden kaynaklandığını vurgulamıştır. Deng, 1992’nın başlarında Güney Bölgelerindeki reform çalışmalarını denetlediği sıralarda sosyalizm ile kapitalizmin arasındaki farklılıklara değinerek, planın

[36] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh75.htm, 09.11.2005

yapmanın sadece sosyalizme özgü olmadığı, kapitalizmde de plan proje çalışmalarının mevcut olduğunu söyleyerek "pazar demek kapitalizm demek değildir, sosyalizmde de pazar mevcuttur, plan ile pazar ekonomik ilerlemede kullanılacak yöntemden ibarettir" demiştir. ÇKP 14. Merkezi Komitesi toplantısında mükemmel bir sosyalist piyasa ekonomisi inşa etme planı ortaya atılarak, tüm ülke halkının bu konuda daha fazla çaba göstermelerini istenmiştir.[37] Bu çaba ancak büyük ölçüde kitle iletişim araçlarının ideolojik seferberliği ile vücut bulacağı yetkililerce iddia edilmiştir.

2.5.5.7. İnsanı Donatmak, Rehberlik Etmek, Yeni Tip İnsan Yetiştirmek ve İlham Vermek (武装人、引导人、塑造人、鼓舞人)

24 Ocak 1994'te devlet başkanı Jiang Zemin, Ulusal İdeolojik Propaganda Çalışma Toplantısında, ÇKP ideolojik propaganda çalışmasının, insanların bilimsel teorilerle donatılması, doğru cemaat fikri ile yönlendirilmesi, alicenap ruhlu insan yetiştirilmesi, seçkin eserlerle insanlara ilham vererek, her dönemde gayeli, ahlaklı, kültürlü ve disiplinli yeni bir sosyalist insan tipi yetiştirmeyi amaç edindiğini vurgulamıştır. Aynı zamanda ÇHC tarzı sosyalizm inşa çalışması için doğru ideoloji ve cemaat fikri ile destek vermesinin de önemini arz etmiştir. 26 Eylül 1996'da Ciang, Halkın Günlük Gazetesini ziyaret ettiği sırada, söz konusu düşünceleri ülke kitle iletişim araçlarının bundan sonraki ideolojik propaganda çalışmalarında örnek konu olarak seçmelerini ve bu konuyla ilgili yayınlara ağırlık vermeleri gerektiğini tavsiye etmiştir. Söz konusu düşünceyi slogan halinde, ülke medya kurumları ve çalışanların kendilerine yön verici ve eğitici bir şerefli emir olarak algılamalarını istemiştir. [38] Görüldüğü gibi ÇKP yöneticileri doğrudan kitle iletişim araçlarının ideolojik propaganda konusunu belirleyebilmektedir. Nitekim ÇKP liderleri iktidara geldiğinden beri medyaya hep müdahale ede gelmişlerdir.

---

[37] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh76.htm, 09.11.2005
[38] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh77.htm, 09.11.2005

2.5.5.8. Bilinçli, Siyasi Düşüncesi Şeffaf ve Sağlam Ruhlu Olmak (讲学习，讲政治，讲正气)

8 Kasım 1995'te Jiang Zemin başkentteki çalışmaları denetlediği sırada, "bürokrasinin eğitim ve ideolojik durumu hem de mevcut problemleriyle" ilgili bir takım önerilerde bulunmuştur. Ciang, bürokrasiye, bilinçli, siyasi düşüncesinde şeffaf ve vicdan sahibi olmalarını istemiştir. Ülke genelinde bu tür davranışın yaygınlaşması için öncelikle başkentlilerin örnek olması tavsiyesinde bulunmuştur. Aynı yılın 25 Kasım günü Halkın Günlük Gazetesi konuyu kendi sayfalarına taşıyarak makale bile yayınlamıştır.

Bilinçli olmak; memurların teori, bilim ve teknik konuda eğitimli olmaları. Siyasi düşüncelerde şeffaf olmak da; siyasi yönü, siyasi meydanı, siyasi ayrıt gücü ve siyasi duyarlılığının üstün olması. Vicdan sahibi olmak ise; ÇKP'nın uzun dönemli ihtilal ve kuruluş çalışmalarında şekillenmiş güzel gelenek, güzel sitil, hakikat ve prensiplerinde kararlılığı sürdürerek, kötü davranış ve adetler hem de çeşitli yozlaşma durumlarına karşı mücadele edilmesi gerektiği anlamında gelmektedir. 1996 Yılında görev rütbesi ilçe daire başkan derecesinden yüksek olan tüm bürokrasi topluluğuna bu üç konuda bir defalık eğitim verilmesi kararlaştırılmıştır.[39]

Devlet, reform ve dışa açılma politikası ile birlikte bazı fırsatçı bürokratlar ülke çıkarlarını hiçe sayarak kendi menfaati için çalışmaya başlamaları, halkın ciddi rahatsızlığına neden olmuştur. Hatta bazı önemli devlet yöneticilerinin adı rüşvet ve yolsuzluklara karışmaya başlanmıştır. Bütün bu olumsuzluklar halkın ÇKP yönetimine karşı güvensizliğini artırmıştır. Bu güvensizlik bazı bölgelerde büyük ve küçük çaptaki toplu protesto ve gösterilerle ifade edilmeye çalışılmıştır. Yönetim, parti içi yozlaşmanın önüne geçmek için, önce ideoloji sonra davranışın düzeltilebileceği inancı ile kitle iletişim araçlarını yine göreve davet etmiştir.

[39] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh78.htm, 09.11.2005

2.5.5.9. Üçü Temsil Etmek (三个代表)

Üçü temsil etmek; ÇHC'nin ileri üretim gücünün gelişim ihtiyacına, kültürünün ilerleme yönüne, geniş halk kitlesinin temel çıkarlarını temsil etmekten ibarettir. Söz konusu "üçü temsil etmek" propaganda kampanyası Şubat 2002 tarihinde ÇHC devlet başkanı Jiang Zemin'in Guang Dong Eyaletindeki denetim çalışmalarından sonra başlatılmıştır. Ciang bölgede denetim yaparken ÇHC'nin işlerinin iyi yürümesi, ÇKP'nın ideolojisi, sitili, teşkilatı, disiplin durumu ve mücadele gücü hem de liderlik seviyesine bağlı olduğu söylemiştir. O yine, "Partimiz, ÇHC'nin ileri üretim gücünün gelişim ihtiyacına, kültürünün ilerleme yönüne, geniş halk kitlesinin temel çıkarlarına sadık vekillik yapabildiğinde ancak, ülkedeki çeşitli toplulukların desteği ile onlara önderlik ederek sonsuza dek yenilmez bir şekilde ilerlemeye devam edecektir" şeklinde de konuşma yaparak ülke kitle iletişim araçlarına yeni ideolojik propaganda konusu bulmuştur. Bu konuşmadan sonra ülke kitle iletişim araçları aynı ağızdan ÇKP'nın, halkın temel çıkarları, ülke üretim gücünün gelişim talebi, ÇHC kültürünün gelişmesindeki yönünü belirleyebilecek tek siyasi oluşum ve de sadık temsilcisi olabileceğini halka aktarmaya çalışmıştır. ÇKP Merkezi Komitesi ve hükümeti, Devlet Konseyi Enformasyon Başkanlığına konuyla ilgili geniş bir propaganda kampanyası başlatılmasını istemiştir. Ayrıca her derecedeki idari kurumlarda görevli devlet memurlarının bu düşünceyle ilgili haftanın belirli günlerinde kendi görüşlerini bildirmeleri ve topluca konuyla ilgili açılan eğitim kurslarına katılmaları için genelgeler yayınlamıştır.[40] ÇKP içindeki bazı bürokrasilerin yozlaşması daha önce bahsettiğimiz gibi halkın ve özellikle orta tabaka bürokrasi kesiminin öfkesine neden olmuştur. Bu öfke parti ve yöneticilerine karşı güvensizlik olarak dışa vurmuştur. Ciang bu konuşmasında ÇKP'nın tek çözüm getirecek siyasi oluşum olduğunu, bunun için herkesin bu oluşumu korumak için çaba göstermeleri gerektiğini vurgulamaya çalışmıştır. Nitekim adı bazı yolsuzluklara karışan bürokratlar gerektiği cezalara çaptırılmıştır. Kitle iletişim araçları parti içi yozlaşmaya karşı yine etkin rol üstlenmiştir.

[40] URL: www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh79.htm, 09.11.2005

Devlet Konseyi, rüşvet ve yolsuzluklara karışan üst düzey bürokratların isimlerinin kitle iletişim araçlarında açıkça ilan edilmesi yöntemini kullanarak, hükümetin konuyla ilgili hassaslığını anlatmaya çalışmıştır.

Bütün bu ideolojik kampanyalar olayları takip eden kitle iletişim araçları tarafından önce kısa haberler olarak yayınlanmıştır. Bilindiği gibi kitle iletişim araçlarından yansıyan çoğu haberler önce resmi kaynaklardan beslenirler. Günlük, devlet başkanı, başbakan kabulleri ve hükümet sözcüleri tarafından yapılan çeşitli konulardaki basın toplantıları buna karşılık yansıyan bireysel ve kitlesel tepkiler, önlemler vs. Burada resmi haberlerin asla bitmeyen bir stokunun bulunduğunu rahatça söyleyebiliriz. Ayrıca, haber kuruluşların da her gün devasa bir haber hacmine ihtiyacı vardır. Söz konusu ihtiyaç, bu işe gönüllü olan hükümetin propaganda ya da halkla ilişkiler birimleri, çıkar grupları ve sanayiciler tarafından karşılanmaya çalışılacaktır. Çünkü her iki tarafın habere ihtiyacı vardır.

Çalışmanın üçüncü bölümünde ise ÇKP yönetimin kitle iletişim araçlarını bir ideolojik aktarım aracı olarak nasıl kullandığı konusunu incelenecektir. Araştırmanın yeni kitle iletişim aracı olan internette yayımlanan haber metinleri üzerinde söylem analizi modeline göre yapılması düşünülmüştür.

2.6. NORMATİF MEDYA YAKLAŞIMLARI VE ÇİN KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI POLİTİKASI

Her ülkenin, diğerlerinden farklı olarak kendine özgü toplumsal, ekonomik ve siyasal bir yapısı bulunmaktadır. Söz konusu yapı kuşkusuz o devletteki mevcut kitle iletişim sistemini de etkisi altına alabilmektedir. Daha açık konuşmak gerekirse kitle iletişim sistemi o ülke yapısına göre ayarlanabilmektedir. Aynı zamanda da bu yapı farklı ülkelerde farklı özelliklere sahip olup, kitle iletişim sistemleri de bundan dolayı farklı sistemlerle çalışmaktadır.

ABD ve Avrupa ülkelerindeki mevcut kapitalist siyasal sistemde çalışan kitle iletişim araçları ile ÇHC veya SSCB sosyalist sisteminin

kontrolünde çalışan kitle iletişim araçlarının arasında denetim ve yayın fonksiyonu açısından büyük farklılıkların olmadığı görülmüştür (Zhang Kun, 2003). Konuyu "İkinci Dünya Savaşı"na dek götürecek olursak kitle iletişim araçlarının Hitler Almanya'sında daha farklı sistemde çalıştığını görmek mümkündür (Akarcalı, 2003: 59-61). Yani 40'li yıllardaki Almanya ile günümüz Almanya'sındaki kitle iletişim sistemindeki denetim mekanizması ve yayın fonksiyonu aynı ülkede toplumsal, ekonomik ve siyasal yapıların değişmesiyle zamandan zamana değişiklik göstermektedir. Bunun çarpıcı örneklerinden biri de ÇHC'de yaşanmıştır. Çin'deki siyasi ve toplumsal değişim önemli oranda ülke kitle iletişim araçlarına yansımıştır. Örneğin, Mao'un iktidarı dönemindeki (1949-1977) ÇHC'de ülkenin toplumsal, ekonomik ve siyasal yapısında, ölümünden sonra kökten bir değişikliğe gidilmiştir (Karaca, 2003: 27). Önceki bölümlerimizde gördüğümüz gibi kitle iletişim araçları, yeni yönetimin uyguladığı liberal politikaları ile birlikte yine devletin tekelinde kalmaya devam etmiştir.

Bu farklılıklardan ve değişikliklerden söz etmek için, çeşitli kitle iletişim kuramlarından bahsetmek mümkün olmaktadır (Siebert, 1956, Kaya, 1985, McQuail 1986). İncelemek istenen konu, bahsedeceğimiz kitle iletişim kuramları sayesinde açıklığa kaWuşacağı düşünülmektedir. Araştırma kapsamında örnek olarak gösterdiğimiz Çin kitle iletişim araçları, geçmişten günümüze kadar kimi zaman kendi özgürlüğüne kaWuşmuşsa da çoğunlukla hep iktidar sınıfının tekelinde yönetilmiştir (Wu Fei, 2003). Örneğin, UP döneminde (1923-1949) ulusal ve bölgesel radyolar doğrudan devlet yatırımı ile kurularak yönetilmiştir. Küçük çaptaki özel teşebbüslü radyolar ise özgür bir biçimde yayınlarını sürdürmüş ancak, kiriz dönemlerinde yönetim tarafından ya taraflı yayın yapmaya zorlanmış, yada kapatılma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. ÇKP iktidarı sonrası (1949-155) kitle iletişimim araçları kısa bir süre eski sistemle çalışmaya devam etmiş ancak, alınan radikal karalar sonucu hiyerarşik bir düzenle doğrudan devlet denetimine geçmiştir (Fang Yanming, 2003). Bu gibi konular kitle iletişim araçları çalışmalarında önemli bir incelenme konusu olmuştur. ÇHC kitle iletişim araçları da normatif medya yaklaşımları gibi çalışmalarla ortaya çıkan

kavramlar çerçevesinde incelenmesi düşünülmektedir. Çünkü siyasal sistem ile kitle iletişim araçları arasındaki ilişkileri ortaya konulmadan araştırma yapılması güçleşmektedir (Güz, 2005: 16-17).

Normatif medya yaklaşımlarına ilişkin ilk başvuru kaynaklarından birisini Siebert ve arkadaşlarının 1956 yılında yaptıkları çalışma oluşturur (Siebert, 1956). Bu çalışmada belirtilen yaklaşımlar farklı şekilde gruplandırılarak ve geliştirilerek değişik yaklaşımlar ortaya konmuştur (Kaya, 1985:37; McQuail,1994: 120; İrvan, 1994:211-230). Raşit Kaya sınıflandırmayı otoriter, sosyalist yaklaşım ve liberal yaklaşım olarak üç temel yaklaşım çerçevesinde değerlendirirken McQuail; otoriter/baskıcı, Sovyet medya, özgür basın, sosyal sorumluluk, gelişme ve demokratik katılımcı kitle iletişim araçları yaklaşımı olmak üzere altı grupta değerlendirmiş, bu çerçevede farkı görüşler de ortaya çıkmıştır (McQuail, 1994:120-134; Kaya, 1985:37-61). Ancak biz Çin kitle iletişim araçlarını otoriter/baskıcı ve sosyalist medya yaklaşımları gibi iki yaklaşım açısından ele almaya çalışacağız. Çünkü çalışmamız sadece Çin medyasıyla sınırlıdır. Üstelik Çin medyası UP iktidar döneminde devletin tek elinde yönetilmiş ancak özel teşebbüsle kitle iletişim araçlarının varlığına da belli şartlar altında izin verilmiştir. ÇKP iktidar döneminde ise tüm kitle iletişim araçları tek merkeze yani ÇKP'nin tekeline geçmiştir. Bu açıdan baktığımız çalışmamız için otoriter/baskıcı medya yaklaşımı ile sosyalist medya yaklaşımı uygun gözükmektedir.

2.6.1. Otoriter/Baskıcı Yaklaşım

Medya alanının ilk düzenlemelerine egemen olan bu yaklaşım en eski tarihsel geçmişi yönünden en çok uygulanmış bir yaklaşım ya da kuramdır (Kaya, 1985: 39). Otoriter/baskıcı yaklaşımda kitle iletişim araçları yönetilenler tarafından birer devlet aracı olarak kullanıldığı ve bu grubun söz konusu kurumlarla daha ilk ortaya çıkışından itibaren ilgilenmeye başladıkları kabul edilmiştir (Güz, 2005, 17). Otoriter/baskıcı yaklaşımı aynı zamanda "yetkeci kuram" olarak da ele alınmıştır. Otoriter sistem uzak tarihlerden buyana var olan ve günümüzde bile bazı ülkelerde hala kullanılmakta olan bir çeşit siyasi yönetim biçimidir. Bu sistemin temeli kadim ataerkil düzenine

benzetilmektedir (Vural, 1994: 9). Kaya'ya (1985: 40) göre, otoriter rejimi, yönetim sistemi ve biçimi bağlamında ele aldığımıza onu çok daha eski tarihlere kadar dayandırılabilir ancak yaklaşım olarak benzeri değerlendirmeye tabi tutmamız yanıltıcı olabilir.

Otoriter yaklaşım basının özel girişimcilerin mülkiyetinde olmasına karşın, siyasal irade ve yönetilenlere bağımlı kılındığı monarşik sistemlerde geçerli olmuştur. Bu tür yaklaşımda kitle iletişim sitemlerinin ortak özelliği gazetecilerin (tüm içerik üretenlerin) gerçekten bağımsız olmamalarıdır ve gerektiğinde zor kullanılarak devlet yönetimine bağlı kılınmalarıdır (Güz, 2003: 18). Bu yaklaşımda yönetimin kontrol araçları çok çeşitli olup, genelde belirlenmiş yol gösterici davranış kalplarından uzaklaşmanın cezalandırılmasını haklı ve meşru bulmaktadır. Söz konusu denetim ve yaptırımların uygulama alanı genellikle siyasal ve ideolojik konular olarak görülmüştür.

Otoriter yaklaşımda, önleyici ve engelleyici olan devlet gücünün bir araç olarak kitle iletişim araçlarını kullandığı kabul edilir. Baskıcı, yarı demokratik toplumlarla, diktatörlük ya da askeri rejimler için bu yaklaşım bazı toplumlarda hâlâ geçerliliğini korumakta ve kimi zaman mülkiyet olarak da basın organlarını yönetici grup kendi elinde bulundurmaktadır (2003:18). Kitle iletişim araçlarına yönelik otoriter yaklaşım tarzı aşağıdaki şekilde açıklanabilir:

- Kitle iletişim araçları yerleşik siyasal iradeye her zaman bağlı kalmalıdırlar.
- Kitle iletişim araçları egemen ya da yaygın ahlaksal ve siyasal değerlere karşı çıkmamalıdırlar.
- Bu ilkelerin geçerliliğini sağlamak için öndenetim ve sansür uygulaması meşru ve haklıdır.
- Otoriteye karşı kabul edilemez saldırılar, resmi politikalardan hoş görülmeyecek sapmalar ve ahlak kurallarına uymama cezayı sorumluluk getiren birer suçtur.

- İletişim araçları üzerinde özel mülkiyet ancak bu koşullara uyma halinde kabul edilebilir.

Mançu İmparatorluğu döneminde ortaya çıkan "Şin Hai İhtilali"nden sonra iktidara gelen UP hükümeti, ihtilal süresince başı boş kalan gazeteleri söz konusu otoriter yöntemle idare etmeye çalışmıştır (Li Liangrong, 2002: 1-2). Mao Zedong liderliğindeki komünist ihtilal güçlerinin diktatör olarak tanımladığı Ciang ve hükümeti, komünist propagandasına karşı koymak ve onların bölücülük gerilla hareketine karşı yürütmekte olduğu mücadelesini meşrulaştırmak amacıyla kitle iletişim araçları üzerinde belli bir baskı oluşturmaya çalışmıştır. Ciang'ın bir yandan özel gazete ve radyoların kurulmasına izin verirken öbür yandan söz konusu özel kuruluşların hükümet aleyhinde yayın yapmamaları konusunda ciddi uyarılar içeren yasal düzenlemeler çıkartarak uygulamaya koymuştur. Bu durum "iletişim araçları üzerinde özel mülkiyet ancak devletin öne sürdüğü koşullara uyma halinde kabul edilebilir" varsayımını doğrulamaktadır (Kaya, 1985: 40).

2.6.2. Sosyalist Yaklaşım

Sosyalist medya yaklaşımı Siebert ve arkadaşları tarafından "Sovyet Tekel Kuramı" olarak da ele alınmıştır (Siebert, 1956). "Bolşevik Devrimi"nden sonra iktidarı ele geçiren Rus komünistleri ülke kitle iletişim araçlarını daha SSCB ilk yıllarından (1920) başlayarak Marksist öğretiye dayalı olarak ve Lenin'in koyduğu ilkeler çerçevesinde yeni bir normatif yaklaşımla örgütleme çabasına girmiştir. Kurulan yeni tip iletişim sistemi, zaman içerisinde kavuştuğu diğer kamusal donatımlarla gelişerek diğer sosyalist ülkelerin iletişim alanı düzenlemelerinin de örnek oluşturmuştur.

Marksist öğreti ya da daha uygun bir ifadesiyle "tarihsel maddecilik" ve "diyalektik maddecilik" temelindeki yaklaşımın konumuz açısından en önemli noktası "devlet kuramı" ile ortaya çıkmaktadır. Sosyalist devlet anlayışını belirleyen önemli öğeler sınıf ve iktidar kavramlarıdır. Devlet, kısaca, iktidarı belirleyen bir araç olarak düşünülmektedir. İktidar ise üretim araçlarının mülkiyetine sahip, sınıf ya da sınıflara aittir. Sosyalist devlette amaç, iktidarın

işçi sınıfı ve yandaşlarının elinde, temel üretim araçlarının ise kamusal mülkiyet altında olmasıdır. İktisadi yaşam kendisine uyulması herkes için zorunlu merkezi bir plana bağlanmıştır. Siyasal yaşamın genel düzenleyicisi partidir. Rejimin dayandığı öğreti, sınıfsal temelde karşıtlarına göre, baskıcı yöntemlerin kullanılmasını meşru görmektedir. Tarihsel ve diyalektik maddecilik devletin resmi ideolojisidir (Kaya, 1985: 55).

Sosyalist devlet sistemine göre tüm kitle iletişim araçları başta komünist partisi olmak üzere işçi sınıfının temsilcisi tarafından denetime tabi tutulmalıdır. Sosyalist toplumlar sınıfsız toplum olarak düşünüldüğünden sınıf çatışmaları da mevcut değildir. Bundan dolayı medyanın da bu teoriye göre hareket etmesi istenmektedir. Bu yaklaşımda medya, toplumun şekillendirilmesinde, sosyalleşmede, gayrı resmi sosyal kontrolde ve planlanmış ekonomik amaçlara doğru toplumun yönlendirilmesinde önemli bir rol oynar. Yine, Marksizm tarihin tarafsız kanunlarını ve medyanın yansıtması gereken objektif gerçekliği öngörür. Bu noktada kişisel yorum alanını daraltır (1985: 56-57).

Medya ile ilgili varsayılan bu yaklaşım tarzı sadece SSCB'e özgü olmayıp ÇHC'de de benzeri uygulamaların yaşandığı rahatça söylenebilir. Yaklaşım için Mao'dan sonra ÇHC'in iktidarını elinde bulunduran ve ülkenin ekonomi, toplumsal ve siyasal alanlarına büyük ölçüde yön veren "ılımlı" lider Deng Xiaoping'in ÇKP toplantısında yaptığı: *"bizim siyasetimiz sadece okumasına izin verecektir, tartışma yapılamaz..."* şeklindeki konuşmasını örnek vermemiz mümkündür (Çen Li Dan, 2004: 7). Yaklaşım medyanın hükümet organları tarafından kontrolünü kabul eder ve diğer farklı konumlarda siyasi hayatın diğer araçları ile entegre olmasını ister varsayımına örnek olarak yine Deng'in: *"ÇKP gazeteleri şartsız bir şekilde partinin politik görüşünü yansıtmalıdır"* şeklindeki cümleleri sarf ettiğinden bahsedilebilir (2004: 6). Sosyalist medya yaklaşımının temel varsayımları çerçevesinde sansürün kabul edildiği devlete karşı suçlardan dolayı basın mensuplarının cezai sorumluluk tartışmalarının meşru görüldüğü açıktır. Aktarılan görüşler ışığında bu yaklaşım ile yapılacak düzenlemelerin ilkeleri şöyle belirmektedir:

- Kitle iletişim araçları, toplumca belirlenen değer sistemleri doğrultusunda yurttaşlarını eğiterek, bilgi ve haber aktararak toplumsal hedeflere göre toplumsallaşmanın gerçekleşmesinde görev almalıdırlar. Kitle iletişim araçları emekçi sınıfların denetiminde olmaları gerektiğinden özel mülkiyete konu edilemez.

- Kitle iletişim araçları, toplumca belirlenen hedeflere katılabilmeleri için bireylerin gereksinim duydukları, talepte bulundukları konularda yol gösterici olmalı, gerek toplumları içinde ve gerekse uluslararası planda ileri adımları, çabaları desteklemedirler.

- Toplumsal ve evrensel olguların nesnel değerlendirmesi Marksizm-Leninizm'in ilkeleri doğrultusunda gerçekleştirilecektir.

- Toplumun, topluma karşı yayınları ön denetim, sansür ve diğer yasal önlemlerle önlemeye ya da bunları yapanları olay sonrası cezalandırmaya hakkı vardır (Kaya, 1985: 58).

Kısaca kitle iletişim araçları, işçi sınıfının çıkarlarına hizmet etmeli ve kontrol altında bulunmalı, özel mülkiyet altında olmamalıdır. Çinli komünist liderlerinin günümüze (1949-2000) kadar kitle iletişim araçlarını ÇKP ve hükümetinin "küçük dili" olarak tanımlaması; Çinli liderler ve propagandacıların 50-60'lı yıllarda radyoyu sosyalist eğitim çalışmaları için kullanılacak en etkin araç olarak görmesi (Zheng Liqun, 1987: 92-93); Çinli yöneticilerin her zaman için kitle iletişim araçlarının Marksizm-Leninizm doktrini ve Mao Zedong düşünce ilkesi temelinden yola çıkarak çalışmalarını sürdürmesini istemesi, ÇHC'de yukarıda sözü edilen ilkelerin uygulandığının açık kanıtı olabilir. ÇKP ve hükümetine göre gazeteciler "ÇKP'nın kulağı ve gözü, halkın küçük dili, rejiminin bekçisi ve yeni yaşam tarzının birer savaşçısıdır. Gazetecinin görev alanı toplumun içinde ve mücadelenin ön cephesindedir" (Wu Fei, 2003: 7).

Normatif medya kuramları içinden konumuz gereği olarak kısaca ele aldığımız bu iki yaklaşım, 2000'li yıllarda da çeşitli ülkelerde hala geçerliliğini korumaya devam etmektedir. Otoriter ve sosyalist yaklaşımı dünyanın gelişmiş ve az gelişmiş ve ya gelişmekte olan ülkelerdeki mevcut siyasi iktidarlar tarafından benimsendiği ve hatta rejimin teminatı olarak bu

yöntemle ülke kitle iletişim araçlarına sımsıkı sarıldığı da görülmektedir. Çalışmamızda, 1949'dan önceki Çin kitle iletişim araçları daha fazla otoriter bir sistemle idare edildiği, ÇKP iktidarı ile birlikte (1949) aynı iletişim araçları bu sefer Sovyet örneği sosyalist "tekelci" sistemle idare edilmeye çalışıldığını ve hatta sistemin hala (2005) geçerliliğini korumaya devam ettiği görülmüştür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İDEOLOJİNİN İNTERNET HABERLERİ ARACILIĞIYLA AKTARILMASI: ÇİN HALK CUMHURİYETİ VE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ HACKERLERİ ARASINDA GEÇEN İNTERNET SAVAŞI İLE İLGİLİ ÖRNEK HABERLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Çalışmanın bu bölümünde, ÇHC'de egemen olan ideolojik düşüncenin ülkedeki en büyük karma kamu internet web sitesi olan "www.china.com"nun haber sayfasından nasıl sunulduğu incelenecektir. 4 Nisan-9 Mayıs 2001 tarihleri arasında Çin-ABD hackerlarının, karşılıklı olarak gerçekleştirdiği web sitelerin tahribat girişimleri olayı, ÇHC geleneksel ve internet medya kurumları tarafından "Çin-ABD İnternet Savaşı" olarak tanımlanmış ve bu başlıklarla haberler yayımlamıştır. Çinli hackerlar, bilgisayar konusundaki tüm becerilerini ortaya kayarak, ABD Beyaz Sarayı başta olmak üzere, hükümet ve ordu gibi birçok resmi kuruluşların web sitelerini ele geçirdikten sonra tahrip etmişlerdir. Tahribat eylemi ise korunmaya yönelik konulan gizli şifrelerin kırılmasıyla web site ele geçirilerek, ideolojik nitelik taşıyan çeşitli siyasi sloganlar ve motiflerin yerleştirmesi olarak gerçekleşmiştir. Bazı hackerlar, karşı tarafın web sitelerde kayıtlı bulunan önemli bilgileri de beraberinde silmeye kadar ileri gitmiştir. Çinli hackerlar, ÇHC devleti, halkı ve kazada hayatını kaybeden pilot Wang Wei için ancak bu şekilde intikam alarak tatmin olabileceğini düşünmüştür. Çalışmada, ideolojinin internet haberlerinde nasıl yer aldığı ve aktarıldığı olayı, eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelenmeye alınmıştır. Bundan dolayı 4 Nisan - 9 Mayıs 2001 tarihleri arasında china.com web sitesinde yayımlanmış toplam 51 haber ve 10 fotograf incelenme kapsamına alınmıştır.

3.1. HABER SÖYLEMİ

Haber kavramı, geçen yüzyılın sosyal bilimcileri ve gazetecileri tarafından önemli bir inceleme konusu olmuştur. 19.yüzyıl sonlarına doğru, ilk gazetecilik eğitimi ve öğrenimi programlarının açıldığı ABD'de, haberi

tanımlama yönünde bazı çabaların başlandığı bilinmektedir. Yazılan çok sayıda gazetecilik kitaplarında haberin, eğitim amaçlı olduğu vurgulanmıştır. Günümüz koşullarında da Çinli gazeteci yazarlar haberi, "bilgi edinme ve eğitim amaçlı bir uğraş" şeklinde tanımlamaktadır (Wang Yun Chuan, 2003). Tabi ki bu tür tanımlamalar, haberin niteliğine ve haberi oluşturan temel etkenlere yer vermek suretiyle yapılmaktadır. Diğer haber tanımlamaları ise, "haber zamana uygun her şeydir", "zamana uygun rapordur", "haber bir olayın raporudur" şeklinde olduğu gibi, "haber acele kaleme alınmış edebiyattır", "haber yarının tarihidir" ve hatta "haber metinden ibarettir" şeklinde tartışmalı tanımlamalar da yapılmıştır (Cheng Lidan, 2004:1)[1].

İnsanoğlunun çevresinde ne olup bittiğini bilme ve olaylardan haber edinme isteği hem de arzusu üzerinde pek çok kimse yoğun çalışmalar yapmıştır. Bu bağlamda haberle ilgili yapılan tanımlamalar arasında "olan her şey haberdir", "dün bilmediğimiz haberdir", "insanların üzerinde konuştukları haberdir" gibi çabaların da olduğu da görülmüştür. Tokgöz'e göre bu tür tanımlamaların hepsi insanların bilme, öğrenme istediklerini değerlendirmek için yapılan bir girişim olup, amaçları ise, haberi tanımlama için bir yol bulmaktır. Ona göre bütün bu çabalara karşın haber kavramını tanımlamada görüş birliği bulunmamakla birlikte, haber için kullanılabilecek evrensel bir tanım da mevcut değildir (2003:187). Onun kendi tanımlama gayreti ise, "her-hangi bir zamanda geçen olay, fikir ya da sorunun özeti" yönünde olmuştur (2003:92).

Haber kavramının kısaca tanımından sonra çalışma gereği "söylem"in ne olduğuna bakılması yerinde olacaktır. Söylem, günümüz iletişim çalışmalarında oldukça önemsenmeye başlanmış bir kavram haline gelmiştir. Sözcüğün kökeninde "tartışma, konuşma ve konuşturma" anlamına gelen "discursus" sözcüğü bulunuyor. Bazı sözlüklere bakıldığında "söyleyiş, söyleniş, tellafuz" şeklinde (Eren, Gözaydın, Parlatır, Tekin ve Zülfikar,1988: 1334), bazı sözlüklerde ise "düzenli düşünce, ussallık; düşüncelerin sözel olarak aktarılması, konuşma; bir konuya ilişkin resmi, düzenli ve uzunca

[1] URL: http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=954, 13.08.2004

düşünce aktarımı" gibi anlamlarda yer almaktadır. Nunan'a göre söylem, herhangi bir şekilde ilişkilendirilmiş olarak algılanan birkaç cümleden temellenen dilin uzatılmasıdır (1993:5). Kocaman ise söylem kavramını dil, sav, anlatım biçimi, bakış açısı, ideoloji, öğreti, biçem ve birey dil gibi anlamlarla tanımlamaktadır (1996: 5-6). Sözen'e göre söylemler, herhangi bir şeyin temsili veya konuşma yolu şekliyle, sosyal olarak yapılanma özelliği gösterir (1996:1543). Söylemler, hiçbir zaman ve hiçbir yerde tarafsız değildir; onlar subjektifitenin birer ürünüdür; saf söylem(ler) yoktur (1999: 28). Söylem içinde egemen olma mücadelesi, hangi türden toplumsal vurgunun baskın çıkacağına ilişkin bir toplumsal mücadeledir. Bu mücadele süreci aynı zamanda anlam oluşturmaktadır (Dursun, 1998: 169).

Haber üzerinde yapılan araştırmalardan yapısal yanlılık sorunu üzerinde duran çalışmalar "haber söylemi" araştırmaları olarak tanımlanmıştır. Bu çalışmalar aynı zamanda haberin bir söylem olduğunu vurgulamıştır (Özer,1999:122). Van Dijk haberi bir söylem olarak ele alır, haberin söylemi toplumda var olan egemen olan söylemlerin bir ürünü olduğunu vurgular.

Van Dijk, yine medya söyleminin haber toplama faaliyetinin bir ürünü olarak görülemeyeceğini belirtmiştir. Ona göre haber üretimi, olayların yanlı ya da yansız doğrudan bir sonucu değil, söylem sürecinin bir formudur. Gazeteciler olaylara nadiren tanıklık ederler ve genelde haberlerini görgü tanıklarının ifadelerinden, basın toplantılarından, akredite kaynak ifadelerinden, söyleşilerden, dokümanlardan, diğer medya kuruluşları ve ajanslardan gelen bilgilerle oluştururlar. Dolaysıyla haberin yapılanması, çoğunlukla mevcut söylemlerin yeniden üretilmesini içermektedir (1983: 28). Yani Van Dijk'e göre, haberin kendine özgü bir söylemi bulunmakta ve bu söylem de toplumdaki diğer söylemlerle ilişki içinde olmaktadır.

Bir söylem olarak haber metinlerinin oluşmasında dört etmen belirleyici olmaktadır, bunlar: Gazetecilik pratikleri, tarihsel gelişimi içerisinde kapitalist bir işletme durumuna gelen basın kuruluşlarında çalışan gazetecilerin profesyonel ideolojileri, ekonomik ve siyasal güç/iktidar ilişkilerinin metinlere yansıması ve haber söylemi çeşitlilik değil, türdeş ama aynı zamanda çok kâr

getiren konulara yöneldiği için medyanın ekonomi politiği içerisinde oluşmaktadır (İnal, 1996:65).

O halde söz konusu "haber söylemini denetleyen/denetleyenler kimdir?" sorusunun sorulması yerinde olacaktır. Bu soruya "söylem tiplerini denetleyenler, sembolik seçkinler" olarak yanıtlamak mümkün olmaktadır (Özer 1999: 123). Medya da bilginin denetimi, kısıtlı başlık seçimi, toplumsal ve siyasal gerçekliklerin yeniden inşaları yoluyla uygulanır. Bu süreç, egemen ve güçlü kesimde yer alanların çıkarlarına paralel olan haber ve haber değerleriyle ilgili mesleki ideolojiler sistemi tarafından yönetilmektedir (Van Dijk, 1994: 281). Konu ile ilgili yapılan diğer çalışmalarda ise aynı noktalara değinilirken, liberal – çoğulcu yaklaşımda kendisine "dördüncü güç" işlevi atfedilen medya kuruluşlarında çalışan gazetecilerin bağlı oldukları profesyonel etik kodları ve sunuma ilişkin haber değerlerinin, haberde egemen söyleminin yeniden üretilmesine neden olduğu da şu şekilde aktarılmaktadır:

Haber, edebiyattan, sinemalardan ve televizyon dizilerinden farklı bir söylemdir. Gazetecinin bireysel tarzını getirmesine o kadar da izin vermeyen bir uzlaşmaya dayanan, profesyonel etik kuralları içinde yapılanmış bir söylem. Haber metinlerinde kapanmayı da ortaya çıkaran haberin dayandığı profesyonel etik kodu. Haberin söylemsel yapısı içinde iktidar/güç sahibi kişi ve kurumların olaylara getirdikleri açıklamaların inanırlığını kurmasını sağlayan, nesnellik, tarafsızlık ve dengelilik gibi sunuma ilişkin haber değerleri. Bu nosyonların dolayımıyla belli görüşlerin haber olan olayın çerçevelenmesinde egemen bir konuma yerleşmesine aracı olmaktadır (İnal, 1995: 8).

Haberin kendine özgü bir söylem olmasının üzerinde durulması gereken bir konu olduğu vurgulanmaktadır (Özer, 1999: 124). Medya liberal çoğulcu anlayışa göre "dördüncü güç" olarak toplumun aynası ve haber olayın özeti ve hikayesidir. Dolaysıyla habercilikte olay ve yorum ayrımı ve söz konusudur. Oysa tarafsızlık, nesnellik, dengelilik gibi unsurlar gerekli haber üretimi ve yazımı sırasında tümüyle yerine getirilirse bile, haberde egemen söylemin yeniden üretilmesi engellenememektedir; aksine böyle bir

sonuca bizatihi bu nosyonların kendileri de katkıda bulunmaktadır (Özer, 1999: 124).

Haberlerde belli bir ideolojiyi yansıtan ya da doğrudan temsil eden söylemler ve bu söylemlerin oluşmasında katkısı olan sözcükler bulunmaktadır. Haber metinlerindeki söylemlerin analiz çalışması yapılırken daha çok bu tür belirleyici "sözcük/sözcükler" seçimine dikkat etmek gerekmektedir.

3.2. HABER SÖYLEMİ VE SÖZCÜK SEÇİMLERİ

Haber söyleminin mikro yapısı içinde yer alan sözcük seçimleri, toplumda yer alan güç/iktidar ilişkilerinin konumlandığı en dikkat çekici yerdir (Özer, 1999: 127). Bu konuda verilebilecek en tipik örneklerden biri "özgürlük savaşçısı" ya da "terörist" olabilir. Yazar veya kurum, kendi bakış açısındaki farklılıklardan ötürü kişilerin niteliğinde değişik tanımlamalara gidilmektedir. Bu değişiklikler bazı ülkelerde daha fazla devlet politikası ile doğrudan bağlantılı olmaktadır. Örneğin; söylem analizi yapılacağı ileriki bölümlerde çok sık rastlanacağı gibi, bugünkü ÇHC medyası, hükümetin dış politikasına paralel biçimde bir dizi ideolojik söylem üretmekte ya da geçmişte kullanılan ideolojik söylemleri tekrar gündeme getirme çabasına girmektedir. Söylem analizi yaparken dikkat edilmesi gereken en önemli noktalardan biri ise metin içinde yer alan ideolojik niteliği olan sözcük ve cümleleri seçmektir. Çünkü; seçilecek sözcük ve cümleler, söylem analizi çalışmalarında olmazsa olmaz önemli kurallardan biri olarak ortaya çıkmaktadır.

Haber içindeki sözcük seçimleri belli bir ideolojik seçimi ve tavrı yansıtır. Dil ve söylem, toplumdaki güç/iktidar ilişkilerinin dayandığı cinsel, etnik ve dinsel farklılıkların yansıdığı bir mücadele alanıdır. Dil içinde mücadele, söylemlere ilişkin bir kavramdır. Sözcüklerin anlamı, diğer bir deyişle vurgusu söylemler içinde oluşur (İnal, 1996:119).

Dil konusunda belli çalışmaları olan Çinli araştırmacılardan Cheng Lidan, batı kapitalizminde mevcut olan güç ve iktidar sahibi kurumların, dilin kullanımıyla kendilerini meşrulaştırma çabasında olduklarını savunmuştur (2004: 6). Ona göre, dil inanç sistemleri üzerinde ısrar etmektedir. Sözcükler

özel bir bakış açısıyla, dünyanın kategorize edilmesini sağlamaktadır. Dil demek güç/iktidardır. Sözcükler belli bir anlam yaratırlar (Özer, 1999: 127). Çin medyası, Endonezya'da Çin mallarına karşı eylem yapan işadamlarını, "haydutlar, "hırsızlar" ve "yağmacılar" gibi sözcüklerle tanımlamıştır. Van Dijk de aynı konularda yaptığı araştırmasında, ulusal gazetelerin göstericileri "holigan, haydut, ayak takımı, kalabalık" olarak tanımladığını belirtmektedir (1983: 131). Bir kamu kuruluşu olan "china.com" web sitesi, hükümetin çiftçi politikasına karşı eylem yapan köylüleri, "bir avuç bozguncular" tanımlaması yapmasına karşılık, yurtdışındaki Çin muhalifi medya kuruluşlarından "epochtimes.com", onları "hakkını arayan masum köylüler" demektedir. Van Dijk'ın bahsettiği ulusal basın kavramı ile ÇHC kamu web sitesi olan china.com kavramı aynı nitelik taşımakta olup, iki medya kuruluşu yan yana konulabilir niteliktedir.

Sonuç olarak; haber metinleri içindeki mevcut sözcükler seçilerek, üzerinde çalışmakta olan konuyu aydınlatmak amacıyla bilimsel analiz yapılmaktadır. Seçilen sözcükler, genellikle, medya çalışmalarında ya ekonomik ya da ideolojik niteliğine göre seçilmekte ve bu doğrultuda çalışmalar yapılmaktadır. Biz de çalışmamızda haber metinleri içindeki ideolojik niteliği olan sözcük ve bu sözcüklerden oluşan cümleleri tespit ederek bir söylem analizi yapılmaya çalışacaktır. Söylem analizi yaparken ne tür bir çözümleme yöntemine başvuralacak ve bu nasıl yapılacak sorularına da bundan sonraki bölümde yanıt aranmaktadır.

3.3. ELEŞTİREL SÖYLEM ANALİZİ VE VAN DİJK'İN SÖYLEM ÇÜZÜMLEME MODELİ

Söylem çözümlemesi, haber anlatısının yapısal özelliklerini sunan haberin içeriği üzerinde yapılmaktadır. Çalışmamızda kullanılan Van Dijk'in söylem çözümleme modelini tanıtmadan önce, eleştirel söylem çözümlemesi ile ilgili bazı bilgilere verilmesinin yararlı olacağı düşünülmüştür. "Eleştirel" terimi bilimin gelişmesi ve endüstrileşmenin etkileriyle toplumsal eleştirinin yükselmesine işaret etmektedir (Küçük, 1994: 1). Söylem analizi ise keşif yoluyla bilgi elde etmeye yönelik bir analizdir (Sözen, 1999: 86). Bir başka

deyişle söylem analizi, bir ideolojik analizdir; metinlerdeki ideolojik yapıları açığa çıkarmaya çabalayan bir analiz biçimidir (İrvan, 2001: 278). Eleştirel söylem analizi, öncelikle söylemin doğrudan kendisinden kaynaklanan ya da sonuçlanan eşitsizlik, haksızlık ve güç/iktidarın kötüye kullanılmasının söylemsel boyutlarıyla ilgilenmektedir. Van Dijk, eleştirel söylem çözümleme bilimcilerinin işlevini:

"Çoğu sosyal ve siyaset bilimcilerine benzememesine rağmen, eleştirel söylem çözümleme bilimcileri, eşitsizliğin ve egemenliğin yeniden üretiminde söylemin hayatı rolüne derinlemesine inmeye çalışmaktadırlar" şekilde açıklamaktadır: (1993:252-253).

Eleştirel söylem bilimcileri, bu anlamda yapılan deneysel araştırmalarda konuların seçiminde rehberlik etmişlerdir. Dolaysıyla, eğer göçmenler, mülteciler vs. ırkçılığa; kadın, erkek egemenliğine, cinsel baskı ve şiddete uğruyorsa bu durum ortaya konmalı şeklinde düşüncenin sonuçları da söz konusu düşünce ile paralel olmuştur. "Egemen söylemin temel bir işlevi, kesin olarak oydaşmalar, rıza ve egemenliğin meşrulaşmasını ortaya koymaktır" (1993: 255).

Güç, bir gurubun ve bir üyesinin diğer gruplar üzerindeki, diğerlerinin eylem özgürlüğünü kısıtlamayı içeren "eylemsel" ve zihnini etkileyen "bilişsel" kontrolünü içermektedir (Özer, 1999: 129). Modern ve en etkili güç bilişseldir ve diğerlerini ikna etmeyi, yönlendirmeyi, diğerlerinin kendi çıkarlarının aksi yönde düşünmesini sağlamaya dönük olanıdır. Bazı zihni yönetmeler açıktan yapılabileceği gibi "egemenlik", oldukça kabul edilebilir ve doğal görülen günlük konuşmalar ve metinler aracılığıyla rutin olarak kurnazca yeniden üretilebilir ve rıza sağlanabilir. Dolaysıyla, eleştirel söylem analizi, meşru denetim sistemleri, sosyal düzeni doğallaştırma ve özellikle de eşitsizlik ilişkilerinin söylemsel stratejileri üzerine yoğunlaşmak durumundadır (Van Dijk, 1993: 254). Çünkü daha çok insan üzerinde daha çok bağlam ve metinlerle daha çok kontrol, her zaman olmazsa da çoğunlukla daha çok etkiyle ve dolaysıyla da "hegemonya"yla ilişkilendirilmektedir (Özer, 1999: 129).

Söylem analizi, eleştirel yönüyle neo-Marksist düşüncelerin, Frankfurt Okulu ve Batı Marksizminin dile yaptığı vurguyu da merkez almaktadır (Sözen, 1999: 86). Söylem analizinde keşfedilen şeyin, bilgi hakkındaki bilgi olduğu, bir pratik olarak dilin incelendiği ve bilginin yapılanmış anlamlarına farklı yollarla ulaşma biçimleri gösterildiği de ifade edilmiştir (1999: 86). Söylemi incelenebilir kılan şey kurallar ve dilin fonksiyonlarıdır; bunları eylem ya da pratiğe dönüştüren; anlatım/ifade, beyanlar, yani konuşma yolları/ eylemlerdir. Anlatımlar hiçbir zaman şeffaf değildir. Söylemler, basitçe bir şey göstermez ya da bir şeyi kastetmez. Onlar her zaman çok anlamlıdırlar (1999: 86).

Van Dijk, çalışmalarının birinde (Küçük, 1994: 288-303) "konuşma, ebeveynler ve çocuklar arasındaki konuşma, kadınlar ve erkekler arasındaki konuşma, ırkçı konuşma, kurumsal diyalog, iş mülakatları, hekim-hasta söylemi, mahkemedeki söylem, örgütsel söylem, siyasal söylem, kurumsal metinler ve medya söylemi: haber raporları ve haber üretimi gibi on iki çeşit söylem analizinden bahsetmiştir. Ancak bu çalışmada sadece haber söylemi üzerinde durulacaktır.

Van Dijk, haberi kamu söyleminin bir formu olarak kabul etmektedir. Ayrıca, haber söyleminin temel yapısını şekillendiren bağlamsal etkenlerin önemine değinmektedir. Bu anlamda, çözümleme için bilişsel süreç ya da metinsel iletişimin sosyal pratikleri ve medya metinlerinin kendi yapısı arasında ayrıma gitmektedir (1988b: 9). Söylemin, iletişimsel olay ya da eylemle kontrol edilebilecek eylem, anlam ve karmaşık bir dilsel form olduğunu belirten Van Dijk (1988b: 8), haber anlatısını "sentaktik" ve "anlamsal"dan oluşan iki ayrı dilsel çözümleme türünde ele almaktadır. Haber sentaksı kullanılan cümlelerin gramatik yapılarıdır. Anlam ise, sözcüklerin, cümlelerin ve dolaysıyla bütün söylemin anlamına yöneliktir.

Van Dijk'in söylem analizi, yazılı metinleri, önermelere açısından ele alınan bir analizdir. O, söylemi, ideolojik olarak incelemektedir. Söylem çözümleme modeli "Makro yapı ve Mikro yapı"dan ibaret iki bölümden oluşmaktadır. Makro yapılar; gazete, hükümet ve mahkeme gibi kurumlar. Mikro yapılar ise gazeteciler, göstericiler ve azınlıklardır (Sözen, 1999: 132).

Makro bölümü “tematik çözümleme ve şematik çözümleme” gibi iki başlık altında incelenmektedir. Tematik çözümlemede üst başlık, başlık, alt başlık, spot ve haber girişleri incelenmektedir. Haberler, hikayeler ya da argümanlar gibi bir hiyerarşik şemayı takip ederler. Zira haber üretimi, profesyonel rutinler, zaman, yetişmiş insan ve baskıya girişin ağır sınırlıkları altında her gün binlerce defa yapılır. Bu da, bir şema tarafından organize edilir (Van Dijk, 1988b 15). Bu şema içerisinde başlık-haber girişi birlikte özetleme yapar (1991: 114). Aynı zamanda bunlar, bütünüyle metnin makro yapısının anlamını ifade etmek zorunda olan özetlemenin yanında, metne giriş görevini de üstlenirler. Zira ana olay, katılımlar, yerleştirmeler ve zaman, girişte yer alır ve özetleme ile giriş, şemanın daha üst seviyesini gösterir (1983: 12).

Başlıklar bölümü sadece ana başlıkta değil ama aynı zamanda üst ve alt başlıkta da oluşabilir. Ayrıca, başlıklar haber girişini takip eder (1988a: 53). Gazete okuyucusu, ilk etapta başlıkların birbirleriyle ilişkileri, başlık metin ilişkisi, uzunluğu, kısalığı, spot/haber girişinde özet bilginin verilip verilmediği, bir hiyerarşi içinde genelden özele gidiş olup olmadığıyla karşılaşır. Başlıklar genelde siyah ve büyük puntolarda verilir (1988a: 53) (web sitelerde başlığın renk ve ebatları sayfaya konulan motiflerin renk durumuna göre değişmektedir). Başlıklarda ideolojik bulgular da yer alabilir (1993: 115).

Şematik çözümleme, durum ve yorum bölümlerinden oluşmaktadır. Durum bölümünde, hikaye örgüsü incelenir. Durum hakkında bilginin tamam olup olmadığına bakılır. Ana olayın işleniş biçimi ele alınır, sonuçlar değerlendirilir. Bağlam ve ardalan bilgisine bakılır. Ardalan bilgisi, olayların sosyal ve politik yönüdür (1991: 115); Aynı zamanda daha anlaşılır şekilde yapısal ve tarihseldir. Bağlamdan farklıdır ve gerçek olayların tarihini ve onların bağlamlarını da içerebilir. Ancak aralarında ayrım yapmak güçtür. Burada önceki olayda önem taşıyabilir. Olay öncesi gelişmelerle olay anlaşılır olabilir (1988a: 54). Sonuçlar bölümünde ise, ana olayın sonuçlarına bakılır. Haber değerliliği bir ölçüde söz konusu olayın sonuçlarıyla değerlendirildiği için sonuçlar önemlidir. Yorum kısmında ise, haber kaynakları ve habere konu olmuş olayın taraflarının sözlü tepkileri incelenir (1988a: 54-55; 1991: 115).

Mikro yapı çözümlemesinde, sentatik ya da sözdizimsel, bölgesel uyum, kelime seçimleri ve haberin retoriği çözümlemeleri yapılır. Sentatik çözümlemede; cümlelerin kısa/uzun, basit/karmaşık ve aktif/pasif durumlarına bakılır (1988a:77-81, 1991: 116). Bölgesel uyumda; ise ardı ardına gelen cümlelerin ve cümlenin bölümlerinin birbirleriyle olan ilişkilerine bakılır. Buradaki nedensellik ilişkide cümle içindeki nedensel bağlar aranır; işlevsel ilişkide ise genel ifadeli bir cümlenin açılımının bir sonrakinde yer alıp almadığına bakılır. Burada ideolojik bulgulara da rastlanabilir. Kavramsal ilişkide ise, bir cümlede yer alan bir kavram ile sonraki cümle arasındaki 'kayıp bağlar'ın kurulup kurulmadığına bakılır. Burada da ideolojik bulgulara rastlanabilir (1988a: 65; 1988b: 11-12; 1991: 112).

Daha önce bahsettiğimiz gibi sözcük seçimleri analizin en önemli bölümlerinden biri olup ideolojik yapılanma burada oluşabilir. Seçilen sözcükler gazetecinin sınıfsal konumunu yansıtabilir (1991: 116), aynı insanın "terörist" veya "özgürlük savaşçısı" olarak tanımlanması muhabirin ve gazetenin ideolojisini gösterir (1988a: 81). Haberin retoriğinde ise, rakamlar kullanılarak haberin inandırıcılığı sağlanmaya çalışılır. Haberin ikna edici olması için olayın taraf ve tanıklarından alıntı yapılır. Tırnak içinde yapılan alıntılar vasıtasıyla muhabir kendi yorumunu yapmaksızın olayı yorumlamış olur. Burada ayrıca fotoğraflar da ikna edici ve inandırıcı olma örneğidir (1988a: 81-82; 1988b: 16; 1991: 116; İnal, 1995c:120). Haber söylemi, haber metninde egemen toplumsal anlamların nasıl kurulduğunu, nasıl bir bilgi üretildiğini ve bu bilginin özne konumunu inceler.

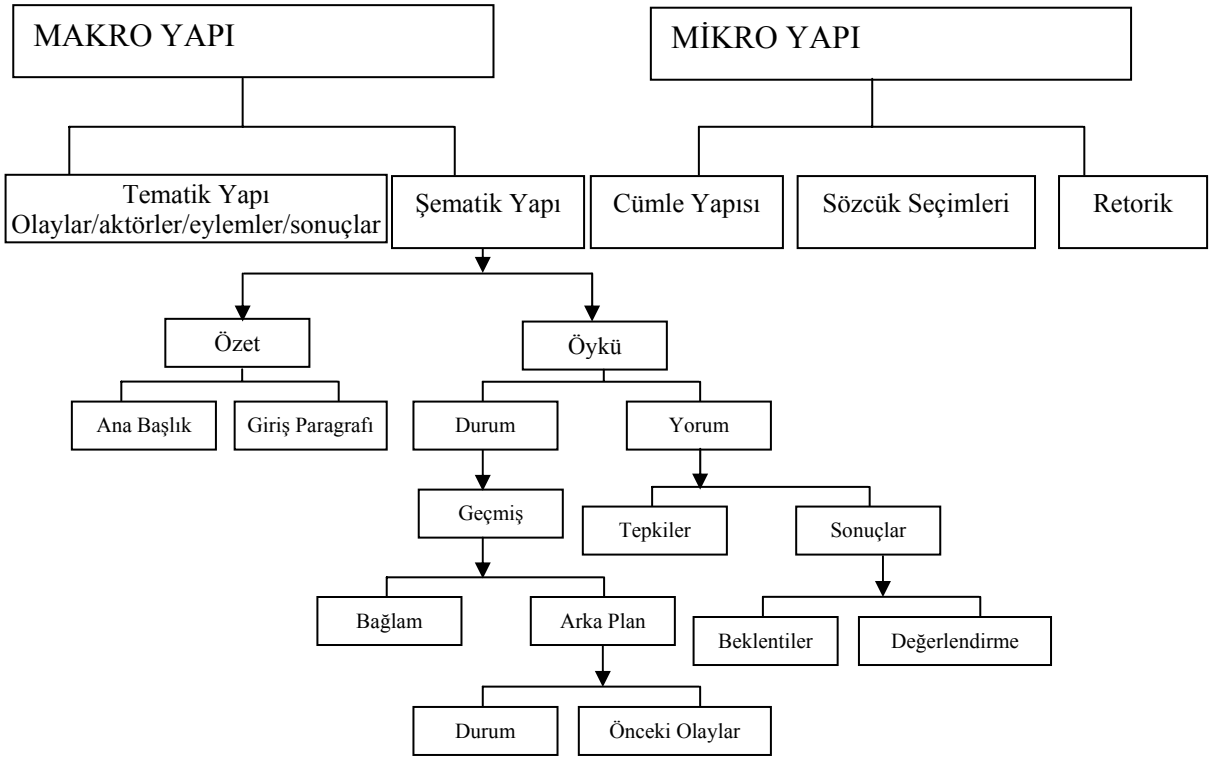

ŞEMA 1

Van Dijk'in söylem çözümlemesi modeli yukarıdaki şema halinde de görülebilir. Haber söylem analizi bölümümüzde inceleme amacında seçilmiş internet haberleri söz konusu şemaya göre yapılacaktır.

3.4. HABER METİNLERİNDE EGEMEN OLAN SÖYLEMLER VE HAN ULUSUNUN YABANCI DÜŞMANLIĞININ NEDENLERİ: "AFYON SAVAŞI", "4 MAYS GENÇLİK HAREKETİ", VE "NAN JİNG KATLİAMI" OLAYLARI

1840'daki "Afyon Savaşı" Çin tarihinin bir dönüm noktasını teşkil etmiştir. 17. ve 18. yüzyıllarda Avrupa'daki bazı önemli devletler mal satışı için pazar ve sömürge arayışı içine girmişlerdir (Qin Shi, 1995: 21). İngiltere başta olmak üzere Batılı ülkeler Çin'in çay, ipek ve porselen gibi değerli mallarını afyon satarak ucuza kapatmaya çalışmışlardır (Karaca, 2003: 24). İngiltere, Çin ile olan siyasi ilişkilerin resmileşmesi ve çok yönlü ticari

ilişkilerin Hindistan'daki şirketler üzerinden değil doğrudan oluşması amacıyla birkaç defa resmi heyet göndermiş ancak bu talepleri kabul görülmemiştir (Arıboğan, 2001: 20). Tam tersine Çin'i idare etmekte olan Mançu İmparatorluğu 1839 yılında, afyon ticaretini engellemek için Lin Ze Xu'ye tam yetki vererek ülkenin kıyı bölgelerinden biri olan Guang Dong'u dış ticarete kapatarak, İngiltere'den satılmak üzere getirilen büyük miktardaki afyon kolilerini denize döktürmüştür.[2]

Haziran 1840 tarihinde İngiliz Kraliyeti bu olaydan sonra Mançu İmparatorluğuna karşı savaş açmıştır. Savaşta yenilen Mançu hükümeti İngilizlerle "Nan Jing Antlaşması" ABD ile "Vang Fu Antlaşması" ve Fransa ile "Huang Pu Antlaşması" gibi anlaşmalara imza atmak zorunda kalmıştır. Mançu İmparatorluğu ve İngiliz Kraliyeti arasında patlak veren bu savaş dünya tarihine "Birinci Afyon Savaşı" olarak geçmiştir. (1) 1856'da Katolik bir misyonerin Mançu güvenlik makamlarınca tutuklanarak idam edilmesi ve Arrov adındaki bir İngiliz gemisine kaçakçılık suçlamasıyla el konulması olayları (2001: 22-23), İngilizlerin, 1856 Ekim ayının sonlarına doğru, Guang Cou şehrini topa tutmasına neden olmuştur. Böylece, İngiltere, Fransa ve Amerika gibi ülkeler tarafından "İkinci Afyon Savaşı" başlatılmıştır. Savaştan sonra Mançular, Avrupalı müttefik ülkelerle "Tian Cin Atlaşması" ve "Bei Cing Antlaşması" gibi ağır şartlar içeren anlaşmalara peş peşe imza atmak zorunda kalmıştır. Çin halkında derin izi bırakan olayların başında ise 6 Ekim 1860 tarihinde müttefik ordunun başkent Bei Cing'i işgal ettikten sonra imparatorun "Yuan Ming Yuan" adındaki yazlık sarayını talan etmesi

[2] Mançu Hanedanlığı savaşta yenilerek, 1842'deki "Çin-İngiltere Nan ing Antlaşması"nı imzalamak zorunda kalmıştır. Mançu İmparatorluğu, İngilizlerle imzaladığı "Nan Jing Antlaşması"nın hükmüne göre, Guang Zhou, Xia Men, Fu Zhou, Ning Bo ve Shang Hai limanlarını İngilizlere açtığı gibi Hong Kong adasını da onlara bırakmak zorunda kalmıştır. Aynı antlaşma ile İngilizler, adı geçen ticari bölgelerde faaliyet gösterecek vatandaşlarının serbest dolaşımı, cezai bakımdan Çin mahkemeleri tarafından yargılanmaması, bölgede çeşitli misyoner faaliyetlerin engelsiz yürütülmesi, afyon başta olmak üzere diğer İngiliz mallarının Çin sınırları içinde pazarlanmasının meşru ticaret olarak sayılması gibi çeşitli hakları elde etmiştir. İngiltere'den sonra ABD ve Fransa da aynı imtiyazlara sahip olmak amacıyla "Çin-ABD Wang Fu Antlaşması" ve "Çin-Fransa Huang Pu Antlaşması" gibi anlaşmaları imzalamıştır. Bu antlaşmalardan sonra halk ülke içinde yabancılara karşı bazı ayaklanmaları başlatılmıştır. İngiltere, Fransa ve Amerika ülkede çıkan politik kaosu kendi lehine çevirmek amacıyla Mançu yetkililerinden daha önce yapılan antlaşmalardaki ayrıcalıkların genişletilmesi talebinde bulunmuştur. Mançu yetkilileri bu talebi geri çevirmiştir.

ardından ateşe vermesi olmuştur (Arıboğan, 2001: 22-23).[3] Bu olaylar sonucu Çin'de büyük bir milliyetçilik akımı oluşmuştur. Han toplumu, hem iktidardaki Mançu hükümetine hem de yabancılara karşı mücadeleye girişmiştir. Han toplumu Avrupalı insanlara kin dolu ifadelerle "Lao Mao Zı" (yaşlı tüylüler) ve "Yang Ren" (okyanuslular) adını takmışlardır.

"4 Mayıs Gençler Hareketi", 1919 yılındaki Çinli öğrencilerin, "emperyalist"ler olarak tanımladığı Batı ülkelerinin Çin'deki hegemonyasına karşı başlattığı bir çeşit protesto harekettir. Bu hareket, "Binici Dünya Savaşı" galip ülkelerinin yeni Çin hükümetini, Mançu Hanedanı döneminde yapılmış antlaşmalara sadık kalması ve hatta daha fazla taviz vermesi yönünde talepler içeren yeni anlaşmalara imza atması için zorlaması üzere patlak vermiştir.[4] Bu eylem ülke çapındaki 20 eyalet ve 100'den fazla büyük şehre

[3] Yükselen tansiyon 1856'da Katolik bir misyonerin tutuklanarak idam edilmesi ve mal taşıma ruhsatının tarihinin geçmiş olmasından dolayı kaçakçılık ile suçlanan Arrov isimli bir İngiliz gemisine el koymasıyla zirveye ulaşmıştır. 1856 Ekim aylarının sonuna doğru İngiliz donanmaları Guang Zhou'u topa tutmuştur. Böylece İngiltere, Fransa ve Amerika, Mançu İmparatorluğunun anlaşmalara uymadığı gerekçesiyle "İkinci Afyon Savaşı"nı başlatmıştır. İngiliz ve Fransız birleşik ordusu Tian Jin'i işgal ederek, 1858'de "Tian Jin Atlaşmasını" imzalamıştır. Aynı yılı Rusya da Çin ile bir anlaşma imzalayarak yaklaşık 600.000 km^2'den fazla toprağını işgal etmiştir. İngiltere ve Fransa 1860 tarihinde yeni askeri sefer başlatarak aynı yılın 5 ekim günü başkent Bei Jing'in şehir surlarına yaklaşmıştır. 6 Ekim günü ise Bei Jing'e girerek Mançu İmparatorluğunun "Yuan Ming Yuan" adındaki yazlık sarayını talan etmiş ve ardından ateşe vermiştir (Wu Ming: 2005, 5). Toplam yüz ölçümü 160.000 m^2 olan ve 150 yıllık tarihe sahip olan bu görkemli saray, altı kuşak imparator tarafından kullanılmış ve geliştirilmeye çalışılmıştı. 6 Haziran 1860 tarihinde İngiliz ve Fransız orduları sarayı resmen ele geçirmiştir. Tarihi kayıtlara göre Birleşik Ordu Komutanlığı, subay ve askerlere üç gün süreyle sarayı özgürce yağmala izni vermiştir. Yağmadan sonraki 18 Ekim tarihinde ise İngiliz askerleri emir üzerine sarayı dört taraftan aynı anda ateşe vererek adeta kül yığınına çevirmiştir (Wu Ming, 2005: 6). 24-25 Ekim tarihlerinde İngiltere ve Fransa temsilcileri, Mançu hükümeti ile Çin-İngiltere ve Çin-Fransa "Bei Jing Antlaşması"nı imzalamıştır.

[4] Ocak 1919 tarihinde "Birinci Dünya Savaşı" galip ülkeleri olan ABD, İngiltere, Fransa, İtalya ve Japonya gibi 27 devlet Paris'te bir "barış konferansı" düzenlemiştir. Konferansa Çin hükümeti de temsilci göndererek katılmıştır. Çinli temsilciler konferansta, Mançu İmparatorluğu döneminde imzalanmış olan, Avrupa ülkelerinin Çin toprakları üzerindeki özel imtiyazlık hakları, 21. maddenin iptali ve Şen Dong Eyaletinin idari yetkisinin iade edilmesi gibi bir takım talepler de bulunmuş ancak bu talepler reddedilmiştir. Nisan ayının sonlarına doğru Japonya, "Birinci Dünya Savaşı"ndan önceki Almanya'nın Şan Dong Eyaleti üzerinde mevcut tüm hakların kendisine devredilmesi talebinde bulunmuş ve talep kabul görülmüştür. Haberin dışarıya sızması ile birlikte 4 mayıs öğleden sonra, Bei Jing Üniversitesi, Bei Jing Pedagojik Yüksek Okulu, Chao Yang Üniversitesi ve Ming Guo Üniversitesi gibi 13 okuldan toplam 3000'den fazla öğrenci emperyalist ülkeler aleyhinde sloganlar atarak, başkent Bei Jing'deki eski imparatorluk sarayı Tian En Men'ın önüne toplanmıştır. Öğrencilerin kendi taleplerini, "dışarıda ülke hakları için mücadele, içeride ülke hırsızlarına ceza verilsin", "anlaşmaya imza atılmasın", "21. madde iptal edilsin" ve "Qing Dao Adası geri alınsın" gibi sıralamış ve bunları slogan olarak kullanmıştır. Ayrıca bu anlaşma taraftarı olan Sao Ru Lin,

yayılmıştır. Eylem yurtdışına kadar taşmıştır. Hatta konferansının yapıldığı Paris'te (27 Haziran) Çinli işçiler, öğrenci ve gurbetçiler Çin temsilciliğine giderek anlaşmaya imza atmamasını talep etmiştir. Baskı üzerine Çin hükümet temsilcisi imza için belirlenen tarihte imza törenine katılmamıştır. Çin halkı "4 Mayıs Hareketi"ni emperyalist ve feodal düzene karşı yapılan bir devrim olarak anmaktadır. Aynı zamanda da Marksizm'in Çin'e yayılmasını ve ÇKP'nin ortaya çıkmasının ön koşulu olarak tanımlamaktadır.

Mançu Hanedanlığının yıkılması ile Han topluluğundan adı Guo Min Dang olan yeni bir siyasi oluşum iktidara gelmiştir. Guo Min Dang hükümet döneminde Japonya (1937) Çin'e yönelik işgal savaşını başlatmıştır. Savaşta Japonya Ordusu toplam iki milyondan fazla insanın ölümüne ve yaralanmasına neden olmuştur. Başkent Nan Jing'de (13 Aralık 1937) altı hafta içerisinde toplam 300.000'den fazla Çinli'nin öldürüldüğü kayıtlara geçmiştir.

Li Zong Yü ve Cang Zong Şiang gibi bürokratların da cezalandırılmasını istemiştir. Hükümet olay yerine göstericilere müdahale etmek amacıyla çok sayıda asker ve polis göndermiş ve 32 öğrenciyi tutuklamıştır.

5 Mayısta tüm üniversite öğrencileri ders bırakma eylemi düzenleyerek tüm ülkeyi bu harekete destek vermeye çağırmıştır. 6 Mayıs günü Bei Jing'deki ortaokul dışındaki tüm öğrenciler "Öğrenci Birleşmesi" teşkilatını kurmuştur. Bei Jing'li öğrencilerin bu vatansever hareketi hızlı bir şekilde diğer bölgelerdeki öğrencilerin ve toplumun desteğini görmeye başlamıştır. Bu direniş karşısında Bei Jing hükümeti tutuklayan öğrencileri serbest bırakmak zorunda kalmıştır. Öğrenci hareketine manevi anlamda destek veren Bei Jing Üniversitesi Rektörünün zorla görevinden alınması ve ardından öğrencilerin siyasete karışmaması yönünde bazı kararlar ve hareketi susturmak için alınan bir dizi önlemler, öğrenci olaylarının daha da büyümesine sebep olmuştur. 19 Mayıs günü Bei Jing'li öğrenciler tekrar ders bırakma eylemine başvurmuşlardır. Tian Jin, Shang Hai, Chang Sha ve Guang Zhou gibi büyük şehirlerdeki öğrenciler ayrı ayrı sokağa çıkarak Bei Jing'li öğrencilerin hareketine destek vermiştir. Japonya, Fransa ve Güney Asya'da eğitim görmekte olan muhacirler ve öğrenciler de harekete destek vermişlerdir. 1 Haziran günü Bei Jing hükümeti öğrencilere isteklerinin reddedildiğini duyurmuştur. Bunun üzerine Bei Jing'li öğrenciler 3 Haziran günü tekrar sokağa çıkarak halka seslenmeye başlamıştır. Aynı günü 170, ertesi gün ise 700 öğrenci tutuklanmıştır. 5 Haziran günü de 2000 öğrenci sokaklardaki protesto yürüyüşünü devam ettirmiştir. Hükümet protestocu öğrenciler üzerine atlı polisleri salmıştır. Bei Jing hükümetinin bu tutumu tüm halkın öfkesine neden olmuştur. Bu olaydan sonra, Shang Hai'deki 60.000 işçi aynı gün grev kararı alarak emperyalistlere karşı öğrenci hareketini desteklediğini bildirmiştir. Shang Hai'dan sonra Bei Jing, Tang Shan, Han Kou, Nan Jing, Tian Jin, Hang Zhou, Jiu Jiang, Shan Dong ve An Hui gibi bölgelerdeki fabrikalarda çalışan işçiler de harekete destek vermek amacıyla iş bırakma eylemini başlatmıştır. Bu eylem, ülke çapındaki 20 eyalet ve 100'den fazla büyük şehre yayılmıştır. 10 Haziran günü Bei Jing hükümeti, tutuklanan öğrencileri serbest bırakma ve Sao Ru Lin, Li Zong Yü ve Zhang Zong Xiang gibi bürokratları görevlerinden alma kararı almak zorunda kalmıştır. 27 Haziran günü, Fransa'daki Çinli işçiler, öğrenci ve muhacirler Paris'teki Çin temsilciliğine giderek anlaşmaya imza atmamasını talep etmiştir. Baskı üzerine Çin hükümet temsilcisi imza için belirlenen tarihte "Barış Anlaşması"na imza atma törenine katılmamıştır.

Çin halkı, 1840'taki ilk "Afyon Savaşın"dan ÇKP'nin iktidara geldiği 1949'a kadar olan bir asırdan fazla zaman içerisinde, İngiltere, Fransa, Hollanda, Almanya, İspanya, Rusya, ABD ve Japonya gibi ülkelerin işgallerine karşı çeşitli mücadeleler vermiştir. Bütün bu olaylar Çin toplumunu hem maddi hem de manevi yönden ağır yara almasına neden olmuştur (Tong Weizhen, 1998: 3-4). Çin toplumu, bu olayları her fırsatta anmaya ve eğitim alanlarında genç kuşağa anlatmaya çalışmaktadır.

Althusser (2000: 33) eğitim alanları olan özel ve devlet okullarını "Öğretimsel Devlet İdeolojik Aygıtlar"ı (ÖDİA) olarak tanımlamıştır. O, okulların insanları eğitmesindeki amacının onları mevcut sisteme adapte olması ve söz konusu (kapitalist) sistemin düzgün işlemesi için nitelikli eleman yetiştirmek olduğunu savunmuştur (2000: 22). Konumuz ile ilgisi; ÇKP yönetimi de mevcut sisteminin düzgün ve uzun vadeli devam etmesi amacında, genç Han kuşağına okullarda milli değerler ön planda olan çeşitli eğitici programları hazırlayarak uygulamaya çalışmıştır. Örneğin; milli duyguları canlı tutmak amacında okul kitaplarında, kitle iletişim araçları ve çeşitli eğitsel yarışmalarda "Afyon Savaşı", "4 Mayıs Gençlik Hareketi" ve "Nan Jing Katliamı"… gibi konular ağırlıklı olarak yer verdiği saptanmıştır…vs.[5]

Söylem analizi yapmak üzere seçtiğimiz haber metinleri, konu itibariyle daha fazla, ÇHC ve ABD ilişkileri çerçevesinde değerlendirilmektedir. Ancak, analiz çalışmalarımızın ileri safhalarında Japonya ile birlikte Batı ülkelerin de muhatap alınmakta olduğunu görebiliriz. Çünkü Çinli hackerlar "emperyalist" adını bu ülkelerin tamamı için kullanmıştır. Onlara göre 20.yüzyıl ABD devleti de artık tüm "emperyalist" ülkelerin başını çeken bir lider konumundadır. Konunun daha iyi anlaşılabilmesi açısından çözümlemeye geçmeden önce ÇHC-ABD ilişkilerine kısaca bakmakta yarar olduğunu düşünüyoruz.

---

[5] "Afyon Savaşı", "4 Mayıs Gençlik Hareketi" ve "Nan Jing Katliamı" … gibi birçok tarihi olaylar Çin okullarındaki derslik kitaplarda ve eğitim müfredatlarında yer aldığı görülmüştür.
URL: http://ypzz.china1840-1949.net.cn/
URL: http://big5.china.com.cn/chinese/zhuanti/222534.htm
URL: http://njdts.china1840-1949.net.cn/

3.5. ÇİN HALK CUMURİYETİ VE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ İLİŞKİSİ

CHC ve ABD ilişkileri, 28 Şubat 1972 tarihinde başkan Nixon'un ÇHC ziyaretinden sonra normal hale gelmiştir. Nixon ÇHC ziyaretinde Mao Zedong'a en önemli tavizler vermiş ve sonuç olarak ÇHC BM'de bir daimi üye olarak yerini almıştır (Robert, 1998: 60).[6] Başkan Ford da 1975'te Bei Cing'i ziyaret etmiştir. Doğu Blok, Çin-ABD yakınlaşmasını SSCB aleyhtarı olarak karşılamışlardır (Altuğ, 1977: 45, Ekrem, 2003: 74). Çin-ABD arasındaki insan hakları konusunun bir sorun olarak sıkça gündeme gelmesinin hep kendine özgü bir nedenleri olmuştur. Li Yunlong'a (1998: 2) göre sorunun kökeni 70'li yıllardaki Carter hükümeti döneminden başlamıştır (Ekrem, 2003: 70-71).[7]

Bu yıllardaki iki ülke stratejik dostluğu aynı zamanda ABD-SSCB ilişkilerinin de iyileşmesinde önemli rol oynamıştır. Bu durum ÇHC'nin, yavaş yavaş ABD'nin stratejik ilgi alanından çıkmasıyla sonuçlanmıştır. 70'li yılların

---

[6] Tai Wan sorunu ise günümüz 2000'li yıllarına kadar iki ülke ilişkisindeki kilit isim olarak kalmayı devam etmiştir (Robert, 1998: 37). İki devlet arasındaki resmi temaslar 1954 ve 1961'den 1962'ye kadar olan "Cenevre Konferans"larında başlamıştır. 1954 Konferansı Vietnam, 1961-1962 Konferansı Laos hakkında olmuştur. Her iki konferansta da Çin oldukça yumuşak hareket etmiştir. Çin'in Birleşmiş Milletlere kabulü sorunu Eylül 1971 tarihinde toplanan BM genel kurulunda tartışılmıştır. ABD'liler "iki Çin" formülünün kabul edilmezse Çin adaylığını desteklemeyeceğini açıklarken ÇHC de, Tai Wan'ın BM'den ihraç edilmedikçe BM'ye girmeyeceğini bildirmiştir. Nitekim ABD ile arasının 1971'de düzelmesinden sonra bile 1973 Ekim aylarında Dışişleri Bakan yardımcısı Qiao Kuan Hua, BM genel kurulunda nükleer savaşın önlenmesi hakkındaki ABD-Sovyet anlaşmasını kötülemiştir (Robert, 1998: 48). ABD Dışişleri Bakanı Kıssinger de 27 Şubat 1972 tarihindeki konuşmasında, ABD-Tai Wan arasında imzalanan "Karşılıklı Savunma Anlaşması"nın hâlâ yürürlükte olduğunu açıklamıştır. Sovyet Rusya'nın ABD'ye bir tehlike oluşturması ABD'ni ÇHC ile bir ortak stratejik politika izleme noktasına getirmiştir. Bu nedenle ABD Başkanı Richard Nixon'ın 28 Şubat 1972'deki Çin ziyaretinde Mao Zedong'a verdiği en önemli taviz, Tai Wan'dan ABD kuvvetlerinin tedrici çekilmesi ve Tai Wan hükümetinin Birleşmiş Milletlerden kovulması yönünde olmuştur. Nitekim iki liderin görüşmesinden sonra Tai Wan, BM'deki temsilci koltuğunu, ÇHC'ne bırakmak zorunda kalmıştır. 28 Şubat 1972'de Shang Hai'da yayınlanan "Çin-ABD Bildirisi" iki ülke arasında yeni bir dostluk dönemi açmıştır. 10-14 Kasım 1973'te Mao ile görüşen ve toplam 8 kez Çin'e gitmiş olan ABD Dışişleri Bakanı Kissinger bu ziyaretin sonunda benzer bir bildiri yayımlanmıştır.

[7] Dönemin ÇHC Başbakan yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Deng Xiaoping ABD ziyaretinde, Başkan Carter'ın "halkınızın göç etmesine neden izin vermiyorsunuz ?" sorusuna, "Pekâlâ, izin verelim, o halde siz 100 milyon nüfusu karşılamaya hazır mısınız ?" şeklinde yanıt vererek, Carter'i susturmuştur (Li Yunlong, 1998: 2). Ağustos 1982'de ABD hükümetinin Çinli tenisçi Gu Na'nın siyasi sığınma talebini kabul etmesi olayı, iki ülke ilişkisine kısmi soğukluk getirmiş olsa da aynı yılı 17 ağustos tarihinde iki ülke, ABD'nin Tai Wan'a silah satışı meselesine çözüm getiren deklarasyon yayımlamasına engel olamamıştır.

sonlarına doğru ABD'nin ilgisi daha yoğun olarak ÇHC'nin insan hakları ihlallerine odaklanmıştır. Amerikanın, ÇHC'i insan haklarını ihlal etmekle suçladığı uygulamaların biri de ülke genelinde yürürlüğe koyduğu "doğum kontrol" politikası olmuştur (Tong Weizhen, 1998: 42). ABD hükümetinin bu konudaki bazı girişimleri, BM'in ÇHC'e her yıl ödemekte olduğu yardım fonunun askıya alınmasına neden olmuştur.

ÇHC'yi 1950'den 2000'li yıllara kadar uğraştırmakta olan siyasi konularından biri de Tibet meselesidir. 18 Ağustos 1987'de, ABD senatosu Tibet'teki insan hakları ihlalleri konusu içeren "noktalı beş plan" kararları almıştır.[8] 4 Haziran 1989'da ortaya çıkan "Tian An Men Öğrenci" olayı başta ABD olmak üzere tüm Batı ülkelerin ÇHC ile olan ilişkilerini geçici bir süre askıya almasına neden olmuştur (Cumhuriyet Gazetesi: 10 Haziran 1989). Ancak bu protesto hareketi büyük Çin pazarı karşısında fazla direniş gösterememiştir (Charlie, 1990: 120; Ekrem, 2003: 71; Tong Vei Cen, 1998: 124).[9]

1993-1996 tarihleri arasında Çin devlet başkanı Ciang Zemin ile Amerika başkanı Bill Clinton Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) liderleri gayri resmi toplantısı başta olmak üzere Asya ülkelerindeki çeşitli uluslararası toplantılarda bir araya gelerek iki ülke ilişkileri konusuyla ilgili iyimser görüşmelerde bulunmuştur. 25 Ekim 1997 tarihinde Ciang Amerika'yı, 25 Haziran 1998'de ise Clinton karşılık olarak Çin'i ziyaret etmiştir. Ancak iki ülke ilişkileri Kosova Savaşı döneminde tekrar gerginleşmiştir (Xiao Tong, 2001: 1).[10] Tai Wan ada yönetimi fırsattan yararlanarak ÇHC'yi rencide

[8] Bu karar, Çin hükümetinin, Tibet'in bağımsızlığı tanıması, Tibet halkı üzerindeki her türlü baskının azaltılması ve Çin yönetimin 'ruhani lider' Dalay Lama ile masaya oturması...gibi konuları içeriyordu. "ÇHC" yetkilileri ise bu karar karşısında ABD'yi "başkaların iç işlerine karışmak" gerekçesiyle sert dille eleştirmiştir.

[9] ABD ise, bir aydan fazla bir süre içinde Çin'e çeşitli ambargolar uygulama çabasına girmiştir. Öğrenci olayından hemen sonra sürgündeki Tibet lideri Dalay Lamanın "Nobel Barış Ödülü"ne layık görülmesi iki ülke ilişkilerinin daha da gerginleşmesine neden olmuştur.

[10] Son olarak Mart 1997'de ABD dışişleri bakanı Albright'in, Jiang Zemin'in ABD ziyaretinin ön çalışması için ÇHC'ni ziyaret etmesiyle iki ülke arasında liderler düzeyindeki ziyaretler başlamıştır. Her iki lider ziyaret sonrası, ülke çıkarları, bölgesel problemler, bölgedeki nükleer silahlar denetimi, insan hakları mevzusundaki derin fikir ayrılıkları ve karşılıklı işbirliği gibi konularda ortak deklarasyon yayımlamıştır. İki ülke ilişkilerindeki iyimser hava, ABD'nın başını çektiği NATO'nun Kosova'ya askeri müdahalesi sırasında iyice soğumuştur. 8 Mayıs

edecek bazı açıklamalarda bulunmuştur (Ekrem, 2003: 74). [11] İki ülke arasındaki bu tür siyasi krizler araştırma konumuz olarak ileride göreceğimiz "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı" ile devam etmiştir.

3.6. ÇİN HALK CUMHURİYETİ İLE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ARASINDA GEÇEN UÇAK ÇARPIŞMA OLAYI

1 Nisan 2001 sabahı ABD'nin EP-3 model casus uçağı, ÇHC Hai Nan adasının güney doğu karasularına izinsiz giriş yapmıştır. ÇHC Hava Kuvvetlerine ait iki savaş uçağı ABD uçağının hareketini takip etmek için gönderilmiştir. Takip sonucu ABD uçağı Çin savaş uçaklarının biri ile çarpışmış ve Çinli pilot paraşütten atladıktan sonra denize düşerek kaybolmuştur. ABD casus uçağı ise ada yakınlarındaki bir askeri havaalanına zorunlu iniş yaparak 12 mürettebatıyla birlikte ÇHC güvenlik güçlerince esir alınmıştır. Bu olay, her iki devletin hükümet ve askeri makamlarını ilgilendiren önemli bir diplomatik kriz olarak dünya gündemine yerleşmiştir. 9 Nisan 2001 tarihinde ABD hükümetinin resmi "üzgün" olduğunu bildirmesi sonucu olaylar kısmen yatışmış ancak, karşılıklı suçlamalar devam etmiştir (Bkz. Ek-63). Bu süre zarfından iki ülke hackerleri, sanal âlemde bir çeşit "dumansız savaş"a girişmiştir. Hackerlar, web sitelere yönelik tahribat girişimleri ile her iki ülkenin değişik oranda maddi ve manevi zarar görmesine yol açmıştır. Şablonda gördüğümüz gibi konu ile ilgili haberler, olayların akışına göre toplam 4 grupta çözümlenmeye çalışılmıştır.

1999 sabahı Amerika savaş uçaklarının birinden atılan füzenin Belgrat'taki Çin Büyükelçiliğine isabet etmesi ve elçilik görevlilerinden üç kişinin hayatını kaybetmesi sonucu iki ülke ilişkileri gerginleşmeye başlamıştır. Olaydan sonra Çin kamuoyu ülke çapında çeşitli protesto eylemleri düzenleyerek ABD'nin bu tutumunu kınamıştır. Başkentteki kınama şekli ise protestocu Çinlilerin ABD Büyükelçiliğine taşlı sopalı saldırmaları olarak gerçekleşmiştir.

[11] Çin-ABD ilişkilerin kötüye gitmesini fırsat bilen Tai Wan yönetimi ÇHC ile Tai Wan ilişkilerin bundan sonra devlet ile devlet arasında olduğunu ilan etmesi, iki ülke ilişkilerinin daha da gerginleşmesine yol açmıştır. Bu konuyla ilgili ABD hükümeti ÇHC'e resmi yol ile olaya "üzüldüğünü" bildirmiştir.

3.7. ÇİN HALK CUMHURİYETİ VE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ARASINDA GEÇEN İNTERNET SAVAŞI İLE İLGİLİ YAYIMLANAN HABERLERİN MİKRO VE MAKRO YAPIYA GÖRE İDEOLOJİK ANLAMDA ÇÖZÜMLENMESİ

TABLO -1

1. GRUP HABERLER: ÇİNLİ HACKERLARIN ABD WEB SİTELERİNE YÖNELİK İNTİKAM HAZIRLIĞI (4 NİSAN 2001 16:07:08 – 30 NİSAN 2001 13:22:34)

Haber Sayısı	Haber Başlıkları	Yayımlanan Tarih
1	"ÇHB" ABD web sitelerini karartti.	2001-04-04 16:07:08
2	ABD web siteleri "Kızıl Hacker" adıyla değiştirildi.	2001-04-13 17:17:52
3	Onbinlerce İnt kullanıcısı "kahraman Vang'i internet hatıra müzesi"nden ziyaret etti.	2001-04-16 08:49:54
4	Çin-ABD hacker'lari internette karşılıklı güç gösterisi yapmaya hazırlanıyorlar.	2001-04-20 10:56:50
5	"ÇHB" ABD web sitelerini tekrar karartacak.	2001-04-20 14:22:08
6	Çin-ABD hacker savaşında enformasyon güvenliğimizi kim koruyacak.	2001-04-25 10:01:59
7	Çin Hacker'lari 6. Kez "İnternet Vatan Koruma Savaşı" başlattı.	2001-04-25 12:58:22
8	Çin-ABD hacker'larının mayıs ayındaki büyük savaşı	2001-04-25 15:44:13
9	Kore servis makinesi Çin-ABD hacker çatışmasının kurbanı	2001-04-26 11:33:11
10	ÇKHB "1 Mayıs Vatan Koruma İnternet Savaşı"nın savaş öncesi beyanatını duyurdu.	2001-04-26 14:58:42
11	Çin Fen Bilimleri Enstitüsü güvenlik uzmanı internet müşterilerinin kendi web sitelerindeki açıkları kontrol etmeleri ile ilgili uyarıda bulundu.	2001-04-27 08:49:38
12	ABD: Çin hacker'larının "1 Mayıs saldırısı"ndan korunma uyarısında bulundu.	2001-04-27 13:36:56
13	ABD Milli Savunma Bakanlığı Çin hacker'larinden korunmak için üst düzey alarma geçti.	2001-04-29 11:30:50
14	"KHB" büyük seferberlik toplantısı düzenledi.	2001-04-29 18:07:17
15	Çin-ABD Hacker Savaşı belirlenen tarihten önce patladı, 30 Nisan en yeni değişiklikler	2001-04-30 11:06:25
16	Vatanın İnternet Güvenliğine İlgi	2001-04-30 12:35:15

17	Acil Durum!!! Lütfen "Kızıl Birlik" Üyeleri Dikkat Etsin !!!	2001-04-30 12:51:03
18	"KHB" bu akşam 7'de seferberlik toplantısı yapacak, 9'da hücum başlatılacak.	2001-04-30 13:22:34

1. Haber

"ÇHC Hacker Birliği" ABD Web Sitelerini Kararttı

2001-04-04 16:07:08

İki gündür ülke (ÇHC) web sitelerinde yaşanmakta olan en heyecanlı olay "ABD casus uçağının ÇHC askeri uçağına çarpası" ile ilgili fikir tartışması yürütmekten ibarettir.
Ülke içindeki çeşitli web sitelerinin sohbet odalarında insan sayısında ciddi artış olduğu görülmektedir. Birçok web sitelerinin sohbet odaları "doluyuz" uyarı yazısı çıkartmıştır. Bugün yazarımız sohbet odalarının birinden, Çinli Hacker'ların bağımsız halde bazı ABD web sitelerine karşı harekete geçtiği bilgisine erişti.
Karartılmış bazı web sitelerinin adresleri:
http://www.networknine.com/
http://209.54.73.114
http://209.54.73.30
http://209.54.72.152
http://202.54.81.67
http://209.54.73.13
ABD internet sitelerinden "http://www.networknine.com/", "Çin Hacker Birliği" (ÇHB) imzasını taşıyan bir grup tarafından ele geçirildi. Siteye "ÇHB" yazısını yapıştırıldı.
Hacker'lar ele geçirdiği web sayfası üzerine aşağıdaki sözcükleri yazdı:
Çin Hacker Birliği
Çin'de de atom bomba var !!!
Yok olsun ABD !!!
Ananı "sinkaf" ABD !!!
İmza: Çin Hacker Birliği [12]

China.com, 4 Nisan 2001 tarihi saat 16:07:08'de yayımladığı haber metninde ana olay, Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik hücumu ve ele geçirilen ABD web sitelerine yerleştirdiği ideoloji içerikli sloganlarıdır. Ana olayda ÇHC, ABD ve Çinli Hackerlar önemli aktörlerdir. ÇHC ve Çinli hackerlar ABD karşısında yer almaktadır. Çünkü ABD casus uçağı ÇHC savaş uçağına çarparak düşmesine ve pilotun ölmesine neden olmuştur. Çinli hackerlar da sanal âlemde vatan ve milletinin onuru için ABD'den intikam almaya girişmiştir. China.com haberinde 1 Nisan tarihinde ortaya çıkan uçak

[12] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010404/158927.html, 15.07.2001

çarpışması olayı dışındaki her hangi bir tarihi arka plan yer vermemiştir. Haberin kaynağı ise Çince yayım yapmakta olan çeşitli internet siteleri olarak gösterilmektedir.

China.com, 4 Nisan 2001 tarihi saat 16:07:08'de yayımladığı haberinde *"ÇHC Hacker Birliği ABD Web Sitelerini Kararttı"* şeklinde bir başlık kullanmıştır. Başlıkta, haberdeki esas konu genel olarak aktarılmaya çalışılmıştır. Haber başlığından, ÇHC'ne bağlı olduğu düşünülen Çinli hackerların ABD web sitelerine daha etkili bir şekilde saldırabilmek amacında "ÇHC Hacker Birliği" adında sanal bir teşkilat oluşturduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca Çinli hackerların organize halde ABD'ne ait tüm web siteleri hedef alarak ele geçirerek ekranlarını karartmaya başladığını anlıyoruz.

Haberin üst başlığı ise *"İki gündür ülke (ÇHC) web sitelerinde yaşanmakta olan en heyecanlı olay ABD casus uçağının ÇHC askeri uçağına çarpası ile ilgili fikir tartışması yürütmekten ibarettir"* şeklinde atılmıştır. Haberin başlığı ile üst başlığı arasında çok sıkı bir ilişki bulunmaktadır. Yani başlıkta bahsedilen eylemin nedeni ise üst başlıkta açıklanmaktadır. Haberin başlık ve üst başlığında "eğer ABD FP-3 casus uçağı ÇHC Güney Denizi sınırlarına girmemiş olsaydı, ÇHC Hava Kuvvetlerine ait F-8 savaş uçağı da havalanmamış olurdu. Dolaysıyla çarpışma olayı gerçekleşmemiş olurdu. Bu olaydan dolayı Çinli hackerlar da ABD web sitelerine saldırmazlardı" fikri ileri sürülmeye çalışılmaktadır. Ancak ortaya çıkan bu olay, ÇHC web sitelerinin sohbet odalarında önemli bir tartışma konusuna dönüşmüş ve bunun sonucu Çinli hackerlar ABD web sitelerine karşı hem bağımsız hem de organize bir şekilde saldırı düzenlemesine neden olmuştur. China.com'a göre bu olayda baş suçlu ABD'dir.

Haberin öyküsünde, ABD'ye ait FP-3 model casus uçağının Güney Çin Denizi karasularında keşif uçuşu yaparken, kendisini izleyen ÇHC Hava Kuvvetlerine ait F-8 model savaş uçağına çarpışması olayına kısaca yer verilmektedir. Olayda ÇHC'ne ait F-8 model savaş uçağı denize düşerek infilak etmiştir. Pilot ise koltuğundan kendisini fırlatarak kurtulmayı başarmış ancak, denize düştükten sonra 10 binlerce askeri personelin günlerce aramasına rağmen cesedine bile ulaşılamamıştır. Bu olay ÇHC internet

sohbet odalarında Çinli internet kullanıcıları tarafından hararetli bir tartışma konusuna dönüşmüştür. Metin içerisindeki ana olayın ayrıntılı bölümünde ise Çinli hackerların, ABD web sitelerine yasadışı yollarla girerek, kontrol altına almayı başardığı web sitelere ABD karşıtı, hem ideolojik hem de tehdit niteliği taşıyan yazılar yerleştirildiğinden bahsedilmektedir.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi iki ayrı bölümde değerlendirilebilir. Birinci bölüm; uçak çarpışma olayının ortaya çıkmasından hemen sonra olayın Çince web sitelerdeki sohbet odalarında en önemli konu olarak tartışılması ve ardından Çinli hackerlarin bağımsız ve organize bir şekilde ABD web sitelerine yönelik tahribat amaçlı hücuma geçmesi; İkinci bölüm ise Çinli hackerların hücum sonrası elde ettiği sonuçları yani ele geçirdiği ABD web sitelerinin sayfaları üzerindeki aslında var olan yazı ve resimleri silerek ya da değiştirerek yerine kendi düşüncelerini ve ya egolarını tatmin eden ideolojik içerikli kelime ve sloganları yerleştirmesidir. Haber metni bütünüyle uçak çarpışma olayı ortaya çıktıktan sonra Çince web sitelerde Çinli internet kullanıcıların hararetli tartışma konusuna dönüşmesi olayı üzerine inşa edilmiştir. China.com bundan dolayı haber kaynağını çeşitli internet sitelerinin sohbet odaları olarak göstermiştir. Metin içerisinde, aktörlerden ÇHC ve ABD'nin uçak çarpışma olayı öncesi ve sonrası ilişkilerine hiç değinilmemektedir. Eylemi, devleti adına Çinli hackerlar gerçekleştirmektedir. Daha önce bahsettiğimiz gibi haber metni herhangi bir tarihi arka plana dayandırılmamaktadır. Ancak Çinli hackerların ABD web sitelerine saldırması olayı yani örtülü olarak iki ülke arasında bir ideolojik çatışma olduğunun işaretini vermektedir. Haber metninde ABD'nin, Çinli hacker saldırısına uğramasından ötürü herhangi bir tepki gösterdiğinden bahsedilmemektedir.

İncelemekte olduğumuz haber metnindeki sentatik yapılanmada hem kısa hem de uzun, etken ve edilgen cümlelerin öznesi olarak Çinli Hackerlar öne çıkmaktadır. Çinli hackerlar, ülkesini ve milletini savunmak için devleti adına organize bir şekilde savaşmaya hazır olan eylemin faili etken bir özne olarak inşa edilmektedir. China.com, üst başlıkta olayın sebepçisinin kim olduğunu bir etken cümle yapısı içinde açıklamaya çalışmıştır. Örneğin; "*ABD*

casus uçağının ÇHC askeri uçağına çarpası" olarak verilen cümlede, olayda suçlu olan ABD casus uçağıdır. Ancak cümlede, casus uçağını, ÇHC karasularına göndererek krize neden olan ABD devleti ve Bush hükümeti, asıl suçlu olarak edilgen bir yapı içerisinde sunulmaktadır. Olayın faili doğrudan değil, dolaylı olarak gösterilmektedir.

China.com, olaya tepki gösteren Çinli hackerları yine etken ve uzun bir cümle yapısı içinde vermektedir. Örneğin; *"ABD internet sitelerinden… Çin Hacker Birliği imzasını taşıyan bir grup tarafından ele geçirildi."* ABD web sitelerini ele geçirerek tahribata uğratan olayın failinin adı doğrudan verilmektedir. Gördüğümüz gibi, cümle içinde "Çin Hacker Birliği"nin ÇHC devleti ile bağlantısı olduğuna dair hiçbir ipucu verilmemektedir. Yani "Çin Hacker Birliği" bağımsız bir teşkilattır. Hacker birliği china.com tarafından tanınmamaktadır. Bundan dolayı hacker birliğinden "bir grup" olarak söz edilmektedir. Haberin kaynağı da kamusal alan olan internet web sitelerinin sohbet odaları gösterilmektedir. China.com yayımladığı internet haberinde, ÇHC vatandaşlarının uçak çarpışma olayına yönelik tepkisinin nedenli büyük olduğunu, internet web sitelerindeki sohbet odalarının *"doluyuz"* uyarı yazısı çıkarmasından yola çıkarak açıklamaya çalışmaktadır. Burada ÇHC devleti ve toplumunun ABD devleti ve Bush hükümetine olan tepkisi, edilgen bir cümle yapısı içerisinde "doluyuz" sözcüğüyle örtülmüştür.

İnceleme yapmakta olduğumuz haberde *"ABD casus uçağının ÇHC askeri uçağına çarpası"* cümlesi, metnin ikna dilini oluşturmaktadır. Yani olayda suçlu *"çarpması"* sözcüğüyle ortaya çıkmıştır. Olaya olan tepki ise; *"birçok web sitelerinin sohbet odaları 'doluyuz' uyarı yazısı çıkartmıştır."* cümlesi içindeki *"doluyuz"* sözcüğüyle örtülmüş olup, *"Çinli Hacker'ların bağımsız halde bazı ABD web sitelerine karşı harekete geçtiği bilgisine erişti."* cümlesi içindeki "harekete geçti" sözü ile olaya olan tepkinin sohbet odlarında tartışmakla sınırlı kalınmadığı, adı bilinmeyen bazı Çinli hackerların ABD'den intikam almak için somut adım atmaya başladığını ima etmeye çalışmaktadır. Metindeki ikna dili Çin halkını en azından bu şekilde teselli etmeye çalışmaktadır. Çinli hackerlar, intikam amacıyla ABD web sitelerine bağımsız ve organize bir şekilde hücum etmeye başlamıştır. Çinli hackerların

web siteleri ele geçirdikten sonra yerleştirdikleri ise "*Çin'de de atom bomba var." "Yok olsun ABD" ve "Ananı sinkaf ABD"* gibi tehdit, ideoloji ve küfür içeren yazı ve sloganlardır (Bkz. Ek-52).

Çinli hackerların kullandığı "*Çin'de de atom bomba var."* cümlesi ABD devletine açıkça savaş tehdinde bulunmak olarak yorumlanabilir. Bilindiği gibi ÇHC dünyada nükleer güce sahip sayılı ülkelerin biridir. Çinli hacker burada ABD'ye açıkça savaş tehdidinde bulunmaktadır. ÇHC'nin de atom bombası olduğunu ima ederek, nükleer silah teknolojisinde ABD'den geri kalmadığını, ÇHC'nin gerektiğinde bu gücü kullanmaktan çekinmeyeceğini ima etmiştir. bunun dışında aynı ortamda kullanılan ideolojik içerikli slogan ise *"Yok olsun ABD"*dir. Bu slogan aslında Mao'nun iktidar dönemi (1949-1976) boyunca ABD'ye karşı kullanılmıştır. Mao'nun ölümü ile birlikte bu tür yıkıcı düşünceler içeren ideolojik sloganlar, artık kullanılmaz olmuştur. Ancak Çinli hacker burada sloganı tekrar kullanarak tarihi düşmanlığa örtülü bir göndermede bulunmaktadır. China.com da bu slogan aracılığıyla Çinlilerin ABD'ye karşı nefretinin hâlâ devam etmekte olduğu ve uçak çarpışma olayından sonra daha da alevlendiğini ima etmeye çalışmaktadır. Bir başka Çinli hacker hızını alamayıp *"Ananı sinkaf ABD"* şeklinde ABDli'lerin anasına küfür etmektedir. Bu küfürden, Çinlilerin ne kadar sinirlendiği, bundan dolayı ahlaksal değerleri bir kenara attığını görmek mümkündür. Bütün bunlardan sonra Çinli hackerlar, "ÇHC Hacker Birliği" imzayı atarak, bunun bir organize eylem olduğunu, Çinlilerin ABD'ye karşı birleştiğini ima etmeye çalışmıştır.

Haber metninde baş suçlu ABD ve Bush hükümetidir. ÇHC ise masumdur. Çinli hackerlar da vatan ve milletin onurunu korumak için bağımsız bir şekilde organize olmuş birer sanal savaşçıdır.

2. Haber

ABD Web Siteleri "Kızıl Hacker" adıyla değiştirildi.

2001-04-13 17:17:52

Washington Post Gazetesinin bugünkü haberine göre, uçak çarpışma olayından sonra, ABD hükümeti ve sanayi kuruluşlarına ait en az dokuz web sitesi hacker saldırısına uğradı.

> Web sitelerin çoğu kastlı saldırıya maruz kalmış olup, hükümete ait olan web sitelerden biri siyasi içerikli mesajlarla değiştirilmiştir. ABD Deniz Kuvvetlerine ait iki web sitesi de saldırıdan nasibini almış olup, birinin ana sayfası tamamıyla değiştirilmiştir. ABD Deniz Kuvvetleri sözcüsü, "işgalcinin ana kıta Çin'inden geldiğinden şüpheleniyoruz.", şeklinde açıklama yapmış; ancak o da (kadın) bu haberin tam kesin olmadığını söylemiştir.
> Kaliforniya'da ikamet eden bir yazarın bilimsel tartışmalar için açtığı web sitesinin ana sayfası üzerindeki tüm şekiller, dün "beş yıldızlı kızıl bayrağa" dönüştürülerek, üzerine tehdit içeren ibareler yazılmıştır. Web sitesi açıldığında ÇHC milli marşı çalınmıştır.
> Uzmanlara göre internet, insanların bir çeşit mücadele alanına dönüşmüştür. Bu alanda yapılan saldırılar, top ve tüfekle değil, kullanıcının eli altındaki klavyelerle gerçekleşir.
> Washington Post'un haberine göre web sitelerine karşı saldırı gerçekleştirmekte olan Hacker'lar "ÇHC Hacker Birliği" ya da "Kızıl Hacker İttifakı" gibi isimleri kullanmakta olup, bu örgütlerin dağınık yapıya sahip olduğu düşünülmektedir. ABD Federal Soruşturma İdaresi (FBI) gündemde olan hacker saldırısı hakkında yorum yapmaktan kaçındı.[13]

China.com'un 13 Nisan 2004 tarihi saat 17:17:52'de yayımladığı *"ABD Web Siteleri Kızıl Hacker Adıyla Değiştirildi."* başlıklı haberindeki ana olay, ABD web sitelerinin hacker saldırısına uğraması ve ABD resmi makamlarının konu ile ilgili yaptığı resmi açıklamalardır. ABD hükümeti, ABD Deniz Kuvvetleri, Kaliforniyalı yazar, internet uzmanları, FBI ve Çinli hackerlar olaya katılan önemli aktörlerdir. Uçak çarpışma olayından sonra kendini göstermeye başlayan Çinli hackerlar, ABD hükümeti, Deniz Kuvvetleri ve Kaliforniyalı yazarın web sitelerini ele geçirerek ana sayfaları kendileri istediği biçimde değiştirmişlerdir. FBI ise ülke çıkarlarını düşünerek basına olayla ilgili yorum yapmaktan kaçınmıştır. Ancak adı zikr edilmeyen uzmanlar tarafsızlığını koruyarak, internet ve internetteki saldırıları kendine özgü terimlerle açıklamaya çalışmaktadır. Olayda Çinli hackerlar, söz konusu uzmanlar dışındaki tüm aktörlerle çatışma halindedirler.

China.com, Washington Post Gazetesi kaynaklı haberine *"ABD Web Siteleri Kızıl Hacker Adıyla Değiştirildi."* gibi bir başlık kullanmıştır. Ana başlık aslında haberin esas konusunu özetlemektedir. Başlıktaki "kızıl hacker"ın kim/kimler olduğu açıklanmamaktadır. Ancak, bir komünist düşünceli bir örgüt ile ilişkili olduğu kolayca anlaşılmaktadır. Haberin üst başlığı ise "*uçak*

[13] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010413/164414.html, 15.07.2001

çarpışma olayından sonra, ABD hükümeti ve sanayi kuruluşlarına ait en az dokuz web site hacker saldırısına uğradı." şeklinde atılarak, ana başlıkta genel olarak verilen olayı niteliği ve sayıları ile özetli bir şekilde açıklamaya çalışmaktadır. Ayrıca haber metnindeki ABD web sitelerine yapılan hacker saldırısı olayı ile uçak çarpışma olayı arasında bir nedensellik ilişkisi kurmaya çalışmaktadır. Uçak çarpışması olayına gönderme yaparak, ABD web sitelerini ele geçiren hackerların Çinliler olabileceği şüphesini uyandırmaya çalışmaktadır. China.com ABD kaynaklı bu haber ile ABD'ye karşı yürütülmekte olan hacker hareketini meşrulaştırmaya çalışmaktadır.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi dört ayrı bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde hacker saldırısına uğrayan ABD web sitelerin niteliği ve sayıları açıklanmaktadır. Deniz Kuvvetleri sözcüsü hackerların ÇHC'den gelmiş olabileceği şüphesi taşıdığını açıklayarak Çinli hackerları hedef göstermeye çalışmaktadır. İkinci bölümde, hackerların müdahalesi sonucu Kaliforniyalı yazarın web sitesinin ÇHC bayrağıyla donatılması ve bilgisayarın açılması ile birlikte ÇHC milli marşının çalınması olayı dile getirilmektedir. Üçüncü bölümde de adı açıklanmayan uzmanların internet ve internetteki saldırı eylemleri ile ilgili görüşlerine yer verilmektedir. Uzmanlara göre bu bir sanal savaştır. Dördüncü bölümde ise hackerların kimler olduğu hangi isim ve ne tür bir teşkili yapıya sahip olduğu ile ilgili bazı tahminler yürütülmektedir. Ayrıca FBI'nın konu ile ilgili açıklama yapmaktan kaçındığı da ek bilgi olarak verilmektedir. Bir bakışta metin içerisindeki bölümlerin birbirinden bağımsız olduğu izlenimi verir. Ancak, durum hiç de göründüğü gibi değildir. Kızıl Hacker kod adındaki hacker grubu ABD web sitelerine hücum etmiştir. Saldırıya maruz kalan web sitelerin ne tür saldırıya maruz kaldıkları Kaliforniyalı yazarın özel web sitesinden örnekler verilerek gösterilmektedir. Uzmanlar da bu tür internet saldırılarının artık yeni bir çeşit sanal savaş olarak algılanması gerektiğini açıklamaya çalışmaktadır. Son olarak saldırı yapanların Çinliler olduğuna işaret etmekle birlikte, bu sanal teşkilatlar ve hareketlerin pek de dikkate alınmadığını ima etmeye çalışmaktadır. Haber metni bütünüyle ABD web sitelerinin hacker saldırısına

uğradığı konusu üzerine inşa edilmiştir. Haber kaynağı Washington Post Gazetesi olarak gösterilmektedir.

Haber metninde herhangi bir tarihi arka plan yer almamaktadır. Ancak, 1 Nisan 2001 tarihinde ortaya çıkan ÇHC Hava Kuvvetlerine ait F-8 model savaş uçağı ile ABD'ye ait FP-3 casus uçağının ÇHC güney karasularında çarpışması olayına göndermede bulunmaktadır. Olayda ÇHC uçağı çarpışma sonucu denize düşmüş, pilot da hayatını kaybetmiştir. ABD uçağı ise ÇHC sınırları içerisindeki bir askeri havaalanına izinsiz zorunlu iniş yapmıştır. 24 Mürettebat ise Çin Kurtuluş Ordusu (ÇKO) askerlerince esir alınmıştır. Haber metninde, ABD Deniz Kuvvetleri sözcüsü ve uzmanlar konu ile ilgi açıklamalar yaparak doğrudan ve dolaylı olarak söyleme katkıda bulunmaktadırlar. ABD Deniz Kuvvetleri sözcüsü yaptığı resmi açıklamada ABD web sitelerine saldıran hackerların ÇHC'den gelen "işgalci"ler olabileceklerinden şüphelendiklerini dile getirmektedir. Ardından nereli ve kim oldukları açıklanmayan uzmanların, bu tür saldırıların artık top ve tüfekle değil, el altındaki bilgisayar klavyeleri ile yapılan bir savaş olarak algılanması gerektiği ile ilgili açıklamasına yer verilmektedir.

China.com, Washington Post kaynaklı haberinde, ABD Deniz Kuvvetleri sözcüsünün metin içerisindeki işlevi olayın failini dolaylı olarak ortaya çıkarmaktır. Kaliforniyalı yazarı da dolaylı olarak konuşturarak, yapılan saldırının ÇHC ve halkı uğruna yapıldığını açıklamaya çalışmaktadır. ABD Deniz Kuvvetleri sözcüsü bu tür saldırıları onaylamadığını "işgalciler" tanımlamasıyla ortaya koymaktadır.

Haberin başlık, üst başlık ve ilk paragrafları uzun ve edilgen cümle yapılarına sahiptir. Deniz Kuvvetleri sözcüsü açıklama yaparken konu hakkındaki ifadelerini, olayın failini doğrudan değil, dolaylı olarak açığa çıkarmaktadır. Sözcü ifadesinde "işgalcinin ana kıta Çin'inden geldiğinden şüpheleniyoruz." diyerek, Çin'den gelen hackerları birer "işgalci" olarak tanımlamaktadır. Aynı zamanda da söz konusu edilgen cümle yapısı içerisinde dolaylı olarak ÇHC devletine gönderme yapmaktadır. China.com Deniz Kuvvetleri sözcüsünün bu ifadesini haber metni içerisinde doğrudan kullanarak, gerçekte kimin "işgalci" olduğuna işaret etmeye çalışmaktadır.

Web site, ABD Deniz Kuvvetleri sözcüsünün bu açıklamasına doğrudan yer vererek, Han toplumunun ABD'ye karşı nefretini artırarak, halkın milli şuurunu canlı tutmayı amaç edinmektedir. China.com'a göre ABD FP-3 casus uçağı ÇHC güney deniz sahilinde izinsiz uçuş yaparak ÇHC'nin sınır haklarını ihlal etmiştir. Dolaysıyla asıl "işgalci" ABD ve Bush hükümetidir. Kaliforniyalı yazarın web sitesine saldıran hackerlar, metinde etken değil, yine edilgen olarak verilmektedir. Yazarın web sitesine hackerlar ele geçirmiş ve ana sayfasındaki var olan orijinal yazı ve şekiller silinerek "beş yıldızlı kızıl bayrak" yerleştirilmiştir.[14] Sayfanın açılmasıyla birlikte "ÇHC milli marşı" çalınmıştır.[15] China.com, metin içerisinde olayın failini doğrudan değil, dolaylı bir şekilde vermeye çalışmaktadır. Ayrıca, ABD web sitelerine yönelik saldırının uçak çarpışma olayı ile doğrudan ilişkili olduğunu baştan hatırlatarak, hackerların ülkesi ve halkı adına savaşan kimseler olduğunu ileri sürmektedir.

China.com yine internet uzmanlarının, bilgisayar "klavye"sini "top ve tüfeğin" yerine geçmiş bir silah olarak tanımlamasından bahsetmiştir. Söz konusu eğretileme sözcüklerinin haber metni içerisinde uzmanlar aracılığıyla aktarılmasının amacı ise ÇHC'nin ABD gibi bilgisayar teknolojisine sahip büyük bir ülke olduğunu, bundan dolayı artık sanal âlemde de söz sahibi olmaya başladığının işaretini vermektedir.

---

[14] "ÇHC devlet bayrağı, beş yıldızlı kızıl bayrak"tır. Büyük yıldız ÇKP, dört küçük yıldız ise (1949-50'li yıllardaki) dört yüz milyon nüfuzu temsil etmektedir. Dört büyük yıldız aynı zamanda da işçi, köylü, küçük burjuvazi ve milli sarı ırk (Han) burjuvazi gibi dört büyük sınıfı temsil etmektedir. Dört büyük yıldız dört büyük kuvvet olan demokratik parti gruplar, çeşitli halk toplulukları, çeşitli demokratik zatlar, ülke içindeki azınlık ve yurtdışındaki Han muhacirlerin sembollüdür. Dört küçük yıldız bağımsızlık, özgürlük, demokrasi, siyasi bütünlükten ibaret dört konuyu ifade etmekte aynı zamanda dört bin yıllık Çin tarihinin de bir belirtisidir. Bayrak üzerindeki yıldızların rengi altın sarısında olup biri büyük diğeri dört küçük yıldızdan oluşmaktadır. Büyük yıldız, barışı temsil etmekle birlikte; 1) büyük yıldız küçük yıldızlara önderlik etmektedir; 2) dört küçük yıldızın tek büyük yıldızın etrafında oluşan daire ÇHC sınırlarının coğrafik şeklini göstermektedir; 3) sarı ırk olan Han'ları, 4) sarı topraklı zemin üzerindeki ÇHC devlet toprağını ifade etmektedir.

[15] Kalkın köle olarak yaşamak istemeyenler; Et ve kanımız ile yeni bir set kuralım; Çin milliyetleri en tehlikeli sırada; Her kişinin en son haykırışı yükselmekte; Kalkın ! Kalkın ! Kalkın ! Aynı amaçla düşmanın top kurşunlarından korkmadan korkusuzca İlerleyelim ! İleri ! İleri ! İleri ! Aynı amaçla düşmanın top kurşunlarından korkmadan korkusuzca İlerleyelim ! İleri ! İleri ! İleri !

China.com haberini Washington Post Gazetesine dayanarak vermektedir. Bundan dolayı metin içerisindeki ifadelerin çoğu ÇHC ve Çinli hackerlar aleyhinde olduğu gözlemlenmiştir. Ancak china.com, ABD hükümeti ve medyasının, uçak çarpışma olayı ve ardından patlak veren hacker saldırısına karşı tutumunu aynen aktararak, kimin doğru kimin yanlış olduğu kararının Çinli okuyucuların kendisine bırakmaktadır. Haber metninin ikna dili ise asıl "işgalci" ABD ve Bush hükümetidir. Çinli hackerların hareketi haklı bir davranıştır. Onlar düşmana karşı "ÇHC Hacker Birliği" ve "Kızıl Hacker Birliği" gibi isimler altında organize olarak ülkesine ve halkına karşı savaş açanlar ile intikam savaşına girmektedirler.

3. Haber

Onbinlerce İnternet Kullanıcısı "Kahraman Wang Wei'i İnternet Anma Müzesi"nden Ziyaret Etti.

2001-04-16 08:49:54

Xin Hua Haber Ajansı 15 Nisan günü haberi; Xin Hua Haber Ajansı web sitesi "http://www.xinhuanet.com/news/ztbd/wawei/index.htm" adresi altında ortaklaşa "Kahraman Wang Wei İnternet Anma Müzesi"ni açtı.
İnternet kullanıcıları bu hatıra müzesine internet üzerinden mektup ve çiçek göndererek hem de kadeh kaldırarak ve şarkı isteklerinde bulunarak Wang Wei'e olan özlemini gidermeye çalışmaktadır.
İnternet Anma Müzesine, ülke genelinden bir çok internet kullanıcısı teknolojinin izin verdiği tüm imkanları kullanarak kahraman Wang Wei'e olan sevgi, saygı ve özlemlerini ifade etme amacıyla çeşitli mesajlar göndermeye başladı. Bazı internet kullanıcıları mektubunda:
"Sen kendi hayatını gökyüzünde vatanın güvenliğini korumak için takdim ettin! Sen, Çin halkının sadece iyi bir oğlu değil, aynı zamanda da gururusun!
"Sen gözümüzden işte böylece kayboldun, herkes şarkı ve dansları ile huzur aldığı sıralarda, belki sen her zaman vatanın gökyüzünün sonsuza dek güzel olması için, gençliğini ve sıcakkanını bu topraklara dökmeyi andı içtin. Sen deniz ile gökyüzü ortasında bize gülümsemektesin, şiddetli dalgalar seni daha yüce ve daha heybetli gösterecektir. Ancak, kardeşlerin ne kadar hasret içinde yaş dökerlerse döksün sen yine sonsuza dek geri dönmeyeceksin";
Ah! Yoldaşım Wang Wei, kardeşim, sevimli insan, neredesin? Şunu bilmen gerek ki, bir milyar iki yüz milyon Çin halkı seni çağırmaktadır. Dokuz milyon altı yüz bin km^2 toprak seni beklemektedir. Sen sonsuza dek gökyüzünde uçmakta olan kartalsın! Dünyadaki tüm barışsever insanlar seni hiçbir zaman unutmayacaktır !" şeklinde duygularını ifade etmeye çalıştı.[16]

China.com, 16 Nisan 2001 saat 08:49:54'te yayımladığı haberdeki ana olay, devlet haber ajansı web sitesi olan xinhuanet'in kendi web sitesinde

[16] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/net/156/20010416/164731.html, 15.07.2006

noter adındaki bir başka web site ile ortaklaşa, uçak çarpışması olayında hayatını kaybeden Çinli pilot Wang Wei adına sanal bir müzesi açmasıdır. Olaydaki aktörler ise xinhuanet, noter web sitesi ve Çinli internet kullanıcılardır. Söz konusu iki web site ortaklaşa pilot Wang Wei adına bir sanal müze tesis etmiştir. Çinli internet kullanıcıları ise vatanına, milletine ve uçak çarpışma olayında hayatını kaybeden pilotuna övgüler yağdırarak düşünce ve duygularını dile getirmeye çalışmaktadır. Haber metninde sanal müze vasıtasıyla 1 Nisan tarihinde ÇHC Hai Nan Adası karasularında yaşanan ÇHC ile ABD uçakları çarpışma olayı ve pilot Wang Wei'in ölümüne gönderme yapılmaktadır.

China.com, habere "Onbinlerce İnternet Kullanıcısı Kahraman Wang Wei'yi İnternet Anma Müzesinden Ziyaret Etti" başlık atarak okuyucunu haberin esas konusu ile ilgili bilgilendirmeye çalışmaktadır. Üst başlık ise "Xin Hua Haber Ajansı web sitesi www.xinhuanet.com, http://cn.netor.com ile ortaklaşa http://www.xinhuanet.com/news/ztbd/wawei/index.htm adresi altında kahraman Wang Wei internet anma müzesini açtı." şeklinde verilerek, başlıkta örtülü olan sanal müzenin kim tarafından açıldığı ve uçak çarpışma olayının internetteki organizasyonunun kim/kimler olduğu sorusuna da yanıt verilmeye çalışılmaktadır. Başlık ile üst başlık konuya genel olarak bir açıklık getirmekle birlikte gördüğümüz gibi bazı örtülü sorulara da yanıt vermeye çalışmaktadır. Metnin içeriğinde konu daha detaylı bir şekilde işlenmektedir. Çinli internet kullanıcıları www.xinhuanet.com tarafından açılan sanal müzeyi ziyaret ederek açılan sanal ziyaretçi defterine vatanı, milleti ve uçak çarpışma olayında hayatını kaybeden "kahramanı" Wang Wei'ye olan duygularını yazmaya çalışmaktadırlar. China.com, sanal ziyaretçilerin bu duygularını birkaç örnek mektupla okuyuculara aktarmaya çalışmaktadır.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi toplam iki bölümde değerlendirilebilir. İlk bölüm www.xinhuanet.com ile http://cn.netor.com'un ortaklaşa Çinli pilot Wang Wei adına xinhuanet web sitesinde bir sanal müze oluşturması ve sayıları onbinlere varan Çinli internet kullanıcılarının söz konusu sanal müze aracılığıyla gerçekleştirdiği sanal ideolojik eylemleri işlenmektedir. İkinci bölümde ise sayıları onbinlere varan Çinli internet

kullanıcılarının söz konusu sanal müzede gerçekleştirdiği ideolojik eylemlerinin içeriğini örneklerle okuyuculara sunmaya çalışmaktadır. Xinhuanet web sitesi ile Çinli internet kullanıcıları ABD'ye karşı protesto eylemini internet aracılığıyla gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Sanal protesto eyleminin ortaya çıkmasındaki neden ise diğer haberlerde de bahsedildiği gibi 1 Nisan 2001 tarihinde ABD'ne ait FP-3 model casus uçağının ÇHC karasularına izinsiz girerek ÇHC Hava Kuvvetlerine ait F-8 savaş uçağına çarparak denize düşmesi ve pilotun ölmesine sebebi olmaktır. Olaydan sonra iki ülke arasında büyük bir diplomatik kriz ortaya çıkmıştır. Haber metninde uçak çarpışma olayının dışında herhangi bir tarihi olaya atıfta bulunulmamaktadır. Metin içerisinde haber söylemine katılan aktörler ise www.xinhuanet.com, http://cn.netor.com ve onbinlerce Çinli internet kullanıcılardır. Metinde www.xinhuanet.com ve http://cn.netor.com web siteleri, uçak çarpışma olayında devletin yanında yer alarak, Çin halkının olaya olan tepkisini ifade edebilmesi için internette uygun bir sanal ortam hazırlamaya çalışan aktörlerdir. Metin içerisinde konuşan esas aktör Çinli internet kullanıcılarıdır. Çinli internet kullanıcıları kendi düşüncelerini ifade edebilmek için Wang Wei'nin Çin halkının iyi bir oğlu ve gururu olduğunu söylemektedir. Onlar aynı zamanda da vatan topraklarını korumak için andı içen bir asker hem de unutulmaz sevimli insanına derin saygı hem özlemini lirik bir edebi yöntemle ifade etmeye çalışmaktadır. Çinli internet kullanıcıları Wang Wei için, "kahraman", "kardeş" ve "sevimli" ve "unutulmaz insan" olarak söz etmektedir. Aynı zamanda onu "göklerde uçan kartal"a da benzetmektedir. Haber söylemi içinde aktörler, resmi ideolojinin dışında bir de uçak çarpışma olayına olan kızgınlığını dile getirmeye çalışan bir milyar iki yüz binden fazla Han toplumunun sesini temsil etmeye çalışmaktır. Aktörler uçak çarpışma olayı ile ilgili açık bir görüş bildirmemektedir. Ancak, olayda hayatını kaybeden pilotuna saygı duymakla birlikte ve sanal yöntemlerle sanal müzeye, sanal çiçek göndererek, şarkı isteminde bulunarak sevgi ve özlemini ifade etmeye çalışmaktadırlar. Buradan biz aktörlerin internette gerçekleştirmekte olan protesto eylemini örtülü bir şekilde meşrulaştırma çabasında olduklarını görebiliyoruz. Aktörlerden www.xinhuanet.com ve

http://cn.netor.com'un oluşturduğu sanal protesto ortamı, on binlerce Çinli internet kullanıcısının sanal protesto eylemine doğrudan katılımını sağlamaktadır. Özelikle en büyük devlet haber ajansı web sitesi olan www.xinhuanet.com'un olaya bizzat katılması, olayın ulusal boyuttan uluslararası boyutta taşımasına yardımcı olmaktadır. Çünkü yerli ve yabancı medya kuruluşlarının ÇHC'deki birincil haber kaynağı Xin Hua Haber Ajansı ve web sitesi www.xinhuanet.com'dur. ÇHC'nin protesto olayın bu kadar genişletmekteki amacı ve beklentileri uçak çarpışması olayında kendisinin haklı olduğu, ABD'nin ise haksız olduğunu ispat ederek, ABD'nin zorba ve emperyalist tutumunu dünyaya göstermeye çalışmaktır. Aynı zamanda da ÇHC'nin artık ABD'ye karşı çıkabilecek bir güçte olduğunu göstererek, ABD ve buna benzer ülkelere gözdağı vermektir.

Haber metnindeki sentatik yapılanmada uzun ve etken cümleler kullanılmaktadır. Cümle yapısı içerisindeki en etkin özne Çinli internet kullanıcılarıdır. Çünkü www.xinhuanet.com ve http://cn.netor.com kendileri de olayın faillerinden olmakla birlikte, eyleme sanal ortam hazırlayarak Çinli internet kullanıcıları daha fazla ön plana çıkarmaya çalışmaktadır. Haberin başlığında onbinlerce Çinli internet kullanıcısının "kahraman" olan pilot Wang Wei için www.xinhuanet.com ile http://cn.netor.com web siteleri tarafından açılan anma müzesini ziyaret ettiği uzun bir cümle yapısı içinde verilmektedir. Üst başlıkta da aynı uzunlukta başlıktaki konuyu tamamlayıcı ve destekleyici ifadeler yer almaktadır. Bu sefer metin içerisinde baş fail olan devlet örtülü halde, yardımcı failleri olan www.xinhuanet.com ile http://cn.netor.com ise açık ve etkin bir şekilde yer almaktadır.

Metin içinde yine uzun şiirsel edebi cümleler de yer almaktadır. Örneğin *"…vatanın gökyüzünün sonsuza dek güzel olması için, gençliğini ve sıcakkanını bu topraklara dökmeye andı içtin…"* gibi. China.com haber metni içinde Çinli internet kullanıcılarının yazdığı bu edebi parçaları vererek pilot Wang Wei'nin ülke menfaati için kendi hayatını kaybetmekten korkmadığını ima etmeye çalışmaktadır. Çinli müze ziyaretçilerinden biri ise *"Sen deniz ile gökyüzü ortasında bize gülümsemektesin, şiddetli dalgalar seni daha yüce ve daha heybetli gösterecektir."* şeklinde eğretileme sözcüklerinden oluşan bir

cümle kullanmaktadır. Olaydan sonraki ülke deniz ve hava sahasındaki sakinlik pilot Wang Wei'nin ruhunun gülümsemesine benzetilmektedir. Devamında ise Wang Wei'nin düşmana karşı hiddetini denizde yükselen şiddetli dalgalara benzeterek, bu dalgaların onu daima heybetli göstereceğini ifade etmektedir. Bunun dışında china.com web sitesi www.xinhuanet.com, http://cn.netor.com ve Çinli internet kullanıcıların Wang Wei için kullandıkları *"kahraman", "oğul", "gurur", "yoldaş", "kardeşim", "sevimli insan", "kartal"* gibi sözcükler de bulunmaktadır. Wang Wei görev başında hayatını kaybetmiştir. Bunun için o bir kahramandır. Aynı zamanda Çin halkının iyi bir oğlu ve gururu olmuştur. İnsanlar onu kendileri gibi ülke ve halkın çıkarı uğruna savaşan yoldaşı olarak görmektedir. Çinli ziyaretçiler, onu en yakın insanları olan kardeşleri gibi görmektedir. Bundan dolayı o herkes tarafından sevilen sevimli bir insandır. O bir pilottur, bundan dolayı ziyaretçiler onu göklerde özgürce uçan, korkusuz bir "kartal"a benzetmektedir.

Haber metni Xin Hua Haber Ajansı web sitesi olan "www.xinhuanet.com" ile "http://cn.netor.com"un internet sitesinde, pilot Wang Wei adına bir anma müzesi açtığı olayı üzerinde inşa edilmiştir. China.com haberi, Xin Hua Haber Ajansına dayanarak vermektedir. Haberin ikna dili ise uçak çarpışma olayında hayatını kaybeden pilot Wang Wei'den dolayı ABD'den korkmadığı ve yılmadığı, tam tersine "sevimli insan" ve "yoldaş"ının yolundan devam edeceği fikridir. Yani ABD'nin zorba tutumu karşısında Han toplumunun daima cesurca savaşmaya hazır olduğu düşüncesi edilgen bir cümle yapısı içerisinde yer almaktadır.

4. Haber

Çin-ABD Hacker'lari İnternette Karşılıklı Güç Gösterisi Yapmaya Hazırlanıyor

2001-04-20 10:56:50

Hong Kong "Doğu Günlük Gazetesi" haberine göre, ÇHC-ABD uçaklarının çarpışması olayı iki ülke arasında hacker savaşının patlak vermesine neden oldu. Bu çatışma gün geçtikçe artış göstermektedir.
Nisan ayının başlarından itibaren ÇHC'in en az 100'e yakın web sitesi ABD hacker teşkilatı "Poizon Box"un saldırısına uğradı. Çin hacker teşkilatı da "1 Mayıs Emekçiler Bayramı"nda ABD'nin web sitelerine karşı yedi gün sürecek geniş çaplı bir saldırı düzenlemek için yeni planlar yapmaktadır.

> Wired.com'un verdiği haberine göre, ABD hacker teşkilatı "PoizonBOx " evvelki gün "IRC" sohbet odasında bir bildiri yayınlayarak, teşkilatın aktif halde saldırı planları yapmakta olduğunu bildirdi. Hedefi ise, ÇHC'nin çeşitli büyük web siteleri olduğu düşünülmekte. Onlar ayrıca, daha fazla hacker gruplarının kendi saflarına katılmaları için çağrıda bulunmuşlardır. Bazı web siteleri ise "tüm ABDn Hacker'ları birleşelim !" Çin'in servis makinesini (server) yok edelim !" şeklinde çağrılarda bulundu. Ancak, bazı Hacker'lar Çin sitelerini ele geçirdikten sonra geride bir kısa mektup bıraktı. Mektupta hacker, kendi hareketinin sadece macera aramak ve eğlenme amaçlı olduğunu, bunun medyada bahsedilmekte olan uçak çarpışması olayı ile hiç bir ilgilisinin bulunmadığını açıkça belirtmiştir.
> Haberde yine, kendine güvenen bir Çinli hacker ustasının, 1- 7 Mayısa kadar, büyük çapta bir internet saldırı harekatını başlatma planı içinde oldukları mesajına da yer verilmiştir. 22 yaşındaki bu Çinli hacker ustası, kendi ifadesinde "ABD kötü niyeti ile komşularımız olan Japonya ve Filipin'i bize karşı kışkırtmaktadır. Bu çok rezil bir davranıştır. Biz internet aracılığıyla ABD'ye ÇHC'nin ne kadar güçlü olduğunu, ÇHC'nin küçümsenecek bir ülke olmadığını göstereceğiz." gibi sözler sarf etmiştir.[17]

China.com'un 20 Nisan 2001 saat 10:56:59'de yayımladığı haberindeki ana olay, ÇHC'ye ait 100'e yakın web sitenin ABD'li hacker teşkilatı "Poizon Box"un saldırısına uğraması ve Çinli hacker teşkilatının saldırıya yanıt vermeye hazırlanmasıdır. Haberin kaynağı ise Hong Kong'da yayım yapan Doğu Günlük Gazetesi ile ABD web sitesi "http://www.wired.com/" olarak gösterilmektedir. Haber metninde gördüğümüz gibi Çinli hacker ustası ve ABD hacker teşkilatı olan "poizon box" haberin öyküsünde yer alan aktörlerdir. Haberde yine uçak çarpışma olayına atıfta bulunarak, olayın hacker saldırılarının başlıca nedeni olduğu vurgulanmaktadır.

Haberin başlığı *"ÇHC ile ABD hackerları İnternette Karşılıklı Güç Gösterisi Yapmaya Hazırlanıyor."* şeklinde atılarak, okuyucuları haberin esas konusu hakkında bilgilendirmekle birlikte, iki ülke hackerlarının internette karşılıklı düelloya girişeceği haberi verilmektedir. Üst başlıkta ise *"ÇHC-ABD uçaklarının çarpışması olayı iki ülke arasında hacker savaşının patlak vermesine neden oldu. Bu çatışma gün geçtikçe artış göstermektedir."* şeklinde verilerek başlıkta bahsedilen hacker çatışmasının nedeni daha etkin bir şekilde açıklanmaktadır. Ayrıca çatışmanın gün geçtikçe artış göstermekte olduğunu ifade ederek örtülü bir şekilde bazı tehlikelerin ortaya çıkacağını ima etmeye çalışmaktadır.

---

[17] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010420/167665.html,15.07.2006

Haber başlıkları ile metin arasındaki ilişkiye baktığımızda, başlık ve üst başlıkta ÇHC ve ABD hackerları arasında gerçekleşmesi beklenen eylem ve eylemin nedenine atıfta bulunulmaktadır. Metin içerisinde ise eylemi gerçekleştiren ABD hacker teşkilatı ve Çinli hacker ustasının karşılıklı olarak sarf ettikleri tehdit ve ideoloji içerikli cümlelerine yer verilmektedir. Ayrıca, Çinli hackerların ABD web sitelerine karşı gerçekleştireceği saldırının tarihi açık bir şekilde ifade edilmektedir. Haber metni ayrı iki kaynağa dayanarak yazılmasına karşın, başlıklar ile metin arasındaki ilişki bütünlük ve tamamlayıcı ilişkiden ibarettir.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi iki ayrı bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde "poizon box" adındaki ABD hacker teşkilatının uçak çarpışma olayından sonra ÇHC'deki 100'den fazla web siteye saldırması olayı işlenmektedir. Aynı bölümde yine ABD'li hackerların saldırı sırasında ÇHC karşıtı sarf ettiği slogan ve çağrıları da yer verilmektedir. İkinci bölümde ise yaşı henüz 22 olan bir Çinli hacker ustasının, Çinli hackerların ABD saldırılarına karşı genel bir karşı saldırı harekatı gerçekleşeceği mesajı yer almaktadır. Aynı bölümde yine Çinli hacker ustasının ABD karşıtı kullandığı bazı suçlamalar da yer almaktadır. Haberin öyküsü ise ABD FP-3 casus uçağı ile ÇHC F-8 savaş uçağının, ÇHC Hai Nan Adası hava sahasında çarpışması olayı üzerine inşa edilmektedir. Haberdeki olayların işleniş biçimi, ABD'li hackerların internetten yasadışı yollarla 100'e yakın ÇHC web sitesinin kontrolünü ele geçirerek, web sitede mevcut orijinal yazı ve şekilleri silerek yerine ÇHC karşıtı slogan ve yazılar yazıp bırakmasıdır. ABD'li hackerların bu hareketi karşılında ÇHC hackerları da ABD web sitelerine karşı aynı yöntemlerle saldırmayı düşünmektedir. Eylemlerin nedeni ise ABD'ne ait FP-3 casus uçağıyla ÇHC F-8 savaş uçağının ÇHC Hai Nan Adası hava sahasında çarpışması olayıdır. ABD hackerlarının olaydan hemen sonra ÇHC web sitelerine saldırmıştır. Nedeni ise zorunlu ve izinsiz iniş yapan FP-3 casus uçağına ÇHC makamları tarafından el konulması ve 24 mürettebatın esir alınmasıdır. Çinli hackerlarının karşı saldırıya geçmesindeki neden ise ABD'ne ait FP-3 casus uçağının, ÇHC karasularında izinsiz gözetim uçuşu yaparak ülkesinin ulusal haklarını hiçe

sayması; yine aynı uçağın pilot Wang Wei yönetimindeki F-8 savaş uçağı ile çarpıştıktan sonra denize düşerek infilak etmesi; pilotun kendisini koltuğundan fırlatmayı başarmasına rağmen, denize düştükten sonra hayatını kaybetmesine sebebiyet vermesi; bütün bunlar yetmemiş gibi çarpışma olayından hemen sonra ÇHC'ye ait 100'e yakın web sitenin ABD'li hackerlar tarafından kontrol altına alınarak tahrip edilmesi olayı da bardağı taşıran son damla olmuştur. Çinli hackerlar, bu nedenlerden dolayı karşı saldırıya geçme hazırlığına girişmiştir. Haber metni içerisinde uçak çarpışma olayının dışında birde geçmişte ortaya çıkmış olan ÇHC ile yakın komşuları Japonya ve Filipin asında geçen bazı restleşmelere de göndermede bulunmaktadır. Metin içerisinde Çinli hacker aracılığıyla bütün bu olanlardan ABD sorumlu tutulmaktadır.

Haber metninde ABD hacker teşkilatı "PoizonBOx " ve Çinli hacker ustası konuşturulmaktadır. "PoizonBOx ", kendilerine ait internet sohbet odasında tüm ABD'li hackerları ÇHC'ye "*karşı birleşme*"leri ve ÇHC'nin internet servis makinesini *"yok etme"*leri konusunda çağrıda bulunmaktadır. Çinli hacker ustası ise 1-7 Mayıs tarihleri arasında ABD'ye karşı geniş çapta bir karşı saldırı hazırlığında olduklarını açıklayarak, ABD'yi *"kötü niyetli"* olduğundan ÇHC'ye karşı, komşuları olan Japonya ve Filipin'i *"kışkırtmak"la* suçlamaktadır. Çinli hacker ustası ABD'nin bu hareketini *"rezil bir davranış"* olarak tanımlamaktadır. Haberde ayrıca, daha 22 yaşında olduğu açıklanan Çinli hacker ustasının, bu saldırı sırasında ÇHC'nin ne kadar *"güçlü bir ülke"* olduğunu ispat edeceği ifadesine de yer verilmektedir. Gördüğümüz gibi aktörler haberin inşasında iki ülke arasındaki asıl problemlerin neler olduğunu ortaya çıkarma işlevi görmektedir. Haber içerisinde aktörlerin olaylar hakkındaki yorumlarına karşı herhangi bir eleştiri yer almamaktadır.

Haber metnindeki sözdizimsel yapılanmada ABD, Poizon Box ve Çinli Hacker ustası uzun ve etken cümlelerin öznesi olarak yer almaktadır. İster "Poizon Box", olsun ister "Çinli hacker ustası" olsun olayın faili olduğu açıkça ifade edilmektedir. Hatta ABD'nin Japonya ve Filipinleri, yakın komşusu olan ÇHC'ye karşı kışkırtma suçlaması da etken cümle yapısı içinde yer almaktadır. Hackerların internet ortamında bilgisayar konusundaki teknik

becerileriyle karşı web sitelerin kontrolünü ele geçirerek, içindeki bilgileri istediği biçime sokabilme girişimi metin içerisinde *"güç gösterisi", "savaş", "çatışma", "saldırı", "yok etmek" ve "internet saldırı harekatı"* gibi eğretileme sözcüklerle ifade edilmektedir. Bu sözcükler, ÇHC ve ABD hackerlarının internet ortamında bir tür "sanal savaş"a hazırlanmakta olduğunu ima etmek için kullanılmaktadır. China.com'un, Doğu Günlük Gazetesine dayanarak verdiği haberinde, karşı saldırı hazırlığında olan bir Çinli hacker ustasının, ABD'nin *"kötü niyetli"*, *"kışkırtıcı"* ve *"rezil davranış"* sergileyen bir ülke olduğu suçlamasına yer vererek, komşusu olan Japonya ve Filipin'i ÇHC'ne karşı kışkırtmakta olduğu fikrini gündeme getirmektedir. China.com yine Çinli hacker vasıtasıyla, bütün bu entrikalara karşı ÇHC'nin *"güçlü"* bir yapıya sahip olduğu ve en kısa zaman içerisinde bunu ispat edeceği düşüncesi ileri sürülmektedir. China.com, ÇHC yönetiminin konu ile ilgili düşüncelerini Çinli hacker ustasının konuşmasıyla aktarmaya çalışmaktadır. Metinin ikna dili ise ABD'nin kötü niyetli bir ülke olduğu, ÇHC'nin güçlü bir ülke olarak bunun üstesinden gelebileceği fikridir.

5. Haber

"Çin Hacker Birliği" ABD Web Sitelerini Tekrar Karartacak

2001-04-20 14:22:08

"ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı"ndan sonra internette iki ülke hackerlarının karşılıklı saldırıları hiç kesilmedi. Tam aksine gün geçtikçe artış göstermektedir.
ABD'li hackerlar en az yüzden fazla ÇHC web sitesini ele geçirdiğini açıklamış hatta "tüm ABD'li hackerlar birleşelim! ÇHC'nin servis makinesini (server) tamamen yok edelim! şeklinde çağrılarda bulunmuştu. Çinli hacker ustaları da saldırıya baş eğmemektedir. Onlar "1 Mayıs Emekçiler Bayramı" olan yedi günlük resmi tatil süresince ABD web sitelerine yönelik geniş çaplı bir karşı hücum gerçekleştirmeyi planlamaktadırlar.
Bugün bir ABD web sitesinin daha karartıldığı haberi geldi. Anlatıldığına göre ABD'nin Kaliforniya Eyaletinde adresi "http://www.iplexmarin.com/" olan bir web site, kendilerini "ÇHC Hacker'lar Birliği" olarak tanıtan iki Çinli hackerın hücumuna uğramıştır.
Ele geçirilen web sitesinin ana sayfasının ortasına bir ÇHC bayrağı, alt tarafına ise "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı"nda çarpışma sonucu paraşütten atladıktan sonra denize düşerek kaybolan pilot Wang Wei'nin üç parça fotoğrafı yerleştirilmiştir. Sitede yine Çince ve İngilizce olarak aşağıdaki paragraf yazılmıştır:
"Bir Çinli olarak, vatanım ve halkımı çok seviyorum. Vatan anam yine emperyalistler tarafından saldırıya uğrayarak rahatsız edildiğinde ve sınırsız gazaba geldiğimde şunu söyleyebiliyorum; vatanım, sizin bize ihtiyacınız olduğunda biz hiç tereddüt etmeden her şeyimizi ve hatta canımızı bile veririz !!"

> "Burada biz vatanımızın en sevimli insanı, milli kahramanı Wang Wei'ye en yüksek selamlarımızı sunuyoruz ve onun için dua ederiz....." [18]
>
> son olarak imza:
> ÇHC Hacker Birliği
> Hacker Wu Xiu ve Mavi Meng Yuan
> Hacker Union Of China

China.com'un 20 Nisan 2001 saat 14:22:08'de yayımladığı haberindeki ana olay, Çinli hackerların ABD'li hacker hareketine karşı atağa geçerek ve bazı ABD web sitelerini kontrol altına almasıdır. Haberin öyküsünde yer alan aktörler ise Wu Xiu ve mavi Meng Yuan kod adındaki iki Çinli hacker. İkinci bir aktör ise adı açıklanmayan ABD'li hackerlardır. Bunlar uçak çarpışma olayından dolayı karşılıklı olarak ülke çıkarlarını korumak amacıyla ortaya çıkmış karşıt görüşlü kişi/kişilerdir.

China.com haberinde, *"ÇHC Hacker Birliği ABD Web Sitelerini Tekrar Karartacak."* şeklinde bir başlık atarak, Çinli hackerların "ÇHC Hacker Birliği" adındaki organizasyon altında birleşerek ABD web sitelerine karşı tekrar saldırmaya hazırlanmakta oldukları haberini vermektedir. Giriş paragrafında ise *"ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayından sonra internette iki ülke hackerlarının karşılıklı saldırıları hiç kesilmedi. Tam aksine gün geçtikçe artış göstermektedir."* şeklinde yapılandırılarak, iki ülke hackerları arasındaki çatışmanın gittikçe ciddi boyutlara ulaşmakta olduğunun altı çizilmektedir. Başlıkta ÇHC Hacker Birliği adındaki teşkilatın daha öncelerde de ABD web sitelerine saldırı düzenlediği "tekrar" sözcüğü ile ima edilmektedir. Üst başlıkta, uçak çarpışma olayından sonra iki ülke hackerlarının olaydan etkilenerek harekete geçtikleri ve bu saldırılarının gün geçtikçe artış göstermekte olduğunun altını çizilmektedir. Bir bakışta başlık ve üst başlık arasında belirgin bir bağlantı bulunmamaktadır. Ancak, Çinli hackerların ABD hackerlarının saldırısına yanıt olarak karşı saldırıya geçtiği örtülü bir şekilde verilmektedir. Başlık, haber metni içerisindeki eylemin özetini, üst başlık ise genel durumunu ve haberin içeriği ise olayın ayrıntılarını sunmaya çalışmaktadır.

---

[18] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010420/167745.html, 15.07.2006

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi iki ayrı bölümde değerlendirilebilir. Birinci bölümde china.com web sitesi, ABD'li hackerların ÇHC web sitelerine yönelik gerçekleştirdiği saldırıları ile diğer ABD'li hackerlarin de güçlerini birleştirerek ÇHC'ye saldırmaları yönündeki genel seferberlik çağrılarını önceki haberlerde olduğu gibi tekrar gündeme getirmeye çalışmaktadır. Buna karşılık Çinli hackerların 1 Mayıs tarihinde ABD web sitelerine yönelik geniş çaplı bir karşı hücum planı içinde oldukları da açıklanmaktadır.

İkinci bölümde china.com, iki Çinli hackerın Kaliforniya Eyaletindeki bir web siteyi ele geçirdiğini duyurmaktadır. Bölümün devamında ise Çinli hackerların ele geçirdiği web site üzerine pilot Wang Wei'ye ait olan iki parça fotoğrafı yerleştirerek ardından vatanı, milleti ve ölen pilot ile ilgili ideoloji ve duygu yüklü ifadeleri yerleştirdiği ayrıntılı bir şeklinde verilmektedir.

Haber metninde yer alan olaylar ÇHC ve ABD hackerlarının internet ortamında karşılıklı illegal olarak gerçekleştirdiği tahribat girişimleridir. Bu girişimler her iki tarafın kendi bilgisayar becerilerinden yararlanarak karşı ülke web sitelerin şifrelerini kırması neticesinde, o ülkenin siyasi, askeri, toplumsal ve ekonomik çıkarlarına zarar vermek ve elektronik ortamdaki bilgi akışını engellemekten ibarettir. Haberdeki olayın ortaya çıkmasına uçak çarpışma olayı neden olmaktadır. Başlıkta "ÇHC Hacker Birliği"nin ABD web sitelerine olan saldırısının daha önceden de olduğuna dikkat çekilerek *"tekrar karartacak."* ifadesi kullanılmaktadır. Metin içerisinde ABD'li hackerlar ile iki Çinli hacker konuşmaktadır. ABD'li hackerlar ÇHC web sitelerine karşı saldırı hareketinde ABD'li "*tüm hackerların birleşmesi"* çağrısında bulunmaktadır. Ayrıca ÇHC servis makinesini *"yok edilmesi"* gerektiği savunmaktadır. Çinli hackerlar ise *"vatanını ve halkını çok sevdiğini"*, *"emperyalistler"* tarafından rahatsız edildiğinde "*gazaba"* gelerek canını bile vermeye hazır olduklarını ileri sürmekte ve pilot Wang Wei'ye olan saygı ve sevgisini dile getirerek onun için *"dua"* edeceğini söylemektedir. Gördüğümüz gibi haber söylemi içerisinde aktörlerin işlevi ülkesinin resmi ideolojisini temsil etmektir. Her iki aktör uçak çarpışma olayından dolayı ortaya çıkan çatışmayı meşrulaştırma çabasındadır. Eylemi meşrulaştırma çabası, vatan ve millet uğruna hayatını

kaybeden pilotu anmak ve övmek gibi hem duygusal hem de ideolojik girişimlerle açıklanabilir.

Haber metnindeki sözdizimsel yapılanmada uzun ve etken cümlelerin öznesi olarak ABD'li hackerlar ve Çinli hackerlar öne çıkarılmaktadır. ABD'li hackerlar haberde, tüm ABD'li hackerları ÇHC'ye karşı kışkırtmak ve kavgayı başlatmak amacı olan eylemin faili etken bir özne olarak inşa edilmektedir. Çinli hackerları ise ABD'li hackerların kendilerine karşı sergileyen bu tür davranışları onaylamayan ve gerekli cevabı vermek için harekete geçmiş bir etken özne olarak işlenmektedir.

Haber metni içerisinde *"saldırı", "birleşmek", "yok etmek", "hücum", "bayrak", "Çinli" "vatan", "halk", "sevmek", "vatan anam", "emperyalistler", "saldırıya uğramak", "rahatsız edilmek", "gazaba gelmek", "her şeyimiz", "canımızı bile veririz", "sevimli insan", "milli kahraman" ve "dua etmek"* gibi sözcüklere sıkça rastlamak mümkündür. Dikkat edecek olursak "saldırı" sözcüğü her haberde ve aynı anlamda kullanılmaktadır. Web site haberinde iki ülke hackerlarının sanki cenk meydanında ellerine silah alarak karşılıklı savaşıyorlarmış gibi bir hava estirmeye çalışmıştır.

ABD'li hacker teşkilatı ülke genelindeki diğer hackerları da kendi saflarına katılmaları konusunda "birleşme" önerisinde bulunmaktadır. Çünkü karşısında güçlü ve hala ideolojik düşüncelerle bir araya gelerek hareket edebilen bir grup bulunmaktadır. ABD'li hackerlar böyle bir yapıya sahip hackerlari tek başlarına yenebileceklerine inanmamaktadırlar. ABD'li hackerların kullandıkları sloganlar, Çinlilere nazaran daha sade ya da siyasi yönünden çok basit anlamlara sahiptir. Başka deyişle az siyasidir. Örneğin; *"tüm ABD'li hackerlar birleşelim! Çin'in servis makinesini tamamen yok edelim!"* Gördüğümüz gibi ilk slogan ABD ulusunun Çinlilere karşı birleşmeleri gerektiği düşüncesini yansıtmaktadır. Bu sloganda tüm ABD'nin halkı değil, sadece ABD'li hackerlara hitap etmektedir. Üstün teknolojiye ve "kültür"e sahip ve o kadar da zengin olduğu düşünülen ABD toplumu, kalabalık nüfusu olan fakir ve ABD topraklarında sevilmeyen Çinlilere karşı saldırmak üzere birleşmeleri gerekmektedir. İkinci slogan sade ve tek bir anlam ifade etmektedir. ABD'li hackerların Çin internet şebekesinin kalbi

konumunda olan servis makinesini ele geçirdikten sonra tamamen kullanılmaz hale getirerek, ÇHC devletini çeşitli yönlerden zarara uğratmayı amaçlamaktadır.

ABD'li hackerların bu çağrısı, Çinli hackerları kızdırmakta ve onların öfkelenmelerini sağlamaktadır. Çinli hackerlarin çatışmaya daha fazla ve aktif biçimde katılmalarına devlet web sitesi olan china.com destek olmaktadır. Web sitesinin yayımladığı haberler genç internet kullanıcılarını vatanına, halkına ve pilot Wang Wei'ye sahip çıkması için bir çeşit ateşleyici güç rolü oynamaktadır.

Çinli hackerlar, ABD'li Hacker saldırılarına "1 Mayıs Emekçiler Bayramı" gibi siyasi anlamı olan bir günde topluca karşı saldırıya geçerek yanıt vereceğini açıkça duyurmuştur. Haberde Çinli hackerlar "emekçiler", ABD'liler ise "emperyalistler" olarak sunulmuştur.[19]

Muhabir bu haberinde, Çinli Hackerin ele geçirdiği ABD web sitelerine yazıp bıraktığı mektuplarına da yer vermektedir. Bir Çinli hacker mektubunda kendisinin bir "Çinli" olduğunu vurgulayarak, Han toplumunun bölgesel ırkçılık düşüncesini ön plana çıkarmıştır. "Vatan" sözcüğüyle ÇHC ve Han toplumunun yaşadığı toprak ifade edilerek, ülkeyi "vatan anam" sözcüğüyle anasına benzetmektedir.

Çinli hacker, vatanının (anasının) saldırıya uğradığı ve rahatsız edildiği zaman, kendisinin (evladı olarak) "gazaba" gelerek, anası olan vatanı için her şeyini feda edeceğini ve hatta kendi canını bile vermeye hazır olduğunu ifade etmektedir. Haberde, pilot Wang Wei, buna bir örnek olarak

[19] 14 Temmuz 1889'da Marksistler Fransa başkenti Paris'te "Sosyalist Vekiller Konferansı"nı gerçekleştirmiştir. Konferansta Fransız vekil, Amerikalı işçilerin sekiz saatlik iş düzeni mücadelesini kazandığı 1886'daki 1 Mayıs tarihini, proletaryanın ortak bayramı olması hakkında bir öneri sunmuştur. Vekillerin ortak oylamasıyla söz konusu öneri kabul edilmiş ve böylece 1 Mayıs tarihi "Uluslararası Emekçiler Bayramı" olarak kutlanması kararlaştırılmıştır. Bilindiği gibi 1 Mayıs 1886'da ABD'deki 20.000'den fazla sanayi kuruluşun 35.000 işçisi grev yapmıştı. Amacı ise günlük 14-18 saatlik çalışma saatinin 8 saate indirilmesi idi. Neticede işçiler söz konusu talebi hükümete kabul ettirmeyi başarmıştı. Çin halkı, "Emekçiler Bayramı" ile 1918 tarihinde tanışmıştır. Söz konusu tarihte bazı sol görüşlü aydınlar, Shang Hai, Su Zhou, Hang Zhou ve Han Kou gibi şehirlerde 1 Mayıs bildiri broşürü dağıtmıştır. 1 Mayıs 1920 tarihinde ise Bei Jing, Shang Hai, Guang Zhou, Jiu Jiang ve Tang Shan gibi sanayi şehirlerdeki işçiler sokakta yürüyüş yapmıştır. Bu yürüyüş Çin tarihinde ilk "1 Mayıs Emekçiler Bayramı" olarak kabul edilmiştir. ÇKP iktidara geldikten sonraki 12 Aralık 1949 tarihinde 1 Mayıs günü resmi bayram olarak yasalaşmıştır.

göstermektedir. Çinli Hacker mektubunda Vang'a, "sevimli insan" ve "milli kahraman" demektedir. Ayrıca onunun izinden gidecek milyonlarca Çinli'nin olduğunun altını da çizmeye çalışmaktadır. Metninde yer verilen mektubun sonlarına doğru Çinli hackerın, Vang için dua ettiği de ifade edilmektedir. Han toplumu genelde Budizm'e inandığı düşünülür. Ancak, metinde yer alan ve "dua" olarak kullanılan "qi dao" (祈祷)sözcüğü, Çince metinlerde genelde Hıristiyan inancındaki insanların yaptığı "dua" eyleminin karşılığıdır. Sözcük, Mao'nun ölümünden sonra ÇHC'nin dışa açılma politikası ile birlikte Çin toplumu, Avrupa kültüründeki bazı örf adetleri kendilerinkinden farklılaştırmak amacıyla türetmiş yeni bir sözcükten ibarettir. ÇHC'de yaşayan birey metni okuduktan sonra mektup sahibini Budizm'den farklı dine inanan bir kişi olarak algılayabilir. Kısaca mektupta dinsel düşünceler de yer almıştır. Son olarak; söz konusu ABD web sitelerini ele geçiren iki hacker, kendi kod adlarını ve ait olduğu sanal teşkilatın adını da yazarak eylemini sonuçlandırmıştır. Bundan amaç ise Çinli hackerların teşkilli bir şekilde hareket etmekte oldukları ifade ederek, karşısındaki Hacker veya Hackerlara gözdağı vermektir. Haber metnini yapılandıran ikna dili "*saldırıya uğramak", "rahatsız edilmek"* ve *"gazaba gelmek"tir*. ABD, ÇHC'yi rahatsız eden bir ülkedir. ÇHC ise haklı olarak, kendini savunan bir ülke olduğunu göstermeye çalışmaktadır (Bkz. Ek-53).

6. Haber

Çin-ABD Hacker Savaşında Enformasyon Güvenliğimizi Kim Koruyacak

2001-04-25 10:01:59

1 Nisan günü, ABD EP-3 model uçağının, askeri uçağımıza çarparak düşürmesinden sonra, ÇHC-ABD arasında konu ile ilgili siyasi diyaloglar devam etmektedir. Ancak, iki ülke Hacker'ları internet üzerinde diyalog değil, karşılıklı savaş başlatmıştır.

İnternet ortamı bugünlerde insanların moral coşkusunu ifade edecek bir minbere dönüştü. Bunun dışında "ep-3.com" adresinde bir web sitesi açılarak hacker saldırıları ve onların çeşitli davranışlarını bir oyunmuş gibi aktarmaya başladı.

Habere göre, "ÇHC Hacker'lar Birliği" en büyük bir ABD web sitesini karartti. Ayrıca, en az on web sitesinin ana sayfasına Wang Wei'nin fotoğraflarını yerleştirdi. ABD Deniz Kuvvetlerine ait gizli olmayan iki web sitesi yine Çinli Hacker'lar tarafından karartılarak, ana sayfasına ABD'nin emperyalist hegemonyacı tavrını kınama ve pilot Wang Wei'i öven konular içeren sözcükler

yazıldı. ABD web sitelerinden birine, “biz Çinliyiz, biz vatanımızı ve halkımızı çok seviyoruz. Emperyalistlerin tecavüzcü tavrından nefret ederiz. Söylemek istediğimiz tek şey var, o da vatanımızın bize ihtiyacı olduğunda, onunun için her şeyimizi vermeye hazırız, hayatımız da bunun içinde” cümleleri yazılmıştır.
ABD hükümeti tarafından FBI’nın 17 Nisan günü (Bei Cing saati 18 Nisan günü) yaptığı açıklamasına göre, ABD’ye ait bazı web siteleri, geçtiğimiz on gün içerisinde, ÇHC Hacker’ları tarafından karatıldığı saptanmıştır. Ayrıca bu tür saldırıların tekrarlanabileceği uyarısında bulunan FBI’ya göre, web sitelerinin karartılma vakaları, ÇHC-ABD uçaklarının çarpışması olayından sonra ABD hükümetinin olaya karşı sergilediği ters tavrından kaynaklanmaktadır.
Çok açık, intikam olarak Çin halkının Hacker’ları aniden ABD’nin “elektronik boşluğuna” bir “baskın” düzenledi. Gerçek şunu gösteriyor, ülke içindeki bazı hükümet web siteleri çok geçmeden ABD Hacker’larının “intikam” saldırısına maruz kaldı. Halkın kendi arasında geçen bu tür “baskın” ve “intikamı”, köydeki çiftçilerin birkaç dönüm toprak yüzünden karşılıklı öfkelenmelerine benzer. Ya ordular arası böyle bir olay yaşansaydı? İnternet için güvenlik sözcüğü geçersizdir. Doktor Liu Heng, internet’e kuşkuyla yaklaşan araştırmacılardan biridir. 1988’den buyana bu alanda çalışmalar yapan Liu’ya göre, “internette güvenlik anlamındaki (安全-An Çüan) gibi iki karakter mevcut değildir.” demektedir.
Gözünüzü kapatarak bu manzarayı bir düşünün. Yabancı bir insan evinizin etrafında dönüp dolaşıp çaresini bularak zorla evinize girmeyi başardı. Eve girdikten sonra yanınızda sessizce kaldı ancak ıslak ayağıyla evinizin parkesine iz bıraktı. Bu durumda siz neler hissedeceksiniz? O aslında hiçbir şeyinizi bozmadı, sizin rızanızı alıp almadan değerli eşyanızı da götürmedi; ancak onun bu şekilde ortaya çıkması ve davranması, günlük yaşamınızda güvende olup olmadığınızı düşündürmeye yeter. İnternet güvenlik uzmanı Liu: “Bizim internet ağımız çok zayıf, Çin sanayisi açısından baktığımızda en az dört zayıf noktamız var.
Bunlar ise “chip”, kullanım sistemi, sayısal bilgi tabanı ve korunma siteminden ibarettir. Bu saydığımız parçaların hepsi yurtdışında geliyor. Bu durum ülkemizin internet güvenliği için gizli büyük bir beladan ibarettir. Kendi istatistik verilerimize dayanarak internet sistemimizde %90’ın üzerinde büyük bir güvenlik açığı mevcut olduğunu söyleyebiliriz. Örneğin; ülke içinde hassas mesleki alanlar olan hükümet, finans ve güvenlik kurumlarının web sitelerinin bu tür eksikliği dikkat çeker. İnternetten alışveriş yapıldığında, özel posta adresi, kredi kartı numarası ve şifresi, her ticari kuruluşun sayısal verileri, bir kısım hükümet evraklarının çoğu internet yoluyla gönderilir. Bütün bunlar hemen hemen hepsi tamamıyla çözümlenebilecek işlemlerdir.
CHC bazı internet güvenlik araştırma kurumlarının verilerine göre, çeşitli idari ve ticari kurumlarda web sitelerinin güvenliğinden sorumlu elemanlarından %90’ının konuyla ilgili özel bir eğitim almadığı ortaya çıkmıştır. ÇHC, internet sektöründe daha yeni yeni adımlarla ilerlemeye ve gelişmeye çalışmaktadır. Bu durumda, söz konusu kurumlarının, internet konusunda kısa süre içerisinde yetişmiş teknik eleman bulabilmeleri veya yetiştirmeleri olanaksızdır. Yeni ustalar yavaş yavaş kendilerini göstermeye başladı; ancak bu ustalar daha yeni ve tecrübesiz olduğundan, sistemin açığını kapatmakta yetersiz kalmaktadırlar. Bir çok server en az üç çeşit açık vermektedir ki saldırı yapan kişi bu açıktan yararlanarak sistemi ele geçirdikten sonra büyük ölçüde kontrolü ele geçirebilmektedir. Çin, kendi çapında bilgisayar güvenlik sistemleri geliştirmeyi denedi ancak, deney parçaların yabancılar ürettiği kadar mükemmel olmadığı saptandı. Yurtdışından getirilen bilgisayar parçaları, kullanışlı ve kaliteli ancak,, insan bu parçaları hep endişeyle kullanmak zorunda. Edindiğimiz bazı haberlere göre, yurtdışındaki bilgisayar firmalarının bazıları, bilgisayar parçalarını üretirken kurulacak sistemin kaydettiği bilgileri kolayca ele geçirebilme amacıyla parça üzerinde kastlı olarak gizli bir açık kapı bırakıyorlarmış.

Yedek Nitelikli Eleman Külfeti

İnternet teknolojisindeki rekabet aslında nitelikli eleman rekabetinden ibarettir. İnternet güvenliği konusu ülkenin can damarıyla alakalı olup, devletin güvenliği ve bağımsızlığını direk olarak etkiler. Ordu ve emniyet gibi kurumların yüksek seviyeye sahip nitelikli internet güvenlik elemanlarına ihtiyacı olmasının dışında, hükümet ve sanayi kuruluşları da bu tür elektronik meslek alanlarından yetişmiş nitelikli elemanlara ihtiyaç duyarlar. İnternette mevcut olan teknik açıkları söz konusu nitelikli elemanlar sayesinde kapatabilme imkanı doğar. Ülkemizde şu anda (Mayıs 2001) 3000 civarında bu konuda yetişmiş teknik eleman bulunmaktadır. Şang Hai Trafik Ulaştırma Üniversitesi Güvenlik Proje Enstitüsü Dekan yardımcısı Li Jianhua, "sanayi ve hükümet kuruluşlarında çalışmakta olan enformasyon güvenlik uzmanları, mevcut iş alanlarında yetersiz kalmaktadır. Aynı zaman enformasyon alanında hızlı gelişmekte olan teknolojik yenilikler karşısında geri kalmaktadır" şeklinde şikayette bulundu.

Çin enformasyon savaşı için tam hazırlıklı mı? ABD, bu yıl, nisan ayında özel olarak enformasyon savaşı araştırma ve planlama işleri ile uğraşacak "Kızıl Küçük Grup" adında bir araştırma grubu oluşturdu. Çin de kısa zaman içerisinde "Ağ Askeri" adında bir karşılıklı internet uzman grubu oluşturacaktır. Günümüz toplumunun enformasyon ihtiyacı günden güne yükselmektedir. Bilgisayar ve internet, insan hayatı ile olan bağlantısı gittikçe sıkılaşmaktadır. Çağdaş ve gelişmiş bir ülke toplumunun haberleşme ağı, eğer yıkıcı bir saldırıya maruz kalmış ise, insanlığın gelişimi birkaç on yıl geriye gidebilir. Bu tür savaş, biraz medeniyetlik sayılır, insanlar da hayatını kaybetmez ve yaralanmaz. Ancak, bu tür savaşın verdiği zarar uzun yıl süren bir savaşın verdiği zarardan daha az olamaz. Gelecekte dünyayı yok edici nitelikte olması beklenen geleneksel veya nükleer savaştan daha çok enformasyon savaşı olma ihtimalinin daha fazla olduğu konuşulmaktadır.

Bilgisayar konusunda ülke ve toplum olarak batıdan geride olduğumuzu inkar edemeyiz. Hacker tekniği ise küçümsenecek bir alan değildir. Hacker demek bilgisayar tekniğini en püf noktalarına kadar bildiğinin bir belirtisi demektir. Hacker tekniğinin kaynağı "unix sistemi" ortamından gelmektedir. İnternette gittikçe gelişecektir. Hacker tekniğinin gelişmesini ve bu alanı kimse engellemeyecektir. Hacker teşkilatlarının hükümeti olamaz, onlar da kontrolü sevmezler ve edemezler de. Örneğin geçen yıl (2000) NATO uçakları Çin'in Yugoslavya Büyükelçiliğini bombaladıktan sonra Çinli Hackerlar ABD ve NATO web sitelerine yönelik bir dizi başarılı hücumlar gerçekleştirdi. Olaydan sonra, başkan Clinton bir emir vererek, hacker teşkilatlarının hacker tekniğini geliştirmemesini talep etti. Hacker'lar bu talebi umursamaz tavrı ile cevapladı. İnternetteki açılım ve bağlantı özellikleri hacker tekniğinin ülkeleri atlayarak hücum etme fırsatı sağlamaktadır. O hücum, aynı zamanda da korunmak için kullanılır. Askeri kullanımında hem hücum hem de korunma yeteneğine sahip olunması gerekmektedir. Bundan dolayı, gelecek enformasyon savaşında bir ülkenin kazanma ve yenilme şansı o ülkenin hacker teknoloji seviyesiyle ilişkili olabilir. Bunları gizlemeye hiç lüzum yok. [20]

China.com haber servisinin 25 Nisan saat 2001 saat 10:01:59'da yayımladığı haberindeki ana olay, Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik intikam niteliğindeki saldırılarının başlaması ve Çinli internet uzmanının ülke internet sistemindeki teknik açıkları gündeme getirmesidir.

[20] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010420/167745.html, 15.07.2001

Haberde Çinli Hackerlar, FBI, internet uzmanlarından Doktor Liu Heng ve diğer bir Çinli uzman Li Jianhua önemli rol üstlenmektedir. Metin içerisinde Çinli hackerlar, ABD'li hackerların saldırılarına yönelik karşı saldırıya geçen vatansever hackerlar olarak sunulmaktadır. FBI ise Çinli hackerların saldırılarına karşı, ABD'nin resmi düşüncesini aktarmaya çalışan bir aktör olarak yer almaktadır. Liu Heng ve Li Jianhua adındaki iki Çinli uzman ise, ÇHC'deki yetkilileri ülke bilgisayar ve internet teknolojisi konusundaki mevcut bazı açıkları dile getirerek, bu alana daha fazla ilgili gösterilmesi gerektiğini dile getirmektedir.

Haberde *"ÇHC-ABD hacker savaşında enformasyon güvenliğimiz kim koruyacak?"* olarak bir soru şeklinde başlık atılmıştır. Başlık aslında metin içerisinde yer alan, hackerlar arası savaşta ÇHC'nin çıkarları, ülke internet sistemindeki bilgilerin güvenliği ve saldırılardan nasıl korunması gerektiği, bunun için ne tür çalışmaların yapıldığı ya da yapılması gerektiği gibi konuları özetlemeye çalışmaktadır. Giriş paragrafta ise "hacker savaşı"nın ortaya çıkmasına neden olan "uçak çarpışma" olayına atıfta bulunarak, hackerların internet ortamında konuşup anlaşmanın yerine savaşmayı tercih ettiğine dikkat çekmektedir. Metin ise önce, Çinli hackerların ABD web sitelerine olan hücumu, ele geçirilen web sitelere yerleştirilen yazı ve fotoğrafların içeriği ayrıntılı bir şekilde verildikten sonra, FBI sözcüsünün konu ile ilgili açıklamasına yer verilmektedir. Ardından ÇHC'deki Liu Heng ve Li Jianhua adındaki iki internet uzmanlarının konu internet güvenliği konusundaki görüşlerine yer vermektedir. Haberin öyküsünün örgüsü toplam iki bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde uçak çarpışma olayından sonra ortaya çıkan "hacker savaşı"ndan söz edilmektedir. Bu bölümde önce uçak çarpışma olayına atıfta bulunarak iki ülke hackerlarının bu nedenden dolayı çatışmakta olduğunun altı çizilmektedir. Ardından internetin bu çatışmadaki konumu, Çinli hackerların ele geçirdiği ABD web sitelerine yönelik yaptığı yaptırımlar ve kullandığı ideoloji içerikli kelimeler örnek olarak sunulmaktadır. Aynı zamanda ABD resmi makamlarından FBI'nın konu ile ilgili yaptığı resmi açıklamasına da yer verilmektedir. İkinci bölümde ise ağırlıklı olarak Liu Han ve Li Jianhua adındaki iki Çinli uzmanın, ülkedeki internet sisteminde mevcut

teknik açıklar ve güvenlik konusu yetkililere seslenircesine gündeme getirilmektedir. Bilindiği haberdeki eylem, ÇHC ve ABD hackerlarının, iki ülke "uçak çarpışma olayı"ndan sonra internet yoluyla karşı ülkenin web sitelerine yönelik gerçekleştirdiği tahribat girişimlerinden ibarettir. Metin içerisinde arka plan bağlamında 7 Mayıs 1999 tarihinde NATO tarafından gerçekleştirilen "Kosova Operasyonu" sırasında ÇHC'nin Belgrat Büyükelçiliği NATO füzelerince vurulma olayına da atıfta bulunulmaktadır. "Kosova Operasyonu"ndaki olaydan sonra Çinli hackerların yine aynı biçimde ABD web sitelerine saldırı düzenlemişti. Bilindiği gibi, bu seferki hacker savaşı da iki ülke uçaklarının çarpışması sonucu ortaya çıkmıştır. Haberde, Çinli Hackerlar, FBI sözcüsü, Liu Heng ve Li Jianhua adındaki Çinli internet uzmanları konuşturulmaktadır. Metin içerisindeki aktörlerden Çinli hackerlar, kendilerinin birer Çinli olduklarını, bundan dolayı vatanını ve halkını çok sevdiklerini ifade etmektedir. Ayrıca "emperyalist" güçlerden nefret ettiğini ima etmekle birlikte vatanı için canını bile feda etmeye razı olduklarını söylemektedir. Metinde Çinli hackerların ABD web sitelerine olan saldırısı ve nedenleri bir de FBI ağzıyla doğrulanmaktadır. FBI sözcüsü, uçak çarpışma olayında hükümetinin ÇHC hükümetine karşı sergilediği tutumun yanlış olduğunu ima eden "ters tavır" sözcüğünü kullanmaktadır. China.com da böylece ABD resmi kurumu olan FBI'nın ağzıyla Çinli hackerların durup dururken saldırmadığı ima ederek, hücum hareketini meşrulaştırma çabasına girmektedir. Aktörlerden uzman Liu Han internetin güvenli bir alan olmadığını "internette güvenlik anlamındaki 安全-An Qüan gibi iki karakter mevcut değildir." şeklindeki ifadesi ile ima etmeye çalışmaktadır. Ayrıca ÇHC'nin internet konusundaki handikabını "çok zayıf" ve "dört zayıf nokta var" gibi ifadelerle öne çıkarmaktadır. Li Jianhua ise ÇHC'deki resmi ve ya özel kuruluşların internet konusuna pek önem vermediklerini "yetersiz" ve "geri kalmak" gibi anahtar sözcüklerle ima etmeye çalışmaktadır. China.com'un haberinde iki uzman görüşüne yer vermesindeki neden, ilgili kurum ve yetkililerin, internetin gelişimi, güvenliği ve konu ile ilgili çalışacak nitelikli eleman sorunlarına acil el atmaları gerektiğini anlatmaktan ibarettir. Haber

metni içerisinde aktörlerin işlevleri şu şekilde sıralanabilir: Çinli hackerlar, perde arkasındaki ÇKP yönetimin sesini duyurma işlevi görmektedir. Haberdeki FBI yaptığı açıklamasıyla, ÇHC uçak çarpışma olayındaki haklılığını onaylamak ve Çinli hackerların bundan dolayı, ABD web sitelerine saldırmakta olduğunu, ispat etme işlevini görmektedir. China.com haberinde yine bir devlet kurumu vazifesini yerine getirerek Liu Han ve Li Jianhua adındaki iki uzmanın ağzıyla, devleti internet güvenliği ile ilgili konuda uyarmaktadır. İki uzman haber metninde haber sitesinin, yetkilileri uyarma aracı olma işlevini görmektedir.

Çinli hackerlar, kendi hareketini vatan, millet ve Wang Wei için bir intikam olarak kabul etmekte ve haklı olduğuna inanmaktadır. FBI ise konu ile ilgili bir yorum yamamakta; ancak, hacker olayının uçak çarpışma olayında ABD'nin ÇHC hükümeti ile ters düşmesi sonucu ortaya çıktığını söyleyerek, bazı yumuşama belirtisi göstermektedir. Her iki uzman Çinli hackerların ABD web sitelerine olan saldırı hareketini desteklemek ya da kınama gibi tavır içine girmemekle birlikte, daha fazla hareketin gelecekteki tehlikelerine dikkat çekmeye çalışmaktadır. Onlara göre hacker savaşı gelecekte bir nükleer faciasından daha kötü sonuçlar doğurabilir. Bundan dolayı ÇHC kendi bilgisayar parçasını kendi üretmeli ve yabancılara bağlı kalmamalıdır.

Haber metninde daha çok, etken ve uzun cümle yapıları tercih edilmiştir. Haberin ana başlığında belirtildiği gibi ÇHC'nin, ABD ile olan hacker çatışmasında enformasyon güvenliğinin kim tarafından korunacağı sorusunu gündeme getirerek, edilgen bir cümle yapısı içinde teknolojik zaaflarından ötürü kendine güvenmediğini ima etmektedir.

Haberin girişinde muhabir, "askeri uçağımız" sözcüğünü kullanmaktadır. Web sitesinde çalışan muhabir olayda tamamıyla tarafsızlığı yitirmiştir. Web sitelerdeki karşılıklı ideolojik anlamlı sataşmalar ve sitelerin bilgi akışı hem de teknik alt yapılarına yönelik tahribat girişimleri "savaş" gibi eğretileme sözcüğü ile tanımlamaktadır. İlginç olanı ise zorunlu iniş yaptıktan sonra ÇHC ordusunun eline geçen ABD casus uçağının seri adı olan "EP-3"ün kullanılarak bir web sitesinin açılmasıdır. Bu web site, iki ülke hackerları

arasında geçen tüm gelişmeleri sanki bir oyunmuş gibi aktarma görevini üstlenmiştir.

Haberde çok sık kullanılmakta olan "ÇHC Hackerlar Birliği" adından Çinli hackerların örgütlü bir şekilde hareket etmekte olduğu izlenimi de vermektedir. Muhabir haberinde bu örgütün ABD web sitelerini kararttığından bahsetmektedir. Metinde yer alan "karartma" ibaresi, ÇHC veya ABD hackerları tarafından karşılıklı olarak web sitelerin ana sayfasında mevcut resim ve yazıları silerek, yerine karşı tarafı tahrik edici eskisinden farklı resim ve yazıların yerleştirilmesi girişimi olarak tanımlanabilir. Ayrıca Çinli hackerlar, ele geçirdiği web sitelere yerleştirilen yazı ve resimlerin arkasına siyah renkli zemin kullanmaktadır. Haberde geçtiği gibi Çinli Hacker'lar bu girişimler sonucu ele geçirdiği web sitelere ABD'nin "emperyalist" ve "hegemonyacı" tavrını eleştiren ve söven, pilot Wang Wei'yi ise öven cümle ve şiirleri yazıp bırakmışlardır.

"Biz Çinliyiz, biz vatanımızı ve halkımızı çok severiz. Biz emperyalistlerin işgali tavrından nefret ederiz. Bizim söylemek istediğimiz tek şey var, o da vatanımızın bize ihtiyacı olduğu zaman, onunun için her şeyimizi vermeye hazırız olmamız, hayatımız da bunun içindedir."

Bu paragraf içerisinde kullanılan "Biz Çinliyiz." söyleminde, koyu bir Han milliyetçilik düşüncesi öne sürülmektedir. Bu ibareyi kullanan hacker, milliyetçi bir Han olarak vatanı ÇHC'ni, halkı olan Han'ları çok sevdiğini ima etmeye çalışmaktadır. Irkçı hacker hitabını, "emperyalistler"e seslenerek devam etmektedir. Çinli Hackerin "emperyalistler" yakıştırması ABD başta olmak üzere, İngiltere, Hollanda, Almanya, Fransa, İtalya, Portekiz, İspanya ve Japonya gibi ülkelerdir. "Afyon Savaşı"ndan, Birinci ve İkinci Dünya Savaşı dönemlerine kadar Çin'i ve Han ırkını "aşağılayan" bu ülkelerin tamamı "emperyalistler" olarak tanımlanmaktadır.

Web sitesi, aynı metinde FBI'nın konuyla ilgili yaptığı açıklamalarına da yer vermiştir. Editör de mezkur açıklamanın ÇHC'yi haklı çıkaracak cümlelerini seçerek kullanmaya özen göstermiştir. Örneğin; ABD hükümetinin olaya karşı sergilediği *"ters tavrı"*…gibi. China.com editörü FBI'nın resmi açıklamasında kullandığı "ters tavrı" sözcüğünden, ABD'nin olaydaki

haksızlığını değişik ve resmi kanaldan kabul etmekte olduğunun altını çizmektedir. Her iki hacker grubunun karşılıklı sanal çatışmaları yine "baskın" ve "intikam" eğretileme sözcükleri ile canlı bir çatışmaymış gibi sunulmaktadır.

Örneğin; *Çinli Hacker'lar ABD'nın "elektronik boşluğu"na ani "baskın" düzenlemiş ise ABD Hacker'ları da çok geçmeden "intikam" operasyonu için kolları sıvamıştır.*

Muhabir, ideolojik niteliği olan bu paragraflarda, bilgisayar güvenlik uzmanı olan Liu Heng'ın düşüncelerine de yer vermiştir. Uzman Liu, ülkeler arası diplomatik krizle başlayan internet çatışmasını ideolojik olarak değerlendirmemektedir. Ona göre, bu çatışmayı düzenleyen hackerlar toprak yüzünden karşılıklı öfkelenen birer çiftçidir. Burada hackerlar birer "çiftçi"ye benzetilerek yine eğretileme yöntemi kullanmıştır. Liu, ÇHC-ABD Hacker'ları tarafından karşılıklı yapılmakta olan sanal savaşta, bilgisayar elektronik enformasyon akışında ortaya çıkacak olan tahribattan en fazla ÇHC'nin etkileneceğini ifade etmiştir. Liu, web sitesi ve Hacker'ların tam aksi olan bir gerçeğe değinmektedir. Metinin ikna dili Liu'un düşüncelerinde saklıdır. ÇHC'nin bilgisayar teknolojisi konusundaki dışa bağımlılığı, üstelik internet şebekesinin diğer gelişmiş ülkelere nazaran çok zayıf olması doğrudan ülkenin uluslararası güç dengesi ile ilişkilidir. ÇHC yetkilileri uzmanların uyarılarını dikkat alırsa gelecekteki olası felaketten kurtulmuş olacaktır. CHC gelecekteki "enformasyon savaşı"na şimdilik hazır değildir. China.com hükümet yetkililerini konu ile ilgili olası tehlikelere karşı doğrudan değil, dolaylı yoldan uyarmaktadır.

7. Haber

ÇHC Hackerlari 6. Kez "İnternet Vatan Koruma Savaşı"nı Başlattı

Xiao Tong/Qian Long Haber Sitesi 2001-04-25 12:58:22

Orijinal adı İngilizce "hacker" yani hacker anlamını taşıyan bu sözcük internet aracılığıyla karşı tarafın bilgisayar sistemine izinsiz ve yasadışı yollar ile giriş yapanlara verilen özel bir isimdir.
Bilgisayar Hackerları, teknolojiye saygı duyan, geleneklere karşı bir sanal topluluktur. Onlar, sanal dünyada kendilerini birer kahraman ve kurtarıcı olarak görürler. Bilgisayar teknolojisi konusunda aldığı özel eğitimi sayesinde, bu

özelliklerini kullanarak internetteki belli bir web sitesinin ana makinesine (mech, main engine, lead plane, leader) istediği an büyük çapta maddi ve manevi zarar verebiliyor. Onların yaptığı bu tür ihlal hareketleri kendi kendilerine bilgisayar teknolojisi konusunda uyguladığı birer testten ibarettir. Dışarıdan gelecek herhangi bir saldırıya karşı sıkı bir biçimde korunan web siteleri onlar için bambaşka bir heyecan kaynağıdır. Onlara göre "Hacker Hareketi", bilgisayar sistemi içindeki en büyük gizli kuvvet, aklı kullanarak yürütülen bilimsel keşif, herkese açık kaynak ve insanların kafalarını değiştirebilecek yeni bir beyin hareketi anlamlarına gelmektedir.

Hacker'ların kullandığı hücum yöntemi, ilginç ve zararı büyük olup, saldırıya maruz kalınması an meselesidir. Hacker'ların içinde özellikle kötülük düşünenlerin olmasının dışında, büyük çoğunluğu bulunduğu çevreye korku salma, şaka yapma ve bilgisini deneyerek kendi kendini tatmin etme düşüncesine sahip insanlardır. Dünya genelinde tanılan Hackerlar ortalama 15-30 yaş arasındaki gençlerdir. Bunların şaka ya da çevreyi korkutmak amacıyla yayan haberleri insanın bazen ister istemez gülmesine sebep olur. İnsanı yeni bir bakış açısından düşünmeye zorlayan olaylardan biri de, Hackerlarin çoğunun adaleti savunan ve haksızlığa hiç teamül olmayan bireyler olmasıdır.

İnsanlar (Çinliler) onları hacker "黑客" (heike) hacker anlamında kullanılan "kara" ve "misafir" anlamına gelen karakterlerden arındırarak, "红客" (hongke) "kızıl misafir" ve "kızıl hacker" anlamını taşıyan ya da "internet süvarisi" "网络骑士" (wang luo qi shi) gibi özel isimlerle hitap etmeye başlamıştır.

1991 yılında Körfez Savaşı patlak verdikten sonra, ABD'nin işgalci tutumunu sevmeyen bir grup Hollandalı, ABD ordusunun bilgisayar sitemine girerek acımasız bir saldırı gerçekleştirdi. ABD ordusuna ait sayıları yüzlere varan gizli bilgiler, Hacker'lar tarafından çalınarak Iraklılara verildi. 1998 yılında Hindistan hükümeti uluslararası toplumun protestosuna aldırmayıp gerçekleştirdiği nükleer bomba denemesinden sonra, adı "bin yıllık kurut" olarak bilinen ve çoğu gençlerden oluşan bir grup hacker, Hindistan'ın peş peşe beş defa nükleer bomba denemesi yaptığını protesto edeceğini duyurdu. Onlar, devletin güvenlik birimleri yer alan can alıcı kısımlarına sızmayı başararak, Bombay'da bulunan "Baba Nükleer Araştırma Merkezi"nin bilgisayar ağından çok gizli ve hassas olan nükleer silahlar ile ilgili istihbarı bilgileri elde etmeyi başarmıştır.

1999'da NATO uçaklarının Yugoslavya'yı havadan bombalaması olayı, dünyanın bir çok yerindeki Hackerlari ABD ve müttefiklerinin bilgisayar ağlarına sessiz bir saldırı gerçekleştirmesine neden olmuştu. "Baba, Melisa, Deli Dana ve Email" kod adlı Hacker'lar "Balkan Savaşı"ndaki NATO iletişim sitemini felç etmeyi başarmıştı. 2001'in başlarında Papa'nın eşitsiz bir açıklama yapmasından ötürü sinirlenen AB ülkelerindeki Hackerlar, Vatikan Radyo İstasyonunun web sitesine hücum etmişlerdir. ABD uzun süredir zayıfı ezerek güçlüyü deneyerek "dünya polisi" rolünü üstlenip gelmiştir.

"Sam Amca" dünyadaki çeşitli ülkelerinde bulunan önüne gelen her hackerin hedefi haline geldi. "Pearl Harbour Olayı"nı andıran sayısız saldırılar gerçekleşti. 2000.yılına kadar ABD Hava, Kara ve Deniz Kuvvetlerine ait bilgisayar ağ sistemleri toplam 715'i saldırıya maruz kalmış; hükümet bilgisayar ağ sistemi en az 155 defa Hacker'ların kontrolüne geçmiştir. Aslında bir e-posta hayranı olan küçük Bush devletin güvenliği ve kendi sırrını düşünerek, bundan sonra arkadaşları ve ailesi ile e-posta yoluyla iletişim kurmayacağını açıklamak zorunda kalmıştır.

Çin Hacker'larının "İnternette Vatan Koruma Savaşı"

1994 yılında CHC İnternet üyeliğine sahip olduğundan buyana, ülkede internet kullanıcısı sayısında göze çarpar derecede artış oldu. Moda peşinde koşan bu gençlerin içinde hacker sayısında da epey yükselme oldu. Hücum alanları ve bölgeleri gün geçtikçe genişleyerek, hücum yöntemlerinde de gittikçe

ustalaşmaya başladı. Doğal olarak onların içinde vatansever insanlar da az değildir. Onlar internet aracılığıyla sadece kendilerinin vatansever ve enternasyonalizm ruhunu ifade etmekle kalmayıp, ayrıca birkaç kez gelişi güzel dumansız bir "internet vatan koruma savaşı" da gerçekleştirdi.

Çin Hacker'larının ilk "internet vatan koruma savaşı" 1997 yılında ortaya çıkmıştır. Döneminde Güney Asya ülkelerini etkileyen ekonomik krizden dolayı Endonezya'daki bir kısım insanlar, ülkesinde yaşamakta olan Çinli işadamları ve mallarına karşı bir protesto hareketi başlattı. Olayda birçok Çinli işadamı, protestocu yağmacılar tarafından öldürüldü, mağazalarındaki malları ise yine aynı insanlar tarafından delilerce talan edildi. Bir kısım Çinli kadın ise aşağılandı. Endonezyalı yağmacıların işlediği bu suçlar karşısında, Çin'deki bir kısım Hacker'lar interneti silah olarak kullanarak, Endonezya'daki Çin karşıtı yağmacıların web sitelerine hücum etti. Neticede ülke içindeki birçok internet sitesi felç oldu. Hacker'lar hücum ettiği web sitelerini çökertmenin dışında yine sitelerin ana sayfalarına ÇHC beş yıldızlı kızıl bayrağını koyarak eşitlik ve adaleti savunan uyarıcı sözcükler yazdı.

Çinli Hackerlarının ikinci kez gerçekleştirdiği "İnternet Vatan Koruma Savaşı" Mayıs 1999''da patlak verdi. ABD komutasındaki NATO bombardıman uçakları Yugoslavya Federatif Cumhuriyeti başkentini bombalarken, bombaların birinin Belgrat'taki Çin Büyük Elçiliğine de isabet etmesi Çin'deki büyük küçük herkesin ABD ve başlattığı askeri operasyonuna karşı öfkelenmesine neden olmuştur. Hacker'lar doğal olarak bu olay karşısında kol koşturup durmazlardı. Onlar ABD'nin Enerji Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Devlet Park ve Bahçeler Genel Müdürlüğü web sitelerine yönelik hücum gerçekleştirdi. Bir defa büyük bir harekat sırasında Beyaz Sarayın bir web sitesi 3 kez felç olmuştur. Çinli Hackerların bu hareketi ABD'deki çeşitli büyük gazetelerin manşetinde yer almıştır.

Çin Hacker'larının üçüncü "İnternet Vatanı Koruma Savaşı"

Temmuz 1999 tarihinde ortaya çıktı. Bu dönemlerde (Tai Wan Devlet Başkanı) Li Ding Hui "İki Ayrı Ülke Düşüncesi"ni ortaya atmıştı. Açıklamadan sonra Tai Wan Halk Meclisi, Devlet İdari Kurumu, Denetleme Kurumu, Tai Wan Enformasyon Ofisi ve Çin Günlük Gazetesi gibi sivil, ordu ve basın kuruluşlarının web siteleri ve bilgisayar sitemleri anakıta (ÇHC) Hacker'larının hücumuna maruz kaldı. Yüzlerce internet sitesi karartıldı. En ağır hasar görmüş olan Tai Wan Halk Meclisi web sitesi sadece karartılmak kalmayıp ana sayfasına "ÇHC"nin kızıl renkli beş yıldızlı bayrağı konulmuştur. Ayrıca sistemde kayıtlı bulunan materyaller silinerek ana bilgisayarı felç edilmiştir.

Çin Hacker'larının başlattığı dördüncü internet savaşı ise 2000 yılının başında ortaya çıktı. 23 Ocak tarihinde Japonya'nın sağ kanadı tarafından Osaka Uluslararası Barış Merkezinde "Nan Jing Katliamı: 20. Yüzyılın En Büyük Yalanı" konulu bir konferans düzenleyerek "Nan Jing Katliamı"nı açık bir şekilde inkar etmiştir. Bu olay duyulduktan sonra Çin hükümeti ve Nan Jing halkı olayı protesto etmiştir. Çin Hacker'ları de bu sefer Japon web sitelerine karşı hücum başlatarak Japonya sağ kanadının kalleşliğine karşı somut hareketiyle cevap vermişlerdir. Japon medyası, "Çin Hacker'ları saldırdığı Japon web sitelerine, büyük ölçüde tahrik edici ve hakaret dolusu sözcükler yazıp bırakmıştır" ifadesi kullanmıştır. Bundan dolayı Japonya Devlet İşleri Genel Müdürlüğü ve Fen-Bilimleri Genel Müdürlüğü kendi web sitelerini geçici olarak kapatmak zorunda kalmışlardır. Dönemin Japonya başbakanı Şiao Yuan Hui San, umursamaz bir tavırda olaydan dolayı "üzgün" olduğunu açıkladıktan az sonra, Çin Hacker'ları tekrar bir saldırı daha gerçekleştirmiştir.

Çin Hacker'larının beşinci kez vatansever savaşı bu yıl (2001) şubat ve mart ayları arasında gerçekleşmiştir. Yılbaşından itibaren "Mitsubishi Olayı", "Japon Havayolları Olayı", "Sony Olayı" ve "Eğitim Kitapları Olayları" gibi olaylarla Japonya ile ilgili problemler peş peşe ortaya çıkarak Çin halkının sınırını iyice germiştir. Bu sefer Hacker'lar sadece Japon sağ kanadı sitelerine saldırmakla

kalmayıp harekatını, hükümet, sanayi, okul ve hastahane gibi kurumların web sitelerine kadar genişletti. Karartılan web sitelerin ana sayfalarına "yok olsun Japon emperyalistleri", "Japon şeytanlarının neslini kurutalım" şeklindeki sloganlar yazılarak yine beş yıldızlı kızıl bayrak konulmuştur. Adını "红客联盟" (hong ke lian meng) "kızıl hacker birliği" olarak açıklayan bu hacker teşkilatı kendilerini "ülke bütünlüğü ilkelerine saygı duyan ve onu koruyan, tüm ÇHC karşıtı düşünceleri yok etmeyi amaçlayan" bir delikanlı gençler grubu olarak tanımlamıştır.

Şimdi de Çinli Hackerlar altıncı kez "İnternet Vatanı Koruma Savaşı"nı başlatmak için büyük çapta hazırlık içine girmiştir. "ÇHC-ABD Uçaklarının Çarpışması Olayı"ndan sonra ABD zorbalıklı tavrı sergilemekle kalmayıp, olayı birbirine karıştırarak sorumluluğu üzerine almadı. Hatta ABD'deki bilgisayar hacker teşkilatı olan "poizonbox" en az 100'e yakın ÇHC web sitesinin "çehresine zarar verdi" (毁容-huirong). ABD'nin bu denli haddinden aşmış kavgacı tutumu, birçok Çinli Hackerları öfkelendirdi. Onlar, bu olanlara karşı bir intikam planı düzenlediler. Alınan haberlere göre Çin Hackerlarının bu defa yapmayı planladığı hücum harekatı "1 Mayıs"ta başlanarak yedi günlük resmi mayıs tatili süresince devam edeceği beklenmektedir. Onlar, yine rakiplerinin hücum tarihini kesin olarak bilmesinden çekinmediğini, hedefini karartmak için yeterli yeteneğe sahip olduklarını da açıklamıştır.

Çince'de kullanılan "黑" (hei-siyah) zaman zaman kötülüklerle anlamlandırılır. "黑客" (heike-siyah misafir) sözcüğü de yine söz konusu kötü anlamları çağrıştırmaktadır. Lakin Çinli "Kara Misafirlerin" (Hacker'larin) peş peşe yürüttüğü bir dizi gelişi güzel "İnternet Vatan Koruma Savaşı" medyadaki yazarları bile coşturdu. Vatanseverliğin ifade şekli çeşitli olur. Çin halkının sinirlenmesine yol açan olaylara karşı hükümet bir kınama şekliyle tepki gösterir, medya kötü şekilde eleştirir, edebiyatçılar arabuluculuk yaparlar, askerler anasına küfür eder ve Hacker'lar de kendileri için doğru olan ifade yöntemiyle hareket ederler. Bu en azından normal bir vatandaşın vatana karşı sevgisini ifade etme yöntemi olarak algılanmalıdır.

Çinli Hackerları aslında, bu seferki geniş çapta başlatılan "İnternet Vatan Koruma Savaşı" dışında, haksızlığa karşı bu tür savaşları her zaman devam etmiştir. Örneğin, Çinli Hacker'lar her yılı 18 Eylül tarihinde Japonya web sitelerine yönelik bir dizi hücum gerçekleştirirler. Bazı Hacker'lar hiçbir siyasi amaca sahip değildir; onlar, sadece porno sitelerine saldırarak, ağ üzerinde "ahlak temizliği" yaparlar. Çinli Hacker'lar da doğal olarak, zaman zaman yabancı dış Hacker'ların karşı hücumlarına maruz kalırlar, bu tür "dumansız savaşlar" aslında çok daha çetin geçer...

Tabi ki bu olaydan dolayı hacker saldırısını tamamıyla doğru bir hareket olarak algılamamız yanlış olur. Çin hükümeti de hacker hareketine soğuk bakmaktadır. Dışişleri bakanlığımız daha önce yaptığı açıklamasında, Çin yönetiminin internet üzerindeki herhangi bir anormal davranışları tasvip etmeyeceğini söylemişti. Ama yazara göre, Çinli Hacker'larin yürüttüğü bu tür "vatansever hareketi", "anormal davranış" olarak suçlanmaması, tam aksine Çin halkının hak adaletin sesini duyurma yöntemlerinden biri olarak algılanması gerekiyor. Yazar, Çin'deki tüm Hacker'ların birleşerek hak adaleti koruma ve yararlı işler yaparak, kendi aklı ve yeteneklerini vatansever duygusuyla birleştirerek, Çin Hacker'ları için yeni imaj yaratmalarını umut etmektedir. [21]

China.com web sitesi, 25 Nisan gece saat 2:58:22'de yayımladığı haberinde ana olay, yabancı ve Çinli hackerların uçak çarpışması olayının da

[21] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010425/169764.html, 15.072006

içinde olduğu sürece kadar bazı ülkelerin hükümet web sitelerine yönelik yürüttüğü sanal faaliyetlerdir. China.com'un haber kaynağı bir başka kamu web sitesi olan Qian Long (Çian Long) haber sitesidir. Haber metninde olay, diğer haber metinlerine nazaran göze çarpar uzunluk ve detaylı bir şekilde ele alınmaktadır. Metin içerisinde Qian Long haber sitesi muhabiri Xiao Tong, Çinli hackerlar, Tai Wan lideri Li Denghui, Japonya ve başbakanı Xiao Yuan Hui San, ÇHC hükümeti gibi aktörler konuşturulmaktadır. Haber metninde, aktörlerden muhabir Xiao Tong gazetecilik mesleği gereği dikkat etmesi gereken "tarafsız"lık ilkelerini hiçe sayarak Çinli hacker tarafında yer almaktadır. Yabancı ve Çinli hackerlar adaletsizliğe tahammülü olmayan, vatan ve milleti için savaşan gençler olarak sunulmaktadır. Endonezyalılar ise birer protestocu, yağmacı ve katil olarak tanımlanmaktadır. Metin içerisinde ABD, işgalci yapıya sahip bir ülke olarak gösterilmektedir. Tai Wan lideri Li Denghui ise ülkeyi parçalamakla suçlanmaktadır. Japonya başbakanı Şiao Yuan Hui San ise yaptığı hata karşısında umursamaz tavır sergileyen sorumsuz biri olarak verilmektedir. ÇHC hükümeti ise hacker hareketine soğuk bakan ve bu tür hareketleri tasvip etmeyen bir yönetim olarak sunulmaktadır.

Haberde arka plan olarak ve ideolojik bağlamda, 1997 "Asya Krizi"nde Endonezya halkının ÇHC mallarını boykot etmesi olayı; Mayıs 1999'daki ABD komutasındaki NATO bombardıman uçaklarının Yugoslavya Federatif Cumhuriyeti başkentini Belgrat'taki ÇHC Büyükelçiliğini bombalaması; yine aynı yılın temmuz ayında Tai Wan hükümet başkanı Li Dinghui'nun "İki Ayrı Ülke Düşüncesi"ni ortaya atması; 2000 yılının başında ise Japonya sağ kanadı tarafından Osaka Uluslararası Barış Merkezinde "Nan Jing Katliamı: 20. Yüzyılın En Büyük Yalanı" konulu bir konferans düzenlemesi; Ocak-Mart 2001 arasında Japonya ve ÇHC arasında peş peşe ortaya çıkan Mitsubishi, Japonya Havayolları, Sony, ve Eğitim Kitapları gibi isimlerle ortaya çıkmış siyasi krizler ve son olarak 1 Nisan 2001 tarihinde ortaya çıkan ÇHC-ABD uçak çarpışma gibi bir dizi olaylar sunulmaya çalışılmaktadır. Haberin başlığı "ÇHC Hackerlari 6. Kez İnternet Vatan Koruma Savaşını Başlattı" şeklinde atılarak, metin içerisindeki Çinli hackerlarin vatanı ve milletli uğruna kimlere

karşı, kaç kez ve ne tür çatışmalarla meşgul oldukları olayı özetlemektedir. Giriş paragrafında ise "hacker" adını tanımlamaya çalışmaktadır. Haberin başlığı, giriş paragrafı ve içeriği arasında olayın özetinden detayına inilmektedir. Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi iki ayrı bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde "hacker" kavramının tanımı ve Çince açıklanması yer almaktadır. Bu bölümde ayrıca, "hacker"ların kimlerden oluştuğu, işlevinin neler olduğu ve ne tür düşünce ve amaca sahip oldukları örneklerle açıklanmaktadır. İkinci bölümde ise Çinli hackerların "uçak çarpışma" olayının da içinde olduğu Mayıs 2001 tarihine kadar olan toplam altı olayda ABD ve Japonya'ya karşı internet üzerinden nasıl hücum ettikleri, hücumun nedeni ve şiddeti özetle anlatılmaktadır. Haber metnindeki olayda Çinli hackerlar, ABD web sitelerine internet yoluyla tahribata uğratmayı planlamaktadır. Haber metnindeki ana olay ile geçmişteki olaylar arasında ideolojik bir bağlantı kurulmaya çalışılmaktadır.

Haber söylemine katılanlardan qian long web sitesi muhabiri Xiao Tong ülkesi ve milleti uğruna ABD, Japonya ve Endonezya web sitelerine hücum eden Çinli hackerlara "internet süvarileri" demektedir. Tai Wan hükümet başkanı Li Denghui ise Tai Wan'i ÇHC'den bağımsız bir ülke olarak düşündüğünü ifade ederek, ÇHC hükümetine göre "bölücülük" yapmaktadır. Çinli hackerlar da Li'nin bu düşüncesine karşı Tai Wan web sitelerini ele geçirerek intikam almaya çalışmıştır. China.com, ÇHC hükümetinin hacker saldırılarını tasnif etmediğini "soğuk bakmak" sözcükleri ile ifade etmeye çalışmaktadır. ÇHC Dışişleri Bakanlığı'nın da konu ile ilgili açıklamasına yer vererek hacker hareketini "anormal davranış" olarak tanımladığını anlatmaya çalışmaktadır. Qian long web sitesi muhabiri ise Çinli hackerlerin hareketini hükümetin tam tersine "adalet sesini duyurma yöntemleri" ve "vatansever hareket" olduğunu savunmaktadır.

China.com, 25 Nisan gece saat 2:58:22'de yayımladığı haberinde "hacker" sözcüğünü geniş bir biçimde tanımlamaya gidilmiştir. Aynı zamanda da Çinli Hacker'ların ülke çıkarlarını koruyan vatanseverlerden olduğu da savunulmuştur. Çinli internet kullanıcıları ilk başta hackerlara asıl İngilizce bir

terim olan “hacker”i Çince karakterlerle “黑客” yani “hei ke” olarak telaffuz etmişlerdir. Çince’de “黑 = hei” siyah manasında olup çoğu zaman olumsuz anlamlarda kullanılır. “客 = ke” misafir veya yolcu manasında olup, “黑 = hei” ile birleşerek “hei ke” yani “kara misafir” anlamına gelen “黑客 = hei ke” terimi türetilmiştir. “Hei ke” kelimesinin olumsuz çağrışım yapmasından dolayı Çinliler, sanal dünya da ülke çıkarlarını korumaya çalışan kendi hackerlarine “红客 = hong ke” olarak hitap etmeye başlamıştır. “红 = hong” kızıl, “客 = ke” ise yine misafir ve yolcu anlamda gelmektedir. İki karakter birleşerek “红客 = hong ke” yani “kızıl misafir” ya da “kızıl hacker” manasını ifade etmektedir. Çinliler kendi hackerlarine aynı zamanda “internet süvarisi” anlamındaki “网络骑士 = vang luo çi şı” adını da takmışlardır.

Muhabirin Çinli hackerlara yönelik savunması, haberin başlığında da kendi göstermiştir. Örneğin; “Çin Hacker’lar 6. Kez İnternet Vatan Koruma Savaşı Başlattı”. Haber başlığında ifade edildiği gibi Çinli Hacker’lar vatanını korumak amacıyla bundan önceki tarihlerde de toplam beş defa internette sanal operasyon düzenlemişlerdir. Muhabir, internet kullanıcılarının Çinli Hacker’lara bir de “internet süvarisi” adını taktıklarını da aktararak, kendi Hacker’larının haklı olduğu savunmasını kamuoyu desteğiyle pekiştirmeye çalışmıştır.

Muhabir metinde Çinli Hacker’ların önceki tarihlerde beş defa yürüttüğü “internette vatan koruma savaşı” kim ile ve neden gerçekleştirdiğini tek tek hatırlatmaya çalışmıştır. Örneğin; ilki, Endonezya halkının ülkesindeki Çin mallarına karşı yaptığı protestosu ile birlikte büyüyen olaylarda, Çinli iş adamlarının yaralanması, öldürülmesi ardından dükkanlarının yağmalanması; ABD komutasındaki NATO uçaklarının Belgrat’taki Çin Büyükelçiliğini bombalaması; Tai Wan lideri Li Denghui’in “ÇHC”nin “bir ülke iki sistem” politikasına karşı açıkladığı “iki ayrı ülke düşüncesi”; Japonya devletinin ikinci

dünya harbinde eski başkent Nan Jing'i işgal ettiği sıralarda gerçekleştirdiği katliamın reddedilmesi; Çinlilerin Japonlarla olan tarihi hesaplaşmaları, altıncısı ise gündemdeki mevcut "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı".

Muhabir devletin yanında yer alarak, bu olaylarda ÇHC'nin haklı olduğunu diğer ülkelerinin ise haksız olduğunu savunmuştur. Endonezya olaylarında protestocuları açıkça "yağmacılar" olarak tanımlamaktadır.

Çinli hackerların yabancılara karşı başlattığı ikinci "internet savaşı" ise ABD komutasındaki NATO savaş uçaklarının ÇHC'nin Yugoslavya Büyükelçiliğine attığı bombasından sonra ortaya çıkmıştır. Çinli Hacker'lar bu olaydan sonra ABD web sitelerine yönelik ikinci saldırıyı gerçekleştirmiştir.

Tai Wan, ÇHC'nin dış politikada en hassas olduğu konulardan biridir. ülkede cumhuriyet rejiminin başlandığı 1949'dan buyana ana kıtaya bağlanmamakta ısrar eden bağımsız bir bölgedir. Tai Wan hükümet başkanı Li Deng Hui'un ortaya attığı "iki ayrı ülke düşüncesi", ÇHC devleti ve halkının yoğun tepkisine neden olmuştur. Li'nın bu düşüncesindeki ana konu kısaca Tai Wan, İnsan haklarına saygılı demokratik bir devlettir. Onun başka güçlerden bağımsız kendi hükümeti, meclisi ve ordusu bulunmaktadır. Bundan dolayı Tai Wan ÇHC'nin bir parçası olamaz ve ana kıtaya bağlanması da mümkün değildir. Oysa ÇHC dünya da tek Çin olduğu kabul etmektedir. Yabancı ülkelerle olan diplomatik ilişkilerinde "tek Çin ilkesi"ne saygı duyulmasının ÇHC ile dost olmanın ön şartlarından biri olduğu fikrini ileri sürmüştür. Kısaca ÇHC ve halkına göre Tai Wan ÇHC'nin ayrılmaz bir parçasıdır. Aday'ı vatan toprağından bölmek isteyen herkes ÇHC'nin düşmanıdır. Li'nın bu açıklaması, Tai Wan hükümetine ait önemli kamu web sitelerinin anakıta (Çinli) Hacker'ların saldırısına maruz kalmasına neden olmuştur. Çinli Hacker'lar ele geçirdiği tüm web sitelerin ana sayfalarına ülkenin beş yıldızlı kızıl bayrağının resmini yerleştirmeye özen göstermiştir. Bayrağın, Tai Wan kamu web sitelerinde ortaya çıkması, Çinliler için adanın ÇHC'nin bölünmez bir parçası olduğu ve eninde sonunda ülke topraklarına geri döneceği anlamını taşımaktadır.

Han toplumu tarihten bu yana Avrupalıların dışında Japonlardan da nefret etmiştir. Çünkü Japonlar birinci ve ikinci dünya savaşlarında diğer

Avrupa ülkeleri gibi Çin'i işgal etmiş ve ülke yönetimini bazı eşitsiz antlaşmalara imza atması için zorlamıştır. Japonların da Çin'e olan tavrı Avrupalılardan farklı olmamıştır. Bundan dolayı Çinli Hacker'ların dördüncü ve beşinci saldırıları Japonya kamu web sitelerine yönelik olmuştur. Nedeni ise yukarıda sözünü ettiğimiz tarihi olayların Japonya'daki siyasi ve toplumsal kuruluşlar tarafından düzenlenen çeşitli konferanslarda gündeme getirilerek, "ikinci dünya savaşı" döneminde Japonya Ordusunun Çin'i işgal ettiği sıralarda gerçekleştirdiği "katliamları" inkar etmesi ya da Çinlilerin iddialarını abartılı olduğunu açıklamasından kaynaklanmıştır. Muhabir söz konusu satırları yazarken mesleki tarafsızlığını tamamen yitirmiş, konuyu normal bir ÇHC vatandaşının yorumu gibi kaleme almaya başlamıştır.

Çinli Hacker'lar ele geçirdiği Japonya web sitelerini ağır tahribata uğratmıştır. Aynı zamanda da "emperyalist" ve "şeytan" gibi eğretilemelerle "yok olması" hem de "soyunun yok edilmesi" gerektiğini savunmuştur. Ele geçirdiği web sitelerine yine beş yıldızlı kızıl bayrağı koyarak arkasına "Kızıl Hacker Birliği" (KHB) adını yazmıştır.

Daha önce bahsedildiği gibi Çinli Hacker'lar kendilerine "kara = 黑" anlamında olan karakterlerle hitap edilmesini istememektedir. Onlar vatan ve millet çıkarları için "emperyalistlere" karşı savaşmaktadır. Böyle düşünceyle hareket eden insanlara ve teşkilatlara olumsuz çağrışım yapan isimlerle hitap edilmesi doğru olmadığı düşünülmüştür. Bundan dolayı "黑= kara" yerine "红 = kızıl" ibaresi kullanılması uygun görülmüştür. Kırmızı renk Çin kültüründe mutluluk sembolüdür. Düğünlerde gelinler kırmızı gelinlik giyerler, damada kırmızı renkli kumaş ve kağıtlardan yapılmış çiçekli kemer takarlar, mutluluk ifade edilen ata sözler ve hediyelik eşya hem de paralar bile "hong bao" adını taktıkları kırmızı renkli zarflara sarılarak dağıtılır…vb. Bunun dışında ÇHC'nin bayrağı da kırmızı renktedir. Bundan dolayı "红客联盟" yani "Kızıl Hacker Birliği" hem kültürel hem de siyasi bir sembolden ibaret olduğu düşünülebilir.

Muhabir, "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı"ndan dolayı ortaya çıkması beklenen "internet savaşı"nı, Çinli Hacker'ların yabancı web

sitelerine karşı vatanı korumak için gerçekleştireceği altıncı savaş olduğunu açıklamıştır.

Muhabir, ÇHC Hacker'larının yabancı web sitelerine karşı gerçekleştirdiği saldırı hareketlerinin nedenlerini açıklanmadan önce, ABD'nin gerçekten "suçlu" olduğunu ispat etmeye çalışmıştır. Muhabire göre ABD'nin "işgalci" tutumu web sitelerinin, dünyadaki birçok hackerın hücumuna maruz kalmasına neden olmaktadır. Yazar, ABD web sitelerinin söz konusu saldırıları ve uğradığı zararı, Japon savaş uçaklarının "Pearl Harbour'a hücum etmesi sonucu ABD Deniz Kuvvetlerinin ağır yara alması olayına benzetmektedir. Yani ABD'nin web siteleri defalarca "Pearl Harbour" gibi yıkıma uğratılmıştır. Bu çatışmalar haber metninde resmi bir savaşa benzetilerek ifade edilmeye çalışılmıştır.

Muhabir haber metninde ülke çıkarları için yabancılarla çatışmaya başlayan Çinli Hacker'lari "vatansever enternasyonalizm ruha sahip gençler" olarak tanımlamıştır. Oysa ÇHC'nin yeni nesli sosyalist ruhtan daha fazla milliyetçi ruha sahip oldukları düşünülmektedir. Çünkü devletin ideolojik aygıtlarından biri olan okul öğrencilere milliyetçi düşünceler aşılamak üzere programlanmıştır. Muhabir devlet web sitesinde, Çinli Hacker'larının davranışını haklı bir davranış olduğunu savunmak için onları enternasyonalizm ruha sahip birer kahraman olarak sunmaya çalışmıştır.

ÇHC hacker teşkilatı ile ilgili sarf edilen şu cümleler bir önceki savunmaları destekler niteliğinde olduğu düşünülmüştür. Yazara göre Çinli hacker teşkilatı "ülke bütünlüğü ilkelerine saygı duyan ve onu koruyan, tüm ÇHC karşıtı düşünceleri yok etmeyi amaçlayan bir delikanlılar grubu"dur. Karşısındaki rakip ise "zorba" ve "haddinden aşmış bir "kavgacı"dan başka bir şey değildir. China.com'a göre bu tür tavır sergileyenlerle mücadele etmek meşru bir davranıştır. Bu davranışın normal bir vatandaş tarafından vatanına olan sevgisini ifade etme yöntemi olarak da algılanması gerekmektedir.

Muhabir, Çinli Hacker'ların ABD hükümetine karşı yürüttüğü internet savaşını haklı çıkarmakla birlikte, bu tür davranışların tamamen doğru olmadığı fikrini de ortaya atmaktadır. Kendilerinin bir kamu web sitesi olarak hacker olayına sıcak bakmadığı da birlikte açıklanmıştır. Web sitesi, Çinli

Hacker'ların ABD web sitelerine karşı başlattığı saldırı hareketlerinin Çin hükümeti ile hiçbir bağlantısı olmadığını ispatlamak amacında Çin Dışişleri Bakanlığının bu tür olayları ne sebep ile olursa olusun tasvip etmeyeceği açıklamasını hatırlatmıştır. Ancak yazar, Dışişleri Bakanlığının konuyla ilgili ne zaman açıklama yaptığını "daha önce" ifadesi ile açıklamaya çalışmaktadır. Haberin sonunda yazar, Çinli Hacker'ların başlattığı "vatansever hareket"ini, "anormal davranış" olarak görülmemesi tam aksine Han toplumun haklı olduğunu duyurma yöntemlerinden biri olarak algılanması gerektiğini savunmuştur. Yazar, ÇHC''deki tüm Hacker'ların birleşerek hak ve adaleti korumasını istemiştir. Onların daha fazla yararlı işler yaparak, kendi aklı ve yeteneklerini vatansever duygularıyla birleştirmesi gerektiğini vurgulamıştır. Muhabir kısaca, Çin Hacker'ların yeni ve olumlu yeni bir imaj yaratmalarını umut ettiğini ifade ederek onlara açıkça destek vermektedir. Bu haberden, bir kamu web sitesi olan "china.com"un devletin bir ideolojik aktarım aracı rolünü üstlendiğini açıkça görebiliyoruz.

8. Haber

Çin-ABD Hacker'larının Mayıs Ayındaki Büyük Savaşı

2001-04-25 15:44:13

Çeşitli medya kuruluşlarının yayınladığı haberlere göre, "ÇHC- ABD Uçak Çarpışma Olayı" (ABD) uçağın geri iade edilip edilmeyeceği ile ilgili diyalog aşamasındadır. Gerçi ABD hükümeti olayla ile ilgili "üzgün" olduğu açıklamasını resmi olarak bildirdi ancak, iki ülke Hacker'lari söz konusu beklenmedik olay nedeniyle internette karşılıklı olarak çoktan savaşmaya başladı.
Hong Kong gazetesinin haberine göre, Çinli Hackerlar 1 Mayıs gününden itibaren ABD web sitelerine karşı tüm gücüyle intikam saldırısına geçme planı içindeler. ABD hacker teşkilatı da karşılıklı olarak ABD'deki tüm Hacker'ların birleşerek topluca, ÇHC web sitelerine hücum etmeleri hatta ülke genelindeki tüm web sitelerin ana makineleri de felç etmeleri çağrısında bulundu.
Güneş Gazetesinin İngilizce web sitesi "Wired.com" haberine göre, "Çinli internet topluluğunun uçak çarpışma olayına karşı tepkisi çok büyük, ülke genelindeki web sitelerinin sohbet odalarında nasıl intikam alınması ile ilgili tartışmalar yapılıyor. Bazı kullanıcılar ABD Savunma Bakanlığının haber sitesi ve Savunma Teknik Haberleşme Merkezi gibi yerlerin web sitelerine hücum ederek ABD'lilere ÇHC'nin ne kadar güçlü olduğunu göstermeleri gerektiğini konuşmakta" ifadeler yer aldı. Kendisini Bei Cing ileri teknoloji merkezi olan Zhong Guan Cun'den (Cong Guan Sun) olduğunu iddia eden 22 yaşındaki bir hacker, ABD Çin'e karşı iyi niyet beslemiyor ifadesini kullanarak, Çin'deki hacker topluluğuna "ABD kötü niyetle komşuları olan Japonya ve Filipin'i ÇHC'ne karşı kışkırtmaktadır. Bu çok rezil bir davranıştır. Biz internet

> aracılığıyla ABD'ye ÇHC'nin ne kadar güçlü olduğunu göstererek, ÇHC'nin küçümsenecek bir ülke olmadığını bildireceğiz" şeklinde seslendi.
> Haberde hacker, ABD hükümetinin kendi imajını düşünerek web sitelerinin Hacker'ların hücumuna maruz kaldığı gerçeği gizlemektedir, ifadesini kullandı. Çinli Hacker'larin ABD web sitelerine karşı hücumun 4 Mayıs tarihinde en yüksek seviyeye çıkaracağını, vatansever ruhunu ancak o gün en iyi bir şekilde ifade edebileceklerini kaydetti. Edinilen bilgilere göre, ABD hükümeti sadece ABD Deniz Kuvvetlerine ait bir web sitesinin, 6 Nisan tarihinde hacker hücumuna uğradığını kabul etti, Deniz Kuvvetlerinden ise herhangi bir açıklama yapılmadı.
> Çinli Hacker'larının niyetlerine karşılık, ABD hacker teşkilatı "Poizonbox", 4 Nisan gününden itibaren başarılı bir şeklinde yüzlerce ÇHC web sitesine baskın yaptıklarını duyurdu. Hacker teşkilatı Çinli Hacker'larin mayıs ayındaki büyük hareketine karşın, ABD genelindeki tüm Hacker'lara, birleşerek ÇHC web sitelerine topluca karşı atağa geçmeleri çağrısında bulundu. [22]

China.com'un 25 Nisan 2005 saat 15:44:13'de yayınladığı haberde ana olay, uçak çarpışma olayından sonra ortaya çıkan hacker savaşında Çinli hackerların ABD hackerlarının davranışına karşılık, ABD web sitelerine saldırması ve her iki grubun genel bir saldırı için hazırlanmasıdır. Haberin öyküsünde yer alan aktörler, Çinli, ABD'li hackerlar ve ABD hükümetidir. Haberin öyküsü iki ülke uçaklarının çarpışması olayı üzerine kurgulanmaktadır. Çinli hackerlar "uçak çarpışma olayı"ndan sonra ÇHC web sitelerinin ABD'li hackerlar tarafından işgal edilerek tahrip edilmesi nedeniyle ABD web sitelerine aynı nitelikte karşılık vermek için hazırlanmaktadırlar. Olayın asıl faili olan ABD hükümeti ise "uçak çarpışma olayı"ndan ötürü ÇHC'den resmi olarak "özür" dilemenin yerine sadece "üzgün" olduğunu açıklaması da Çinli hacker hareketini durduramamaktadır. Aktörler arası ilişkiler bu haliyle çok açık ayrıt edilebilmektedir. Gördüğümüz gibi haberdeki hacker hareketinin arka planında "uçak çarpışma olayı" yer almaktadır. Habere, "ÇHC – ABD Hackerlarının Mayıs Ayındaki Büyük Savaşı" şeklinde bir başlık atılmıştır. Başlıkta, iki ülke hackerlarının karşılıklı hücuma geçmek için mayıs ayını seçtiği ve henüz hazırlık aşamasında olduğu anlaşılmaktadır. Yani başlık, haberin esas konusunu özetlemektedir. Giriş paragrafında ise çarpışma olayından sonra Hai Nan adasındaki bir askeri havaalanına izinsiz ve zorunlu iniş yapan ABD'e ait FP-3 casus uçağının iadesi ile ilgili diyalogun sürmekte olduğu ve ABD hükümetinin çarpışma olayından ötürü ÇHC'ye

[22] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010425/169857.html, 15.07.2006

resmi olarak “özür” değil sadece “üzgün” olduğunu açıklamış olması da Çinli hacker saldırılarını engelleyemediği ifade edilmektedir.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi iki bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde konu, Hong Kong Gazetesi kaynaklı olup, Çinli hackerların 1 Mayıs tarihinde yapacağı genel hücumu ve ABD hackerların Çin saldırısına karşılık ABD’li hackerlara yönelik yaptığı genel seferberlik çağrısı yer almaktadır. İkinci bölüm ise Güneş Gazetesinin İngilizce web sitesi olan “wired.com” kaynaklı olup, bu bölümde, Çinlilerin uçak çarpışma olayına karşı tepkisi ve 22 yaşındaki bir Çinli hackerın ABD hükümetine karşı sarf ettiği suçlamaları yer almaktadır. Ayrıca ABD hacker teşkilatı olan “poizonbox”un 4 Nisan tarihinden itibaren ÇHC web sitelerine saldırmaya başladığını ve genel seferberlik ilan ettiğini tekrar hatırlatmaktadır. Haber metninde yer alan “hacker savaşı”nın nedenleri ve işleniş biçiminde her hangi bir değişiklik olmamaktadır. Neden ise yine “uçak çarpışması olayı”dır. Haberde, ÇHC’nin kapı komşuları olan Japonya ve Filipinlerle olan siyasi sürtüşmelere atıfta bulunulmaktadır. İddiaya göre ABD, bu iki ülkeyi ÇHC’ye karşı kışkırtmaktadır. ABD, ÇHC’ni düşman olarak görmesinden dolayı, bu seferki “uçak çarpışma olayı”nı çıkarması da tesadüf değildir. Haber metninde işlenen, iki ülke hacker savaşının ortaya çıkmasına neden olan olay, ÇHC karasularında, ÇHC savaş uçağı ile ABD casus uçağının çarpışması ve ÇHC pilotu Wang Wei’nin uçağıyla birlikte infilak etmesidir. Metin içerisinde haber söylemine katılan ABD hükümeti, Çinli internet kullanıcıları, 22 yaşındaki Çinli hacker ve ABD hacker teşkilatı “Poizonbox” kendi görüşlerini aktarmaya çalışmaktadır. ABD hükümeti, uçak çarpışma olayından ötürü ÇHC’den resmi olarak özür dilemenin yerine sadece “üzgün” olduğu bildirmektedir. Çinli internet kullanıcıları ABD’den intikam alınması gerektiğini ileri sürmektedir. 22 Yaşındaki Çinli hacker ise ABD’nin kötü niyetli olduğunu ve gerçekleri gizlediğini savunmaktadır.

China.com’un 25 Nisan 2005 saat 15:44:13’de yayınladığı haberde editör, hacker çatışmasına zemin hazırlayan uçak çarpışması olayını ve ABD hükümetinin bu olaya karşı gösterdiği tavrını tekrar hatırlatma gereği hissetmektedir. Editör, Çinli hackerların olaya karşı tepkisinin nedenine üstü

kapalı bir şekilde değinerek, “olaydan sonra ABD hemen resmi olarak özür dilemiş olsaydı ÇHC hükümeti ve halkının tepkisi bu kadar büyük olmayacaktı, hacker savaşı da ortaya çıkmamış olurdu, şimdi günah bizden gitti” düşüncesini ileri sürmüştür.

Web sitesi, metin içerisinde iki ülke Hacker’ları arasında mayıs ayında gerçekleşmesi beklenen internetteki büyük çatışma konusunun “birçok medya kuruluşunda” yer aldığından söz etmiştir. Ancak söz konusu medya kuruluşlarının adı açıklanmamaktadır. Konuyla ilgisi ise olayın çok ciddi, herkes tarafından bilinen ve ilgilenilen bir gündem maddesi olduğunu düşüncesini yayarak konu üzerine daha fazla dikkat toplamak ve destek aramaktır. Haber metninde söylem analizine tabi tutulacak ideolojik sözcüklerle de karşılaşmaktayız. Örneğin; *intikam saldırısı, haksız, güçlü, kötü amaç, 4 Mayıs, emperyalistler, feodalizm* ve *imaj*.

Yukarıdaki sözcükler, haber metnindeki cümle aralarında aşağıda belirttiğimiz maksatlarda kullanılmaktadır. Çinli hackerler, ABD’ye karşı bir *“intikam saldırısı”* düzelemeye hazırlanmaktadır. Bu ifadeye göre, ABD, ÇHC karasularını ihlal ederek Wang Wei’nin ölümüne neden olmuştur. Üstelik ABD’li Hacker’lar *“haksız”* bir şekilde ÇHC web sitelerine saldırmıştır. Çinli Hacker’lar bu nedenlerden dolayı ABD’den intikam almayı düşünmektedirler. Hacker’lar intikamı, ABD Savunma Bakanlığı ve Savunma Teknik Haberleşme Merkezi gibi devletin askeri gücünü temsil edilen kurumların web sitelerine saldırarak almayı düşünmektedirler. Hacker’lar bu hareketi ile ÇHC’nin de *“güçlü”* bir ülke olduğunu göstermek istemektedirler. Yazarın kullandığı *“güçlü”* ibaresi ÇHC’nin ekonomik, askeri ve siyasi anlamda güçlenmekte olduğunu, dünyada sayılı ülkelerde mevcut nükleer silahlara sahip olduğu amacını taşımaktadır. Hacker’lara göre ÇHC bu gücüyle ABD’den çekinmemektedir. Burada yazar, Han toplumundan biri olan hackerın kendi ülkesinin *“güçlü”* olduğunu düşünerek ülkesine ne kadar güven duyduğunu ifade etmeye çalışmıştır. Hackerin *“güçlü”* sözcüğünü rahat bir şekilde kullanması, internet’in de içinde olduğu ülke kitle iletişim araçlarının devletin birer ideolojik aygıtı olarak nedenli etkili çalıştığını göstermektedir. ÇHC’de tek iktidar partisi olan ÇKP, kitleye kendi

düşüncelerini yayarken milliyetçilik düşüncesini aşılamakla birlikte kendi politikasının halktan olumlu bir siyasi çizgi olduğunu yansıtma gayreti içinde bulunmuştur. Ülke kitle iletişim araçları hep bir ağızdan *"Çin son yirmi yıl içerisinde ekonomi, askeri ve siyasi yönünden dünya da önde gelen güçlü ülkelerin içinde yer almaya başlamıştır. ÇHC bu özelliğiyle ABD'den bile çekinmeyecektir"* demektedir.

China.com sitesinin, 20 Nisan 2001 saat 10:56:50 tarihinde yayımlanmış habere tekrar yer vermesi yukarıdaki tespitleri kanıtlar niteliktedir. Hatırlandığı gibi haber metininde 22 yaşındaki bir genç Çinli hackerın ABD karşıtı bazı suçlamaları yer almaktadır. Genç hackera göre ABD, Japonya ve Filipin gibi devletleri Çin'e karşı kışkırtmaktadır. ABD bu yolla kendi *"kötü amacına"* ulaşmayı düşünmektedir. Çinli hacker ABD'ye internet aracılığıyla hücum ederek kendilerinin ne kadar güçlü olduğunu ve ülkesinin küçümsenecek bir ülke olmadığını bildireceğini duyurmaktadır.

Haber metininde yine *"4 Mayıs"* gününde Çinli Hacker'ların ABD web sitelerine karşı saldırısının daha da şiddetleneceği bahsi yer almaktadır. *"4 Mayıs"* ÇHC'de ulusal gençlik bayramı olarak kutlanmaktadır. Bu tarih 19. Yüzyılın başlarında Han topulumun *"emperyalist ve feodal"* düzene karşı yürüttüğü başarılı bir mücadelesinin önemli yıl dönümü olarak kabul edilmiştir. Bu hareketin aynı zamanda Marksizm düşüncesinin yayılmasına önemli katkı sağladığı düşünülmektedir. Çinli Hacker'lar bundan dolayı *"4 Mayıs"* gününde *"emperyalist"* dedikleri ABD'ye karşı yürütülecek olan ortak saldırının dozunu bir kat daha artırmayı düşünmüşlerdir. Hacker'lar bu saldırıyla ülke ve halkı adına sanal "4 Mayıs Hareketi"ni başlatarak *"emperyalistler"* üzerinden bir zafer daha kazanmak istemektedirler.

China.com, Çinli hackerin yorumlarına da yer vermiştir. Bu hackere göre, ABD hükümeti, kendi *imajını* düşünerek web sitelerinin yabancı Hacker'ların saldırısına maruz kaldığını gizlemeye çalışmıştır. Hackerin düşüncesi ise *"ABD, Çinli Hacker'ların hücumu karşısında aciz kalmıştır. Dünya da her konuda güçlü olduğunu kanıtlamaya çalışan ABD'nin, acizliğini gizlemek için konuyla ilgili hiçbir açıklama yapmamıştır. Eğer kendi web sitelerinin yabancı Hacker'lar tarafından saldırıya maruz kaldığını açıklar ise,*

güçlü imajı olumsuz yönden etkilenerek ve başka rakiplerin bu açıklarından yararlanması söz konusudur". Haber metininde seçilen sözcükler ve bu sözcüklerden oluşan paragraflardaki anlamlar haberi yazan gazeteci ve yayımlayan gazetenin ya da yayın kuruluşunun sınıfsal konumu ve düşüncesini yansıtır (van Dijk, 1991: 116). China.com sitesi ve muhabir, ÇHC devleti, halkı hem diğer Çinli Hacker'lar gibi ABD karşıtı bir ideolojik düşünce yapısına sahip olduğu düşünülebilir. Çünkü web sitesi, ABD karşıtı içerikli haberlere daha fazla yer vermiştir. Web sitesi haberinde, ABD hacker teşkilatı olan "Poizonbox"'un, Çinli Hacker'ların "4 Mayıs" hücumuna karşı hazırlık içinde olduklarını ve topluca karşı atağa geçme konusunda karar aldıkları iddialarına da yer vererek, kendi Hacker'ları ve web sitelerini güvenlik konusunda dikkatli olmaları yönünde üstü kapalı olarak uyarıda bulunmuştur.

Haber metni bütünsel olarak ele aldığımızda, ÇHC-ABD Hacker'ları karşılıklı çatışmasının nedeni iki ülke uçaklarının çarpışması olayı ile yakından bağlantılı olduğu tekrar hatırlatılmıştır. Uçak çarpışması ve hacker saldırısından ibaret her iki olayda suçlu tek ABD olarak görülmüştür. Bundan dolayı ABD web siteleri ÇHC'nin *"1 Mayıs Ekmekçiler Bayramı"* olan resmi tatil süresince Çinli Hacker'ların *"intikam"* saldırısına uğrayacağı tekrar ifade edilmektedir. Saldırının özellikle *"4 Mayıs"* tarihinde doruğa çıkacağı ile ilgili bazı ipuçları da verilmiştir. Çinli Hacker'ların saldırı hazırlığı içinde olduğundan haberdar olan ABD Hacker'ları karşı atağa geçmek ve güçlerini birleştirmek için kendi aralarında bir çağrıda bulunmaktadırlar.

China.com, Çinli Hacker'ların amacını, başka bir web sitenin İngilizce haber sayfasında konuyla ilgili yayımladığı haberi aktararak açıklamaya çalışmıştır. Bazı Çinli Hacker'lar ABD'nin önemli savunma kurumlarının web sitelerine saldırarak Çinlilerin ne kadar güçlü olduklarını göstereceklerdir. Burada Çinli Hacker'lardan birinin internette yayımladığı ABD karşıtı suçlamalarına da yer verilmiştir. Ona göre ABD "*kötü niyetli"*dir, bundan dolayı Japonya ve Filipinleri ÇHC'e karşı kışkırtmaktadır. Ancak ÇHC ABDnın bu kötü niyetinin karşılığını internetten alacaktır. ÇHC artık küçümsenecek bir ülke değildir. Hackerin sarf ettiği düşünceler, ÇHC'nin

resmi ideolojisini yansıtmaktadır. Bir kamu kuruluşu olan china.com web sitesi, onlarca hacker mektupları içinde sadece 22 yaşındaki bir hackerin yazısını yayımlamayı uygun görmesinin nedeni de bundan ibarettir. Metninin ikna dili ABD kötü niyetlidir. ÇHC güçlü bir ülke olup ABD'den korkmamaktadır.

9. Haber

Kore Servis Makinesi ÇHC - ABD Hacker Çatışmasının Kurbanı

2001-04-26 11:33:11

Kore Enformasyon Güvenlik Kurumu (KISA) dün, yeni bir tür hacker silahı Kore'deki şirket ve kişisel bilgisayarlara hızlı bulaşmakta olduğu duyurdu. Adı "Carko" olan kurut, geçen sene (2000) "yahoo" sitesini ele geçiren ve CNN haber kanalı web sitesinin yayınını engelleyen hacker gibi tehlikelidir. Söz konusu kurumun bilgisayar uzmanları hackerı, web sitelerini çökertebileceği endişesiyle yakın takibe aldı.

Koreli kuruluş, kendi ülkesindeki internet sitelerinin hacker hücumuna maruz kalmasının ÇHC - ABD iki ülke hacker savaşından kaynaklanabileceğinden kuşkulandığını açıklamıştır. Şu anda ABD Hacker'lari birleşerek ÇHC servis makinesine (server) hücum etmektedir. Yapılan duyuruya göre ABD'li Hacker'lar birkaç yüz web siteyi karartarak web sitelerinin kontrolünü ele geçirdi. Çinli Hacker'lar, ABD servis makinesine (server) ve web sitelerine karşı cevap niteliğindeki hücumunun bir hafta süreceğini açıkladı. Söz konusu harekat 1 Mayıs günü başlayacaktır.

Güvenlik uzmanları uyararak, bu saldırı harekatı hükümet ve hükümet karşıtı internet sitelerinin hepsine olumsuz etki gösterebilir, tüm web siteleri kendi sitesinin güvenliği için mükemmel korunma hazırlığında bulunmaları tavsiye edilir, ifadesini kullandı. [23]

China.com 26 Nisan saat 11:33:11'da yayımladığı haberindeki ana olay, Güney Kore internet şebekesinin yeni bir virüs saldırısı ile karşılaşması ve olayın ÇHC-ABD hacker savaşı ile ilişkilendirilmesidir. Haber metninde, Kore Enformasyon Güvenlik Kurumu, ABD'li hackerlar, Çinli hackerlar ve internet güvenlik uzmanları birer aktör olarak yer almaktadır. Kore Enformasyon Güvenlik Kurumu virüs saldırısına karşı mücadeleyi savunmaktadır. Çin ve ABD'li hackerlar de karşılıklı çatışmaya girişmek üzere hazırlanmaktadır. İnternet güvenlik uzmanları ise ister virüs saldırısı olsun ister iki ülke hacker çatışmasında olsun, özellikle kamu kurumlarının web sitelerine yönelik gelebilecek saldırılara karşı ciddi bir savunma hazırlığında olmaları gerektiği hakkında uyarıda bulunmaktadır. Kore web

[23] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010426/170328.html , 15.07.2001

sitelerine saldıran virüsün daha önceki yahoo web sitesi ve cnn haber kanalına saldıran virüs gibi tehlikeli olduğuna dikkat çekerek geçmiş bir olaya atıfta bulunmaktadır. Ancak metin içerisinde herhangi bir tarihi olaya yer verilmemektedir.

Haber metnine, *"Kore Servis Makinesi ÇHC - ABD Hacker Çatışmasının Kurbanı"* şeklinde başlık atılarak ana olay özetlenmektedir. Giriş paragrafında ise başlıktaki konu daha da açıklığa kavuşturularak, Güney Kore internet şebekesinin ne tür bir tehdit ile karşı karşıya olduğu açıklanmakta ve virüsün tehlike derecesine dikkat çekilmektedir. Haber öyküsünün örgüsü kısaca üç bölümde özetlenmektedir. Birinci bölümünde, Güney Kore web sitelerine saldıran "carko" adındaki virüsün tehlikesine dikkat çekmektedir. İkinci bölümde, Güney Kore web sitelerine yapılan bu saldırıların, gündemdeki ÇHC-ABD Hacker Savaşından kaynaklanabileceği kuşkusu ileri sürülerek iki ülke hacker olayına atıfta bulunulmaktadır. Üçüncü bölümde ise internet güvenlik uzmanlarının bu tür saldırılara karşı web sitelerin uyanık olması ile ilgili uyarılara yer verilmektedir.

Haber metninde Güney Kore web sitelerinin saldırıya maruz kalması ÇHC-ABD hacker savaşı ile ilişkilendirilmeye çalışılmaktadır. Ancak bu sadece bir kuşku olarak yer almaktadır. Üstelik Güney Kore web sitelerinin saldırıya maruz kalması olayı ÇHC-ABD hacker savaşının patlak verdiği tarihlere rast gelmektedir. Haber öyküsünde yer alan aktörlerden Kore Enformasyon Güvenlik Kurumu ülke internet şebekesini tehdit eden virüs olayını doğrudan ÇHC-ABD hacker savaşı ile ilişkilendirmeye çalışmaktadır. Söz konusu Koreli kuruma göre virüsün nedeni iki ülke hacker savaşı olabilir. Haber metninde ABD'li hackerlarin ÇHC web sitelerine karşı saldırmaları ile ilgili genel bir seferberlik çağrısı ve Çinli hackerlarin bu saldırıya cevap niteliğinde olduğu düşünülen karşı atağı tekrar ve dolaylı olarak gündeme getirilmektedir. Yani iki eski aktör tekrar sahneye çıkmış bulunmaktadır.

Metin içerisinde internet güvenlik uzmanları yine tarafsız bir şekilde her iki taraf kamu kuruluşlarını ve yetkililerini olası virüs ve hacker saldırılarına karşı korunması gerektiğini savunmaktadır. Yani son aktör olan internet güvenlik uzmanları adeta savaştaki tarafsız birer hekim gibi tavır

sergilemektedir. Metin içerisinde Kore Enformasyon Güvenlik Kurumu olayla hiçbir ilgisi olmayan masum bir kurum olarak sunulmaktadır. ABD'li hackerlar yine saldırgan birileri olarak, ÇHC hackerlari ise saldırganlara baş eğmeyen birer intikamcı olarak sunulmaktadır. Uzmanlar ise yine kendi görüşlerini aktaran birer tarafsız bireyler olarak gösterilmektedir. Aktörlerden Koreli kurum virüs saldırısından ÇHC ve ABD'li hackerları sorumlu tutmaktadır. Koreli kuruma göre virüs saldırısı bu iki ülke hackerların internette yürütmekte olduğu çatışmasından kaynaklanmaktadır. Kurum bundan dolayı web sitelere saldıran hackeri takip altına aldığını duyurmaktadır.

Haber metninde söylem analizi için "kontrolü ele geçirmek" ve "cevap niteliğinde saldırı" gibi sözcükleri seçmek mümkün olmaktadır. Haberin bu kısmında ABD'liler hareketi başlatanlar olarak gösterilmektedir. ÇHC ise ABD'den sonra hareket etmeye başlamıştır. Burada ABD'li Hacker'ların ÇHC web sitelerine sızarak siteyi ele geçirmeyi başardıktan sonra ana sayfasında asıl var olan yazıları yok ederek kendi istediği yazıları yerleştirme işlemine *"saldırı"* ve ya *"hücum"* demenin yerine *"kontrolü ele geçirmek"* denilmektedir. China.com ve editörü, burada haberin aslına sadık kalarak metin içerisinde ÇHC devleti yanlısı her hangi bir anlam üreten sözcük/sözcükler kullanmamıştır. Ancak, yine Çinli Hacker'ların ABD Hacker'lare *"cevap niteliğindeki saldırının" "1 Mayıs"* günü başlanabileceği ile ilgili bir ifade kullanarak yine Çinli hackerları haklı çıkartma çabası içinde olmuştur. China.com sitesi son cümle ile ABD Hacker'larının yaptıkları karşısında Çinli Hacker'lar seyrici olarak kalamayacağı mesajını dolaylı olarak göndermeye çalışmıştır. Haberin sonunda internet güvenlik uzmanlarının uyarılarına da yer vererek, bu tür saldırıların herkese zarar verebileceğini ifade etmekte ve teknik konularda güvenlik önlemlerinin alınması gerektiği savunmaktadır. China.com açıklamanın bu kısmına yer vermek suratıyla, saldırıyı başlatan ABD'li Hacker'ların suç işlemekte olduğunu ve Çinli Hacker'ların de bu suça ortak etmekte olduğunu anlatmaya çalışmıştır. Yani "sen yapmamış olsaydın biz de yapmayacaktık" misali.

Haber metninin ikna dili ise hacker hareketinin doğru bir davranış olmadığı ancak, buna ABD'nin sebep olduğu fikridir. China.com bu

düşüncesini Kore Enformasyon Güvenlik Kurumunun yaptığı açıklamasını kullanarak aktarmayı çalışmaktadır. Burada ÇHC haklı, ABD ise yine haksız olarak sunulmaktadır.

10. Haber

Çin Kızıl Hacker Birliği "1 Mayıs Vatan Koruma İnternet Savaşı" Öncesi Beyanatını Duyurdu.

2001-04-26 14:58:42

ChinaByte4'ün 26 Nisan haberine göre, "KHB"nin liderinden biri olduğu sanılan kişi, "KHB" adına "1 Mayıs Vatan Kurtarma İnternet Savaşı"nın savaş öncesi beyanatını yayımladı. Beyanatta, özellikle hücum prensipleri, baskın yapılan sitelerin içeriğine zarar verilmeyeceğini (yönetim siteleri bunun dışında), inandırıcı olmayan asılsız haberlere yer vermeyeceğiz, şeklindeki ifadeler yer aldı. Yeni bir tür hücum taktiği kullanacağız, hücum ettiğimiz internet sitesinin ana sayfasına yeni pencere açarak, bu pencerede emperyalist devletin yaptığı kötülüklerini belirten yazılar yazacağız. Ardından bu kötülüklerin ABD halkına getireceği zararlarını açıklayacağız.[24]

26 Nisan saat 14:58:42'de yayımlanan haber metnindeki ana olay, ÇKHB'nin ABD web sitelerine yönelik saldırı öncesi yayımladığı beyanatı ve bu beyanat içinde yer alan saldırı prensipleridir. Haber öyküsünde KHB liderlerinden biri sanılan hacker aktif ve tek aktör olarak yer almaktadır. Haberde aktör, ABD ve ÇHC arasında geçen diplomatik krizlere atıfta bulunarak, ABD hükümetinin kötü bir yönetim olduğunu iddia etmektedir. O yine, kötü yönetim kendisi dışında bir de masum halkına da zarar vermekte olduğunu savunmaktadır.

Gördüğümüz gibi china.com haberine *"CHC Kızıl Hacker Birliği 1 Mayıs Vatan Koruma İnternet Savaşı Öncesi Beyanatını Duyurdu"* şeklinde bir başlık atmıştır. Başlık aslında haberin esas konusunu özetlemektedir. Giriş paragrafında ise söz konusu beyanatın ilan edilmesinden sorumlu olan hackerin sanal örgüt içindeki kimliği tahmini bir şekilde açıklanmaya çalışılmaktadır. Metin içeriğinde ise saldırı esnasında dikkat edilmesi gereken hususlar açıklanmaktadır. Haber öyküsü başlık, giriş paragraf ve içerik kısımlarında genelden detaya doğru gelişme göstermektedir. Haber metni ana olay etrafından kısaca ve net olarak sadece tek bir bölümden

[24] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010426/170405.html, 15.07.2001

oluşmaktadır. Haber bütünüyle Çinli hackerın beyanatı üzerine inşa edilmiştir. KHB mensubu olan Çinli hackerlar internet yoluyla beyanat ilan etmektedir. Beyanatın ilan edilmesi olayına bildiğimiz gibi "Uçak Çarpışma Olayı" ve ardından ABD'li hackerların ÇHC web sitelerine saldırması neden olmaktadır. Haberde, ÇHC ve ABD arasında geçen diplomatik krizlerden "kötülükler" olarak söz edilmektedir. Bu krizler ise kısaca, Yugoslavya'daki ÇHC Büyükelçiliğinin bombalanması, Filipin ve Japonya'nın ÇHC'ye karşı kışkırtılması ve son olarak uçak çarpışma olayı gibi bir dizi geçmiş olaylardır.

Haber öyküsünde yer alan aktör örgütün yetkililerinden biri olduğu sanılan Çinli hackerdır. Hacker, ABD halkına karşı olumlu ancak yönetimine karşı düşmanca tavır içinde konuşmaktadır. O aynı zamanda Çinli hackerların ne denli dürüst ve mert olduklarını göstermek için hücum prensipleri *içinde "hükümet web siteleri haricindeki diğer normal web siteler ele geçirildiğinde kesinlikle içeriğine zarar verilmeyecektir."* ifadesini kullanmaktadır. Aynı zamanda kendi web sitelerinde *"konu ile ilgili yalan ve asılsız haberlere kesinlikle yer verilmeyeceği"*nin de altını çizmektedir.

China.com, "ÇHC Kızıl Hacker Birliği (ÇKHB) 1 Mayıs Vatan Koruma İnternet Savaşının Savaş Öncesi Beyanatını Duyurdu" şeklinde yeni ve o kadar da ciddi bir başlıkla haberi başlamıştır. Başlıktan da anlaşıldığı gibi Çinli hackerlar, 1 Mayıs karşı saldırısına gayet ciddi bir şekilde, sanki gerçek bir savaşa katılacakmış gibi hazırlanmakta olduğu bildirilmiştir. Metin içerisinde yer alan *"ÇKHB", "vatan koruma", "internet savaşı", "hücum", "baskın", "hücum taktiği", "emperyalistler", "kötülükler", "zarar"*… gibi sözcükler ideolojik açıdan çözümlenir nitelikte olduğu saptanmıştır.

Önce başlıkta yer alan "ÇKHB" adını analiz etmek gerekmektedir. ÇHC, Komünist Parti yönetimi tarafından kurulan ve yönetilen dünyadaki sayılı sosyalist ülkelerden biri olduğu gerçeği herkesçe bilinir. ÇHC bayrağı ise üzerinde sarı renkte beş yıldızı olan kırmızı bayraktır. Bundan dolayı burada Çince, "kara misafir" (黑客-Hei Ke) anlamında gelen karakterlerle ifade edilen hacker sözcüğü yerine "kızıl misafir" (红客 - Hong Ke) anlamındaki karakterler kullanılmıştır. Bu şekilde ortaya "kızıl hacker"

anlamında yeni isim türemiştir. Çinli Hacker'lar adını bu şekilde değiştirmesindeki nedenler şu şekilde sıralanabilir:

1) ÇHC bayrağının kırmızı renkte olması;
2) Kırmızı rengin Çin kültüründe, mutluluk, sevinç ve ferahlık…gibi bir çok olumlu yönleri temsil etmesi;
3) Çinli Hacker'larin ABD'ye karşı mücadelesinde haklı olduğu ve ülke adına savaştığına inanması;

Bu nedenlerden dolayı Çinli Hacker'lar kendilerine "ÇKHB" adını vermeyi uygun görmüştür. Çinli Hacker'lar sanal âlemde bu isim altında vatanı için elinden geleni yapmayı düşünmüşlerdir. Bu isim aynı zamanda koyu bir Han milliyetçilik ruhunu da yansıtmaktadır. ÇHC bayrağı içerik olarak hem komünizmi hem de Han milliyetçiliğini sembolize etmektedir. Ancak, Hacker'lar burada sosyalist irade değil milliyetçi irade ile bir araya gelmişlerdir. Onlar için ülkedeki rejimin mahiyeti önemli değildir. Önemli olanı ise vatan, milliyet ve onurudur. Başlıkta "hacker" ve "internet" gibi sözcükler kullanılmamıştır. Konuyu takip etmeyen bir okuyucu başlıktan ÇHC'e ait "kızıl birlik" adındaki bir örgütün vatanı uğruna birilerine karşı eline silah alarak savaşmaya hazırlandığı izlenimi yaratabilir. Oysa bu "savaş" internette gerçekleşmektedir. Savaşta insanlar ölmemekte, şehir, köy ve kasabalar yıkılmamaktadır. Ancak, bu savaş saldırıya maruz kalan devletin sivil, ordu ve çeşitli ticari kuruluşlarının web sitelerinin normal çalışmasını olumsuz yönden etkileyerek söz konusu kuruluşlara ciddi bir şekilde maddi ve manevi zararlar vermektedir. Kısaca bu "savaş" yeni dünyamızda yeni bir "dumansız savaş" olarak karşımıza çıkmış bulunmaktadır.

"ÇKHB"nin liderlerden biri olduğu düşünülen ve adını açıklamak istemeyen bir hackerın savaş öncesi üyelere verdiği beyanatında, saldırıda uygulanacak "hücum prensibi" ve "hücum taktik"leri açıklanmıştır. Burada analizini yapmamız gerektiren sözcükler "hücum prensibi" ve "hücum taktikleri" olarak seçilmiştir. Haberin içeriğinden de anlaşıldığı gibi teşkilat sorumlusu tarafından açıklanan "hücum prensibi"nde ABD hükümeti ve

ordusuna ait web siteleri haricindekilerin içeriklerine kesinlikle zarar verilmemesi maddesi yer almıştır. Birliğin lideri burada savaşın siyasi amaçlı olduğunu açıkça belirtmiştir. Yani birlik üyelerinin, ABD hükümeti ve ordusuna ait web sitelerini ele geçirdiğinde istediğini yapmakta özgür olduklarından, "savaşın" siyasi amaçlı olduğu tespitimizi doğrular niteliktedir. Örgüt lideri bunun dışındaki normal ticari, kültürel, sanatsal…vs nitelikteki web sitelerin zarar verilmesinin doğru olmadığını savunmuştur. O, üyeleri bu sitelere girildikten sonra sitenin "ÇKHB" tarafından ele geçirilmiş olduğunu belirtmekle yetinmesini istemiştir. Konunun anlaşılması bakımından da sadece açılış sayfasına yazı ve resimleri yerleştirmekle yetinmesi ve içeriğine kesinlikle zarar verilmemesini talep etmiştir.

"ÇKHB" liderinin savaş öncesi bu "prensibi" duyurmasındaki amacı şunlardan ibaret olduğu düşünülmüştür. ÇHC'nin ABD sınırları içerisinde tek muhatabı Bush hükümetidir. Onlara göre Bush hükümeti EP-3 model casus uçağını Hai Nan Adasına göndererek, ÇHC karasularını ihlal etmesine, ardından ÇHC savaş uçağının düşerek pilotun ölümüne neden olmuştur. Bu olayda tek suçlu Bush hükümeti ve onun yönetimindeki ordusudur. Bunun dışındaki ABDlı kişi veya kuruluşların olayla hiçbir ilgilisi bulunmamaktadır. Bundan dolayı Çinli Hacker'lar teşkilat liderinin direktifi ile ABD hükümet ve ordu web sitelerini ele geçirdiğinde siteyi istediği biçimde karartma ve bozma özgürlü elde etmiştir.

"ÇKHB" bir de saldırı esnasında yeni "hücum taktiği" kullanacağını açıkça ifade etmektedir. Yeni hücum taktiği, Çinli Hacker'lar ele geçirdiği ABD web sitelerinin ana sayfalarına yeni bir pencere açarak, "emperyalist" dedikleri ABD'nin ÇHC ve Han toplumuna karşı yaptığı kötülükleri ABD halkına duyurmaktan ibarettir. Aynı zamanda Bush yönetiminin yaptığı hataların kendi halkına ne tür bir zararlarla döneceğini de açıklanması düşünülmüştür.

Çinli Hacker'lar "kötülük" ve "zarar"dan ibaret iki kavram arasında önemli bir bağlantı kurmaya çalışmıştır. ABD yönetimi, ÇHC ve halkına, karasularını ihlal ettikten sonra uçağın düşerek ve pilotunun ölümüne neden olmuştur. Üstelik özür dilemek bir yandan sorumluluğu kabul etmeyerek

“kötü” olduğunu kanıtlamıştır. ÇHC halkı ABD yönetiminin yaptığı bu “kötü”lüğü karşılığında sadece zarar göreceğinden söz etmekte ancak bu zararın ne tür bir zarar olduğunu somut olarak açıklamamaktadır. Analizimize göre ÇHC’nin ABD’ye vereceği zarar, web sitelerine yönelik tahrip edici saldırılar ve bu saldırılar sonucu ortaya çıkacak çeşitli maddi ve manevi zararlar olabilir. Ancak bir teknoloji devi olan ABD, Çinli Hacker’larin verdiği bu zararlardan fazla etkilenmemektedir. Çökertilen web siteleri çok kısa bir süre içerisinde tekrar normal hale dönüşerek çalışmaya devam edebilmektedir.

Metnin ikna dili ise Çinli hackerlarin davranışı haklı bir vatan kurtarma hareketidir. ABD hükümeti ise haksızdır, kötüdür ve bu kötülükleri ile kendi halkına zarar vermektedir. ABD halkı suçsuzdur, asıl suçlu geçmişteki hükümetler ve şimdiki Bush hükümetidir.

11. Haber

ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Uzmanı İnternet Müşterilerini Web Sitelerindeki Açıkları Kontrol Etmeleri Konusunda Uyardı

2001-04-27 08:49:38

Gazetemiz stajyer muhabiri Fan Hong Vei’in haberi;
Bugünlerde ABD askeri uçağının bizim askeri uçağımızı çarparak düşürmesi olayı ile birlikte, ABD Hacker’lari web sitelerimize karşı saldırmıştır. Buna karşılık ülkemiz Hacker’lari de karşı saldırıya geçmiştir.
ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Enerji Laboratuarı Güvenlik Grubunun enformasyon güvenlik uzmanının ifadesinde, dışarıdan gelen hacker saldırısından korunmak için, ülke genelindeki tüm internet müşterilerinin hızlı bir şekilde kendi web sitelerindeki açıkları kontrol etmeleri gerektiğini vurguladı.
ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü Enformasyon Güvenlik uzmanı muhabirimize, “bazı istatistik verilere göre, şu anda ÇHC-ABD iki tarafın karşılıklı olarak neredeyse her gün 40-50 civarında web sitesi hacker saldırısına maruz kalmaktadır. Halbuki “Uçak Çarpışma Olayı”ndan önce sadece 1-2 web sitesi hacker saldırısından dolayı kararıyordu” açıklamasını yaptı.
ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü Enformasyon Güvenlik uzmanı, Çinli Hacker’larının hareketine yönelik, internet topluluğu kendi hayal dünyasında bir çeşit kolay ve doğrudan nefretini ifade edebilecek bir yöntem arar oldu, bu yöntem hacker hareketine dönüşmüştür. ABD Hacker’larının ülkemiz web sitelerine yönelik saldırısına karşı başlatılan bu tür karşı saldırı hareketi, ÇHC internet toplumunun kendi öfkesini ifade etmek için kullandığı bir yöntemden ibarettir.
Şu an, ÇHC-ABD Hacker’ları korunma programları zayıf olan web sitelerini seçerek sisteme girmeye çalışmaktadır. ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü Enformasyon Güvenlik uzmanı, “bu durumda biz, ülke genelendeki tüm internet müşterilerinin mevcut denetleme makinesi ile kendi web sitelerini kontrol etmelerini öneririz. Eğer her hangi bir açık fark edilirse hemen o açığı kapatmaya çalışsınlar. Bu yöntem kısa bir süreliğine kullanılabilecek en etkili korunma yöntemidir. ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü Enformasyon Güvenlik

> uzmanı internet müşterilerinin güvenlik konusunda yeterli bilgi edinerek konuya olan duyarlılığın artırılmasını önerdi. [25]

China.com'un 27 Nisan 2001 saat 08:49:38'de yayımladığı haberindeki ana olay, Çin Fen Bilimleri Enstitüsü güvenlik uzmanlarının Çinli internet müşterilerini hacker çatışmasına karşı uyarma niteliğindeki açıklamalarından ibarettir. Haberin öyküsünde Çinli internet güvenlik uzmanı, Çinli ve ABD'li hacker aktör olarak yer almaktadır. Çinli ve ABD'li aktörler haberin öyküsünde yine ideolojik çatışma içindeler. Çinli güvenlik uzmanları ise bu iki rakibin internet ortamında gerçekleştirmekte olduğu sanal çatışmadan doğacak zarar ile ilgili internet müşterilerini uyarmaktadır. Yani güvenlik uzmanları burada tarafsız olduğunu göstermeye çalışmaktadır. Muhabir haberdeki ana olayı ile birlikte arka planda diğerleri gibi yine uçak çarpışma olayına atıfta bulunmaktadır. Genel tanım ise "uçak çarpışma olayı olmasaydı bütün bunlar olmazdı." şeklindedir.

Haber metnine *"ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Uzmanı İnternet Müşterilerini Web Sitelerindeki Açıkları Kontrol Etmeleri Konusunda Uyardı."* şeklinde bir başlık kullanmıştır. Başlıktan anlaşıldığı gibi ülke internet şebekesinden sorumlu ve yetkili kurum olan Ulusal Fen Bilimler Enstitüsü Enformasyon güvenlik uzmanı, ülke genelindeki web site sahipleri kişi veya kurumlara web sitelerinin güvenliği ile ilgili ciddi uyarıda bulunmaktadır. Aynı zamanda da haberin esas konusunu özetlemektedir. Ancak giriş paragrafında ise "*Bugünlerde ABD askeri uçağının bizim askeri uçağımızı çarparak düşürmesi olayı ile birlikte, ABD Hacker'ları web sitelerimize karşı saldırmıştır. Buna karşılık, ülkemiz Hacker'lar da karşı saldırıya geçmiştir."* diyerek, haberin esas konusu olan saldırı uyarısının ortaya çıkma nedenini, yakın geçmişte cereyan eden uçak çarpışma olayına bağlamaktadır. Haber, ÇHC Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Enerji Laboratuarı Güvenlik Grubu Enformasyon Güvenlik uzmanının açıklaması üzerine kurulmaktadır. Metnin içeriği ise başlık, giriş paragraf ile bir bütünlük oluşturmaktadır. Yani olayın özeti, ortaya çıkış nedeni ve karşı eylemden ibarettir. Haber metninin örgüsü

[25] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010427/170588.html, 15.07.2006

ve işleniş biçimi, iki ayrı bölümden oluşmaktadır. İlk olarak, stajyer muhabirin öykü içinde yer alan ana olayın ortaya çıkma nedenini açıklaması; ikincisi ise ÇHC Ulusal Fen Bilimler Enstitüsü Enformasyon güvenlik uzmanının, ülke genelindeki web sitelerinin güvenliği ile ilgili yaptığı ciddi uyarıları ve önerileridir. Metin içerisinde yer alan ana olay yani uyarma olayı muhabirin uzman ile gerçekleştirdiği röportajın sonucudur. Uyarı yapılmadığı halde ÇHC sınırları dahilindeki web siteler ciddi zarar görecek ve bu zarar büyük ekonomik kayıplara yol açacaktır. Muhabir, metin içerisinde yer alan ana olayı doğrudan uçak çarpışma olayına bağlamaya çalışmaktadır. Ona göre, "ABD uçağı, ÇHC karasularına izinsiz girmemiş olsaydı, uçaklar çarpışmazdı, uçaklar çarpışmamış olsaydı, hacker savaşı olmayacaktı, hacker savaşı olmasaydı, herkese hacker saldırısında korunması için uyarı da yapmamış olurduk". China.com haber servisi, haberi ikinci el kaynaktan yani "Bei Cing Gençler Gazetesi"nden alan "www.sina.com"dan temin ederek web sitesine koymuştur. China.com, sabah saat 08:49:38'da genç stajyer muhabir Fan Hong'un yazdığı haberi hiçbir yorum eklemeden doğrudan kullanmaktadır. Metin içerisinde güvenlik uzmanı asıl aktör olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak muhabir Fan, taraflı bir şekilde düşüncelerini beyan ederek ikinci bir aktör olarak kendi yazdığı senaryoda rol almaktadır.

Haberde olayın tarafı olan öznelerden Fan ve uzmanın açıklamaları uzun ve etken cümle yapıları ile verilmektedir. Uzman ve Fan'ın etken cümle yapıları içinden verilen değerlendirmelerinin yer aldığı haber metininde ABD'li hackerlar ÇHC web sitelerini tehdit eden olumsuz özne olarak sunulmaktadır.

Haber metninde *"bizim askeri uçağımız, karşı saldırı, nefret, öfke"* gibi etken sözcüklerden oluşturulan uzun cümleler yer almaktadır. Muhabir giriş paragrafında, *"ABD askeri uçağının bizim askeri uçağımızı çarparak düşürmesi olayı ile birlikte…"* şeklindeki cümle ile ABD'nin suçlu olduğunu doğrudan ve etken bir cümle yapısı içerisinde vermektedir. Ardından, *"ÇHC askeri uçağı"* ifadesini kullanmanın yerine *"bizim askeri uçağımız"* ifadesini kullanarak, gazetecilik sorumluluğuna aykırı bir davranış sergileşmiştir. Gazeteci, erişmek istediği kitle için en önemli diye nitelendirdiği enformasyonu toplayarak haber yapan, kişileri bilgi alarak düşünmeye sevk

edendir (Tokgöz, 2003: 98). Haber toplama, topladıklarını değerlendirerek ön yargısız ve tarafsız bir biçimde haber yazması ise onun önemli sorumluluklarındandır (2003: 119). Oysa gazeteci Fan, bir gazeteci olarak değil, her hangi bir "öfkeli vatandaş" gibi davranarak kendi mesleki sorumluluklarını hiçe saymaktadır. Fan, haberinde güvenlik uzmanının, *"internet topluluğu kendi hayal dünyasında bir çeşit kolay ve doğrudan nefretini ifade edebilecek bir yöntem arar olmuştu, bu yöntem ise şu an hacker hareketine dönüşmüş durumdadır."* şeklindeki açıklamasına yer vererek, internetin diğer kitle iletişim araçları gibi bir düşünce aktarım aracı haline dönüşmekte olduğunu ima etmeye çalışmıştır. Güvenlik uzmanı, iki ülke arasında geçen ideolojik çatışmalardan haberdardır. Bei Cing Gençler Gazetesi, web siteleri ve çalışan Gazeteci bile haber yayımlarındaki tarafsızlığını çoktan bozmuş olduğu gözlemlenmiştir. Bu tespitimiz güvenlik uzmanı tarafından sarf edilen *"ABD Hacker'larının ülkemiz web sitelerine yönelik saldırısına karşı başlatılan bu tür karşı saldırı hareketi, ÇHC internet toplumunun kendi öfkesini ifade etmek için kullandığı bir yöntemden ibarettir."* şeklindeki ifadesi ile kanıtlamak mümkündür. Çünkü haklı oldukları düşüncesini, güvenlik uzmanı, gazeteci, gazete ve web siteleri ile birlikte ve çeşitli yöntemlerle, devletin yanında yer alarak savunmaya çalışmıştır. Bu dört unsura göre, ABD suçüstüne suç işlemiştir. Karşı atağa geçen Çin internet topluluğu ise masumdur ve sadece gelen saldırıya cevap vermektedirler. Ancak bunu yaparken karşı taraf gibi "öfkesini dışa vurmak" için yine interneti kullanmışlardır.

Haber metninin ikna dili ise iki ülke internet savaşının ortaya çıkmasına sebep olan olayda tek suçlu ABD'dir. ÇHC ise masumdur. Ancak internet ortamında gerçekleşecek olan hacker çatışması ÇHC web sitelerinin güvenliğini tehdit etmektedir. Bunun sorumlusu yine ABD ve ABD'li Hacker'lardır. Haber metninde çözüme kavuşturduğumuz en önemli olay ise devletin enformasyon güvenlik uzmanının düşüncesini paylaşan gazeteci, medya kuruluşu ve web sitelerin, gazetecilik ve yayıncılık meslek ettiği açısından ciddi problem ile karşı kaşıya kaldığını ortaya çıkartmak olmuştur. Bu üç unsur, olayda tarafsızlığını bozarak devletin yanında yer almış ve

internet sitesini bir ideoloji aktarım aracı olarak kullanmaya başlamıştır. Konumuz gereği söz konusu haberden çıkarttığımız sonuç, ÇHC'deki gazeteci devlet yanlısı fikir üretendir. İnternet ise bu fikrin yayılması için bir araçtır.

12. Haber

ABD Çin Hacker'larının "1 Mayıs Saldırısı"ndan Korunma Uyarısında Bulundu.

2001-04-27 13:36:56

ABD Birleşik Haber Ajansı / Washington 26 Nisan haberi; ABD hükümeti ve bilgisayar güvenlik şirketi perşembe günü, ABDn şirketlerinin ÇHC Hacker'larının "1 Mayıs Saldırısı"ndan korunması gerektiği ile ilgili uyarıda bulundu.
FBI yönetiminde özellikle bilgisayar suçlularına karşı çalışan ABD'nin Devlet Alt Yapı İnşa Koruma Merkezi, Çinli Hacker'ları açık bir şekilde 30 Nisan ve 7 Mayısa tarihleri arasında ABD web sitelerine karşı saldırı hareketini artırabileceğini konuşmaktadır. Zamanı, tam olarak mayıs tatil günlerine denk gelmektedir. Ayrıca, 7 Mayıs tarihi ise Çin'in Yugoslavya Büyükelçiliğinin bombalandığına tam 2 yıl dolduğu bir gündür, şeklinde açıklama yaptı. ABD Bilgisayar Güvenlik Şirketi, yakınlarda ABD Hacker'ları ÇHC web sitelerine karşı peş peşe saldırı düzenlemeye başladı.
Karartılan web sitelerinin ana sayfalarını çok sayıda şehvani resimler ve ÇHC karşıtı ırkçı yazılar bırakmışlardır. Çin Hacker'ların önümüzdeki hafta içinde başlatacağı hücum harekatı bir çeşit intikamdan ibarettir. Bir kısım ABD web siteleri şimdiden Çin'den gelen Hacker'ların saldırısına uğramaya başladı. Web sitelerinde "ABD'yı karartalım", pilotumuz Wang Wei için! Ülkemiz için !" gibi yazılar yer aldı.
Ayrıca, birkaç internet yönetim şirketleri raporuna göre, Çin'in internet ortamında hacker saldırı hareketleri çoğalmıştır. Ancak bu saldırıların ÇHC hükümeti tarafından gizlice desteklenip, desteklenmediği konusunda hiçbir delil bulunmamaktadır. Alınan bilgilere göre, ABD askeri casus uçağı ile Çin askeri uçağının çarpışması olayı ortaya çıktıktan sonra, tahminen 65 Çin web sitesi ABDn Hacker'ları tarafından ilhak edilerek karıştırıldı. Bu olaydan sonra ABD hükümetine ait bir web sitesi Çin Hacker'larının hücumuna uğradı. Web sitelere yönelik yapılan bu tür saldırılar karşı tarafı taciz eden veya rahatsızlık getiren davranışlardır. Ancak bilgisayar güvenlik şirketi uyararak, moral bozukluğu ya da duygular kontrolden çıkması halinde büyük hasara yol açabileceği konusunda uyarıda bulundu. [26]

China.com'un 27 Nisan saat 13:36:56'da yayımladığı haberindeki ana olay, ABD hükümeti ve FBI'ın ABD'nin şirketlerine yaptığı Çin hackerlarının saldırısından korunması gerektiğine yönelik genel bir uyarıdan ibarettir. Haberin öyküsünde ABD Hükümeti, FBI, ABD ve Çinli hackerlar, birer aktördürler. ABD hükümeti ve FBI kuruluşu olan Devlet Alt Yapı İnşa Koruma

[26] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010427/170934.html, 15.07.2001

Merkezi, Çin hackerlarının saldırısına karşı ABD'nin şirketlerini uyarmaktadır. Hükümet ve FBI gereken telkinde bulunarak, rakip ülke ÇHC'nin, ABD'ye internet üzerinden zarar vermesini engellemeyi amaçlamaktadır. Haber kaynağını ABD Birleşik Haber Ajansı olarak gösteren china.com web sitesi, yayımladığı internet haberinde yine aynı kaynağa dayandırarak, FBI sözcüsünün geçmiş tarihlerde iki ülke arasında cereyan eden siyasi bir krize atıfta bulunduğundan bahsetmektedir. Arka plan bağlamında ele alacağımız bu olay 7 Mayıs 1999 tarihinde NATO tarafından gerçekleştirilen "Kosova Operasyonu" sırasında ÇHC'nin Belgrat Büyükelçiliği NATO füzelerince vurulmuştur. Olaydan sonra ABD, ÇHC'ye resmi olarak "üzgün" olduğunu açıklamış ve 28 Milyon dolar tazminat ödemeyi kabul etmiştir (http://arsiv.hurriyetim.com.tr/hur/turk/99/12/16/sondakika.htm).

Açıklama yapan FBI sözcüsüne göre geçmişte ortaya çıkan bu kriz, Çinli hackerlarının ABD web sitelerine olan saldırısını daha da şiddetlendirebilecektir. Sözcü, olayın sorumlusunun kendileri olduğundan hiç bahsetmemekle birlikte Çinlilerin, bu olayı unutmadığı, tam tersine konuyu sık sık gündemde getirerek belli bir çıkar sağlamaya çalışmakta olduğunu üstü kapalı bir şekilde ima etmektedir. 7 Mayıs gününde saldırının şiddetlenebileceği uyarısı söz konusu imanın açık bir belirtisi olarak kabul edilebilir. Bu bağlamda Çinli hackerlar sanal âlemde ABD'lilere karşı ideolojik bir intikam hazırlığı içindedirler.

China.com internet haberi başlığını, *"ABD, Çin Hacker'larının 1 Mayıs Saldırısından Korunma Uyarısında Bulundu."* şeklinde atarak, okuyucularına haberin esas konusu ile ilgili bir ön bilgi vermeye çalışmaktadır. Web site bu başlıkla, Çin'in güçlü ABD'nin ise savunma konumuna geçtiğini işaret etmektedir. Yani Çin, artık güçlü bir ülkedir. Giriş paragrafında ise; *"ABD hükümeti ve bilgisayar güvenlik şirketi perşembe günü, ABD'nin şirketlerinin Çin Hacker'larının "1 Mayıs Saldırısı"ndan korunması gerektiği ile ilgili uyarıda bulundu."* gibi detaylı açıklama ile başlıktaki bazı belirsizlikleri açıklığa kavuşturmuştur. Başlıkta ABD hükümetinin "kim/kimleri" Çinli hackerların saldırısından uyardığı bilersizliği korumuş ise giriş paragrafında bu belirsizlik, "ABD'nin şirketleri" olarak açıklanmaktadır. Böylece, ABD

hükümetinin Çinli hackerların saldırısı sonucu uğrayacağı büyük ekonomik kayıplardan endişe ettiği sonucuna ulaşmış oluyoruz. Yani ABD ÇHC'den korkmaya başlamıştır.

Haberin ana olayı ABD hükümeti ve FBI'ın ABD'nin şirketlerini Çinli Hackerlarının saldırısına karşı uyarmaktır. Haber metninin örgüsü ve işleyiş biçimi FBI sözcüsünün basına yaptığı resmi açıklaması üzerine kurulmuştur. China.com web sitesi, hacker saldırılarının sebepsiz ve haksız yere patlak vermediğini, ABD Birleşik Haber Ajansı tarafından yayımlanmış haberi kaynak göstererek anlatmaya çalışmaktadır. Yani ABD'yi kendi silahı ile vurmayı düşünmektedir. China.com, bütün bu olup bitenlerin tek sorumlusunun ABD ve Bush hükümeti olduğunu işte bu şekilde ispat etmeye çalışmaktadır. FBI sözcüsüne göre, ÇHC F-8 savaş uçağı ile ABD FP-3 model casus uçağının çarpışması olayından sonra ABD'li hackerlar tarafından 65 Çin web sitesinin çökertilmesidir. Saldırı şiddetindeki artışın nedeni ise 7 Mayıs 1999'daki "Kosova Harekatı"nda ortaya çıkan Belgrat'taki ÇHC Büyükelçiliğinin NATO füzeleri tarafından vurulması olayıdır. Ana olayın yani FBI uyarısının arka planında yer alan unsurlar ÇHC Büyükelçiliğinin bombalanması ve gündemde olan ÇHC ve ABD uçaklarının çarpışması krizidir. Ancak sözcü, bu olayı sadece "İki Ülke Uçak Çarpışma Olayı" olarak açıklamakla sınırlı kalarak uçakların neden çarpıştığı konusuna değinmemektedir.

China.com'un yayımladığı bu haberinde ana olay FBI sözcüsünün ABD şirketlerini Çinli Hackerların saldırılarına karşı uyarmaktır. Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi, iki ayrı bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde china.com, FBI sözcüsünün Çinli Hackerların saldırısına karşı ABD şirketlerini uyarma mesajını yayarak, saldırı nedenlerini üstü kapalı olarak aktarmaya çalışmaktadır. İkinci bölümde china.com yine FBI sözcüsünün ağzından iki ülke hackerlarının web siteleri ele geçirdikten sonra kullandıkları ahlaksal ve ideolojik söylemlerin içeriğini aktarmaya çalışmaktadır. Bu bölümde china.com, Çinli hackerların saldırı amacını yine, FBI sözcüsünün ağzıyla aktarmaya devam etmektedir. China.com'a göre; Çinliler, boşuna saldırmamaktadır. "Uçak Çarpışma Olayı"ndan sonra ABD'li hackerlar önce

65 Çin web sitesini çökertmiştir. Çinli hackerlar ABD'li hackerların saldırısından sonra harekete geçmiştir. Çinli hackerların saldırı sırasında kullandıkları ideolojik nitelikli söylemlerinde, uçakların çarpışması olayı ile ölen pilot Wang Wei arasında bir paralellik kurulmasına özen göstermiştir. Bu şekilde okuyucuya uçak çarpışma olayını tekrar anlatma gereği kalmamaktadır. Çünkü Wang Wei bu olayın başkahramanı olduğundan Wang Wei denince okuyucunun aklına uçak çarpışma olayı geleceği düşünülmüştür. China.com haberi kaynak olarak tamamen ABD Birleşik Haber Ajansı haberine dayanarak vermektedir.

China.com'un bu haber metninde yer alan özneleri oluşturan ABD hükümeti, FBI sözcüsü, ABDli ve Çinli hackerlar etken cümle yapısıyla verilmektedir. China.com olayın faillerini ABD Birleşik Haber Ajansı'nın kaynağındaki FBI'nın açıklamasına sadık kalarak, doğrudan vermeyi uygun görmüştür. Çünkü haber metninde yer alan FBI açıklamalarında, Çinli Hackerların halkı oldukları konusunda örtülü bilgiler yer almaktadır. FBI sözcüsü ABDli hackerların Çin web sitelerine saldırması olayı ile devlet olarak hiçbir ilgisi bulunmadığı gibi ifadelerle açıklama yapmaktadır. Ancak, ÇHC için farklı bir ifade kullanarak *"bu saldırıların ÇHC hükümeti tarafından gizlice desteklenip desteklenmediği konusunda hiçbir delil bulunmamaktadır."* şeklindeki bir edilgen cümle yapısına yer vermektedir. FBI sözcüsü imalı bir şekilde Çinli hackerların devlet tarafından da organize edilmiş olabileceğine inandığını ancak bu hakta herhangi bir delile sahip olmadıklarını ileri sürmeye çalışmaktadır. China.com, ABD Birleşik Haber Ajansı'ndan aldığı haber metnindeki FBI sözcüsünün açıklamasında Çinli hackerlar tarafından sarf edildiği düşünülen "ABD'yi Karartalım." gibi eğretileme cümlesine yer vererek, Çinli hackerların ABD web siteleri ele geçirerek büyük bir intikam alma peşinde olduklarını ima etmeye çalışmaktadır. Bu kısa slogan ABD için olumsuz, Çin için olumlu bir anlam üretmektedir. Ayrıca "pilotumuz Wang Wei için !" ve "ülkemiz için !" gibi etken sözcükleri Çinli hackerların neden böyle bir harekete kalkıştığı sorusuna da net yanıt vermektedir. Çinli hackerlar, "Uçak Çarpışma Olayı"nda hayatını kaybeden pilot Wang Wei için intikam almak ve ülkesinin onurunu korumak için ABD web sitelerine saldırmaktadır. Çinli

hackerlar bu sanal hareketi ile ABD'ne siyasi, ekonomi ve askeri alanlarda zarar vermeyi amaçlamaktadır. Haber metninde kısa ve basit etken cümle yapıları tercih edilmiştir.

Haber metninde "karşı saldırı", "ABD'yı karartalım", "Wang Wei için !" ve "ülkemiz için !" gibi ideoloji içerikli cümle ve sloganlar yer aldığını görmekteyiz. Bu söylemler, ÇHC açısından olumlu anlamlar taşımaktadır. Dolaysıyla bu sözcükler metinin ikna dilini oluşturarak, Çinli hackerların ABD web sitelerine karşı başlattığı hareketinin haklı bir "karşı saldırı"dan ibaret olduğunu ima etmeye çalışmaktadır. Hareketin amacını ise, ülkenin onuru ve güvenliği uğruna hayatını feda eden Wang Wei için intikam almak ve ülkenin onurunu koruma olarak açıklamamız mümkündür. Ancak haber metni içinde yer alan olaylar ABD için olumsuz anlama gelmektedir. Çünkü Çinli hackerların bu saldırısı, ABD'ye sadece siyasi, ekonomik ve askeri alanlardan zarar vermekle kalmayıp, toplumun da moralini bozarak manevi kayıplara da yol açabileceğinden söz edilmektedir. Eğer bu varsayım gerçekleşirse ÇHC için büyük bir zafer anlamına geleceği gizlice ima edilmektedir. Haber metninde ABD saldırgan, zorba ve korkak, ÇHC ise efendi, barışçıl ve cesur bir ülke olarak yansıtılmaya çalışılmıştır.

13. Haber

ABD Milli Savunma Bakanlığı ÇHC Hacker'larinden korunmak için üst düzey alarma geçti

2001-04-29 11:30:50

Yurtdışından gelen karma haberlere göre, ABD Savunma Bakanlığı Çinli Hacker'larının kendi askeri web sitelerine saldırmasına karşı sıkı önlem alarak denetimi güçlendirdi. Hatta askeri web site yöneticilerine uyarı emri göndererek, Çinli Hacker'larının yarından (30 Nisan) itibaren hücuma geçeceği haberini hatırlattı. ABD askeri makamları, ÇHC tarafının "1 Mayıs Vatan Koruma İnternet Savaşı" hareketinden korunmak için çeşitli önlemler aldı. [27]

[27] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010429/171857.html, 15.07.2001

China.com'un 29 Nisan 2001 saat 11:30:50'de yayımladığı haberindeki ana olay, ABD Savunma Bakanlığı yetkililerinin kendi bünyesindeki tüm askeri ve sivil web sitelerin Çinli hackerların saldırısından korunmasına yönelik yaptığı genel uyarıdan ibarettir. Haberin öyküsünde ABD Savunma Bakanlığı tek aktör olarak yer almaktadır. Haberde herhangi bir arka plana yer vermemektedir. Yurtdışından gelen çeşitli haberleri kaynak gösteren haberde "ABD Milli Savunma Bakanlığı ÇHC hackerlarından korunmak için üst düzey alarma geçti" başlığını kullanmaktadır. Başlık aslında haberin esas konusunu özetlemekle birlikte olayın ciddiyetini de ortaya koymaktadır. Haberde başlıktan sonra alt başlık ve giriş paragrafları kullanılmamıştır. Başlık olayın özeti haber ise olayın detayından ibarettir. Haberin işleniş biçimi ve örgüsü sadece tek ve kısa bir bölümden oluşmaktadır. Haberde ana olay olarak yer alan Savunma Bakanlığı uyarısı doğrudan uçak çarpışma olayı ile ilişkilendirilmekte ancak olaydan açıkça bahsedilmemektedir. Çinli hackerlar askeri uçağının düşürülerek pilotunun ölümüne sebep olan ABD hükümetini internette cezalandırmak için hazırlanmaktadırlar. Haberde sadece ABD Savunma Bakanlığı konuşmaktadır. Bakanlık, Çinli hackerlar tarafından "1 Mayıs Vatan Koruma İnternet Savaşı" olarak adlandırılan hacker saldırısından korunması ile ilgili alt kuruluşlarına bildiri yayımlamaktadır. Haber metninde kısa etken cümle yapısı tercih edilmiştir. Olayın faili doğrudan gösterilmektedir. Diğer haberlerde görüldüğü gibi bu haberde de "*hücum, saldırı ve savaş*" gibi eğretileme sözcüklerine rastlanmaktadır. Bilindiği gibi *"hücum"* ve *"saldırı"* metin içerisinde hackerların karşı web sitelerin şifrelerini kırarak siteye hakim olması ve gerektiğinde içeriğini değiştirmesi gibi davranışa gerçek bir *"savaş"* durumuna benzeterek yaptığı tanımlamalardır. ABD Milli Savunma Bakanlığı'nın Çin hacker saldırısı karşısında genel alarma geçmesi Çinli hackerların ABD gibi bir dünya devini korkuttuğu anlamına gelmekte ve ÇHC halkında olumlu bir hava uyandırmaktadır. Metinin ikna dili ise "bizim ülkemiz de güçlü bir ülkedir".

14. Haber

"Kızıl Hacker Birliği" Büyük Seferberlik Toplantısı Düzenledi

2001-04-29 18:07:17

"KHB" "ABD web sitelerine karşı hücum seferberlik toplantısı" düzenledi. Çin "KHB" tarafından başlatılacak olan "1 Mayıs Vatanı Koruma İnternet Savaşı", 1 Mayıs tarihinde başlanacaktır.
İnternet üzerinden aldığımız habere göre, Çinli Hacker'lar, iki günden beri el ele vererek peş peşe ABD hükümeti web sitelerine hücum etti. 28 Nisan tarihinden itibaren ABD Sağlık Bakanlığı internet sitesi karartıldı, 29 Nisanda ABD Doğal Maden Kaynakları Denetim Müdürlüğü web sitesi çökertildi (burada karatılmış web siteler üzerine yerleştirilmiş fotografları görebilirsiniz).
Hücum hedeflerine baktığımızda, "KHB"nin savaştan önce yayınladığı beyanatındaki ABD hükümeti web sitelerine hücum etme prensibine uyulduğu gözükmektedir. Bir başka "ASONG" adındaki hacker de boş durmamış ve birkaç web sitesine hücum etmiştir. Ele geçirilenler, ABD Allin Ulaştırma A.Ş web sitesi "www.mcicenter.com ve www.mcicenter.com" adresindeki sitelerdir. [28]

China.com'un 29 Nisan saat 18:07:17'de yayımladığı haberindeki ana olay, Çinli hackerların 28 Nisandan başlayarak ABD web sitelerine saldırmaya başlamasıdır. Haberde KHB ve Çinli hackerlar öykünün aktörleri olarak yer almaktadır. KHB ve diğer Çinli hackerlar ABD hükümet web sitelerine karşı savaş açmış bulunmaktadır.

Habere, "Kızıl Hacker Birliği büyük seferberlik toplantısı düzenledi." şeklinde bir başlık kullanılmıştır. Giriş paragrafında ise başlıktaki konu tekrarlanmakla birlikte 1 Mayıs tarihinde Çinli hackerlar tarafından ABD web sitelerine yönelik büyük bir saldırı gerçekleştirileceği duyurusu yapılmaktadır. Haberin işleniş biçimi ve örgüsü tek bir bölümden oluşmaktadır. Haberde KHB konuşmaktadır. KHB, ABD hackerlarının ÇHC web sitelerine yönelik gerçekleştirdiği saldırısından sonra karşı atağa geçmek için söz konusu duyuruyu yapmaktadır. Haberdeki ana olayın önceki tarihlerde gerçekleşen uçak çarpışma olayı ve ABD'li hackerların ÇHC web sitelerine karşı düzenledikleri saldırıları arka plan olarak işlenmektedir. Ancak, uçak çarpışma olayı arka plan içerisinde açık bir şeklide yer almamaktadır. Oysa haberdeki ana olayın ortaya çıkmasına neden olan olay ise uçak çarpışma olayı olduğu açıkça bilinmektedir. KHB ülke yurt içi ve dışındaki tüm Çinlileri ABD web sitelerine yönelik gerçekleşecek olan karşı saldırıya destek

[28] URL: http://tech.china.com/zh_cn/news/safe/895/20010429/171970.html, 15.07.2001

vermelerini istemektedir. KHB'ye göre bu hareket "internetten vatan koruma savaşı"dır. Yani ABD web sitelerinin kontrolünü ele geçirme girişimini bir savaşa benzetilmektedir. Haber söylemi, KHB'nin diğer Çinli hackerları ABD web sitelerine yönelik gerçekleşecek olan saldırı hareketi için yapılan seferberlik toplantısı üzerine kurulmuştur. KHB, haber söyleminde hareketin karakteri açıklayıcı önemli bir rol üstlenmektedir.

Haber metninin sözdizimsel yapısı kısa ve etken cümlelerden oluşmaktadır. Kısa ve etken cümlelerin öznesi olarak KHB Çinli hackerlarının temsilcisi gibi rol üstlenmiştir. KHB, ABD hackerların yaptıklarını yanına bırakmayacağını duyurarak, ABD hükümetine karşı ÇHC devleti adına tepki göstermeye hazırlanan olumlu bir aktör olarak öne çıkarılmaktadır. Haber başlıklarında ve metin içinde "seferberlik", "Kızıl Hacker Birliği" "vatanı koruma", "internet savaşı", "el ele vermek", "hücum etmek" ve "çökertmek" gibi sözcükler kullanılmıştır.

Çinli Hacker'lar, ABD web sitelerine karşı saldırının belli bir düzen ve uyum içerisinde gerçekleştirme planı içindedirler. Hackerları "seferber" etmek için Hackerlar arası önemli bir internet toplantısı düzenlenmiştir. Haberde "KHB" tarafından "vatanı korumak" amacında başlatılması gereken "internet savaşı"nın 1 Mayıs tarihinde kesin gerçekleşeceği duyurusu yapılmaktadır. "KHB" ÇHC'ni internette savaşarak korumayı düşünmektedir. Çinli hackerlar için karşı web sitenin kontrolünü ele geçirmek ve istediği biçimi sokmak bir tür savaş halidir. Ancak haberde bazı hackerların mayıstan önce harekete geçerek, 28 ve 29 Nisan tarihleri arasında ABD'nin bazı önemli kamu kurumlarına ait web sitelerini "çökerttiği" bildirilmektedir. Web sitesi bu iddiasını ispat etmek için "29 Nisanda ABD Doğal Maden Kaynakları Denetim Müdürlüğü web sitesi çökertildi." cümlesini kullanmaktadır. Ardından okuyucuların çökertilen ABD web sitelerin ne hale getirdiklerini göstermek için "burada karatılmış web siteleri görebilirsiniz." cümlesini yazmıştır. Haberi okuyan kişi çökertilmiş web sitelerini görmek istediğinde "burada karatılmış web siteleri görebilirsiniz." cümlesini tıklattığında yeni bir pencere açılmakta ve ABD web siteleri ana sayfalarına Çinli hackerlar tarafından neler yerleştirildiği ortaya çıkmaktadır. Web sitesi saldırıdan önce, "KHB"

tarafından hackerlara duyurulan "saldırı" konusundaki uyulması gereken bazı prensipleri dikkate alarak uyum içerisinde hareket ettiğinden söz etmekte ve bu birlikteliği kutlamaktadır. Burada "KHB"nin devleti ve halkına bağlı önemli bir sanal örgüt olduğu öne çıkarılmaktadır.

ÇHC, china.com vasıtasıyla ABD'nin ÇHC karşıtı politikasına olan tepkisini dile getirmeye çalışmaktadır. Haber metinin ikna dili ise Çinlilerin sanal ortamda bile ABD'ye karşı tek yumruk haline gelebilmesidir. Haber metnini bütünsel olarak ele aldığımızda "1 Mayıs İnternetten Vatan Koruma Savaşı"nda Çinli Hacker'lar, "ÇKHB" adındaki sanal örgüt çatısı altında birleşerek, düzenli hareket etmeye hazırlanmaktadır.

15. Haber

ÇHC-ABD Hacker Savaşı Belirlenen Tarihten Önce Patladı, 30 Nisandaki En Yeni Değişiklikler

2001-04-30 11:06:25

Flaş haber!...
1 Mayıs İnternet Hacker Savaşının başlanacağı haberi birkaç gün önceden internette geniş yer almıştı. 1 Mayısa yaklaşırken ülkemiz Hacker'ları ABD web sitelerine yönelik hücuma erken giriştiler. İnternetteki dostlarımızdan edindiğimiz bilgilere göre, "ÇHB", ABD web sitelerine karşı hücumunu bu gece yarısı sıfırda topluca başlatacaktır. Şu ana kadar ele geçirilen web sitelerinin adresleri şunlardır. (haber metni yayınlandığı saatlerde, bu siteler daha eski haline dönmemişti) Bunun dışında birçok askeri ve hükümet siteleri diğer Çinli Hackerlar tarafından karartılmıştır. [29]

China.com'un 30 Nisan saat 11:06:25'da yayımladığı haberindeki ana olay ise Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik saldırı hareketinin belirlenen tarihten erken başlaması olayından ibarettir. Haberde, bağımsız halde saldırıya geçen Çinli hackerlar ile ÇHB komutası altında harekete geçen Çinli hackerlar önemli aktör olarak rol üstlenmektedir. Haber metninde aktörler sanal dünyada ülkeyi kurtarmaya ve ya ülkesi için savaşmaya hazır birer sanal asker olarak sunulmaktadır.

China.com haberinde "ÇHC-ABD Hacker Savaşı Belirlenen Tarihten Önce Patladı, 30 Nisandaki En Yeni Değişiklikler" şeklinde bir başlık

---

[29] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010430/172334.html, 15.07.2001

kullanmıştır. Başlıktan da anlaşıldığı gibi bazı Çinli hackerlar, "ÇKHB" tarafından düzenlenen seferberlik toplantısında alınan kararlara aykırı biçimde, acelecilik ile ABD web sitelerine karşı erken saldırıya geçtiği bildirilmektedir. Giriş paragrafında ise hacker çatışması ile ilgili haberin yeni bir olay olmadığı daha birkaç gün önceden de bilinmekte olduğu hatırlatılmaktadır. Başlık ile giriş paragrafı bir birini tamamlamakta olup, Çinli hackerların ister bağımsız ister organize bir şekilde olsun ABD web sitelerine karşı saldırıya geçmeleri ile ilgili haberin yeni bir olay olmadığı ifade edilmektedir. Haber metni kısa ve özlü cümlelerden oluşmakta olup olay sadece tek bir bölümle aktarılmaya çalışılmaktadır. Haberdeki olay/olaylara ÇHC-ABD uçaklarının çarpışması olayı neden olmaktadır. Ancak bu okuyucularca bilinen bir konu olduğundan metin içerisinde yer verilmesine gerek görülmemiştir. Aynı zamanda da her hangi bir tarihi arka plana da değinilmemekle birlikte olayın ortaya çıkmasına neden olan ana olay uçak çarpışma olayından hiç söz edilmemektedir. Çünkü bu da okuyucular tarafından bilinen bilgilerdir.

Haber metninde baş aktör olan Çinli hackerların ifadelerine yer verilmemekte ancak, yaptıklarından söz edilmektedir. Ayrıca başlık ve metin içerisinde alışık olduğumuz "savaş", "topluca" ve "patladı" gibi benzetme sözcükleri tekrar kullanılmıştır. İnternet yoluyla karşı web siteye girerek kontrolünü ele geçirme hareketini "savaş"a benzetmektedir. Bu hareketin toplumsal bir nitelikte yürütülmesi "topluca" ve "patladı" gibi eğretileme sözcükleri yoluyla ifade edilmeye çalışılmaktadır.

China.com muhabiri, bu haberi, internet sitelerin birinden temin ettiğini iddia etmektedir. Ayrıca, harekete "ÇHB" adındaki bir başka Çin asıllı olduğu düşünülen hacker teşkilatının da katıldığı görülmektedir. China.com web sitesi haberi, Hacker'lar tarafından çökertilen ABD web site adresleri ile birlikte yayımlamaktadır. Web sitesi burada ele geçirilmiş web sitelerin adreslerini yayımlamakla kendi iddialarının doğru olduğunu, Çinli "vatansever" hackerların gerçekten ABD gibi bir teknoloji devinin web sitelerine saldırarak onları "perişan" etmeyi başardığını ispat etmeye çalışmaktadır.

16. Haber

Vatanın İnternet Güvenliğine İlgi

2001-04-30 12:35:15

Edinilen bilgilere göre 4 Nisan tarihinde ÇHC ve ABD, ülkemiz karasularında ortaya çıkan uçak çarpışma olayından buyana, ABD hacker teşkilatı olan "Poizonbox" en az yüzden fazla Çin web sitesine saldırdı. Ülkemiz Hacker'lari de ABDnın saldırısına karşılık hücum harekatını başlattı. Güvenilir kaynaklardan aldığımız bilgilere göre, Çin Hacker'ları "1 Mayıs" resmi tatil süresince yedi gün devam etmesi beklenen, kod adı "5.1 ABD'ye Karşı Vatan Koruma Savaşı" olan internet savaşı için plan yapmaktadır.

ABD FBI'in 26 Nisan günkü açıklamasına göre, "Kızıl Çin" imzası kullanan bir hacker, "Ölüm Ping" kod adlı DOS hücum yöntemiyle ile (Disk Operating System) 8 Nisan öğlene kadar 21 ABD web sitesini çökertmiştir. ABD Beyaz Sarayı ve çeşitli hükümet kurumları olmak üzere toplam 900 web sitesi diğer Çinli Hacker'lar tarafından çehreleri (hui rong) tahrip edilmiştir. Bu tür saldırıların önümüzdeki birkaç gün içinde daha fazla artış göstermesi beklenmektedir.

Dile getirmeye değer bir konu da, Beyaz Saray web sitesinin ana sayfasına yerleştirilmiş ABD liderlerinin resimleri üzerindeki değişikliklerdir. Beyaz Saray çatısında ise bir palyaçonun sağdan sola zıplayıp duran görüntüsü konulmuştur. Bu durum ABD hükümetinin imajına büyük tesir göstermiştir. ABD bilgisayar şirketlerinden biri, Çin Hacker'ları güçlerini birleştirerek ABD sitelerine karşı yaptığı bu saldırı, ABD ekonomisine en az 3 milyar 700 milyon dolar zarar verdi, ifadesini kullanmıştır.

Çin Hacker'larının yürüttüğü bu harekat bir çok insan tarafından sevinçle karşılanmıştır. Eyalet İnternet Güvenlik yetkilisi Bay Zhang tek cümleyle bu konuyu aydınlığa kavuşturdu. O, "ABD Hacker'larının web sitelerine yönelik delilerce saldırısı ülke ekonomisine ağır zararlar verdi. Guang Dong Eyaletindeki ünlü bir profesyonel web sitesi 22 Nisan günü çökertilmiştir. İlk istatistik belirlemelere göre web sitesi en az 60.000 yuan maddi zarara uğramıştır. Zhang'ın tahminine göre, Çinli Hacker'ların başlattığı "5.1 ABD'ye Karşı Vatan Koruma İnternet Savaşı", "4 Mayıs Gençler Bayramı" gibi bir tarihi günde en yüksek maharetli Hacker'ların arasında geçen bu çatışma aynı zamanda hacker karşıtı programcılar arasındaki rekabeti de güçlendirecektir. Halbuki ülkemizdeki %90 web sitelerinde "ateş koruma duvarı" (firewall) bulunmamaktadır, bundan dolayı başlangıç seviyede olan bir hacker 10-15 dakika içinde bu tür zayıf sitelerin sistemine girerek web sitesini kolayca ele geçirebilir.

Ülkemizdeki hükümet, banka, finansal kurumlar, ticari ve sanayi hem okul gibi işyerlerinin zararını en aza indirgemek amacıyla, 28 Nisan öğleden sonra Guang Dong Eyaleti Tian Hai Vei Sayısal Veriler Anonim Şirketi, eyalet hükümet binasının toplantı salonunda "ülkemiz internet güvenliği ve 5 milyon yuan korunma yardım fonu" konulu acil bir basın toplantısı düzenledi. Eyaletin ilgili yetkilileri de toplantıya katılarak önemli konuşmalar yaptı ve Tian Hai Vei Şirketinin önerilerine katılacağını bildirdi.

Muhabirimiz toplantı sonrası şirket baş yetkilisi ile konuştu. Baş direktör Li, hacker hareketleriyle ilgili sorulan soruları kendine güvenen bir tarzda yanıtlayarak, Tian Hai Vei Şirketi 1 Mayıs resmi tatil (7 gün) süresince 24 saat

> süreyle cepheyi boş bırakmayacaklarını, hacker hücumuna maruz kalan web siteleri için yeterli şekilde hizmet vermeye çalışacakları ifadesini kullandı.[30]

China.com, bir önceki yayımladığı haberinden bir saat sonra (12:35:15) "Vatanın İnternet Güvenliğine İlgi" başlığı altında ikinci bir haberi yayıma vermektedir. Başlıktan da anlaşıldığı gibi haberdeki ana olay söz konusu çatışmanın, Çin internet şebekeleri ve web sitelerine karşı büyük tehlike arz etmekte olması ve söz konusu tehlikeye karşı alınacak güvenlik önlemlerinden ibarettir. Giriş paragrafında ise, yine ÇHC-ABD uçak çarpışması olayına atıfta bulunarak, hacker çatışmasının ortaya çıkmasındaki önemli nedenleri bir kez daha hatırlatmaya çalışmaktadır.

Metin içerisinde, ABD hacker teşkilatı olan "Poizonbox", adı meçhul olan ABD bilgisayar şirketi, Çinli hackerlar, FBI, İnternet Güvenlik yetkilisi bay Zhang ve yine Tian Hai Vei Şirketi baş direktörü Li gibi aktörler yer almakta ve bazıları doğrudan diyaloga katılmaktadırlar. Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi, üç bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde muhabir, internet savaşının ortaya çıkmasına etken olan nedenleri tekrar kısaca okuyuculara hatırlatmaktadır. İkinci bölümde ise ABD resmi açıklamalarına dayanarak Çinli hackerların ABD web sitelerine hangi teknik yöntemlerle, ne tür motif ve resimler kullandığını dile getirmektedir. Ayrıca Çinli hackerların ABD ekonomisine verdiği zararları rakamsal verilere dayanarak açıklanmaktadır. China.com'un, FBI ve adı meçhul ABD'li bilgisayar şirketinin yaptığı açıklamasına dayanarak verdiği bu bilgilerle, Çinli hackerların ABD karşı büyük başarılar elde ettiğini ispat etmeye çalışmaktadır. Üçüncü bölümde ise bu başarı karşısında Çinlilerin sevinci özellikle dile getirilmektedir. Bunun dışında Çinli iki bilgisayar şirketi yetkililerinin, Çin web sitelerinin bundan sonraki hacker saldırılarına karşı alacağı önlemler ve bu konuda kendilerinin ellerinde bulunan tüm teknik imkanlarla müşterilerine yardımcı olmaya çalışacakları açıklamaları yer almaktadır.

---

[30] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010430/172364.html, 15.07.2001

Haber metninde “uçak çarpışma olayı” bir hacker çatışmasının nedenidir ve tarihi arka plandır. Ancak olay herkes tarafından bilindiğinden dolayı yine dile getirilmemektedir. Sadece çarpışma olayından sonra Çin web sitelerine sebepsiz bir şekilde saldırı yapan ABD hacker teşkilatının yaptıkları kısaca hatırlatılmaktadır. Haber metninde FBI, Çinli hackerların çeşitli isim ve kodlar kullanarak, ABD web sitelerine zarar vermekte olduğundan söz etmektedir. Adı verilmeyen ABDli bilgisayar şirketi ise Çinli hacker saldırısının ABD ekonomisine ne kadar zarar verdiği bilgisini rakamsal bilgilere dayanarak açıklamaktadır. İnternet güvenlik yetkilisi Zhang ise hacker çatışmasının Çin ekonomisine olan zararını rakamsal olarak açıklamaya çalışmakta ancak, ABD hackerlarını “deliler”e benzetmektedir. Tian Hai Vei Şirketi baş direktörü Li de Zhang gibi internet şebeke ve web sitelerin güvenliğine dikkat çekerek, yabancı hacker saldırılarına karşı koymak için hazır olduklarını ifade etmeye çalışmaktadır. Li Sanki, iki ülke karşılıklı savaşa gireceklermiş gibi Çin internet ortamını bir savaş “cephe”sine benzetmekte ve “cepheyi boş bırakmayacağı” ifadesini kullanmaktadır. Her iki Çinli aktör ülkesi ve Çinli hacker yanlısı olarak konuşmaktadır.

Haber metninde, ÇHC-ABD uçaklarının çarpışma olayı ortaya çıktıktan sonra ABD’li Hacker’ların önce ÇHC web sitelerine saldırdığı, ÇHC web siteler ise bu beklenmedik saldırıya karşı hemen ve aynı yöntemle cevap vermeye başladığı, dolaysıyla burada ABD’nin başından beri “suçlu” olduğu mesajı verilmeye çalışılmaktadır. China.com, Çinli hackerların, “1 Mayıs” resmi tatil süresince (7 gün) devam edecek olan ve kod adı “5.1 ABD’ye Karşı Vatan Koruma Savaşı” olan “sanal savaş” için hazırlık içinde oldukları haberini de tekrarlamayı uygun görmüştür. Haberin “güvenilir bir kaynaktan” temin edildiğinden bahsedilerek, kaynağın adı gizli tutulmaya çalışılmıştır. Muhabir, metinin devamında, FBI’nin 26 Nisan tarihindeki resmi açıklamasına da yer vererek, ABD’li resmi ağızdan gelen mesaj aracılığıyla Çinli Hacker’ların ABD’ye karşı yürüttüğü “sanal mücadele”de büyük başarılara imza atmakta olduğunu okuyuculara aktarmaya çalışmaktadır. Çinli Hacker’ların ABD’ye karşı yürütmekte olduğu “sanal savaş”ta galibiyet elde ettikleri iddiaları “düşmanın” resmi ağzından gelen açıklamaları aktarma

yöntemiyle onaylanmış bulunmaktadır. Çinli Hacker'ların özellikle Beyaz Saray web sitesini ele geçirmeleri büyük bir ideolojik başarı olarak kabul edilmiştir. Çünkü Hacker'lar Beyaz Saray web sitesini ele geçirdikten sonra ana sayfaya yerleştirilmiş ABDli liderlerin resimleri üzerinde bazı teknik değişiklikler yapmayı başarmıştır. Üstelik Beyaz Saray çatısına bir palyaçonun sağdan sola zıplayan görüntüsünü de koyarak, ABD'yi yönetmekte olan Bush'u bir palyaçoya benzetmiştir. Yani Beyaz Saray = ABD, palyaço = Bush. Verilmek istenen mesaj ise ABD gibi büyük bir devleti Bush gibi bir palyaço yönetmeye çalışmaktadır.

Muhabir metinde web sitelerinin "çehresini tahrip" etmeyi başardığı ile ilgili bir benzetme sözcüğü kullanmaktadır. Yazar, Hacker'ların web sitelerin ana sayfasındaki orijinal yazı ve öğeleri silerek yerine, kendi istediği içerikteki mesaj ve öğeleri yerleştirme işlemine insan yüzünün dış görünümünü bozma anlamında kullanılan "毁容" (Hui Rong) sözcüğünü kullanmaktadır. Burada kullanılan Çin'ce "hui" karakteri tahrip etmek ve bozmak, "rong" ise (insan için kullanılan) yüz ve çehre anlamına gelmektedir. Bu cümle içerisinde yazar web sitelerin açılış sayfasını insan yüzüne, değiştirilmiş versiyonunu ise tahrip edilmiş insan yüzüne benzetmektedir.

Muhabir haberinde, Çinli Hacker'ların ABD'ye karşı başlattığı "sanal savaşta" ABD ekonomisine en az 3 milyar 700 milyon dolardan fazla maddi zarar verdiği iddiasına yer vererek, bu iddiayı ABD kuruluşlarından olan ancak adı meçhul bir bilgisayar şirketinin yaptığı açıklaması ile doğrulamaya çalışmaktadır. Çin web siteleri ise bu saldırılarda ilk istatistik belirlemelere göre en az 60.000 yuan (7450 USD) değerinde bir maddi zarara uğramıştır. Muhabir burada gizli bir karşılaştırma yapmaktadır. Bu karşılaştırmada Çinli Hacker'lar ABD'ya karşı yürüttüğü "sanal savaş"ta büyük bir başarıya imza atmış bulunmaktadır. Haberin bundan sonraki bölümü ise hacker çatışmasının ÇHC'nin internet şebekesinin güvenliği ve ticari piyasaya getireceği zarar ya da yararları ile ilgili konulardır. Web site muhabiri, ÇHC'deki bir bilgisayar güvenlik uzmanı ile yaptığı röportajla ülkedeki mevcut web sitelerinin %90'ının "ateş koruma duvarı" (firewall) adındaki koruma

programından yoksun olarak faaliyetlerini sürdürmekte olduğunu açıklamıştır. Haberin bu kısmı web siteleri için büyük bir uyarı niteliği taşımıştır. Firewall programı olmayan web siteler çökme tehlikesi ile karşı karşıyadır. Ancak bu tehlikeyi karşı bilgisayar şirketlerinin çözümü olduğu, çözüme "firewall programları"nı satın alarak makinelerine yüklemeyle kavuşabilecekleri tavsiyesi yapılmıştır. Gördüğümüz gibi ÇHC'deki şirketler, "hacker çatışması"ndan ekonomik kâr elde etmeyi ummaktadır. Bu ticari şirketler ekonomiyi ideolojiden önce düşünmektedir. Haber metninin ikna dili ise Çin'in de güçlü olduğu, gerektiğinde ABD'ne daha büyük kayıplar verme kuvvetine sahip olduğudur.

17. Haber

Acil Durum!!! Lütfen "Kızıl Birlik" Üyeleri Dikkatli Olsun !!!

2001-04-30 12:51:03

İnternetteki dostlarımız tarafından edindiğimiz bilgilere göre, "KHB" bir web sitesinde bir duyuru yaptı: "KHB" web sitesi etkisiz hale getirildi, sizin ile iletişim kurmamız mümkün değildir, bu haberi okuduktan sonra, bir çare bularak diğerlerinize iletiniz! Makineyi kapat ! Makineyi kapat !
Durum bir: Arkadaşlar, geri dönen her çeşit habere lütfen dikkat ediniz, eğer "red ve fox" yazıları ya da "cc0711 ve dk25b2" gibi parça yazılar gelirse hemen durdurmaya ve açmamaya çalışın, "red ve fox" en yeni IP araştırma aracı, otomatik karşı saldırı IP özelliği var, vekaleten kullananlar için de aynı şey geçerli !!! (benim sistemim baskına uğradı ve ağır hasar gördü, çok çok dikkat edin, peşinize takmayın ! usa hükümet web sitesi şu an bu sistemi yüklüyorlar, anasını "sinkaf" bizim geleceğimiz kesin biliyorlardı !)
Durum iki: Usa'da internetteki arkadaşlar (Çinli), telefonda iletişim kuralım, usa (küçük harflerle yazmaktadır) tarafı karşı saldırıya geçme hazırlığındadır, 1 Mayıs tarihinden bir gün önce, hareketi biz başlatalım, web siteleri olan arkadaşlar kendiniz önlem almaya çalışın! Aynı zaman da kendinizin IP numarasının belli etmeyin.
Durum üç: Bazı üyeler (bizim birliğimizde olmayan üyelere de) belirlenen tarihten erken harekete geçtiniz, lütfen tekrar yalnız başınıza harekete geçmeyiniz, karşı tarafa makineleri üzerinde bazı önlemler almaya fırsat vereceksiniz, gücünüz de yeterli değil zaten!
Durum dört: Bazı internet dostlarımız "kill e-posta" kullanmayı düşünmektedir, bunu (önerilirimizi) bizim birliğimizden olmayan tüm arkadaşlara iletiniz, bu tür programları bilgisayarınıza indirerek, hücumda kullanmayınız, aksi halde zamanı geldiğinde karşı saldırıdan yara alabilirsiniz !!
Durum beş: Karşı taraf hep küçük çapta saldırılar gerçekleştirmektedir. Şu an benim web sitem karartılmış durumdadır, karşı taraftan saldırı düzenleyenler doğrudan tarama yapmakta, özellikle Windows NT sistemine saldırmaktadır, söz konusu sistemi kullananların dikkatli olmalarını tavsiye ediyorum! Bu

> uyarıları okuyan arkadaşım, diğer arkadaşlara da ileterek, hızlı bir şeklinde ülke içindeki "Kızıl" arkadaşların da okumasını sağlansın! [31]

China.com, 30 Nisan saat 12:35:15'te yayımladığı bu haberindeki ana olay KHB liderinin, bağımsız ve ya KHB üyesi hackerların ABD hackerlarının saldırısına karşı önlem almaları ve saldırı yöntemleri konusunda yaptığı uyarı mesajlarından ibarettir. Haber metninde ÇKHB yetkilisi sandığımız isimsiz şahıs konuşmaktadır. Haber metninde hiçbir tarihi arka plandan söz edilmemektedir. Ancak "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı" ile bağlantılı olduğu okuyucular tarafından bilindiğinden dolayı konuya değinilmemektedir.

Haberde, "Acil !!! Lütfen Kızıl Birlik Üyeleri Dikkatli Olsun !!!" gibi ciddi bir uyarıcı cümle başlık olarak kullanılmıştır. China.com, internetten elde ettiği bu mesajı hiçbir değişime uğratmadan haber olarak doğrudan yayımlamayı uygun görmüştür. Giriş paragrafında ise KHB'ne ait web sitenin ABD hackerlerince etkisiz hale getirildiği, bundan dolayı komuta merkezinin diğer hackerlerle arasında bağlantıda kopukluk yaşanmakta olduğu olayını bir başka hackere iletirken, ABDli bir hackerin hücumuna uğradığı ve karşı tarafı makinesini kapatması konusunda acil uyarması işlenmektedir. Başlık ile giriş paragrafı arasında bir birini tamamlayıcı bir ilişki mevcut olup her ikisi olayın ne kadar ciddi olduğunu gözler önüne sermektedir.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi, ÇKHB yetkilisinin, Çinli hackerları uyarmak amacıyla yazdığı yazıyı beş çeşit durum değerlendirmesi olarak ele aldığından dolayı biz de metni beş bölüm olarak değerlendirebiliriz. Çünkü China.com da bu düzene uyarak yazıyı aynen haber olarak yayımlamaktadır.

Olayların ortaya çıkış nedeni okuyucu tarafından bilinmektedir. Bundan dolayı metin içerisinde de konu ile ilgili bir hatırlatma bile yapılmamaktadır. Durum bir dediğimiz ilk bölümde ÇKHB olarak Çinli hackerları yönlendirmekte olan komuta merkezi web sitesinin ABD'li hackerlar tarafından etkisiz hale getirildiğinden diğer üyelerle arasında geçici bir iletişim kopukluğu yaşanmakta olduğundan bahsedilmektedir. Bundan

[31] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010430/172367.html, 15.07.2001

dolayı yetkili Çinli hacker, diğer üyelere gönderilecek mesajların zincir yöntemiyle iletilmesi için mektuplaşmakta olan bir başka Çinli hackere ricada bulunmaktadır. Durum iki olarak ele alınan ikinci bölümde büyük taarruzun 1 Mayıs tarihinde başlanacağını bundan dolayı web site sahiplerinin ABD'nin karşı saldırısı için hazır bulunmaları gerektiği konusunda uyarıldığı yer almaktadır. Durum üç dediğimiz üçüncü bölümde ise Çinli hackerların yalnız başına hareket etmemesi gerektiği, aksi halde büyük hareket için olumsuz ortam oluşturabilme tehlikesinin bulunduğu mesajını iletmeye çalışmaktadır. Dördüncü bölümde ise saldırı ve savunma yöntemleri ile ilgili bilgi verilmektedir. Beşinci bölümde ise söz konusu mesajın çok acil bir şekilde diğer üyelere iletilmesi gerektiği söylenmektedir.

Haber metnindeki ana olayın ortaya çıkmasına neden olan tarihsel, toplumsal, siyasal, ekonomik koşulların neler olduğu konusuna değinmemize gerek görülmemektedir. Çünkü haber metnindeki tüm olaylar sadece 1 Nisan 2001 tarihindeki "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı" yüzünden ortaya çıkmaktadır. Haber metninde sadece adı açıklanmayan ÇKHB yetkilisi ve tek aktörümüz olan Çinli hacker ustası konuşmaktadır. Çinli hacker ustası ABD'nin Anasına küfür ederek, ifadeleri içinde ABD'nin kısaltılması olan "usa" harflerini küçük yazmakta, ayrıca "saldırı", "yara almak", "karartılmak" ve "kızıl arkadaşlar" gibi kelimeleri kullanmaktadır.

China.com, 30 Nisan saat 12:35:15'te Çin internet şebekesinin güvenliği konusunda haberi yayınladığı sıralarda ABDn Hacker'larının ÇHC web sitelerine yönelik tahribat girişimleri çoktan başlamıştır. Muhabir habere "internetteki arkadaşlar" yardımıyla ulaştığını söylemektedir. Yani haberin kaynağı haber metnini hazırlayan muhabirin internette tanıştığı arkadaş grubu olarak gösterilmektedir. Haber metnini okumaya devam ettiğimizde, Çin Hacker'larını yönlendirmekle sorumlu "ÇKHB" web sitesinin, ABD'li Hacker'lar tarafından ele geçirilerek etkisiz hale getirildiğinden söz edilmektedir. Ancak haberde hacker birliği yetkilisinin kendi ağzından çıkan sadece "KHB" web sitesi etkisiz hale getirildi." cümlesidir. Web sitesinin kimin tarafından etkisiz hale getirildiğinden söz edilmemektedir. Haberi yazan muhabir de konuyla ilgili bir açıklama yapmamaktadır. Çünkü Çinli Hacker'lar

ABD'li Hacker'larle çatışma halindedir. Durum böyleyken "ÇKHB"ne ait web sitenin doğal olarak ABD'li Hacker'lar tarafından ele geçirilerek etkisiz hale getirilmiş olması kesindir. Bu iddiada bulunan hacker yetkilisi ve muhabir de ABD'li hacker saldırısı konusuna değinmemektedir. Çünkü her ikisi de okuyucunun bu saldırıyı düzenleyenin ABDli ya da ABD yanlısı Hacker'lardan başkası olmadığını gayet iyi tahmin edebilmekte veya bilmektedir. Bundan dolayı metinde içerisinde saldırı düzenleyenin kim olduğu konusuna değinmek gereksiz görülmektedir.

Daha henüz adı açıklanmayan "ÇKHB" lideri sisteminin ABDli Hacker'lar tarafından ağır darbe yediği ve sanal dünya da kendilerinin sıkı takip edenlerin olduğunu açıklayarak, başkalarının dikkatli olması yönünde uyarmaktadır. İsimsiz yönetici yine, ABD kamu web sitelerine saldırı düzenleyen Çinli Hacker'ları önemli bir konuda uyarmaktadır. Ona göre, ABD web siteleri kendi sistemine saldıran hackerların "peşinden giderek geldiği yuvayı yok etme" özelliğine sahip bir çeşit casus yazılım programı yüklemektedir. Bu saldırıyı yapan Çinli Hackerların casus programların kendilerini takip edip etmediğine dikkat etmeleri gerekmektedir.

"ÇKHB" lideri, ABD'nin kısaltılması olan "USA" harflerini "usa" şeklinde küçük harflerle ifade ederek, ABDli'lerin anasına küfür etmektedir. China.com "ÇKHB" liderinin üyelerine olan seslenişlerini aynen yayımlamıştır. Teşkilat lideri üyelerine "Kızıl Arkadaşlar" olarak hitap etmektedir. Bu çağrışım diğer Çinli hacker teşkilatlardan farklı olduğunu ve sadece "ÇKHB" üyelerine has bir sesleniş olduğunu göstermektedir. "ÇKHB" üyeleri bu şekilde kendilerini diğer teşkilatlardan farklılaştırmaya çalışmıştır.

China.com'un "teknoloji haberleri" sayfasında bir bakışta haber olarak algılanan bu yazı, aslında makro bakımdan ABD'nin hükümeti ve ordusuna, mikro bakımdan söz konusu yönetim mekanizmaları idare etmede kullanılan ideolojiye karşı, ÇHC devleti adına savaş ilan eden "ÇKHB" ve liderinin kendi üyelerine saldırı esnasında bazı teknik konulara dikkat etmesi gerektiği hakkında yaptığı uyarı nitelikteki bir duyurudan ibarettir. Metinde belirtildiği gibi "ÇKHB"ne ait web site, ABD'li hackerler tarafından etkisiz hale getirilmiştir. Bundan dolayı teşkilat lideri söz konusu, duyuruyu bir başka

kanaldan yapmak zorunda kalmıştır. Duyuru yapılan bu kanalın, china.com olup olmadığına kesin kanaat getirmiyoruz. Çünkü haberi yayımlayan china.com muhabiri de haberin kaynağını açıklamamaktadır. Ancak biz bu "haberi" china.com'un teknolojik haberler sayfasında almaktayız.

Buradan biz ÇHC kamu web sitesi olan china.com'un "ÇHC-ABD İnternet Savaşı"ndan devlet yanlısı "ÇKHB"nin düşüncelerini paylaşmakta olduğunu, bu düşünceleri aktarılması ve yayılmasında bir araç rolü üstlendiği olayını tekrar tespit etmiş bulunmaktayız. Kısaca china.com, ÇHC'nin resmi ideolojisini aktarmada önemli bir araç olarak kullanılmaktadır.

18. Haber

"KHB" Bu Akşam 7'de Seferberlik Toplantısı Yapacak, 9'da Hücum Başlatılacak

2001-04-30 13:22:34

"KHB" haberi, onlar bu akşam IRC'de internet karşı atak seferberlik hareketi toplantısı düzenleyecek. Bu akşam 21:00'de karşı saldırı ateşi yakılacak!
Haberin içeriği aşağıda:
"KHB" üyelerinin dikkatine...
Dün gönderdiğimiz e-posta listesine dikkat edin!
Bu akşam 19:00'da IRC'de internette karşı hücum seferberlik hareketi toplantısı düzenlenecektir.
Konuyla ilgili materyal için kendiniz belirlediğiniz e-posta adresinizdeki mektup sandığına bakınız.
ABD Hacker'larının bize yönelik yürüttüğü kışkırtıcı hareketine karşı en büyük karşılığı göstermek için yeterince nedenimiz var.
Bu akşam 21:00'de karşı hücum savaşımızı başlatacağız bizim web sitemize isteyen herkes giremez ! onurumuzu kimseye çiğnetmeyiz!
Onlara şunu söylemeliyiz, Çinliler kolay öfkelendirilecek kimseler değildir. [32]

China.com'un önceki haberden 13 dakika sonra (13:22:34) yayımladığı bu haberinde ana olay, Çinli hackerların KHB liderliğinde ABD web sitelerine karşı saldırıdan önce yapılacak seferberlik toplantısı ve Çinli hackerların olaya olan öfkesinin dışa vurulmasıdır. Haber metninde KHB yöneticilerinden biri konuşmaktadır. Metnin içerisinde yine herhangi bir tarihi olaya değinilmemektedir. Haber metninde "KHB bu akşam 7'de seferberlik toplantısı yapacak, 9'da hücum başlatılacak" şeklinde bir başlık kullanılmaktadır. Giriş paragrafında ise "onlar bu akşam IRC'de internetten

[32] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010430/172388.html, 15.07.2001

karşı atak seferberlik hareketi toplantısı düzenleyecek, bu akşam 21:00'de karşı saldırı ateşi yakılacak" cümleleri yer almaktadır. Başlık ve giriş paragrafları seferberlik toplantısı ve karşı saldırıdan bahsetmektedir. Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi kısaca toplam iki bölümde değerlendirebilir. İlkinde Çinli hacker teşkilatı olan ÇKHB, hareket öncesi bir seferberlik toplantısı yapması ve belirlediği saatte topluca hareket etmeleri konusundaki diğer Çinli hackerlere tavsiyelerde bulunması; ikinci bölümde ise karşı saldırının nedenleri açıklanarak, bu saldırıya ABD hükümeti ve hackerlerinin neden olduğunu, kendilerinin boşuna böyle bir harekete kalkışmadığını iddia etmeye çalışmaktadır.

Bilindiği gibi haberde yer alan ana olayın nedenleri yine uçak çarpışma olayı ve ardından ortaya çıkan ABD'li hackerların Çin web sitelerine yönelik yıkıcı saldırılarıdır. Ancak, bütün bu geçen olaylar haber öyküsü içinde yer almamaktadır. Metin içerisinde konuşan ÇKHB yetkilisi geçmiş olaylar öfkeyle ve üstü kapalı olarak "web sitemize isteyen herkes giremez, onurumuzu kimseye çiğnetmeyiz." şeklindeki cümleler ile dile getirmeye çalışılmaktadır. Aktörümüz ayrıca "Çinliler kolay öfkelendirilecek kimseler değildir." şeklindeki cümlesi ile de uçak çarpışma olayında ortaya çıkan kızgınlığını dışa vurmaya çalışmaktadır. Yani haber öyküsünün arka planında sözünü ettiğimiz olaylar üstü kapalı olarak kendini göstermektedir.

Haber metninin dili genelde etken cümle yapılarından oluşmaktadır. Metin içerisinde sık sık eğretilemelere başvurulduğu görülmektedir. Bilgisayar teknolojisinin gelişmesiyle "sanal savaş"lar için sanal ortamda "sanal asker"lere yönelik "sanal seferberlik toplantıları" yapılabilmekte ve sanal savaşın başladığı sinyali verilmesi için "sanal ateş"ler yakılmaktadır. China.com haberini yazan yazar, metin içinde bu tür benzetmelere çok sık başvurmaktadır. Söz konusu savaş, meydanlarda değil bilgisayar aracılığıyla internet ortamında yapılmaktadır. Savaşı, hacker adı verilen ve bilgisayar teknolojisinden iyi anlayan ustalar yani askerler gerçekleştirmektedir. Kullandığı silah ise top tüfekler değil ellerinin altındaki klavyelerdir. Ayrıca internet ortamında savaşın başlatılması gerektiğini bildirmek için bir de "ateş" yakılmaktadır. Yakılan bu "ateş" aslında "ÇKHB"nin internet ortamında diğer

Çinli Hacker'lara gönderen bir çeşit saldırı mesajı içeren e-postadan başka bir şey değildir. Muhabir buradaki e-postayı, eski çağlarda askerlere düşmana karşı atağa geçmeleri için yüksek tepelerde yakılan ateşlere benzetmektedir.

Metnin ikna dili ise iki ülke arasında geçen hacker savaşına neden olanların ABD hükümeti ile hackerları olmasıdır. "ÇKHB" tarafından düzenlenen seferberlik toplantısında ABD'li Hacker'lar, Çin'li Hacker'ları kendileri ile savaşa girmeleri için kışkırtmakla suçlanmaktadır. Çinli Hacker'lar ise bu olayda suçsuz olduklarını iddia etmektedirler.

Bundan dolayı haber metinleri içerisinde "karşı saldırı" sözcüğü ile sıkça karşılaşmak mümkündür. Bu sözcük ve bu sözcüklerden oluşan cümle yapılarından da anlaşıldığı gibi "ABD'li Hacker'lar önce saldırdığı için biz de cevap niteliğinde ve aynı yöntemle saldırmak zorunda kaldık." gibi mesajlar ön plana çıkmaktadır.

"Web sitemize isteyen herkes giremez! Onurumuzu kimseye çiğnetmeyiz! Onlara şunu söylemeliyiz: Çinliler, kolay öfkelendirilecek kimseler değildir."

Haber metninde yer alan "web sitemiz" sözcüğü ve bu sözcüğü de içinde barındıran cümle şu şekilde analiz edilebilir. Web sitelerinden kastı ÇHC web siteleri ancak, Çinli Hacker'lar için ÇHC web siteleri eşittir ülke toprağıdır. Bu toprağa kimseler sahibinin izini olmadan girmemeli, ABD'li Hacker'lar ise izinsiz giren "istilacılar" olup onlar cezalandırılmalıdır.

Söylem analizi için seçtiğimiz yukarıdaki cümlelerin ikincisinde "onurumuzu kimseye çiğnetmeyiz." cümlesi de bulunmaktadır. Buradaki anlam ise ÇHC web sitelerine izinsiz girmek Han toplumunun onuru ile oynamakla eşdeğer olduğu düşünülebilir. Ayrıca, bu cümlenin kurulmasında "uçak çarpışma olayı"nın etkisinin büyük olduğu da görülmektedir.

Cümlenin devamında verilmek istenen mesaj ise; Çinlilerin kolay öfkelendirilecek kimseler olmadığı, onurlu, çalışkan ve güçlü olduklarıdır. Onlar artık, nükleer bombalara, savaş uçaklarına ve uzun menzilli füzelere sahiptirler.

Kısaca birinci kategori'de değerlendirdiğimiz 18 haber metninden biz, 1 Nisan 2001 tarihinde ÇHC ve ABD hükümetleri arasında ortaya çıkan "Uçak Çarpışma Olayı"nın meydana gelmesiyle birlikte, iki ülke arasında büyük bir diplomatik krizin doğduğu, bu krizin yeni kitle iletişim aracı olan internete yansıyarak, hackerlararası "dumansız savaş"a dönüşmek üzere olduğunu anladık. Çinli internet güvenlik uzmanları tarafından yapılan açıklamalara göre, internet ortamında gerçekleşmekte olan bu tür "dumansız savaş" ya da "hacker hareketi" bir hackerin web sitelerin güvenlik şifresini kırarak siteyi ele geçirmesi ve site üzerindeki mevcut bilgileri tahrip etmek için gerçekleştirdiği teknik girişimlerdir. Bu girişim, web site sahibi kurum ya da şirketleri, çeşitli maddi ve manevi zararlara uğratmaktadır. Çinli bilgisayar ustaları (hackerlar), ABD hükümetine olan tepkisini, işte bu şekilde göstermeyi düşünmüşlerdir.

Bu kategoride değerlendirmeye alınan 18 haber metni, Çinli Hackerların ABD web sitelerine yönelik gerçekleştirmeyi düşündüğü genel taarruzu konu almaktadır. Ancak hazırlık çalışmaları sırasında ABD'ye karşı sarf ettiği ideoloji yüklü sözcük ve cümleleri ise çalışma gereği söylem analizi yöntemiyle çözümlenmeye çalışılmıştır. Alınan sonuç: ABD suçlu, ÇHC ise masumdur. ABD hep başkalarını ezmek için çalışan bir emperyalist ülkedir. ÇHC ise daima onun karşısındadır. ÇHC de artık güçlü bir ülkedir.

TABLO -2

2. GRUP HABERLER: 1 MAYIS EMEKÇİLER BAYRAMINDA GENEL TAARRUZUN BAŞLATILMASI (30 NİSAN 2001 14:01:01 - 3 MAYIS 2001 11:21:12)

Haber Sayısı	Haber Başlıkları	Yayımlanan Tarih
1	1 Mayısa yaklaşırken ABD Hükümeti ve Ordusuna ait web siteler peş peşe çökmeye başladı.	2001-04-30 14:01:01
2	Çin "KHB" toplantısında saldırı görevi ABD IP numaralarına göre paylaştırıldı.	2001-04-30 21:25:06
3	Çin hacker teşkilatının ABD web sitelerine yönelik başlattığı karşı saldırı harekatının 22:00'e kadar olan sonuçları	2001-04-30 21:53:19
4	Çin-ABD hacker savaşında ABD web sitelerinin zararı daha fazla	2001-05-01 09:22:28
5	Asya Pasifik web sitesinin enformasyon	2001-05-01 09:55:01

	sayfası önce Amerikan Hacker'ları sonra Çin Hacker'lar tarafından değiştirildi.	
6	Çin Kızıl Hacker'lari Amerika web sitelerin iç kısmına saldırı düzenledi	2001-05-01 14:42:32
7	"Kızıl Hacker Birliği" 200'e yakın web sitenin karartıldığını duyurdu.	2001-05-02 09:33:50
8	Tüm dünya hacker'lar Çin-ABD hacker'lari arasında geçen savaşın kızışmasını izlemekte	2001-05-02 10:15:13
9	İki gün içerisinde 700'den fazla web site karartıldı.	2001-05-03 09:13:35
10	"ÇKHB" Karartılmış ABD web sitesi sayısının 500'e ulaştığını duyurdu.	2001-05-03 10:07:23
11	Lion'un "ÇKHB" istasyon başkanı olarak sohbet odasında yaptığı konuşma	2001-05-03 11:21:12

1. Haber

1 Mayısa Yaklaşırken ABD Hükümeti ve Ordusuna ait web siteler peş peşe kararmaya başlandı.

Fırtına İçinde Hançer 2001-04-30 14:01:01

1 Mayıs yaklaşırken, Çin Kızıl Hacker'larının hücumu da sıklaşmaya başladı. Hatta hücum gitgide sabit ve düzenli bir şekli alarak, karartılacak hedef hükümet ve ordu web siteleri üzerine yoğunlaştı. Aşağıda gösterilen karartılmış web siteleri birkaç gün önceye dayanıyor ancak medyada da söz konusu olay ile ilgili haberler çoktan yer almaya başladı. Özellikle ABD konuya çok önem vermektedir. Çin Kızıl Hacker'ları çok rahat bir şekilde ABD koruma sınırını aşarak birçok hükümet web sitelerini karartmayı başardı. Aşağıdakiler karatılmış bir kısım hükümet ve ordu web siteleri adresleridir. [33]
Washington Deniz Kuvvetleri Haberleşme İstasyonu
http://www.n3.nctsw.navy.mil/
ABD Madeni Ürün Kaynaklar İdaresi
http://www.mms.gov/
ABD Sağlık Bakanlığı
http://www.health.gov
ABD Çalışma Bakanlığı
http://www.dol.gov/
xxxxxxxxxxxxxxxx
http://www.jast.mil
http://www.apps.dol.gov
http://webinfo.od.nih.gov
http://dscp130.dscp.dla.mil/

İkinci grupta değerlendireceğimiz haber metinlerinden ilkinde, biz, Çinli hackerların 30 Nisanı 1 Mayısa bağlayan gecesi, ABD web sitelerine yönelik

[33] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010430/172409.html, 15.07.2001

genel taarruzu başlatacağı haberini almaktayız. China.com, saat 14:01:01'de konu ile ilgili haber yayını yapmaya devam etmektedir.

Haberde yansıtılan ana olay, Çin Kızıl Hacker Birliği'nin ABD web sitelerine karşı genel taarruza geçmesidir. Haber metninde ÇKHB, ABD Madeni Ürün Kaynaklar İdaresi, Sağlık Bakanlığı, Çalışma bakanlığı gibi aktörler yer almaktadır. Metin içerisinde ÇKHB söz konusu ABD kurumlarının web sitelerini bozguna uğratmaktadır. Herhangi bir tarihi arka plandan söz edilmemektedir.

Haber metninde "1 Mayısa yaklaşırken ABD hükümeti ve ordusuna ait web siteler peş peşe kararmaya başlandı" şeklinde bir başlık kullanılmıştır. Giriş paragrafında ise Çinli hackerların hücumunda bir sıklaşma görüldüğü ve gittikçe daha fazla hükümet ve ordu web sitelerine yoğunlaşmakta olduğu aktarılmaktadır. Başlık ve giriş paragrafı hemen hemen birbirini destekler niteliktedir. Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi iki bölümde değerlendirilebilir. İlkinde ABD web sitelerine yönelik intikam amaçlı genel taarruza geçen Çinli hackerların, daha yoğun hükümet ve ordu web sitelerini hedef alması söz konusudur. İkinci bölümde ise Çinli hackerların ele geçirdiği veya bozguna uğrattığı web sitelerin adreslerini yayımlayarak okuyucuların da görmesini sağlamıştır. Muhabir haberin kaynağını belirtmemektedir.

Haber metninde yer alan özneleri oluşturan Çinli hackerlar ve ABD'ye ilişkin ifadeler etken cümle yapısıyla verilmektedir. Ancak, sözgelimi "hücum", "karartmak" ve "koruma sınırını aşmak" eğretilemeleri aracılığıyla ABD hükümet ve ordu web sitelerini mağlubiyete uğrayan taraf olarak olumsuz biçimde inşa edilmektedir. Haberin başlığından da anlaşıldığı gibi Çinli Hacker'lar hücum tarihi olarak belirleyen "1 Mayıs Emekçiler Bayramı"ndan önce harekete geçmiş bulunmaktadır. Haberde muhabir yada her hangi bir yazarın adı geçmemekte ancak, giriş paragrafından önce "Fırtına İçinde Hançer" gibi kısa ve bir bakışta anlamsız olduğu düşünülen bir cümle göze çarpmaktadır. Yapılan inceleme sonucu söz konusu kısa cümlenin china.com web sitesinde hacker çatışması ile ilgili haberlerden sorumlu muhabirinin internet ortamında kullandığı lakabı olduğu ortaya çıkmıştır. Metin yazarı bu

lakap ile bilgi edinmekte ve bu bilgileri haber olarak china.com web sitesinde yayımlamaktadır.

Muhabir ya da editör internet ortamında gerçek adının geçmesinden çekinmekte ve yerine gündemle ilişkili olduğu sanılan ideolojik bir lakap kullanmayı uygun görmektedir. Burada kullanılan "Fırtına" terimi ÇHC-ABD uçak çarpışma olayından sonra iki ülke arasında ortaya çıkan diplomatik kiriz; kiriz ile birlikte cereyan eden ve o an iki ülke Hacker'ları arasında internet ortamında gerçekleşmekte olan "dumansız savaş"tan ibarettir. Muhabir yada editör kendisini bu "fırtına" içinde sallanan bir "hançer"e benzetmektedir. China.com yazarı bu "fırtına" içinde hak ile haksızı ayrıt edebilen ve Hacker'larle aynı safta durarak vatanı korumaya bel bağlamış bir sanal kuvvet olarak tanımlamaktadır. Muhabir diğer meslektaşları gibi haberi yazarken tarafsızlığını bir nevi kaybetmiş ve olayı içselleştirmiştir. Muhabir için iki hacker savaşı içinde kendisi de ABD'nin karşıtı tavır almaktadır.

Muhabirin haberi yazarken olayı içselleştirmesi olayı haber metnine şu şekilde yansımıştır; *"Çin Kızıl Hacker'ları çok rahat bir şekilde ABD'nin koruma sınırını aşarak birçok hükümet sitelerini karartmayı başardı."* ABD internet şebekesinde dış rakiplere karşı güçlü bir sanal duvar oluşturmuştur. "ÇKHB" üyeleri ise "üstün becerileri" sayesinde bu sınırı aşmayı başarmıştır. Burada kullanılan "rahat bir şekilde" ifadesi Çinli Hacker'ların söz konusu üstün teknik becerilerine sahip oldukları bilgisini vermeye çalışmak olarak algılanabilir. Muhabir yine bu iddialarının doğru olduğunu kanıtlamak amacıyla haber metinden sonra "ÇKHB" üyeleri tarafından "karatılan" ABD web sitelerinin adreslerini de yayımlamayı uygun görmektedir.

Haber metnine bütünsel olarak baktığımızda, Çinli Hacker'lar belirlenen saatten önce karşı saldırıya geçmiştir. Çinli Hacker'lar arasında ilk saldırı esnasında bir düzensizlik yaşanmıştır. Ancak, daha sonra organize bir hale gelerek özellikle ABD kamu web sitelerini hedef alınarak saldırılar devam ettirilmiştir. Haber metni içinde muhabir Çinli Hacker'ları öven cümleler kurarak ABD'ye karşı olumsuz bir tavır sergilemiş ve böylece kendi tarafsızlığını yitirmiştir.

Haberde, Çinli hackerların başarısı kararttığı ABD web sitelerin adreslerini yayımlamakla ilan edilmektedir. Haberin ikna dili ile ise Çinliler istediğinde ABD'nin en büyük koruma duvarlarını da delebilecekler. Çinliler artık güçlüdürler.

2. Haber

"Çin Kızıl Hacker Birliği" Toplantısında Saldırı Görevi ABD IP Numaralarına Göre Paylaştırıldı

Fırtına İçinde Hançer 2001-04-30 21:25:06

Bu akşam saat 7'de, "ÇKHB" "ABD web sitelerine yönelik karşı saldırı seferberlik toplantısı" düzenleyerek, 1 Mayıs süresince ABD web sitelerine yönelik karşı saldırı plan konuları tartışılacaktır. Toplantı 9'dan sonra da yine devam etti. Toplantıya yüzlerce kişi katıldı, katılımcıların bir çoğunun hacker konusunda üstün maharete sahip olmadığı bilinmekteydi; ancak, buna rağmen karşı saldırı için moralleri çok yüksekti. Toplantı başkanı ABD'nin IP (İnternet Protokol) yazılımını programını, toplantı katılımcılarına açıkladı. Ayrıca internet arkadaş grupları eyaletlere göre bölünerek hareket etmeleri ile ilgili bir öneriyi ortaya attı. Bir kısım eyaletler küçük gruplara ayrılarak çoktan saldırıyı başlatmış bulunmaktadır. Haber metni yayıma verildiği sırada ABD Deniz Kuvvetlerine ait bir web sitenin karartıldığı saldırıyı gerçekleştirenlerin ise "ÇKGKHBİ" adındaki bir hacker teşkilatı olduğu öğrenildi. http://swt.norfolk.navy.mil/ [34]

Haber metninde ana olay, ÇKHB üyelerinin ABD web sitelerine yönelik hücumunun hazırlık safhaları ve görev dağılımıdır. Mayıs ayına yaklaşık iki buçuk saat kala "Fırtına İçinde Hançer", lakaplı yazar, "ÇKHB" tarafından organize edilen genel seferberlik toplantısından elde ettiği bazı notları kamuoyuna açıklamaya çalışmaktadır.

Haberin başlığı ise "ÇKHB Toplantısında Saldırı Görevi ABD İP Numaralarına Göre Paylaştırıldı." şeklinde atılarak, Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik ciddi bir saldırı hazırlığında olduğuna tekrar işaret etmektedir. Giriş paragrafında ise konu daha açıklığa kavuşarak yapılacak plan ve hazırlık toplantısının başlama saati verilmektedir. Başlık, metin içerisindeki esas konuyu genel bir şekilde okuyucunun dikkatine sunmaktadır. Giriş paragrafı ise başlıktaki genel konuyu biraz daha açıklığa kavuşturmaktadır. Haber metninde herhangi arka plan yer almamaktadır.

[34] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010430/172653.html, 15.07.2001

Haber metnindeki eylemlerin nedenleri diğer haberlerde de olduğu gibi ÇHC-ABD Uçakları Çarpışma olayı ve ardından ABD'li hacker teşkilatının Çin web sitelerine yönelik yürüttüğü tahrip amaçlı hücumudur. Metin içerisinde konuşan ÇKHB yetkilisidir. Çinli hackerlar lideri haberi yazan muhabir aracılığıyla konuşmaktadır. Aktörümüz, Çinli hackerları, bulunduğu bölgelere göre gruplandırarak, onlara hücumun yapılması planlanan ABD web sitelerin İnternet Protokol adreslerini vermektedir. Ancak haberde doğrudan konuşturulmamaktadır.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi tek bir bölümde değerlendirilebilir. Haber metninde gördüğümüz gibi "ÇKHB", ABD web sitelerine karşı saldırının aynı merkezden ve organizeli bir biçimde yürütülmesi amacıyla hackerları kendi eyaleti ve bölgelerine göre gruplara ayırmaktadır. "ÇKHB"in bundan amacı Çinlilerin ABDlilere karşı tek yumruk haline geldiğini ve bu birliğin ne kadar güçlü olduğunu göstermektir. "ÇKHB" liderliği ülke içindeki diğer hacker teşkilatları tarafından da kabullenilmiş olup asıl adı "Çin Kartallar Grubu" (ÇKG) olan hacker teşkilatı "Çin Kartallar Grubu Kızıl Hacker Büyük İttifakı" (ÇKGKHBİ) adıyla saldırıya destek vermektedir. Haber metninden "ÇKHB" ve diğer hacker teşkilatlarının saldırı hazırlıkları tamamlanmış ve hatta organize vaziyette saldırıya geçmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Metin içerisinde yer alan özneler olan ÇKHB ve ÇKGKHBİ etken ve olumlu cümle yapıları ile verilmektedir. Muhabir haberinde katılımcıların birçoğunun hackercilik konusunda *"üstün maharet"* sahibi olmadıkları doğrudan ifade etmeyi uygun görmektedir. Ancak, bu zayıflığını örtbas etmek amacıyla karşı saldırı için *"moralleri çok yüksek"* olduğu ifadesine de kullanmıştır. Cümleden de anlaşıldığı gibi bilgisayar ve internet teknolojisini icat eden hem kontrolünü elinde bulunduran ABD gibi bir ülkenin karşısına çıkacak olan Çinli Hacker'ların, aslında bilgisayar konusunda çok fazla bilgiye sahip olmadıkları anlaşılmaktadır. "ÇKHB" üyeleri saldırılacak hedeflerin İP numaralarını önceden belirlemiş bulunmaktadır. Bundan dolayı harekete katılacak Hacker'lara "IP" numaralarına göre görev dağılımı yapabilmektedir. Görev dağılımı yapmanın önemli nedeni saldırı hedefinin küçümsenecek web

siteler olmadığından kaynaklanmaktadır. Bunlar, Beyaz Saray başta olmak üzere iyi bilgisayar programları ile donatılmış hükümete ait çeşitli kamu web sitelerinden oluşmaktadır. Bunun dışında ABD'nin kara, hava ve deniz kuvvetlerine ait askeri web siteleri de önemli hedef noktalarından biri olarak gösterilmektedir. Bundan dolayı "ÇKHB", işin kolay ve zor kısımlarına hem Hacker'ların seviyesine göre iş dağılımı yapmayı uygun görmektedir.

Haber metninde "karşı saldırı" ve "karartmak" gibi sözcüklere tekrar yer verilmektedir. metin içerisindeki "karşı saldırı" sözcüğü daha önce yaptığımız analizlerde de olduğu gibi, Çinli hacker saldırısını meşrulaştırma çabası olarak gösterilebilir. Çünkü, Çinli hackerların iddialarına göre ABDli hacker önce saldırmıştır. Bu saldırı ise sadece intikam niteliğine sahiptir. haber metinlerinde çok sık rastladığımız "karartmak" sözcüğü ise bir eğretileme ibaresi olup, karşı web sitenin ele geçirildikten sonra üzerindeki yazı, resim ve diğer bilgilerin saldırı yapan tarafından kontrol altına alınması olarak algılanılabilir.

Muhabir metin içerisinde sadece Çinli hackerların hazırlık çalışmalarına yer vermektedir. ABD'li hackerların Çin web sitelerine karşı neler yapmakta olduğu konusuna değinmemektedir. China.com, hackerları ABD'ye karşı alttan destek vermektedir.

3. Haber

ÇHC Hacker Teşkilatının ABD web sitelerine yönelik başlattığı karşı saldırı harekatının saat 22:00'e kadar olan sonuçları

Fırtına İçindeki Hançer 2001-04-30 21:53:19

ABD Kaliforniya Enerji Departmanı

http://www.energy.ca.gov/
http://216.54.147.67/
http://216.52.197.17
http://www.mcicenter.com/
http://www.pcwizco.com/
http://www.myfortis.com/
http://kalle.rdai.com/
http://www.zackspro.com
http://www.myuhcdental.com/
http://www.baumanrarebooks.com/
http://www.casioregistration.com/
http://www.vinimaya.com

http://www.thirdstagesolutions.com/
http://www.omoc.com/
http://www.intplus.org
http://www.filtercorp.com/
http://www.cvbi.org
http://www.sys-c.com/
http://216.101.20.18/
http://www.alacoyotes.org/
http://www.bizconf.com/
http://216.101.147.125/
http://www.777wireless.com/ [35]

"Fırtına İçindeki Hançer", saat 21:25:06'da yayımlanan haberinden tam 28 dakika sonra (21:53:19), Çinli Hacker'lar tarafından ele geçirilmiş ABD Kaliforniya Enerji Departmanı ve diğer resmi kurumlara ait bir dizi web sitelerin sadece adreslerini yayımlamıştır. "Fırtına İçindeki Hançer" Çinli Hacker'ların "ÇKHB"nin liderliğinde, ABD'ye yönelik internet savaşının fiilen başladığını ilan etmekte ve elde ettiği başarılarını halka duyurmaya çalışmaktadır.

4. Haber

Çin-ABD Hacker Savaşında ABD web sitelerinin zararı daha fazla

2001-05-01 09:22:28

Bugün "1 Mayıs Emekçiler Bayramı", Çin Kızıl Hacker'larının de ABD'ye yönelik karşı saldırıya geçtiği ilk gün. Kızıl Hacker'lar aslında dün gece ve bu sabahtan itibaren geniş çaplı bir karşı saldırıya geçmişti. Tahmini istatistik verilere göre, 300'den fazla ABD web sitesi hücumdan zarar görmüştür. Bunların içinde hükümet ve askeri web siteleri de bulunmaktadır. Bazı bir kısım siteler ise ticari şirketlere aittir. 36

China.com, "ÇKHB" tarafından ABD'ye karşı genel saldırı günü olarak ilan edilen 1 Mayıs sabah saat 09:22:28'de, konu ile ilgili ilk haberini yayımlamıştır. Haberdeki ana olay Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik genel karşı saldırının resmi başlanması ve bu saldırıdan ABD web sitelerin gördüğü zarardır. Haber metninde, Çin Kızıl Hackerları ve ABD web siteleri saldıran ve saldırıdan zarar gören taraflar olarak yer almaktadır.

[35] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010430/172659.html, 15.07.2001
[36] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010501/172778.html, 15.07.2001

Habere, “ÇHC-ABD Hacker Savaşı’nda ABD web sitelerinin zararı daha fazla” başlığı atılmıştır. Başlıktaki *“ABD web sitelerinin zararı daha fazla”* cümlesinden, aynı saatlerde ÇHC web sitelerinin de ABD Hacker’ları tarafından saldırıya uğradığı anlaşılmaktadır. Ancak ABD’li hacker hareketi üstü kapalı bir şekilde geçiştirilmiştir. Giriş paragrafında ise “1 Mayıs Emekçiler Bayramı” gününün ABD web sitelerine yönelik genel taarruzun ilk günü olduğu bildirilmektedir. Ancak metin yazarı, genel taarruzun ABD web sitelerine değil, doğrudan ABD’ye karşı olduğu ifadesini kullanmaktadır. Bu ifadeden Çinli hackerların ABD web sitelerine değil, doğrudan ABD devletine savaş ilan ettiği anlaşılmaktadır.

Haberin örgüsü ve işleniş biçimi iki kısa bölümle değerlendirilebilir. İlk bölümde muhabir, 1 Mayısın savaşın başlangıç tarihi olduğu, Kızıl Hackerların 30 Nisan gecesi ve 1 Mayıs sabah saatlerinden itibaren karşı saldırıya geçtiğini ifade etmektedir. İkinci bölümde ise, zarara uğrayan ABD web sitelerinin sayısı ilan edildikten sonra, bu web sitelerin hangi kurumlara ait oldukları bilgisi, yüzeysel bir biçimde açıklanmaktadır.

Haber metni, edilgen ve kısa cümle yapılarına sahiptir. Metin yazarı tahmini olarak ABD’ye ait 300’den fazla hükümet, askeri ve çeşitli ticari kuruluş web sitelerinin, Çinli Hacker’lar tarafından ele geçirildiğinden söz etmektedir. Arka planda ise sözü edilmeyen ancak herkesçe bilinen “uçak çarpışma olayı” ve “ABD’li hacker saldırısı” yer almaktadır. Bu iki olay “1 Mayıs Genel Saldırısı”nın önemli nedenlerindendir. Olay herkes tarafından bilindiği sanılarak tekrar edilmemektedir. Haberde saldırıyı düzenleyen Çinli hackerlar ve saldırıya uğrayan ABD web siteleri öykünün baş aktörleri olarak yerlerini almış bulunmaktadır. Ancak, her iki aktör konuşturulmamakta.

Haberi kaleme alan yazar, metinde sadece ABD’nin zararlarından söz etmektedir. Haberde, ABD’li hacker tarafından ele geçirilen ÇHC web sitelerinin hangi kuruluş olduğu ve sayısının ne olduğu bilgisine yer verilmemektedir. Yazar, burada geleneksel ÇKP medya anlayışı ile hareket ettiği anlaşılmaktadır. ÇKP ve hükümeti liderliğindeki medya, topluma her zaman “sağlıklı bilgiler” vermek zorundadır. ABDli hackerların belli sayıda Çin web sitelerine hücum ettiği ortadadır. Ancak bu web sitelerin adı ve sayısı

açıklanmamıştır. Hükümet ve ticari kuruluş web sitelerinin hele ABDli hackerlar tarafından zarara uğratıldığı haberinin yayımlanması, Çin toplumun, ÇKP'nin "dörtte modernleşme" sürecinde elde ettiği başarılarından şüphelenmesine yol açabilmesi olağandır. Bundan dolayı medya toplumun devlet politikasından kuşkulanabileceği olumsuz haberlere yer vermesi devletçe olumsuz karşılanmaktadır.

ÇKP yönetimindeki Çin medyası ortaya çıktığı günden bu yana, ÇKP'yi, devleti, hükümeti ve liderlerini küçük düşürücü konulara yer vermekten her zaman kaçınmıştır. Nedeni ise halkın ÇKP ve hükümetine olan güveninin sarsılmasını engellemektir. Nedeni ise güvensizliğin önüne geçirilerek ülke sınırları içerisinde uzun vadeli siyasi ve toplumsal bir huzur ortamı sağlamaktır. Kısaca, medyanın yapacağı olası "olumsuz" yayımlar mevcut iktidarın ayakta kalabilmesi için büyük tehdit oluşturacaktır. Bundan dolayı medya, ÇKP ve hükümetinin sımsıkı kontrolü altında tutulmaktadır. ÇKP liderlerinin bahsettiği gibi Çin medyası ÇKP ve hükümetinin küçük dilinden ibarettir (Çin Radyo-Televizyon Almanağı Yayın Komitesi, 1986: 5).

Metin içerisinde daha önceki haberlerde sıkça rastladığımız ve analizi yapılmış olan "Kızıl Hacker", "karşı saldırı" ve "hücum" gibi eğretileme sözcüklerle tekrar karşılaşmaktayız. Bu eğretime sözcükleri aynı zamanda metnin ikna dilini de oluşturmaktadır. Çinli hackerların vatanına ve milletine bağlı, "düşman" saldırısına karşı "karşı saldırı"ya geçen bir takım milliyetçi gençlerden oluştuğu ima edilmektedir. Metin içerisinde sıkça rastladığımız "hücum" sözcüğü, hackerların karşı web siteleri ele geçirmek için sarf ettiği çabadan ibarettir.

5. Haber

Asya Pasifik web sitesinin enformasyon sayfası önce ABD Hacker'lari sonra Çinli Hacker'lar tarafından değiştirildi.

2001-05-01 09:55:01

Asya Pasifik Sayısal Zaman Boşluğu Enformasyon web sitesi ana sayfası (http://www.apnet.net.cn) ABDli Hacker'lar tarafından karartıldı. Daha sonra aynı site, "play, metal para yutan domuzcuk" kod adlı Çinli hacker ABDli hacker tarafından yazılan yazıları silerek, yerine site yöneticisinin hızlı bir şekilde

sayfayı düzeltmesi, şifrenin tekrar kontrol edilerek değiştirilmesi ve açığı bulup kapatması gerektiği hakkında bir uyarı yazısı yazarak bıraktı.

> Sayfaya aşağıdaki yazı yazılmıştır:
> Wang Wei Hatıra Topluluğu
> Metal Para Yutan Domuzcuk
> 2001.5.1
> Bu web sitesi şeytanın hackerı tarafından basılmış. Site sorumlusu lütfen hızlı bir şekilde sayfanızı onarınız, şifrenizi değiştirerek kontrol ediniz ve teknik açığı kapatmaya çalışınız !! Vay be ! şeytan eski dosyayı da bırakmış: index1.htm [37]

"ÇKHB"nin daha önce yaptığı duyurularına göre Çinli Hacker'lar 30 Nisanı 1 Mayısa bağlayan gece saat 21:00'de, ABD web sitelerine yönelik karşı saldırısını başlatmıştır. China.com, ertesi gün (1 Mayıs) saat 09:55:01'de harekat ile ilgili ikinci haberini yayımlamaktadır. Haberde ana olay başlıktan da anlaşıldığı gibi "Asya Pasifik" adındaki bir kuruluşun web sitesine her iki ülke hacker'larının müdahalesidir. Çinli Hacker'ların saldırısı karşısında ABD'li Hacker'lar boş durmamış tam aksine karşı saldırıya geçerek cevap vermeye çalışmıştır. Haberin giriş paragrafında da aynı konu tekrarlanmakta ve saldırıya uğrayan Çin web sitesinin adresi verilmektedir (Bkz. Ek-54).

Haber metninde "Metal Para Yutan Domuzcuk" kod adlı Çinli hacker, ABD'li hackerlar ve Asya Pasifik web sitesi aktör olarak yer almaktadır. Çinli ve ABD hackerlar bir birine rakip gruplar olup, Asya Pasifik web sitesi ise bu iki rakibin hedefleri olarak rol oynamaktadır. Haberde 1 Nisan tarihinde ortaya çıkan "ÇHC-ABD Uçak Çarpışması Olayı", üçlü ilişkisinin şekillenmesinde önemli etkendir.

Haberin başlığı "Asya Pasifik web sitesinin enformasyon sayfası önce ABD hackerları sonra Çinli hackerlar tarafından değiştirildi." şeklinde atılmıştır. Giriş paragrafında ise söz konusu web sitesinin ABDli hackerlar tarafından karartıldığından bahsedilmektedir. Haberin örgüsü ve işleniş biçimi kısaca iki bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde kod adı "metal para yutan domuzcuk" olan Çinli hackerın, ABDli'lerin yazdığı yazılar silerek web site yetkililerini konu ile ilgili uyardığı ifade edilmektedir. İkinci bölümde ise Çinli

[37] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010501/172733.html, 15.07.2001

hackerın ABD'li hackerın web siteye yazdığı yazıları sildikten sonra üzerine yazdığı uyarı yazısı verilmektedir. Bu bölümde ABD'liler hakkında sarf ettiği olumsuz cümle ve sözcükler aynen yer almaktadır. Olaylar, internet üzerinde cereyan etmektedir. Nedeni ise okuyucuların da bildiği düşünülen ve bundan dolayı haber metinlerinde yer almamakta olan "uçak çarpışma olayı"dır. Olaylar herhangi bir tarihi geçmişe bağlanmamaktadır. Haberin öyküsünde, "metal para yutan domuzcuk" konuşmaktadır.

Muhabir haber metininde "Metal Para Yutan Domuzcuk" kod adlı Çinli hackerın ABD ve Hacker'larine karşı kullandığı bazı ideolojik sözcük ve cümlelerine aynen yer vermektedir. Örneğin;

"Wang Wei Hatıra Topluluğu"

"Bu web sitesi şeytanın hackerı tarafından basılmış"

"Vay be ! şeytan eski dosyayı da bırakmış".

Öncelikle şunu belirtmekte yarar olduğunu düşünüyoruz. ÇHC - ABD Hacker'ları arasında cereyan etmekte olan "internet savaşı" ÇHC ve ABD Uçaklarının Çarpışması olayından dolayı patlak vermiştir. Bunun için "Metal Para Yutan Domuzcuk" kod adlı Çinli hacker da kedisi ve bu işi yapmakta olan arkadaşlarını "Wang Wei Hatıra Topluluğu" olarak tanımlamaktadır. "Metal Para Yutan Domuzcuk" kod adlı Çinli hacker, *"Bu web sitesi şeytanın hackeri tarafından basılmış"* cümlesini kullanarak "ABD hackeri" yerine "şeytan hackeri" sözcüğünü kullanmaktadır. Çinli hackerin gözünde ABD bir şeytan, Hacker'lar ise bu şeytanın askerleridir. China.com, bu şekilde karşı tarafı küçük düşürücü ve tahrik edici sözcük ve cümleleri kullanan kimselerin bu düşüncelerini başkalarına aktarmada kullanılan bir ideolojik araç haline dönüşmüş bulunmaktadır.

Haber metninde kısa ve etken cümle yapıları hakimdir. China.com web sitesi Çinli hackerin ABD devleti ve hackerları ile ilgili kullanan küçük düşürücü eğretileme sözcük ve cümlelerini aynen yayımlamaktadır. Haber metninde "şeytan" ve "karartmak" gibi eğretileme sözcüklere rastlanmaktadır. Bunların içindeki "karartmak" daha önceki haber çözümlemelerimizde sıkça değindiğimiz konulardır. Ancak "şeytan" sözcüğüyle ilk defa karşılaşmaktayız. CHC kuruluşu olan 1949'dan önce Çin topraklarını istila eden yabancılara

"gui zı" yani "şeytanın çocuğu" denmiştir. Burada ABD uçağı ve hackerları ÇHC sınırlarını ihlal ettiği ve web sitelerine saldırdığından dolayı onlara yine "gui zı" yani "şeytanın çocukları" olarak hitap edilmektedir.

6. Haber

Çin Kızıl Hacker'lari ABD web sitelerin iç kısmına saldırı düzenledi

Fırtına İçinde Hançer 2001-05-01 14:42:32

Dün akşam saat 7'de, "ÇKHB" kendi web sitesinde "ABD web sitelerine yönelik karşı saldırı seferberlik toplantısı" düzenleyerek, yapılacak karşı saldırı plan konuları tartışıldı. Hücumun IRC aracılığıyla yapılması ve şifrelerin nasıl kırılacağı konusu konuşuldu. Toplantı bitiminde, sohbet odalarında tartışmalar başlandı. Sonunda eyaletler merkez alınarak, birçok küçük gruplara bölündü, hücum Çin saati 9'da başladı. Hareket gitgide doruğa çıkmaya başladı.
"KHB" kendi web sitesinde en son elde ettiği savaş meyvesini (savaş sonucu) duyurma sistemi oluşturdu. Bu web sitesi yine diğer üyelerin de savaşta elde ettiği sonuçları açıklamaya yardımcı olmaktadır. Sohbet odalarında birileri, karartılmış ABD web siteleri ve Çin web sitelerinin listelerini açıklayarak, bu konudaki meraklıları durmadan yeni gelişmelerden haberdar ede durdu. Hareketin devam ettiği saat 22:00 civarında biri çok sayında ABD servis makinelerinin (server) şifresini açıkladı. Ardından yine birileri ABD'ye ait bir IP adresini deşifre ederek ortaya attı, sayıları onlara varan ana makine tamamıyla ele geçirildi. Yorum konularında, yine hücum teknikleri ile ilgili bazı yazılar yer almaya başladı. Söz konusu hücum teknikleri o kadar incelikle yazılmış ki hacker olmayan biri bile tarif edilen yöntemleri birkaç dakika içinde kolayca öğrenebiliyor. Bu kişi ayrıca teknik açıkları olan bazı web sitelerin listesini de vermiştir.
Bu sabah, hücum hareketi en doruk noktaya ulaştı, bir çok hükümet ve askeri web siteler hücuma uğradı, aynı zamanda ticari web siteleri de saldırıdan nasibini almış bulunmaktadır. Tartışma odasında üyeler son derece organize ve uyumlu halde iş taksimatı yöntemiyle çalışıyorlar. Bazıları, ağ içinde zıplama tahtası arıyorsa, bazıları koruma görevini üstlenmiş, bazıları da ön tarama işleri ile meşguldü. Bugün öğlene kadar çalışmalar ve hücumlar devam etti, tartışma odasında hâlâ birçok insan bulunmaktadır. Haber metni yazarken, bir ABD web sitesi daha hücuma uğradı: http//opsreston.nbc.gov/ [38]

China.com öğleden sonra 14:42:32'de, yine "Fırtına İçinde Hançer" kod adlı muhabirin haberine yer vermiştir. Haberdeki ana olay, Çinli hackerların organize bir şekilde ABD web sitelerine yönelik düzenledikleri karşı saldırılardır. Haber metninde yer alan aktörler Çinli ve ABD'li hackerları bir de saldırıya maruz kalan iki ülke web siteleridir. İki hacker grubu karşılıklı savaşmakta ama zarara uğrayanlar ise yine her iki ülke web siteleri olmaktadır. Haber metnine "Çin kızıl hackerları ABD web sitelerinin iç

[38] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010501/172783.html, 15.07.2001

kısmına saldırı düzenledi.” şeklinde bir başlık atmıştır. Başlık aslında haber konusu ile ilgili genel bir bilgi vermektedir. Giriş paragrafında ise Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik düzenlenmesi gereken karşı saldırının seferberlik toplantısı ile ilgili bilgi verilmektedir.

Haberin örgüsü ve işleniş biçimi üç bölümde değerlendirilebilir. İlkinde “ÇKHB”, kendi web sitesinde 30 Nisan gece ve 1 Mayıs genel taarruzu ile ilgili diğer üyelerle toplantı düzenlemekte ve hackerların bulunduğu eyaletlerine göre görev dağılımı yapmaktadır. İkinci bölümde, yine aynı sanal teşkilat 30 Nisan gecesi elde edilen başarı sonuçlarını halkla paylaşmak amacıyla bir sistem oluşturduğundan söz etmektedir. Ayrıca harekete katılmak isteyen hackerların teknik konularda yönlendirme çabaları da tüm hızla ve gönüllü olarak devam etmekte olduğundan da bahsedilmektedir. Üçüncü bölümde ise 1 Mayıs sabah saatlerinden itibaren Çinli hackerların ne tür organizasyon içinde çalışmakta olduklarını anlatmaya çalışmaktadır. Haber metninde olayın gelişmesi Çinli hackerların lehindeymiş gibi bir hava estirilmeye çalışılmaktadır. Haber metninde işlenmekte olan 1 Mayıs genel taarruzunun iki ülkenin uçak çarpışma olayı ile ilişkili olduğu herkesçe bilinen bir gerçektir. Bundan dolayı muhabir, uçak çarpışma olayını tekrar ilişkilendirmenin yersiz olacağını düşünerek önceki olaylara değinmemektedir.

Haber metninde aktörler Çinli ve ABDli hackerlar, bir de saldırıya maruz kalan iki ülke web siteleridir. Ancak aktörlerin eylemleri muhabir aracılığıyla okuyuculara ulaşmakta kendileri ise diyaloğa doğrudan katılmamaktadır. Haber inşasında aktörler eylemin ortaya çıkmasında anahtar rol üstlenmektedir. Yani hackerlar ve web siteler olmadan söz konusu haberin inşası mümkün değildir. Çinli hackerlar, haberde, olumlu özne olarak etken cümle yapısı içinde yer almaktadır.

Metin içerisinde “seferber”, “karşı saldırı”, “hücum”, “savaş meyvesi”, “karartılmak”, “organize” ve “uyumlu” gibi sözcükleri kullanılmaktadır. ÇKHB ABD web sitelerine yönelik karşı saldırı hareketinde daha etkili sonuçlar elde etmek amacıyla, web sitelerinden tüm Çinli hackerlar ve internet kullanıcılarını hareketi destekleme yönünde “seferber” etmektedir.

Seferberlik, artık internet ortamında da yapılmaya başlanmıştır. Daha önceki haber metinlerinde de değindiğimiz gibi Çhina.com muhabiri ABD ve web sitelerine yönelik hareketi "karşı saldırı" hareketi olarak tanımlamaktadır. Amacı ise Çinli hacker hareketinin meşruluğunu onaylamak ve halka bunu kabul ettirmektir.

ABD web sitelerine yönelik yürütülen saldırı girişimi sanki meydan savaşına benzetilerek "hücum" eğretilemesi kullanılmaktadır. China.com muhabiri, Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik saldırısından elde ettiği neticeleri "savaş meyvesi" olarak tanımlamaktadır. Muhabire göre saldırı girişimi bir "savaş", web sitenin kontrolünün ele geçirilmesinden sonra yapılanlar ise bir "meyve"ye benzetilmektedir. China.com muhabiri bunun dışında Çinli hackerların son derece "organize" ve "uyum" içinde hareket ettiklerinden söz etmektedir. Metin içerisinde sözü edilen bu "organize" ve "uyum", doğru anlamda mükemmel bir teşkili birlik olmadan gerçekleşmesi güçtür. ABD'ye karşı gerçekleşen bu hareketin tek merkezden ve uzman birileri tarafından organize edilmekte olduğu bellidir. Bu durum aynı zamanda hareketin devlet tarafından organize edilip edilmediği şüphesini ortaya çıkarmaktadır. Nitekim, FBİ'nın daha önce yaptığı açıklamasında da bu konular ortaya atılmış ancak, delil olmadığından fazla üzerinde yorum yapılmamıştı. Toplantılarda alınan karara binaen, Çinli hackerların hedef noktaları ABD'ye ait hükümet ve askeri web siteleri olmuş ve bu siteler tek tek ele geçirilerek, ekranları karartılmıştır. Haber metinin ikna dili ise Çinlilerin, "düşman"a yani ABD'ye karşı gerektiğinde tek yumruk haline gelebildiklerini göstermektir. Bunun dışında Çinli Hacker'ların ABD Hacker'larına karşı savaşta galip konumda olduklarıdır. Çinliler ve ÇHC'deki internet topluluğu sanal dünya'da da sadece ABD Hacker'ları ve web sitelerine yönelik değil aynı zamanda da ABD devletine de karşı ayaklanmış bulunmaktadırlar.

7. Haber

"Kızıl Hacker Birliği" 200'e yakın web sitenin karartıldığını duyurdu

2001-05-02 09:33:50

> Bugün 2 Mayıs saat 9.00, bu saate kadar 200'den fazla ABD web sitesi karartıldı. "KHB" karartılmış ana makinelerin listesini açıkladı. "http://www.cnhonker.com/hack.html" içindeki bir çoğu ABD ticari kurumları ve askeri işleri web sitelerinden ibarettir. Şu an bazı siteler onarılmış bulunmaktadır. [39]

China.com, "1 Mayıs Emekçiler Bayramı"nın ikinci resmi tatil günü olan 2 Mayıs sabah saat 09:33:50'de, o günün konusu ile ilgili ilk haberini yayımlamaktadır. Haberdeki ana olay ise Çinli hackerlar tarafından ele geçirilip tahrip edilen ABD web site adreslerinin liste halinde ilan edilmesi ve web sitelerine neler yazıldığının örnekler ile gösterilmesidir. Haberde "KHB" ve yine ABD web siteleri aktör olarak öne çıkmaktadır. Ancak, KHB, ABD web sitelerine karşı saldırı halindedir.

Haberin öyküsü, örgüsü ve işleniş biçimi basitçe iki bölümde değerlendirilebilir. Birinci bölümde, 2 Mayıs gününde karartılmış ABD web site sayısı ilan edilmektedir. Konu ile ilgili detaylı bilgi edinmek isteyenlerin KHB tarafından özel olarak açılan web siteye başvurmaları tavsiyesinde bulunmakta ve web site adresi verilmektedir. İkinci bölümde ise yazar Çinli hackerlar tarafından ele geçirilerek "karartılmış" web site adreslerini yayımlanmaktadır.

Çinli hackerların ABD web sitelerine saldırması olayının, uçak çarpışma olayı ve ardından ABDli hacker teşkilatının ÇHC web sitelerine ani saldırması olayı ile ilişkili olduğu konusu herkesçe bilinmektedir. Bundan dolayı, muhabir haber metninde yine söz konusu geçmiş olaya değinmemektedir. Çinli hackerlar, ele geçirdiği ABD web siteleri üzerindeki orijinal motifler ve yazıları silerek yerine, "Ben Bir Çinliyim", "ABD Emperyalizmini Yıkalım", "Vatanımızın Tekrar Birleşmesini Sağlayalım", "Sosyal Egemenliğimizin Bekçiliğini Yapalım", "Dışarıdaki Ayıba Devamlı Karşı Koyalım" ve "Çin Karşıtı kibirlilere saldıralım" gibi sloganlar yazmıştır. Gördüğümüz gibi öncelikle siyah bir zemin, siyah zeminin üzerine beş yıldızlı

---

[39] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010502/172832.html, 15.07.2001

kırmızı renkli ÇHC bayrağı, sonra Çince kırmızı renkli büyük harflerle siyasi ve ideolojik anlamlar yüklü olan sloganlar yer almaktadır (Bkz. Ek-55).

Haber metni kısa ve etken cümle yapıları ile oluşturulmaktadır. Yukarıda ABD web sitelerinin birine yazılmış sloganlar içinde yer alan "Çinliyim.", "emperyalizm", "vatan", "birleşmek", "egemenlik", "bekçilik" ve "saldırma" gibi sözcükler siyasi ideoloji anlamı yüklü kelimeler olduğu açıkça görülmektedir. Analizi yapılmadan önce ÇKHB üyesi hacker kendisinin bir Han milliyetinden olan ÇHC vatandaşı olduğunu, büyük Çin'ce karakterlerle Ek-55'te görüldüğü şekli ile web siteye yerleştirmiştir. Hacker "ben de web siteleri ele geçirir ve karıştırabiliyorum. Sende olan teknoloji ve beceri bende de vardır. Bunu yapan senin tarih boyunca beğenmeyip aşağılandığın Han toplumunun bir mensubudur. Biz de artık sana senin gibilere meydan okuyabiliyoruz" demektedir. Kızıl hacker diğer hacker arkadaşları gibi ABD'yi bir "emperyalist" ülke olarak suçlamaya devam etmektedir. Burada "emperyalist" benzetmesi ile ABD ülkesi arasında bir paralellik kurmaya çalışılmaktadır. Yani "ABD" demek, eşittir "emperyalist" demektir.

Vatan ile ÇHC arasında yine aynı bir paralellik kurulduğunu görmekteyiz. Cümle içinde Çinli hackerlar, ÇHC yerine vatan kelimesini çok sık kullanmaktadır. ÇHC demek vatan demektir. Çinli hackerlar, "vatanın tekrar birleşmesini sağlamak" cümlesiyle "Afyon Savaşı" döneminde yüz yıla yakın bir süre İngiltere ve Portekiz'in sömürgesi olarak kalan Hong Kong ve Ma Kao'un, ÇHC topraklarına iade edildiğini ancak Tai Wan adasının hala bağımsız bir bölge olarak kalmaya devam ettiğini ifade etmeye çalışmaktadır. Hackera göre Tai Wan da vatan toprağına katılmalı ve bu her ne şekilde olursa olsun sağlanmalıdır. Çinli hackerlar kendilerini, sosyal egemenliğin sanal dünyadaki birer bekçisi olarak görmektedirler. Bundan dolayı yurtdışındaki ÇHC egemenliğine karşı faaliyet yürüten tüm güçlere karşı koymak ve onlara saldırmayı kendileri için vatan ve millet borcu olarak kabul etmektedir.

Metinin ikna dili ise ÇHC egemenliğini hiçe sayan ve ihlal etmeye kalkışan kimselerin bundan böyle hiç af edilmeyeceğidir. ÇHC de artık güçlü bir ülkedir. Han toplumu insanları eskisi gibi cahil, yoksul ve geri kalmış

insanlar değildir. Onlar da ABD ve diğer Batılı insanlar gibi eğitim görmekte ve bilgi sahibi olmaktadırlar. Geçmiş tarihlerde hor görülen ve "uyuyan veya uyuşturulmaya" çalışılan Han toplumu artık uyanmış ve güçlenerek ayağa kalkmıştır. Söz konusu sloganlar genel olarak bahsi geçen düşünceleri ifade ettiği, Han toplumunun yakın siyasi tarihinden yola çıkılarak saptanmıştır. Kısaca koyu bir "Han Milliyetçiliği" ve "Yabancı Düşmanlığı" düşüncesi ileri sürülmektedir.

8. Haber

Tüm dünya Hacker'lar ÇHC-ABD Hacker'lari arasında geçen savaşın kızışmasını izlemekte

2001-05-02 10:15:13

ABD Beyaz Saray web sitesinin aniden elektronik mektup "bombası"na maruz kalması ile birlikte iki ülke Hacker'lari arasındaki çatışma daha da kızıştı. İnternet güvenlik uzmanı, "ÇHC ve ABD'ye ait onlarca web site birileri tarafından karıştırılmıştır" şeklinde açıklama yaptı. İlgili uzman açıklamasında yine, "Çinli Hacker'ları önceki günden (30 Nisan) başlayarak, ABD hükümeti ve ticari şirketlere ait web sitelerine karşı bir hafta sürecek hücum hareketini başlattı. Bu hareket, ABD Hacker'larının ÇHC web sitelerine yönelik yaptığı saldırıya karşı yürütülen bir intikam hareketidir. Bu olay, iki ülke Hacker'ları arasındaki savaşın kızışmasına neden olmuştur." şeklindeki ifadelere de yer verdi. Hacker faaliyetlerini gözetmekte olan ABD'li uzmana göre, bu seferki adı "6.İnternet Vatan Koruma Savaşı" olan hareket, önceki gece uluslararası standart saat 12'de resmen başlamıştır. Bu saatte ÇHC'de 1 Mayıs Emekçiler Bayramı kutlamaları başlamıştı.

Çin Hacker'larının esas hücum hedefi Beyaz Saray dışında, FBI, NASA, ABD Meclisi, New York Gazetesi, Los Angeles Zaman Gazetesi, CNN ve ABD Ulasal Radyo Şirketi'nden (NBC) ibarettir. ABD 新泽西 eyaletindeki bir İstihbarat Teknik Güvenlik Şirketi direktörü, "bu seferki hücum hareketindeki yüksek organizasyon seviyesi çok nadir görülür" şeklinde konuştu.

Virjinya Eyaleti Defense Şirketi yetkilisi, Beyaz Saray web sitesi büyük çapta "elektronik mektup bomba hücumu"na maruz kalmaktadır. Bu tür yoğunlaşmış yakışıksız elektronik mektuplar bizim servis makinelerimizi felç etmiş bulunmaktadır" ifadesini kullandı. O, nisan ayında, ABD taraftarı Hacker'ların yaklaşık 350 Çin web sitesini ele geçirerek çökerttiğini, Çin taraftarı Hacker'ların ise sadece 37 ABD web sitesini hedef alabildiğini söyledi. Dünya genelindeki tüm Hacker'ların bu savaşa, taraflara bölünerek kamplaşma şeklinde katıldığı da açıklandı.

ABD hacker haber web site yetkilisi, "ABD'yi, Suudi Arabistan, Pakistan, Hindistan, Brezilya, Arjantin ve Malezya gibi ülkelerin Hacker'ları desteklemektedir. ÇHC'ni ise Kore, Endonezya ve Japonya Hacker'ları desteklemektedir" şeklinde açıklama yaptı. Yetkili yine, bu tür kamplaşmanın dünya çapında bir hacker savaşına neden olabileceği endişesi taşıdığını

söylemektedir. O yine, "bu durum internet savaşını önceden görülmemiş seviyede bir gerginliğe götürebilir" ifadesini kullanmıştır. [40]

China.com, 2 Mayıs saat 10:15:13'de (önceki haberden 52 dakika sonra) yayımladığı haberindeki ana olay, ÇHC-ABD Hacker'larının karşılıklı olarak ciddi bir "internet çatışması"na giriştiği, diğer ülke hackerlarının da iki guruba ayrılarak, çatışmaya destek vermeye başlamasından ibarettir.

Haber metninde, Beyaz Saray internet güvenlik uzmanı, ABD eyalet İstihbarat Teknik Güvenlik Şirketi direktörü, Virjinya Eyaleti Defense Şirketi yetkilisi ve ABD Hacker haber web site yetkilisi gibi kişiler gereken açıklamalarda bulunmaktadır. Açıklama yapan kişilerin hepsi ABD'deki hükümet, bilgisayar teknolojisi ve istihbarat kurumlarda yetkili insanlar olup, Çinli hacker saldırısı karşıtı açıklamalarda bulunmaktadır.

Haber metninde, "tüm dünya hackerları ÇHC-ABD hackerları arasında geçen savaşın kızışmasını izlemekte" gibi bir başlık kullanılmıştır. Başlık aslında metinin içeriğini genel olarak tanımlamaktadır. Giriş paragrafında ise daha çok iki ülke hackerları arasındaki çatışmanın gittikçe kızışmakta olduğuna dikkat çekilmektedir.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi toplam dört ayrı bölümde değerlendirilebilir. Birinci bölümde, 30 Nisan ve 1 Mayıs tarihleri arasında Beyaz Saray web sitesi başta olmak üzere birçok ABD web sitelerinin Çinli hackerların saldırısına uğradıkları, nedeninin ise ABD hackerlarından kaynaklandığı ve bu hareketin Çinli hackerlarca 6. İnternet Vatan Koruma Savaşı olarak adlandırıldığından söz edilmektedir. İkinci bölümde, Çinli hackerların ABD'deki saldırı hedeflerinin adları açıklanmakta ve söz konusu hareketin organize durumuna dikkat çekilmektedir. Üçüncü bölümde ise resmi yetkili iki ülke hackerlarının karşılıklı çatışmasında karşılıklı olarak ne kadar web siteleri ele geçirmeyi başardığının istatistik sonuçları yer almaktadır. Dördüncü bölümde ise çeşitli ülke hacker teşkilatları veya

[40] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010502/172939.html, 15.072001

hackerlarının kendi aralarında ayrılarak, ÇHC ve ABD hackerlarını desteklediği olayını anlatmaktadır.

Metin içerisinde yer verilen açıklamalarda ana olayın nedeni, uçak çarpışma olayından sonra ABDli hackerların Çin web sitelerine saldırması olarak gösterilmektedir. Dolaysıyla ana olay, 1 Nisan günü ortaya çıkan ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı" ile doğrudan ilişkilendirilmektedir. Ancak, ABDli yetkili Çinli hackerların "6. İnternet Vatan Koruma Savaşı" nedenini ABDli hackerların davranışından kaynaklandığını savunmakta ve söz konusu olaydan önceki uçak çarpışma olayına değinmemektedir. Haber metninde işlenen hacker saldırısının ortaya çıktığı tarihsel, toplumsal ve siyasal koşulları daha önceki haberlerimizde sık sık başvurduğumuz bir konudur. Bundan dolayı bu bölümde tekrar etmeyeceğiz.

Haber metninde, ABDli internet güvenlik uzmanı, iki ülkeye ait onlarca web sitenin "birileri" tarafından "karıştırıldığı" açıklamasında bulunmaktadır. Aynı uzmana ait açıklamanın devamında bu saldırının Çinli hackerların bir "intikam hareketi" olduğunu söylemektedir. ABD eyalet İstihbarat Teknik Güvenlik Şirketi direktörü, hareketteki yüksek organize seviyesinin çok nadir görüldüğü görüşünü ileri sürmektedir. Virjinya Eyaleti Defense Şirketi yetkilisi ise e-posta paketleri kullanarak yapılan bu saldırıyı yani e-postaları "bomba"ya benzeterek, hareketin "yakışıksız" kaldığını söylemektedir. Ona göre makineler "felç" olmuştur. China.com muhabiri haber söyleminin inşasında aktörlerin söylemleri ile Çinli hacker hareketinin bir çeşitli karşı saldırı olduğunu savunmaya çalışmaktadır.

Haber metni içeriğinde *"bomba", "çatışmak", "karıştırmak", "hücum", "saldırı", "intikam", "vatan koruma savaşı", "felç" ve "kamplaşma"* gibi ideolojik anlamlı ve eğretileme sözcüklere rastlamak mümkündür.

Haberin içeriğinde bu çatışmanın karşılıklı olarak elektronik mektup gönderme tarzında gerçekleştiğini ifade etmekle birlikte, elektronik mektubu bir çeşit "bomba"ya benzetmektedir. Hacker'lar karşı web sitelere sanal bir mektup göndermektedir. Rakip, mektubu açtığında zarfın içinden kendisine ve bulunduğu ortama (web siteye) maddi (ekonomik) ve manevi (moral) zarar veren mesajlarla karşılaşmaktadır. Elektronik ortamda bilgisayar ve internet

aracılığıyla gönderilen bu tür mesajlar bundan dolayı hayalı bir “bomba”ya benzetilmiştir. Çinli Hacker’larin ABD’nin kalbi olan Beyaz Saray web sitesine elektronik mektup “bomba”ları göndermesi olayı, ABD Hacker’larını de kızdırmış ve onların da karşılıklı olarak ÇHC web sitelerine aynı nitelikte virüs taşıyıcı mesaj paketleri göndermesine neden olmuştur.

China.com metin yazarı, ABDlı yetkilinin konu ile ilgili yaptığı resmi açıklamasındaki *“Bu hareket, ABD Hacker’larının ÇHC web sitelerine yönelik yaptığı saldırıya karşı yürütülen bir intikam hareketidir”* cümlesine yer vererek, ÇHC hükümeti ve kamuoyunca genel kabul gören “asıl suçlu ABD’lidir” tezini destekleme çabasına girmiştir. Adını açıklamayan yazarın metninden, yine diğer meslektaşları gibi tarafsızlığını yitirerek kendi hükümeti ve halkının yanında yer aldığı görülmektedir. Yazar, hacker hareketlerini gözetmekte olan ABD’li uzmanın *”bu seferki, adı ‘6.İnternette Vatan Koruma Savaşı’ olan hareket, önceki gece uluslararası standart saat 12’de resmen başlamıştır”* ifadesine de yer vermektedir. Metin yazarı ABD’li uzmanların ÇHC çıkarlarına uygun olan resmi görüşlerine yer vererek, KHB ve diğer Çinli Hacker’ların hareketlerini meşrulaştırma çabasına girmiştir. Metin yazarı da olayı içselleştirerek, hareketin doğru olduğuna inanmaktadır.

Haber metninin sonlarına doğru başlıkta bahsi geçen olası “küresel internet savaşı”ndan üstü kapalı olarak bahsedilmektedir. Metinde yine ÇHC ve ABD Hacker’larının internetteki karşılıklı çatışmaları, bazı ülke Hacker’ların da kendi arasında taraflara bölünerek iki ülke çatışmasına destek verdiği mesajına yer vermektedir. Bu mesajda farklı sistem, düşünce yapısı ve kültürlere sahip ırkların, ileriki tarihlerde büyük sanal dünya savaşını başlatabileceği endişesi de üstü kapalı bir şekilde dile getirilmektedir.

Haber metnini kısaca özetlersek, yazarın yine ÇKP hükümeti ve halkının yanında yer aldığı açıkça görülmektedir. Metnin ikna dili ise internet çatışmasını önce ABD’liler başlatmıştır. Çinli Hacker’lar ise sadece yanıt vermektedir. Yani intikam almaktadır. Bu çatışmanın ortaya çıkmasına ABD hükümeti sebep olmuştur. ÇHC küçümsenecek bir ülke değildir. O da küresel

anlamda bir savaşa katılma gücüne sahiptir. Çinliler ABD'lilerden korkmamaktadır.

9. Haber

İki gün içerisinde 700'den fazla web site karartıldı

2001-05-03 09:13:35

30 Nisan akşam saatlerinden itibaren, internetteki bir meydan "dumansız savaş" olabildiğince geniş çapta ve bir o kadar da pervasızca yürütülmektedir. "Çin-ABD Uçak Çarpışma Olayı" nedeniyle patlak veren iki ülke arasındaki hacker savaş ateşi gitgide büyümektedir. Muhabirimiz dün akşam haberi yayına vermeden önce, iki gün içerisinde her iki ülkenin resmi ve resmi olmayan kurumlarına ait toplam 700'den fazla web sitenin Hacker'lar tarafından karşılıklı olarak ele geçirildiği haberi geldi. 1 Mayıs bayram tatili süresince bu sayının daha da yükseleceği tahmin edilmektedir.

"Çin Kızıl Hacker Birliği"nin Ani Karşı Saldırısı

Edindiğimiz bilgiye göre, "ÇKHB" internetten karşı saldırıya geçmesi 30 Nisan tarihinde başladı. Muhabirimiz öğleden sonra 5'de IRC içindeki "ÇKHB" web sitesine girdi.

Seferberlik toplantısı gizli yapıldığından dolayı siteye sadece birlik üyeleri girebiliyordu. Saat 19:19'u gösterdiğinde, muhabirimizin de içinde bulunduğu üye olmayan katılımcılar birlik görevlileri tarafından fark edilerek sohbet odasından atıldı. Muhabirimiz 19:48 sularında tekrar girmeyi denediği sıralarda konuşmalar bitmişti. Bei Cing saati 8'de, üyeler gerçek savaşı çoktan başlatmıştı. Yurtdışı basınından aldığımız bilgilere göre, ABD istihbarat sorumlusu, "Çinli Hacker'ların hücumu çok teşkilli şekilde düzenlenmiş bir harekettir. Gerçi biz bu harekete hükümet tarafından destek verildiği ya da organize edildiği ile ilgili bir sonuç elde etme şansına sahip değiliz; ama, en azından gizlice desteklendiğine inanıyoruz" şeklinde ifade kullanmıştır.

Muhabirimizin yaptığı incelemeye göre bu hareket, tamamıyla halk tarafından organize edilmiştir. Lion'un konuşmasından sonra, "Kızıl Hacker'lar" arasında bir ara nasıl ve ne tür yöntemlerle hücuma geçecekler doğrultusunda karışıklık yaşandı. Bir süre tartışıldıktan sonra oturumu yöneten Lion, o an hemen kararını açıkladı, hareketin, eyalet sorumlularının kendi bölgesindekileri küçük gruplara ayırarak devam edilmesi kararlaştırıldı. Çeşitli bölgelerden gelen "internet arkadaşlar" hemen kendi bölgelerinden gelenleri bularak küçük gruplar olarak bölündü. Muhabirimiz bu sırada tahmini olarak aldığı notuna, sohbet odasındaki katılımcıların, Liao Ning Eyaleti, Çong Çing Şehri, Fu Cien, Ce Ciang, Hu Bei, An Hui, Yün Nan, Guang Dong, Hei Long Ciang ve Ciang Su Eyaletlerinden geldiği ve hatta yurtdışındaki Çinlilerden oluşan grupların olduğunu da kaydetmiştir. Herkes kendi gruplarını buldu, grup üyeleri birbirine uyum içinde savaşı başlattı. Sohbet odasında bir üye ardı ardına yaşanan yeni gelişmeleri diğerlerine aktarıyordu.

Karatılan web siteleri

ABD sitelerine karşı hücum tam bir gece gündüz sürdü. Muhabirimiz dün akşamki haberini yayına vermeden önce yani saat 10'da, "ÇKHB" tarafından ele geçirilen ABD web site sayısının 92'i bulduğu haberi geldi. Bu sırada diğer üyelerden 600'den fazla (Tai Wan Bölgesinin de içinde olduğu) Çin web sitesinin ABD Hacker'lari tarafından haklandığı haberi geldi. Yapılan analiz sonucu, aslında bir çok "KHB" üyeleri karattığı web sitelerinin sayısını

> zamanında merkeze ulaştırmadığından böyle bir dengesiz neticelerin ortaya çıktığı belli oldu.
> Çin-ABD arasında zaptedilmiş sitelerin oranında 1:3 gibi bir skor oluştu. "ÇKHB" üyelerinden biri, "bu tür olayların çıkmasındaki sebep, ABD web sitelerinin hücumumuza karşı önceden önlemleri almış olmalarıdır. Saldırıya geçeceğimizi karşı taraf biliyordu yani biz açık havada savaştık. Hücuma geçtikten birkaç dakika sonra karşı taraf kendi sitesini hemen onarmayı başardı. ABD tarafının hücum başarısı bizimkinden çok daha büyük. Başarısızlığa uğramamızın esas sebebi ülkemizdeki web site deneticilerinin güvenlik konusuna pek önem vermediklerinden kaynaklanmaktadır.
> Bundan dolayı, "KHB"nin bazı üyeleri ABD tarafından karartılmış Çin web sitelerinin güvenlik deneticisi kılığına bürünerek sitenin onarılmasına yardımcı olmak zorunda kalmışlardır. Aksi halde karşı tarafa, Çin'in bilgisayar konusundaki bilgisinin nedenli zayıf olduğu gerçeği kolayca deşifre etmiş olacaktık. Edindiğimiz bilgilere göre, bu seferki büyük internet savaşının şiddeti, "4 Mayıs" (Çin Ulusal Gençlik Bayramı) ve "Büyükelçiliğin bombalanması hatıra günü"nde en yüksek noktaya ulaşacaktır. İki taraftan çok sayıda hükümet ve sivil web siteleri baskına uğraması beklenmektedir. Bunun için internet güvenlik uzmanları, tüm web site sahiplerinin kendi sitelerinde güvenlik önlemlerini artırmaları ve hackerden korunmak için hazırlıklı olmaları konusunda uyarıda bulundu. [41]

"Çin-ABD İnternet Savaşı"nın üçüncü günü olan 3 Mayıs sabah saat 09:13:35'de yayımlanan ilk haberdeki ana olay, her iki ülke hackerlarının karşılıklı olarak web sitelere yönelik tahrip girişimlerinin devam etmesi ve konuyla ilgili yapılan resmi açıklamalardan ibarettir. Haberin öyküsünde ABD istihbarat sorumlusu, KHB lideri Lion ve KHB üyesi aktörler yer almaktadır. Ancak, ABD istihbarat yetkilisi, diğer iki Çinli aktörün de içinde bulunduğu hacker hareketini onaylamamaktadır. Yani aktörlerin ilişkileri karşılıklı zıt ilişkilerdir.

Habere, "iki gün içerisinde 700'den fazla web site karartıldı" şeklinde başlık kullanılmıştır. Başlık aslında haberin esas konusunu özetlemektedir. Giriş paragrafında kullanılan "internetteki dumansız savaş olabildiğince geniş çapta ve bir o kadar da pervasızca yürütülmekte" ifadeleri, başlıktaki 700 web sitenin bir anda nasıl tahrip edildiği konusunu destekler niteliktedir. Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi toplam üç bölümde değerlendirilebilir.

İlk bölümde ÇHÇ-ABD hackerlarının karşılıklı sanal savaşa girişildiği, savaşın nedeni, bu çatışmada zarar uğrayan web site sayısı ve çatışmanın daha da büyümesi tahminleri gibi konular işlenmektedir. İkinci bölümde KHB

---

[41] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010503/173054.html, 15.07.2001

ve diğer Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik saldırıda tek çatı altına toplanmaları, kendi aralarında yapılan görev dağılımı ve ABD resmi yetkilisinin, Çin hackerlarının organizasyonunda devlet eli olabileceği yönündeki şüpheli açıklaması işlenmektedir. Üçüncü bölümde her iki ülke hackerlarının ele geçirdiği ya da tahrip ettiği web siteler, kabaca bir sayısal tahmin ile okuyuculara sunulmaktadır. Bu tahmini verilerde ÇHC ile ABD arasındaki zarara uğratılmış web site sayıları bakımından ABD hackerlarının önde olduğu ortaya çıkmaktadır. Çinli hackerlar ise bu dengesizliğin Çinli üyelerin zaptettiği web site sayılarını zamanında merkeze ulaştırmadıklarından kaynaklandığını ileri sürerek, yenilgiyi kabul etmemektedir. Hatta bazı hackerlar ABD'lilere kendi zayıf noktalarını fark ettirmemek amacıyla "düşman" tarafından tahrip edilen Çin web siteleri sanki söz konusu web sitenin teknik personeliymiş gibi davranarak onarmaya çalıştığından söz etmektedir. Olaylar iki ülke hackerlarının internet yoluyla karşılıklı diğer ülke web sitelerine yönelik tahrip niteliğindeki eylemlerinden ibarettir. Sözü edilen genel eyleme ve haberde yer alan ana olaya neden olan olaylar ise ÇHC-ABD Uçaklarının Çarpışması Olayı ve ardından ABD web sitelerinin Çin web sitelerine saldırmalarıdır. Bu olaylar/eylemler işte bu geçmiş olaylarla ilişkilendirilerek ele alınmaktadır. Haber metninde ABD istihbarat sorumlusu, KHB lideri Lion ve KHB üyesi söyleme katılanlardır.

Haber yazarı, ABD istihbarat sorumlusunun, *"Çin Hacker'larının hücumu çok teşkilli şekilde düzenlenmiş bir harekettir. Gerçi biz bu harekete hükümet tarafından destek verildiği ya da organize edildiğini kanıtlayacak şansına sahip değiliz ancak, en azından gizlice desteklendiğine inanıyoruz"* şeklindeki resmi açıklamasına yer vermektedir. Ardından bu iddianın doğru olmadığını "*Muhabirimizin incelemesine göre, söz konusu hareketin tamamıyla halk tarafından organize edildiği anlaşılmıştır"* ifadesi ile kanıtlamaya çalışmaktadır. Yani china.com'a göre, ABD web sitelerine karşı yürüttüğü tahrip edici hareketin devlet ile hiçbir bağlantısı olmayıp tamamıyla halk tarafından organize edilen bir eylemdir.

China.com istihbarat sorumlusunun iddiasının doğru olmadığını bir daha kanıtlamak amacıyla metin içerisinde, "Lion" kod adlı hacker yetkilisinin

“hacker savaşı”nı nasıl yönettiğine yer vermektedir. Çinli hacker hareketini yönetmekte olan “Lion” kendine bir Amerikan filmi olan “Matrix”teki baş kahraman “Lion”un adını takmıştır. Çinli hacker ustası için kod adının İngilizce veya Çince olması önemli değildir. Bilindiği gibi “Lion” “Matrix” filminde sanal dünyanın adaletini koruma görevini üstlenen bir kahramandır.

Muhabir, “ÇKHB” üyelerinden birinin “s*aldırıya geçeceğimizi karşı taraf biliyordu yani biz açık havada savaştık”* ifadesine yer vermektedir. Çinli hacker burada saldırı hareketini önceden bilen ve tetikte bekleyen ABD Hacker’ları ile savaşma durumunu “açık hava savaşı” yani meydan muhaberesine benzetmiştir. Onlara göre operasyon gizli olmadığından dolayı savaş başarısızlığa uğramıştır. Yazar, Çinli hackerin “*başarısızlığa uğramamızın esas sebebi ülkemizdeki web site deneticilerinin güvenlik konusuna pek önem vermediklerinden kaynaklanmaktadır”* şeklindeki ifadesine yer vererek, kendilerinin bilgisayar teknolojisi konusunda yetersiz olduğunu deşifre etmektedir. Bu yorumumuzu metin içinde yer alan *“KHB’nin bazı üyeleri karartılmış Çin web sitelerinin güvenlik deneticisi kılığına bürünerek sitenin onarılmasına yardımcı olmak zorunda kalmışlardır. Aksi halde karşı tarafa, Çin’in bilgisayar konusundaki bilgisinin ne denli zayıf olduğu gerçeğini kolayca deşifre etmiş olacaktık”* cümleleri destekler niteliktedir. Haber metinin sonlarına doğru muhabir, Çin Ulusal Gençlik Bayramı olan “4 Mayıs” ve Yugoslavya’daki Çin Büyükelçiliğinin bombalandığı tarih olan 8 Mayıs günlerinde, saldırının doruğa ulaşacağı tahminin de bulunmaktadır.

Haber metninde *“dumansız savaş”, “gerçek savaş”, “pervasızca”, “savaş ateşi”, “karşı saldırı”, “ele geçirmek”, “haklanmak”, “karartmak”, “zaptedilmiş”, “açık havada savaşmak”* gibi siyasi ideoloji yüklü sözcükler ile eğretileme sözcükleri sık kullanılmıştır.

Haber yazarı, iki ülke hacker’ları arasında geçen bu sanal çatışmaya “dumansız savaş” adını vermektedir. Görüldüğü gibi her iki grup internet ortamında çatışmaktadır. Muhabir, olayı aktarırken kendisi de Hacker’lar gibi gerçek bir sanal savaş duygusu içerisinde hareket etmektedir. O’na göre bu

olay iki ülke arasındaki hacker “savaş ateşi”ni gitgide büyütmektedir. Cümle içerisinde yer alan “savaş ateşi” gerçek bir savaş ateşine benzetilmektedir.

Haberin devamında yazar, “*Bei Cing yerel vakti saat 8’de, üyeler gerçek savaşı çoktan başlatmıştı”* ifadesine yer vererek, iki ülke Hacker’ları arasında gerçekleşmekte olan web sitelere yönelik yapılan karşılıklı tahribat girişimlerini “gerçek savaş” gibi sunmaktadır. Metin içerisinde iki grubun internet ortamında çatışma sırasında sergilediği rahat tavrını “pervasızca” olarak tanımlamaktadır. Bu sözcükten her iki ülke ve ülkeyi temsil etmekte olan hackerlarının birer dünya gücü olduğu, bundan dolayı internet ortamında rahat davrandıklarını dolaysıyla onları kimselerin engellemeye gücü ve cesareti olmadığı gibi bir anlam üretilebilir. Bunun dışında metin içerisinde çok rastlanan “karşı saldırı”, “ele geçirmek”, “haklanmak”, “karartmak” ve “zaptedilmiş” gibi sözcükler, karşılık web siteleri ele geçirmede gösterilen çabaları temsil etmektedir. China.com sorumlusu web siteyi ele geçirme ve tahrip etmeye yönelik girişimlere hep bu şekilde eğretileme sözcükleri kullanmaktadır. Metin içerisinde kullanılan önemli eğretileme sözcüklerinden biri de “açık havada savaşmak”tır. Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik karşı saldırısını ABD hükümeti ve hackerları önceden biliyordu. Onlar da belli bir hazırlık içinde saldırı anını bekliyordu. İşte bu şartlar altında ABD web sitelerine karşı hücuma geçen Çinli hackerlar, kendilerini sanki açık havada savaşıyormuş gibi hissetmiştir. Yani saldıracağı saat ve hedef bellidir. Bu durumdan “düşman” da haberdar ve tetikte karşı tarafının gelmesini bekliyor.

Haber metnini kısaca bir özetlersek karşımıza şöyle bir tabla çıkmaktadır. Çin Hacker’lar, ABD web sitelerine karşı intikam saldırısına geçmişlerdir. Çinli Hacker’lar tek bir merkezden emir almakta ve teşkilli bir şekilde hareket etmektedirler. Bu durum ABD’nin istihbarat kurumlarında, olayın arkasında devletin eli olduğu şüphesini uyandırmaktadır. China.com ise bu şüpheyi ortadan kaldırmak için devleti adına savunmaya geçmektedir. Muhabir, ÇHC’nin bilgisayar teknolojisi konusundaki zayıflığını kasıtlı olarak ortaya çıkartmıştır. Çinli Hacker’lar ileriki tarihlerde ABD web sitelerine olan intikam saldırısını daha da yoğunlaştırması beklenmektedir.

Haber metninin ikna dili ise “Çin halkının her hangi bir zamanda devletin yanında yer alarak ABD ve dış güçlere karşı tek yumruk haline gelebilir; hacker hareketinde devletin eli yoktur; bu harekette tamamen Çin halkının sağ duyusu hakimdir; eğer devletin desteği olsaydı durum mevcut halinden çok daha farklı olacağı ancak harekette tamamen halkın katkısı olduğunu” iddia etmekten ibarettir.

10. Haber

“ÇKHB” Karartılmış ABD web sitesi sayısının 500’e ulaştığını duyurdu.

2001-05-03 10:07:23

Çin-ABD Hacker Savaşı yüksek hararetle devam etmekte. 3 Mayıs günü saat 9:30’da, “ÇKHB”, hakladığı ABD web site sayısının 500’e ulaştığı haberini duyurdu. Dün öğlen saatlerinden bugün sabaha kadar hacker hareketlerinin en doruğa çıktığı vakittir. Topladığımızda 300 web sitesinin karatıldığı, içinde büyük bir kısmının hücum ettiği sitenin ana sayfasını değiştirmeyle yetindiği, az bir kısım üyeler ise hücum ettiği web sitelerindeki bilgileri sildiği bilinmektedir. [42]
Karartılmış web siteleri duyuran adres:
http://www.cnhonker.com/hack.html
500 karatılmış web sitesinin adresleri ve resimleri:
http://216.53.157.131/

ÇHC Bayrağı

Ben Bir Çinliyim! (Çince)

ABD Emperyalizmini Yıkın

Çinli Hacker’lar Birliği

H.U.C.

Hacker’ların Bildirgesi:

Vatanımızın Tekrar Birleşmesini Sağlamak

Sosyal Egemenliğimizin Bekçiliğini Yapmak

Dışarıdaki Ayıba Devamlı Karşı Koymak

Çin Karşıtı Kibirlilere Saldırmak

Kızıl Hacker Birliği “Kızıl Ay” Wang Wei’e Selamlar Olsun! (Çince)

[42] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010503/173071.html, 15.07.2001

Bir önceki haberden (09:13:35) elli dört dakika sonra (10:07:23) yayımlanan haberdeki ana olay, Çin-ABD hackerları arasında geçen çatışmanın tüm hızıyla devam etmesidir. Haberin öyküsünde yer alan aktörler KHB üyeleri ve ABD'li hackerlardır. KHB üyeleri yani Çinli hackerlar, ABDli hacker saldırılarına karşı, karşı saldırıyı devam ettirmektedir. ABDli hackerlar da geri adım atmadan aynı ağırlıkta Çin web sitelerini karatmaya devam etmektedir. Haber metninde, "ÇKHB karartılmış ABD web sitesi sayısının 500'e ulaştığını duyurdu" başlığı kullanılmaktadır. Giriş paragrafında başlıktaki konu çok daha genişletilmiş halde verilmektedir. Aslında haberin metnindeki konu başlık ve giriş paragrafında özetlenmiş şekliyle sunulmaktadır.

Haberde metninin örgüsü ve işleniş biçimini iki bölümde değerlendirmemiz mümkündür. Birinci bölümde ÇHC-ABD hackerlarının internet ortamındaki karşılıklı çatışmasının devam etmekte olduğu açıklamak ile birlikte, 3 Mayısa kadar olan üç gün içerisinde Çinli hackerların kararttığı ABD web sitesi sayısı tahmini bir rakam ile duyurulmaktadır. Aynı zamanda da ele geçirilen ABD web siteleri adreslerinin "kızıl hacker" adındaki web sitede yayımlamakta olduğunu duyurarak, söz konusu web sitenin adresini vermektedir. İkinci bölümde ise Çinli hackerlar tarafından ele geçirilerek ne şekilde karartıldığını göstermek için örnek bir web site seçilmiştir. Örnek gösterilen web site üzerinde Çinli hackerların yerleştirdiği siyasi ideoloji anlam yüklü sloganları orijinal şekliyle verilmektedir. Bu eylemler yine internet yoluyla gerçekleşmektedir. Eylemler, yine 1 Nisan tarihinde ortaya çıkan ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı bağlamında ele alınmaktadır.

Haberde söyleme katılanlar sadece Çinli hackerlardır. İkinci bölümde örnek olarak gösterilen ele geçirilmiş ABD web sitelerinin birinde yine ideolojik söylemlere rastlamaktayız. Çinli hacker ABD web sitesini ele geçirdikten sonra siyah bir zemin üzeine *"Ben bir Çinliyim", "ABD'nin Emperyalizmi Yıkılsın", "Vatanımızın Tekrar Birleşmesini Sağlamak", "Sosyal Egemenliğimizin Bekçiliğini Yapmak", "Dışarıdaki Ayıba Devamlı Karşı Koymak" ve "Çin Karşıtı Kibirlilere Saldırmak"* gibi yazıları yazıp bırakmıştır (Bkz. Ek-58). Söz konusu sloganlar bu gruptaki yedinci haberdeki sloganlar

ile aynı olup, yapılan analizi için söz konusu habere bakmamız yeterli olacaktır.

Bu söylemin önceki söylemlerden farklı olanı yanı ise sonunda uçak çarpışma olayında hayatını kaybeden Çinli pilot Wang Wei'e atfen "Kızıl Hacker Birliği üyesi Kızıl Ay'dan Wang Wei'ye Selamlar Olsun" söylemidir. ÇKHB üyesi ölen pilota selam göndermekle, kendilerinin ABD web sitelerine yönelik yürütmekte olduğu hücumunun bir karşı saldırı ve pilotu için intikam olduğunu hatırlatmaktadır. Bu söylemler "Kızıl Hacker Birliği üyesi Kızıl Ay'dan Wang Wei'ye Selamlar Olsun" yazısı dışındaki tüm yazılar, renkleri ile birlikte 7. Haberimizdekiyle benzerlik taşımaktadır. ÇKHB üyelerinden lakabı "kızıl ay" olan Çinli hacker, saldırının Wang Wei'in ölümü ve ölümüne sebebiyet veren olayı protesto etmek amacında gerçekleştirdiğini açıkça belirtmektedir. Bu siyah zemin üzerine yazılan söylemler Çinli hacker ustaları tarafından düzenlendikten sonra diğer üyelere saldırı silahı olarak kullanması için dağıtıldığı düşünülmektedir.

Haber metninin öznelerini oluşturan Çinli hackerlarin, ABD'ye ilişkin ifadeleri olumsuz ve etken cümle yapıları içinde verilmektedir. Özneler tarafından kullanılan ideoloji yüklü ve ABD karşıtı söylemler içinde *"savaş", "haklamak", "Çinliyim", "emperyalizm", "vatan", "egemenlik", "bekçilik" ve "saldırı"* gibi sözcüklere rastlamak mümkündür. İki ülke hackerları tarafından yürütülmekte olan web site tahrip girişimleri metin içerisinde *"savaş"* ve *"saldırı"* eğretilemesi ile ifade edilmektedir. Karşı tarafın web sitesini ele geçirdikten sonra üzerindeki konuların değiştirilmesi ve ya alt üst edilmesi hareketi "haklamak" eğretilemesi ile sunulmaktadır. Hackerlar kendilerinin "Çinli" olduğunu her fırsatta dile getirerek atalarından ve tarihinden gurur duyduklarını, bir dönem Batılı ülkeler tarafından hor görülen Çin/Han toplumunun artık dünyaya meydan okuma derecesine ulaştığını ima etmeye çalışmaktadır. Çin/Han topulumu, ABD, İngiltere ve Fransa gibi Batı ülkelerini emperyalistler olarak tanımlamaktadır. Burada ABD de Çinli hackerlar için bir emperyalist ülkedir. Çinli hackerlar, "vatan"ı olan ÇHC'nin *"egemenliği"*ni ABD gibi emperyalist devletlere karşı korumakta ve ülkesinin *"bekçiliği"*ni yapmaktadır.

China.com'un yayımladığı haberin ikna dili ise Çinli hackerlar ülke ve halkını temsil ederek, ABD devleti ve hackerları ile mücadele etmektedir. ÇHC devleti ve halkı artık güçlüdür. Onlar kimseye baş eğmeyecektir. China.com da Çinli hackerların bu tavırlarından yola çıkarak, ülke ve halkın egemenlik konusundaki karalılığını ABD devletine anlatmaya çalışmaktadır.

11. Haber

Lion'un "ÇKHB" istasyon başkanı olarak sohbet odasında yaptığı konuşma

2001-05-03 11:21:12

Biz toplantımızı toplantı tertibine göre yürütelim. Toplantı 4 konuya bölünmektedir.
Birinci konu; Japon web sitelerine karşı gerçekleştirdiğimiz hücum hareketimizin özeti. İkinci konu; önümüze gelen her web sitesini karatmamak ile ilgili duyuru. Üçüncü konu; birliğimizin geleceği ve gidiş hattı. Dördüncü konu ise, özgür tartışma zamanı.
Şimdi ben Japon web siteleri ile ilgili özete geçiyim. Öncelikle hepinizin bu seferki harekete verdiğiniz destekten ötürü çok sevinçliyim. Ancak, ben şahsen bu seferki harekattan pek memnun değilim. Japon web sitelerini tekrar karartabilir miyiz ? sorusuna tekrar evet dememe gerek yok. Bu seferki harekattan pek memnun kalmadığım noktalar şunlardır. Birinci, iyi bir şeklide organize olmadan harekete geçtik, bundan dolayı hareketimiz çok karışık oldu. Tabi bu benimle alakalı. Benim organizasyon yeteneğim yetersiz. Bundan dolayı birlik devam edecekse yönetim konusunda iyi düşünmemiz lazım. Ama şu anda birliğin tüm idaresi sadece benim elimde gözükmektedir. Can sıkıcı veri toplama, ana sayfayı yenileme... Eğitim programları (yeni üyeler için saldırı paketleri) düzenleme... gibi işlerden, gerçekten yoruldum, yetişemiyorum artık. Eğer devam edeceksek, tek başıma çalışmak istemiyorum.
İkicisi, saldırı gücümüz yetersiz. Biz aslında daha fazla, hükümet ve büyük web sitelere saldırmamız gerekiyordu. Ama birçok üyeler hep küçük şirketlerin web sitelerine hücum etmiş bu şirketlerden biri de Çin malları satıyormuş, bu saçma sapan hareketi kim yaptı bilmiyorum. Eğer bundan sonra biz internet üzerinde ayakta kalmayı düşünüyor isek, bunun gibi gülünçlü işler yapmamalıyız. Benim kararttığım hemen hemen hepsi "linux" tıpı ana makineler, hepsi ASP. Siz ne yaptığınızı sanıyorsunuz? Ananı "senkaf" hayret ya! Benim önerim ise tek başıma veri toplayıp düzenleyim ????
HUHU37: bazıları gitmiş Kore web sitelerine saldırmış!! Bir de ana sayfa düzenleyici teknik hizmet ünitelerine gitmiş, inanamıyorum, hücum edilecek ağ istasyonları az değil.
Lion: bundan dolayı, sonraki hareketimizde, büyük tesiri olan ve tanınmış web sitelere saldırmamız gerekiyor, örneğin, hükümet ve bir kısım büyük meşhur web sitelere ..... [43]

Önceki haberden (10:07:23) yaklaşık yetmiş dört dakika sonra (11:21:12) yayıma verilen bu haberdeki ana olay, ÇKHB istasyon başkanı

[43] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010503/173101.html, 15.07.2001

Lion'nun üyelere yaptığı durum değerlendirmesi ve bazı önerilerdir. Haberde ÇKHB istasyon başkanı Lion ve adı belirtilmemiş bir üye hackerin konuşmasına yer verilmektedir. China.com Lion ve diğer hackerların katılımı ile gerçekleşen toplantıyı kendi yorumu olmaksızın aynen aktarmaya çalışmaktadır. Haber, "Lion'nun ÇKHB istasyon başkanı olarak sohbet odasında yaptığı konuşma" başlığı altında verilmektedir. Giriş paragrafında toplantıda ortaya konulması gereken konu sayısı belirtilmektedir. Metin içeriği ise söz konusu dört konunun açık bir şekilde tartışılmasından ibarettir. Daha önceki haberlerde de sık sık adı geçen Lion'nun bu harekette kilit rol üstlendiğini görmekteyiz. China.com da bu fırsattan yaralanarak ilk defa "Lion"nun hareketteki görevi ve rolü ile ilgili açık bilgileri okuyucularla paylaşılmaktadır.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi iki bölümde değerlendirilebilir. ilk bölümde Lion diğer üyelerin harekete verdiği destek ve performansı ile ilgili değerlendirme yapmaktadır. Ayrıca Japonya web sitelerine yönelik saldırının devam edip etmemesi konusunda sorulan soruya devam edilmesi yönünde onay vermektedir. Bunun dışında ABD web sitelerine yönelik hücum hareketinde yükün çoğunlukla kendisine yüklenmesinden şikayetçi olmaktadır. İkinci bölümde, hackerların saldırı esnasında yanlış web siteleri hedef aldığı, bundan dolayı diğer meslektaşları (yabancı hackerlar) arasında gülünç duruma düştüklerini ifade etmektedir. Toplantı internet ortamında yapılmaktadır. Eylemin yapılma nedeni ise hacker hareketinin /eylemin daha düzenli ve doğru hedefe yönelik yapılmasıdır. Toplantının ilk konusu da Japonya web sitelerine yönelik saldırının devam edip etmemesidir. Burada neden Japonya web sitelerine yönelik hacker saldırısının devam etmesi onaylandı? sorusu gündeme gelebilir. İster Lion ve Çinli hackerlar ister china.com olsun bu konuya açıkça değinmemektedir. Haber metninin kısmında tarihi bir olaya üstü kapalı olarak yer vermektedir. O da Japonya hükümetinin "İkinci Dünya Savaşı" sırasında Çin topraklarını işgal etmesi ve günümüze (2006) kadar söz konusu işgal hareketi ile ilgili hep taraflı davranmalarıdır. Haber metninde yer alan toplantının gündem maddesinin biri de işte bu tarihi olaylarla ilişkilidir. Haberde ÇKHB istasyonu kod adı Lion

olan yönetici ve üyelerden HUHU37 konuşmaktadır. Lion, üyelerden birinin bundan sonra Japon sitelerine yönelik saldırının devam edip etmeyeceği sorusuna *"evet dememe gerek yok"* şeklinde yanıt vermektedir. Lion ve arkadaşlarına göre, Japonlar Çinlilerin tarihten buyana ezeli düşmanıdır. Çinli Hacker'lar bu ifadesi ile Japonlar başta olmak üzere diğer yabancılara karşı tarihi bir kin beslediklerini açıkça ortaya koymaktadır. Yani koyu bir "Han" ırkçı duygularını bir kez daha ön plana çıkartmıştır. Bu durum ÇHC yönetiminin yeni "Han" nesline yönelik eğitimde, sosyalizmden daha ziyade ırkçı düşüncelere önem verdiklerini kanıtlamaktadır. ÇHC'de bu tür milliyetçi düşünceleri aşılayan kurumlar Althusser'in değimiyle "öğretimsel devlet ideolojik aygıtları" dediği devlet okullarıdır (Althusser, 2000: 33).

Lion yine ABD web sitelerine yönelik saldırının daha da şiddetlenmesini vurgulayarak *"sonraki hareketimizde, büyük tesiri olan ve tanınmış web sitelere saldırmamız gerekiyor, örneğin, hükümet ve bir kısım büyük meşhur web sitelere"* ifadesini kullanmaktadır. Lion ayrıca hareketten memnun olmayan halde *"çok iyi bir şeklide organize olmadan harekete geçtik, bundan dolayı hareketimiz çok karışık oldu, Ananı senkaf"* şeklinde küfürlü konuşmaktadır. Üyelerden HUHU37, *"bazıları gitmiş Kore web sitelerine saldırmış ! ! bir de ana sayfa düzenleyici teknik hizmet ünitelerine gitmiş, inanamıyorum"* şeklindeki ifadesiyle sen kim, onlar kim, herkes ayağını yorganına göre uzatsın anlamında konuşmaktadır. Haber metni bu şekilde etken cümle yapıları ile verilmektedir. Haberde yine "hücum", "saldırı gücü", "ayakta kalmak" ve "karatmak" gibi eğretileme sözcükleri sıkça kullanılmaktadır. Bu sözcükler içinde daha önce üzerinde analizi yapılmadıkları ise "saldırı gücü" ve "ayakta kalmak"tır. Lion'nun "saldırı gücü"den kasti, Çinli hackerların bilgisayar konusundaki teknik becerisi ve bu beceriye sahip hacker sayısıdır. Tam aksine, Çinli hackerların çoğu Lio'nun istediği ya da ABD'li hackerlarla boy ölçüşebilecek kapasiteye sahip değillerdir. Lion'nun kullandığı öbür eğretileme sözcüğü ise "ayakta kalmak"tır. Lion Çinli hackerların hacker camiasında iyi bir imaj ve yüksek teknik becerileriyle uzun vade tanınması ve hüküm sürmesini istemektedir. Çinli hackerlar aksi halde diğer yabancı hackerlar özellikle ABD ve Japonya

gibi “düşman” ülke hackerları arasında itibar kaybı yaşanacaktır ki bu Çinli hackerlar için intihar ile eşdeğerdir. Lion’nun “ayakta kalmak” eğretilemesi işte bu anlamda yorumlanılabilir.

Haber metninin retoriği ve ikna dili ise china.com, ÇKHB toplantısındaki konuşmalardan yola ABD istihbarat yetkilisinin Çinli hacker hareketinin “Çin hükümeti tarafından gizli desteklenmektedir” iddiasını çürütmeyi amaç edinmektedir. Çinli Hacker’ların hükümet tarafından değil, halkın kendi aralarında oluşturduğu bir sanal örgüt aracılığıyla hareket etmekte olduğunu ispat etmeye çalışmaktadır.

2. Kategoride yer alan 12 haberi kısaca özetlediğimizde; 30 Nisan akşam saat 21:00 itibariyle Çinli hackerlar, ABD hackerlarının, ÇHC web sitelerine yönelik daha önceki saldırılarına karşın, ABD web sitelerine cevap niteliğinde karşı saldırı düzenlemeye başladı esas konuyu teşkil etmektedir. Çinli hackerlar ABD web sitelerinin güvenlik şifrelerini kırmayı başarmışlardır. Ancak asıl önemli olanı hackerlar web sitelere girdikten sonra var olan orijinal motif ve yazıları silerek yerine ABD ve “emperyalist düşünce” karşıtı siyasi ve ırkçı nitelik taşıyan sözcük, cümle ve sloganlar yazıp bırakmalarıdır. China.com sitesi de Çinli hackerlara destek çıkarak, hareketi, web sitesinde haber olarak yayımlamışlardır. Web sitede çalışan editör ve muhabirler olayı bir propaganda malzemesi olarak kullanmışlardır. Ellerindeki internet sitesi ise söz konusu ideolojik propaganda için bir araç rolünü üstlenmiştir. Konu ile ilgili analiz çalışmamız olayın akışını müteakip, 3. grupta da devam etmektedir. Çinli hackerlar “Ulusal Gençlik Bayramı” olarak belirlenen “4 Mayıs” tarihinde saldırının dozunu iyice artırma kararı almışlardır. Bilindiği gibi “4 Mayıs” Çinli gençlerin “batı emperyalizmi”ne karşı kazandıkları zafer hareketinin başlangıç tarihidir. ÇHC kurulduktan sonra “4 Mayıs” tarihi Çin gençlerinin her yıl kutlaması gereken ulusal bayramı olarak ilan edilmiştir. Bu nedenle ÇHC ve ABD hackerları arasında cereyan etmekte olan sanal çatışmanın daha da alevlenmesi beklenmektedir.

TABLO - 3

3. GRUP HABERLER: 4 MAYIS ÇİN ULUSAL GENÇLİK BAYRAMI

(4 MAYIS 2001 09:18:16 - 7 MAYIS 21:35:29)

Haber Sayısı	Haber Başlıkları	Yayımlanan Tarih
1	Ülkedeki web sitelerinin "hacker saldırısına karşı" önlemi	2001-05-04 09:18:16
2	Yetkililer hacker saldırısı konusunda uyarıda bulundu.	2001-05-04 09:20:07
3	Çin-ABD Hacker'larının internet savaşına yönelik büyük eleştiri	2001-05-04 09:22:12
4	Çin Hacker'lari bu akşam 10'da ABD Beyaz Saray web sitesine hücum edecek.	2001-05-04 13:23:59
5	Çin-ABD Hacker'lari "İnternet Dünya Savaşı"nın patlak vermesine neden oldu, çok sayıda ülke hacker'ları da çatışmaya katıldı.	2001-05-04 15:34:04
6	Çinli Hacker'larin dün akşam Beyaz Saray web sitesine yönelik gerçekleştirdiği toplu hücumundan canlı kesitler	2001-05-05 11:29:03
7	Çin hükümeti ilk defa karartılmış Çin web sitelerinin %12'isinin hükümet web siteleri olduğunu açıkladı.	2001-05-05 11:41:31
8	Beyaz Saray yetkilisi: dün akşam Beyaz Saray web sitesinin Hacker'lar tarafından 6 saat kullanım dışı bırakıldığını kabul etti.	2001-05-05 11:45:59
9	ABD Hacker'lari "Tek Çin Prensibi" altında Tai Wan web sitelerine de saldırdı.	2001-05-05 11:58:03
10	ABD güvenlik yetkilisi "Beyaz Saray web sitesi iki şanslı fırsatı yakalamayı başardı" ifadesini kullandı.	2001-05-06 15:18:54
11	4 Mayıs saldırısı başarı sayılmaz, 8 Mayıs günü Çin "Kızıl Hacker"leri kuvvet toplayarak tekrar hücuma geçecek.	2001-05-07 09:25:31
12	Çinli Hacker'lar ABD'nin 900'den fazla web sitesine başarılı bir hücum gerçekleştirdi saldırısı"ndan korunma uyarısında bulundu.	2001-05-07 10:58:11

1. Haber

Ülkedeki Web Sitelerin "Hacker Saldırısına Karşı" Önlemi

4 Mayıs 2001 09:18:16

13 Nisandan itibaren, ABD hackerlari uluslararası bağlantılı ulaştırma web sitesine delilerce hücum etmeye başladı. En son hücum geri püskürtüldü. Uluslararası Bağlantı Ulaştırma teknik direktörü Bay Zhao, muhabirimize o günlerde yaşananları anlattı. 13 Nisan gece yarısından sonra saat 2'de denetici, normal gece nöbetinde çalışıyordu, "Mavi Kalkan Ateş Koruma Duvarı"ndan aniden ciddi bir alarm sesi yükseldi, site deneticisi bir hackerin tarama yapmakta olduğunu fark etti, hacker web sitesine girebilmek için ağ içinde uygun delik açık arıyordu, denetici hemen tarayıcı karşıtı cihazı çalıştırarak, hackeri geri püskürttü. 14 Nisan sabah 5'te "Ateş Koruma Duvarı" (firewall) yine

> uyarı alarmı vermeye başladı, web sitesinin IP numarasını nereden elde ettiği sır olan bir hacker 100'den fazla geleneksel hücum yöntemini kullanarak tekrar siteye girmeye çalışıyordu. Yine "Ateş Koruma Duvarı" yardımıyla tarama yaparak, hacker saldırısını geri tepmeyi başardık.
> 15 Nisan Gece yarısından sonra saat 1'de, hacker öfkelenmiş bir halde tekrar gelerek peş peşe 10 sefer en yeni ve değişik saldırı yöntemleriyle, "Ateş Koruma Duvarı"na şiddetle saldırmaya başladı. Bu sırada "Ateş Koruma Duvarı" otomatik halde akıllı savunma sistemini harekete geçirerek, hackerin web sitemize karşı yapmayı planladığı saldırısını boşa çıkardı. Hacker bunun üzerine öfkeyle peş peşe 3000'den fazla IP numarasını denedi. Bu şekilde toplam 3 milyon defa hücum ederek, yine delicesine saldırıya geçti. "Ateş Koruma Duvarı" özellikle DOS saldırısına karşı geliştirilmiş bir savunma sistemi olduğundan hackerin partizanca saldırısını boşa çıkartmıştır. Hacker sonunda yenilerek pes etti. [44]

4 Mayıs 2001 saat 09.18.16 sıralarında yayımlanan haberdeki ana olay, ABD'li hackerlerin, Çin'deki uluslararası bağlantılı ulaştırma web sitesine çeşitli yöntemlerle saldırmaya çalışması ve ilgili web sitenin elinde mevcut teknik imkanlarıyla karşı koyarak söz konusu girişimi engellemeyi başarmasından ibarettir. Haber metninde web site teknik direktörü Bay Zhao muhabirin konu ile ilgili sorularını yanıtlamaktadır. Habere, "ülkedeki web sitelerin hacker saldırısına karşı önlemi" şeklinde bir başlık atılmaktadır. Ardından haber metnine, ABD'li hackerların uluslararası bağlantılı ulaştırma web sitesine "delilerce" hücum etti cümlesi ile giriş yapmaktadır. Başlık aslında konunu özet olarak sunmaktadır. Giriş paragrafında ise hangi web sitelere saldırdığı açıkça belirtilmektedir. Giriş paragrafındaki cümle içinde kullanılan "delilerce" benzetmesi, ABD'li hackerların, Çin web sitelerini haklamak için kullandığı teknik yöntemler ve gösterdiği yoğun çabadan ibarettir.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi iki bölümde değerlendirilebilir. Birinci bölümde, ABD'li hackerların uluslararası bağlantılı web sitesine 13 Nisan tarihinde ilk ve 14 Nisan tarihinde ise ikinci saldırı girişiminde bulunulduğu ancak, web site, elinde mevcut olan teknik imkanlarla söz konusu girişimi boşa çıkardığı anlatılmaktadır. İkinci bölümde ise ABD'li hackerların 15 Nisan gece yarısından sonra üçüncü defa ve önceki iki defasından daha şiddetli bir şekilde hücum girişiminde bulunulduğundan

[44] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010504/173171.html, 15.07.2001

bahsetmektedir. Sonuç olarak Çin web sitesinin yine kendi teknik imkanları ile bu saldırı girişimini de geri çevirdiği anlatılmaktadır. Haber metninde bahsedilen bu olaylar internet yoluyla gerçekleşmektedir. Nedeni ise uçak çarpışma olayı ve iki ülke hackerlarının internet ortamındaki karşılıklı çatışmasıdır. Metin içerisindeki bu olayların her hangi bir tarihi olayla bağlantısı kurulmamaktadır. Ancak uçak çarpışma olayı ile bağlantılı olduğu bilinmesinden ötürü söz konusu olaya açıkça değinilmemektedir. Haber metninde Çin web sitesi teknik sorumlusu Bay Zhao muhabirin sorularını yanıtlamaktadır. Haber metninde yer alan özne Zhao'yu olumlu, ABD'li hackerları ise olumsuz ve etken cümle yapısıyla vermektedir. Zhao, konuşmasında ABDli hackerları "delilere" benzeterek hücum girişimini "partizanca" olarak tanımlamaktadır. Yani acemi, bilgisiz ve yasadışı kimseler olarak aşağılamaktadır. Haber metninde ABDli hackerları ve girişimleri etken cümle yapısı ve olumsuz cümle yapısı içinde verilmektedir. Haber metninde aktör yine "hücum", "püskürtmek", "öfkelenmek" ve "saldırı" gibi eğretileme sözcükleri kullanmaktadır. Metin içinde "hücum" ve "saldırı" sözcükleri daha önceki çalışmalarda yine aynı anlamda kullanılmıştır. Ancak "püskürtmek" ve "öfkelenmek" benzetmeleri ise haber metni içinde ilk defa kullanılmaktadır. Yine özne Zhao'nun ifadesine bakılacak olursa, Çin web site teknik görevlisi ABD'li hackerların gerçekleştirmek istediği hücum girişimini toplam üç defa engellemeyi başarmıştır. Cümle içinde bu başarı sanki savaşta kendilerine saldıran düşman kuvvetlerini geri püskürtmüş gibi bir hava vermeye çalışmaktadır. Bunun dışında "öfkelenmek" benzetmesi de kullanılmıştır. Çinli yetkili ABD'li hackerin web siteyi ele geçirmek amacında yaptığı değişik, tekrar ve ısrarlı çabalarını "öfkelenmek" ve "şiddetle saldırmak" kelimeleri ile ifade etmeye çalışmıştır. ABDlı hackerin bu tür ısrarlı saldırısını *"Hacker bunun üzerine öfkeyle peş peşe 3000'den fazla IP numarasını denedi"* cümlesi ile ifade etmeye çalışmaktadır.

Daha önceki haberlerde yapılan bazı öngörüler 4 Mayıs günü "ÇKHB" üyeleri başta olmak üzere tüm Çinli Hacker'larin, ABD web sitelerine karşı saldırısın daha da şiddetleneceği yönünde olmuştur. Ancak başlıktan da anlaşıldığı gibi china.com'un ilk haberi saldırı değil, tam aksine ÇHC içindeki

web sitelerinin savunma konusuna ağırlık vermiştir. Yazar metninde, röportaj yaptığı şahsın soruları yanıtlarken kullandığı benzetmelere aynen yer vermiştir.

Metnin ikna dili ise Çin web sitelerinin dışarıdan gelecek olan Hacker'ların hücumlardan korunmasının ne kadar önemli olduğu, güçlü ve donanımlı olduğu düşünülen ABD'lı hacker "ustaları"nın, aslında bilgisiz ve partizanca hareket eden kimselerden oluşmuş olmasıdır. Muhabir Zhao'nun ifadeleri aracılığıyla Çin web sitelerine karşı bu tehlikenin hala devam etmekte olduğu ve en kısa zaman içerisinde devletin bu alana el atması gerektiği uyarısında bulunmaktadır.

2. Haber

Yetkililer hacker saldırısı konusunda uyarıda bulundu

2001-05-04 09:20:07

Bilgisayar internet ve enformasyon güvenlik denetim çalışma ofisi yetkilisi bugün Şin Hua Haber Ajansı muhabirinin özel ziyaretini kabul etti. Bu yetkili "Nisan ayının ortalarına geldiğinde, ülkemiz web sitelerini hedef alan saldırı olayları çok sıklıkla görülmeye başlandı." şeklinde konuştu.

Yetkili, nisan ayında uluslararası internet sistemine karşı saldırı yapan hacker sayısının binlerle ifade edildiğini, bu saldırılar içinde Çin'den gelen hacker sayısının yüzlerle ölçüldüğünü bildirdi. Yani Çin Hacker'lari saldıran toplam hackerin %13.82'sini teşkil ettiğini ifade etmektedir. Yetkili yine hacker saldırısına maruz kalan web sitelerinin %54'ünün ticari kuruluşlar, %12'si kamusal, %19'u eğitim ve araştırma kurumları, %15'i ise diğer kurum ve kuruluşların web siteleri olduğunu açıkladı. Ülke içindeki adını açıklamak istemeyen bir ticari kuruluşun bilgisayar teknik personeli kendi ifadesinde, nisan ayı içersinde kullanmakta olduğu internet web sitesindeki tarayıcı ve ölçüm hareket sayısın günde 80.000'e ulaştığı, web sitesine karşı yapılan hacker hücum sayısının ise günde 100'ün üzerine çıktığını bu saldırı hareketinin normal sürelerden sayı yönünden çok daha üstünde olduğunu kaydetti.

Edindiğimiz bilgilere göre, geçtiğimiz günlerde ortaya çıkan internetteki saldırı olayının bazı göze çarpar özellikleri bulunmaktadır. Kullanılan saldırı yöntemleri diğer zamanlara nazaran tek çeşit, yani çoğu elinde mevcut araçlarla, çalışma sisteminde yeni fark edilmiş bir dizi teknik açıklarımızı kullanarak saldırmaktadır. Ülkemizdeki bir çok web sitelerinde çalışan teknik personeller, bilgisayar konusunda yeterli eğitimi olmadığından veya denetim seviyesinin düşüklüğünden, bu tür basit hacker saldırılarına bile karşı koyamama ya da önlem alamama sıkıntısı yaşamaktadır.

Yetkili, daha büyük çapta gerçeklemesi beklenen hacker saldırısına karşı, ülke çapındaki tüm Bilgisayar Güvenlik Şirketleri, teknik elemanlarının görev yerlerine dönerek 24 saat hazır beklemeleri konusunda talimat verdiğini kaydetti. Yetkili yine, elemanlar kendi bölgelerindeki internet durumunu denetlemekle birlikte müşterilerden gelen şikayetleri dinleyerek, konuyla ilgili sorularını yanıtlamaya çalışacaklardır. Bu şekilde ağ sitemine gelecek olası zararları azaltarak korunma işlemlerini biraz daha genişletmiş oldu, ifadesini kullandı. Bei Cing Çi Ming Şin Çen İnternet Teknik Anonim Şirketi, "Aydın İnternet" adında bir hizmet faaliyeti başlatarak, Mayıs ayı boyunca ücretsiz

> olarak müşterilerin, güvenlik konusundaki çeşitli soruları yanıtlama ve sistemindeki açıkları kapatmaya yardımcı olma ve Bei Cing bölgesindeki hükümet web sitelerine ölçme ve onarma programları yükleme gibi hizmetleri vereceğini duyurdu. Yetkili, görevlilerin, internette saldırı olayı olduğunu fark ettiği an hemen Devlet Bilgisayar Şebekesi Kiriz Çözme Koordine Merkezine bildirmeleri gerektiğini hatırlattı. İnternet Adresi :(http://www.cert.org.cn) [45]

China.com'un 4 Mayıs günü saat 09:20:07 sularında yayımladığı haberindeki ana olay, ABD'li hackerların Çin web sitelerine yönelik gerçekleştirdiği saldırı ve bu saldırı girişimine karşı Çin web sitelerinin alması gereken önlemleri ile ilgili tartışmalardan ibarettir. Haber metninde Bilgisayar internet ve enformasyon güvenlik denetim çalışma ofisi yetkilisi ve adını açıklamak istemeyen bir ticari kuruluşun bilgisayar teknik personeli söyleme katılmaktadır.

Muhabir habere, "yetkililer hacker saldırısı konusunda uyarıda bulundu." şeklinde başlık atarak, metnin genel konusunu ile ilgili bir ön bilgi vermeye çalışmaktadır. Giriş paragrafında ise Nisan ayından itibaren Çin web sitelerine olan yabancı saldırıların sayısında artış görüldüğü ifadesine yer vererek, başlıkta değinilen uyarı konusunun nedenselliğini ortaya koymaktadır. Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi, üç bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde Bilgisayar, internet ve enformasyon güvenlik denetim çalışma ofisi yetkilisi ve adını açıklamak istemeyen teknik personel, yabancı hackerların Çin web sitelerine yönelik saldırısını kurumlara göre sayısal değerlendirmesi yer almaktadır. İkinci bölümde, muhabirin Çin'deki bilgisayar teknik personellerin eğitim durumu ile ilgili edindiği bilgileriye yer verilmektedir. Muhabirin edindiği bilgileriye göre, Çin'deki bilgisayar ve internet teknik personellerine verilen eğitim yeterli değildir. Onlar, yabancı hacker saldırılarına karşı web sitelerini koruyamaz. Üçüncü bölümde ise Bilgisayar Güvenlik Şirketlerinde görevli tüm personellerinin yabancı hacker saldırılarına karşı önlem almak ve sorunları çözmek amacıyla, 7 gün sürecek Emekçiler Bayramı tatilini yarıda keserek görevlerine geri döndükleri konusu işlenmektedir. Web site yetkilileri ayrıca olası hacker saldırısıyla

[45] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010504/173174.html, 15.07.2001

karşılaşıldığında hemen Ulusal Bilgisayar Şebekesi Kiriz Çözme Koordine Merkezine bildirmeleri yönünde de uyarılmaktadır.

Metinde olaylar ile ilgili herhangi bir arka plan ve ya tarihi geçmiş ele alınmamaktadır. Aynı zamanda önceki olaylarla da hiçbir ilişki kurulmamaktadır. Haber metninde Bilgisayar internet ve enformasyon güvenlik denetim çalışma ofisi yetkilisi ve adını açıklamak istemeyen bir ticari kuruluşun bilgisayar teknik personeli konuşmaktadır. Aktörlerin her ikisi yabancı hacker saldırılarındaki sayısal veriler ve Çin'de bilgisayar ve internet güvenliği konusunda görevli personellerin yetersiz eğitiminden şikayetçi olduklarını dile getirmektedir. Aktörler kendi düşüncelerini aktarırken her hangi bir ideolojik terim ve eğretileme sözcükleri kullanmamaktadırlar. Haber metninde aktörlerin rolü, Çin'deki bilgisayar ve internet konusundaki ilgili personel eğitimi, teknik donanımı ve diğer eksiklikleri açıkça dile getirerek, devleti bu konuda daha duyarlı olmaları yönünde uyarmaktır. Haber metninin cümle yapısı uzun ve etken bir şekilde verilmektedir.

Haber metninde *"çok sıklıkla", "saldırı", "hücum", "maruz kalmak", "yeterli eğitimi olmaması", "denetim seviyesinin düşüklüğü", "karşı koyamama" ve "önlem almama"* gibi eğretileme ve etken sözcükler yer almaktadır. Metin yazarı, yabancı hackerların Çin web sitelerine yönelik tahribat girişimini yine "saldırı" ve "hücum" benzetmeleri ile vermiştir. Muhabir, saldırıya uğrayan web sitelerini çaresiz, suçsuz ve masum göstermek amacıyla "maruz kalmak" eğretilemesini kullanmaktadır. Çin web sitelerde görevli teknik personellerin yetersizliğini ise "yeterli eğitimi olmaması", "denetim seviyesinin düşüklüğü", "karşı koyamama" ve "önlem alamama" gibi doğrudan anlaşılan sözcükler kullanmaktadır. Metnin ikna dili ise "tüm imkansızlıklarımıza rağmen ABDli hackerların saldırısına başarıyla karşı koymaktayız ve koyacağız" mesajından ibarettir. Muhabirin söz konusu haber metninde ifade etmeye çalıştığı husus, ÇHC devletinin kendi içlerindeki bilgisayar ve internet teknik donanım konusundaki yetersizlikleri görmesini sağlamak; yetkili kurumların bu konuda somut adımlar atarak üzerine düşen görevlerini tezden yerine getirmesine yardımcı olmaktır.

3. Haber

Çin-ABD Hacker'larının İnternet Savaşına Yönelik Büyük Eleştiri

2001-05-04 09:22:12

30 Nisan tarihinden itibaren dumansız bir "savaş" başlatıldı. Çin-ABD uçaklarının çarpışma olayı bu savaşın fitilini ateşlemiş oldu. Böylece "ÇKHB" kendiliğinden karşı atağa geçmiş oldu.

Edindiğimiz bilgiye göre, "ÇKHB"nin internetten karşı hücuma geçmesi 30 Nisan tarihinde başladı. Muhabirimiz öğleden sonra saat 5'de IRC içindeki "ÇKHB" web sitesine sızmayı başardı. Seferberlik toplantısı gizli yapıldığından dolayı toplantıya sadece birliğin üyeleri girebiliyordu. Saat 19:19'u gösterdiğinde, muhabirimizin de içinde bulunduğu üye olmayan katılımcılar fark edilerek birliğin görevlileri tarafından sohbet odasından atıldı. Muhabirimiz, 19:48 sularında tekrar girmeyi denediği sıralarda konuşmalar bitmişti. Bei Cing saati 8'de, üyeler gerçek savaşı çoktan başlatmıştı. Yurtdışı basınından aldığımız bilgilere göre, ABD istihbarat sorumlusu, "Çin Hacker'larının hücumu çok teşkilli şekilde düzenlenmiş bir harekettir. Gerçi biz bu harekete hükümet tarafından destek verildiği ya da organize edildiği ile ilgili bir sonuç çıkartma şansına sahip değiliz ancak bu hareket en azından hükümet tarafından gizlice desteklendiği inancındayız" şeklinde açıklama yapmıştır.

Muhabirimizin incelemesine göre, söz konusu hareket tamamıyla halk tarafından organize edilmiştir. Lion'un konuşmasından sonra, "Kızıl Hacker'lar" arasında bir ara nasıl ve hangi yöntemlerle hücuma geçecekler doğrultusunda karışıklık yaşandı. Bir süre tartışıldıktan sonra oturumu yöneten Lion, hemen kararını açıkladı, hareketin, çeşitli bölgelerden gelen üyelerin kendi sorumlusu tarafından küçük gruplara bölünerek devam edilmesi istendi. Çeşitli bölgelerden gelen "internetteki arkadaşlar" hemen kendi bölgelerinden gelenleri bularak küçük gruplara ayrıldı. Muhabirimiz, bu sırada tahmini olarak aldığı notunda, sohbet odasındaki katılımcıların, Liao Ning Eyaleti, Çong Çing Şehri, Fu Cien, Ce Ciang, Hu Bei, An Hui, Yün Nan, Guang Dong, Hei Long Ciang ve Ciang Su Eyaletlerinden geldiği ve hatta yurtdışındaki Çinlilerden oluşan grupların da olduğunu kaydetmiştir. Herkes kendi gruplarını buldu, grup üyeleri bir birine uyum içinde savaşı başlattı. Sohbet odasında bir üye ardı ardına yaşanan yeni gelişmeleri diğerlerine aktarıyordu.

ABD güvenlik uzmanı ifadesinde, ABD-Çin Hacker'larla arasındaki internet savaşı yerel tarih 30 Nisan (Bei Cing tarihi 1 Mayıs)'ta başladı. Beyaz Sarayın da içinde olduğu her iki ülke kamu web siteleri, elektronik mektup "bombası"nın hücumuna uğradı. Aynı zamanda birkaç ABD ve Çin web siteleri tamamıyla değiştirildi. Çin Hacker'larının esas saldırı hedefi Beyaz Saray dışında, FBI, NASA, ABD Meclisi, New-York Gazetesi, Los Angeles Zaman Gazetesi, CNN Televizyon Kanalı ve ABD Ulasal Radyo Şirketi'nden (NBC) ibarettir. ABD 新泽西 eyaletindeki bir İstihbarat Teknik Güvenlik Şirketi direktörü, "bu seferki hücum hareketindeki organizasyon seviyesi çok nadir görülmüştür" ifadesini kullandı.

ABD sitelerine karşı hücum tam bir gece gündüz sürdü. Muhabirimiz dün akşamki haberini yayına vermeden önce yani saat 10:00'da, "ÇKHB" tarafından ele geçirilen ABD web site sayısının 92'yi bulduğu haberi duyuldu. Bu sırada diğer üyelerden 600'den fazla (Tai Wan Bölgesinin de için olduğu) Çin web sitesinin ABD Hacker'lari tarafından haklandığı haberi geldi. Yapılan analiz sonucu, aslında birçok "KHB" üyeleri kararttığı web sitelerinin sayısını zamanında merkeze ulaştırmadığından böyle bir dengesiz neticenin ortaya çıktığı belli oldu. Çin-ABD arasında zaptedilmiş sitelerin oranında 1:3 gibi bir skor oluştu.

"ÇKHB" üyelerinden biri, bu tür olayların çıkmasındaki sebebi, ABD web sitelerinin hücumumuza karşı önceden önlemleri almış olmasından

kaynaklanmaktadır. Hücuma geçeceğimizi karşı taraf biliyordu, yani biz açık havada savaştık. Hücuma geçtikten birkaç dakika sonra karşı taraf kendi sitesini hemen onarmayı başardı. ABD tarafının hücum başarısı bizimkinden çok daha büyük. Başarısızlığımız esas olarak ülkemizdeki web site deneticilerinin güvenlik konusuna önem vermediğinden kaynaklanmaktadır.

Hacker Stratejisi

Bu harekat ile ilgili bir hacker şöyle konuştu. "Bizim amacımız sadece karşı saldırıya geçmek değil, daha fazla, ülkemiz web sitelerindeki mevcut güvenlik meselelerini deşifre ederek, ilgili makamlarının dikkatini çekmek ve onların bu konuları artık önemsemelerini sağlamaktır". Tao, Çin en eski hacker teşkilatı olan "Mavi Birlik"in üyelerinden biri olup şu an ÇKG'nun Guang Dong Eyalet sorumlusudur. Bu teşkilat karşı saldırı harekatında en büyük rol oynayan temel kuvvetlerden biridir. Onun anlattığına göre, "Hacker'lar önceden belirlenmiş bir tarihte buluşarak karşı saldırı harekatına aktif destek verdiler. Bu seferki karşı saldırının esas hedefi ABD hükümeti ve ordusuna ait web siteleridir. Çinli Hacker'lar bu konuda kendi duygularını kontrol ederek, ele geçiren web sitelerin sadece ana sayfalarını değiştirme prensibiyle çalışmışlardır. Karşı saldırı harekatında Hacker'lara, karşı siteye vurulan darbenin ağırlığı ABDlı Hacker'larin bize verdiği zarardan daha fazla olmaması talebi konuldu. Eğer ABD Hacker'lari tekrar hücum etmeye yeltenirlerse, biz de karşı saldırı hareketimizi bir üst seviyeye yükseltiriz".

Tao, "bu harekat sadece ABD Hacker'larına karşı başlattığımız karşı saldırıdan ibaret değildi. Bu bahaneyle Çin web sitelerinin güvenilirliğini denetlemektir". İfadesini kullanmıştır. Bu harekete, ABD h
acker teşkilatı Çin'deki toplam 500'den fazla web sitesini ele geçirdi. Bu web sitelerinin çoğu hükümet ve bilimsel araştırma kurumlarına aittir. Bu olay, Çin'in internet güvenliği konusunda ne denli zayıf olduğu gerçeğini açığa çıkarttı. Aynı zamanda, her iki taraf çoğunla Windows sitemine saldırmıştır. Böylece Windows sisteminin güvenlik duvarlarının ne kadar kolay delinebileceği gerçeği de ortaya çıkmış oldu. Ülkemizdeki çeşitli bilgisayar şirketleri de bu konulara dikkat etmesi ve kendi müşterilerinin sistemlerindeki bu tür teknik eksiklikleri fark etmesi ve giderebilmesi konusunda yardımcı olmaları gerekiyor.

Çinli Hacker'lar Acıdı

ABD internet güvenlik uzmanına göre, Çin Hacker'lari daha fazla taraftar üye kabul ederek hücum saflarını genişletmektedir. Aynı zamanda internette yeni katılımcılara kod adı "ABD'yi Katletmek" olan yazılım paketini temin etmektedir. Ancak onlar, yeni üyeler ya da taraftarlara sadece web sitelerinin ana sayfalarını değiştirme tekniğini öğretmiştir.

Web sitelerin DOS sistemine karşı saldırıda bulunmamışlardır. Bu uzman yine, Çinli Hacker'lar yakında "5. Dönem İnternet Savaşı"nı başlatmış bulunmaktadır, bu savaşlardan biri de Japonya'ya karşıydı. Çin Hacker'ları kendi aralarında karşılıklı olarak istihbarat ve saldırı araç alış verişi yaparak belli bir teşkili plan içinde hareket ederler. Bu özelliklerini hafta içinde yürüttüğü hücum süresi boyunca ortaya koydu. Aynı zamanda daha önce bahsettiğimiz gibi, Çin Hacker'lari kendi saflarına katılan yeni üyelere kod adı "ABD'yi Katletmek" olan yazılım paketi temin ederek, web sitelerine nasıl hücum edecekleri konusunda eğitim vermektedir. Bu yazılım paketi içinde önceden düzenlenmiş grafikli yazılar ve sloganlar bulunmaktadır. Onlara bu paketle birlikte sadece ana sayfayı nasıl değiştireceği ile ilgili bilgi verilmiş olup, ABD web sitelerini gerçek anlamda nasıl bozguna uğratılır bilgisi verilmemiştir. Onlar diğer insanlara bu web sitelerini bozguna uğratmamaları ile ilgili taleplerde bulunmuşlardır.

ABD internet güvenlik şirketi ve hükümeti sıkı işbirliği içinde söz konusu savaşı gözlemlemektedir. Onlar bu savaşın şiddetinin yükseleceği endişesi içinde olduğunu ifade etmişlerdir. Bazı yorumculara göre savaşın şiddetinde daha fazla artış olmayacaktır. Aksi halde durum her iki taraf için çok vahim olacaktır.

İnternet güvenlik uzmanı Jek, Çinli Hacker'ların elinde söz konusu elektronik mektup bombasından daha güçlü silah bulunmaktadır, onlar bu silahla DOS (Disk Operating System) sistemimizi kolayca geçebilirlerdi. ABD hükümeti de bu tehlikeyi hissederek çoktan korunma önlemleri aldı.

Bugün "büyük hamle" hareketi başlanacaktır
ABD'den gelen habere göre, "4 Mayıs Ulusal Gençlik Bayramı"nın gelmesiyle birlikte, Çin Hacker'larının ABD web sitelerine karşı saldırısı en üst seviyeye çıkması beklenmektedir. Aynı zamanda ABD'li Hacker'lar da tehdit savurarak karşı atağa geçeğini ifade ettiler. Onlar da ABD'de mevcut 7-8 hacker örgütleri ile birleşerek kod adı "Çin Planı" olan bir birlik oluşturmuş bulunmaktadır. İnternet güvenlik uzmanlarının ifadesine göre, Çin-ABD hacker teşkilatlarının karşılıklı saldırılarında sadece web sitelerinin ana sayfalarını değiştirerek, kendi sloganları ve resimleri yerleştirmekten başka, sistemin tümüne zarar verici bir girişimleri bulunmamaktadır, bunun dışında değişik bir durum yaşanmayacaktır. İnternet güvenliğinden sorumlu bir ABD'li yetkili açıklamasında, "Çin hacker saldırısının yoğunlaşacağı bir dönemdeyiz, tahminimce şu ana kadar yaklaşık 150 ABD web sitesi Çinli Hacker'ların hücumuna maruz kaldı" şeklinde konuştu. O yine "bugün (ABD tarihi 1 Mayıs) hacker hücumuna karşı zor bir gün geçirdik, onların (Çin Hacker'lari) saldırısı her an her yerden gelebilir ancak, saldırdıkları çoğunlukla küçük web sitelerden ibarettir" şeklinde ifade kullandı.
ABD İnternet güvenlik uzmanının yorumuna göre, 4 Mayıs geçtikten sonra, bu tür saldırılar adım adım azalacaktır. İlgili yetkililer devlet bilgisayar şebekesi ile enformasyon güvenlik denetim çalışmaları ofisi yetkilisi önceki günlerde Xin Hua Haber Ajansı muhabirimizin özel ziyaretini kabul etti. Röportaj sırasında yetkili "nisan ayının ortalarına geldiğinde, ülkemiz (ABD) web sitelerini hedef alan saldırı olayları sık sık ortaya çıkmaya başladı" şeklinde konuştu. O ülkemizdeki (ÇHC) internet ile uğraşan kurum ve şahısları hacker saldırılarından korunmaları konusunda uyarda bulundu. [46]

4 Mayıs gününün hacker savaşı ile ilgili üçüncü haberi bir önceki haberden (09:20:07) yaklaşık iki dakika sonra saat 09:22:12 sularında yayıma girmiştir. Haberdeki ana olay ÇKHB ve diğer Çinli hackerların bu harekette, kendilerine özgü bir dizi ahlaki kurallar belirlediği, bu kurallar gereği ABD web sitelerine yönelik gerçekleşmekte olan karşı saldırıda aşırıya kaçmama ve karşı web sitelere haddinden fazla zarar verilmeme zorunluluğunun olduğu dile getiriliyor. Habere, "Çin-ABD Hacker'larının internet savaşına yönelik büyük eleştiri" başlığı kullanılmaktadır. Başlıktan da anlaşıldığı gibi bu hareket, her iki hacker grubu tarafından doğru olduğuna inanılarak yürütülmekte olsa da resmi çevrelerce olumsuz yönden eleştirilmeye başlandığına işaret etmektedir. Giriş paragrafında ise hacker savaşanın ortaya çıkmasındaki nedenlerden kısaca bahsedilmektedir. Haberin öyküsünde ABD istihbarat sorumlusu, Lion, ABD güvenlik uzmanı,

[46] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010504/173178.html, 15.07.2001

ABD İstihbarat Teknik Güvenlik Şirketi direktörü, ÇKHB üyeleri, adı açıklanmayan Çinli hacker, Mavi Birlik üyesi Tao, ABD güvenlik uzmanı, ABD internet güvenlik şirketi, ABD Hükümeti, adı belirtilmemiş yorumcular, internet güvenlik uzmanı Jek, ABD'li internet güvenliğinden sorumlu yetkili gibi aktörler yer almaktadır. Aktörlerin ortak fikri internet güvenliği ve hacker konusundaki olumsuz eleştirilerdir. Ancak Çin ve ABD'li hackerlar kendi hareketini bu olumsuz eleştirilerin dışında tutarak, yaptıklarının doğru olduğunu kabul ettirmeye çalışmaktadır.

Haber metni diğer metinlere nazaran biraz uzun olup örgüsü ve işleniş biçimi toplam dört bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde önceki haber metinlerinde de yer alan çatışma öncesi ve sonrası tartışılan ve duyurulan konular tekrar işlenerek olayın hafızalarda yeniden canlanması sağlanmaya çalışılmaktadır. İkinci bölümde "hacker stratejisi"nden bahsedilmektedir. Muhabir, soyadı "Tao" olan Çinli hackerin, hareketin sadece ABD web sitelerine yönelik saldırıyla sınırlı olmadığı, Çin'in bilgisayar konusundaki zaaflarını ilgili yetkililere duyurmayı da amaç edindikleri ifadesine yer verilmektedir. Haberin bu kısmında Hacker'larin kendine göre geliştirmiş belli bir ahlak kurallarının da olduğu ileri sürülmektedir. Yani ABD web siteleri Çin web sitelerine ne derecede zarar vermiş ise Çinli Hacker'ların de eşit ağırlıkta zarar vermeleri, daha fazla ileriye gitmemeleri gibi bir dizi konuları prensip haline getirildiği konusu işlenmektedir. Üçüncü bölümde Çinli Hacker'larin ABD'lilere acıdığı yani kıyamadığı konusu küçük başlık şeklinde sunulmaktadır. Muhabir haberin bu bölümünü kaleme alırken adı açıklanmayan bir internet güvenlik uzmanının görüşüne başvurmaktadır. Uzman, Çinli Hacker'larin teşkilli bir şekilde hareket ettiğini, ABD web sitelerini karıştırmak için çok daha etkin yazılım programlarına sahip olduğunu ancak, karşı tarafa haddinden fazla zarar vermenin hacker ahlakına aykırı olduğundan dolayı yapmak istemediklerini yani acıdıklarını ileri sürmektedir. Haberin dördüncü bölümünde ise *"Çin Ulusal Gençlik Bayramı"* olan 4 Mayıs yani haberin yayımladığı gün, Çinli Hacker'ların ABD web sitelerine yönelik saldırısının yoğunlaşacağı tahmini yapılmaktadır. Olaylar, tamamıyla internet üzerinde cereyan etmektedir; nedenleri ise yine 1 Nisan

tarihinde ortaya çıkan “ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı” ve ardından gelişen ABD’li hackerlerin ÇHC web sitelerine yönelik yapılan saldırılarıdır. Haberde geçen olaya her hangi bir tarihi geçmiş bağlantısı kurulmamaktadır. Yalnız haber metnindeki olay ile önceki uçak çarpışma ve ABD’li hackerların saldırı olayıyla nedensellik ilişkisi içinde bağlantı kurulmaya çalışılmaktadır.

Haber metninde ABD istihbarat sorumlusu, Lion, ABD güvenlik uzmanı, İstihbarat Teknik Güvenlik Şirketi direktörü daha önceki haberlerde yer verilenler konuşmalarına tekrar yer verilmektedir. Daha önceki çalışmamızda bu konuya değindiğimizden dolayı tekrar analizi yapılmayacaktır. Metinin devamında yer alan ÇKHB üyeleri, adı açıklanmayan Çinli hacker, Mavi Birlik üyesi Tao, ABD güvenlik uzmanı, ABD internet güvenlik şirketi, ABD hükümeti, adı belirtilmemiş yorumcular, internet güvenlik uzmanı Jek ve ABD’li internet güvenliğinden sorumlu yetkili gibi yeni aktörlerin görüşlerini ele almaya çalışacağız.

Söyleme katılan Çinli hacker, amacının ABD web sitelerine sadece saldırmak olmadığını daha fazla ülke web sitelerindeki mevcut güvenlik meselelerini deşifre ederek, ilgili makamlarının dikkatini çekmek ve onların bu konulardaki duyarlılığını artırmak olduğunu ileri sürmektedir. Tao adındaki Çinli hacker, karşı saldırının esas hedefinin ABD hükümeti ve ordu web siteleri olduğunu, web siteler ele geçirildikten sonra eşit ağırlıkta zarar verildiklerini savunmaktadır. Ayrıca “eğer ABD Hacker’lari tekrar hücum etmeye yeltenirlerse, biz de karşı saldırı hareketimizi bir üst seviyeye yükseltiriz” şeklinde tehdit ifadeleri kullanmaktadır. O da hareketin öbür amacını Çin internet güvenliği ile ilgili yetkililerin dikkatini çekmek olduğunu ileri sürmektedir. ABD internet güvenlik uzmanı, Çinli hackerların geliştirdiği kod adı “ABD’yi Katletmek” olan yazılım paketinden bahsederek, yeni üyeler ya da taraftarlara ABD web sitelerinin sadece ana sayfalarını değiştirmekle sınırlı kaldığını onlara başka teknik yöntemleri öğretmediğini söylemektedir. Muhabir bu iki açıklamayı bir arada kullanmakla Çinli hackerların kendi prensiplerine sahip çıktıklarını eğer isterlerse daha fazla yapabileceği fikrini ortaya atmaya çalışmaktadır. Adı verilmeyen yorumcu aktörler “savaşın”

daha şiddetli olmayacağını aksi halde her iki taraf için vahim sonuçlar ortaya çıkacağını savunmasını yapmaktadır.

ABDli internet güvenlik uzmanı Jek, Çinli Hacker'ların elindeki saldırı programlarını "elektronik mektup bombası"na benzeterek ellerinde bundan daha güçlü "silah"ların olduğunu savunmaktadır. Bundan dolayı ABD hükümeti de ona göre önlem aldığını iddia etmektedir. İnternet güvenliğinden sorumlu öbür ABD'li yetkili "Çin hacker saldırısının yoğunlaşacağı şu ana kadar yaklaşık 150 ABD web sitesinin Çinli Hacker'larının hücumuna maruz kaldığı ifadesini kullanmaktadır. O yine 1 Mayıs tarihinde hacker hücumuna karşı zor bir gün geçirdiği ancak, zarar verdikleri çoğunlukla küçük web sitelerden ibaret olduğu yönünde ifadeler kullanmaktadır. Haber metninde yer alan aktörlerin haberin inşasında belirleyici rol üstlenmektedir. Konun açıklığa kavuşturulması, Çinli hacker saldırıların devlet web sitesi olan china.com tarafından meşrulaştırılma çabalarına yardımcı olmaktadır. Metin içerisinde ABD hükümeti ve hackerlar olumsuz özne olarak sunulmaktadır. Metin içerisinde Çin hükümeti ile ilgili hiçbir iddia ya da açıklama yer almamaktadır. Sanki Çin hükümetinin bu iş ile ilgilenmediği izlenimi verilmektedir.

Haber metninin cümle yapısı etken ve uzun cümlelerden oluşmaktadır. Metin *içerisinde "savaş fitili ateşlemek", "hücum", "saldırı", "sızmak", "elektronik mektup bombası", "açık havada savaşmak", "ABD'yi Katletmek", "bozguna uğratılmak" ve "maruz kalmak"* gibi eğretileme sözcükleri yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Metin içerisinde "savaş fitili ateşlemek" eğretilemesi hackerların web sitelere karşı tahribat girişiminin başlatılması için kullanılmaktadır. Metin içinde yer alan "hücum" ve "saldırı" eğretilemeleri hackerların karşı web siteleri ele geçirmek için gerçekleştirdiği girişimden ibarettir. web site ele geçirildikten sonraki tahrip işlemlerine "bozguna uğratılmak" eğretilemesi kullanılmaktadır. Çinli hackerlar ABD web sitelerini ele geçirmek için bir çeşit yazılım programı hazırlayıp internet ortamında üyelere dağıtmıştır. Bu program karşı web siteye zarar verdiğinden dolayı "elektronik bomba" adını almıştır. Önceden tasarlanmış e-postayı bir bombaya benzetmektedir. ABD internet güvenlik uzmanlarından birinin yaptığı açıklamasında ABD web sitelerinin Çinli hacker saldırısına uğradığı

olayını “maruz” sözcüğüyle ifade etmektedir. uzmanın bu sözcüğü kullanmasındaki neden ise ABD web sitelerinin, aslında suçsuz, hiçbir karşılık gösterme gücü olmayan ve olayla ilgisi bulunmayan sanal kurumlar olduğunu göstermektir.

China.com’un bu haberinde konu daha fazla Çinli hackerların saldırı sırasında kullandığı teknik yöntemler ve prensipleri ile ilgilidir. Metinin ikna dili ise Çinli hackerlar aslında daha fazlasını yapabilirdi ancak, ahlaki prensipler çerçevesinde bunu yapmadı. China.com’un da ileri sürdüğü düşünce bundan pek farklı değildir. China.com, özellikle ABD’li uzmanların çeşitli görüşlerine yer vermek yöntemiyle hacker konusundaki düşüncesinin doğru olduğunu kanıtlamaya çalışmaktadır.

4. Haber

Çin Hacker’ları Bu Akşam 10:00’da ABD Beyaz Saray Web Sitesine Hücum Edecek.

2001-05-04 13:23:59

Çin Hacker’lari bu akşam 10’da ABD Beyaz Saray web sitesine hücum edecek. Çin hacker teşkilatı “ÇKHB” bu akşam saat 10’da “Beyaz Sarayı Bombalama” hareketini başlatacaktır. Aynı zamanda internetten tüm Çinli internet kullanıcılarına, tsunami dalgasının karayı vurarak hayatı felç ettiği gibi Beyaz Saray web sitesini hep birlikte felce uğratmak için çağrıda bulundu. Katılımcılara gerekli hücum yazılım paketini temin edeceklerini de açıkladı.
Hong Kong Aydın Gazetesinin haberinde, Çin’in bir başka hacker teşkilatı olan “Çin Kartallar Gurubu”nun Guang Dong Eyalet sorumlusu Tao’a göre, onlar bu seferki hücum hareketinde ordunun esas gücünü oluşturmaktadır. Bu seferki saldırı hedefi özellikle ABD hükümeti ve ordu web siteleri olup, ana sayfaların ekranı silinerek yerine kendi sloganlarını yerleştirmek esastır.
O yine, “bu seferki hareketimiz sadece ABD Hacker’larine karşı hücum hareketi değildir, önemli olanı Çin internet web sitelerinin güvenliğini denetlemektir. Geçtiğimiz günlerde ABD’deki bir hacker teşkilatı toplam 500’den fazla web sitemizi ele geçirdi, bunların çoğu hükümet, eğitim ve araştırma kurumlarına ait web sitelerdir. Biz böylelikle kendi web sitelerimizde korunma eksikliğimiz olduğunu yetkililere duyurmuş oluruz. Ayrıca saldırıya maruz kalan web sitelerinin hepsi Windows sistemi kullanıyor. Bu sistemde güvenlik açığı olduğu dikkate değer” şeklinde konuştu. Haberde yine, “ÇKHB” Çinli internet kullanıcılarını ABD Beyaz Sarayına hep beraber hücum etmeye davet etmekten başka, katılımcılara Beyaz Saraya hücum etmenin değişik yöntemlerini, siteye giriş usulü, hücum araçları, konuyla ilgili yazılım paketlerinin nasıl indirileceği gibi bilgisayar becerilerini de öğretirler. [47]

[47] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010504/173255.html, 15.07.2001

4 Mayıs'ın konu ile ilgili dördüncü haberindeki ana olay, Çinli hackerların akşam saat 10:00'dan itibaren ABD Beyaz Saray, hükümet ve ordu web sitelerine yönelik gerçekleşecek hücum mesajı ve hazırlığıdır. Bir önceki haberden (09:22:12) tam dört saat sonra (13:23:59) yayımlanan haberin başlığı "Çin Hacker'ları bu akşam saat 10:00'da ABD Beyaz Saray web sitesine hücum edecek" şeklinde atılmaktadır. Başlıkta akşam saat 10'da ABD devletinin kalbi olan Beyaz Saray web sitesine saldırı düzenleyeceği mesajı verilmektedir. Giriş paragrafında yine aynı konu işlenmekle birlikte hareketin adı da "Beyaz Saray Bombalama" hareketi olarak açıklanmaktadır. Haberde "Çin Kartallar Gurubu"nun Guang Dong Eyaleti sorumlusu Tao aktör olarak yer almaktadır. Tao, haber metninde okuyuculara hareketin amacını anlamasına yardımcı olmaktadır.

Haberin örgüsü ve işleniş biçimi iki bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde; ÇKHB, Çinli hackerlardan belirlenen saatte, tüm gücünü birleştirerek ABD Beyaz Saray web sitesine yönelik topluca hücuma geçmesi çağrısında bulunmaktadır. İkinci bölümde ise, Guang Dong Eyaleti sorumlusu Tao'nun saldırı konusundaki öneri ve prensiplerine yer vererek, saldırının sadece Beyaz Saray ile sınırlı kalmayacağını, bunun dışında ABD hükümeti ve ordu web sitelerine de aynı ağırlıkta hücum edileceğini duyurmaktadır. Ayrıca ABD web sitelerine hücum etmenin teknik yöntemleri ve bu yönde hazırlanmış hazır saldırı yazılım programlarının, harekete katılmak isteyen "acemi" hackerların nasıl kullanacakları ile ilgili de eğitim verecekleri konusu işlenmektedir. Metin içerisinde işlenmekte olan olayın nedeni yine "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı" ve olay sonrası ABDli hackerların Çin web sitelerine saldırmasıdır. Ancak bu olay, okuyucular tarafından bilindiği sanıldığından, metin içerisinde yer verilmemektedir. Olay, her hangi bir tarihi geçmişle ele alınmamaktadır.

Haber metninde "Çin Kartallar Gurubu"nun Guang Dong Eyaleti sorumlusu Tao'nun görüşlerine yer verilmektedir. Tao, Çinli hacker topluluğunu bir "ordu"ya benzetmekte ve saldırının özellikle ABD hükümet ve ordu web siteleri üzerine yoğunlaşması gerektiğini vurgulamaktadır. Tao, aynı zamanda hareketin amacının sadece ABD web sitelerine yönelik

olmadığını, aynı zamanda Çinli yetkililerin dikkatini ülke internet güvenliğine çekmek olduğu fikrini ileri sürmektedir. Haber metninde tekrar karşımıza çıkan "savaş", "hücum" ve "saldırı" eğretileme sözcükleri dışında "Beyaz Sarayı Bombalama", "tsunami dalgası" ve "felce uğratmak" gibi sözcüklere de rastlanmaktadır. Haberin içeriğinde, Çinli Hacker'ların Beyaz Saray web sitesini ele geçirerek tahrip etme girişimlerini *"bombalama"* olarak tanımlanmaktadır. Muhabir, metin içerisinde Beyaz Sarayın gerçekten bombalanacağı izlenimini vermektedir.

Daha önceki haberlerde bahsedildiği gibi ÇKHB internette ülke genelinde ABD web sitelerine yönelik saldırı için genel seferberlik toplantısı düzenlemiştir. Söz konusu seferberlikten sonra sayıları henüz belli olmayan ya da kalabalık olduğu sanılan Çinli Hacker'ların, toplu halde saldırıya geçmesini bir "tsunami dalgası"na benzetmektedir. Yani Çinli Hacker'lar bir "tsunami dalgası" gibi hareket ederek, ABD Beyaz Saray web sitesini harabeye çevirmeyi düşünmektedirler. Benzetme metin içinde "*…internetten tüm Çinli internet kullanıcılarına, tsunami dalgasının karayı vurarak hayatı felç ettiği gibi Beyaz Saray web sitesini hep birlikte felce uğratmak için çağrıda bulundu."* şeklinde yer almaktadır. Çin'deki sayıları altmış milyondan fazla internet kullanıcısının en azından 1/5'i bu harekete katılacak olurlarsa Beyaz Saray web sitesi için gerçekten "tsunami dalgası" gibi korkunç bir felaket ortaya çıkması beklenebilir. Çinli Hacker'lar burada ABD'yı teknolojik becerisi ile değil, tam tersine kalabalık nüfusu ile tehdit etmektedir. Muhabir, metin içerisinde Çinli Hacker'larin birer asker, teşkilatlarının bir "ordu"ya benzetmektedir.

Metnin ikna dili ise ÇHC kalabalık nüfusa sahiptir. Üstelik her konuda hızla gelişmekte olan bir büyük ülkedir. Çinli hackerlar, ülkenin sanal sınırlarını kendi gönüllülerden oluşan sanal ordusu ile koruyacaktır. Onları, hiçbir güç durduramayacaktır. Metni bütünsel olarak analiz ettiğimizde, Çinli Hacker'lar sanal ordusu ile ABD web sitelerine değil, aslında ABD devletine karşı savaşmaktadırlar.

5. Haber

Çin-ABD Hacker'lari "İnternet Dünya Savaşı"nın patlak vermesine neden oldu, çok sayıda ülke Hacker'ları da çatışmaya katıldı.

2001-05-04 15:34:04

Hong Kong Ming Bao Gazetesi haberi, Çin-ABD Hacker'ları arasında geçen internet savaşı, diğer ülkelerdeki Hacker'ların da katılımıyla "Dünya İnternet Savaşı"na dönüştü. Bir kısım üçüncü dünya ülkelerindeki Hacker'lar ABD saflarına geçerek Çin'e karşı savaşmış ise Çin Hacker'larına gelişmiş ülke Hacker'larından da yoğun destekler geldi.
Bugün 4 Mayıs anma günü ve "Ulusal Gençlik Bayramı". Bu akşam Çinli Hacker'lar ABD Beyaz Sarayına yönelik geniş çaplı bir saldırı başlatacaktır. Çin-ABD hacker savaşı gittikçe kızışmaya başladı. Birçok ülkede bulunan Hacker'lar da bu savaşın içine karıştı. ABDli Hackerları Suudi Arabistan, Pakistan, Hindistan, Brezilya, Arjantin ve Malezya gibi ülkelerdeki Hacker'lardan destek gördü. Japonya, Güney Kore ve Endonezya Hacker'ları Çin'in yanında yer aldı.
ABD internet güvenlik şirketi "Vigilinx"'e göre, her gün devam eden hacker savaşında her iki taraftan yenen, yenilen olur. Aslında tek başlarına savaşmayı düşünen ABDli Hackerlar, şimdi bir ordu oluşturarak, Çine karşı hücuma hazırlanıyorlar. Bir kısım internet güvenlik uzmanları, Çin-ABD Hacker'ları arasındaki savaş sadece karşılıklı web sitelerin ana sayfalarını değiştirmek sınırlı kalacağı, bunun ötesine geçmeyeceği iddiasında bulundu. [48]

China.com, 4 Mayıs günü saat 15:34:04'teki konu ile ilgili yayımlanan haber, Hong Kong'da faaliyet göstermekte olan Ming Bao (Aydınlık Gazetesi) adındaki bir gazeteyi kaynak göstermektedir. Haberdeki ana olay, Çin-ABD Hacker Savaşı'nın, diğer ülke hackerlarının da kamplaşarak söz konusu savaşa katılmasına neden olmasından ibarettir. Haberde, Çin ve ABD hackerları dışında, diğer Asya ve Avrupa ülkelerinden katılım sağlayan hackerlar da birer aktör olarak yer almaktadır. Bu aktörler, Çin veya ABD taraftarı olarak çatışmaya destek vermektedir. Bunun dışında kendi görüşlerini bildiren bir de ABD internet güvenlik şirketi Vigilinx ve adı belirtilmemiş internet güvenlik uzmanları da bulunmaktadır.

Haber metninde "ÇHC-ABD hackerları internet dünya savaşının patlak vermesine neden oldu, çok sayıda ülke hackerları da çatışmaya katıldı." şeklinde başlık kullanılarak diğer ülke Hacker'larının ayrı ayrı Çin-ABD Hacker'larının yanlarında yer alarak kamplaşmış bir şekilde savaşa katıldığı belirtilmektedir. Haberin giriş paragrafı, başlıkla aynı konu üzerinde birleşmektedir. Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimini iki bölümde

[48] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010504/173267.html, 15.07.2001

değerlendirmek mümkün olmaktadır. İlk bölümde, haberin yayımlandığı tarihin ÇHC'nin resmi bayramı olan " 4 Mayıs Ulusal Gençlik Bayramı" olduğu belirtilerek, Çinli hackerların bu özel günün anısına Beyaz Saray web sitesine yönelik geniş çaplı saldırı gerçekleştirebileceklerine dikkat çekmeye çalışmaktadır. Ayrıca iki ülke hacker savaşının gittikçe kızışmaya başladığı, bu çatışmaya bir de diğer ülkelerden de katılımcılar olduğu belirtilmektedir. İkinci bölümde ise ABD internet güvenlik şirketi Vigilinx ve internet güvenlik uzmanlarının görüşlerine yer verilerek, ABD'li hackerların Çinlilere karşı güçlerini birleştirerek geniş çaplı saldırı hazırlığında bulunduklarını bildirmektedir.

Haber metninde cereyan eden olayların nedenleri bilindiği gibi iki ülkenin uçaklarının çarpışması olayı olup, sonucu hacker savaşı ile devam etmektedir. Haber metninde herhangi bir tarihi arka plandan söz edilmemekte ancak, Çinli hackerların özellikle "4 Mayıs Ulusal Gençlik Bayramı"nda saldırının şiddetini artıracağı konusunun "4 Mayıs" tarihi ile ne tür bir ilişkisi olduğu sorusunu ortaya çıkarmaktadır. Neden "4 Mayıs" ? .

4 Mayıs 1919'da İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya, İspanya, Portekiz, Amerika, Rusya ve Japonya gibi ülkelerin, Çin hükümetini "eşitsiz" olduğu iddia edilen bir takım antlaşmalara imza atmaya zorlaması, Çin'deki öğrenci gençlerin yoğun protestosuna yol açmıştır. Çinli gençler, bu harekette, kendi hükümetlerini söz konusu antlaşmalara imza atmaktan vazgeçirmeyi başarmıştır. Çin'in yakın zaman tarihinde cereyan eden bu olay "4 Mayıs Hareketi" olarak bilinmektedir. "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı"nın ardından ortaya çıkan "İnternet Savaşı", "1 Mayıs Emekçiler Bayramı" ve "4 Mayıs Ulusal Gençlik Bayramı"na da denk gelmektedir.

"İnternet Savaşı"nın bu tarihlerde yani nisan ve mayıs aylarında ortaya çıkmasını tesadüf bir olay olarak düşünülse de, Çinli Hacker'ların, ABD hükümeti ve ordusuna karşı yürüttüğü ideolojik savaşın tamamen bilinçli bir davranış olduğu düşünülebilir. Haber metnindeki öykü, önceki "uçak çarpışması olayı" ile yakından ilişkilidir. Ancak, okuyucuların konuya vakıf olduğunu düşünülmesinden dolayı söz konusu geçmiş olaya tekrar değinme ihtiyacı duyulmamaktadır. Haberde Vigilinx şirketi ve adı belirtilmemiş internet

güvenlik uzmanı konuşmaktadır. Aktörlerden Vigilinx, “ABDli hackerlar bir “ordu” oluşturarak Çin’e karşı hücuma hazırlanıyor.” şeklinde ifade kullanmaktadır. İnternet güvenlik uzmanı ise iki ülke hackerlarının kendileri belirlediği belli bir prensipler çerçevesinde çatışmakta olduklarını söyleyerek, her iki tarafın karşılıklı olarak web sitelerine daha fazla zarar verebileceklerini düşünmediğini belirtmektedir. Burada haber aktörlerinin işlevi, konunun daha da anlaşılabilir hale gelmesine yardımcı olmak olarak görülebilir.

Haberin söz dizimsel yapısı kısa ve etken cümlelerden oluşmaktadır. Cümle içinde yine alışılmış “savaş” ve “hücum” gibi eğretilemelerin dışında bir de “ordu” eğretilemesi de kullanmıştır. ABD Vilginx şirketi açıklamasında ABD ve diğer destek gruplarını bir “ordu”ya benzetmektedir. 4 Mayıs tarihindeki haber Hong Kong’da yayım yapan Aydınlık Gazetesinden alınarak yayımlanmıştır. China.com muhabiri kendi iddiasını, Çin sınırları içinde özel ve demokratik bir rejimle yönetilmekte olan özel bölge Hong Kong’da yayımlanan bir gazetenin haberini kullanarak doğruluğunu meşrulaştırmaya çalışmaktadır.

Çin-ABD Hacker’lari yüzünden “dünya internette savaşı” başlanmıştır. Muhabir kendi ülkesi olan ÇHC’yi, ABD gibi güçlü olduğunu iddia ederek, ÇHC’yi, diğer ülkelere liderlik yapabilecek büyük bir devlet olmaya hazır olduğunu ima etmeye çalışmaktadır.

6. Haber

Çinli Hacker’ların dün akşam Beyaz Saray web sitesine yönelik gerçekleştirdiği toplu hücumundan canlı kesitler…

2001-05-05 11:29:03

Çin-ABD bilgisayar Hacker’larının büyük savaş hareketi devam ediyor. ABD bilgisayar güvenlik uzmanı kendi ifadesinde, Beyaz Saray web sitesi 4 Mayıs sabahı hücuma uğradı, akşam saat 11 civarında ancak onarılabildi. Bu süre zarfında siteyi yaklaşık 3 saate kadar ziyaret etmek mümkün olmadı.
Çin hacker hareketi dün akşam saatlerinde başladı. Sayıları on binlere varan Çinli Hacker’lar ve internet kullanıcıları ABD Beyaz Saray web sitesine hücum etti. Beyaz Saray web sitesi (www.whittehouse.gov) üzerinde sanki bir araba yarışı yapılıyormuş gibi meşguldü. Ziyaret etmek için girmek mümkün değildi. Bu durum, tam 3 saat devam etti. Diğer web ziyaretçilerinin anlattığına göre Çin’den gelen IP numaraları Beyaz Saray web sitesini kilitleyerek diğer ziyaretçilerin girmesini engelledi.
Çin’deki birçok web sitelerin haber sayfaları internet kullanıcılardan gelen çeşitli haberlerle epey yoğunluk yaşadı. Çin Hacker’ları dün yaklaşık yüz kadar ABD

> web sitesini ele geçirdi; ancak, çoğu ticari web siteler olduğu açıklandı. Akşam saat 20:00'den itibaren internette ilginç olaylar yaşanmaya başlandı. İnternet'e giriş yapan kullanıcılar, harekete katılmak istedikleri ve ne yapmaları gerektiğini sorup durdu. Birliğinin görevli hacker ustaları hücum yazılım programları olan web adresleri vererek, bu programların bilgisayara nasıl kaydedeceğini bile gösterdi. Bazıları slogan atıyor, bazıları da hücuma geçen Hacker'ların peşinden hücum marşları çalıyordu.
> Yine bazı kullanıcılar ise ortama daha da heyecan katarak dakikaları geriden sayıyorlardı. Bazı internet kullanıcıları ilgisiz konulara değinmek istediğinde, diğerler kullanıcılar tarafından: "Bu akşam Beyaz Saray dışında hiçbir konu konuşulmayacaktır." şeklindeki sert uyarılarla karşılaştı. Saat 9:00'u geçmeden, bazı kullanıcılar, kendini kontrol edemeden "hücum" için çağrıda bulunarak harekete geçti. Saat tam 10:00'u gösterdiğinde ise "hücum! Öldür! sesleri göğe yükseldi" (冲杀声连天), internet kullanıcıları otomatik yöntemle Beyaz Saray web sitesine aynı anda 200.000 elektronik mektup gönderdi; ancak birçok kullanıcı "Beyaz Saray web sitesine girmek mümkün olmadığını, bazıları "işte biz bunu istiyorduk, tıklayarak öldürelim" bazıları ise "Beyaz Saray Çin'den gelen IP numaralara web sitesini kapatmış" ifadesini kullandı. [49]

Ulusal Gençlik Bayramı'nın ertesi gün yani 5 Mayıs saat 11:29:03. China.com'da Çin-ABD hacker savaşı konusuyla ilgili günün ilk haberi yayımlanmaktadır. Haberdeki ana konu, Çinli hackerların "4 Mayıs Ulusal Gençlik Bayramı" günü sabah ABD web sitelerine topluca hücuma geçmesidir. Haber metninde Çinli hackerlar, Beyaz Saray ve ABD internet güvenlik uzmanı gibi aktörler yer almaktadır. Habere "Çinli Hacker'ların dün akşam Beyaz Saray web sitesine yönelik gerçekleştirdiği toplu hücumundan canlı kesitler" şeklinde başlık atılmaktadır. Giriş paragrafında ise habere, savaşın devam etmekte olduğundan söz ederek, ABD internet güvenlik uzmanı tarafından Çinli hackerların Beyaz Saraya yönelik gerçekleştirdiği saldırısı ile ilgili yaptığı açıklaması ile giriş yapılmaktadır. Başlık ve giriş paragrafı, metinin içeriğinden kısa ve genel bir bilgi vermektedir. Haber metnini iki bölümde değerlendirmek mümkündür. İlk bölümde Çinli hackerların Beyaz Saray başta olmak üzere ABD web sitelerine yönelik topluca hücuma geçildiğinden bahsedilmektedir. Ayrıca Beyaz Saray web sitesinin Çinli hackerlar tarafından kilitlendiği özellikle belirtilmektedir. İkinci bölümde ise Çinli hackerların Beyaz Saray başta olmak üzere diğer ABD web sitelerine yönelik saldırı hareketinde ne tür yöntemler ve sloganlar kullanıldığına detaylı bir şekilde yer verilmektedir. Olayın arka planında yine

[49] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010505/173395.html, 15.07.2001

“uçak çarpışma olayı” yer almaktadır. Ancak önceki olayın okuyucular tarafından bilindiği farz edilerek konuya hiç değinilmemektedir. Metin içerisinde ana olayın her hangi bir tarihi olayla bağlantısı kurulmamaktadır. Haberde ortaya çıkan hacker savaşı uçak çarpışma olayından sonra ortaya çıkmıştır. Aslında bu olay, Çin ve ABD arasında bir siyasi krize dönüşmüştür. Haber metninde Çinli hackerlar, ABD bilgisayar güvenlik uzmanı ve hatta muhabir de söyleme katılanlar arasındadır.

ABD bilgisayar güvenlik uzmanı, Çinli hacker saldırısından dolayı Beyaz Saray web sitesinin kilitlendiğini ve geç saatlerde onarıldığını ileri sürmektedir. Haber metni içinde muhabir, çok sık eğretileme sözcükleri kullanarak, hacker çatışmasını gerçek bir savaş gibi yansıtmaya çalışmaktadır. Örneğin; *“savaş hareketi”, “hücuma uğradı”, “hücum etti”, “araba yarışı”, “slogan atmak”, “hücum marşları çalmak”, “dakika geri sayımı”, “hücum! öldür ! sesi gökle birleşti”, “tıklayarak öldürelim”* gibi.

Muhabir tarafından kullanılan “s*avaş hareketi”*, Çinli Hacker’ların ABD web sitelerine yönelik tahrip edici girişimlerinden başka bir şey değildir. Muhabirin gözünde de bu girişim bir savaştan ibarettir. Bu sözcük haberin ilk paragrafında *“Çin-ABD bilgisayar Hacker’larının büyük savaş hareketi devam ediyor.”* şeklinde yer almıştır. Muhabir yine Beyaz Saray web sitesinin 4 Nisan sabahı hücuma uğradığını hatırlatmış ancak, haberin devamında hareketin kim tarafından yapıldığı konusu gizli kalmıştır.

4 Mayıs gecesi Çinli Hacker’ların Beyaz Saray web sitesine yönelik tahribat girişimleri başlamıştır. Muhabir bu olayı *“sayıları onbinlere varan Çinli Hacker’lar ve internet kullanıcıları ABD Beyaz Saray web sitesine hücum etti.”* gibi bir cümleye ifade etmektedir. Çinli hacker sayısı cümle içinde on binlerce olarak ifade edilmenin dışında, Beyaz Saray web sitesi bir araba yarışı yapılan “pist”e, Çinli Hacker’lar ise yarışa katılan birer “yarışçı”ya benzetilmektedir. Muhabir, Çinli Hacker’ların büyük taarruza geçerek Beyaz Saray web sitesini meşgul etmesini *“Beyaz Saray web sitesi üzerinde sanki bir araba yarışı yapılıyormuş gibi meşguldü.”* şeklinde ifade etmektedir.

Muhabir, haberi yazarken Çinli Hacker’lar tarafına geçerek, olayı tam bir edebi üslupta aktarmaya çalışmaktadır. Örneğin; saldırıya geçen

Hacker'larin heyecanını tarif ederken "*bazıları slogan atıyor, bazıları da hücuma geçen Hacker'ların peşinden hücum marşları çalıyordu."* gibi cümleler sarf etmektedir. Cümle içinde atılan sloganın ve hücum marşının içeriği açıklanmamaktadır. Çünkü muhabir, atılan slogan ve okunan hücum marşının okuyucular tarafından bilindiğini düşünmektedir. Muhabir, *"yine bazı kullanıcılar ise ortama daha da heyecan katarak dakikaları geri sayıyorlardı."* cümlesi ile sanki karşıya bir füze ve ya roket fırlatacakmış gibi konunun ciddiyetini korumaya devam etmektedir. Muhabirin kullandığı sözcükler ve kurduğu cümlelerden, Çinli Hacker'ların ABD hükümetine olan kinin ne kadar büyük olduğunu görmek mümkün olmaktadır. Örneğin; saldırı sırasında değişik konularda soru yönelten kullanıcılar liderleri tarafından yapılan *"bu akşam Beyaz Saray dışında hiçbir konu konuşulmayacaktır."* şeklindeki sert uyarıyla karşılaşmıştır. China.com'da hacker savaşı haberinden sorumlu muhabir ve editörlerin olayı nedenli içselleştirdiğinden söz edegelmiştik. Muhabir bu haberde de aynı tarafta yer alarak Çinli Hacker'ların Beyaz Saray web sitesine saldırdığı anı "*saat tam 10'u gösterdiğinde ise "hücum! öldür! sesleri göğe yükseldi."* şeklindeki edebi cümle ile ifade etmeye çalışmaktadır. Bu cümle içindeki *"hücum ! öldür ! sesleri göğe yükseldi"* terimi Çin dilinde gördüğümüz gibi "冲杀声连天" (chong sha lian tian) ibaret sadece beş karakterden oluşmaktadır. Beş karakterden oluşan bu cümle yazarların kitaplarında meydan muhaberelerini ifade etmede kullanılan edebi sözcüklerden ibarettir.

Çinli Hacker'lar ABD Beyaz Saray web sitesine yönelik tahrip girişimlerini askeri bir operasyona, tahribatın gerçekleşmesi ile birlikte web sitesinin iş yapamaz hale gelmesini ise ölümle eşleştirmiştir. Çinli Hacker'lar Beyaz Saray web sitesine aynı anda toplam 200.000 e-posta göndermiş ancak girmek mümkün olmamıştır. Çinli Hacker'larin bazıları ise bu durumdan memnun kalmamış ise bazıları *"İşte, biz bunu istiyorduk, tıklayarak öldürelim."* şeklinde ifadeler kullanmıştır. Muhabir metin içinde Hacker'ların kurduğu tahrik edici ve küçük düşürücü cümleleri aynen yayımlayarak, kendisi ve çalıştığı kurumunun meydanını açıkça belirtmektedir. Hackerın

kullandığı “tıklayarak öldürelim” sözü bilgisayarı kullanmamızda yardımcı olan fare ve klavyedir. Çinli Hacker’lara göre fare ve klavye ABDli’leri öldürmede kullanılan etkin silahlardır.

Haber metnini etken ve uzun cümle yapılarından oluşmaktadır. Çinli hackerlar cümle içinde olumlu özneler, ABDli’ler ve Beyaz Saray ise olumsuz özneler olarak sunulmaktadır. Analiz etmeye çalışılan metinden, Çinli Hacker’lar tarafından “4 Mayıs Ulusal Gençlik Bayramı” olan geceden itibaren, ABD Beyaz Saray web sitesine yönelik topluca tahribat girişiminin başlatıldığı görülmektedir. Çözüme kavuşturmaya çalıştığımız esas konu ise söz konusu olayda Hacker’ların kullandığı ideoloji yüklü sözcükler; yazarın bu sözcükleri aktarırken bulunduğu mevki ve en önemlisi china.com web sitesinin tüm olanlara destek vermesidir. Yani china.com, ideolojinin aktarımında etkin bir rol oynamaktadır.

7. Haber

Çin hükümeti ilk defa karartılmış Çin web sitelerinin %12’sinin hükümet web siteleri olduğunu açıkladı.

2001-05-05 11:41:31

(Bei Cing basınından değerleme) Çin-ABD uçak çarpışma olayı internet hacker savaşının kızışmasına neden oldu. Çin hükümeti ilk defa bir açıklama yaparak, geçen ay içersinde saldırıya uğrayan Çin web sitelerinin ancak %12’sinin hükümet web siteleri olduğunu kabul etti. Aynı zamanda web site sahiplerini kendi sitesini koruması ile ilgili hatırlatmada bulundu.

Çin internet istasyonunun korunma gücü yetersiz olduğundan, bir kısım bölgelerdeki emniyet makamlarının “savaş olayı”na karışarak, hackerde korunma ve onarma konusunda teknik yardımlarda bulundu. Guang Dong Eyaletinde ilginç bir olay yaşandı. Eyalet Emniyet Müdürlüğünün konuyla ilgili uzmanı diğer web sitelerinin korunma ve onarımına yardım hizmeti için gittiğinde, sorumlu olduğu emniyet müdürlüğü web sitesi ABD Hacker’ları tarafından işgale uğramıştır.

Ayrıca, “Çin Günlük Gazetesi”nin haberine göre, ABD FBI’ya bağlı Devlet Altyapı Koruma Merkezi görevlisi, “Çin’in her gün yaklaşık 100’e yakın web sitesi hücuma uğramaktadır” şeklinde konuştu. Merkez görevlisi yine, “1 Mayıs Bayramı” 7 günlük resmi tatil süresince web sitelerin yoğun ve şiddetli hücuma uğrayabileceği, özellikle “4 Mayıs” (Çin Gençler Bayramı) 5-6 Mayıs (NATO uçaklarının Belgrat’taki Çin Büyük Elçiliğini bombaladığı) tarihlerinde dikkat edilmesi gerektiğini hatırlattı.

Çin hükümet yetkilisi, daha büyük bir hacker hücumuna karşı koyabilmek için, Çin internet güvenlik teknik elemanlarının 24 saat kesintisiz nöbet tutarak olası hacker saldırısına karşı internetteki hareketleri takip etmekte olduğunu açıkladı.

“ÇKHB” önceki gün tekrar bir çağrıda bulunarak ülke çapındaki tüm internet kullanıcılarını bu harekata katılmalarını istedi. Normal internet kullanıcıların da “tsunami dalgası” (潮水登陆) gibi Beyaz Saray web sitesine girerek, siteyi felç

> etmelerini, profesyonel kullanıcıların ise temin edilecek olan hücum yazılım paketini indirmelerini istedi. "ÇKHB" yaklaşık 800'den fazla ABD web sitesine hücum ettiklerini duyurdu.
> "Çin Günlük Gazetesi" iddiasına göre, Çinli Hacker'ların mevcut "savaş olayı"nda elverişsiz duruma düşmesinin nedeni, Çin'de bulunan web sitelerin güvenlik konusunda yeterli önlemler almadığından kaynaklanmaktadır. [50]

China.com'un 5 Mayıs tarihindeki internet çatışması konusu içeren ikinci haberindeki ana olay, ÇHC ve ABD hackerlarının karşılıklı tahrip girişimlerinin her iki hükümet yetkilileri ve Çin'deki çeşitli basın kuruluşları tarafından yapılan değerlendirilmelerden ibarettir. Bir önceki haberden yaklaşık 12 dakika sonra yayımlanan habere "Çin hükümeti ilk defa karartılmış Çin web sitelerinin %12'sinin hükümet web siteleri olduğunu açıkladı." başlığı atılmaktadır. Giriş paragrafından ise habere, iki ülke uçak çarpışma olayının hacker saldırılarına neden olduğu hatırlatılarak giriş yapılmaktadır. Haber metninde FBİ, adı açıklanmayan ÇHC hükümet yetkilisi, ÇKHB ve Çin Günlük Gazetesi söyleme katılmaktadır. Söyleme katılan aktörlerden FBİ, ABD hükümet yanlısı açıklamada bulunmaktadır. Diğer aktörler ise ABD karşıtı söyleme katkıda bulunmaktadır.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi ayrı ayrı toplam altı bölümde değerlendirilebilir. Çünkü her bölümde hacker saldırısı ile ilgili değişik konular ele alınmaktadır. İlk bölümde, Çin hükümet yetkilisi zarara uğrayan Çin web siteleri ile ilgili resmi açıklama yaparak, web sitelerin tehlikeye karşı dikkatli olunması konusundaki tavsiyesi yer almaktadır. İkinci bölümde, Guang Dong Eyaleti Emniyet Müdürlüğü internet uzmanının görev yerinden ayrılmasıyla birlikte, ABDli hackerların söz konusu kurumun web sitesini tahrip ettiği konusu işlenmektedir. Üçüncü bölümde, Çin Günlük Gazetesi'nin, FBI yetkilisinin, Çin web siteleri ile ilgili yaptığı açıklamasını aktarmaktadır. Bu bölümde ayrıca 1 Mayıs, 4 Mayıs ve 5-6 Mayıs tarihlerindeki Çin hackerların saldırı amaçları açıklanmaya çalışılmaktadır. Dördüncü bölümde ise ÇKHB'nin Çinli hackerlara ABD web sitelerine nasıl saldırmaları ve ne hale getirmeleri konusundaki talimat ve öğretileri işlenmektedir. Beşinci bölümde ise Çinli hackerların söz konusu çatışmada neden elverişsiz duruma

[50] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010505/173401.html, 15.07.2001

düştükleri konusu sorgulanmaktadır. Haber metninde 8 Mayıs 1999 Mayıs tarihinde NATO uçaklarının ÇHC Belgrat Büyükelçiliğini bombalaması olayı da ele alınmaktadır. Hacker saldırısının nedeni okuyucular tarafından bilindiği sanıldığından konuya değinilmemektedir. Haber metninde, FBİ, adı açıklanmayan ÇHC hükümet yetkilisi, ÇKHB ve Çin Günlük Gazetesi söyleme katılmaktadır.

FBİ yetkilisi, Çin'in hacker savaşında elveriş durumda olduğuyla ilgili açıklamada bulunarak, "Çin'in her gün yaklaşık 100'e yakın web sitesi hücuma uğramaktadır." ifadesini kullanmaktadır. Çin hükümet yetkilisi hacker çatışması ile ilgili ilk defa yaptığı açıklamasında web sitelerin ABDli hacker saldırısına karşı koyabilmeleri için 24 saat boyunca nöbet tutmaları gerektiği tavsiyesinde bulunmaktadır. ÇKHB, Çinli hackerlara saldırı konusunda tekrar çağrıda bulunmaktadır. Çin Günlük Gazetesi ise Çinli Hacker'ların "savaş olayı"nda "elverişsiz durum"da olduğu düşüncesine yer vererek, bir nevi FBI yetkilisinin iddiasını doğrular nitelikte konuşmaktadır. Haber metni, Bei Cing'deki geleneksel basından toplanarak değerlendirilmiş bir metinden ibarettir. China.com muhabiri internet çatışması için kullanılan savaş sözcüğünü ilk defa tırnak içinde kullanmaktadır. Yani söz konusu çatışma olayı savaşa benzeyen özel bir olaydır. Metin içerisinde adı açıklanmayan bir emniyet kuruluşu ABD'li Hacker'ların hücumuna uğramıştır. Muhabir bu olayı *"…emniyet müdürlüğü web sitesi ABD Hacker'ları tarafından işgale uğramıştır."* gibi bir cümle kullanarak aktarmaya çalışmıştır.

China.com muhabirinin gözünde, Çinli Hacker'ların ABD web sitelerine yönelik yürüttüğü tahribat girişimleri "haklı bir harekettir", ABDli'lerin, Çin web sitelerine yönelik uyguladığı aynı girişim ise "işgalcilik"ten başka bir şey değildir. Burada öne sürülmek istenen temel fikir kısaca Çinli'ler adaleti savunan iyi insanlardır, ABDli'ler ise tam tersine kötü insanlardır.

Haber metni etken ve uzun cümle yapısına sahiptir. Muhabir metin içerisinde *yine "saldırıya uğramak", "savaş olayı", "işgale uğramak", "şiddetli hücum", "tsunami dalgası" ve "felç etmek"* gibi eğretilemelere başvurmaktadır. Aktörler konuşmalarında "saldırıya uğramak" ve "işgale uğramak" sözcüklerini web sitelerinin hackerlar tarafından ele geçirilmesi için

kullanmaktadır. Metin içinde kullanılan “savaş olayı” ve “şiddetli hücum” sözcükleri ise iki ülke hackerlarının karşılıklı web sitelere yönelik yürüttüğü tahribat girişimleridir. Ayrıca, “tsunami dalgası” ve “felç etmek” gibi eğretilemeler ise web siteler hackerlar tarafından ele geçirildikten sonra kullanılamaz hale gelmesi için kullanılmaktadır.

Haber metnine bütünsel olarak baktığımızda, başlıktan da anlaşıldığı gibi china.com, Çin yönetimin iki ülke arasında haftalardır cereyan etmekte olan hacker çatışmasından sanki yeni haberdar olmuşçasına veya pek ilgilenmemişçesine yaptığı resmi açıklamasına yer vermektedir. Amaç ise ABD istihbarat yetkililerin daha önce açıklamış olduğu “Çinli Hacker’ların organizasyon işleri hükümet tarafından yapıldığı şüphesi”ni boşa çıkarmaktır. China.com, öbür yandan resmi yetkililer gibi hacker hareketinden daha fazla Çin’in internet güvenliğine dikkat çekmeye çalışmaktadır. Güvenlik konusundaki yetersizlik hacker’lari bile elverişsiz duruma düşürmektedir. Çinli Hacker’lar “tsunami dalgası” gibi saldırıya geçmekte ancak pekiyi sonuçlar elde edememektedir.

8. Haber

Beyaz Saray yetkilisi: dün akşam Beyaz Saray web sitesinin Hacker’lar tarafından 6 saat kullanım dışı bırakıldığını kabul etti.

Birleşik Sabah Gazetesi 2001-05-05 11:45:59

(Washington Haberi) Geçtiğimiz günlerde ortaya çıkan Çin-ABD iki ülke Hacker’larının internetteki savaşında, ABD Beyaz Saray zarar görerek web sitesi birkaç saat felç oldu. Hacker’lar, Beyaz Saray web sitesi üzerine birçok sayısal bilgi göndererek, web sitesi ile internet hizmet makinesi arasındaki haberleşme trafiğini aşırı sıkıştırdığından, 6 saat boyunca Beyaz Saray web sitesine ulaşmak mümkün olmadı.
Beyaz Sarayın basından sorumlu yetkilisi, Beyaz Saray web sitesindeki kaynak materyaller veya sayısal bilgilerin bozguna uğramadığını kabul etti. Bu yetkili, hücumun kaynağını hiç tahmin etmediklerini ancak kesinlikle, araştıracaklarını söyledi. İnternet faaliyetleri denetiminden sorumlu Kaliforniya Eyaletindeki bir şirketin ifadesine göre, Beyaz Saray web sitesi cuma günü yerel saat 7’den başlayarak problem yaşamaya başladı, bu durum 6 saat devam etti.
Beyaz Saray ise, “problem sabah 8’de görüldü, web sitesine giriş tam olarak 2 saat 15 dakika tamamıyla engellendiğini" ifade etti. Çin Hacker’ları geçtiğimiz bir hafta boyunca, Çin-ABD uçakların çarpışması ve ardından ABD Hacker’larının

> Çin web sitelerine yönelik başlattığı tahribat karakterli saldırılarından dolayı intikam alma amacıyla ABD web sitelerine topluca hücum etmiştir. [51]

5 Mayıs gününe ait üçüncü haber bir önceki haberden (11:41:31) beş dakika sonra (11:45:59) yayımlanmaktadır. Haberdeki ana olay, Beyaz Saray basından sorumlu yetkilisinin kendi web sitelerine yönelik hacker saldırısı ile ilgili resmi açıklamalarından ibarettir. Haber metninde, söyleme katılan aktörler ise tek Beyaz Saray basından sorumlu yetkilisidir. Habere "Beyaz Saray yetkilisi: Dün akşam Beyaz Saray web sitesinin hacker'lar tarafından 6 saat kullanım dışı bırakıldığını kabul etti" şeklinde bir başlık atılmaktadır. Başlıkta Beyaz Saray web sitesinin adı belli olmayan Hacker'larin saldırısına uğrayarak saatlerce kullanım dışı kaldığı ifade edilmektedir. Giriş paragrafında ise başlıktaki konuyu destek nitelikte Beyaz Saray web sitesinin birkaç saat kullanım dışı kaldığından bahsedilmektedir. Başlık ve giriş paragrafı haber içeriğinden kısaca ve genel bir bilgi vermektedir. Haberin örgüsü ve işleniş biçimi iki bölümde değerlendirilebilir. Birinci bölümde, Beyaz Saray yetkilisinin web sitesinin hacker saldırısına uğradığını ancak web sitedeki önemli bilgilere dokunulmadığı yönündeki açıklamasına yer vermektedir. İkinci bölümde ise Beyaz Saray web sitesinin sorunlarla karşılaştığı saat verilerek, saldırı nedenlerinin neler olduğu konusuna açıklık getirilen bilgilere yer verilmektedir. olay herhangi bir tarihi geçmişe dayandırılmamaktadır. Ancak 1 Nisan tarihinde ortaya çıkan "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı" ile ilişkilendirilmektedir. Haberdeki olay söz konusu uçak çarpışma olayından sonra ABDli hackerların Çin web sitelerine saldırmalarının ardından ortaya çıkmaktadır. Haber metninde Beyaz Saray yetkilisi, kendi web sitelerinin hackerlar tarafından saldırıya uğrayıp kullanılamaz hale getirildiğini söylemektedir. Kaliforniya Eyaletindeki bir şirket yetkilisi, Beyaz Saray web sitesinin 6 saat kullanılamaz hale getirildiğini söylemektedir. Beyaz Saray yetkilisinin resmi açıklaması ikinci bir kaynaktan temin edilerek kullanılmaktadır. China.com, haberdeki aktörlerin açıklamasına yer vererek, Çinli hackerların gerçekleştirdiği saldırı hareketinin

[51] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010505/173403.html, 15.07.2001

ne tür sonuçlara ulaştığı bilgisini farklı yani “düşman” kaynağından ispat etmeye çalışmaktadır. Muhabir metinin sonunda hacker çatışmasının nedenlerini tekrar okuyucularla paylaşmaya çalışmaktadır. Haber metninde ifadelerine başvurulan aktörler, olayın gerçekçiliğini özellikle Çinli hacker hareketinin meşruluğunu ispat edilmesinde önemli bir işleve sahip olmaktadır. Haber metninin sözdizimsel yapısı etken ve uzun cümlelerden oluşmaktadır. Cümle içerisinde “felç olmak”, “trafik sıkışlığı”, “bozguna uğramak”, “tahrip edilmek”, “intikam” ve “hücum” gibi benzetmelere sıkça yer verilmektedir. Beyaz Saray web sitesinin bu çatışmadan zarar görerek birkaç saat kullanım dışı kaldığı olayını ise tıp alanında hareket mekanizması arızalanan insanlara kullanılan “felç olmak” kelimesi ile ifade etmeye çalışmıştır. Ancak yapılan açıklamada Beyaz Saray web sitesini “felç” edenlerin kimler olduğu açıklanmamaktadır. China.com muhabiri ABD yetkilisinin Beyaz Saray web sitesinin Hacker’lar tarafından “tahrip edildi” eğretilemesi ile Çinlilerin “savaş zaferini” “düşman”ın kendi ağzından duyurmaya çalışmaktadır. Muhabir haber metnini bitirirken Çinlilerin saldırı girişimlerini bir “intikam” olarak tanımlamaktadır. Çünkü ABD hükümeti Çin uçağını düşürmüş ve pilotu Wang Wei’nin ölümüne sebebiyet vermiştir. Ayrıca olaydan sonra Çin web siteleri ABDli hackerların hücumuna uğramıştı. Bundan dolayı “intikam” almaktaydılar.

9. Haber

ABD Hacker’lari “Tek Çin Prensibi” altında Tai Wan web sitelerine de saldırdı.

2001-05-05 11:58:03

Çin-ABD uçak çarpışma olayından sonra, iki ülke Hacker’ları internet ortamını vatanseverler savaş meydanına dönüştürdü. Birçok ABD Hacker’ları “Tek Çin Siyaseti” üzerine, hem Tai Wan web sitelerine hem de ana kıta (ÇHC) web sitelerine eşit şekilde saldırı düzenledi. Devletin başına gelen bela birçok Tai Wan web sitelerinin başına da gelerek, ÇHC-ABD hacker savaşının kurbanları oldular. Tai Wan’ın, uçak çarpışma olayı ile ilişkisi bulunmadığı, olayla ilgili de hiçbir yorum yapmadığı halde, acınacak bir şekilde serseri kurşuna hedef oldu. Birçoğu bilgisayar bilgisinde tam not alan, ancak tarih, coğrafiya ve güncel siyaset bilgilerinde sıfır notlu bilgiye sahip yabancı Hacker’lar, Çin’e karşı koyacaksak, Tai Wan sitelerini de boş bırakmayalım, şeklinde düşünmüş olabilirler.

> Geçen ayın ortalarında, Tai Wan'ın baskına uğrayan web site sayısı 300'ü geçti, bu seferki saldırı sayısı normal sürelere nazaran yaklaşık 10 kat fazla, en yüksek skor günde saldırıya uğrayan web site sayısının 46'a çıkması oldu ve durum çok daha vahim. Tai Wan Uzakdoğu Havayolları Şirketinin web sitesi dün karartılarak zapt edildi, Çin Televizyonu "China TV" (Tai Wan'daki) web sitesi de bir önceki gün baskına uğradı. Ülkenin başına gelen beladan etkilenen diğer web siteler ise (Tai Wan) "Ekonomi Bakanlığı Devlet Ticaret Müdürlüğü" ve "Tarım Komitesi Orman Müdürlüğü" gibi kurumlara aittir. [52]

5 Mayıs gününün hacker savaşı ile ilgili dördüncü haberi bir önceki haberden (11:45:59) on iki dakika sonra (11:58:03) yayımlanmaktadır. Haberdeki ana olay, ABD'li hackerların, Tai Wan'ı da ÇHC sanarak web sitelerine saldırmasından ibarettir. Haberde ÇHC, Tai Wan ve ABD hükümeti, Çinli ve ABD'li hackerlar aktör olarak yer almaktadır. Haber metni içerisinde, ÇHC ve Çinli hackerlar ise ABD, Tai Wan ve ABD'li hackerlara karşı olumsuz tutumla karşımıza çıkmaktadır. Habere, "ABD Hacker'lari tek Çin prensibi altında Tai Wan web sitelerine de saldırdı." şeklinde bir başlık kullanmaktadır. Başlıktan da anlaşıldığı gibi ABD'li Hacker'lar yıllardır Asya Pasifik kıyılarında en iyi müttefiki olarak rol oynayan Tai Wan'i da ÇHC ile aynı kefeye koyarak web sitelerine zarar vermeye başlamıştır. Haberin giriş paragrafında internet ortamı bir "savaş meydanı"na, iki ülke Hacker'ları ise birer vatansever askerlere benzetilmektedir. Haberin devamında "Tek Çin Prensibi" gibi bir terim dikkatimizi çekmektedir. Başlık ve giriş paragrafı haberin genel konusunu özetler niteliktedir.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi iki bölümde değerlendirilebilir. ilk bölümde "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı"ndan sonra ortaya çıkan ÇHC-ABD hacker çatışmasından etkilenen bölgeler içinde Tai Wan'ın da bulunduğu ancak bunun, ABDli hackerların bilgisizliğinden kaynaklandığı konusu işlenmektedir. İkinci bölümde ise ABD'li hacker tarafından baskına uğrayan Tai Wan web sitelerinin sayısı ve niteliği açıklanmaktadır. Metinde bahsi geçen olay, internet yoluyla gerçekleşmektedir. Olaylar, metin içerisinde açıkça bir tarihi geçmiş olayla ilişkisi kurulmamaktadır. Çünkü Tai

[52] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010505/173409.html, 15.07.2001

Wan'ın konumu, okuyucular tarafından bilindiğinden açıkça belirtilmemektedir.

Ancak burada söz konusu tarihi geçmişten kısaca behsedilmesi gerekmektedir. Tai Wan sorunu, Çin Halk Cumhuriyeti'nin dış politikada en hassas olduğu konularından biridir. Ciang Cie Şı ve hükümeti, Mao liderliğindeki Kurtuluş Ordusu ülkeye hakim olduktan sonra ABD'nin yardımıyla yenik ordusunu alarak Tai Wan adasına sığınmıştır. Tai Wan yönetimi adaya sığındığı 1949'dan bu yana bir türlü ana kıtaya bağlanmamakta ısrar edegelmiştir. Tai Wan, eski liderlerinden biri olan Li Deng Hui'nun ortaya attığı "iki ayrı ülke düşüncesi", Çin devleti ve halkını çileden çıkartmıştır. Li'nin bu düşüncesi kısaca Tai Wan'ın bağımsız, hükümeti, meclisi ve ordusu olan, insan haklarına saygılı demokratik bir devlet olduğu, bundan dolayı sosyalist Çin'e bağlanmasının mümkün olmayacağı fikirlerini içermekteydi. Oysa ÇHC, dünyada tek Çin olduğu kabul etmekte ve yabancı ülkelerle olan diplomatik ilişkilerinde ise "tek Çin ilkesi"ne saygı duyulmasının ÇHC ile dost olmanın ön şart olduğunu her fırsatta söylemektedir. Kısaca ÇHC ve halkına göre Tai Wan ÇHC'nin ayrılmaz bir parçasıdır. Adayı vatan toprağından bölmek isteyen herkes ÇHC'nin düşmanıdır. Yani ABD hükümeti gibi…vs.

Haber metninde aktörlerin görüşlerine yer verilmemektedir. Bunun yerine muhabir ya da editör konuşmaktadır. China.com muhabiri, haberinde Tai Wan web sitelerinin düştüğü duruma üstü kapalı olarak sevinmektedir. Muhabir, Tai Wan adasının ÇHC'nin ayrılmaz bir parçası olduğunu haber içinde kurduğu *"devletin başına gelen bela bir çok Tai Wan web sitelerinin başına gelerek, Çin-ABD hacker savaşının kurbanları oldular"* cümlesi ile ifade etmektedir. Burada bir düzdeğişmece yöntemi kullanılarak "Devlet" ile "CHC" arasında ilişki kurulmaya çalışılmıştır. Bu yöntemde muhabir yine "Tek Çin Prensibi"ni desteklemektedir. Eğer bu cümle "ÇHC başına gelen bela bir çok Tai Wan web sitelerin de başına gelerek, Çin-ABD hacker savaşının kurbanları oldular" şeklinde kurulmuş olsaydı, Tai Wan, ÇHC ile ilgisi olmayan bağımsız bir bölge olduğu ancak, ABD'li Hacker'lar bir yanlışlık yaparak onlara da saldırmış olurdu. Muhabir tam aksine bir önceki orijinal

cümlede “devleti “ÇHC”nin başına gelen bela “eyaleti ve ya adası” olan Tai Wan’nın da başına geldi” fikrini ileri sürmektedir.

Muhabir haberin devamında hem Tai Wan yönetimini hem de ABD’li Hacker’lari küçük düşürmeye çalışmaktadır. Muhabire göre, Tai Wan yönetimi Çin-ABD uçak çarpışma olayında hiçbir resmi görüş bildirmemiş olmasına rağmen yine ABD’li Hacker’larin saldırısına uğrayarak acınacak duruma düşmektedir. Cümle içinde Tai Wan ABD’li Hacker’larin ÇHC’e karşı attığı “serseri kuruşuna hedef olmuştur” ifadesi yer almaktadır.

Muhabir öte yandan *“ABD’li Hacker’lar” yerine “yabancı Hacker’lar”* adını kullanarak onları *“bilgisiz” “cahil” ve “geri zekalılık”* ile suçlamaktadır. Muhabir bu cümleyi *“bir çoğu bilgisayar bilgisinde tam not alan, ancak tarih, coğrafiya güncel siyaset bilgilerinde sıfır notlu bilgiye sahip olan yabancı Hacker’lar Çin’e karşı koyacaksak, Tai Wan sitelerini de boş bırakmayalım, şeklinde düşünmüş olabilirler”* şeklinde kurmuştur. Muhabire göre yabancı hacker dediği ABD’li Hacker’lar tarih, coğrafiye ve güncel siyaset bilgilerine sahip olmadığından dolayı Tai Wan adasının ÇHC’den bağımsız bir bölge olduğunu bilmemektedirler. Muhabir burada görüşlerini benimsediği ülkesinin en hassas politikası üzerinde önemli bir hata işlediğinden haberi olmamaktadır. Muhabir metin içinde ABD’li Hacker’larin bilgisizliğinden ötürü Tai Wan’ın ÇHC’den bağımsız bir bölge olduğunu bilmemesinden bahsetmektedir. Üstelik yanlışlıkla Tai Wan’nı ÇHC’nin bir parçasıymış gibi düşünerek web sitelerine saldırı düzenlenmektedir.

Haber metninde hem etken hem de edilgen uzun cümleler yer almaktadır. Cümleler içinde *“vatanseverler savaş meydanı”, “bela”, “savaş kurbanları”, “serseri kurşun”, “baskına uğramak” ve “zapt edilmek”* gibi eğretileme sözcüklere de rastlamak mümkün olmaktadır. Bunların içinde “vatanseverler savaş meydanı” cümlesi ise Çinli ve ABD’li hackerların vatanseverler oldukları, internet ortamının ise bu vatansever Çinli ve ABD’li hackerların çatışma meydanına dönüştüğünü işaret etmektedir. Muhabir, Çin ve Tai Wan web sitelerinin yabancı hacker saldırısına uğraması olayını “bela” olarak tanımlamaktadır. Tai Wan hükümeti ve web siteleriyle de “savaş kurbanları” olarak alay edilmektedir. Tai Wan web sitelerinin yanlışlıkla

basılması olayına ise “serseri kurşun”a hedef olmak olarak tanımlamaktadır. ABD’li hackerların Tai Wan web sitelerine yönelik tahribat girişimini “baskına uğramak” ve “zapt edilmek” gibi eğretileme sözcükleri ile ifade etmeye çalışmaktadır.

China.com bu haberinde daha çok Tai Wan konusunu ön plana çıkmaktadır. “Tek Çin Prensibi” tanımlamasıyla Tai Wan adasının ÇHC’nin ayrılmaz bir parçası olduğu düşüncesini ısrarla ileri sürmeye çalışmaktadır. Ancak, ABD’nin bu konudaki görüşüne hiç yer vermemektedir.

10. Haber

ABD güvenlik yetkilisi “Beyaz Saray web sitesi iki şanslı fırsatı yakalamayı başardı.” ifadesini kullandı.

2001-05-06 15:18:54

Çin Günlük Gazetesi, web sitesi haberi: ABD Beyaz Saray web sitesinin Cuma günü karartılmasından sonra dün onarılarak normal günlük düzenine konuldu. Bilindiği gibi Beyaz Saray web sitesi daha önce arka arkaya iki defa karartılmıştı. ABD Güvenlik Kuruluşu uzmanları bu tür saldırıların tekrarlanabileceğini hatırlatarak, bu (Beyaz Saray ve diğerlerinin) web sitelerinin şanslı olduğu, bundan dolayı gerçek “internet terör olayı”dan kolayca kurtulduğunu iddia etti.
ABD’li yetkililer, “internet saldırısı her zaman rastlanan bir olaydır. Şu ana kadar gerçek anlamda bir zararın olmaması sadece şanslı olduğumuzdan kaynaklanmaktadır”. Bugün, ÇHC-ABD Hacker’ları internette sürekli karşılıklı saldırılar düzenlemişlerdi. Ancak birçoğu web sitesinin sadece şemasını değiştirmekle sınırlı kalarak, can alıcı anlamda bir yıkım hareketi için girişimde bulunmamıştır. Enerji Kaynakları Bakanlığı araştırma deneticisi bugün, ABD Kongresinde, ABD devleti internet sisteminin ne kadar kolayca delinebileceği meselesini ortaya koydu. O yine “onlar 15 dakika içinde bu “güvenilir” bilgisayarlara girebilmiştir. ABD Terörle Mücadele Kurumu yetkilisi, bu olay, hükümet kurumlarının bilgisayar güvenliği ve korunması konusunda hassasiyet göstermemekte olduğunun bir örneğidir.” ifadesini kullandı.
ABD Kongresindeki araştırma ve denetlemeden sorumlu bir görevli, hükümetin bilgisayar koruma konusundaki yöntemlerinin çok düzensiz olduğunu, meseleleri çözebilmek için gerekli sayabilecek bir yürüyüş planının olmadığını artı, konuyla ilgili anlaşabilecek uzmanın bile olmadığını fark etmiştir. FBI Ulusal Altyapı Koruma Merkezi baş direktörü, “hükümet kurumlarının internet güvenliği alanına ayırdığı insan ve kaynaklar çok yetersizdir” şeklinde konuştu. (Yang Li) [53]

China.com web sitesi 6 Mayıs gününün ikinci haberini Çin Günlük Gazetesi’nden alarak aktarmaktadır. Bu haber önceki haberden (14:28:33) yaklaşık kırık yedi dakika sonra (15:18:54) yayımlanmaktadır. Haberdeki ana

[53] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010506/173563.html, 15.07.2001

olay, iki ülke hacker savaşında Beyaz Saray ve diğer hükümet web sitelerinin fazla zarara uğramadığı ve ülke internet sistemindeki güvenlik konusundaki eleştirilerin ABD kongresine kadar taşınmasından ibarettir. Haberin öyküsünde, ABD Güvenlik Kuruluşu uzmanları, ABDli yetkililer, Enerji Kaynakları Bakanlığı araştırma deneticisi, ABD Terörle Mücadele Kurumu yetkilisi, ABD Kongresindeki araştırma ve denetlemeden sorumlu görevli ve FBI Ulusal Altyapı Koruma Merkezi baş direktörü gibi aktör rol almaktadır. Aktörler haber içinde ABD internet güvenliği ile ilgili konularda aynı çatı altında birleşmektedirler. Haberin başlığı, "ABD güvenlik yetkilisi: Beyaz Saray web sitesi iki şanslı fırsatı yakalamayı başardı" şeklinde atılmaktadır. Anlaşıldığı gibi Beyaz Saray büyük bir tehlikeden ucuz kurtulduğunu şans olduğuna inanmaktadırlar. Habere, Beyaz Saray web sitesinin normal çalışmaya başladığı cümlesi ile giriş yapılarak, ABD güvenlik kuruluşu uzmanlarının, saldırıların tekrarlanabileceği uyarısı ile devam edilmektedir. Başlık ve giriş paragrafındaki konular, değişik görünse de aslında her iki konu Beyaz Saray web sitesinin şanslı olduğundan dolayı tehlikeden kurtulmuş ve onarılarak normal olarak çalışmaya başlamıştır. Başlık ve giriş paragrafındaki konular, haberin içeriğinden genel olarak bir ön bilgi vermektedir.

Haber metninin örgüsü ve işleniş biçimi iki ayrı bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde Beyaz Saray ve diğer ABD web sitelerin şanslı olduğu, söz konusu saldırıdan şans eseri kurtulabildiği ve ABDli yetkililerin tehlikenin tekrarlanabileceği hakkındaki uyarıları konu olarak işlenmektedir. İkinci bölümde ise ABD kongre görevlilerinin, iki ülke hacker çatışmasından dolayı ABD'nin internet güvenliği konusundaki zaafının ortaya çıktığından bahsederek, hükümetin internet güvenliği konusunda yaptığı çalışmaların yetersiz kaldığı eleştirilmektedir. Metin içerisinde işlenen olayın nedeni "ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı"ndan sonra ortaya çıkan "ÇHC-ABD Hacker Savaşı" ve savaşta ABD'nin, Beyaz Saray gibi birçok hükümet ve ordu web sitelerinin Çinli hackerlar tarafından kolayca ele geçirilerek rahatça karıştırabilmesidir. Metin içindeki olay bu iki olaydan dolayı ortaya çıkmaktadır. Haber söylemene katılan ABD Güvenlik Kuruluşu uzmanları, Beyaz Sarayın ve diğer ABD web sitesinin şanslı olduğunu açıklamasını

yaparak, hacker çatışmasını “terör olayı” olarak tanımlamaktadır. Enerji Kaynakları Bakanlığı araştırma deneticisi Çinli hackerlara “onlar” olarak hitap ederek, Çinli hackerların ABD’nin “güvenilir” bilgisayarlarına 15 dakikada girdiğini hatırlatmaktadır. Denetici bu ifadesinde “güvenilir” sözcüğünü tırnak içinde vererek, aslında ABD’nin bilgisayar ve internet sisteminde birçok açıkların bulunduğunu ve güvenilir olmadığını belirtmeye çalışmaktadır. Denetici burada “güvenilirlik” tanımlaması ile dalga geçmektedir. Haberde, ABD Terörle Mücadele Kurumu yetkilisi de hükümetin bu konuda gereken hassasiyeti göstermemekte olduğundan şikayet etmektedir. ABD Kongresindeki araştırma ve denetlemeden sorumlu görevli ise hükümeti “düzensiz” ve “plansız” olmakla suçlamaktadır. FBI Ulusal Altyapı Koruma Merkezi baş direktörü de insan ve diğer kaynakların internet güvenliği alanına yeterli derecede aktarılmaması konusunu eleştirmektedir. Haber metninde söyleme katılan aktörlerin işlevi ABD yönetimini plansız, düzensiz, karışık ve birçok problemi olan bir ülke konumuna sokmaktadır. Haber metni etken ve kısa cümle yapılarından oluşmaktadır.

Haber metninde “karartılmak”, “saldırı”, “internet terörü”, “can alıcı”, “yıkım hareketi” gibi eğretilemeler kullanılmaktadır. Metin içerisindeki söylemlerde karşı, web sitelerin ele geçirme gerişimi “saldırı”, ele geçirdikten sonra ana sayfa üzerindeki yazıların değiştirilmesi ise “karartılmak”, bilgilerin tamamıyla tahrip edilmesi olayı da “yıkım hareketi” ve “can alıcı” gibi eğretilemelerle tanımlamaktadır. ABD’li yetkililer ise hacker hareketini “internet terörü” olarak göstererek Çinli hackerları bir nevi “terörist” olarak suçlamaktadır.

Muhabir haber metninde, daha fazla ABD yönetimindeki iç çatışmalara dikkat çekmektedir. ABD bürokrasisi ve halkının yeni Bush yönetimine olan eleştirileri daha fazla ön plana çıkarmaya çalışmaktadır. Metinin ikna dili ise Çinli hackerlar, hem ABD’nin internet güvenlik açığını su yüzüne çıkardı, hem de iç çatışmaları körükledi.

11. Haber

4 Mayıs saldırısı başarı sayılmaz, 8 Mayıs günü Çin "Kızıl Hacker"ları kuvvet toplayarak tekrar hücuma geçecek.

2001-05-07 09:25:31

"ÇKHB" istasyon lideri Lion, 4 Mayıs günü ABD Beyaz Sarayının önceden IP adresini değiştirdiğinden, Çinli 80.000 internet kullanıcısının belirlen süreden önce el ele vererek başlattığı büyük çaptaki hücumunda yüzde yüz olumlu sonuç elde edildiğine inanmadığını ifade etti. Bundan dolayı, "KHB" ABD'nin 8 Mayıs 1999 tarihinde sebepsiz halde ÇHC'nin Yugoslavya Büyükelçiliğini bombalaması olayının ikinci yılı dönümünü anmak amacıyla, ABD hükümet web sitelerine tekrar büyük çapta bir hücum harekatını başlatma hazırlığına girmiştir.
Hong Kong Aydınlık Gazetesi Lion'un ifadesini aktararak, "ÇKHB eğer büyük çapta bir harekata hazırlanmış ise hiçbir zaman önceden duyuru yapmaz. Ancak geçen Cuma günü Beyaz Saray web sitesine yönelik hücum harekatında, Kızıl Hacker'larin önceden organize olmamıştı, üstelik harekatın o gün yapılmasının şart olmadığı halde, internet ortamında saldırı konusuyla ilgili çeşitli haberlerin gittikçe şahlanmaya başlandığından ötürü, iz sürerek vurmak zorunda kaldık" şeklinde ifade kullanmıştır.
Beyaz Saray, "KHB"den gelecek karşı saldırıdan haberdardı. Bundan dolayı önceden web sitesinin IP adreslerini değiştirme fırsatı bulmuştu. Beyaz Sarayı doyasıya "bombalama inadına" kapılan Çinli Hacker'lar bu durum karşısında önce hayal kırıklığına uğramış ancak sonunda değiştirilen yeni IP adreslerini de bularak Beyaz Saray web sitesini iki saat felç etmeyi başarmıştır. Lion, "geçen Cuma günü Beyaz Saraya yönelik başlattığımız harekat başarılı sayılmadığından dolayı, "ÇKHB" 8 Mayıs günü tekrar ABD web sitelerine karşı büyük çapta bir hücum harekatı başlatacaktır" şeklinde konuştu. [54]

China.com 7 Mayıs saat 09:25:31'de konuyla ilgili ilk haber yayımlanmaktadır. Haberdeki ana olay, Çinli Hacker'ların, 4 Mayıs saldırılarının başarılı olmadığını düşünerek 8 Mayıs tarihinde güçleri birleştirerek ABD web sitelerine karşı tekrar saldırıya geçmeyi planlamalarından ibarettir. Habere, 4 Mayıs saldırısı başarı sayılmaz, 8 Mayıs günü Çin Kızıl Hackerleri kuvvet toplayarak tekrar hücuma geçecek" şeklinde bir başlık atılmaktadır. Haberin girişinde ise 80.000 Çinli hackerın gerçekleştirdiği saldırının memnun edici sonuçlar getirmediği için 8 Mayıs tarihinde ABD hükümet web sitelerine yönelik tekrar ve büyük çapta bir saldırı gerçekleştirmeyi planladığı konusuna yer verilmektedir. Haberin öyküsünde ÇKHB lideri Lion, Çinli hackerlar, Beyaz Saray ve ABD web siteleri aktör olarak yer almaktadır. Haberin başlığı ile giriş paragrafı aynı

[54] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010507/173607.html, 15.07.2001

konuyu yansıtmaktadır. Dolaysıyla haber metinin esas konusunu kısaca yansıtmaya çalışmaktadır.

Haber metininin örgüsü ve işleniş biçimi iki bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde Lion'nun ifadesine yer verilerek, Çinli hackerların Beyaz Saraya yönelik gerçekleştireceği saldırı hareketinden karşı tarafın haberi olduğu, bundan dolayı hazırlık içinde beklediklerini ve bunun için iyi bir sonuç elde edilemediği konusu işlenmektedir. Bu bölümde, Çinli hackerların aceleciliği ve tecrübesizliğinin dışında medya da konu ile ilgili asılsız haberler yaymaktan suçlanmaktadır. İkinci bölümde ise Çinli hackerlar hazır bir şekilde bekleyen Beyaz Saray karşısında hayal kırıklığına uğradığını ancak, web site İP adresinin çözülmesiyle birlikte sadece iki saatli bir başarıya imza attıklarını aktarmaktadır.

Çinli hackerların bu aksaklıklardan dolayı hareketi başarısız saydıklarını, bundan dolayı 8 Mayıs tarihinde, ÇHC Yugoslavya Büyükelçiliğinin 8 Mayıs 1999 tarihinde NATO savaş uçaklarınca bombalanması olayının yıl dönümü olması nedeniyle tekrar geniş çaplı bir saldırıya geçecekleri sinyalini vermekte olduğu konusu yer almaktadır. Haberdeki bu olaylar internet ortamında bilgisayarlar yoluyla gerçekleşmektedir. Söz konusu olayın nedeni diğer haberlerde de olduğu gibi yine iki ülke uçak çarpışma olayından kaynaklanmaktadır. Metin içindeki ana olay, ÇHC Yugoslavya Büyükelçiliğinin 8 Mayıs 1999 tarihinde NATO savaş uçaklarınca bombalanması olayı ile ilişkilendirilmektedir. Olayı iki ülke uçak çarpışma olayının siyasi krize dönüşmesiyle birlikte patlak vermektedir. Metin içerisinde Lion'nun konuşmasına yer verilmektedir. Lion, harekettin sonuçlarından memnun olmadığını dile getirmektedir. Ona göre ABDli'ler Çin hackerların saldırı planından haberdar olmuşlardı. Bundan dolayı kendileri hareketten iyi bir sonuç elde edememiştir. Lion bu başarısızlıkta medyanın da payı olduğunu ileri sürmeye çalışmaktadır.

Haberin sonunda 8 Mayısta yapılacak büyük tahribat girişimi "hücum harekatı" olarak tanımlanarak gerçek ve büyük bir askeri operasyona benzetilmektedir. Cümle içinde ise, *"ÇKHB 8 Mayıs günü tekrar ABD web sitelerine karşı büyük çapta bir hücum harekatı başlatacaktır"* şeklinde yer

almaktadır. Haber metni içinde Lion'nun işlevi Çin hackerlarının tecrübesizliği ve Çin medyasının aceleci tavrını açığa çıkmasına ayrıca, Çinlilerin inatçı ve kararlı tutumunun da sergilenmesine yardımcı olmaktır.

Haberin başlığı ve metin içerisinde "kuvvet toplamak", "hücuma geçmek", "el ele vermek", "hücum harekatı", "şahlanmak", "iz sürmek", "saldırı" ve "bombalama" gibi eğretilemelere yer verilmektedir. Çinli hackerlar bir önceki hareketini başarısızlığa uğramasından ötürü Çinli hackerları tekrar bir araya getirerek ikinci bir tahribat girişimine girişmelerini ""kuvvet toplamak" ve "hücuma geçmek" eğretilemeleri ile ifade etmeye çalışmaktadır. Hackerların tekrar karşılıklı yardımlaşmalarını bir başka "el ele vermek" eğretilemesi ile tanımlamaktadır. ABD web sitelerine yönelik büyük çaptaki tahribat girişimi "hücum harekatı", Çinli hackerlar ve medyanın saldırı ile ilgili haberleri ağızdan ağza dolaştırarak aktarılmasını ise "şahlandırmak" benzetmeleri ile sunulmaktadır. Çin web sitelerine saldırı düzenleyen hackerın internet ortamında peşinden giderek bulunduğu adresini tespit etme girişimi ise metin içerisinde "iz sürmek" eğretilemesi ile verilmektedir. ÇKHB liderliğindeki 80.000 hackerın Beyaz Saray web sitesine topluca saldırmaları Beyaz Sarayı "bombalama" olarak tanımlanmaktadır.

Muhabir, Çin toplumunun haksızlıklar karşısındaki kararlı tutum ve mücadele ruhunu ön plana çıkartmaya çalışmaktadır. Metin içerisinde daha fazla Çinli hacker saldırısının yenilgiye uğramasındaki nedenler konuşulmaktadır. Bundan sonraki harekette ÇKHB'nin bazı tavsiyelerine kulak vermeleri gerektiği üstü kapalı olarak vurgulanmaktadır.

12. Haber

Çinli Hacker'lar ABD'nin 900'den fazla web sitesine başarılı bir hücum gerçekleştirdi.

2001-05-07 10:58:11

ÇHC-ABD iki ülke halkı tarafından yürütülmekte olan internet savaşının ateşi daha sönmemiştir. İnternetteki dostlarımızın internetten duyurduğuna göre, dün gece yarısına kadar Çin Kızıl Hacker'lari başarılı bir şeklide 900'den fazla ABD web sitesini karartmıştır, bu siteler içinde ABD Deniz Kuvvetlerine ait ana makine de bulunmaktadır.
ABD Deniz Kuvvetlerine ait ana makineye ani darbe "KHB" imzasını taşımaktadır. Teşkilat, ABD Deniz Kuvvetleri ana makinesine girdikten sonra

> ana sayfayı değiştirerek “Ben Çinliyim” şeklinde hem Çince hem de İngilizce yazılar yazıp bırakmıştır. [55]

7 Mayıs gününün konumuz ile ilgili dördüncü haberi bir önceki (10:15:27) haberden yaklaşık kırk üç dakika sonra (10:58:11) web siteye yerleştirilmektedir. Haberdeki ana olay, Çinli hackerların ABD Deniz Kuvvetlerine ait web sitesinin de içinde olduğu 900’den fazla web sitesini ele geçirmeleridir. Haber metninde Çinli hackerlar, ABD Deniz Kuvvetleri ve diğer ABD web siteleri aktör olarak yer almaktadır. Haberin öyküsünde Çinli hackerlar, ABD Deniz Kuvvetleri ve diğer web sitelere karşı tutum içindeler. Habere, “Çinli hackerlar ABD’nin 900’den fazla web sitesine başarılı bir hücum gerçekleştirdi.” şeklinde başlık atılmaktadır. Giriş kısmında ise başlığı destekler nitelikte ÇHC-ABD hackerlarının karşılıklı savaş ateşinin daha sönmediğinden bahsedilmektedir. Dolaysıyla savaş daha devam edecektir.

Haber metninin örgüsü ve işleyiş biçimi kısaca iki bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde hacker savaşının devam etmekte olduğu, Çinli hackerların ABD Deniz Kuvvetleri web sitesinin içinde olan 900’den fazla web siteyi ele geçirdiği aktarılmaktadır. İkinci bölümde ise Deniz Kuvvetleri web sitesi tekrar ele alınarak, web site üzerine neler yazıldığı anlatılmaktadır. Olayların nedenleri diğer haberlerde de olduğu gibi yine aynı uçak çarpışma olayından kaynaklanmaktadır. Metin içerisinde ana olaya, uçak çarpışma olayı dışında her hangi bir geçmiş olayla ilişkilendirilmemektedir. Haber metninde aktörler konuşturulmamakta sadece etken cümle yapıları içinde yer alarak ana olayın daha net anlaşılabilmesi için yardımcı işlevi görmektedir.

Haber metni uzun ve etken cümle yapılarına sahiptir. Metin içerisinde “hücum”, “savaş ateşi sönmedi” ve “karartılmak” gibi eğretileme sözcükleri kullanılmaktadır. Bunların içinde hackerların, web sitelere yönelik tahribat hareketi savaş meydanındaki taarruza benzetilerek “hücum” ve ele geçirilen web sitelerin durumu ise “karartılmak” eğretilemesi ile ifade edilmektedir. İnternet üzerinde devam etmekte olan iki ülke hacker çatışmasını ise “savaş ateşi sönmedi.” eğretilemesi ile tanımlamaktadır. Aynı zamanda muhabir,

---

[55] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010507/173647.html, 15.07.2001

habere “Çin-ABD iki ülke halkı tarafından yürütülmekte olan internet savaşının ateşi daha sönmemiştir.” cümlesiyle giriş yapmaktadır. Muhabire göre Hacker’lar arasında gerçekleşmekte olan internet çatışması iki ülke sivil insanları tarafından yürütülmektedir. Hacker hareketinin hükümet ile kesinlikle hiçbir ilgisi bulunmamaktadır.

Çinli Hacker’lar ABD Deniz Kuvvetleri web sitesini ele geçirdikten sonra İngilizce ve Çince “Ben Çinliyim” yazısını yerleştirmiştir. Çinli hacker bu yazı ile Çin halkının sesini duyurmaya çalışmaktadır. O, ABDlilere “senin hor gördüğün o Çinli işte benim, senin yaptıklarını artık ben de yapabiliyorum, bundan dolayı sana meydan okuyorum.” demeye çalışmaktadır. Kısaca bu basit bir yazı ya da meydan okumadan ibaret olmayıp, tam aksine tarihi bir hesaplaşmadan ibarettir.

TABLO - 4

4. GRUP HABERLER: ÇİN HALK CUMHURİYETİ YUGOSLAVYA BÜYÜKELÇİLİĞİNİN BOMBALANMASI ANMA GÜNÜ VE SAVAŞIN SONUÇLANMASI (8 MAYIS 2001 11:08:04 - 13:30:50 - 10 MAYIS 10:01:21)

Haber Sayısı	Haber Başlıkları	Yayımlanan Tarih
1	“Kızıl Hacker Birliği” Amerika’ya karşı savaşın sonucunda 8 Mayıs kahramanlar hareketi yazısını yerleştirecek.	2001-05-08 09:05:45
2	Çin-ABD Hacker Savaşı sonuca yaklaştı, Çin Kızıl Hacker’lari askerleri geri toplama hazırlığında	2001-05-08 11:08:04
3	ÇKHB bu akşam internette basın açıklaması düzenleyerek “1 Mayıs” harekatını değerlendirecek.	2001-05-09 09:20:10
4	Çin Hacker’lari: “ABD’ye ait en az bin altı yüzden fazla web site bozguna uğratıldı.” dedi.	2001-05-09 10:02:41
5	Kazada hayatını kaybeden üç Çinliyi anmak amacıyla 8 Mayıs günü ABD Deniz Kuvvetlerine ait 3 web siteye saldırı düzenlendi.	2001-05-09 11:09:21
6	ÇKHB saldırıyı durdurma bildirisi yayımladı.	2001-04-25 10:01:59
7	“KHB” basın toplantısında hücum sonuçları ile ilgili istatistik veriler ilan edildi.	2001-05-09 22:03:19
8	“KHB” basın toplantısında saldırıya katılan Çin hacker teşkilatlarının savaşta elde ettiği neticeleri	2001-05-09 22:32:37

9	KHB istasyon lideri Lion 21 Yaşında	2001-05-10 10:01:21

1. Haber

"Kızıl Hacker Birliği" ABD'ye karşı savaşın sonucunda 8 Mayıs Kahramanlar Hareketi Yazısını Yerleştirecek

2001-05-08 09:05:45

1998 Tarihinde ABD başını çektiği NATO, Yugoslavya Büyükelçiliğimizi bombaladı, olay sonucu 3 kişi hayatını kaybetti. "KHB" bu olayın ikinci yıl dönemini anmak amacıyla beş ABD web sitesini ele geçirdi. Alınan bilgilere göre "KHB", "8 Mayıs Kahramanlarını Anma Savaşı"nı tamamlandıktan sonra, ABD web sitelerine yönelik saldırı harekatını durduracaktır. [56]

China.com'un 8 Mayıs saat 09:05:45'te yayımladığı haberindeki ana olay, 8 Mayıs 1999 tarihinde NATO uçaklarının ÇHC'nin Yugoslavya'daki Büyükelçiliğini bombalaması yıl dönümünü anmak için ABD web sitelerine tekrar saldırdığından ibarettir. Haber metninde ABD, NATO, Çin'in Yugoslavya Büyükelçiliği, KHB ve ABD web siteleri aktör olarak yer almaktadır. Habere "Kızıl Hacker Birliği ABD'ye karşı savaşın sonucunda 8 Mayıs kahramanlar hareketi yazısını yerleştirecek" şeklinde uzun bir başlık kullanılmaktadır. Habere söz konusu geçmiş bombalanma olayı ile giriş yapılmaktadır. Başlık ve giriş bölümü haberin içeriğini net bir şekilde açıklamaktadır. Haber öyküsünün örgüsü ve işleniş biçimi çok kısa tek bir bölümde değerlendirilebilir. O da KHB üyelerinin, 8 Mayıs 1999 tarihinde NATO uçaklarının ÇHC'nin Yugoslavya'daki Büyükelçiliğini bombalaması yıl dönümünü anmak için ABD web sitelerine tekrar saldırdığı, söz konusu saldırı tamamlandıktan sonra hareketin noktalanacağı konusunun işlenmesinden ibarettir. Haber metnindeki olayın ortaya çıkmasına, 8 Mayıs 1999 tarihinde NATO uçaklarının ÇHC'nin Yugoslavya'daki Büyükelçiliğini bombalaması neden olmaktadır. Metin içeriğindeki ana olay, Çin Büyükelçiliğinin bombalanması olayı ile ilişkilendirilmektedir. Haber metninde aktörler konuşturulmamakta ancak, hareketin adının "8 Mayıs Kahramanlarını Anma Savaşı" olduğuna açıklık getilmektedir.

[56] URL:http://news.china.com/zh_cn/focus/hackerchina/10000211/20010508/10020551.html, 15.07.2001

Haber metni kısa ve etken cümle yapılarından oluşmaktadır. Metin içerisinde “savaş”, ve “saldırı harekatı” gibi eğretileme sözcükler kullanılmaktadır. Metin içerisinde bu iki sözcük hackerların tahribat eylemini kastetmektedir. Bunun dışında kullanılan “kahramanlar hareketi”, bombalanan büyükelçiliğe sığınan iki gazeteci ile elçilik görevlisinin intikamını alma girişimidir. Bu görevliler Çinli hackerlar için birer kahramandır.

Muhabir haberinde, 1999 yılının yerine 1998 yılını yazarak olay tarihini kasıtsız bir şekilde bir yıl geriye götürmektedir. Ardından hatayı devam ettirerek olayın “iki yıllığı”nın anıldığı ifadesini kullanmaktadır. Muhabirin daha sonraki ifadelerinde “Büyükelçiliği” sözcüğü yerine “Büyükelçiliğimiz” sözcüğünü kullandığı göze çarpmaktadır. Önceki haberlerden olduğu gibi muhabir gazetecinin tarafsızlık ilkesini bir kere daha ihlal etmektedir. Muhabir ve china.com web sitesi yayımladığı haberi ile kendilerinin hangi tarafta olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Son olarak ilk defa 8 Mayıstan sonra çatışmanın son ereceği mesajı verilmektedir.

Haber metninden sonra sayfaya, Çinli Hacker’ların ele geçirilen ABD web sitelerine yerleştirdiği kırmızı tabanlı sayfa dikkat çekmektedir. Sayfada şunlar yazılmıştır:

Çin Hacker’ları kalplerindeki derin üzüntü ile 8 Mayıs Devrimci Kahramanları Anmaktadır!

ABD ve NATO, Kahramanlarımı geri ver !!!

Kızıl Hacker Birliğinin tüm üyeleri kahramanlara derinden saygıda bulunur ! ! !

Çin’in Yugoslavya Büyükelçiliğine düşen bombayla ölen bir karı koca olmak üzere ikisi kadın üç kişi, gazeteciler olup, NATO operasyonu başlandıktan sonra Büyükelçiliğinin daha güvenli olacağını düşünerek oraya sığınmış neticede hayatını kaybetmiştir. Çinli Hacker’ların gözünde bu üç kişi birer kahraman olup ABD ve NATO’nun onları Çinlilere geri vermesini istemektedir. Yani imkansızı isteyerek, kendilerinin bu kahramanları için ne kadar üzüldüğünü ifade etmeye çalışmaktadırlar. Aynı zamanda da onlara saygılarını bildirmektedir.

2. Haber

Çin-ABD Hacker Savaşı sonuca yaklaştı, Çin Kızıl Hacker'lari askerleri geri toplama hazırlığında

2001-05-08 11:08:04

30 Nisan günü patlak veren Çin-ABD hacker savaşı, en hararetli olan 4 Mayıs gününden sonra, çatışma dün sonuca yaklaştı. "Çin Kartallar Teşkilatı" ve "ÇKHB"nin önemli üyelerinin ifadesine göre, şu an geri toplanma aşamasına gelindi. Onlar "ABD Hacker'lari 1 Nisan tarihinden itibaren Çin web sitelerine karşı kötü niyetli saldırılarını devam ettirmiştir. ABD Hacker'larının saldırı hareketinin nisan ayının başından sonuna kadar gün geçtikçe artış göstermesi, Çin Hacker'larin 30 Nisan gününde topluca karşı saldırıya geçmesine neden oldu. Bu karşı saldırının en büyüklerinden biri ise 4 Nisan günündeki ABD Beyaz Saray web sitesine karşı saldırı harekatı olmuştur" şeklinde bilgi verdi. [57]

China.com, 8 Mayıs saat 11:08:04'da yayıma verdiği haberindeki ana olay, Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik gerçekleştirmekte olduğu tahribat hareketinin sonuna yaklaşması mesajı ve 30 Nisan tarihinden 8 mayısa kadar olan süreç ile ilgili kısa bir değerlendirmeden ibarettir. Haber metninde, Çin Kartallar Teşkilatı ve ÇKHB üyeleri, ABD'li hackerlar ve Beyaz Saray birer aktör olarak yer almaktadır. Haberin başlığı "Çin-ABD hacker savaşı sonuca yaklaştı, ÇKH'ları askerleri toplama hazırlığında" şeklinde atılmaktadır. Başlıktan iki ülke hacker savaşının sonuca ulaşmak üzere olduğu ve Hacker'ların geri çağırılması düşünüldüğü ifade edilmektedir. Başlıktan sonra haber metnine de savaşın sonuçlanmak üzere olduğu ifadesiyle giriş yapılmaktadır. Haber metnindeki olay söz konusu aktörler tarafından gerçekleşmektedir. Aktörler de olaya kendi aralarında rakip olarak katılım sağlamaktadır.

Haberin örgüsü ve işleniş biçimi kısaca sadece tek bir bölüm olarak değerlendirilebilir. Haberin başlığı ve giriş paragrafları aslında savaşın son ermekte olduğundan işaret etmektedir. Ancak metinin içeriği başlık ve giriş paragrafından bağımsız olarak daha fazla 30 Nisan ve 8 Mayıs tarihleri arasında gerçekleşen iki ülke hacker savaşında kimin ne yaptığı konusu üzerinde yoğunlaşmaktadır. Burada iki Çinli hacker teşkilat üyesinin olaylarla ilgili bilgilerine kısaca başvuruda bulunulmaktadır. Metin içindeki ana olayın ortaya çıkmasına, iki ülke uçak çarpışma olayının sebep olduğu konusu

[57] URL: http://news.china.com/zh_cn/domestic/945/20010508/10020712.html, 15.07.2001

açıklanmamış olsa da her zaman üstü kapalı olarak arka planda yer almaktadır. Bunun dışında herhangi bir tarihi olayla bağlantısı kurulmamaktadır. Metin içerisinde "Çin Karteller Teşkilatı" ve "ÇKHB" üyeleri söyleme katılmaktadır. Aktörler metin içerisinde ABD'li Hacker'ların kötü niyetli olduğundan söz etmektedirler. Çinli Hacker'lara göre, ABDli hacker'lar, hükümeti gibi kötüdür ve kötü niyetli bireylerden oluşmaktadır.

Haber metni, kısa ve etken cümle yapılarından oluşmaktadır. Diğer haberlerde olduğu gibi bu haberde de "askerler", "hacker savaşı" ve "çatışma" gibi eğretileme sözcükleri kullanılmaktadır. Metin içerisinde muhabir ABD web sitelerini ele geçirmek için hareket ekmekte olan hackerları "asker"lere benzetmektedir. İki ülke hackerlarının karşılıklı tahribat girişimleri ise "hacker savaşı" ve "çatışma" olarak tanımlamaktadır.

China.com, Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik tahribat girişimlerine son vereceğini duyurarak, hareketin teşkili bir şekilde ve tek merkezden yönetildiğini üstü kapalı olarak ifade etmektedir. Metnin ikna dili ise Çinli hackerlar birer sanal askerdir. Onlar vatanı korumak için her zaman hazır ve nazırdırlar.

3. Haber

Çin Kızıl Hacker Birliği bu akşam internette basın Toplantısı düzenleyerek "1 Mayıs" harekatını değerlendirecek.

2001-05-09 09:20:10

Dün akşam, çeşitli web siteleri ve medya kurumları "ÇKHB tarafından yapılacak basın toplantısı ile ilgili e-posta duyurusu"nu almıştır. Duyurunun konusu ise şundan ibarettir:
Biz ÇKHB, 9 Mayıs akşam saat 7'de "irc.sunnet.org"un KHB yönetici kanalında ÇKHB basın toplantısı düzenlenecektir. Basın toplantısında 1-7 Mayıs arasında ÇKHB harekatı üzerinde bir değerlendirme yapacağız. Ayrıca bazı spesifik olayları açıklayacağız.
Basın toplantımıza ilginiz varsa lütfen "redyaya@21cn.com" adrese mektup yollayarak, kanalımıza girmenin spesifik yöntemini öğrenin. Ayrıca, mektup göndererek ait olduğunuz kurum, soyadınız, statünüz ve internette kullandığınız özel lakabınızı da eklemeyi unutmayınız. Sizin ziyaretinizi içtenlikle bekliyoruz. Teşekkür ederiz ! china.com. [58]

Haberdeki ana olay, ÇKHB'nin basın toplantısı düzenlemek için yaptığı duyurudan ibarettir. Ancak, china.com bu duyuruyu haber sayfasında bir

[58] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010509/174431.html, 15.07.2001

haber niteliği taşıdığı düşüncesiyle yayımlamaktadır. Haberin başlığı "Çin Kızıl Hacker Birliği bu akşam internette basın toplantısı düzenleyerek 1 Mayıs harekatını değerlendirecek" şeklinde atılmaktadır. Giriş paragrafında ise yapılacak basın toplantısının tarihi, saati ve adresi verilerek 1-7 Mayıs arasında geçen hacker çatışması ile ilgili bazı önemli açıklamalar yapılacağı duyurusu aktarılmaktadır. Haberin öyküsünde duyuru yapan ÇKHB üyesi yer almaktadır. Metninin örgüsü ve işleniş biçimi kısaca iki bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde, ÇKHB tarafından düzenlenecek olan basın toplantısının tarihi, saati, web adresi ve konu kapsamı açıklanmaktadır. İkinci bölümde ise basın toplantısı düzenlenecek olan web adresine nasıl gidilmesi gerektiği ile ilgili bilgilerin katılımcının duyuruda yayımlanan e-posta adresine mektup yollama yöntemiyle öğrenebileceği konusu işlenmektedir. Basın toplantısı Çin-ABD hacker savaşının son erme aşamasına gelindiğinden dolayı yapılmaktadır. Olaylara her hangi bir geçmiş tarihi olayla bağlantısı kurulmamaktadır. Haber metninde ÇKHB üyesi konuşmaktadır. Söz konusu üye sadece basın toplantısı ile ilgili bilgileri aktarmaktadır. Haber metni kısa ve etken cümlelerden oluşmaktadır. China.com, bu duyuruyla, Çinli hacker teşkilatı olan ÇKHB'nin gayet uzmanca çalışmakta olduğunu göstermektedir.

4. Haber

Çinli Hacker'lar: "ABD'ye ait en az bin altı yüzden fazla web sitesi bozguna uğratıldı." dedi.

2001-05-09 10:02:41

Hong Kong'da yayım yapan "Doğu Gazetesi"nin haberine göre, Çin-ABD askeri uçaklarının çarpışma olayından sonra, iki ülke Hacker'ları internette karşılıklı çatışmaya başlamıştır. 30 Nisan tarihinden itibaren hacker'lar savaşı gittikçe kızışmıştır. Bir haftalık ciddi savaştan sonra Çinli Hacker'lari, savaşın sonuçlanma sürecine girdiğini ifade etti. Ancak, savaş sonuçlanmadan önce, ABD'ye ait bir televizyon kanalının web sitesi bozguna uğratıldı.

ÇKG, "ÇKHB" ve "Yeşil Ordu" gibi Çin'in dinamik Hacker teşkilatları "Çin-ABD Savaşı" son erme sürecine girdi ifadesini kullandı. Yakında "ÇKHB"nin bir üyesi internetten bir açıklama yaparak, karşı saldırı hareketi, "adaletli, yararlı ve düzenli" olması gerektiğini söyledi. Ayrıca bu seferki savaşın hızlı sonuçlanacağı iddiasında da bulundu.

Çin Hacker'lari, bu seferki hacker savaşında ABD'ye ait en az bin altı yüzden fazla web site bozguna uğratıldığını söyledi. Bunların içindeki dokuz yüzden fazlası önemli web siteleri oluşturmaktadır. Bu web siteler içerisinde hükümet ve orduya ait adresler de bulunmaktadır. Çin'deki binlerce web site de saldırıya uğradı.

> Geçen Pazar günü ABD Oklahoma Eyaleti "KTUL" televizyon kanalı web sitesi de bu seferki hacker savaşının hedefi oldu. Çinli Hacker'lar söz konusu televizyon kanalına ait web siteyi basarak ana sayfasına Çin bayrağı ve ABD başkanı Bush'un ve birçok maymunun resmini yapıştırmıştır. Bunun dışında Hacker'lar "ABD emperyalistlerini yok edelim" sloganını kaldırdı. Web sitesi şu anda kapanmıştır. Web site yöneticisi, sitenin tekrar düzenleneceği, buna birkaç gün gerektiğini söylemiştir. Savaşın sonuçlanmasıyla yeni tartışmalar başladı.
> Gerçi, Çinli Hacker'lar savaşın sonuçlandığını söylese de, ABD uçaklarının Çin deniz kıyılarındaki gözetleme uçuşlarının tekrar başlatması, ABD'li Hacker'ların yenilgiyi kabullenememesinden ötürü, tüm dünyaya sıçrayan hacker savaşı sonuçlanmayacak gibi geliyor. China.com [59]

Haberdeki ana olay, Çinli hackerların ABD web sitelerine yönelik gerçekleştirdiği tahribat girişiminden genel değerlendirmeler ve çatışmanın son ermeden önce yapılan bazı saldırılardan ibarettir. Haberin öyküsünde ÇKG, "ÇKHB" ve "Yeşil Ordu" adındaki Çin hacker teşkilatları, Oklahoma Eyaleti "KTUL" televizyon kanalı web sitesi ve ABD başkanı Bush aktör olarak yer almaktadırlar. Habere, *"Çinli hackerlar: ABD'ye ait en azatlı bin altı yüzden fazla web sitesi bozguna uğratıldı dedi"* şeklinde başlık atılmaktadır. Giriş paragrafında ise, Hong Kong'da faaliyet göstermekte olan "Doğu Gazetesi"ni kaynak gösterdikten sonra, uçak çarpışma olayına atıfta bulunarak, tahribat girişimlerinin gittikçe kızışmakta olduğu ancak Çinli hackerların bu hareketini kısa zaman içerisinde sonuçlandırmayı düşündükleri bilgisini aktarmaktadır. Haberin başlığı ile giriş paragrafında verilen bilgiler, metnin içeriğini tam olarak yansıtmamaktadır. Çünkü muhabir haber kaynağını Hong Kong'da yayım yapan "Doğu Gazetesi" gibi göstererek, çoğu eski ve değerleme bilgilerle metni tamamlamaya çalışmaktadır.

Haber metnin örgüsü ve işleniş biçimi üç bölümde değerlendirilebilir: İlk bölümde, gündemdeki hacker çatışmasında ön planda olan üç Çin hacker teşkilatlarının çatışmanın son ermesi ile ilgili açıklamasına yer vermektedir. Ayrıca ABD ait ne kadar web siteyi kararttığını sayısal verilerle açıklamaya çalışmaktadır. İkinci bölümde ABD'nin Oklahoma Eyaletindeki bir TV kanalının web sitesi ele geçirilerek, üzerine Bush ve maymun resimlerini yerleştirildiğinden söz edilmektedir. Üçüncü bölümde ise ABD casus

[59] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010509/174540.html, 15.07.2001

uçaklarının Çin kara sularındaki gözetim uçuşlarını tekrarlamaya devam ettiklerini, böyle giderse hacker çatışmasının durmayacağı tahmininde bulunulmaktadır. Haber metnindeki olaylar yine iki ülke uçak çarpışma olayına açıkça bağlanmaktadır. Üstelik ABD casus uçağının tekrar Çin karasularında görülmesi olayı hacker çatışmasını daha şiddetlendireceği tahmini yürütülmektedir. Burada metin içerisindeki olaylar bir geçmiş olay bir de gelecek olayla ilişkilendirilmektedir. Haberin öyküsünde Çinli hackerlar, ÇKG, "ÇKHB" ve "Yeşil Ordu" gibi aktörler söyleme katılmaktadır.

Haberin başlığında Çinli hackerlar, *"ABD'ye ait en az bin altı yüzden fazla web site bozguna uğratıldı"* şeklinde bir edilgen cümle kullanarak, Söz konusu tahribat girişiminde bulunanların kendileri olduğu halde web sitelerin kim/kimler tarafından bozguna uğratıldığı sorusunun sorulmasına neden olmaktadır. ÇKG, ÇKHB ve Yeşil Ordu adı altında örgütlenen hacker teşkilatları savaşın son erme sürecine girdiğini açıklamaktadır. Muhabirin söz konusu teşkilatları "Çin'in dinamik teşkilatları" olarak övdüğü oldukça dikkat çekicidir. Adı açıklanmayan bir ÇKHB üyesi ise internet ortamında bir gayri resmi açıklama yaparak karşı saldırı hareketinin adeletli, yararlı ve düzenli olmasını savunmaktadır. Adı verilmeyen Çinli hackerlar yine "Çin'deki binlerce web site de saldırıya uğradı." şeklinde bir edilgen ifade kullanarak, söz konusu saldırının kim/kimler tarafından yapıldı sorusun sorulmasına neden olmaktadır. Ancak saldırı yapanların ABDli hackerlar olduğu okuyucular tarafından kolayca tahmin edilebilir olduğu düşünülmektedir. Çinli hackerlar ele geçirdiği TV kanalının web sitesine "ABD emperyalistlerini yok edelim." şeklinde bir slogan yerleştirdiği ancak, daha sonra söz konusu sloganın kaldırdığından bahsedilmektedir.

Haber metni hem etken, hem edilgen cümle yapılarından oluşmaktadır. Metin içerisinde etken cümle yapılarının oluşmasında rol oynayan eğretilemeler "karşılıklı çatışma", "savaş", "kızışmak", "karşı saldırı hareketi" ve "emperyalist"ten ibarettir. Edilgen cümle yapılarının oluşmasında yardımcı olan eğretilemeler ise "bozguna uğratılmak" ve "saldırıya uğramak" gibi eğretilemelerdir. Etken cümle yapısı eğretilemeler baktığımızda, "karşılıklı çatışma" iki hacker grubunun karşılıklı olarak karşı ülke web

sitelerine yönelik yürüttüğü tahribat girişimleridir. Bu tahribat girişimleri "çatışma" eğretilemesi ile tanımlanmaktadır. Çatışma hedefleri ise rakip hacker web siteleri dışında bir de o ülkede faaliyet göstermekte olan hükümet, ordu, kamu ve diğer ticari kuruluşların içinde bulunduğu önemli kuruluş web siteleridir. Metin içinde sıkça yer alan "savaş" eğretilemesi hackerların hareketinin gerçek savaşa benzeterek tanımlanmasıdır. Hareketin doruk noktaya ulaşması olayı ise "kızışmak" eğretilemesi ile ifade edilmektedir. Haber metlerinde ister china.com olsun ister Çinli hackerlar olsun ABD karşıtı hareketini hep "karşı saldırı hareketi" olarak tanımlamaktadır. Bu etken sözcük, Çinlilerin haklı bir hareket içinde olduklarını ispat etme çabasında olduklarını göstermektedir. Ayrıca bu saldırı hareketi normal hayatta değil internet gibi bir sanal âlemde, bilgisayarlar aracılığıyla yapılmaktadır. Metin içerisinde ABD "emperyalist" olarak tanımlanmaktadır. Çinliler tarihten buyana kapitalist ülkelere hep "emperyalist" olarak söz etmiştir. Çinli hackerlar da diğerleri gibi ABD'ye "emperyalist" tanımlaması kullanmaktadır.

China.com, "ABD'ye ait en az bin altı yüzden fazla web sitesi bozguna uğratıldı" başlığıyla yayımladığı haberinde daha fazla ABD yenilgisinden söz etmektedir. Çin web sitelerinin ne tür zararlarla karşılaştığı ve ABD'li hacker Çin web sitelerine ne tür içerikli slogan ve yazılar yazdığından hiç bahsetmemektedir. Metin ikna dili ise Çinli hackerların "hacker savaşı"ndan galip geldiğinden üstü kapalı bir şekilde söz ederek, "ABD casus uçakları, Çin deniz sınırlarındaki gözetim uçuşunu tekrar başladıysa bu kavga da bitmemiş demektir." demektedir. Saldırıya uğrayan web sitesine ise aşğıdaki yazılar yazılmıştır.

Birinci Sayfa; ÇHC Bayrağı (üstte) Solda, 1950 -1970'li Yıllarda içindeki çeşitli siyasi propaganda kampanyalarında kullanılan ve yağlı boyayla çizilmiş, elindeki el bombasının pilini çektikten sonra fırlatmak üzere hazırlanan Çinli asker resmi, resmin altında Çince olarak "emperyalistler ve tüm devrim karşıtları birer kağıttan kaplandır." şeklindeki slogan yazılmış bir parça resim; Sağda, ABD başkanı Bush ile bir domuzun fotoğrafı karşı karşıya yerleştirilerek sanki ikisi karşılıklı öpüşüyorlarmış gibi montajı yapılan

resim; hemen altında ise yine Bush'un ve hemen yanında bir maymun fotoğrafı yer almaktadır.

İkinci Sayfa; sol altta, "Dünya Halkları Birleşerek ABD emperyalizmi ve ona hizmet eden tüm uşaklarını alaşağı edelim" sloganı yazılan kırmızı flama ve bu flama önünde Çin'deki, çeşitli milliyet ve topluluklardan oluşan işçi, çiftçi, öğrenci, asker gibi kesimlerin birer temsilcisi ellerine silah alarak, nefretle düşmana doğru saldırıya geçtiği an resmedilen bir yağlı boya ile çizilmiş resim yerleştirilmiştir. Sağ altta yine ABD Başkanı Bush'a ait dört parça fotoğrafı ve hemen yanlarına ise dört maymunun fotoğrafı yerleştirilmiştir. Ortada ise şu yazılar yer almaktadır:

Uyanın ABD Halkı, Sevgili ABD halkı, Barışı seven bir halk olarak biz ABD halkına dünyadaki barışı tahrip eden ABD hükümetini daha fazla çabalayarak durdurmasını şiddetle tavsiye ediyoruz.

Birkaç hafta önce ABD hükümeti Çin'e savaş uçağını gönderdi. Bizim uçağımız denize düştü. Genç bir pilotumuzu kaybettik. ABD işgalciler havaalanımıza geldiklerinde onları silahla vurmadık. Biz dünyada barışı arzu ediyoruz. Fakat vatanımızı korumak için savaştan korkmuyoruz. Biz dünyadaki çoğu insanların barışı arzu ettiklerini biliyoruz. Fakat ABD hükümeti istemiyor. PLS kaç tane ülkenin son zamanlarda işgale uğradığını düşünüyor. İşgal yüzünden kaç tane hayat yok oldu. Bu tarafsızlık (umursamazlık) ABD halkına iyiyi getirecek mi? Hiçbir ülke bu şekilde değildir. İnsanlar arasındaki ilişki şöyledir. Eğer insanlar, diğerleri tarafından hoş karşılanırlarsa onların başarı şansları ortalığı bozmak isteyenlerden daha fazla olacaktır. Ekonomik sorunlara ek olarak onlar sizleri savaşa sürüklüyorlar. Acıyı hissetmiyorsun, çünkü fazla kaybetmemişsin. Fakat büyük ülkeler arasındaki savaş her iki ülke halkları için felakete yol açar. Barışa aşık bir halk olarak biz ABD halkına dünyadaki barışı tahrip eden Amerikan Hükümetini daha fazla çabalayarak durdurmasını şiddetle tavsiye ediyoruz (Bkz. Ek-55).

5. Haber

Kazada hayatını kaybeden üç Çinliyi anmak amacıyla 8 Mayıs günü ABD Deniz Kuvvetlerine ait 3 web siteye saldırı düzenlendi

2001-05-09 10:47:44

ÇKHB internette vatan koruma savaşında 8 Mayıs günü ABD deniz kuvvetlerine ait web sitelere saldırarak, ABD'nin yanlışlıkla Çin'in Yugoslavya Büyükelçiliğini bombaladığı sırada ölen üç Çinliyi andı, hem de bu harekatı savaşın sonuçlanmasının bir işareti olarak gösterdi.
Ancak FBI, 8 Mayıs tarihinde yayımladığı bir uyarısında, Hacker'ların başlattığı ABD web sitelerini karartma hareketi, 8 Mayısta hızlı ilerlemiştir. Örneğin: Fen-Bilimleri Haber web sitesi olan CNET Şirket web sitesi, Webex web sitesi ve Elektronik Oyun Yazılım Gelişim Ticari Şirketine ait blizzard.com gibi web sitelerinin hepsi 8 Mayıs tarihinde saldırıya maruz kalmışlardır.
FBI uyarısında yine, bazı kişiler ABD'nin önemli web sitelerini felç etmeye yeltenmektedirler. Ulusal Teknik Alt Yapı Koruma Merkezi (NIPC), Hacker'lar değişik yöntemlerle saldırı hazırlığında bulunmaktadır şeklinde konuştu.
30 Nisan tarihinde başlatılan "Çin-ABD Hacker Savaşı", her iki ülkenin birçok web sitelerine ağır derecede zarar verdi. Yang Çeng Akşam Gazetesinin haberinde konuşmasına yer verilen lakabı küçük B olan bir hacker, "hacker savaşında bozguna uğratılmış ABD web sitesinin gerçek sayısı bin altı yüzden fazladır. Bunun içinde önemli web sitelerin (ABD hükümeti ve ordusuna ait web siteler) sayısı ise dokuz yüzü geçmektedir. Ülkemizde bozguna uğrayan web site sayısı 1100'den fazla olup, bunun içindeki önemli web sitelerin sayısı ise 600'ü geçmektedir." şeklinde bir açıklamada bulunmuştu. [60]

Haberdeki ana olay, Çinli hackerların, ABD'nin 8 Mayıs 1999 yılında yanlışlıkla Çin'in Yugoslavya Büyükelçiliğini bombaladığı sırada hayıtını kaybeden üç Çinliyi anmak amacıyla, ABD web sitelerine karşı tekrar saldırmasından ibarettir. Haberde, ABD Deniz Kuvvetleri, Çin Yugoslavya Büyükelçiliği, FBİ, ABD Fen- Bilimleri haber web sitesi yine ABD'ya ait webex web sitesi ve blizzard.com, Ulusal Teknik Alt Yapı Koruma Merkezi ve B lakaplı Çinli hackerlar öykünün kahramanları olarak yer almaktadır. Çin Büyükelçiliği, ABD savaş uçakları tarafından bombalanmıştır. Çinli hackerlar da bu geçmiş olayın intikamını almak ve anmak amacıyla ABD'ye ait web sitelerine yönelik tahribat girişiminde bulunmaktadır. Arka planda ise ABD savaş uçaklarının Çin Büyükelçiliğini bombalaması olayı yatmaktadır. China.com'un 9 Mayıstaki haberine "Kazada hayatını kaybeden üç Çinliyi anmak amacıyla 8 Mayıs günü ABD Deniz Kuvvetlerine ait 3 web siteye saldırı düzenlendi." başlığı atılmaktadır. Giriş paragrafında ise, başlıktaki konu biraz daha genişleterek aktarılmaktadır. Başlık ve giriş paragrafı aslında

[60] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010509/174618.html, 15.07.2001

haberin ana konusundan genel bilgi vermektedir. Haber metninde, FBİ ve B lakaplı Çinli hacker ifadeleri yer almaktadır. FBİ görevlisi yaptığı açıklamada 8 Mayıs tarihindeki Çinli hacker hareketini "karartma hareketi" olarak tanımlamaktadır. FBİ kendine kasıtlı olarak saldıranların Çinli hackerlar olduğunu bildiği halde *"Bazı kişiler, ABD'nin önemli sitelerini felç etmeye yeltenmiştir."* şeklinde konuşmaktadır. Aynı zamanda *"onlar"*ın değişik yöntemlerle tekrar saldırı düzenleme hazırlığında olduklarını da açıklamıştır. Çinli hackerlardan B ise, tahrip edilen ABD web sitelerinden "bozguna uğratılmış web siteler" gibi bir edilgen cümle yapısı kullanmaktadır. Aynı zaman da bu web sitelerin sayısını vermeye çalışmaktadır. Haber söylemi içerisinde FBİ üstü kapalı bir şekilde yediği darbeleri, Çinli hacker B ise harekette elde ettiği galibiyeti okuyuculara açıklama işlevi görmektedir.

Haber metni uzun, hem etken hem de edilgen cümle yapılarından oluşmaktadır. Örneğin "saldırı düzenlendi" ifadesi eylemin kim tarafından yapıldığını açıklamamaktadır. Ancak başlıktaki cümle içinde ise *"…ABD Deniz Kuvvetlerine ait 3 web siteye saldırı düzenlendi."* şeklinde yer almaktadır. Giriş paragrafında ise aynı konu üzerinde tekrar durularak *"ÇKHB internette vatan koruma savaşında…ABD deniz kuvvetlerine ait web sitelere saldırarak…"* şeklinde bir etken cümle yapısı oluşturulmaktadır. FBI yetkilisinin açıklaması "…gibi web sitelerinin hepsi 8 Mayıs tarihinde saldırıya maruz kalmışlardır" gibi edilgen cümle yapısı içinde yer almaktadır. Aynı aktör "ABD'nin önemli web sitelerini felç etmeye yeltenmektedirler" gibi bir ifade kullanarak kim/kimler sorusunun ortaya atılmasına neden olmaktadır. Ardından "hacker'lar değişik yöntemlerle saldırı hazırlığında bulunmaktadır." şeklinde konuşarak Çinli hackerlara gönderme yapmaktadır. Burada FBİ sözcüsü, ABD web sitelerin hackerlar tarafından saldırıya uğradığını kabul etmekte; ancak bunu Çinlilerin yaptığını dile getirmemektedir. Nedeni ise onların bu tür teknik beceriye sahip olduğunu açıklayarak kendi imajını zedelemeyi uygun görmemektedir. Yani onları hala muhatap almamakta ve aşağılamaktadır. B lakaplı Çinli hacker de ABD web sitelerinin *"karartma hareketine maruz kalmışlardır"* ve *"…hacker savaşında bozguna uğratılmış*

ABD web sitesinin…" şeklindeki ifadelerle, bu olayla kendilerinin hiçbir ilgilisi bulunmamış gibi konuşmaktadır.

Metin içerisinde *"saldırı", "savaş", "karatma hareketi", "bozguna uğratılmak", "felç etmek", ve "hacker savaşı"* gibi eğretileme sözcükleri cümle içinde yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Bu eğretilemeler genelde Çinli veya ABD'li hackerların karşı ülke web sitelerine yönelik tahribat girişimleri ve ele geçirdiği web sitelerin normal çalışma düzenini bozma hareketini tanımlamakta kullanılmaktadır.

China.com ve muhabiri, 8 Mayıs 1999 tarihinde NATO bombardıman uçaklarının ÇHC'nin Belgrat Büyükelçiliğini bombaladığı olayını, ilk defa "yanlışlıkla bombalandı" ifadesini kullanmaktadır.

Bilindiği gibi china.com web sitesi de, ülkedeki diğer medya kurumları gibi doğrudan veya dolaylı bir biçimde Devlet Enformasyon Ofisi tarafından hiyerarşik düzenle denetlenen ve kontrol altında tutulan medya kuruluşlardan biridir. Bundan dolayı o, devlet yanlısı olmanın dışına doğal olarak ülkenin politik çıkarlarını da gözetmek zorundadır. 9 Mayıs gününde china.com ve muhabirinin ABD'ye karşı ideolojik söyleminde ani bir yumuşama gösterdiği anlaşılmaktadır. 8 Mayıs 1999 tarihide Çin Büyükelçiliğine isabet eden bombaların yanlışlık eseri olarak kabul etmektedir. Yumuşama olayında, aynı günü ABD Dışişleri Bakanı Power'in, ABD casus uçağının Çin hava sahasını ihlal ettiğini kabul ederek, olayla ilgili Çin hükümetine "üzgün" olduğunu resmi olarak bildirmesi etkili olduğu düşünülebilir.

Metinin ikna dili ise Çinli hackerlar, ABD ve hackerlarına karşı açtığı karşı saldırıda başarılara imza atmasıdır. Bu galibiyet üstü kapalı olarak dile getirilmekte ve ele geçirilen ABD web siteleri sayısı da kanıt olarak sunulmaktadır.

6. Haber

Çin Kızıl Hacker Birliği Saldırıyı Durdurma Bildirisi Yayımladı.

2001-05-09 11:09:21

ÇKHB, ABD yanlışlıkla Çin'in Yugoslavya Büyükelçiliğini bombaladığı yıl dönümü olan günü seçerek, internetteki vatan koruma savaşının sonuncusu için harekete geçti. Kızıl Hacker'lar, söz konusu teşkilat 8 Mayıs günü toplam 5 ABD web sitesine saldırı düzenlenmiş olup, içinde ABD Deniz Kuvvetlerine ait üç

> web site de bulunduğunu açıkladı. Onlar ayrıca, bu seferki savaş, ABD web sitelerine yönelik gerçekleşen baskın harekatının sonuncusu olduğunu da ekledi.
> Adı, "Kızıl Hacker'lar Büyük Birliği sharpwinner" (KHBB) olan teşkilat, 8 Mayıs tarihinde kızıl Hacker'larin saldırıyı sonuçlandırma bildirisi yayımlayarak, "ABD'nin başını çektiği NATO bombardıman uçaklarının Yugoslavya Büyükelçiliğimizi bombalamasından dolayı Şü Şing Hu gibi 3 kişi hayatını kaybetti. Bu olayın ikinci yıl dönümünü anma süresinde bizim KHB, ABD'nin beş web sitesini ele geçirerek, kahramanlarımıza taziyede bulduğunu duyurdu.
> Bu seferki savaşta biz galip ayrıldık. ABD hükümeti de PoizonB0x ve pr0phet gibi iki hacker teşkilatını gözaltına almaya hazırlanmaktadır. Biz bu olaydan sonra işi hemen toparlamamız lazım. Daha fazla değerli zamanımızı israf etmememiz lazım. Ayrıca, bu süreç içinde Çin-ABD internet enformasyonuna zarar verildi. Eğer durum bu şekilde devam edecek olursa iki ülke arasındaki ilişki daha da kötüye giderek dünya barışı için zarar verecektir. Böylece dünya halkı bizi yanlış anlamasına yol açmış olacağız.
> Bu seferki 8 Mayıs Kahramanlarını Anma savaşı tamamlandıktan sonra, ABD web sitelerine yönelik saldırı hareketimizi durdurmamız, olayı hükümetimizin diplomatik yollar ile çözmesine bırakmamız ve hükümetimizi zor duruma düşürmememiz gerekmektedir.
> Habere göre bu hacker savaş durdurma bildirisinde, 8 Mayıs tarihindeki ele geçirdiği ABD Deniz Kuvvetleri Doğal Enerji web sitesi, Reform web sitesi ve lojistik servis web sitelerininde içinde olduğu beş ABD web sitesinin adresleri de açıklanmıştır. [61]

9 Mayıs saat 11:09:21'de yayımlanmış haberdeki ana olay, Çinli hackerların, NATO uçaklarının ÇHC'nin Belgrat Büyükelçiliğini bombalaması olayının yıl dönümünü anma anlamında, ABD'ye ait beş web siteyi ele geçirerek kahramanları için taziyede bulunması ve bu olayla birilikte çatışmaya son noktayı koymasından ibarettir. ÇKHB, KHBB, ABD, ABD Deniz Kuvvetleri, NATO, Şü Şing Hu, ABD hacker teşkilatlarından PoizonB0x ve pr0phet haberin öyküsünde yer alan aktörlerdir. Haberin örgüsünde ÇKHB, KHBB, Şü Şing Hu ve diğer Çinli hackerlar ile ABD, ABD Deniz Kuvvetleri, NATO, ABD hacker teşkilatlarından PoizonB0x ve pr0phet gibi aktörler rakip halindeler. Haberde, *"Çin Kızıl Hacker Birliği Saldırıyı Durdurma Bildirisi Yayımladı"* şeklinde başlık kullanılmaktadır. Haber metnine, 8 Mayıs 1999 tarihinde ortaya çıkan CHC'nin Yugoslavya Büyükelçiliği olayı ile giriş yapılmaktadır. Çinli hackerlar bu olayın yıl dönümünü anmak amacıyla ABD Deniz Kuvvetlerine ait 3 web sitenin de içinde bulunduğu 5 ABD web sitesine

[61] http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010509/174662.html, 15.07.2001

saldırı düzenlemişlerdir. Haberin başlığı ve giriş paragrafı aslında metnin içeriğini kısaca özetler niteliktedir.

Haberin örgüsü ve işleniş biçimi üç bölümde değerlendirilebilir. ilk bölümde "Kızıl Hacker'lar Büyük Birliği" adındaki Çin hacker teşkilatının, 8 Mayıs 1999'da Yugoslavya'daki Büyükelçiliğinde NATO uçaklarının attığı bomba sonucu hayatını kaybeden 3 kahramanına taziye bildirdiği açıklamaktadır. Hackerlar, taziye hareketinde 3 kahramanını ABD web sitelerini ele geçirerek anmaktadır. Ardından hareketin noktalandığını duyurmaktadır. İkinci bölümde, Çinli hackerların, kendilerinin savaştan galip ayrılmakta olduklarını, ABD teşkilatının yenilgiden dolayı zor durumda olduklarını, bunun için kendilerinin de hemen toparlanmaları gerektiği söylemektedir. Hackerlar açıklamasında yine, "ÇHC-ABD Uçak Çarpışması Olayı"nın çözümünü iki ülke yetkililerinin diplomatik çözümüne bırakmalarının en uygun olacağını, aksi halde halkın kendilerini yanlış anlamasına yol açacaklarını ileri sürmektedir. Üçüncü bölümde ise 8 Mayıs tarihinde ele geçirilen beş ABD web sitesinin adları ve adresleri açıklanmaktadır. Görüldüğü gibi ana olayın ortaya çıkmasındaki asıl neden, ÇHC Yugoslavya Büyükelçiliğinin bombalanarak 3 Çinlinin ölmesidir. Muhabir ve Çinli hackerlar da söz konusu tarihi olayı arka planda değil tam tersine ön planda ele almaktadır. Arka planda ise herkesin bildiği ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı yer almaktadır. Ancak muhabir okuyucuların bilgisi olduğu düşüncesiyle söz konusu arka plan olayından açıkça bahsetmemektedir. Haber metninde söyleme katılan "Kızıl Hacker'lar Büyük Birliği" adındaki Çinli hacker örgütü, Çin Büyükelçiliğinin bombalanması olayında *"ABD'nin başını çektiği NATO …"* şeklinde etken ifadesiyle ABD'yi olayın bir numaralı faili, NATO'yu ise ABD'nin suç ortağı olarak tanımlamaktadır. Aynı aktör, hacker savaşında "savaştan biz galip ayrıldık" gibi edilgen cümle yapısıyla ABD'yi mağlup etmeyi başardığını ifade etmeye çalışmaktadır. Diğer aktörler metin içerisinde konuşturulmamaktadır.

Görüldüğü gibi metin, hem etken hem de edilgen ve uzun cümle yapılarından oluşmaktadır. Cümle içinde ayrıca, "internetteki vatan koruma savaşı", "saldırı", "baskın harekatı", "taziyede bulunmak" ve "galip ayrılmak"

gibi eğretileme sözcükleri kullanılmaktadır. Muhabir ve söyleme katılan hacker teşkilatı, ABD casus uçağının ÇHC karasularına izinsiz girmesi ve hackerlarının Çin web sitelerine yönelik gerçekleştirdiği tahribat girişimine karşı yürüttüğü cevap şeklindeki karşı hücum hareketini "internetteki vatan koruma savaşı", "saldırı" ve "baskın harekatı" olarak tanımlamaktadır. Hackerlar, Çin'in Yugoslavya Büyükelçiliği'nde ölen vatandaşlarının acısını çıkartmak için gerçekleştirdiği tahribat hareketini "taziyede bulunmak" eğretilemesi ile nitelemektedir. Metin içerisinde Çinli hackerların ABDli hackerlara nazaran daha fazla web site tahrip etmesi olayı savaştan "galip ayrılmak" gibi eğretileme sözcüğü ile ifade edilmeye çalışılmaktadır.

Haber metninin ikna dili, Çinli hackerlar hacker çatışmasında galip ayrıldığı üstü kapalı ve dolaylı yollardan anlatılmaktadır. Çinli hackerların ABD'li hackerlardan daha fazla web site tahrip ettiği konusuna sayısal verilerle tekrar tekrar yer vermektedir. Bu galibiyetini bir de ABD yetkililerinin kendi hackerlarını gözaltına almaya hazırlanmakta olduğu iddiasıyla doğrulamaya çalışmaktadır. Ancak, ABD'nin, Çin web siteleri ile ilgili neler yaptığı konusuna hiç yer verilmemektedir.

7. Haber

"Kızıl Hacker Birliği" basın toplantısında hücum sonuçları ile ilgili ilan edilen istatistik veriler

Fırtına İçinde Bıçak 2001-05-09 22:03:19

KHB üyesi Lion'nun açıklamasından değerlemeler:
KHB 8 Mayıs günü ABD web sitelerine yönelik saldırı hareketine son verildiğini ilan etti. ABD tarafındaki Hacker'lar da bu birkaç gün içersinde ülkemizdeki web sitelere büyük çapta saldırı yapmamaktadır. KHB, ABD'nin 1000'den fazla web sitesine saldırı düzenledi. Biz, hareket amacımıza genel olarak ulaşmış bulunmaktayız. Kayıt edilen saldırı sonuçları istatistik verilere göre toplam 1036 web site ele geçirilmiştir. Bunlar:

TABLO - 5
ÇİNLİ HACKERLARIN SALDIRI DÜZENLEDİĞİ ABD WEB SİTELİRİN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Türü	Sayısı	Oranı
Diğer web siteler	491	% 47.4
Ticari web siteler	397	% 38.3
Sivil kuruluş web siteleri	43	% 4.2
Hükümete ait web siteler	39	% 3.8
Orduya ait web siteler	18	% 1.7

Eğitim / Okul web siteleri	17	% 1.6
İnternet hizmetleri	14	% 1.3
Medya web siteleri	9	% 0.9
Eğlence web siteleri	5	% 0.4
Pornografi / cinsel	3	% 0.3

> Şimdi ben bu seferki saldırı olayı ile ilgili kendi görüşümü açıklıyayım. Bence bu seferki hareket, ülke içindeki internet güvenliğinin gelişmesi için bir itici rol oynadı. Ülkedeki bir çok insan internet güvenliğine ilgi duymaktadır. Bu seferki hareket bir teknolojik güç gösterici değildir. Sadece kendi tepkimizi ifade etmeye çalıştık, o kadar. Bozguna uğrattığımızın sitelerin çoğunun, "nt/win2000" sistemine sahip küçük web siteler olduğunu, teknolojik açıdan ise hiçbir değeri olmadığını herkes gördü. Ancak bu seferki hareketimizde, ülkemizdeki birçok insanın kalbinde hala vatanperverlik duygularının mevcut olduğunu görmüş olduk. Burada önceden hacker birliğine katılarak, karşı saldırı hareketine katılan tüm Hacker'lara minnettarlığımızı bildirmek istiyoruz. Aynı zamanda bu seferki internet karşı savaşına katılan diğer Hacker'lar teşkilatına ve şahıslara da teşekkür ediyoruz. Basın kuruluşlarının bizim ile ilgili yaptığı propaganda ve haberlerine de teşekkür ederiz. Herkese teşekkür ederiz! [62]

9 Mayıs günü gece saat 22:03:19'da yayımlanan haberdeki ana olay, 30 Nisan ve 8 Mayıs tarihleri arasında ÇKHB tarafından ABD web sitelerine yönelik gerçekleştirilen tahribat hareketinin noktalandığı kararının açıklanması ve hareket ile ilgili kısaca durum değerlendirmesi yapılmasından ibarettir. Muhabir haberi, ÇKHB yetkilisi Lion'nun 8 Mayıs günü internette düzenlediği basın toplantısında yaptığı konuşmasından değerleyerek yazmıştır. Haber metninde ÇHC, ÇKHB, Lion ve ABD web siteleri aktör olarak yer almaktadırlar. Habere, "KHB basın toplantısında hücum sonuçları ile ilgili ilan edilen istatistik veriler" şeklinde başlık atılmaktadır. China.com, haberin girişinde Lion'nun açıklamasına dayanarak KHB'nin 8 Mayıs gününde ABD web sitelerine yönelik saldırı hareketine son verdiği ile ilgili kararını okuyucularına aktarmaktadır. Haberin başlığı metnin içeriği ile ilgili özet bir bilgi vermektedir. Giriş paragrafı ise hareketin noktalandığını daha açık bir şekilde kaynağıyla birlikte açıklamaktadır. Haberin öyküsünün örgüsü ve işleniş biçimi, iki bölümde değerlendirilebilir. ilk bölümde ABD'li hackerlerin saldırılarını durdurmaya başladığından söz edilmektedir. Bunun dışında KHB'nin söz konusu harekette saldırı düzenlediği web sitelerin sayıları ve türleri ile ilgili düzenli istatistik veriler vermektedir. İkinci bölümde Lion'nun

[62] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010509/174957.html, 15.07.2001

hacker hareketi ile ilgili görüşüne yer verilmektedir. Lion, hareketin asıl amacının teknolojik güç göstergesi olmadığı tam tersine ülke yönetiminin dikkatini internet güvenliğine çekmek olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca bu hareketle bir çok insanın vatanperverlik ruhunun sınandığı ileri sürülmektedir. Son olarak harekete katılan hackerlar, konu ile ilgili propaganda yapan basın kuruluşlarına teşekkürlerini bildirmektedir. Haber metnindeki ana olay her hangi tarihi olayla ilişkilendirilmemektedir. Yalnız ana olayın ÇHC-ABD uçak çarpışma olayı ile yakından ilgili olduğunu unutmamak gerekir. Muhabir, arka plandaki nedensel ilişkisi olan olayın okuyucular tarafından bilindiğini sanarak yer vermemektedir. Haberin öyküsünde sadece Lion konuşmaktadır. Lion'nun kullandığı ifadeler, ABD bilgisayar ve internet teknolojisini küçük düşürücü niteliktedir. Lion, ABD web sitelerinin çoğunun "küçük" ve "teknolojik yönden hiçbir değeri olmayan" siteler olduğunu ileri sürmekle, Çinli internet hackerlarının ABD hackerlarına nazaran çok daha becerikli olduğunu anlatmaya çalışmaktadır. Lion açıklamasının devamında Çin medyasının görevini de deşifre ederek, onlara yaptığı "propaganda" yayınlarından ötürü teşekkür etmektedir.

Haber metni uzun ve etken cümle yapılarından oluşmaktadır. Metin içerisinde "ABD tarafındaki hacker'lar…büyük çapta saldırı yapmamaktadır." ve "bozguna uğrattığımız siteler" gibi etken cümle yapıları ile olayın failini doğrudan açıklamaktadır. Metin içerisinde yine "saldırı hareketi" ve "karşı saldırı" gibi eğretilemelerle tahribat girişimini tanımlamaya çalışmaktadır.

Çinli hackerların tahribat girişimlerini durdurma kararı konu edilen haber metninin ikna dili ise Çinli hackerlar bilgisayar ve internet teknolojisi konusunda ABD'li hackerlara nazaran çok daha yetenekli ve beceriye sahiptirler. Aynı zamanda da yasalara, kişi ve kurum haklarına saygılı bireylerdir. Bundan dolayı ABD web sitelerine daha fazla zarar vermeyi uygun görmedi. İsterlerse hareketi devam ettirebilirdi.

8. Haber

"Kızıl Hacker Birliği" basın toplantısında saldırıya katılan Çinli hacker teşkilatlarının savaşta elde ettiği neticeleri

2001-05-09 22:32:37

KHB basın toplantısı saldırı teşkilatı savaş neticesi, KHB toplantısına göre düzenlenmiştir:

TABLO - 6
ÇİNLİ HACKER TEŞKİLATLARININ ABD WEB SİTELİRİNE YÖNELİK SALDIRI DURUMLARI

Saldırıyı düzenleyenler	Sayısı	Yüzde Oranı
Kızıl Hacker Birliği	648	% 62.5
Çin Kartallar Grubu	58	% 5.6
Peak	23	% 2.2
Ovadaki Ay Nuru	22	% 2.1
2001 Birliği	18	% 1.7
H.O.C	19	% 1.7
Diğerleri	224	% 21.6

Yukarıdaki verilen savaş neticeleri "http://www.cnhonker.com/hack.html" adresinde yayımlanmıştır. [63]

China.com, 9 Mayıs gece saat 22:32:37'de yayımladığı haberindeki ana olay ÇKHB üyelerinin 8 Mayıs tarihinde düzenlediği basın toplantısında saldırıya katılan Çinli hacker teşkilatlarının adları ve saldırıda elde ettiği bazı sonuçları bir anket şeklinde aktarılmasından ibarettir. Pek de haber niteliği taşımayan metinde, özellikle ankette, Kızıl Hacker Birliği, Çin Kartallar Grubu, Peak, Ovadaki Ay Nuru, 2001 Birlik, HOC gibi hacker teşkilatları ve diğer Çinli hackerlar aktör olarak yer almaktadır. Haberin başlığı, "Kızıl Hacker Birliği basın toplantısında saldırıya katılan Çinli hacker teşkilatlarının savaşta elde ettiği neticeleri" şeklinde atılmaktadır. Giriş paragrafında ise başlıktaki konu tekrar kısa bir şekilde verilmektedir. Başlık ve giriş paragrafındaki konular metin içerisinde yer alan anketten özetle bahsedilmektedir. Metin içeriği daha fazla anket şeklinde olup, gördüğümüz gibi tahribat girişimi hacker teşkilatlarına göre sıralanmaktadır. Harekette ABD web sitelerine en büyük saldırı yapan teşkilat ise Kızıl Hacker Teşkilatı en düşüğü ise HOC kod

[63] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010509/174958.html, 15.07.2001

adındaki teşkilat olarak gösterilmektedir. Metinin yapısını, ABD web sitelerine yönelik tahribat girişiminde bulunan hacker örgütler listesinin yani olayın faillerini doğrudan verdiğine göre bir etken yapıya sahip olduğunu rahatça söyleyebiliriz. Metin içerisinde, "saldırı" ve "savaş" gibi eğretilemeler, hackerların tahribat girişimlerini tanımlamak amacıyla verilmektedir. Metnin ikna dili ise Çin'deki hackerlar örgütlü ama devletten bağımsız çalışmaktadır. Onların devlet, hükümet ve ya her hangi bir resmi kurumla ilişkisi yoktur.

9. Haber

Kızıl Hacker Birliği İstasyon Lideri Lion 21 Yaşında

2001-05-10 10:01:21

Haberlerden yapılan değerlenmelere göre, 8 Mayıs günü akşamı, Çin Hacker'larının "1 Mayıs" karşı saldırısına katılan ÇKG ve ÇKHB gibi hacker teşkilatları IRC sohbet odasında bir basın toplantısı düzenlemiştir. Ancak toplantıda bir "emektar" üyenin kargaşa yaratması sebebiyle toplantı acele bir şekilde kapanmak zorunda kalmıştır.

ÇKHB dün akşam saat 7'de IRC'de kendi basın toplantısını düzenledi. 8 Mayıs günü akşam saatlerinde yapılan basın toplantısında, ÇKG ile ÇKHB'nın önemli yetkilileri ondan fazla basın kuruluşunun ziyaretini kabul ederek, bu seferki hacker savaşı ile ilgili bazı soruları yanıtladı. Hacker'lar ilk defa basın kuruluşlarına kendi kimliklerini açıkladı. Çinli hacker üyelerinden, ÇKG yetkilisi olan "Yaşlı Kartal"in bu yıl 30 yaşında olan ve uluslararası lisanslı dalgıç olduğu açıklandı. Buz patenti sporunu seven ve ÇKHB istasyon yetkilisi Lion'nun bu yıl 21 yaşında olduğu da açıklandı. O kendi hobisinden dolayı ÇKHB gibi bir teşkilatı ortaya çıkarmış. Yapılan tanıtıma göre ÇKHB'e üye olan Hacker'larin % 65'i üniversitede eğitim görmekte olan gençlerden oluşuyormuş. Aynı kaynağa göre bu seferki karşı saldırı hareketine esas olarak ÇKHB, ÇKG ve ÇHB'den ibaret üç teşkilat katılmıştır. Beyaz Saray saldırı hareketinde muhabirimizin ÇKHB yetkilisi Lion ile yaptığı özel röportajdan şu bilgilere ulaşılmıştır. "4 Mayıs" Beyaz Saraya yönelik harekette bir kişi, ÇKHB sözcüsü kılığına girerek, basına saldırı ile ilgili yanlış açıklamalarda bulunmasından ötürü, harekete geçmek zorunda kalmışlardır. Dün akşam, ÇKG yetkilisi "Yaşlı Kartal" da söz konusu hareketin önceden bildirilmediğini itiraf etti.

Rus Hacker'larının bu seferki "1 Mayıs" hareketine katılıp katılmadığı bilinmemektedir. Alınan duyumlara göre Rus Hacker'lari, ABD Hacker'larının Çin web sitelerine yönelik saldırısını onaylamamıştır. Buna karşı Lion, kendisinin Rus Hacker'larının yardımda bulunduğunu ispatlamayacağını söyledi. Çünkü ÇKHB yurtdışındaki yabancı hacker teşkilatları ile irtibata geçmemiştir. Yurtdışındaki hacker teşkilatları da ÇKHB ile hiçbir ilişkide bulunmamıştır.[64]

China.com'un 10 Mayıs günündeki haberinin ana olayı, ÇHC-ABD Hacker Savaşı'nda diğer Çinli hacker liderleri ve savaşa katılan hackerların

[64] URL: http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/news/167760/20010510/175174.html, 15.07.2001

kimlerden oluştuğunu açıklamaktan ibarettir. Haberin başlığı “Kızıl Hacker Birliği İstasyon Lideri Lion 21 yaşında” şeklinde atılmaktadır. Ancak habere, 8 Mayıs akşamı hacker teşkilatları arasında yapılan toplantı ve toplantıda adı açıklanmayan bir emektar hackerin sorun çıkartması konusu ile giriş yapılmaktadır. Başlık, metinin içeriğini kısaca özetler niteliktedir ancak, sadece Lion’dan bahsetmektedir. Girişteki konu ise okuyucuya ne başlık ile ne de metnin içeriği ile hiçbir ilişkisi yokmuş gibi izlenim vermektedir. Haberin öyküsünde, ÇKG, ÇKHB, IRC, “Çinli emektar üye”, Çinli hackerlar, “Yeşil Kartal”, “Lion”, “ÇHB”, “Beyaz Saray”, “Rus Hackerları”, “ABDli Hackerlar”, “Çin web siteleri”, “yabancı hacker teşkilatları” ve “yabancı hackerlar” gibi aktörler yer almaktadır.

Haber metinin örgüsü ve işleniş biçimi iki bölümde değerlendirilebilir. İlk bölümde, “ÇHC-ABD Hacker Savaşı”nı baştan beri yönetmekte olan ÇKHB ve ÇKG gibi hacker teşkilat liderleri ve üyeleri tanıtılmaktadır. Ancak tanıtımda onların sadece yaşları, hobileri ve meslekleri açıklanmaktadır. Gerçek açık kimlikleri yine gizliliğini korumaya devam etmektedir. Bunun dışında ABD yönetiminin Beyaz Saray hareketini neden önceden haberdar olduğu konusu açıklanmaktadır. Beyaz Saray hareketinin bir hacker tarafından kasıtlı olarak basına sızdırıldığı, aslında hareketin önceden kimselere bildirilmediği konusuna yer verilmektedir. İkinci bölümde ise Rus hackerların ABD’li hackerların davranışını kabul etmediği ancak Çinli hackerlara destek verip vermediği konusunda bir şey söylemenin çok zor olduğu konusu yer almaktadır.

China.com, Lion’nun bu konudaki açıklamasına yer vererek, kendisinin hiçbir yabancı hacker teşkilat ve ya üyeleri ile bağlantı kurmadığı beyanını aktarmaya çalışmaktadır. Söz konusu basın toplantısı internet yoluyla gerçekleşmektedir. China.com, bu açıklamayı hacker hareketinde önemli görevler üstlenmiş hacker teşkilatları, “kahramanları” ile ilgili bilgileri okuyucuların merakini gidermek amacında yayımlamaktadır. Haberdeki olaya hiçbir tarihi olay ilişkilendirilmemektedir. Ancak bütün bu olayların nedenleri yine üstü kapalı bir şekilde arka planda yer almaktadır. Çünkü üstü kapalı olarak arka planda yer alan “ÇHC-ABD Uçak Çarpışma Olayı” okuyucular

tarafından bilindiği düşünülmektedir. Haber metninde ana olay olarak aktarmaya çalıştığımız tanıtım toplantısı, Çin-ABD Hacker Savaşının sonuçlanmasının hemen ardından yapılmaktadır.

Haber metninde, ÇKHB yetkilisi Lion ve Yaşlı Kartal söyleme katılmaktadır. Lion, *"Beyaz Saraya yönelik harekette bir kişi, ÇKHB sözcüsü kılığına girerek, saldırı ile ilgili basına yanlış açıklamalarda bulunmasından ötürü…"* şeklinde bir açıklama yaparak, gizliliğin deşifre edilerek ihanete uğradığını dile getirmektedir. Yaşlı Kartal ise *"hareket önceden bildirilmedi"* ifadesiyle Lion'na destek vermektedir. Muhabir metin içerisinde *"karşı saldırı hareketine esas olarak ÇKHB, ÇKG ve ÇHB'den ibaret üç teşkilat katılmıştır"* şeklindeki etken cümle yapısı ile olayın faillerini doğrudan açıklamaktadır. Yine Çinli hackerların Beyaz Saray web sitesine karşı saldıranların Çinli hackerlar olduğu *"harekete geçmek zorunda kalmışlardır"* gibi etken cümle yapısı içinde açıklamaktadır. Haber içinde "karşı saldırı", "savaş", "saldırı hareketi", "Yaşlı Kartal", "Çin Kartallar Grubu" gibi eğretileme sözcük ve isimler kullanılmaktadır. Metin içerisinde "karşı saldırı", "savaş" ve "saldırı hareketi" gibi eğretilemeler, hackerların karşı web sitelere giriştiği tahribat girişimlerinin tanımlanmasıdır. China.com ve Çinli hackerlar kendi hareketini tanımlamada her zaman "karşı saldırı" eğretilemesini kullanmaktadır. Söyleme göre, "önce o saldırdı, ben de aynı şekilde cevap verdim" şeklinde anlam çıkartılabilir.

China.com, ABD web sitelerine saldıran Çinli hackerların % 65'inin üniversite öğrencilerinden oluştuğunu aktarmaktadır. Burada Çin halkına ve ABD'ye, Çin'de eğitimli, yetenekli ve vatansever yeni bir neslin yetişmekte olduğu mesajı verilmektedir. Aynı zamanda da, eğer gelecekte bu potansiyel iyi değerlendirilse ÇHC devleti inanılmaz başarılara imza atabilir tahmini de yürütülmektedir.

Dördüncü grupta yer alan haber metinlerinin analizi yapıldıktan sonra şu sonuca varılmıştır. 1 Nisan 2001 tarihinde ortaya çıkan "ÇHC-ABD Ucak Çarpışması Olayı", Çinli hackerların internet ortamından yararlanarak sahip olduğu ideolojik düşüncelerini ABD devleti ve halkına aktarmada önemli rol oynamıştır. ÇHC kamu web sitesi olan china.com ise söz konusu olaydan

yararlanarak Çinli gençlerin devletine, halkına ve toprağına olan bağlılığını pekiştirmiştir. Yani CHC devletinin ideolojik aygıtı olan china.com, bağlı olduğu yönetimin resmi ideolojisini kendi halkına yaymaya çalışmakta, halk da benimsediği ideolojik düşüncelerle ABD devletine karşı internetten savaş açmaktadır. Bu bağlamda Çinliler ile ABD'liler arasında iki çeşit ideolojik tanımlama ortaya çıkmıştır. İncelediğimiz haber metinlerinde aşağıdaki tabloda gösterdiğimiz gibi biz ve öteki kavramları yoğun bir şekilde işlenmektedir.

TABLO - 7
ÇİN MEDYASINDA ABD'LİLER ÇİNLİLER KARŞILAŞTIRILMASI

Biz (Çinliler)	**Öteki (ABD'liler)**
Bilinçli insanlar	Aptal insanlar
Ahlaklı insanlar	Ahlaksız insanlar
Han Milliyeti	İngiliz Milliyeti
Bilgeli insanlar	Cahil insanlar
Barışçı insanlar	Kavgacı insanlar
Onurlu insanlar	Onursuz insanlar
Akıllı insanlar	Geri zekalılar
Çinliler insandır	ABD maymundur
Sosyalist	Kapitalist
İyi insanlar	Kötü insanlar
Sarı ırk	Beyaz ırk
Suçsuz ve masum	Suçlu ve zorba
Normal insan	Korkunç şeytandır

Çinliler kendilerini ABD ve diğer batı toplumlarından siyasi ve kültürel yönünden farklılaştırmaya çalışmaktadır. ÇHC kamu web sitesi "china.com" da, Çinli hackerların bu konudaki internet ortamında sarf ettikleri söylemleri etken cümle yapısı içinde aynen yayımlanmıştır. Özellikle ÇHC ve ABD arasında geçen uçak çarpışması olayının söz konusu web sitesinde özel haber olarak yer alması, 80.000 Çinli genç internet kullanıcısının aynı anda ABD Beyaz Sarayı başta olmak üzere çeşitli kamu ve özel web sitelerini tahrip etmesine yol açmıştır. Kısaca, kamu web sitesi olan "china.com",

devlet tarafından verilen “toplumu eğitmek”, onları “doğru yola iletmek” ve “sağlam bilgiler elde etmesine yardımcı olmak” gibi görevlerini yerine getirmiştir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Tezin konusu ideolojik propagandanın yeni kitle iletişim aracı olan internetten nasıl yapıldığını incelemektir. Bunu yaparken ÇHC ve ABD hackerları arasında internet ortamında gerçekleşen karşılıklı ideolojik çatışmaları örnek olay olarak ele alınmaktadır.

Çalışmanın birinci bölümü tezin kuramsal kısmını oluşturmaktadır. Bu bölümde ideoloji, propaganda, kitle iletişim araçları ve internet ilişkisi irdelenmektedir. İdeolojinin propaganda yoluyla, ideolojik propaganda ise kitle iletişim araçları ile daha etkili yürütüleceği tezi önceki yapılan bilimsel veriler ışığında tekrar tanımlanmaktadır. Bu tanımlar ideolojik propagandanın kitle iletişim araçları vasıtasıyla kitleye daha geniş ve etkili bir şekilde ulaştığının kanıtını sunmaktadır. Ardından yeni iletişim teknolojisi olan internet ve kitle iletişim araçları ilişkisi gözden geçirilerek, internetin sivilleştirilmesinden sonraki işlevi yine daha önce yapılmış bilimsel araştırmalara dayandırılarak belirginleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu anlamda, internetin sivilleştirildikten sonraki on yıl içerisinde, devletler başta olmak üzere siyasi partiler, sivil toplum örgütleri ve hatta terör teşkilatlarının da içinde olduğu çeşitli oluşumların siyasi, politik, ekonomik…vs gibi çeşitli kişisel ve toplumsal çıkarlar için yaygın olarak kullanmaya başladığı görülmektedir. Bu durumda, internetin de diğer kitle iletişim araçları gibi bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanılmakta olduğu varsayımımız kanıtlanmış bulunmaktadır.

Çalışmada, Çin’deki kitle iletişim araçlarının tarihsel gelişiminden haberdar olmadan incelemeyi başlatmak araştırmayı güçleştirdiği düşünüldüğünden, önce bu ülkedeki kitle iletişim araçlarının ortaya çıkışı, gelişmesi ve nihayet bugünkü konumu ile ilgili kısa bir araştırma bilgilerine de

yer verilmektedir. Araştırma sonucu edinilen bulgulardan Çin'deki kitle iletişim araçlarının ortaya çıktığı tarihten buyana birer ideoloji propaganda aracı olarak kullanıldığı görülmüştür. Bu bölümde Çin kitle iletişim araçları "Otoriter Medya Yaklaşımı" ve "Sosyalist Medya Yaklaşımı" gibi iki çeşit medya yaklaşımıyla aşağıdaki tabloda gösterilen kronolojik sırayla üç döneme ayrılarak incelenmiştir.

TABLO - 8
ÇİNLİ SİYASİ LİDERLERİN İKTİDAR DÖNEMLERİNDE KULLANDIĞI KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI

Siyasi Liderler	İktidar Dönemi	İktidar Parti	Kullanılan KİA
Sun Yatsen ve Jiang Jieshi	1911-1949	Derebeyiler ve UP	Gazete ve Radyo
Mao Zedong	1949 – 1976	ÇKP	Gazete, Dergi ve RT
Deng Xiaoping ve Jiang Zemin	1978 – 2001	ÇKP	Gazete, Dergi, RTS ve İnternet

Yapılan incelemeden, Sun Yatsen ve Jiang Jieshi (1911-1949) dönemi Çin yönetiminin, kitle iletişim araçları ortaya çıktığı ilk tarihten itibaren ilgilenmeye başladığı ve kendi politik çıkarları için yoğun olarak kullanma gayretinde bulunulduğu görülmektedir. Bu durum, Çin'de, kitle iletişim araçlarının ilk ortaya çıktığı tarihlerden itibaren DİA olarak kullanılmaya başlandığı varsayımımızı ispatlamış bulunmaktadır.

İkinci bölümün ikinci dönem araştırma (1949-1976) konusu, ÇHC kuruluş tarihinden Mao'nun ölümüne kadar olan yirmi yedi yıllık bir süreci kapsamaktadır. Bu dönemde ÇKP tarafından yürütülen tüm siyasi kampanyalar kitle iletişim araçları yoluyla gerçekleşmiştir. Kitle iletişim araçları "ÇKP'nin ağzı" görevini üstlenmiştir. Bu dönem kitle iletişim araçları, iktidar tarafından halkın siyasi düşüncelerini yönlendirme, eğitme ve nihayet harekete geçirme gibi amaçlarda kullanılmıştır. Bundan dolayı dönemin kitle iletişim araçlarının Althusser'in tabiri ile "DİA" olarak tanımlanması yeride olacaktır. Görüldüğü gibi, iktidarın değişmesi kitle iletişim araçlarının

konumunda bir değişiklik getirmemektedir. Çin'deki kitle iletişim araçları, iktidarların değişmesinden sonra da yine birer DİA olarak çalışmaya devam etmektedir.

Bölümün son aşaması ise Mao'dan sonraki Deng dönemini konu almaktadır. Bu yeni siyasi süreç, ülke kitle iletişim araçlarını da önemli derecede etkilemiştir. Reformcu yönetim, bu süreç içerisinde kitle iletişim araçlarını yeniden düzenleme yoluna gitmiştir. Yenilikçiler, sosyalizmi "Çin Tarzı" ile devam edeceğini ilan ederek, ülke kitle iletişim araçlarının idari ve toplumsal konumunda bir değişiklik olmayacağının işaretini vermiştir. Görüldüğü gibi, iktidarların değişmesi yine kitle iletişim araçlarının mevcut durumunda pekala bir değişiklik olmayacağını kanıtlamıştır.

Bundan dolayı aynı dönemlerde sivilleştirildikten sonra hızla yayılmaya başlayan internetin, diğer geleneksel kitle iletişim araçları gibi devlet tarafından kontrol edilen bir araç haline getirilmiştir. İnternetin ÇHC'e girişi ile birlikte, söz konusu yeni teknolojiyi geliştirilme ve yaygınlaştırılma görevi Devlet Konseyi tarafından yine bir kamu kuruluşu olan Çin Fen Bilimleri Enstitüsüne verilmektedir. Devlet Konseyi Enformasyon Merkezi ise internetin sadece medya boyutu ile ilgilenmekle yükümlü kılınmaktadır. Bu veriler ışığında internet devlete ait bir teknolojik araç olmakla beraber, onun denetlenmesi ve işletmesi de devlete ait olmaktadır. Ancak internet kendi içinde bağımsız kalmaktadır. Kendi içindeki bağımsızlık ise, "Çin Tarzı Sosyalizm"in getirdiği kolaylıklar, serbest piyasa ekonomisinin gelişmesi ve buna bağlı olarak ortaya çıkan özel teşebbüslü ticari kuruluşların, kendi web sitelerini oluşturarak, sadece ticari amaçlarla kullanmakla sınırlı kalması olarak açıklanabilmektedir. Yönetim internete üzerinde özgürce fikir yürütme girişimlerini ise işin medya boyutuna bağlanmış olup, bu alana önemli kısıtlamalar yapılmaya başlanmıştır. Başkent Bei Jing'deki bir internet evinin yanması ve yangın sonrası ÇKP yönetiminin internet evlerine yönelik sergilediği tutumu kısıtlama iddiasına önemli bir referans kaynağı teşkil etmektedir. Çin devleti, diğer kitle iletişim araçlarında olduğu gibi internete de istediği an gerekli müdahaleyi yapabilmektedir.

Tezin üçüncü bölümünde ise internetin bir ideoloji propaganda aracı olarak nasıl kullanıldığı konusu, devlet güdümündeki “www.china.com” adındaki bir kamu web sitesinden yayımlanan haber metinleri çözümleyerek ele alınmaktadır. Çinli hackerların intikam amacında, ABD web sitelerine yönelik yürüttüğü tahribat girişimleri örnek olay olarak seçilmiştir. Söz konusu girişimler özel haber niteliğinde bir kamu web sitesinin haber sayfasından, olayın başlangıcından bitimine kadar yer alması araştırmayı daha da ilginç kılmıştır. Burada, ÇHC’nin interneti ideolojik propaganda aracı olarak kullanırken daha fazla medya versiyonundan yararlandığı varsayımımız ispatlanmıştır. Web sitelerde oluşturulmuş haber sayfalarında yayımlanan haber metinleri, ideolojinin yayılmasında en etkin unsur olarak kullanılmıştır. Bu anlamda internet gazeteciliği ideolojik propaganda için önemli bir ortam oluşturmaktadır.

Çinli hackerlar, ABD web sitelerine, istenmeyen yabancı ziyaretçilerin karşı saldırısından korunma amacında koyduğu gizli şifreleri kırarak, ana sayfalarına ideolojik içeriği olan çok sayıda Çince ve İngilizce mesajlar yerleştirmişlerdir. İşte bu mesajlar, bu araştırmada önemli bir anahtar rolüne sahip olmuştur. Söz konusu mesajlar, içerik itibarıyla birer ideolojik sözcük veya cümlelerden oluşmaktadır. Araştırma kapsamına alınan haber metni ve metin içeriğinde yer alan başlık, öykü, aktörler, editör ve muhabirlerin kullandığı ifadeler, Van Dijk’ın söylem analizi yöntemiyle çözümlenerek, ideolojik anlamı açıklanmaktadır.

Yapılan çözümlemeden ABD’nin, Çin halkının onurunu zedelediği, Çinli hackerların buna karşılık kendi yöntemleri ile intikam almaya çalıştığı görülmektedir. ÇKP yönetimi de olayı hemen kendi çıkarları için kullanmışlardır. Bu anlamda, DİA’lar içinde çalışan editör ve gazetecilerin devlet ideolojisini yaymak için görevlendirilmiş seçilmiş birer propagandacı olduğu açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. (Bkz: 2 .Grup 1.Haber). Burada, ÇHC devletinin, interneti de bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanmış olduğu varsayımımız kanıtlanmış bulunmaktadır. İnternetten yayılan mesajlar daha fazla siyasi ve milliyetçi düşünceler içermekte olup burada, internet üzerinden yapılan ideolojik propaganda çalışmalarında haberler kullanılmakta ve siyasi

kriz dönemlerinde haber içeriklerinde milliyetçi düşünceler daha fazla ön plana çıkmaktadır varsayımımız daha kanıtlanmış bulunmaktadır.

İdeolojinin kitleye aktarımı da daha önce bahsedildiği gibi devlet tarafından propaganda ve internet yoluyla yapılmaktadır. Devlet bunu yaparken seçilmiş propagandacıları kullanmaktadır. Örnek olarak seçilen "ÇHC ve ABD İnternet Savaşı" başlığı altında yayımlanan özel haberlerin metin içeriğine baktığımızda, seçilmiş propagandacılar olarak isim verdiğimiz yazı işlerinden sorumlu tüm çalışanlar, Çinli hackerların ABD karşıtı kullandıkları ırkçı mesajları ve sloganları, hatta bazen hakarete varan söylemlerini de haber olarak aynen yayımlamayı sürdürmüştür. Web site, bu şekilde kitlenin hem milliyetçilik duygularını ön plana çıkarmaya yardımcı olmakta hem de kitlenin bu duyguları sürekli canlı tutmaya çalışmaktadır. Ayrıca sloganlar, "Han" kitlesinin ABD ve Batı karşıtı nefretini daha da alevlendirmeye yaramaktadır. Devletin bunu yapmasındaki amaç, toplumu idare etmek için kullanmakta olduğu "Çin Tarzı Sosyalizm" gibi düşünce sistemini yeniden pekiştirmektir. Bu anlamda DİA'lar iktidar için birer güç kaynağı teşkil etmektedir. Buradan elde ettiğimiz bulgu; ÇKP yeni iletişim teknolojisi olan interneti bir ideolojik propaganda aracı olarak kullanmıştır. Ayrıca devlet bunu yaparken internete yayımlanan haberlerden daha fazla yararlanmıştır.

Son olarak ÇHC yönetimi, Mao rejiminden sonra, resmi devlet ideolojisi olarak "Han Milliyetçiliği"ni benimsemekte ve bu düşünceyi kitle iletişim araçları aracılığıyla yaymaya ve güçlendirmeye çalışmaktadır. Daha açık konuşmak gerekirse ideoloji, devlet tarafından, propaganda yoluyla kitle iletişim araçları kullanılarak kitleye aktarılmaya çalışılmaktadır. Yeni kitle iletişim aracı olan internet de devlet ideolojik aygıtı olarak bu amaçlarla kullanılmaya başlanmıştır. Ancak mevcut ekonomik şartlar ve buna bağlı olan yetersiz alt yapı çalışmaları internetin, diğer geleneksel kitle iletişim araçları gibi topulumun her kesimince kullanılabilen bir araç olmasını engellemektedir. Konu ile ilgili umut verici bazı tahminler de yapılmaktadır. Tablo-9'de görüldüğü gibi gelişmeleri göz önünde bulundurduğumuzda internetin gelecekteki konumu umut vericidir. Bazı Çinli araştırmacılar

gelecekte ÇHC'deki internet kullanıcı sayısının 680.000.000'a çıkacağı tahmininde bulunmaktadırlar (Li Li: 2003). Eğer durum böyle olur ise ideolojik propagandaya hedef olacak önemli sayıda bir internetten kitlesi oluşacağına kesindir.

TABLO - 9
ÇHC'DE İNTERNETE BAĞLI BİLGİSAYAR SAYISI VE KULLANIMI

Tarih	İnternete Bağlı Bilgisayar Sayısı	İnternet Kullanıcı Sayısı	CN Adında Kayıtlı Bölge Sayısı	www web site sayısı	Uluslar arası Bağlantı Bant Genişliği
1997	299.000	620.000	4066	1500	25.408 M
1998	747.000	2.100.000	18396	5300	143M256K
1999	3.500.000	8.900.000	48695	15153	351M
2000	8.920.000	22.250.000	122099	265405	2799M
2001	12.540.000	33.700.000	127319	277100	7597,5M
2002	20.830.000	59.100.000	179.000	371.000	9380M

Yapılan tahminler yine ÇHC ekonomisinin belli bir noktaya ulaşması sonucu kitlenin tamamının birer bilgisayar sahibi olabilmesi yönündedir. Yönetim, gelecek kuşağın enformasyon çağına ayak uydurabilmesi için milli eğitim mevzuatlarında daha şimdiden önemli değişikliklere imza atmaya başlamıştır. Devlet burada DİA olarak eğitimi kullanarak, yeni bir ideolojik tüketim toplumu yaratmak için çoktan faaliyete geçmiş durumdadır.

İnternetin ideolojik propaganda aracı olarak kullanılması konulu tezin yazılı işlemi burada son ermiştir. Tez ve tezde yer alan bilgiler, konu ile ilgili araştırma yapmak isteyen diğer araştırmacılara önemli bir yazılı kaynak oluşturacağını düşünüyoruz. Özellikle 1911-1990'lı yıllar arasıdaki Çin kitle iletişim araçlarına detaylı bir şekilde değinilmesinin geçerli sebeplerinden biri de, Türkiye'de, bu konuda yapılmış bilimsel çalışmaların olmaması ya da çok yetersiz olmasındır. Söz konusu bilgiler birincil kaynaktan elde edilmektedir. Bundan dolayı araştırmalara yeterli derecede yardımcı olacağı kanısındayız.

KAYNAKÇA

ADİL, İdris

1991 Haberde Dışa Bağımlılık, İstanbul: Gazeteciler Cemiyeti Yayınları.

AKARCALI, Sezer

2001 Türkiye'de Kamusal Radyodan Özel Radyo ve Televizyona Geçiş Süreci, Ankara: Kendi Yayınları.

AKARCALI, Sezer

2003 2. Dünya Savaşında İletişim ve Propaganda, Ankara: İmaj. Yayınevi.

AKSOY, Asu

2004 İnternet ve Demokrasi, www.bkd.org.tr/analiz/internet-ve-demokrasi;asp. 18.08.2004

ALBIG, William,

1956 Modern Public Opinion, New York: McGraw Hill.

ALEMDAR, Korkmaz

2001 İletişim ve Tarih, Ankara: Ümit Yayıncılık.

ALEMDAR Korkmaz, ERDOĞAN İrfan

1994 Popüler Kültür ve İletişim, Ankara: Ümit Yayıncılık.

ALEMDAR, Korkmaz ve Raşit KAYA

1984 Kitle İletişimde Temel Yaklaşımlar (der), Ankara: Savaş Yayınları.

ALTHUSSER, Louis

2001 İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları, Çev. Yusuf Alıp-Mahmut Işık, İstanbul: İletişim Yayınları.

ALTUĞ, Yılmaz

1977 Çin Sorunu, İstanbul: Otağ Yayınları.

ARIBOĞAN, Deniz ÜLKE

2001 Çin'in Gölgesinde Uzakdoğu Asya,İstanbul: ,Bağlam Yayınları.

ASLAN, Kemal

2002 Haberin Yol Haritası, İstanbul: Anahtar Kitaplar Yayınevi.

AYKAÇ Burhan

1996 Propaganda ve Halk İlişkiler Kooperatif Dergisi. Ekim, Kasım, Aralık.

AZİZ, Aysel

2002 Radyo Yayıncılığı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

BAYTUR, Enver ve Hayrinisa SIDDIK

1999 Şin Ciang'daki Milletlerin Tarihi, Bei Jing: Milletler Neşriyatı.

BEKTAŞ, Arsev

1996 Kamuoyu, İletişim ve Demokrasi, İstanbul: Bağlam Yayınları.

BEKTAŞ, Arsev

2002 Siyasal Propaganda, Tarihsel Evrimi ve Demokratik Toplumdaki Uygulamaları, İstanbul:Bağlam Yayınları.

BENNETT, W. Lance

2000 Politik İllüzyon ve Medya, Çev, Seyfi SAY, İstanbul: Nehir Yayınları.

BİNARK, Mutlu – KILIÇBAY, Barış

2005 İnternet, Toplum, Kültür, Ankara: Epos Yayınları.

BOSTANCI, Naci

1998 Siyaset, Medya ve Ötesi, Ankara: Vadi Yayınları.

BOSTANCI, Naci

1994 Toplum, Kültür ve Siyaset, İstanbul: Doğan Kitap.

BRZEZINSKI, Zbigniew

1998 Büyük Satranç Tahtası, Çev. Ertuğrul DİKBAŞ, Ergun KOCABIYIK, İstanbul: Sabah Kitapçılık.

BURTON, Graeme

1995 Görünenden Fazlası, Çev. Nefin Dinç, İstanbul: Alan Yayıncılık.

CANETTİ, Elias

1998 Kitle ve İktidar, Çev: Gülşat AYGEN, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

CHANG, Jian

2003 Zhong Gong Wang Luo Feng Suo Ji Shu Man Tan Zhi Er, http://www.epochtimes.com/gb/3/11/26/n418578.htm 26.11.2003

CHEN, Zhong Wei

1998 Zhong Guo Ren Zhuan Bai Bo Şu Zong Lan, Bei Cing: Xin Hua Yayınları.

CHEN, Li Dan

2004 Tan Tan Xin Wen Yu Xuan Chuan De Bian Cha, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=980 , 23.07.2004

CHEN, Li Dan

2004 Shi Lun Deng Xiao Ping De Xin Wen He Xuan Chuan Si Xiang, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=954, 23.07.2004

CHEN, Wei Xing

2002 Xi Fang Dang Dai Zhuan Bo Xue Xue Shu Si Xiang De Hui Gu He Zhan Wang, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=422, 28.04.2002

CHEN, Zhong Wei

1998 Zhong Guo Ren Quan Bai Bo Shu Zong Lan, Bei Cing: Şin Hua Yayınları.

CHEN, Xuan

2002 Zhong, Han Hu Lian Wang Fa Zhan Bi Jiao Ji Zhong Guo Hu Lian Wang Fa Zhan Zhong Cun Zai De Wen Ti, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=449 ,15.06.2004

CHOMSKY, Noam

2002 Medya Gerçeği, Çev: Abdullah YILMAZ-Osman AKINHAY, İstanbul: Everest Yayınları.

ÇAPLI, Bülent

1995 Televizyon ve Siyasal Sistem, Ankara: İmge Kitapevi.

ÇAPLI, Bülent

2002 Medya ve Etik, Ankara: İmge Kitapevi.

ÇHC İnternet Gelişimi
http://www.cnnic.net/html/Dir/2003/10/22/1002.htm 15. 02.2004
http://www.cnnic.net/html/Dir/2003/10/22/1003.htm 27.02.2004
http://www.cnnic.net/html/Dir/2003/10/22/1004.htm 20.06.2004
http://www.cnnic.net/html/Dir/2003/10/22/1005.htm 15.02.2004

Da Ji Yuan
2003 Zhong Guo Da Li Jian Kong Hu Lian Wang Yan Lun Zao Wang Min Fei Yi, http://www.epochtimes.com/gb/3/9/3/n369321.htm 03.09.2003

DAUBIER, Jean
1977 Çin Kültür Devrim Tarihi, Çev: Büşra ZARIFOĞLU, İstanbul: Umut Yayınları.

DAVER, Bülent
1972 Siyaset Bilimine Giriş, Ankara: Sevinç Matbaası.

DENG Li Qun
1987 Günümüz Çin'inin Radyo Televizyonu, Bei Jing: Çin Sosyal Bilimler Yayınları.

DENKER, Mehmet Sami
2000 2000'li Yıllarda Asya-Pasifik Bölgesinin Güvenliği Muhtemelen Gelişmeler ve Büyük Güç Etkileşimi, Ankara: Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayınları.

DIJK, van A. Teun
1990 News as Discourse , I. Baskı, Hillside ve New Jersey: Erlbaum Press.

DIJK, Van A. Teun

1996 Söylemin Yapıları ve İktidarın Yapıları Çev ve Der: Mehmet Küçük Medya , İktidar, İdeoloji. I. Baskı, Ankara: Ark Yayınevi, 271 – 312.

DIJK, van A. Teun

1998a "Opinions and Ideologies in the Pres" Approaches to Media Discourse Ed: Allan Bell ve Peter Garrett, I. Baskı, Oxford: Blackwell Publishers, 21 – 64.

DIJK, van A. Teun

1998b Ideology: A Multidisciplinary Approach. I. Baskı, Londra, Thousand Oaks ve New Delhi: Sage Publications.

DOMENACH, Jean-Marie

1992 Politika ve Propaganda, Çev. Tahsin YÜCEL, İstanbul: Varlık Yayınları.

DOOP, Leonard W

1966 Public Opinion and Propaganda, New York: Henry Holt.

DURSUN, Çiller

2001 TV Haberlerinde İdeoloji, Ankara: İmge Kitapevi.

EAGLETON, Terry

1996 İdeoloji, Çev. Mutallip Özcan, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

EKREM HİDAYET, Nuraniye

2003 Çin Halk Cumhuriyeti Dış Politikası (1950-2000), Ankara: Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayınları.

EN, Len

1987 Radyo-Televizyon Habercilik Söyleşi, Bei Jing: Yeni Çin Yayınları.

ERDOĞAN, İrfan

1998 İletişim, Egemenlik Mücadeleye Giriş, Ankara: İmge Kitabevi.

ERDOĞAN İrfan ve ALEMDAR Korkmaz

2002 Öteki Kuram, Kitle İletişimine Yaklaşımların Tarihsel ve Eleştirisel Bir Değerlendirmesi, Ankara: Erk Yayınları.

Fang, Yan Ming

2003 Yi Ren Wei Ben Shi San Dai Zhong Yang Ling Dao Ji Ti Xin Wen Si Xiang De Ling Hun, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=675 15.06.2004

FEOKTISTOV V.F

1975 Marksizm ve Maoizm, Sovyet Basınından Bir Değerleme (çev: Erol YAHYALI) Bilim Yayınları, İstanbul.

FISKE, John

1996 İletişim Çalışmalarına Giriş, Çev. Süleyman İrvan, Ankara: ARK.

GUEHENNO, Jean-Marie

1998 Demokrasinin Sonu, Ankara: Dost Kitapevi Yayınları.

GÜZ, Nurettin

2005 Haberde Yönlendirme ve Kamuoyu Araştırmaları, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

HACHIGIAN, Nina

2001 *"China's Cyber-Strategy"*, Foreign Affairs, 80 (2): 118-133 (2001, Mart/Nisan).

HE, Wei

2004 İnternet Haber Yayınları İle İlgili Söyleyişi, http://academic.mediachina.net/xsjd_view.jsp?id=1710 15.08.2005

HSU, U.T

1976 Gizli Mücadele, Komünistler Çin'i Nasıl Ele Geçirdi, Çev. Cevdet SAN), Ankara: Ekonomik ve Sosyal Yayınlar A.Ş.

IYON, Katie Hafner-Matthew

2000 Sihribazların Geldiği Yer, İnternet Tarihi, Çev: Sinem Yazıcıoğlu, İstanbul: Güncel Yayıncılık.

İNUĞUR, M. Nuri

2002 Basın ve Yayın Tarihi, İstanbul: Der Yayınları.

JİANG, Yu Sheng

2006 "Wu Qi" De ZuoYung – Zhung Guo Gong Chan Dang Guan Yu O Lun Jian Du De Si Xian Jing Cheng http://www.cddc.net/shownews.asp?newsid=10424, 04.06.2006

KARACA, R. Kutay

2003 Dünyadaki Yeni Güç Çin Tek Kutuptan Çift Kutuba, İstanbul: IQ Kültür-Sanat Yayıncılık.

KATİE, Hafner - MATTHEW Iyon

2000 İnternet Tarihi, Çev, YAZICIOĞLU Sinem, İstanbul: Güncel Yayıncılık.

KAYA, A. Raşit
1985 Kitle İletişim Sistemleri, Ankara: Teori Yayınları.

KEANE, John
1999 Medya ve Demokrasi Çev: Haluk ŞAHİN, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

KEJANLIOĞLU, Beybin. S. ÇELENK, G. ADAKLI
2001 Medya Politikaları, Ankara: İmge Kitapevi.

KESKIN, Fatih
1987 2. Dünya Savaşı Sırasında Türkiye'de Alman Propagandası: Türkische Post (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara: A.Ü.SBE.

KÜÇÜK, Mehmet
1994 Medya, İktidar, İdeoloji, Ankara: ARK Yayınevi.

LACLAUN, ERNESTO
1985 İdeoloji ve Politika, İstanbul: Belge Yayınları.

LAİ, Hao Feng
2004 İnternet Haber Yayıncılığının "Yüzünü Güldürdü" http://academic.mediachina.net/xsjd_view.jsp?id=1639 15.08.2005

LASWELL Harrold
1927 Propaganda Technique in the World War, New York: Peter Smith.

LE BON, Gustave
1979 Kitleler Psikolojisi, Çev:Selahattin Demirkan, İstanbul: Yağmur Yayınları.

Lİ, Li

2003 İnternet: günümüzdeki etkisi ve gidiş hattı – internet haber örneği: http://academic.mediachina.net/xsjd_view.jsp?id=1502 01.01.2004

Lİ, Liang Rong

2004 Xin Wen De Zhi Dao Xing: Zui Chuan Tong He Zui Qian Zhi De Si Xiang, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=474 28.12.2004

Lİ, Qun

2004 Wang Zhan Zai Bao Zhi Jin Ying Zhong De Jiao Se, http://academic.mediachina.net/xsjd_view.jsp?id=1546 15.06.2004

Lİ, Yun Long

1998 Zhong Mei Guan Xi Zhong De Ren Quan Wen Ti, Bei Cing: Yeni Çin Yayınları.

LİN, Deng Luo – Lin, Wei Qiang

2004 Lun Xin Wen Zi You Ji She Hui Ze Ren Lun, http://academic.mediachina.net/xsjd_view.jsp?id=1713 15.06.2004

LULL, James

2001 Medya İletişim Kültür, Çev, Nazife GÜNGÖR, Vadi Yayınları.

LUMLEY, F.E

1950 The Propaganda Menace, New York, Century, 1933.
Marbury Bladen Ogle,Jr., Public Opinion and Political Dynamics, Boston: Houghton Mifflin.

MANNHEİM, Karl

2002 İdeoloji ve Ütopya Çev: Mehmet OKYAYUZ, Ankara: Epos Yayınları.

MAO, Çe-tung

1975 Teori ve Pratik, Çev. N. Solukçu, Anakara: Sol Yayınları.

MARDİN, Şerif

1992 İdeoloji, Ankara: Turhan Kitapevi.

MATELSKI, Marilyn J

2000 TV Haberciliğinde Etik, Çev: Bahar ÖCAL DÜZGÖREN, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Mc LELLAN, David

1999 İdeoloji, Çev, ÖZKAYA Ercüment, Ankara: Doruk Yayımcılık.

MC QUAIL, Denis ve Swen WINDAHL

1997 Kitle İletişim Modelleri, Çev. Konca YUMLU, Ankara:İmge.

MEYER Thomas ve Lew Hinchman

2002 Medya Demokrasisi, Medya Siyaseti Nasıl Sömürgeleştirir, Çev: Ahmet FETHİ, İstanbul: Kültür Yayınları.

MILLS, C.W

1974 İktidar Seçkinleri, Çev:Ünsal OSKAY, Ankara: Bilgi Yayınları.

MİN, Da Hong

2003 2003 Nian De Zhong Guo Wang Luo Mei Ti, http://academic.mediachina.net/xsjd_view.jsp?id=1537 15.06.2004

MUHAMMET EMİN, Abduşükür
1997 Uygur Felsefe Tarihi, Ürümçi: Şin Ciang Halk Neşriyatı.

OSKAY, Ünsal
1993 Kitle İletişimin Kültürel İşlevleri, İstanbul:Der Yayınları.

ÖZBEK, Sinan
2003 İdeoloji Kuramları, İstanbul: Bulut Yayınları.

ÖZKÖK, Ertuğrul
1985 İletişim Kuramları Açısından Kitlelerin Çözülüşü, Ankara: Tan Yayınları.

ÖZKÖK Ertuğrul
1978 Yeni Bir Toplum Yeni Bir Kültür, H.Ü Sosyal Bilimler Dergisi. s.1. Ankara: Hacettepe Üni. Bas.

ÖZSOY, Osman
1998 Geçmişten Günümüze Yöntem ve Uygulamalarıyla Propaganda ve Kamuoyu Oluşturma, İstanbul: Alfa / Aktüel Kitapevi.

PEYREFITTE, Alain
1975 Quand la chaine S'evliellera, Çeviren:Cemal SÜREYA, İstanbul: E. Yayınları.

POSTMAN, Neil. POWERS, Steve
1994 Televizyon Haberlerini İzlemek, Çev, Aslı Tunç, İstanbul: Kavram Yayınları.

Zhong Guo Te Se She Hui Zhu Yi (Çin Tarzı Sosyalizm), http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh68.htm 09.11.2005

Yi Guo Liang Zhi (Bir Ülkede İki Sistem),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh67.htm 09.11.2005

Gai Ge Kai Fang (Reform ve Dışa Açılma),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh63.htm 09.11.2005

Wu Jiang Si Mei (Beşe Riayet Dörtte Güzel Olma),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh66.htm 09.11.2005

Jian Chi Si Xiang Ji Ben Yuan Ze (Dört Temel Prensipte Kararlı Olmak),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh62.htm 09.11.2005

Sen Bu Zou Fa Zhan Zhan Lue (Üç Aşamalı Gelişim Stratejisi),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh71.htm 09.11.2005

Wen Ding Ya Zhi Yi Qie (İstikrar Her Şeyden Üstündür),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh72.htm 09.11.2005

Zhua Zhu Shi Ji, Fa Zhan Zi Ji (Fırsatı Yakalayarak Kendini Geliştirmek),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh73.htm 09.11.2005

Pin Qiung Bu Shi She Hui Zhu Yi (Yoksulluk Sosyalizm Değildir),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh74.htm 09.11.2005

San Ge You Li Yu (Üçte Yararlı),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh75.htm 09.11.2005

She Hui Zhu Yi Shi Chang Jing Ji (Sosyalist Pazar Ekonomisi),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh76.htm 09.11.2005

Wu Zhuang Ren, Yin Dao Ren, Su Zao Ren, Gu Wu Ren (İnsanı Donatmak, Rehberlik Etmek, Yeni Tip İnsan Yetiştirmek ve İlham Vermek),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh77.htm 09.11.2005

Jiang Xüe Xi, Jiang Zheng Jı, Jiang Zheng Qi (Bilinçli Olmak, Siyasi Düşüncesi Şeffaf Olmak, Sağlam Ruh),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh78.htm 09.11.2005

San Ge Dai Biao (Üçü Temsil Etmek),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh79.htm 09.11.2005

Ke Xue Ji Shu Shi Di Yi Sheng Chan Li (Bilim Teknik Birincil Üretim Gücüdür)
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh60.htm 09.11.2005

Jie Fang Si Xiang, Shi Shi Qiu Shi, Tuan Jie Yi Zhi Xiang Qian Kan
(Düşünceyi Azat Etmek, Gerçeklere Dayanarak İş Yapmak, İttifaklaşarak İleriye Doğru Bakmak),http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh61.htm 09.11.2005

Geming Hua, Nian Qing Hua, Zhi Shi Hua, Zhuan Ye Hua (Devrimcilik, Gençleşme, Bilimselleşme, Uzmanlaşma),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh64.htm 09.11.2005

You Li Xiang, You Dao De, You Wen Hua, You Ji Lu (Ufku Olan, Ahlaklı, Kültürlü, Düzenli olmak),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh65.htm 09.11.2005

Mian Xiang Xian Dai Hua, Mian Xiang Shi Jie, Mian Xiang Wei Lai (Gelişmeye, Geleceğe, Dünyaya, Geleceğe Açık Olmak),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh69.htm 09.11.2005

She Hui Zhu Yi Chu Ji Jie Duan (Sosyalizmin İlk Basamağı)
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh70.htm 09.11.2005

San Ge You Li (Üçe Yararlı),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh75.htm 09.11.2005

Yi Fa Zhi Guo, Yi De Zhi Guo (yasa ve ahlakla devleti idare etmek),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh80.htm 09.11.2005

Xiang Lei Fenf Tong Zhi Xue Xi (Yoldaş Lei Feng'i Örnek Alalım),
http://www.mianyang.net.cn/newpage/rd/80/kh43.htm 09.11.2005

ROSS, ROBERT S
1998 Negotiating Cooperation The United States And China, Pekin: Çin Merkezi Tercüme Yayınları.

RUİ, Bi Feng
2004 Jian Quan De She Hui Jian Quan De Zhuan Bo – Shi Lun Fei Luo Mu De Zhuan Bo Si Xiang,
http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=850 28.12.2004

RUİ, Bi Feng
2004 Ren Lei Li Jie Yu Ren Ji Zhuan Bo – Cong "Qing Jing Ding Yi" Kan To Ma Si De Zhuan Bo Si Xiang,
http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=844 28.12.2004

RUİ, Bi Feng
2004 Ren Ji Zhuan Bo: Mai Yan De Yi Shu – O Wen. Qiao Fu Man De Zhuan Bo Si Xiang,
http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=841 28.12.2004

SANCAR ÜŞÜR, Serpil

1997 İdeolojinin Serüveni, Yanlış Bilinç ve Hegemonyadan Söyleme, Ankara: İmge Kitabevi.

SAPHIRO, Andrew L

2003 İnternet Demokratik mi ? Hem Evet Hem Hayır (çev: Cem Soydemir) İstanbul: Cogito Dergisi.

SHAO, Pei Ren

2003 Mei Jie Ji Yi Shi Xing Tai – Lun Fa Lan Ke Fu Xue Pai De Mei Jie Kong Zhi Si Xiang, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=708 28.12.2004

SHEN, Wei Li

2004 Ülkemiz İnternet Medyasının Gelişimi Önündeki Hukuki Sorunlar, http://academic.mediachina.net/xsjd_view.jsp?id=1590 15.06.2005

SLATER, Phil

1998 Frankfurt Okulu, Çev. Ahmet Özden, İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

SÖZEN, Edibe

1999 Söylem- Belirsizlik, Mübadele Bilgi/Güç ve Refleksivite, İstanbul: Engin Yayıncılık.

SUN, Xu Pei

2003 Xue Xi Deng Xiao Ping Xin Wen Si Xiang, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=517 28.12.2004

SUNSTEIN, Cass R

2003 Günlük Gazetemiz-İnternet Demokrasi İçin Gerçekten Bir Nimet mi ? (çev: Cem Soydemir) İistanbul: Cogito Dergisi.

Tianshannet.com
2004 Tian Shan Wang Jian Jie,
http://www.tianshannet.com/GB/channel1/200403/18/36144.html
18.03.2004

TİMİSİ, Nilüfer
2003 Yeni İletişim Teknolojileri ve Demokrasi, Ankara: Dost Kitabevi

TOKGÖZ, Oya
2003 Temel Gazetecilik, Ankara: İmge Kitabevi.

TOURAINE, Alain
2002 Demokrasi Nedir, Çev: Olcay Kunal, Yapı Kredi Yayınları:
İstanbul.

TÜRKOĞLU, Nurçay
2004 İletişim Bilimlerinden Kültürel Çalışmalara, Toplumsal İletişim,
Tanımlar, Kavramlar, Tartışmalar, Babil Yayınları, İstanbul.

ÜSTEL, Füsun
1999 Yurttaşlık ve Demokrasi, Dost Kitapevi Yayınları, Ankara.

ÜZÜN, Cengiz
1995 Siyasal Propaganda da Hedef Kitle, Düşünceler Dergisi, Özel
sayı 1 şubat 1995.

VURAL, Sacide
1994 Kitle İletişimde Denetim Stratejileri, Ankara: Bilim Yayınları.

WU, Cheng En
1560 Xi You Ji, http://www.guoxue.com/minqingstory/ss/fly_001.htm,
03. 06. 2006

WU, Fei

2003 Ren Quan Yun Dong" De Si Xian Gong Xian Yu Can Tan Jie Ju – Jian Lun Hu Shi De Mai Da Zi You Si Xiang, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=818 28.12.2004

WU, Fei

2003 Xin Wen Zhuan Bo Fa De Fa Zhi Xue Ji Chu – "Si Xiang Shi Chang Li Lun" Tan Xi, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=814 28.12.2004

WU, Fei

2003 Lu Ding – Dui Xin Wen Gong Zuo Zhe Su Zhi De Tong Jian Yu Ju Xian – Xue Xi «Wo Men Dui Yu Xin Wen Xue De Ji Ben Guan Dian» You Gan, http://academic.mediachina.net/lw_list.jsp 28.12.2004

YEDİG, Serhat ve AKMAN, Haşim

2002 İnternet Çağında Gazetecilik, Ankara: Metis Yayınları.

ZENG, Bao Wei

2003 Shi Lun Deng Xiao Ping Xin Wen Si Xiang De Shi Dai Zheng Yu Li Shi De Di Wei, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=163 28.12.2004

ZHANG, Jian Hua

1998 Zhong Guo Mian Ling De Jin Yao Wen Ti, Bei Jing: İktisadi Gazete Yayınları.

ZHANG, Yong Hua

2002 Qian Tan Wang Luo Zhuan Bo De She Hui Guan Li, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=563 15.06.2004

ZHANG, Yun Rou

2004 Ban Bao He Zhi Shi-Cong Shi Li Cai De Ban Bao Si Xiang Tan Qi, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=932 28.12.2004

ZHAO, Xian Quan

2004 Jian Chi Zheng Que Yu Lun Dao Xiang, Shi Jian "Sen Ge Dai Biao" Zhong Yao Si Xiang - Lue Lun Zhong Yang Dian Shi Tai "Xin Wen Ping Dao" De Li Nian Yu Tan Suo, http://academic.mediachina.net/lw_view.jsp?id=878 28.12.2004

ZHEN, Zhi

2005 Zhong Guo Ren Men Qing Zhu Lao Dong Jie De Li Shi, http://news.xinzhou.org/html/2005/04/20050424155707-1.htm 15.11.2005

ZHENG, Ya Nan – JİANG, De Feng

2004 İnternet Haber Yayıncılığının Çin'in Siyasi Demokrasine Olan Katkısı: Örnek Olay Har Bin'de "BMW'nin İnsani Çarpması", http://academic.mediachina.net/xsjd_view.jsp?id=1560 15.06.2004

Zhong Hua Wang (web site adı)

2001 Zhong Mei Hei Ke Wang Luo Da Zhan, (CHC ve ABD Hacker Savaşı), http://tech.china.com/zh_cn/zhuanti/hacker/ 10.07.2001

ZUO, Mo Yu

1987 Xian Dai Zhong Guo Guang Buo Dian Shi, Bei Jing: Çin Toplum Bilimleri Enstitüsü Yayınları.

Ek 1

1. Grup Haberler

“中华黑客联盟”黑掉美网站(图文)

2001-04-04 16:07:08

这两天，国内网上最火爆的事就是讨论“美军用侦察机撞击中国军机”事件，国内各大网站的聊天室人气急剧增加，很多知名的聊天室还打出了人满的标志。今天笔者在 聊天室得知中国黑客已纷纷对美国一些网站采取了行动。

部分被黑网址

http://www.networknine.com/

http://209.54.73.114

http://209.54.73.30

http://209.54.72.152

http://202.54.81.67

http://209.54.73.13

以下就是一美国网站“http://www.networknine.com/”被一个署名“中华黑客联盟”的黑客黑掉的页面及图片。 页面上被黑客写下以下内容

Hacker Union Of China

中华黑客联盟

中国也有原子弹！！！

China have atom bomb too！！！

打倒美国！！！

Beatdown with Yankee！！！

去你妈的美国!!!

Fuck Your Mother U·S·A!!!

署名为：

Hacked By TomyChen

中华黑客联盟

Hacker Union Of China

被黑截图

Ek 2

美网站遭涂改 称是“红客”所为

2001-04-13 17:17:52

《华盛顿邮报》今天报道，美国和中国撞□饨怀逋换蛐碓菔苯崾□□□□缟系脑蛊□栽冢□喔雒拦□□颈黄苹担□墒侵泄□诳退□□?br>
自从空中撞机意外四月一日发生以来，美国至少有九个政府及企业网站遭黑客攻击，大部分只是单纯破坏，一个政府网站被改成政治讯息。
两个美国海军网站也遭到攻击，其中一个网页遭改头换面。海军一名发言人说，入侵者很像来自中国大陆，但她不能确定。
加州一个艺术家及作家的论坛网站，昨天被改成一面五星旗，上面写着威胁性字眼，网站上语音并可播放中国国歌。
国会众院委员会上周发布的报告说，黑客去年总计曾控制至少一百五十五个政府网站。
专家说，网络已变成让人们斗争的方式，即使敌人相隔遥远也可以实现，只是火力来自键盘，而非枪炮等。
《邮报》说，许多最近的黑客攻击行动都出现署名“中国黑客联盟”或“红客联盟”字眼，一直注意上述黑客团体的网络安全顾问维京，形容它是个松散的组织，美国联邦调查局则不愿评论最近的黑客攻击行动。

Ek 3

上万网民在“王伟烈士网上纪念馆”缅怀英烈
2001-04-16 08:49:54

新华网北京４月１５日电
英雄已长暝，国人当自强。英雄王伟已无生还可能的噩耗传来，举国震惊，令人扼腕。为了祭奠烈士英魂，新华网（http://www.xinhuanet.com)与Netor网同纪念(http://cn.netor.com)合作，推出
“王伟烈士网上纪念馆”(http://www.xinhuanet.com/news/ztbd/wawei/index.htm)，通过留言、献花、祭酒、点歌等方式，寄托无尽的哀思。
网上纪念馆中，全国各地网民向王伟敬献的百合、菊花、向日葵、康乃馨等蔟蔟鲜花盛放，打开“点歌”专栏，“安魂曲”、“高山流水”、“candle in the
wind”等旋律优美的音乐，流溢点点哀思。
有网民在留言簿中写道：“ 你用自己生命捍卫了祖国领空的安全！你不愧是中国人民的好儿子，你是所有中国人的骄傲！”
还有的网民写道： “你就这样从我们眼里消失 当所有人都还在享受歌舞升平之时
你总说祖国的蓝天分外美丽 发誓要把青春的热血洒在这里
也许，你正在海天之际向我们微笑 波涛汹涌让你的形象更加雄伟壮丽
可是，你却永远也回不来了 不管亲人们流下多么悲痛的泪滴
啊！王伟 我的战友，我的兄弟 我的亲人啊，你在哪里？ 你可知道，
十二亿中国人在呼唤着你呀， 九百六十万平方公里的土地在等待着你
你永远是天空中翱翔的雄鹰 全世界爱好和平的人们都不会忘记！ ”

Ek 4

不甘示弱 中美黑客网上相互叫板

2001-04-20 10:56:50

据香港《东方日报》报道，中美战机碰撞事件引发的网络大战，有愈演愈烈之势。自四月初以来，至少有一百个中国网站遭美国黑客组织PoizonBOx袭击，中国黑客正策划反击，在“五一”劳动节期间发动新一轮长达七日的攻势，全面袭击美国网站。

据Wired.com报道，美黑客组织PoizonBOx日前在IRC聊天室张贴告示，称该组织正积极策划攻击，目标是中国各大网站，他们呼吁更多黑客加入战团。一个以涂改网页著称的黑客甚至叫嚣：“所有美国黑客联合起来吧！把中国的服务器全都破坏！”不过，部分黑客在攻占中国网站后留言，指自己的行动只为寻开心，与媒体所指涉及两国战机碰撞事件无关。

报道指不甘示弱的中国黑客高手，已计划在五月一日至七日，发动一次大规模网络攻击行动。

中国一名二十二岁黑客表示：“美国恶意诋毁中国，想尽办法让中国的邻国，如日本、菲律宾等敌视中国，这种行径非常可耻，我们要通过互联网显示中国的强大力量，告诉美国，中国是不可欺负的！”他说，今次行动将在五月四日青年节，亦即五四运动周年纪念当天达到顶峰。“五月四日是一个特殊的日子，我们的爱国主义精神在这一天可以得到很好的体现。”

另方面，美国佛罗里达州一间电台以chingchongwo之名，在拍卖网站eBay上声称完全控制被扣留在海南岛的美国侦察机，叫价一百万美元。有关拍卖显然是恶作剧，但叫卖出现二十四小时后，竟有人出价，并迅速跳升至一亿美元；eBay亦未有按惯常做法删除该则拍卖信息。

Ek 5

“中华黑客联盟”再黑美网站(图文)

2001-04-20 14:22:08

“中美撞机”事件发生后，网上中美黑客互相攻击的事件就一直没有中断过，并且有不断升级的趋势。美国黑客声称已袭击了至少一百个中国网站，并扬言：“所有美国黑客联合起来吧！把中国的服务器全都破坏！”而中国的黑客高手也不甘示弱，策划在“五一”劳动节期间发动新一轮长达七日的攻势，全面袭击美国网站。

今天在网上又传来美国网站被黑的消息，一个据说是位于美国加利福尼亚的网站www.Iplexmarin.com遭到自称是“中华黑客联盟”的两位中国黑客的攻击。以下是被黑网站截屏。被黑的网页中间飘扬着中国国旗，下面排列了三幅中国失踪飞行员王伟的图片。网页上还有用中英文写下的一段文字：

作为中国人，我们深爱着我们的祖国和人民。当祖国母亲再次受到帝国主义的侵扰的时候，我们感到无比的愤慨，能说的是：祖国！您需要我们的时候，我们将毫不犹豫的献出一切， 包括生命！！

As we are Chinese, we love our motherland and its people deeply.We are so indignant about the

intrusion from the imperialism. The only thing we could say is that, when we are needed, we are ready to devote anything to our motherland, even including our lives.

在这里我们向祖国最可爱的人，民族英雄王伟，致以崇高的敬意，让我们为他祈祷.....

最后落款是：

中华黑客联盟

HACKER BY 悟休 AND 蓝色梦缘 Hacker Union Of China

Ek 6

中美黑客大战 谁来保卫我们信息安全

金错刀/中国青年报　2001-04-25 10:01:59

4月1日美军EP－3撞毁我军机后，网下的谈判正在进行，网上的斗争却已经开始，除了群情激昂的论坛---比如一个以ep-3.com命名的论坛，黑客的出击使一切富有了戏剧性的味道。

□□有消息称，“中国黑客联盟”涂改了至少一家美国网站，并在至少十家网站上张贴了纪念王伟的贴子。有黑客涂改了美国海军的两个非保密站点，并在网站上发布了一些谴责美国帝国主义的霸权行径和赞扬中国飞行员王伟的言论。一家美国网站上留下了这样的话：“我们是中国人，我们深深地热爱着我们的祖国和人民。我们对帝国主义的入侵感到极度愤慨。我们唯一能说的就是，当祖国需要的时候，我们愿意为祖国奉献一切，包括我们的生命。”□□来自美国官方---联邦调查局当地时间 4 月 17 日(北京时间 4 月 18 日)发布的消息称，他们已经证实美国一些网站在过去十几天里遭到了中国黑客的袭击，并表示类似的攻击事件可能还会发生。联邦调查局认为，美国政府在撞机事件上的反复态度是导致网站遭到攻击的主要原因。

□□很明显，作为报复，中国民间的黑客突然“入侵”了美国的“电子领空”。□□有事实表明，国内的一些政府网站立即遭受了美国黑客的“报复”。□□民间的“入侵”与“报复”，就象陇上的农民为了几亩麦地，动了肝火。如果是军队与军队之间呢？□□随着国防安全的备受关注，来自网络的声音让人倍感担忧：谁来捍卫我们的“电子领空”？

网络没有安全两个字

刘恒博士就是这么一个对网络安全担忧的人，作为启明星辰的技术总监，刘恒关注网络安全由来以久，他甚至在电脑里建了一个“安全新闻”文件夹，里面存储了数量巨大的网络安全资料，“我从 1988 年就开始关注网络安全。”他说：“网络没有安全两个字，安全是动态的，是相对的。”

□□闭上眼睛，想象一下这种情况吧：一个隐形人绕过你的家门，闯入了室内，在你身边游弋着，在你家里的地板上留下一串潮湿的脚印。这时你会有什么感觉？即使他没有进行任何破坏活动，也没有顺手牵羊拿走什么贵重物品，但他的出现已足以使你的生活从此以后丧失必要的安全感。

□□“我们的网络是脆弱的。”安全专家刘恒说，“对于中国企业来讲，互联网至少有四大脆弱

性，芯片不是我们的，应用系统、数据库、防火墙等几乎都是国外的产品，这也给我国的网络安全留下了严重的隐患。”“据我们的统计资料显示，现在 90%以上的互联网存在严重的漏洞。国内一些敏感行业的网站，如政府、金融、证券行业等在网络安全上都存在很严重的漏洞。网上购物时的信息、个人的邮件、信用卡的帐号和密码，每个商家的信息数据，一些政府的资料都在网上传递，完全有可能被截获。”

根据国内一些网络安全研究机构的资料，国内电子商务站点的网络管理人员至少有 90%以上没有受过正规的网络安全培训；这几年中国的 Internet 处于发展建设阶段，大部分的 ISP 和其它从事信息产业的公司都没有精力对网络安全进行必要的人力和物力投入，很多重要站点的管理员都是 Internet 的新手，一些操作系统如 Unix，它们在那些有经验的系统管理员的配置下尚且有缺陷，在这些新手的操作中更是漏洞百出。很多服务器至少有三种以上的漏洞可以使入侵者获取系统的最高控制权。中国开发的网络安全检测软件尚属凤毛麟角，各大ISP和各行业的网络安全检测工作基本上要靠国外一些网络安全公司的安全扫描产品，且不说国外产品的易用性如何，国外安全检测软件自身是否安全也总是让人心生疑窦。网上甚至有消息称，国外某著名网络安全公司在其软件上安装有泄密的后门。 □□在网络安全上，靠外来的和尚未必能念得真经。人才储备的忧患□□网络技术的竞争，从根本上说还是人才的竞争。

□□网络安全领域涉及到国家命脉，影响到国家的安全和主权。除了军队、公安等部门对高级网络安全人才的需要外，政府、企业也需要电子商务方面的人才；互联网本身的漏洞也急需这些人来解决。“我国现有信息安全专业人才 3000 人左右，”上海交通大学信息安全工程学院常务副院长李建华说：“在企业和机关工作的信息安全专业人才还不能满足需要，跟不上迅猛发展的信息化进程”。信息安全学科起源于密码学。但是现在，传统的密码学研究已经不能满足信息安全领域的整体要求，现在的信息安全学科是一个交叉学科，涉及大量新技术的研究和应用，而且，信息安全涉及到国家、政府、企业的机密问题，这就要技术人员更需要政治责任感和事业心。教授对此忧心忡忡。

假如这 3000 人属于正规军的话，那么来自民间的白帽子黑客，算是对网络安全人才一个很大的补充，事实上，活跃在企业的网络安全技术人才大部分来自后者。尽管如此，国内网络安全专业人才仍存在较大缺口，高级的战略人才和专业技术人才，尤其匮乏。 面对内忧外患的网络安全现状，发展有自主产权的民族产品尤为重要，国家也意识到问题的严重性，刘恒说：“国家在政策、资金上，给于一些民营网络安全公司很大的扶持。”有消息称，一个关于“信息安全产品采购白皮书”的政策也正在酝酿，对网络安全而言，这无疑是一大利好。

中国为信息战作好准备了吗？
有识之士指出：未来信息战的可能性是存在的。□□美国在今年四月份已经建立“红色小组”，专门从事信息战的研究及规划；中国近期也积极招募“网军”，成立相应的对抗部门。□□当今社会的信息化程度越来越高，计算机和网络与人们的生活的关系越来越紧密。一个现代化国家的社会信息网络如果遭到毁灭性打击，足以使人们的生活倒退几十年。这种战争比较文明，不会造成人员伤亡，但破坏力绝不比一场常规战争小。相对于传统的战争和能造成地球毁灭的核战争而言，信息战的可能性也许更大。在网络更加发达的未来社会，除了高能量电磁波的攻击外，信息对抗战的主力将是网络安全专家、黑客。

□□无可否认，在计算机领域上我们的技术整体上比西方发达国家落后。Internet 基础协议是开放的，Unix 系统的代码基本上是开放的，操作系统开放源代码是必然的趋势。硬件是别人的，但软件可以是自己的。在计算机领域，中国的软件技术明显优于硬件。黑客技术不是一个非常底层的领域，其开放性尤其明显。对系统极具破坏力的攻击程序代码和脚本在 Internet 上不难免费得到，相对于获得商业软件产品的源代码来说，黑客程序的源代码更容易设法获取。黑客技术是起源于开放的 Unix 环境，在 Internet 上得到繁荣的发展．这个特性决定了黑客技术是无法封锁的。黑客组织具有无政府主义的特色，不乐于接受管制。去年5月北约轰炸我驻南大使馆之后，民间的中国黑客对美国和北约的网络系统发动了很成功的一系列攻击，事情发生后，克林顿总统曾经签署了一个命令，要求黑客组织不要扩散黑客技术，但却被黑客们嗤之以鼻。
□□ Internet 的开放和互联的特征决定黑客技术可以跨国攻击，它既可以用于攻击，也可以用于防御。用兵之道，必须攻防兼备。所以未来信息战的胜负有赖于一个国家的整体黑客技术水平，这些毋庸讳言。

Ek 7

中国黑客即将打响第六次“网络卫国战”
晓彤/千龙新闻网　2001-04-25 12:58:22

源于英文的“黑客”一词，原为“恶作剧”之意，现在一般特指电脑系统的非法进入者。黑客分子们崇尚科技，反对传统，他们的骨子里渗透着英雄般的藐视权威的思想。凭着对电脑科技的深刻理解，黑客们往往不经授权就进入某个网站或某些机构的大型主机，擅自进行资料存取或肆意破坏。他们将这种侵入行为视作对自己电脑技术的一大考验，愈是难进的网站，他们愈是喜欢闯入。在他们看来，从事黑客行动，就意味着对计算机系统的最大潜力进行智力上的自由探索，意味着尽可能地使计算机的使用和信息成为免费的、公开的资源，意味着坚信完美的程序将解放人类的头脑和精神。
“黑客”乎？“红客”乎？
黑客们作案手段之高，破坏力之大，让人防不胜防。他们斑斑的劣迹，累累的罪行，数不胜数。以至人们谈“黑”色变，对他们深怀敌视之意，忌惮之心。然而，黑客中既有干坏事的，也有

很大一部分只是想搞搞恶作剧，开开玩笑，借此展现自己过人的才华。世界上著名的黑客分子大多是15岁到30岁之间的年轻人，他们的每一次恶作剧都让人忍俊不禁，窃窃发笑。而更让人刮目相看的是，在许多黑客的身上，体现着强烈的正义感，他们如骑士般地“路见不平，拔刀相助”，人们亲切地称这些黑客为“红客”，或“网络骑士”。

1991年海湾战争爆发后，一批不满美国侵略行径的荷兰黑客对美军网络系统进行了无情的攻击，数以百计的美军机密文件被黑客们偷出来提供给伊拉克；1998年，印度不顾国际社会的反对进行核试验后，一群自称“千年虫”的青少年黑客宣布，为了抗议印度接连进行五次核试验，他们曾成功地进入了印度国家安全要害部门——

设在孟买的“巴巴原子研究中心”的电脑网络，盗走了高度敏感的核武器机密；1999年，北约在未经联合国安理会授权的情况下悍然对南联盟发动了军事空袭，来自全球范围内的计算机黑客对美国及其盟友的网站进行了一场无声的攻击，“爸爸”、“梅利莎”、“疯牛”和“EMAIL”病毒使巴尔干战争中的北约通信陷入瘫痪；2001年初，梵蒂冈广播电台网站遭到了欧洲各国黑客们的攻击，原因就是教皇约翰·保罗发表了不公正的言论……

美国长期以“世界警察”的角色自诩，恃强欺弱，多行不义。“山姆大叔”成了世界各国黑客们的众矢之的 ，“数字珍珠港事件”麻烦不断。仅2000年，美国空军、陆军和海军的电脑网络就遭到了715次严重攻击，至少有155个政府电脑系统曾被黑客们完全控制。原是一位“电子邮件迷”的小布什不得不向外界宣布，出于维护国家安全和保护个人隐私的考虑，他今后将不再使用电子邮件与自己的朋友或家人进行联系。

中国黑客的“网络卫国战争”

自1994年国际互联网进入我国以来，我国的网民人数急骤增长，在这群追逐时髦潮流的年轻人中，黑客队伍也迅速壮大，其作案领域日益扩大，作案手段日益高明。自然，他们中间不乏许多爱国者，不时利用因特网表达自己的爱国热情和国际主义情感，打了几场漂亮的没有硝烟的“网络卫国战争”。

中国黑客们的第一次“网络卫国战争”发生于1997年。当时印度尼西亚因受东南亚金融危机的困扰，国内发生了一系列排华反华事件，许多华裔商人被印尼暴徒杀死，商店被疯狂抢劫，一些华裔妇女遭到反华暴徒的蹂躏。面对印尼反华暴徒的罪行，中国的一些计算机黑客将因特网作为武器，向印尼反华暴徒的网站发动了攻击，造成印尼多家网站瘫痪。黑客们在被侵入的网站上悬挂中华人民共和国的五星红旗，并写了一些义正辞严的警告词。

中国黑客的第二次“网络卫国战争”发生于1999年5月。在以美国为首的北约轰炸中国驻南联盟大使馆后，中国上下一片愤怒，黑客们自然不会袖手旁观，他们袭击了美国能源部、内政部及其所属的美国家公园管理处的互联网址，有一次大规模的攻击致使白宫万维网网址三天失灵。中国黑客侵袭事件成了当时美国各大报纸的头条新闻。

中国黑客的第三次“网络卫国战争”发生在1999年7月李登辉公然抛出“两国论”之后。台湾“国民大会”、“行政院”、“监察院”、“台湾新闻处”、“中华日报”等军政部门和传媒的计算机信息网络均遭到了大陆黑客们的攻击，网页被篡改的网站多达几百个。受攻击最严重的是台湾“国民大会”

的网站，其主页上不仅被贴上五星红旗，而且其系统内部的资料也被删除殆尽，电脑主机一度瘫痪。

中国黑客的第四次“网络卫国战争”发生在2000年初。1月23日，日本右翼在大阪国际和平中心进行了以“南京大屠杀：20世纪最大的谎言”为主题的大型集会，公然为南京大屠杀翻案。在中国政府和南京等地人民进行抗议的同时，中国黑客和海外华人黑客也没有闲着，他们多次入侵日本网站，以实际行动回击日本右翼的丑行。据日本媒体报道，电脑黑客们在侵袭的日本网站上留下大量抨击和谩骂的文字，日本总务厅和科技厅的网站被迫关闭。而当首相小渊惠三对袭击浪潮表示“遗憾”后不久，中国黑客的新一轮攻击又马上卷土重来。

中国黑客的第五次“网络卫国战争”发生在今年2、3月间。由于年初时日本国事端不断，三菱事件、日航事件、松下事件、教科书事件、《台湾论》等等，激起了中国人民的强烈愤慨。这次，黑客们的攻击目标已经不局限于日本右翼反动网站，而是扩展到日本的官方网、企业网、校园网、医院网。被“黑”的网页上涂满了“打倒日本帝国主义”、“灭绝日本鬼子”等口号，鲜艳的五星红旗在主页上居中高挂。一个取名“红客联盟”的黑客组织在攻击得手后，自豪地宣称他们是一群为了“守住祖国统一的国家主权，打击一切对中国有反动思想”的热血青年。

现在，中国黑客的第六次“网络卫国战争”已未雨绸缪，即将大规模爆发。中美“撞机事件”后，美国不但强词夺理，胡搅蛮缠，拒不认错，其国内的电脑黑客组织——

POIZONBOX已经对至少100家中国网站进行了“毁容”，如此猖獗的挑衅行为，激怒了许多中国的电脑黑客，他们计划对此进行报复。据称，中国电脑黑客的这次反击行动将从5月1日开始，贯穿整个“五一”长假期。他们还凛然宣称，不怕美方知道攻击日期，他们有足够的能力“黑”掉将要攻击的目标。

“黑”亦有道

“黑”字往往与罪恶相联，“黑客”一词亦含有贬斥之意。但中国黑客所进行的一场场漂亮的“网络卫国战争”，却让笔者心中一阵淋漓畅快，大呼过瘾。爱国热情的表现形式是多种多样的，对于种种让中国人民愤怒之事，政府可以谴责，媒体可以抨击，文者可以评理，武者可以骂娘，黑客们自然也可以采取他们认为更能立竿见影的行动，这至少可以让那些欲与中国为敌者清楚地感受到中国普通老百姓强烈的爱国热情。从这个意义上讲，中国黑客们的行动无疑是正义的，可谓是“黑”亦有道！

实际上，除了大规模的“卫国战争”外，中国黑客们类似的正义行动一直都在进行（每年的“9.18”纪念日，中国黑客都要对日本网站进行例行性攻击），有的并不带有政治色彩，比如攻击一些黄色网站，搞网上“扫黄”等等。而且，中国黑客们的行动也会遭到外来黑客们的反击，这一场场没有硝烟的战争，实际上也激烈得很呢！

当然，不能依此而全面肯定黑客行为，中国政府对黑客的行动并不鼓励。我外交部发言人曾多次在公开场合表示，中国反对任何互联网上的不良行为。但笔者认为，中国黑客们所进行的这种“卫国战争”，不应划入“不良行为”之列，而只是一种表达中国人民正义声音的方式之一。笔者倒是很希望中国的黑客们联合起来，多行些正义之举，多做些有益之事，将自己的聪明才智和爱国热情紧密地联系在一起，为中国黑客赢得良好的声誉。

Ek 8

中美黑客五月大会战

2001-04-25 15:44:13

据综合媒体报道，中美撞机事件目前处在还机与不还机的概械敝校□淙幻婪揭丫□硎玖饲敢猓□□忻浪□降暮诳腿匆蛭□馁鹨馍馓录□□缭缯箍□思ち业耐□缯健Ｏ愀郾Ｂ街赋觯□泄□诳鸵丫□苹□?月 1 日起，全力入侵美国网站 1 星期泄愤，而美国黑客组织也不甘示弱，呼吁同好群起攻击中国的各大网站，甚至有人扬言要联合美国所有的黑客一族，瘫痪全中国的互联网服务器。

太阳报引述英文网站“Wired.com”的报道表示，中国网民对撞机事件反应强烈，不断在中国各大网站的聊天室，讨论应该要如何泄愤，有人则认为应该要进攻包括美国国防部新闻网页、美国国防技术讯息中心等网页，让美国人知道中国的厉害。

自承属于北京高科技园区中关村的22岁黑客则表示，美国对中国毫无善意可言，他在文中呼吁中国的黑客族们，“美国恶意诋毁中国，让日本、菲律宾等邻国敌视中国，这种行径非常可耻，我们要通过互联网显示中国强大的力量，告诉美国中国是不可欺负的！”

报道说，这名黑客指出，美国政府为保面子对黑客入侵秘而不宣，中国黑客攻击美国网站将在5月4日达到高峰，并认为当日能够体现爱国主义精神。据了解，美国官方目前只承认美国海军辖下的网站，曾经在4月6日遭到黑客攻击，海军方面未有评论。

相对于中国黑客的不善来意，美国黑客组织“PoizonBox”则宣称，他们自4月4日开始，早已成功地入侵逾百家中国网站。黑客组织对于中国黑客5月份的大动作，则以呼吁美国黑客群起进袭中国网站加以反击。

Ek 9

韩国服务器成中继站 中美黑客激战正酣

ChinaByte　2001-04-26 11:33:11

韩国信息安全机构（KISA）蛱煨□迹□恢中滦秃诳凸ぞ哒□诤□□墓□竞透鉴思扑慷□溲杆俅□ァＵ飧霰怀莆猪 arko 的蠕虫与去年破坏 YAHOO！和 CNN 网站的拒绝服务分布式攻击病毒一样危险。该机构的计算机专家密切关注该病毒可能造成的破坏网站事件。

□□拒绝服务分布式攻击工具可以使用大量传送数据造成网络堵塞，使服务器无法正常工作。该蠕虫利用了域名服务器如 DNS 普遍存在的安全漏洞，阻止 DNS 对域名正确解析。

KISA 称从 5 天以前发现第一起病毒感染至今已经收到 30 多起蠕虫事故的报告。蠕虫同其他黑客工具一样

正在不断改进，因而变得更加危险。在蠕虫传播过程中被许多人得到代码并修改，因此现在该病毒有许多变异品种。

□□该机构也推测韩国被新病毒感染的互联网服务器可能是中美两国黑客大战的中间站。自从中美两国撞机事件引发关系紧张后，两国的计算机黑客开始了互联网上的准战争。

□□美国黑客正在联合攻击中国服务器，并宣称美国黑客已经控制了几百个中国网站。中

国黑客则发誓将对美国服务器和计算机网络的攻击行动实施一周反击作为回应，该行动将从 5 月 1 日开始。

□□安全专家警告说这些攻击行动可能对政府系统和非政府网站都有影响，所有网站都应该保证网站建立完善的安全保护机制。

Ek 10

中国“红客联盟”发表“五一卫国网战”战前声明

2001-04-26 14:58:42

据ChinaByte4月26日报道，一个自称“红客联盟”的首领代表红客联盟发表了一篇“五一卫国网战”战前声明。声明中还特别强调了攻击的原则：不破坏被侵入网站的原有内容（政府网站除外），不发布不理智的恐吓。采取新型的攻击办法：在各入侵网站的首页弹出新的窗口，公布霸权政府的恶行以及这些恶行会给美国人民带来的危害。

Ek 11

中科院信息安全专家提醒用户应检查自己网站漏洞

2001-04-27 08:49:38

本报实习记者樊宏伟报道

最近在美军撞毁我军机事件的同时，美国的黑客也对我国的网站进行了攻击，对此我国的黑客们也发起反击。中科院高能所网络安全组的信息安全专家表示，国内互联网用户应尽快检查自己网站漏洞，避免被黑客侵入。

中科院信息安全专家告诉记者，“据有关统计，目前中美两国每天都要发生40到50起黑客攻击事件，而在撞机前这一数字仅为1到2起。”

对于中国黑客的行为，中科院信息安全专家认为：“网民在虚拟的世界中，选择一种更容易、更直接的方式宣泄自己的愤怒便会成为黑客，对美国黑客攻击我国网站进行反击，只是网民抒发自己气愤心情的一种方式。”

“目前，中美两国黑客的攻击还是以选择比较脆弱的网站进入系统、修改内容为主，”中科院信息安全专家表示，“因此，我们建议国内的互联网用户应该使用隐患扫描器对自己的网站进行检查，将发现的漏洞全部修复，这是在短期内最有效的防范手段。”中科院信息安全专家提醒广大互联网用户要加强安全防范意识。

新闻背景：中国黑客的几次“网络反击战”

1999年5月，在以美国为首的北约轰炸中国驻南联盟大使馆后，中国黑客们袭击了美国多处网址，有一次大规模的攻击致使白宫万维网网址失灵3天。

1999年7月，李登辉公然抛出“两国论”后，台湾“国民大会”、“行政院”、“监察院”等“军政”部门的信息网络均遭到了大陆黑客们的攻击。
今年2、3月间。由于日本国事端不断，教科书事件、“台湾论”等等，黑客们对日本的网站进行攻击。
资料来源：千龙新闻网

Ek 12

美发出警告：防范中国黑客的“五一攻击”
2001-04-27 13:36:56

据美联社华盛顿二十六日电，美□□□偷缒园踩□□拘瞧谒姆 3. 鬙□妫□□拦□□痉婪独醋灾泄□诳偷摹拔逡还乜鳖薄?br>
隶属美国联邦调查局、专门对付电脑犯罪的美国国家基建保护中心说，中国黑客公开谈论从四月三十日到五月七日期间增加对美国的网上攻击行动，时间上正好与中国“五一”长假期吻合。另外，五月七日也是中国驻南斯拉夫大使馆被炸两周年纪念日。
美国电脑安全公司指出，近来美国黑客频频攻击中国网站，将大量淫秽画面和种族主义的反华文字贴上网页，中国黑客下周的行动将是一种报复。一些美国网页已遭到据信是来自中国黑客的攻击，出现诸如“黑掉美国！”、“为了我们的飞行员王伟！为了我们中国！”等文字。
另外，有几家网络管理公司报告说，源自中国的网上入侵活动已经增加，不过没有证据显示这些攻击行动是中国政府默许或组织的。
据悉，自从美军电子侦察机与中国战机相撞事件发生后，大约65个中国网站已遭到美国黑客入侵和捣乱，对比之下至今仅有一个美国官方网站被中国黑客侵入。
通常黑客入侵网站的行动只会造成骚扰，但电脑安全公司警告，如果情绪失控，有可能带来严重损害。

Ek 13

美国五角大楼严防中国黑客 已进入一级 Alpha 戒备
2001-04-29 11:30:50

据外电综合消息，美国国啦课□戏乐泄□诳腿肭志□酵□荆□丫□曰扌□□箍□厦芗嗫兀□(11)蚓□酵□竟芾碚叻 3. 鬙□妫□岱乐泄□诳驮诿魈贠鹣蛲□竟乜鳖?br>视情况或关闭网站
美国军方为防中国发动“五一卫国网战”"，现已展开第一级Alpha戒备，若情况严重即会升高至

第二级的Bravo管制进入网站，还有第三级的Charlie使网页暂不连线，甚至关闭网站的第四级Delta。

Ek 14

“中国天语”频频出手“红客联盟”将召开动员大会

2001-04-29 18:07:17

“红客联盟”将召开“攻击美国网络动员大会”

由中国“红客联盟”发起的“五一卫国网战”，5 月 1 日就要正式开始了，据“红客联盟”网站的消息，“红客联盟”将在 4 月 30 日晚上 7:00 召开“攻击美国网络动员大会”。

“中国天语”频频出手

来自网上的消息，中国黑客“中国天语”这两天频频出手连续攻击美国多个政府网站。继 4 月 28 日美国卫生部和劳工部被黑，29 日，美国矿产资源管理局也被“中国天语”黑掉，这里有被黑网站截图。从攻击的目标来看，基本符合“红客联盟”战前声明的攻击目标是美国政府网站的原则。

另一黑客“ASONG”也不甘示弱

今天还有一个自称的“ASONG”黑客也攻击了几个美国网站，其中包括有 美国allin通信有限公司 、www.mcicenter.com等网站。

Ek 15

中美黑客大战提前奏响,30 日最新动态

2001-04-30 11:06:25

快讯：五一网络黑客大战早在前几日就已经在网络广泛传播，临近五一，国内黑客已经提前向美国网站发起斯乜鳎□萃□驯 ù 妫□谢□诓土□艘延诮袢樟闶毕蛎拦□□痉⑵鸽俗芫ァD壳笆芳焦乜鞒耐□救缦拢 ń 刂狗 8. 迨保□蟛糠稚形椿指矗?br>

http://216.54.165.14/

http://216.101.231.100/

http://216.54.147.67/

http://216.52.197.17

http://www.mcicenter.com/

http://www.pcwizco.com/

http://www.myfortis.com/

http://kalle.rdai.com/
http://www.zackspro.com
http://www.myuhcdental.com/
http://www.baumanrarebooks.com/
http://www.casioregistration.com/
http://www.vinimaya.com
http://www.thirdstagesolutions.com/
此外，多家军事和官方网站也被其他中国黑客攻破。

Ek 16

关注祖国网络安全

2001-04-30 12:35:15

众所周知，自4月4日中美两国在我国领海发生撞机事件以来，拦□诳妥橹痹 oizonBox 已袭击了至少一百家中国网站，而我国的黑客也奋起对美国网站发动攻击。据可靠消息，中国的黑客已计划在“五一”放假期间发动一场为期七天，代号为“51 反美卫国战”的网络战争，全面袭击美国网站。
美国FBI（联邦调查局）于4月26日证实了署名“红色中国”的黑客运用有“死亡之Ping”之称的DoS攻击手段仅在4月8日一个上午就有21家美国网站被攻破，美国白宫和至少900家的网站在不同程度上遭到了其他中国黑客的“毁容”，并警示类似的攻击事件在未来的几天里仍会持续进行。值得一提的是，白宫网站主页上的美国领导人画像被撰改，白宫楼顶放了个跳来跳去的小丑，致使美国政府形象大受影响。另据美国计算机应急响应小组报道，中国黑客这一次集中火力的总攻已造成美国经济直接和间接上的损失至少37亿美元。

然而，在不少人为中国黑客这一壮举欢声鼓舞的同时，省网络安全中心负责人张先生一针见血地指出，美国黑客近期对我国网站疯狂地攻击已给我国带来巨大的损失，仅广东某著名专业网站4月22日被黑，经初步统计造成的影响就逼近6万元。张还预测，中国黑客自发的“51反美卫国战”将会在五四青年节这一富有历史意义的日子里推向高潮，这场充满高科技的黑客之战也必然升级为防火墙之战。而我国95%的网站尚未安装防火墙，初级水平的黑客仅需十几分钟便可轻而易举地毁掉这些脆弱的网站。
为减少我国政府、银行、金融
和学校等企事业单位不必要的损失，避免遭受无辜的伤害，广东天海威数码有限公司于4月28日下午两点在省政府礼堂紧急召开了“关注祖国网络安全暨5000万元蓝盾防火墙援助”新闻发布会，省政府相关领导均出席了会议并作重要的讲话，肯定了天海威公司的义举。联通国际的赵惊勇经理就最近受黑客激烈攻击及蓝盾防火墙如何智能防御作了生动的报告。
据天海威公司技术总经理柯宗贵介绍，该公司已成功开发出多种应用系统，广泛应用于计算机、网络和通信领域。我国第一套具有智能防御功能的网络安全产品 ——

蓝盾防火墙已通过了国家公安部计算机信息中心认证，其中部分型号已出口到一些东南亚国家和港澳地区。
据悉，该公司最近又被由财政部、教育部、计委三部委主管的国家软件工程中心认定为网络安全产品研发分中心。
去年，时任国家科技部朱丽兰部长在广州市市长林树森的陪同下参观了该公司产品，对蓝盾防火墙给予高度的评价。期间，朱部长还风趣地打了个比喻：别人说外国的月亮比中国圆，我说中国的防火墙比外国的硬。
会后，记者经过几番询问，最后找到了天海威公司的李总经理，问及此次黑客行动情况，李总充满自信地表示：广东天海威公司已决定全体员工放弃五一假期，二十四小时全天候留守阵地，严阵以待，密切关注着事态的发展，随时为遭受黑客攻击的网站或部门给予全方位的服务。我们坚信，在这场没有硝烟的网络战争中，国产防火墙必定能击退一切黑客的入侵，捍卫我国的尊严！

Ek 17

网友消息：紧急情况!!!请“红盟”成员注意!!!
2001-04-30 12:51:03

根据网友提供消息：“红盟”网站贴出公告：
“红盟”网站已被封杀，无业氪蠹彝く叮□爱□诵畔10.笙敕α八嗦□妫。∏屑乔屑牵。?br>
情况一：在kill USA时，请大家注意各种返回信息，发现有red fox字样，或 cc0711 dk25b2 字段的，请立即停止，red fox 为最新的IP
回查工具，并有自动回击IP功能，对使用代理的也同样有效！！！（我的系统已惨受侵害，万万当心，不可硬来！usa 政府网站目前正在安装此系统，他妈的肯定是知道我们要去！）
情况二：据usa 的网友（华人）still.konty
电话告知，usa方已进行了对抗准备，并计划于5.1前一天提前我们发动，请大家有网站的注意防护！！并小心自己的IP泄露！！
情况三：部分会员（也有不是我们会的），已提前在进行一些行动，请不要再继续，单独行动会给对方可乘之机，力量也不够大！！
情况四：有些网友准备用邮件kill,请大家宣传一下，对非我会的网友，劝其不要下载这类软件并进行攻击，不然到时极可能会被反击受伤！！
情况五：对方已在进行小范围的攻击，目前我的网站已被破坏，攻击者大都使用的直接扫描，主要是攻击的WIN NT系统，请使用此系统的当心！
以上情况万望各位网友帮助在各站转发！以尽快使国内“红”友看见！！

Ek 18

红客联盟今晚七点召开反击动员大会，九点展开攻击
2001-04-30 13:22:34

据红客联盟消息，他们将于今晚在IRC召开网络反击战动员大会，今晚21:00开始打响反击战!

消息内容如下：
红客联盟的成员们注意了.
请注意昨天发的邮件列表.
今晚19:00在IRC召开网络反击战动员大会
具体资料请看你订邮件列表里的信箱.

我们有必要对美国黑客的挑衅作出我们最大的反击!
今晚21:00开始打响我们的反击战!
我们的网络不能任人进入!
我们的尊严不能任人践踏!
我们要告诉他们.
中国人不是好惹的!

Ek 19

2. Grup Haberler

临近五一：美政府军方网站频频被黑
风中的刀　2001-04-30 14:01:01

临近五一，中国红客的行动也开始频繁起来，并且逐渐形成了固定的组合和规模，被黑网站也重点放在了美国国家政府网站和军事网站，从以下列表中可以看出虽然已经在前几日，媒体早已对此事有所报导，令美国非常重视，但中国红客依然轻松突破美国的防线，攻破了多个美国官方网站。以下是被黑掉的部分美过政府和军事网站。

华盛顿海军通信站 ：http://www.n3.nctsw.navy.mil/
美国矿产资源管理局 ：http://www.mms.gov/
美国卫生部 ：http://www.health.gov
美国劳工部 ：http://www.dol.gov/
http://www.jast.mil
http://www.apps.dol.gov

http://webinfo.od.nih.gov
http://dscp130.dscp.dla.mil/

Ek 20

中国红客联盟会议公布美国 IP 段分配进攻任务
风中的刀　2001-04-30 21:25:06

今天晚上7时，“中国红客联盟”召开“攻击美国网络动员大会”，讨论五一期间攻击美国网站的具体计划。会议一直持续到21:00以后，还没有结束，此次会议有数百人参加，虽然很多还不算是黑客高手，但大家反击的情绪都很高涨。主持人公布了美国的IP段，并将网友划分为各省进行行动。部分省份小组已经展开了行动。
截止发稿时，又一个海军网站被中国鹰派红客大联盟攻破：
http://swt.norfolk.navy.mil/

Ek 21

中国黑客组织截止 22:00 攻击美国网站战果
风中的刀　2001-04-30 21:53:19

中国黑客组织截止22:00攻击美国网站战果

Ek 22

中美黑客战交锋激烈美网站损失较多
2001-05-01 09:22:28

今天是五一劳动日，也是中国红客向美国开始进攻的第一天，实际上在昨日和今日凌晨，中国红客已经展开了大规模的攻击。据不完全统计，超过300家美国网站被攻破，其中包括政府网站，军事网站，也有相当一部分是商业网站。

Ek 23

美、中黑客先后替换亚太首页信息首页

2001-05-01 09:55:01

亚太数码时空信息网 http://www.apnet.net.cn首页被黑（截屏图如下）随后，中国黑客“play 吞硬币的小猪”也替换了被黑首页，并提醒网络管理员“迅速恢复网站，检查并修改密码，修补漏洞。”文字如下：

纪念王伟君!

Hacked back by play 吞硬币的小猪

Chinese Honker

Strongly protest against the hegemonicaction of usa on encroaching upon China‘s territorial integrity and sovereignty!

All the chinese must be united and battle for survival of our homeland!

thanks Redhacker

2001.5.1

这个站点被鬼子的黑客入侵，请管理员迅速恢复网站，检查并修改密码，修补漏洞！！！呵呵，鬼子还留下了原来的文件： index1.htm

Ek 24

中国红客攻击美国网站内幕

风中的刀　2001-05-01 14:42:32

昨晚7点，“中国红客联盟”召开“攻击美国网络动员大会”，讨论五一期间攻击美国网站的具体计划。讨论通过IRC进行，刚开始设置了进入密码，后来会议结束后，聊天室开放，并以各省为中心分成了多个小组，攻击于昨晚21:00开始展开，逐渐走向高峰。

红客联盟网站还建立了最新战果发布系统，帮助其他红客发布最新战果。在聊天室里不断有人公布最新动态，包括被黑的美国和中国网站。在进行到晚上22:00左右，有人更公布了大量美国服务器的密码。接着更有人宣布美国的一个IP段，数十台主机全部被攻破。在论坛上也开始出现一些攻击手法的文章，文章介绍非常详细，同时还列出了有以上漏洞的主机名单，据笔者查看，发现许多都是利用系统漏洞进行攻击，不需要懂黑客技术的人也可以在几分钟内学会。

凌晨，攻击进入高峰期，多个军事和政府网站被攻破，同时商业网站也未能幸免。讨论室的成员已经非常有组织和配合的进行分工合作，有的找跳板，有的做掩护，有的进行前期扫描工作。一直到今天下午，攻击仍在持续，讨论室的人依然很多。

截止发稿时，又一家美国政府网站被攻击：http://opsreston.nbc.gov/

Ek 25

红客联盟公布近 200 家被黑网站

2001-05-02 09:33:50

截止5月2日9点，已有近200家美国网站被黑，红客联盟公布了被黑主机列表（http://www.cnhonker.com/hack.html）其中大部分为美国商业站点途□抡镜恪D壳叭杂胁糠终镜闵形椿指矗?br>

Ek 26

全球黑客助阵中美黑客网战升温

2001-05-02 10:15:13

随着美国白宫网站受到电邮“炸弹”的侵袭，中美黑客之战宣告升温。网络安全专家说，中美两国几十个网站被人涂改。

有关专家说，中国黑客在前天开始了为期一周的攻击美国政府和商业网站运动，作为对支持美国的黑客攻击中国网站的报复，从而使两国黑客之战升温。

监督黑客活动的专家说，这次名为“第六次网络卫国战”的运动是国际标准时间前天中午12时正式开始。当时，中国正开始劳动节的庆祝活动。

中国黑客攻击的目标网站除白宫外，还包括由联邦调查局、国家航空和航天局、国会以及《纽约时报》、《洛杉矶时报》、美国电缆新闻网(CNN)和美国全国广播公司(NBC)等媒体经营的网站。

新泽西州一家情报技术安全公司经理弗里兹说：“这次攻击活动的组织水平之高是罕见的。”

弗吉尼亚州iDefense公司的奇克说，白宫网站正受到大量“电邮炸弹”攻击。这是一种密集的电子邮件攻势，其目的是使它的电邮服务器瘫痪。

他说，中国黑客前天侵袭了18个美国网站，支持美国的黑客则攻击了23个中国网站。

他说，4月份，支持美国的黑客涂改了至少350个中国网站，支持中国的黑客则击中37个美国目标网站。

很明显，全世界的黑客都已介入这场网络战，而且阵营分明。

黑客新闻网站的格罗夫说，目前，支持美国的黑客来自沙地阿拉伯、巴基斯坦、印度、巴西、阿根廷和马来西亚，中国黑客则得到韩国、印尼和日本黑客的支持。

格罗夫担心，这样的联盟很可能引发全球性的黑客战。

他说：“这将使网络战升级到一个前所未有的紧张水平。”

Ek 27

两天内 700 多家网站被黑

2001-05-03 09:13:35

从４月３０日晚开始，一场没有硝烟的“战争”在网络上大肆张扬地进行着，由中美撞机事件引发的中美网络黑客大战的战火，愈烧愈烈。截止昨晚记者发稿前，两天内已有超过７００家中美政府及民间网站相继被“攻陷”，在“五一”假期期间，这个数字还将在不断持续上升中。

中国红客自发大反击

得知中国红客联盟网络反击战于４月３０日打响，记者在下午５点进入ＩＲＣ内的中国红客联盟站点，因为动员大会是加密的，只有联盟成员才能够进入。１９时１９分，包括记者在内的一些非成员网友都被踢出聊天室。当１９时４８分想办法进去时，发言已经结束。北京时间８时，已经有成员实际展开了攻击。有外电报道美国一情报主管杰瑞 - 弗里塞揣测说：“中国黑客的攻击活动组织得非常有序，尽管我们无法下结论说一定有官方组织对此予以支持，但至少这些活动得到了官方组织的默许。”

但根据记者的观察，这次行动显然是民间自发组织的。

在Ｌｉｏｎ宣布发言结束后，一度出现了红客们不知该如何下手攻击的混乱场面，经过一番讨论后，主持人Ｌｉｏｎ当场决定，行动按省份来分小组进行。即刻，来自全国各地的网友纷纷寻找自己的省份小组，记者粗略地记录了一下，当时聊天室里有来自辽宁、重庆、福建、浙江、湖北、安徽、云南、广东、黑龙江、江苏等地的网友，甚至还有来自海外的华人军团。各自找到了小组后，小组成员开始相互配合展开攻击。在聊天室里不断有人公布最新动态。

被黑网站

经过一天一夜的攻击，在记者昨晚１０时发稿前，在中国红客联盟公布被黑美国站点的网站上，被“攻陷”的美国站点已达９２个，而来自网友信息，被黑的中国站点则已超过６００个（包括台湾地区的网站）。据分析，由于一些红客没能将所黑的网站及时报上，因此中美被黑站点比例大约在１：３左右。

中国红客联盟一位成员表示，出现这种状况主要是因为攻击前美国网站已经有所准备，展开攻击可谓难于上青天，即使攻击了，不过几分钟，对方也很快就恢复了，但中国的网站遭到攻击后，很长很长的时间不能恢复。美国方面的攻击成果比国内黑客要多，主要是国内的网络管理员不重视安全造成的。

为此，部分中国红客不得不担任起通知被黑网站并协助其修复的网络安全员角色。据悉，这次网络大战将在随着“五四”、“大使馆被炸纪念日”的到来而达到高潮。而双方将有更多的官方和民间网站遭到入侵。因此，已经有网络安全专家提出警告，要求国内各网站做好安全预防、保护的准备。

美国加利福尼亚能源部日美社会文化交流会白宫历史协会ＵＰＩ新闻服务网华盛顿海军通信站

白宫未作评论

负责监视黑客攻击行动的专家称，中国黑客的攻击活动从格林威治时间４月３０日中午１２点（北京时间４月３０日晚上８点）正式开始。与此同时，“中国红客联盟”也召集“联盟”全体成员讨论五一期间攻击美国网站的计划，该计划称中国黑客的网络攻击活动将在本周晚些时候达

到高潮。

除了美国白宫的网站之外，其他被中国黑客列为攻击目标的网站还包括美国联邦调查局（ＦＢＩ）、美国航空航天局（ＮＡＳＡ）、美国国会、《纽约时报》、《洛杉矶时报》以及美国有线新闻网（ＣＮＮ）的网站。

弗吉尼亚州安全公司ｉＤｅ□ｆｅｎｓｅ的分析师迈克尔 - 希克表示，这次美国白宫的网站遭到

的攻击是大量的电子邮件入侵，这种攻击方式名为“电子邮件炸弹”，它可以通过摧垮电子邮件服务器致使网络无法正常运营。希克还表示，针对美国白宫网站发动攻击的黑客应该是来自北京。目前美国白宫尚未对此事件发表评论。

中国红客联盟（www.cnhonker.com）

是一个网络安全组织，“红客”即“ｈｏｎｋｅｒ”，简称是″Ｈ．Ｕ．Ｃ″。联盟明确要求成员要以维护网络安全和祖国的统一为己任，如发现威胁网络安全或祖国统一的网站，要及时上报以便联盟采取措施。同时规定成员不得利用自身的技术进行对网络安全不利的活动，不得违反国家关于网络安全的相应法律法规，更不得无端攻击普通用户和合法网站。行动时成员统一行动。目标是打击一切敌视中国的敌对分子。其战例包括了北约轰炸中国驻南联盟大使馆后以电子邮件攻击方式致使白宫网址瘫痪三天的几次所谓“网络卫国战争”。

Ek 28

中国红客联盟公布被黑美国网站已达 500 家

2001-05-03 10:07:23

中美黑客大战持续高温，截止5月3日9：30分，中国红客联盟公布被黑美国网站已达500家。而昨天下午至今天凌晨为黑客活□母叱保□朴?00 家网站被黑，其中绝大部分攻击方式为更改首页，也有少数甚至删除了所有文件。

被黑网站公布地址：http://www.cnhonker.com/hack.html

图为公布的第500家被黑网站：http://216.53.157.131/

Ek 29

网友提供：红客联盟 LION 在聊天室的言论

2001-05-03 11:21:12

LION为中国红客联盟站长，以下为他近日在聊天室中发的言：

coollion?我们按照会议的流程来进行.

coollion： 会议分四个部分.

coollion： 一,对攻击日本网站作总结.
coollion： 二,关于不能乱黑站点的公告.
coollion： 三,关于联盟的未来,去向.
coollion： 四,自由讨论时间.
coollion： 现在,我来说对日本网站的总结.
coollion： 首先要说的是,
coollion： 这次行动得到大家的支持,这一点我很高兴.
coollion： 但我对这次行动不太满意.
coollion： 该不该黑日本,这个是不用再说的.
coollion： 对这次行动不太满意的地方是.
coollion： 1,没有好好的组织一起行动.
coollion： 这次行动太乱,当然这跟我有关.
coollion： 我的组织能力不行.
coollion： 所以,如果联盟还继续办的话,
coollion： 我们就应该好好的改进一下管理机制.
coollion： 而现在,整个红客联盟只有我一个人在撑着.
coollion： 无聊的收集资料,主页更新,写教程...
coollion： 我感到力不从心.
coollion： 如果要继续办,我不想再单干.
coollion： 2,破坏力不够.
coollion： 我们应该多打击政府网站和大型的站点.
coollion： 但我们一些会员黑的大多是小站,
coollion： 而且有一个还是卖中国货的!
coollion： 不知道是谁乱黑的.
coollion： 如果我们以后还要继续在网络上生存,
coollion： 就不能再闹这种笑话.
coollion： 我个人黑的都是一些linux主机.都是ASP.

seaman117： 是哪个长的这么黑啊！真是的！
goodmoon： 我建议各个斑竹可以收集整理资料?????
HUHU37： 还有的黑到韩国去了！！
coollion： 是专门提供主页空间等服务的.
coollion： 相信破坏的网站不少.
coollion： 具体我自己也没统计过.
cookie对summer说： 在吗?
coollion： 所以,以后我们如果行动.

coollion： 尽量要挑有比较有影响力的来黑.
coollion： 比如政府网站,和一些访问量大的或者知名站点.

coollion： 至于为什么连企业站点也黑
coollion： 在这里我解释一下.
coollion： 这只是我的想法,
coollion： 企业网站相对来说比较容易黑.
coollion： 而且,红客联盟会员的水平大部分都不高.
coollion： 想要黑政府网站并不容易.
coollion： 为了在短期内收到打击的效果,
coollion： 我决定连企业网站也照黑.
coollion： 当然这也给日本政府和其他网站提了个醒.
coollion： 这是我的失策.
coollion： 所以,以后我们有类似的行动不能再这样干.
coollion： 行动前要先拿出个计划.
coollion： 要速战速决.
coollion： 以最短的时间,取得最好的效果.
coollion： 所以以后敌方的小网站我们少黑.
coollion： 日本政府网站和网络我们应该列为长期打击目标.
coollion： 最好我们能潜入到他们的内部.
coollion： 近来,媒体大肆宣扬我们红客联盟的事情.
coollion： 现在还不知道政府对我们会作出什么反应.
coollion： 所以我们都要小心行动.
coollion： 这段时间不要黑什么站点了.
coollion： 等风声过后再说.
coollion： 其实如果日本黑客来攻击我们国内站点.
coollion： 也是一种好事.
coollion： 我们都为国内的网络状况感到担忧.
coollion： 中国的网络不黑一下是不行的.
coollion： 但如果我们去黑,不是自找麻烦吗.
coollion： 如果国外的黑客能让国内的那些懒网管们重视网络安全的话.
coollion： 那是最好不过的事情.
coollion： 而且,还免得给那些网管写信还被臭骂一顿.
coollion： :)
coollion： 不过,
coollion： 象菲律宾,印尼,越南,台独,美国等与中国的形势
coollion： 我们都要时刻关注,

coollion： 必要时,我们就再次出手.来次狠一点的.
coollion： 这就说到第二点了.
coollion： 如果大家要黑别的站点的,练手的不要打红客联盟的字号.
coollion： 只有红客联盟的统一行动才能打红客联盟的字号.
coollion： 以后我们会做联盟的专用黑页.

coollion： 只有统一行动才能用专用黑页去黑.
coollion： 有寺液谩镜?(具体就不点名批评了)
coollion： 把韩国的也黑掉了,还把他放在论坛公布!
coollion： 严重损害红客联盟的形象!!!!!!
coollion： 大家应该知道自己的一举一动带来的影响.
coollion： 大家先去看看关于联盟
coollion： http://www.cnhonker.com/about.htm
coollion： 和联盟的纪律
coollion： http://www.cnhonker.com/cnhonker.htm
coollion： 如果你不能遵守,那你就不能说是红客!
coollion： 特别现在是媒体大肆宣传的时候.
coollion： 以后杜绝这种现象再次出现!
coollion： 一个组织要有严格的纪律.

coollion： 有关纪律会尽快制定.
coollion： 这里先重点宣布:
coollion： 以后只有统一行动才能打红客联盟的字号!
coollion： 并且用联盟专用黑页.
coollion： 个人黑站点,你不能说是红客联盟的!
coollion： 你要是黑了那就不要吭声.
coollion： 一发现黑无辜站点,立刻开除会员资格!
coollion： 现在,
coollion： 我们来进入今天会议的第三个主题.
coollion： 关于红客联盟的未来
coollion： 联盟是我一手搞起来的.
coollion： 成员有帮到我的几乎没有!
coollion： 什么联盟?到头说来还不是我一个人在搞!
coollion： 这算什么?
coollion： 还不如我搞我的酷狮工作室.
coollion： 当然,
coollion： 这不能怪大家.只能怪我.
coollion： 分配到任务的成员不负责任

coollion： 主要责任还是在我,我自己看人的眼光差.
Nucleus对coollion说： 不要自责！！
coollion： 讨论区的版主好象也没几个负责的.
coollion： 这里我就不说了.
coollion： 大家心里明白.
coollion： 我们的数据库和各种资料被原成员新世纪删掉以后.
coollion： 一直没找到空间,没有恢复.
coollion： 而且,万网也老是关闭我们红客联盟的cgi权限.
coollion： 这也是一个要待于解决的问题.
coollion： 我一个人负责更新,制作,管理一个红客联盟实在力不从心.
coollion： 而且我平时还要工作,还要学习.
coollion： 如果今天讨论没什么结果,还象以前那样要我单干的话.
coollion： 那我就只能关闭红客联盟了.
coollion： 我只做我自己的个人站点.名字我都想好了.
coollion： 何去何从,现在看看大家的意见.

Ek 30

3. Grup Haberler

一国内网站“反黑”实录
2001-05-04 09:18:16

4月13日起，美国黑客疯狂攻击联通国际的网站，最终被击退，联通国际的技术经理赵先生向记者讲述说笔钡木□□?br>
4月13日凌晨2时许，网管人员正作日常值班，此时蓝盾防火墙忽然响起急促的警报声，网管发现正有黑客进行扫描，意欲寻找可供进攻的端口，网管人员立即启动反扫描装置，黑客见无隙可乘，随即退却。
4月14日凌晨5时许，防火墙再次响起警报声，不知何处获知网站IP地址的黑客再次入侵，并采用100多种传统的攻击方式，通过对防火墙进行操作，黑客的进攻再次被击退。
4月15日凌晨1时，黑客再次气势汹汹地前来，连续采用10余种新型和变种的攻击方式，对防火墙再次进行猛烈攻击。此时防火墙自动启动智能防御系统，攻击包仍然无法攻入，黑客恼怒成羞，使出最后招数，连续伪装出3000多个IP，发动3000万次攻击，对防火墙狂轰滥炸。由于防火墙中针对DOS攻击专门设计防御程序，黑客徒劳无功，最终以失败而告终。

Ek 31

有关负人提醒注意防范黑客攻击

2001-05-04 09:20:07

计算机网络与信息安全管理工作办公室负责人今天在接受新华社记者专访彼担□□?月中旬以来，针对我国网络的攻击事件频繁发生。他提醒我国网络运营者注意防范黑客攻击，确保网络安全。

这位负责人介绍说，在已经掌握的4月份国际互联网上发生的数千起黑客事件中，针对中国大陆的就有数百起之多，占13.82%。在所有被攻击的网站中，商业网站占54% ，政府网站占12%，教育和科研网站占19%，其他类型网站占15%。据国内某知名IDC企业的技术人员介绍，他们在4

月份内检测到的针对他们所运营网络的扫描和探测行为达到每天8万起，实际发生的攻击数量为每天100起以上，大大超出了平时的水平。

据了解，最近发生的网络攻击事件有一些比较显著的特点，即攻击手法相对以往比较单一，大多数利用现有的工具对近期发现的一系列操作系统漏洞进行攻击。但是由于国内很多网站的技术人员缺乏，管理水平较低，不能针对具体攻击的特点拿出有效的防护措施，导致系统持续处于被破坏状态而造成不良影响。

这位负责人说，据他了解的情况，针对有可能发生的大规模网络攻击事件，国内安全服务企业的技术人员已经全部到位，实行24小时不间断值守，随时监测网络的运行状态，接受用户的报警，提供必要的救援和咨询服务，以减少网络攻击带来的损失，防止事件进一步扩大。北京启明星辰网络技术有限公司已经发起了“光明网站”活动，在5月免费提供安全咨询、漏洞修补建议，并针对北京地区的政府网站提供网站监测与恢复软件的免费安装。

这位负责人提醒，如果发现网络攻击事件，请将有关情况上报国家计算机网络应急处理协调中心（网址是： http://www.cert.org.cn ）

Ek 32

中美黑客网络大比拼(时报聚焦)

2001-05-04 09:22:12

从4月30日晚开始，一场没有硝烟的“战争”悄然打响，芍忻雷不□录□□ 5. 恼交鹪谛槟馓澜缬□沼□摇□□?

“中国红客”自发反击

得知中国红客联盟网络反击战于4月30日打响，记者在下午5点进入IRC内的中国红客联盟站点，因为动员大会是加密的，只有联盟成员才能够进入。19时19分，包括记者在内的一些非成员网友都被踢出聊天室。当19时48分想办法进去时，发言已经结束。北京时间8时，已经有成员实际展开了攻击。有外电报道美国一情报主管杰瑞·弗里塞揣测说：“中国黑客的攻击活动组织得非常有序，尽管我们无法下结论说一定有官方组织对此予以支持，但至少这些活动得到了官方组织的默许。”

但根据记者的观察，这次行动显然是民间自发组织的。

在Lion宣布发言结束后，一度出现了红客们不知该如何下手攻击的混乱场面，经过一番讨论后，主持人Lion当场决定，行动按省份来分小组进行。即刻，来自全国各地的网友纷纷寻找自己的省份小组，记者粗略地记录了一下，当时聊天室里有来自辽宁、重庆、福建、浙江、湖北、安徽、云南、广东、黑龙江、江苏等地的网友，甚至还有来自海外的华人军团。各自找到了小组后，小组成员开始相互配合展开攻击。在聊天室里不断有人公布最新动态。

美国白宫飘起红旗

美国安全专家表示，美中黑客之间的网络大战在当地时间4月30日（北京时间5月1日）愈加升级，其中美国白宫的官方网站遭到电子邮件“炸弹”的攻击，同时若干个美国和中国网站页面均被改得面目全非。

除了美国白宫的网站之外，其他被中国黑客列为攻击目标的网站还包括美国联邦调查局（FBI）、美国航空航天局（NASA）、美国国会、《纽约时报》、《洛杉矶时报》以及美国有线新闻网（CNN）的网站。

黑客大肆“攻城掠地”

经过一天一夜的攻击，在中国红客联盟公布被黑美国站点的网站上，被“攻陷”的美国站点已达92个，而来自网友信息，被黑的中国站点则已超过600个（包括台湾地区的网站）。据分析，由于一些红客没能将所黑的网站及时报上，因此中美被黑站点比例大约在三比一左右。

中国红客联盟一位成员表示，出现这种状况主要是因为攻击前美国网站已经有所准备，展开攻击可谓难于上青天，即使攻击了，不过几分钟，对方也很快就恢复了，但中国的网站遭到攻击后，很长很长的时间不能恢复。美国方面的攻击成果比国内黑客要多，主要是国内的网络管理员不重视安全造成的。为此，部分中国红客不得不担任起通知被黑网静⑿□□湫薷吹耐□绨踩□苯巧□?br>

黑客细说“战略方针”

对于此次攻击，有黑客表示，目的不仅仅是反击，更多地想暴露目前中国网站存在的严重安全问题，引起各方高度关注。

陶（化名）是中国最早的黑客组织“绿色兵团”的成员，目前是“中国鹰派”在广东的一位负责人，该组织是参与此次反攻的主力军之一。据他介绍，根据黑客们预先的约定，广东许多黑客都应约参加了这场反击战。按照计划，也对多个目标进行攻击，并通过修改的主页递交了一封致美国政府的信，又通过“蠕虫”（一种病毒）自动攻击美方网站，还将提出“十大主张”，进一步表明中国黑客的态度。

陶说，此次反击，目标以对方政府、军事网站为主，为保持克制，中国黑客仍以修改网站主页为主，不超过美国黑客攻击的强度。如果美国黑客再不停止对中方网站的攻击，未来反击将可能进一步升级。

陶认为，此次行动，不仅仅是对美国黑客的反击，更重要的是检验中国网站的安全。他认为，这一次行动中，美国一个黑客组织便攻破国内500余家网站，其中许多是政府、科研单位及教育网站，这明显暴露出中国网站安全防范意识很差。同时，此次双方被攻破网站绝大多数采用windows系统，windows在安全上的漏洞值得高度重视，而微软公司也必须正视这一问题，为

中国用户解决这一技术破绽。

中国黑客手下留情

据美国网络安全专家称，中国黑客在广泛扩充攻击队伍，并在网上提供一种叫“杀死美国”的黑客工具，但他们只是在教人们如何涂改页面，并没有对网站的DOS进行破坏。

这位专家称中国黑客最近已经发动了五轮网络大战，其中一次是针对日本。中国黑客之间相互交流情报、攻击工具，并有一定的组织计划，这在本周的网站攻击中发挥了一定的作用。同时，中国黑客还在征集参与者，并向新加入的人提供一种叫“杀死美国”软件包，讲授攻击网站的技巧。在这个软件包里有制作好的图表、口号等。但他们只是指导如果修改页面，并没有说明如何对美国目标实施破坏。他们要求人们不要破坏这些网站。

目前美国的网络安全公司与政府官员正密切关注这场黑客大战是否会升级为对网站服务系统的攻击、或对网站进行渗透。但分析家认为，目前的黑客大战还不会发展到那一步，否则问题就严重了。网络安全专家齐克说，中国黑客有比“电子邮件炸弹”更厉害的工具，可以用来攻击DOS。但这些黑客工具“极易被过滤掉”，而且美国政府已经意识到这种威胁，也已做好防范工作。

今天将发动“大冲锋”

来自美国的消息称，随胖泄□拔逅摹鼻嗄杲诂牡嚼矗□泄□诳偷墓乜鹘□崇锏礁叻濉Ｓ氪送□保□拦□诳屯□惨□□蟹椿鳎□□且苍诮□凶橹□□甙烁雒拦□诳屯盘遄槌闪艘桓毫小爸泄□苹□钡牧□恕５□萃□绨踩□□页疲□忻篮诳椭□溏壳爸皇嵌远苑酵□镜囊趁娼□心憷次彝□耐扛亩□眩□膊换嵫惺裁雌渌□淖龇ā?br>

负责网络安全的迈克尔·齐克说，目前正是中国黑客攻击的高峰期，估计有150家美国网站受到中国黑客的攻击，他说：“今天（美国时间5月1日）我们为应付攻击度过了一个困难时期，他们（中国黑客）的攻击随时随地的进行，但他们只是攻击美国各类小型网站。”

美国网络安全专家分析说，过了5月4日后，这种攻击会逐渐减少。

有关负责人提醒注意“反黑”

国家计算机网络与信息安全管理工作办公室负责人日前在接受新华社记者专访时说，进入4月中旬以来，针对我国网络的攻击事件频繁发生。他提醒我国网络运营者注意防范黑客攻击，确保网络安全。

据了解，最近发生的网络攻击事件有一些比较显著的特点，即攻击手法相对以往比较单一，大多数利用现有的工具对近期发现的一系列操作系统漏洞进行攻击。但是由于国内很多网站的技术人员缺乏，管理水平较低，不能针对具体攻击的特点拿出有效的防护措施，导致系统持续处于被破坏状态而造成不良影响。

这位负责人说，据他了解的情况，针对有可能发生的大规模网络攻击事件，国内安全服务企业的技术人员已经全部到位，实行24小时不间断值守，随时监测网络的运行状态，接受用户的报警，提供必要的救援和咨询服务，以减少网络攻击带来的损失，防止事件进一步扩大。北京启明星辰网络技术有限公司已经发起了“光明网站”活动，在5月免费提供安全咨询、漏洞修补建议，并针对北京地区的政府网站提供网站监测与恢复软件的免费安装。

这位负责人提醒，如果发现网络攻击事件，请将有关情况上报国家计算机网络应急处理协调中心（网址是：www．cert．org．cn）。

本报综合报道“中国红客”自发反击

得知中国红客联盟网络反击战于4月30日打响，记者在下午5点进入IRC内的中国红客联盟站点，因为动员大会是加密的，只有联盟成员才能够进入。19时19分，包括记者在内的一些非成员网友都被踢出聊天室。当19时48分想办法进去时，发言已经结束。北京时间8时，已经有成员实际展开了攻击。有外电报道美国一情报主管杰瑞·弗里塞揣测说：“中国黑客的攻击活动组织得非常有序，尽管我们无法下结论说一定有官方组织对此予以支持，但至少这些活动得到了官方组织的默许。”

但根据记者的观察，这次行动显然是民间自发组织摹?br>

在Lion宣布发言结束后，一度出现了红客们不知该如何下手攻击的混乱场面，经过一番讨论后，主持人Lion当场决定，行动按省份来分小组进行。即刻，来自全国各地的网友纷纷寻找自己的省份小组，记者粗略地记录了一下，当时聊天室里有来自辽宁、重庆、福建、浙江、湖北、安徽、云南、广东、黑龙江、江苏等地的网友，甚至还有来自海外的华人军团。各自找到了小组后，小组成员开始相互配合展开攻击。在聊天室里不断有人公布最新动态。

美国白宫飘起红旗

美国安全专家表示，美中黑客之间的网络大战在当地时间4月30日（北京时间5月1日）愈加升级，其中美国白宫的官方网站遭到电子邮件“炸弹”的攻击，同时若干个美国和中国网站页面均被改得面目全非。

除了美国白宫的网站之外，其他被中国黑客列为攻击目标的网站还包括美国联邦调查局（FBI）、美国航空航天局（NASA）、美国国会、《纽约时报》、《洛杉矶时报》以及美国有线新闻网（CNN）的网站。

黑客大肆“攻城掠地”

经过一天一夜的攻击，在中国红客联盟公布被黑美国站点的网站上，被“攻陷”的美国站点已达92个，而来自网友信息，被黑的中国站点则已超过600个（包括台湾地区的网站）。据分析，由于一些红客没能将所黑的网站及时报上，因此中美被黑站点比例大约在三比一左右。

中国红客联盟一位成员表示，出现这种状况主要是因为攻击前美国网站已经有所准备，展开攻击可谓难于上青天，即使攻击了，不过几分钟，对方也很快就恢复了，但中国的网站遭到攻击后，很长很长的时间不能恢复。美国方面的攻击成果比国内黑客要多，主要是国内的网络管理员不重视安全造成的。

为此，部分中国红客不得不担任起通知被黑网站并协助其修复的网络安全员角色。

黑客细说“战略方针”

对于此次攻击，有黑客表示，目的不仅仅是反击，更多地想暴露目前中国网站存在的严重安全问题，引起各方高度关注。

陶（化名）是中国最早的黑客组织“绿色兵团”的成员，目前是“中国鹰派”在广东的一位负责人，该组织是参与此次反攻的主力军之一。据他介绍，根据黑客们预先的约定，广东许多黑客都应约参加了这场反击战。按照计划，也对多个目标进行攻击，并通过修改的主页递交了一封致美国政府的信，又通过“蠕虫”（一种病毒）自动攻击美方网站，还将提出“十大主张”，进一步表明中国黑客的态度。

陶说，此次反击，目标以对方政府、军事网站为主，为保持克制，中国黑客仍以修改网站主页为主，不超过美国黑客攻击的强度。如果美国黑客再不停止对中方网站的攻击，未来反击将可能进一步升级。

陶认为，此次行动，不仅仅是对美国黑客的反击，更重要的是检验中国网站的安全。他认为，这一次行动中，美国一个黑客组织便攻破国内500余家网站，其中许多是政府、科研单位及教育网站，这明显暴露出中国网站安全防范意识很差。同时，此次双方被攻破网站绝大多数采用windows系统，windows在安全上的漏洞值得高度重视，而微软公司也必须正视这一问题，为中国用户解决这一技术破绽。

中国黑客手下留情

据美国网络安全专家称，中国黑客在广泛扩充攻击队伍，并在网上提供一种叫“杀死美国”的黑客工具，但他们只是在教人们如何涂改页面，并没有对网站的DOS进行破坏。

这位专家称中国黑客最近已经发动了五轮网络大战，其中一次是针对日本。中国黑客之间相互交流情报、攻击工具，并有一定的组织计划，这在本周的网站攻击中发挥了一定的作用。同时，中国黑客还在征集参与者，并向新加入的人提供一种叫“杀死美国”软件包，讲授攻击网站的技巧。在这个软件包里有制作好的图表、口号等。但他们只是指导如果修改页面，并没有说明如何对美国目标实施破坏。他们要求人们不要破坏这些网站。

目前美国的网络安全公司与政府官员正密切关注这场黑客大战是否会升级为对网站服务系统的攻击、或对网站进行渗透。但分析家认为，目前的黑客大战还不会发展到那一步，否则问题就严重了。网络安全专家齐克说，中国黑客有比“电子邮件炸弹”更厉害的工具，可以用来攻击DOS。但这些黑客工具“极易被过滤掉”，而且美国政府已经意识到这种威胁，也已做好防范工作。

今天将发动“大冲锋”

来自美国的消息称，随着中国“五四”青年节的到来，中国黑客的攻击将会达到高峰。与此同时，美国黑客威胁要进行反击，他们也在进行组织，七八个美国黑客团体组成了一个叫“中国计划”的联盟。但据网络安全专家称，中美黑客之间目前只是对对方网站的页面进行你来我往的涂改而已，也不会有什么其它的做法。

负责网络安全的迈克尔·齐克说，目前正是中国黑客攻击的高峰期，估计有150家美国网站受到中国黑客的攻击，他说：“今天（美国时间5月1日）我们为应付攻击度过了一个困难时期，他们（中国黑客）的攻击随时随地的进行，但他们只是攻击美国各类小型网站。”

美国网络安全专家分析说，过了5月4日后，这种攻击会逐渐减少。

有关负责人提醒注意“反黑”

国家计算机网络与信息安全管理工作办公室负责人日前在接受新华社记者专访时说，进入4月中旬以来，针对我国网络的攻击事件频繁发生。他提醒我国网络运营者注意防范黑客攻击，确保网络安全。

据了解，最近发生的网络攻击事件有一些比较显著的特点，即攻击手法相对以往比较单一，大多数利用现有的工具对近期发现的一系列操作系统漏洞进行攻击。但是由于国内很多网站的技术人员缺乏，管理水平较低，不能针对具体攻击的特点拿出有效的防护措施，导致系统持续处于被破坏状态而造成不良影响。

这位负责人说，据他了解的情况，针对有可能发生的大规模网络攻击事件，国内安全服务企业的技术人员已经全部到位，实行24小时不间断值守，随时监测网络的运行状态，接受用户的报警，提供必要的救援和咨询服务，以减少网络攻击带来的损失，防止事件进一步扩大。北京启明星辰网络技术有限公司已经发起了“光明网站”活动，在5月免费提供安全咨询、漏洞修补建议，并针对北京地区的政府网站提供网站监测与恢复软件的免费安装。

这位负责人提醒，如果发现网络攻击事件，请将有关情况上报国家计算机网络应急处理协调中心（网址是：www．cert．org．cn）。

Ek 33

中国黑客今晚 10 点攻击美白宫网站

2001-05-04 13:23:59

中国黑客组织“中国红客联盟”将于今晚10点发动“轰炸白宫”行动，并上网号召中国网友以“潮水登陆”方式瘫痪美国白宫网站，并提供攻击软件下载。

据香港明报报道，中国另一黑客组织“中国鹰派”在广东的负责人“陶”表示，他们是参与这次攻击的主力军之一，这次攻击对象主要是美国政府和军事网站，以修改网站主页为主，但未来的攻击不排除进一步升级。

他说，这次行动不仅为了反击美国黑客，更重要的是检验中国网站的安全。最近美国一个黑客组织攻破中国五百多家网站，其中许多是政府.科研及教育网站，暴露出中国网站安全防范意识很差，而且被攻破的网站绝大多数采用ＷＩＮＤＯＷＳ系统，该系统的安全漏洞值得重视。

报导说，“中国红客联盟”除了号召中国网友今晚攻击美国白宫网页，还提供攻击白宫网站的其他办法，包括登陆方式.攻击工具等，并提供软件下载。

Ek 34

中美黑客引爆"网络世界大战"多国黑客纷纷加入

2001-05-04 15:34:04

据香港《明报》报道，中国和美国黑客间的网络大战已因其他国家黑客的加入而形同“网络世界大战”，一些第三世界国家黑客加入美国黑客攻击中国网站的行列，中国黑客反而得到发达国家黑客的支援。另外，今天为“五四”纪念日，也是中国的青年节，中国黑客今晚将对白宫发动全面总攻。

中美黑客大战愈演愈烈，许多其他国家的黑客也卷入这场战争。美国黑客得到来自沙特阿拉伯、巴基斯坦、印度、巴西、阿根廷和马来西亚等国家黑客的支持，而日本、南韩、印尼的黑客则站在中国这一边。

美国网络安全公司Vigilinx表示，连日来的黑客大战中，双方虽各有输赢，但本来“单兵作战”的美国黑客正开始集结，准备组成军团向中国进攻。一些网络安全专家则表示，中美黑客间目前只是对网页进行涂改，不会有什么其他做法。

Ek 35

中国黑客昨晚总攻白宫现场实况

2001-05-05 11:29:03

中美计算机黑客大战的行动持续。美国的计算机保安专家说，白宫的网站在4日晨受到攻击 □？日晚九点起不能打开登陆，到十一点半左右才恢复正常，最少三小时内无法进入。

中国黑客行动于昨晚十点如期展开，成千上万的中国黑客及网民对美国白宫官方网站实施潮水般攻击及登陆，白宫网站(www.whitehouse.gov)一度“塞车”无法登陆，但仅持续了约三小时，白宫网再度复出。有网民透露白宫封闭了来自中国区的IP，禁止该区造访。

中国多个网站的电子布告栏BBS昨晚门庭若市，由网民发布最新战况。据一黑客组织在网上公布的统计显示，中国黑客昨日攻陷了约一百家美国网站，但其中大部分为商业网站。

从晚上八时多开始，网上就热闹非凡，不断有网民“报到”，询问如何准备；有高手反覆贴出攻击软件的网址，指点网友下载安装；有贴口号.播放歌曲为黑客“打气送行”，也有不停在网上“倒计时”，制造紧张气氛；有网民想讨论一些时事问题，甫贴出即遭斥骂，被告知“今晚不准讨论白宫以外的问题”。

九点刚过，就有网民按捺不住发出“攻击”的呼吁，并开始行动。十点整，冲杀声连天，有网民称用自动方式向白宫站发送了二十万邮件，但更多网民表示“无法登陆白宫”，有的说“要的就是这个，塞死它”，有的说“白宫关闭了来自中国的IP”。

Ek 36

中国官方首次证实 被黑中国网站有 12%是政府网站

联合早报　2001-05-05 11:41:31

（北京综合电）中美因撞机事件爆发的互联网黑客大缴□丁Ⅴ泄□俜绞状纬雒嬷な担□显卤还乜鞒闹泄□□局杏?2%是政府网站，同时提醒各网主注意防范。

因中国网站防范能力脆弱，一些地区的公安部门介入“战事”，提供“防黑”及修复技术。令人意外的是，就在广东省公安厅有关负责人出面呼吁加强防范之时，该厅的主页却已沦陷。
另外，《中国日报》引述美国联邦调查局属下的国家基础设施保护中心职员说：“中国每天平均有100个网站被攻击。”
中心职员特别提醒，在“五一”7天长假期间，网站攻势会特别猛烈，尤其在“五四”、“五六”（北约轰炸中国驻贝尔格莱德大使馆两周年纪念）两天。
中国官员则透露，为对付更大规模的网络攻击，中国网络安全技术人员已24小时值勤，监测网络运行状态。
“中国红客联盟”前天在网上再次号召全国网民加入行动，建议普通网民以“潮水登陆”方式令白宫网站瘫痪，并向专业网民提供攻击软件下载。该组织宣称攻击了大约800个美国网站。
不过，据《中国日报》报道，中国黑客目前在这场“战事”中处于下风，主要因为中国网站的保安措施比较不足。

Ek 37

白宫官员承认：昨白宫网站被黑客阻断 6 小时
联合早报　2001-05-05 11:45:59

(华盛顿讯)最近的中美黑客网上大战中，美国白宫网站成为最新的受害者，瘫痪了几小时。
黑客向白宫网站发出大量的数据，使网站与网络服务器之间的信息交通过度拥挤，白宫网站因此被阻断6小时。
白宫负责媒体的官员承认，白宫网站的确经验“拒绝服务”的攻击(denial of service attack)，可是网站资料或数据没有被篡改。至于攻击的来源，这名官员说他们并没有任何猜测，不过肯定会进一步调查。
专门监察互联网活动的加州公司Keynote Systems报告说，白宫网站在当地时间星期五上午7时开始出问题，并延续了6小时。
白宫方面却说，问题在上午8时出现，网站完全被阻断了两小时15分。
中国黑客在过去一个星期向美国网站发动攻势，声称报复中美军机相撞事件以来美国黑客对中国网站的破坏。

Ek 38

美国黑客在“一个中国原则”下攻击台湾网站
2001-05-05 11:58:03

中美撞机事件后，两国黑客将网络当作爱国主义的战场。很多美国黑客在“一个中国”的政策下，把台湾网站和祖国大陆网站放到一起攻击。许多台湾网站也就“共赴国难”，成了中美黑客大战的牺牲者。

虽然台湾与撞机事件无关，也没有公开发表言论，但身处于中美黑客大战之外的台湾“惨遭流弹波及”。对大部分电脑满分，但历史、地理及时事政治零分的外国黑客而言，既然要对付中国人，台湾的网站也不能放过。
上个月中，台湾就有超过300个网站被入侵，数量约为平时的10倍，最高纪录甚至一天46个，情况十分惨重。台湾的远东航空的网站昨天就被黑客攻陷，中视“ChinaTV”的网站则是在大前天被入侵，其他在4月份“共赴国难”的知名网站还有“经济部国贸局”、“农委会林业局”等。

Ek 39

美安全人员:白宫网站逃过两劫是侥幸
2001-05-06 15:18:54

中国毡巜□鞠□iii好拦□坠□□局芪灞缓诤笞蛉栈指凑□＃□□绽此□蚜酱伪缓淞 5 □敲拦□踩□□咕□蒌嫡庋□墓セ骰挂□⑸□□□庑┫□局皇且蛭□男也盘庸□瓣□耐□缈植朗录□?
众议院议员戴安娜·德捷特说：“我一直在诧异怎么到现在还没发生一起真正的网络恐怖事件并造成严重损失。”
美国总务管理局官员莎丽·麦当劳说：“网络攻击一直都在发生，之所以到现在还没造成实质性损失只是因为侥幸。”近日中美黑客在网上频繁地互相攻击，但多局限于更改页面，并没有造成致命的数据丢失。
能源部调查员近日向国会展示了美国政府的计算机系统是多么的不堪一击,
他们花了不到15分钟就闯入了这些 "安全的"计算机。
美国反恐怖机构理查德·克拉克说：“政府部门已经成为计算机安全保护不力的最典型例子。”
国会调查员发现政府保护计算机的方法很混乱，没有一个有重点的计划来解决问题，也没有专人负责协调。目前已有六个委员会负责网络安全的维护，但是联邦政府的许多机构也设定了自己的安全保护计划，双方并没有协调好。
联邦调查局全国基础设施保护中心总管米歇尔说：“政府机构在网络安全方面投入的人员和.资源太少。”（杨莉）

Ek 40

5.4 攻击不算成功 5.8 中国“红客”再接再厉
2001-05-07 09:25:31

“中国红客□恕钡恼境□ ION 表示，5 月 4 日因为美国白宫网站更换 IP，使中国联手上网攻击的 8 万网民，对白宫网站预期发动的强力攻击难以全然奏效。因此，红客联盟已经准备在美误炸中国驻南斯拉夫使馆 5 月 8 日 2 周年纪念当天，对美国官方网站再度发动一次更大规模的攻击行动。
据香港《明报》引述LION表示，中国红客联盟如果真要有什么大行动，绝对不会提前公开的

。但是上周五对美国白宫网站的攻击行动，LION强调红客们事先并没怎么组织，进攻白宫网站也不见得要在当天进行，但因为网站消息频频造势，让他们只好趁势追击。
不过，因为美国白宫网站获知红客们的攻击行动，提早更换据IP成功因应，使得中国黑客们灌爆白宫网站不成，仅让白宫网站瘫痪两小时"小伤"而已。LION透露，由于上周五攻击白宫网站的行动不算成功，中国红客联盟正在准备8日发动一次更大规模的攻击美国网站行动。

Ek 41

"红客联盟"站长谈 5 月 4 日白宫攻击战
新快报　2001-05-07 10:15:27

新快报讯(记者刘奕伶)5月4日晚，当外界将眼光投向中国黑客们集体攻击美国白宫网址的时候，本报记者却在IRC聊天室里无意间与"中国红客联盟"站长Lion进行了一次不算采访的对话。在征得Lion同意后，现将部分对话内容透露如下。记者：为什么白宫网站那么快就恢复了？

Lion：他们换了IP(网站地址)。

记者：那现在大家攻击的IP，实际上等于是白攻击了？

Lion：嗯。其实，今天的行动事先并没怎么组织，进攻白宫网站原本没定在今天进行。主要是网上的媒体乱发消息，说我们今天要攻击。没办法，我们不干也得干了。其实，我们要有什么大行动，是不会提前公开的。

至于我自己，是很少理记者的，很多记者要求采访，都被我拒绝了。

记者：我知道，第一次找你的时候，你一听我是记者，就不理我了。

Lion：但有些人喜欢出风头，到处乱说。还冒充我们"红客联盟"发布假消息，我觉得这是最不可原谅的。

记者：在我们这些外人眼中，你们的组织很混乱。我跟进了你们几天，也问了很多人，才知道这次进攻白宫网站的黑客不仅仅是你们"红客联盟"的，还有很多属于其他的组织。

Lion：嗯，是比较乱，人多了，要组织好是比较困难的。但我们"红客联盟"应该是中国最大的黑客组织，虽然大多数成员的技术水平不高，但高手还是有的，没露面而已。

另讯 昨晚，Lion向本报记者透露，"红客联盟"将在5月8日接受媒体的公开采访。

中美黑客事件始末

近日的中美黑客事件是由中美撞机事件直接引发的。据外电报道，首先是一些美国国内的黑客对部分中国网站进行了攻击，从而激怒了中国黑客，双方遂在互联网上展开了一场黑客大战。之后，中国黑客在一个名为"中国红客联盟"的黑客组织领导下，计划展开"第六次网络卫国战争"，在"五一"期间发动一次七日战役，全面袭击美国网站。此事经国内各媒体大加宣传，迅速成为一场轰轰烈烈的黑客事件。
5月4日晚，"中国红客同盟"的行动达到首个高潮，出现了"八万中国红客攻打白宫"的场面，并迫使白宫网页一度瘫痪。预计"中国红客联盟"的下一次行动高潮将在5月8日到来。

Ek 42

中国黑客已成功袭击了九百多个美国网站

2001-05-07 10:58:11

中美两国民间网络大战烽烟未了，据网友在网上宣称，截至昨天傍晚，中方的“红客”已成功袭击了九百多个美国网站，当中还包括美国海军的军方主机。
据称，成功袭击美国海军军方主机的黑客署名为属于“红客联盟”的“赤月”，他将美国海军的军方主页改写为“我是中国人——赤月到此一游”的中英文字样。

Ek 43
4. Grup Haberler

红客联盟对美终结战之悼念5·8烈士行动

2001-05-08 09:05:45

1998年美国为首的北约轰炸了我驻南使馆，导致许杏虎等三人的丧生，至此2周年纪念日之际，红客大联盟攻下了5个美国网站，来悼念我们的英雄！
据悉，此次悼念5.8烈士之终结战结束后，红客联盟将停止对美国网站进行入侵活动。

Ek 44

中美黑客大战接近尾声 中国红客准备收兵

2001-05-08 11:08:04

自 4 月 3 0 日开始爆发的中美黑客大战经历了 5 月 4 日的高潮后，昨天接近尾声，“中国鹰派”、“中国红客联盟”的主要成员均表示，现在已经进入“收尾”阶段。据介绍，美国黑客自 4 月 1 日以来就不断向中国的网站发动恶意攻击。到 4 月底，美国黑客的攻击不减反增，这才引起 4 月 3 0 日中国红客大规模反攻”，“但最大的一次是 5 月 4 日对白宫网站的攻击。”

Ek 45

红客联盟今晚召开网上记者会 总结“5.1”行动

2001-05-09 09:20:10

昨晚，各筐□炯靶挛琶教宓ノ欢际盏揭环夤赜凇吨泄□炜土□思钦呔嵬日□返牡缬?br>　　内容如下：
我们是中国红客联盟，决定于5月9日晚7时，在irc.sunnet.org的irc,##红客联盟管理员频道,举行中国红客联盟的记者会。
记者会上我们将就5月1日~5月7日中国红客联盟的行动进行总结。并对一些具体事情进行澄清。如果您对我们的记者会感兴趣，请致信redyaya@21cn.com,获取进入频道的具体方法。另外，请来信注明你的单位，姓名，身份，以及上网将使用的昵称。我们真诚的欢迎你的来访。谢谢！

Ek 46

中国黑客称：美国至少一千六百多个网站被攻破
2001-05-09 10:02:41

【菹愀邸抖□饺毡ā繁ū溃□忻谰□□嗦彩录□螅□焦□诳退婕丛谕□峡□健W运脑氯□□掌穑□獬『诳痛笳郊唇□氚兹然□锥危□□□恍瞧诩ふ胶螅□兄泄□诳捅硎荆□獬〈笳浇□饺胛采□２还□□诖笳铰溏磺埃□拦□徼幸桓龅缡犹巛□颈还テ啤?br>
“中国鹰派”、“中国红客联盟”及“绿色兵团”等中国活跃黑客组织表示，这场“中美大战”已进入结尾阶段。前日，“中国红客联盟”一名成员已通过网络发表声明，称反击行动要“有理有利有节”，指这次战争快将落幕。
中国黑客指出，在这次黑客大战中，美国至少一千六百多个网站被攻破，当中九百多个为主要网站，即包括军方及政府的网页，而中国亦逾千个网站被袭。
上周日，美国俄克拉荷马州KTUL电视台的网页，就成为大战的牺牲品。这家电视台的网页被中国黑客入侵，网页被载入中国国旗、美国总统布殊和一群猴子的画面。此外，黑客还留下“打倒美帝国主义！”的标语。网站目前已经关闭，负责人指网站可能要重新设计，预计需要数天时间。大战到尾声
新纠纷再起虽然中国黑客称大战已到尾声，但随美国恢复在中国沿海的侦察飞行，及美方黑客的不甘罢休，恐怕这场已牵扯全球的大战不易结束。

Ek 47

纪念遇难 3 名中国人 红客联盟 8 日攻陷美 3 个海军网站
2001-05-09 10:47:44

中国红客联盟宣称网上卫国战在8日已攻陷美国3个海军网站，纪念美国误炸中国驻南斯拉夫大使馆遇难的3名中国人，并且以此役为终战代表作。不过，美国联邦调查局8日则发出警报表示，黑客发动的篡改美国网页行动，8日迅速增加，科技新闻网站如CNET公司网站､Webex网站　　游戏软件开发商暴雪公司的网站（Blizzard.com）都在8日遭到这类袭击。

美国联邦调查局还警告说，目前有人正企图令美国几家重要网站陷入瘫痪。全国基础设施保护中心（NIPC）说，黑客正准备采用分布式拒绝服务（DdoS）型攻击来捣毁几家目标网站。
这场源于4月30日的美中黑客大战，两国都有不少网站损失惨重。据羊城晚报引述其中一名黑客小B指出，黑客大战中真正被攻破的美国网站，大约有1千6百多个，其中主要网站（包括美国政府和军方的网站）有9百多个，而中国被攻破的网站则有1千1百多个，重要网站多达6百多个。

Ek 48

中国红客联盟发布终结攻击宣言
2001-05-09 11:09:21

中国红客联盟选在美国务炸中国驻南斯拉夫使馆纪念日，发动最后一波网上卫国战。红客们表示，该组织8日攻击了5个美国网站，包括3个美国海军网站。联盟指出，这个动作是为了悼念在中国驻南斯拉夫大使馆被炸事件中丧生的3名中国记者和家属，并作为此次入侵美国网站行动的终结战。
署名“红客大联盟sharpwinner”8日发布红客终结攻击宣言，“以美国为首的北约，轰炸了我驻南使馆，导致许杏虎等3人的丧生，值此二周年纪念日之际，我们红客大联盟攻下了5个美国网站，来悼念我们的英雄!
在此次战役中，我们已经胜利赢得了此次战役!美国政府也准备缉拿PoizonB0x和pr0phet(美国黑客组织)了，我们应该见好就收，不应该再浪费更多宝贵的时间了。而且我们这段时间，也间接为中美网络之间的通讯带来了很大的麻烦，如果再这样下去，我们两国之间的关系会更加恶化，不利于世界和平，让世界各国人民误认为我们是麻烦制造者。
此次悼念五·八烈士之终结战结束后，我们应该停止对美国网站进行入侵活动，让政府通过外交手段来解决这次事件，不让我们的政府为难!”
据指出，这封红客终结攻击的宣告信中，还公布了8日入侵的5家美国网站网址，包括美国海军资源网站、美国海军改革网站、美国海军后勤服务网站。

Ek 49

“红客联盟”记者会--攻击成果统计
风中的刀　2001-05-09 22:03:19

根据红客联盟成员Lion发言整理

红客联盟在5/8已经宣布对美反击战停止，美国那边的黑客这几天也没有继续大规模攻击国内了，而我们红客联盟也攻击了美国1000多网站，我们反击的目的已经基本达到了，下面是一些关于这次行动攻击中。

在有记录的攻击成果里的统计，总共记录站点1036个，下面是被攻击网站的具体情况

类型	数量	比例
其它	491	47.4%
商业站点	397	38.3%
社会团体	43	4.2%
政府网站	39	3.8%
军事站点	18	1.7%
教育/学术	17	1.6%
网络服务	14	1.3%
新闻机构	9	0.9%
娱乐性网站	5	0.4%
色情网站	3	0.3%

下面我对这次攻击行动发表一下看法，我觉得这次行动，对国内网络安全的发展将有很大的推动作用，至少会有更多的国人重视网络安全的建设。这次的行动，并不是技术上的较量，我们更多的是一种不满情绪的发泄。大家也可以看到，被攻破的都是一些小站，大部分都是nt/win 2000系统，这个行动在技术上是没有任何炫耀和炒作的价值的。但经过这次行动，我们发现爱国热情依然是在大多数国人的心中的，在这里，谢谢曾经参加过红客联盟反击战的战友们，同时也对其他参加这次网络反击战的其他黑客组织和个人表示感谢，对媒体的宣传报道也表示感谢，谢谢大家！

Ek 50

“红客联盟”记者会--攻击组织战绩

2001-05-09 22:32:37

“红客联盟”记者会--攻击组织战绩,根据红客联盟会议记录整理：

攻击者	数量	百分比
H.U.C	648	62.5%
中国鹰派	58	5.6%
Peak	23	2.2%
流涧月色	22	2.1%
2001联盟	18	1.7%
H.O.C	19	1.7%

其它　　224　　21.6

以上的战果是在http://www.cnhonker.com/hack.html里公布的.

Ek 51

红客联盟站长 LION 年仅 21

2001-05-10 10:01:21

据综合消息，5月8日晚，参加中国黑客“五一”反击战的中国鹰派及中国红客联盟两大黑客组织在IRC聊天室举行新闻发会，但会议因一名黑客“前辈”的捣乱和中国鹰派于当晚9时举行自己的成立大会而不得不草草收场。中国红客联盟自行宣昨晚7时在IRC上召开自己的新闻发会。

在8日晚进行的新闻发会上，中国鹰派及中国红客联盟主要负责人接受了10几家媒体记者的访，解答了关于该次黑客大战的部分疑问，第一次向媒体透露了他们的真实身份。

中国黑客的人员构成

中国鹰派负责人老鹰是一位拥有国际潜水员牌照的IT从业人员，今年30岁。爱好溜冰的红盟站长LION今年仅21岁，他是出于个人兴趣建立了红客联盟。据介绍，红盟的注册会员65％是在校大学生。

据介绍，这次参加“五一”反击战的主要黑客组织有三个，即中国红客联盟、中国鹰派以及中国黑客联盟。

进攻白宫是不得已

记者曾在与中国红客联盟站长LION的独家对话中获悉，“五四”进攻白宫的行动是被人冒充红盟发言而经过媒体大肆报道后不得不进行的一次攻击。昨晚，中国鹰派负责人老鹰也承认，该行动没有预告。

不知俄黑客是否助战

在这次“五一”行动中，传闻有俄罗斯黑客对美国黑客攻击中国网站表示不满，加入中国战团，而在国内的一些攻击成果里，的确有一部分是假的。对此，LION表示，他不能证实俄罗斯黑客曾施援手，因为红客联盟没有联系国外的黑客组织，也没有国外的黑客组织主动来联系他们。

Ek 52

Hacker Union Of China
中华黑客联盟
中国也有原子弹！！！
China have atom bomb too！！！

Ek 53

作为中国人，我们深爱着我们的祖国和人民，当祖国母亲再次受到帝国主义的侵扰的时候，我们感到无比的愤慨，能说的是：祖国！您需要我们的时候，我们将毫不犹豫的献出一切，包括生命！！
As we are Chinese, we love our motherland and its people deeply.We are so indignant about the intrusion from the imperialism. The only thing we could say is that, when we are needed, we are ready to devote anything to our motherland, even including our lives.
在这里我们向祖国最可爱的人，民族英雄王伟，致以崇高的敬意，让我们为他祈祷.....
中华黑客联盟
HACKER BY 悟休 AND 蓝色梦缘
Hacker Union Of China

Ek 54

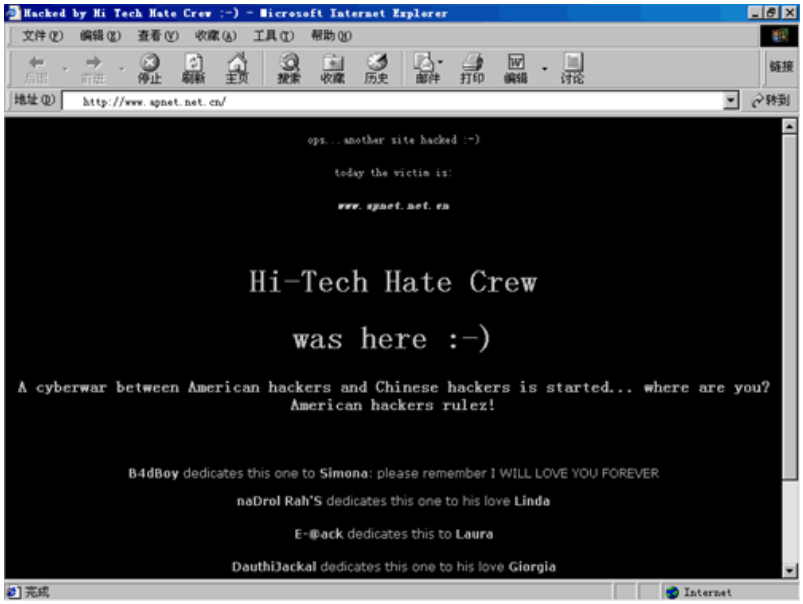
Hacked by Hi Tech Hate Crew :-) - Microsoft Internet Explorer
http://www.sgnet.net.cn/
ops...another site hacked :-)
today the victim is:
www.sgnet.net.cn
Hi-Tech Hate Crew
was here :-)
A cyberwar between American hackers and Chinese hackers is started... where are you?
American hackers rulez!
B4dBoy dedicates this one to Simona: please remember I WILL LOVE YOU FOREVER
naDrol Rah'S dedicates this one to his love Linda
E-@ack dedicates this to Laura
DauthiJackal dedicates this one to his love Giorgia

Ek 55

我是中国人!
Beat down Imperialism of American!
Powered by
Honker Union of China
Hacked By Redfreedom!!
H.U.C
The manifesto of Honker:
Maintains the reunification of the motherland!
Guards the national sovereignty!
Outside consistent resistance shame!
Attack anti-Chinese arrogance!
163171

Ek 56

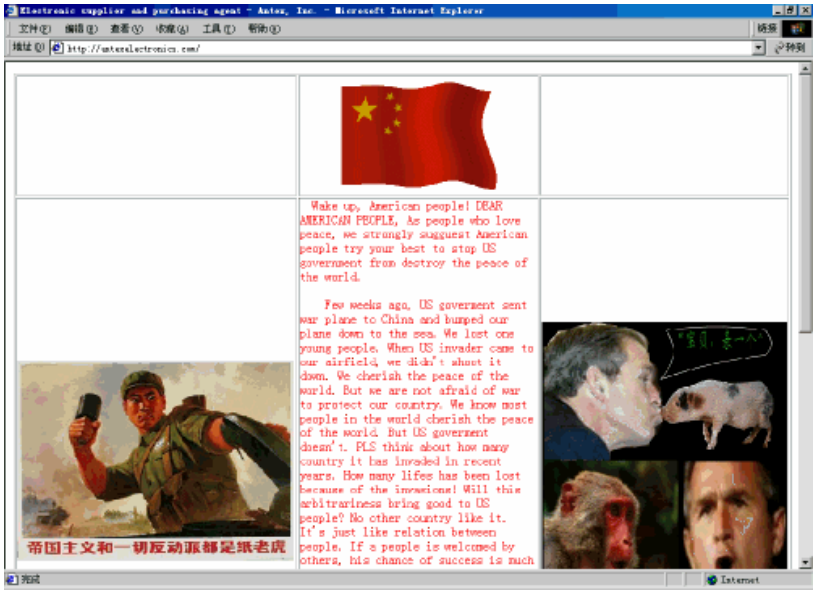
Wake up, American people! DEAR AMERICAN PEOPLE, As people who love peace, we strongly suggest American people try your best to stop US government from destroy the peace of the world.
Few weeks ago, US goverment sent war plane to China and bumped our plane down to the sea. We lost one young people. When US invader came to our airfield, we didn't shoot it down. We cherish the peace of the world. But we are not afraid of war to protect our country. We know most people in the world cherish the peace of the world. But US goverment doesn't. PLS think about how many country it has invaded in recent years. How many lifes has been lost because of the invasions! Will this arbitrariness bring good to US people? No other country like it. It's just like relation between people. If a people is welcomed by others, his chance of success is much
帝国主义和一切反动派都是纸老虎

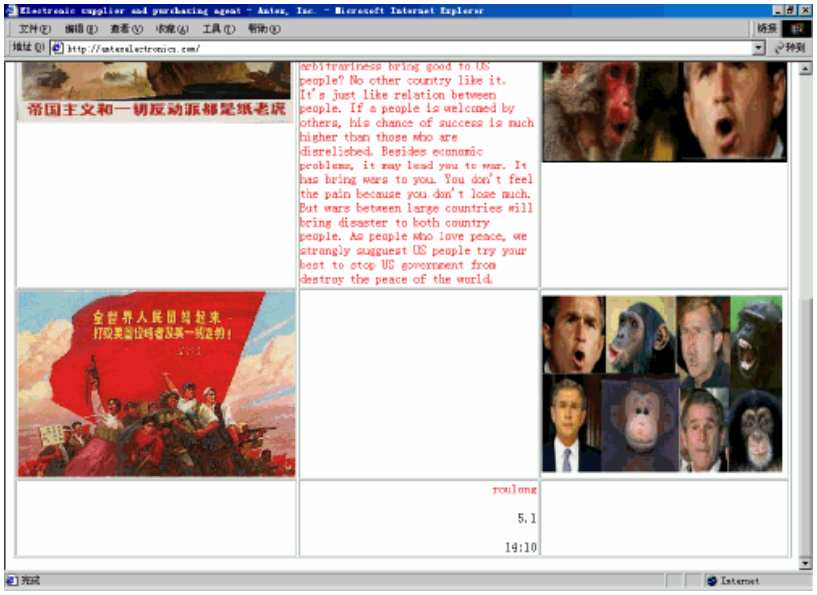
帝国主义和一切反动派都是纸老虎
arbitrariness bring good to US people? No other country like it. It's just like relation between people. If a people is welcomed by others, his chance of success is much higher than those who are disrelished. Besides economic problems, it may lead you to war. It has bring wars to you. You don't feel the pain because you don't lose much. But wars between large countries will bring disaster to both country people. As people who love peace, we strongly suggest US people try your best to stop US government from destroy the peace of the world.
roulong
5.1
14:10

Ek 57

我是中国人!
Beat down Imperialism of American!
Powered by
Honker Union of China
----- H.U.C -----
The manifesto of Honker:
Maintains the reunification of the motherland!
Guards the national sovereignty!
Outside consistent resistance shame!
Attack anti-Chinese arrogance!
215047 红客联盟 赤月 向王伟同志致敬!

Ek 58

Ek 59

Ek 60

Ek 61

Ek 62

1 Nisan
1 Nisan sabah, ABD'nin bir askeri casus uçağı, Çin'in Hai Nan Adasının güney doğu karasularına girdi. Çin tarafından iki askeri uçak takip ederek gözetlemeye başladı. Saat 9:07'de, Çin uçağı Hai Nan Adasının güney doğu 104 km dışında normal uçuş halindeyken, ABD uçağı aniden rotasını Çin uçağına doğru çevirdi. ABD uçağının baş kısmı, Çin uçaklarından birinin sol kanat kısmına çarparak o uçağın düşmesine sebep oldu. Çin tarafı düşen uçağın pilotuna ulaşmaya çalışıyor. Biz bu pilotun durumundan çok endişeliyiz. ABD uçağı Çin tarafının izini ile ülke hava sahasına girdi, 9:33'te Hai Nan Adasında bulunan bir küçük havalana zorunlu iniş yaptı. Çin tarafı tüm gücüyle kaybolan pilotunu aramaktadır. Aynı zamanda ABD uçağının 24 mürettebatı uygun bir yere yerleştirilecektir. ABD askeri sözcüsü "bu elbette beklenmedik bir kaza olabilir, olay sırasında Çin tarafı ABD uçağını iniş yapması için her hangi bir zorlamada bulunmamıştır. ABD ordusu şuan bu olay ile ilgili araştırma yapmaktadır" açıklamasını yaptı.

2 Nisan
ABD Başkanı Bush, Güvenlik Bakanlığı yetkililerini Beyaz Saraya çağırarak acil bir toplantı düzenledi. Toplantıda ABD casus uçağının, Çin'in savaş uçağına çarpması ve bu olaydan sonraki Çin-ABD ilişkileri masaya yatırıldı. Bush, Çin hükümetinin olaya gösterecek tepkisinden endişeli olduğunu açıkladı. Daha fazla engel unsuru teşkil etmeden mürettebatlar ile görüşme yapabilme talebinde bulundu. Aynı zamanda da Çin makamlarının uçağı geri vermesi talep etti. ABD'nin Savunma Bakanlığından bir yetkili, ABD Deniz Kuvvetlerinin olayın gelişmesini gözetmek amacıyla 3 askeri takip gemisini Hai Nan Adası yakınlarına göndererek, güney Çin denizi bölgesinde bekleteceğini açıkladı. Denizde arama kurtarma çalışmaları tüm hızıyla sürmektedir. Olay sonrası, Çin Deniz Kuvvetleri hemen gemi ve uçak göndererek Hai Nan Adasının güney doğu sınırlarında kaybolan pilotumuzu arama kurtarma çalışmasını başlatmıştır.
Guang Cou (Eyaleti) Deniz Süzme Kurtarma Müdürlüğü kazadan hemen sonra olay yerine gemi gönderdi. 2 Nisan saat 16:00'a kadar ordu ve bölge sivil kuruluşları tarafından 11 gemi ve 20 uçak gönderilerek denizdeki arama kurtarma çalışmalarını devam etmesine rağmen pilotumuza hala ulaşılmamıştır.

3 Nisan
Çin Dışişleri sözcüsü Cu Bang Zao yaptığı basın açıklamasında, Hai Nan Adası deniz sınır kıyısı hava sahasında ortaya çıkan Çin-ABD askeri uçaklarının çarpışması olayında, ABD

uçağı hadise çıkarttıktan sonra Çin tarafının izni olmadan yasadışı Çin hava sahasına girerek Çin'in sınır haklarını ihlal etmiştir. Çin'in bu olayla ilgili araştırma hakkı vardır. Çin'in bu olayı bertaraf etmedeki tüm hakları saklıdır. ABD Dışişleri yetkilileri ile mürettebatlar arasında ilk görüşme gerçekleşti. 24 mürettebatın sağ salim olduğu açıklandı. Çin devlet başkanı Jiang Zemin, ziyaret için Bei Cing'e gelen Katar Vezirine" çarpışma olayında sorumluluk tamamıyla ABD tarafına aittir. ABD, Çin halkından özür dilemesi gerekiyor" dedi. O aynı zamanda ABD'nin Çin deniz sınırlarında gerçekleştirmekte olan tüm gözetme uçuşlarını iptal etmesini istedi. ABD Dışişleri Bakanı Power, ABD casus uçağının Çin askeri uçağına çarpması olayı ile ilgili özür dilemeyi reddetti. O, ABD'nin özür dilemesi için hiçbir neden yok. ABD'nin mürettebatları gözaltına alınmıştır" dedi. Bush, bir TV kanalında, "ABD askerlerinin eve dönme zamanı gelmiştir, hem de Çin hükümetinin ABD uçağını da geri iade etme zamanı geldi" şeklinde bir konuşma yapmıştır. Bush, aynı zamanda Çin-ABD iki ülke, aralarında başarılı bir ilişkinin kurulmasını umut ettiğini, belki bu olayın söz konusu umudu boşa çıkarabileceğini söylemiştir.

4 Nisan

Çin Dışişleri Bakanı Tang Jiaxuan, ABD'nın Bei Cing Büyükelçisini çağırarak, ABD askeri casus uçağının, Çin askeri uçağına çarpması olayı ile ilgili sert mesajlar verdi. Bakan Tang, "uçak çarpışma olayından sonra, Çin sürekli soğuk kanlığını koruyarak sabırlı ve sorumluluk duygusu içerisinde olayı çözüme kavuşturmayı düşünmektedir. Çin aynı zamanda olaya insanı boyuttan yaklaşarak, ABD mürettebatlarına iyi davranışlar sergilemiş, hatta mürettebatlarla Büyükelçilik ve Konsolosluk yetkililerinin görüşmesi de sağlamıştır. Ancak ABD gerçek ile yüzleşmeden, sorumluluğu üzerine almadan, tam tersine zorbalık yüzünü göstererek yolsuzca tartışmalara girerek haki nahakla karıştırmakta üstelik sürekli Çin'i mantıksızca suçlayarak, hata üzerine hata yapmaktadır" şeklinde ifadeler kullanmıştır. ABD Savunma Bakanlığı yetkilisi, Çin yetkilileri uçağa girmeden önce ABD mürettebatları, topladığı tüm istihbarı bilgileri sildiğini açıkladı. Çin Devlet Başkanı Jiang Zemin Amerika Kıtasındaki 6 ülke ziyaretinde, ABD'nin Çin'den özür dilemesi gerektiği tavrını yeniledi. Amerika ise asla özür dilemeyeceği açıklamasını yaptı. ABD Dışişleri bakanı Power, Çinli pilotun kaybolmasından ötürü üzüntü duyduğunu, Çin Başbakan yardımcısı Qian Qichen'e kendi şahsı adına mektup göndererek bildirdi. Çin'in ABD Büyükelçisi, "eğer ABD, uçak çarpışma olayındaki tüm sorumluluğu reddederse, olayın çözüme kavuşması mümkün değildir. Ayrıca, ABD'nin mutlaka Çin'den özür dilemesi gerekir. "Bu çok ama çok önemlidir" dedi. ABD uçağı, üzerindeki araştırma bitmeden Çin'de kalmayı devam edecektir. Çin Deniz Kuvvetleri Komutanı Shi Yunsheng, Deniz Kuvvetleri subay ve askerleri başbakan Jiang Zemin'in çizgisinden devam ederek, tüm zorluklara dayanarak, tüm gücümüz ile paraşütten atlayarak kaybolan pilotumuz yoldaş Vang Vei'i kurtarmaya çalışacağız" şeklinde konuştu. Deniz Kuvvetleri arama kurtarma çalışmalarını devam etmek amacıyla şuana kadar toplam 74 sefer uçak, 42 sefer gemi ve 10.000'den fazla asker ve sivili olay yerine göndermiştir.

5 Nisan

Çin Dışişleri sözcüsü Sun bir basın toplantısı düzenleyerek, "ABD Dışişleri Bakanı Power, uçak çarpışma olayı ve kaybolan Çin pilotu ile ilgili üzüntüsünü bildirmesi "karambolde doğru yöne bir adım atmak" gibidir dedi. ABD, olayın tüm sorumluluğunu üzerine alması ve aynı zamanda da Çin'den resmi olarak özür dilemesi gerekmektedir. İşbirlikçi tavrı ile bu olayın çözüme kavuşması için yardım etmesi lazım. Böyle yapıldığında Çin-ABD ilişkileri etkilenmeyecektir. ABD Başkanı Bush, Çin-ABD uçak çarpışması olayı ile ilgili görüşünü açıklayarak, Çin pilotunun kaza sonucu kaybolmasının üzüntü verici bir olay olduğunu söyledi. Bush, bu olay yüzünden iki ülke ilişkilerinin bozulmasını istemediğini söyledi. Aynı zamanda Amerikalı mürettebatların ülkeye dönmesi gerektiğini tekrarladı. Başkan Jiang Zemin Şili'ye yaptığı ziyareti sırasında, ABD, kendi casus uçağının Çin savaş uçağı ile çarpışması olayı ile ilgili Çin'den özür dilemesi lazım. Çin-ABD yetkilileri bu olay ile ilgili bir çözüm planı yapmaları gerekir. Çünkü böyle yapıldığında ancak iki ülke ilişkilerine olumlu yararı olacaktır. Bu olaya dikkatli bir şekilde yaklaşarak çözümlenmesi gerekiyor, şeklinde açıklama yaptı.

6 Nisan

Çin tarafı ABD başkanı Bush'un olayla ilgili üzüntü duyduğunu açıklamasını memnuniyet verici olduğunu ancak, ABD tarafının uçak çarpışma olayından ötürü resmi olarak özür dilemesini beklemeye kararlı olduklarını açıkladı. ABD Dışişleri yetkilileri ile mürettebatlar arasında ikinci görüşme gerçekleşti. ABD başkanı Bush, ABD-Çin iki ülke, 24 ABD'li mürettebatın serbest bırakılması ve uçağın geri verilmesi meseleleri üzerinde "ilerleme kaydedildiğini" söyledi. Dışişleri Bakanı Power gazetecilere "Çin-ABD iki ülke karşılıklı olarak kendi görüşlerini açıkladı" şeklinde açıklamada bulundu. ABD Dışişleri Bakanı Power yaptığı basın toplantısında, Çin'in Hai Nan Adasında gözaltında tutulan 24 ABD Ordu mensuplarının moralinin yüksek olduğunu söyledi. ABD Meclisi Askeri İşleri Komitesi başkanı, "Çin-ABD hükümetleri şuanda uçak çarpışma olayına yönelik her iki ülkenin tutumunu ifade edecek bir ortak karar üzerinde çalışmalar yapmaktadır. İki ülke bu kararı bizzat gözden geçirecek; Bush hükümeti olaya yönelik son çözümün başarılı sonuçlanmasını umut etmektedir" şeklinde açıklama yaptı.

7 Nisan
ABD Dışişleri yetkilileri kendi mürettebatları ile olan üçüncü görüşmesini gerçekleştirdi, mürettebatların sağlık durumu iyi. ABD, Çin tarafının özür dileme talebini tekrar reddetti. Beyaz Saray, Çin-ABD iki taraf uçak çarpışma olayı ile ilgili çalışmakta olan ortak kararı üzerinde ilerlemeler kaydedildi. Söz konusu bildiride ABD tarafının Çin'in kaybolduğu pilotu ile ilgili "üzüntü" duyduğu tavrı yer aldı. Ancak "özür dileme" gibi ibareler yer almayacak, açıklamasında bulundu. Çin'in ABD Büyükelçisi, ABD Dışişleri Bakan yardımcısına, Başbakan Yardımcısı Qian Qichen'ın Power'e yazdığı mektubu teslim etti. Mektupta, başbakan yardımcısı Qian Qichen, ABD tarafının gerçeği görerek, aktif bir tavırla yanlışlığı kabul etmeleri ve Çin halkında özür dilemeleri gerektiği, bunun meselenin çözümlenmesi için çok önemli olduğu ifadeleri yer almaktadır. Hai Nan, Guang Dong, Guang Şi Eyaletleri, Hong Kong, Ma Kao ve Tai Van gibi bölgelerden gelen 800'den fazla balıkçı gemileri arama kurtarma çalışmalarına katıldı. Çin yetkilileri tarafından yapılan açıklama, "bedeli ne olursa olsun, tüm kullanarak Vang Vei'i arama kurtarma çalışmasını devam ettireceğiz" şeklinde oldu.

8 Nisan
Çin'deki ABD Büyükelçiliği Askeri ateşi kendi ifadesinde, ABD, Çin tarafını kendi mürettebatları ile engelsiz görüşme yapma imkanı için zorlayarak, günde iki kez görüşme talebinde bulunacaktır. Çin Devlet Başkan Jiang Zemin'in talimatı ile Genel Kurmay Başkanı Chi Haotian, Vang Vei'in eşi ve çocuğunu ziyaret ederek başsağlığı diledi.

9 Nisan
ABD Dışişleri yetkilileri kendi mürettebatları ile dördüncü kez görüştü. Power nihayet, ABD casus uçağının Çin hava sahasını ihlal ettiğini kabul etti. Olay ile ilgili "üzgün" olduğunu resmi olarak açıkladı.

10 Nisan
Çin'deki ABD Büyükelçiliği yetkilileri mürettebatlarla beşinci kez görüştü. Çin Dışişleri sözcüsü Sun düzenlediği basın toplantısında " ABD tarafının açıkladığı üzgünlük ifadesi bizim için "meseleyi çözme yönüne doğru karambolcü atılan bir adımdan ibarettir" şeklinde nitelendirdi.

11 Nisan
ABD Hükümeti tam yetkili temsilcisi, ABD'nın Çin Büyükelçisi, kendi hükümetinin ABD casus uçağının Çin'in askeri uçağına çarpması olayı ile ilgili yazdığı resmi "üzüntü" mektubunu, Çin Dışişleri Bakanı Tang Jiaxuan'e teslim etti. Dışişleri Bakanı Tang Jiaxuan ABD hükümeti tarafından gönderilen "üzüntü" mektubunu aldıktan sonra, ABD'nin bu olayla ilgili tüm sorumluluklarını üzerine alması, Çin halkına hesap vermesi gerektiğini söyledi. Ayrıca, ABD casus uçaklarının Çin'in deniz sınırlarındaki tüm uçuşlarını durdurması ve bu tür olayların tekrar yaşanmaması için önlem almalarını önerdi. ÇHC Dışişleri Bakanlığı, Çin-ABD uçak çarpışma olayı ile ilgili bir basın toplantısı düzenledikten sonra, Dışişleri Bakanı Tang

Jiaxuan'ın talebi ile, ABD askeri uçağının Çin sınırlarından ayrılabileceği müsaadesini ilan edecektir.